

235

შოთა რუსთაველი

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ახალსკვია
რძიო

ავტობიოგრაფიული

შოთა რუსთაველი

უფის
გულისანი

Шота Руставели

Витязь
в тигровой
шкуре

სთხუმი - 1941 - სუხუმი

8 99. 962. 1-1

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

შოთა რუსთაველი

კატალიგის
ნომერი
1900

ახას-ცია ფსიქო

კათეგორიატ აფსნე ჟიღარ რბოეტ
დგრმით გულია
არედაქტაა აზიუიტ აკადემიკ
სიმონ ჯანაშია
აფხაფია ავით
შისა დელსა

აფჰიენთშიუუთგერთა

19 - ა უ უ ა - 4 1

აიხატა არედეკია აზურაჭუნ აცხვარა ალიეიტ
ქეთო ღამთათიძე

აილიუსტრაციაქუა ვაწეიტ ახუდოჟნიე
ირაკლი თოიძე

აშიეუ თქორმდენიე ახეუიტ ახუდოჟნიე
სტას ლუნეუსკი

აფხაზთა

შოთა რუსთაველი — აფხაზთა შიგნით იფასნეშუა ღაუს ღებინაძეთუბ. იაკობო ირწუათათა სუაშენ იწუალომ ბზნაწკაგე.

ბზია იაბბო, ფისა წქემ ქერთუატი ზოუმ ღუ — „აბჟას-ცისა ზშიუ“ — ზვზ იხმდ სუნსაგა იანსოიტ. ციმშიწას ილასოალაშტ ამოშეგქესქუა რჭუე. „ეიწმეღღუა ისინაარ-ქუე ჯეჟსუარა ჰზოთა, ნანგაგე იზღუეილაჟუ ალა, ანთრმატი წაგე ზდა ჟამლო აჭურგე-შეგარეი სუნსაგა იზშიუ“ ჰა მარეს დზუნციათის აღუნეატი ლიტერატურა იალჟუკაშოა აქლასიკატი ირწუათათაქუა ირწუთინაძეთუბ აბრა, სშუე პავსტორა ღულა ეიბეთოჟ, ქერ-თუატი ზოუმს.

ქიტინატობა აახეს ზუნჯა სეჟულატურეი ათორუნს იბეანე ალარსუ ჯიღარქუა ირწუ-ხაძალთო — ქერთუა ჟიღარ ღერქეაჟუბ შოთა რუსთაველი. აჭინთქარ ფიჭის თამარ ღხანს წმეიღღუეზეკასიამაზ ქერთიგელა ზოლიტიკალაგე, ეკონომიკალაგე, კულტურალაგე ანარქოთის. აღაშორა ეიამთქუა ანამაზ ამათე ჯუნ უი ღხნეზ, იუმთაქუაგე ანარქოთის.

XII-ტი ამოშეგქესა ალაგამათხე ქერთიგელა აჭინთქარ ღაუთ III ატიმდგელტი იაქუღღუარა აფხენე იშქურგელეატი ამ ღუ ზმაზ, ამშუნ ეიუჟე აბრენე კასიბა აქნეიქი, ეარს იარენე ჟიღეთენეიქი ჰაალა იზემწასეკუაზს აჭინთქარა.

ქერთიგელა იმანშიალანე აუ-ღუნეიქ რებჟარა იანგაზს აბზოურალა, უი ამრეღღარეი ამრათამარეი რჭუე ინხო აქიღარქუა ეკონომიკალეი კულტურალეი რეიწუნტარაქუა ირწუთინე იაღღეატი.

XI—XII-ტი ამოშეგქესქუა რან ქერთიგელა ეიამშინა აააარა ეიამთქუა იალარ-შოაზი, აარღღანე ანამაჯატი შქუა რეხპარეი ირზოურანე ინრთამანე იშოქიტ. არი, ათოურეს აჭურე ქერთუატი რენესისანს ჰა იზეშოთო, შეშეგქეს ისარეიქინე იფინაგეატი, ზანანქ იფინაგეატი ამრათამარანტი ეკონომიკატი არეიქისანს.

ჟანსენ, ატიგელა აქეიფეშ შიქურეი ამით-აკაგქურეი რთოურენტო ებოხ აან, აქეო-ღალიზმ იანსაკაგეშომაზ, იეღღეატი ეიგერღღურეა ქერთუა შიქურეიეი აბიღღოსოქციეი. ურთ, აქიღარ რღატერატურა ჰინარეატი; ქერთუა ბეზშია ჟინანსტი ამიქურეი რეგე იჭურეიშეგანე, ზღაჟამ ალა ეიუქანე იზღერეატი. ართ — შიქე ხონელი, სარგის თმოგ-ველი, ითან შაფთელი, ჩსრუსიქ რეჟენ.

აბიღღოსოქციეი ეიპანე ალაგატიუბ — ქერთუატი ეღღადა ჰა იზეშოთ, ეიგერღღურე კულატი იაკაგეიანს ანანსეკაგე, ითან ჰეტრეი. აქეიღღალიზმ ამითარ-აკაგქურე ამითა ალატი-რატურეი აქარეი ზურღაშოთს აბიფარა ღრეღღეჟეაჟეატი ღაშენრეგასანს აღუნეი აქლასიკატი ლიტერატურა აგენი, „აბჟას-ცისა ზშიუ“ ზვზ — შოთა რუსთაველი.

რუსთაველი ეიდამყუა ნოგატორუბ, გუმნისტრუბ, ზუგუ ღუუბ. რუსთაველი ივტ იორი-
გინალუ აქრთუტო ეიჟმა. ხასან იმფსუა, აბოხიატი მუხიუა გუთლუხ არჭუარას ზედშო
ახუგუ ღუ იაჟუოჟუბ. უი ფიმიზალა ეიდუაჟუან რუსთაველი. ბაშუა იმჟიტი იარა:

„ბოეხას ზქედნგუგე იდგრუბ, ადერას ღუჟუა უი რეიოხუგ“.

რუსთაველი ბავატორისან იმან აბოეტი ღუი ახუგუ ღუი რეჟამი. „ბაჟას-ღია ზეშუ“ ზეჟუგო
იარა აორიგინალრეი, იარა ზადამე ალა აბოეხიატი ეიჭუჟასჟი რელა მადარა აჟუმი, უი აამჟედ-
რასხაგუგე იარა იქუნსკელოტი ერეხვასეჟუა აბილოსოჟიატი ზრობლეჟაჟუაგუგე გუბაკე.

იდრუ აქრთუტო სეობლატონიკ ითან ზეტრინი იბზოთურალა გულატიო აჟადეშია
აბილოსოჟიატი წარა „ბაჟას-ღია ზეშუ“ იანუბალარტიგე იანმანეფეშეზ ეჟოჟუბ.

ასა აჟს ზდლოჟ უი ამბარა აჟუჟამ. „ბაჟას-ღია ზეშუ“ იარა აწკე იზლადჟაჟასეკო ალა
აჟურას ხაჟწარტიგე იაბოიტი, აბესჟაჟ ინართასანგ ჟილოსოჟიატი ღერნალა იახეჟეწახ
რუსთაველი, აბერზენ ჟილოსოჟიას რსტიხიატი მატრიალიზმი შინეფეშეზ.

რუსთაველი ისტროჟაჟუა ირეჟლოჟ აბილჟეტიკატო ელჟეტიკჟუა იაჟდერბოტი უი
აჟეტიკისტი იმატრიალისტი — გერაჟელიტ ეჟესტი — იწარა აიჟეშია შიადერეჟახ.

რუსთაველი იტრუგე ეიხსედარას ზემი აწესრაჟეჟეი, აწეჟიოაჟარაჟეჟეი, ზაჟუგელაჟე აწესრეტი
ღანოა ზაჟუგელაჟე ახე აბსრაჟეჟეი რზრინიღან ღანრამა ზემ ღუ ამანგ იოგხამოჟუბ. „ბაჟას-ღია
ზეშუ“ აჟრუ ჟარა იაბოიტი იოგლო-ინგლო ღანრას ირეზჟახ-სედღანგ, იაჟჟოჟაშეჟა ატეჟმ
ღუღუღეი, აშია, ამხსაჟარეი რემანგ.

გულეშქასლას ბიკიბაბარეი, შიარა ზეზედერეჟა ხასარეი, შიარეიწარალა იაბაშარაჟეჟეი,
აჟუარაჟეჟეი — ართ ზეგეგე იაბილესრედისო ჟეიარანგ, წესრანგ იარეფეშეზ რუსთაველი ივტიოაჟრე.

ას, რუსთაველი იბოჟაჟეჟე იფსოახარა აწეჟიოაჟარაჟეჟე იჟერა ზემი რზჟეჟან ღმუხანგაჟოთ:

„აჟუღლ იფეშეჟა იტროჟ ზშით ფაჟეჟ კანარ-ივარ, ნას ნაჟ იტროჟოიტი,
უბრი კამოიტი, ატენსურას ჟია აბჟესჟეჟე დანაჟ ნაშოთუოიტი“.

რუსთაველი ღუიგურდბოტი აფსბარა ზემ ღუ. უი აირს ნიჟეტიტეჟეიტი, აფსბარაჟრე
იოგლო-ინგლო რეიოასრაჟეჟეი რეშითრეი ზეჟესედღანაჟაჟე შინგ ღუღუღეჟანგ იოგხამოიტი იარა:

„გუილ-კაჟკი შიახუა ზეჟემო ზეგე კანოიტი, იანხომ ურთ აჟე“.

ღანსაჟარას უი იბოიტი ბას:

„უს ნაღუეჟიასტი: „ბარა აირს, ანგია შირას ბანიშეჟახ ახე,
ჟიჟან ღაშეჟრბაგე ბას ბასე იოგუჟეჟეიტი, ბრანეხაჟეგელოჟუბ უბართ ახე“.

იშუადერეჟა, რუსთაველი იბოჟეჟ აჟერსიღანა — ტარიელი, აჟიანღილია, თიანთიანი, ნესტან-
ღარეჟანა აირს იაჟრეიფეშეჟეიტი, ურთ აირს აიჟეშარეი აშია ირეჟინაშელოტი.

☆

„ბაჟას-ღია ზეშუ“ ჯეჟეჟოთეა იწეჟეიტი 750 შეჟეჟეს ინარეიჟინგ. აბოჟმა, რღანსედგუბამას
ახესეჟაჟ სანაჟურეტი გოას-ხაჟეჟიღელა იგულთიოჟუ, უბრი აჟარას ზემ ღუ ამანგ იოგდოეტიტი, აბიგეგ
ღმეჟეშეჟიასი, ზეგეგე სეჟეზსეჟაჟ აბოიჟოჟაგეგე — რუსთაველი ღუ იხე, გომეჟი, ჟირდოჟესი,
ღანტეი, ზეჟეჟიბი რზე ეიფეშეჟეჟეჟე კეჟადეჟეშეჟეიტი, იმხედღანეჟეიტი. „ინანდჟეწარამ ბაჟანგ“
ინხეჟეიტი უი ირჭეჟამოთ.

შეჟეჟეჟესლას აჟეჟეჟეჟე ამაჟ ახეზეჟახ ზემ წმეჟეჟიასრეჟეჟე რწახეჟეღანგ იაშთან აბოეტი
ღუ ინამ არხეჟეშას, აიღარას, „იდიგმაფერსხეჟოჟ აჟიჟინაღაღაჟეჟე“ ჟია ხამეს ითანგ. ანატ-

რადს ნტონი I-ტი, რსთაველი ღზევისს იტომამაყუ, იკუთმთავე ღზავესიტ, სხ უეიტგე უარი უს წაურამ ლა რსთაველი იავეს აზე იმღარ იმუიტ არს.

ფირს სტქმ რსთაველი იბოჟს ურთ წინემუა-ვრტომუა ამცა ილარბელმან, აძმეს ღუ კურს ილარბელმან, სხ ადამწყუტეი ამ წესქეუი კემრღემუეიტ. ართ რეტიკამ-თახარამუა რეილარა უდავემ. არმანტიკატი ლოჟს ზავეს — რსთაველი, იბილთსოჟადა, იღუნიკიუთემარდა, ლითარს ათათეუნი, იტირემუნ არუკეთინურღია-აჟოლადღთა.

უბრი აენტი, თოურს აჟანტე აჟილარ იზღარბით ალა, არემრესთაჟა ირბეჟანს, წეჟურაწე ინიხაჟს შთთა რსთაველი, აერამთა ქრთრთელა დაღწე, იხეკუკაჟს აქროთუა ჟილარ რელა ათათემარს იმიჟე, ბზია იბბოს იფსადგელ ზარს დეჟეკან ღეჟან.

რსთაველი მას ქენბიტელ იხეჟეჟინ იბოჟს აჟილარ ირხაიკეჟან იხმეჟს აზე, უი აბტიმბსი, აკუმბსი, ასწარეი, ახაიარბეი ახაიარბემუა აზე, აჟეჟეს დეზრბენს, ლითარ ღეჟეჟან დამღმენტიფთს აზე, იხმეჟ ღამეჟი იწარეი რზე, აიველარს ამ ღუ იმთუ ხარმეჟთს აზე, ასთელსტიკა დამაჟეჟიფთს აზე.

აჟილარ ეღერეკატი აქეიტი შიჟაჟ იმი იხმეჟ ღუი, იზან აჟეჟარ, აჟეს-ღის ზსიუ აქროთუატი ჟთ ზდაჟმ ლეჟიხაჟს ეკუმბსიკატი, იანარბემუიტ აჟილარ რღილამბარ-ჩეჟეი რკუთაჟეჟე ირზენ-რზელმან.

აბრი ახოჟს ეისრღმარ ზსიმ აჟილარ რზიხარს ზრეჟეჟუ რსთაველი იღმენტიჟი იარეი.

უაჟემან ახმ ითუჟს აჟეს-ღის ზსიუ აჟილარ რწე, უაჟემან ახმა-აჟეჟე იმთუჟ უი ზევეს, არს უბსწიჟ ტარეჟი, ნესტან-დარეჟან, აჟთანდილი, თინთინი რეჟმეჟეგე.

აქეიტი ლეჟი აჟილარი ეიმაღოჟს, აჟეჟს. უბრი აენტი აჟს რსთაველი ანიკეისიგია ამწელა ახარს ეკზალემუა, ირზენღის. უბრი აენტი, აჟოლადღთა ძირეჟე იმეღერეჟოს ალადტიკატი უსურს ახეჟემუა, ახმატი ახთა იეჟს მბარმორატი ეიამბაჟეჟე ირზ-ფეჟეჟე, აქროთუა ჟილარ აჟეჟეჟესჟე ირღამერმეჟე ეიჟეღმრეჟე რბეჟისა, რეჟტი კულტიჟარ, აიარბეი ახეჟეჟე ირღამერეჟე რკუზეჟარ. ტამერღანი შოხ-ამბასი რეჟამბაჟეჟე, აჟეჟე, არღმარეი ჟემწატი ქეჟარდა ირღეჟან, ათოურს ღამეჟანჟე ირღამერმეჟე, აქროთუა ჟილარ რეჟე იეჟეჟან იარგეჟეჟე ასთელაღის აჟეჟან აენბ მბილთ რწეჟამთა ღუ — აჟეს-ღის ზსიუ“.

„აჟეს-ღის ზსიუ“ აჟე ეიეთემეჟეჟე ისიარბენ სხმარად აანარბემუეჟეჟე ახაიარბეი, აიველარეი, ახარბეი ირბენაჟე აჟილარ რმტოჟეჟე. ახარბე იტქამოჟე აჟოჟს, ახაიარბეი აიველარეი აიესბეჟამ ბსწე, უი ზდაჟმ მათისჟუჟს აისთახარს ანტიკურს ღუჟეჟე ასრღმარ-მარაწე.

„აჟეს-ღის ზსიუ“ აჟეს-ღის ზსიუჟს ირბენაჟე აჟეჟემუა აიველარეი, აიველარეი, აჟეჟარეი, აჟეჟარეი. ურთ უჟს იმთოჟს, აისთახარეი აჟეჟე ახაიარბეი რღმეჟეჟე უაჟემანღა, უბსწიჟეჟე ირღამეჟეჟე ალღის რღეჟმარ, ირღამეჟეჟე ხმეჟელ-აჟეჟე, ტომარდა აჟეჟეჟე აიარბეი.

☆

„აჟეს-ღის ზსიუ“ აჟეჟე კრამბსხაჟეჟეჟე მატე აჟეჟე, ახეჟ-რღმარ იარბემუე აჟეჟეს ღესაჟს. ართ აბეჟეჟეჟე აჟეჟე აჟეს-ღის ზსიუჟს ირბენაჟე იმეჟემუა აისთეჟეჟე აჟეჟეს ეისრღმარს ამბეჟე ირბენ ბზია ღმარს.

ԶԱՄԱ ՕՒՅՈՒՄԻ ՐՄՏՈՒՅՊԵԼԻ ԸՆՈՒՅՑ ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐ:

«Ֆոֆոնոսոն լեզու, շերտ տաճար, ճանաչողական խոր վազարմ լայնուհի, շի լուր ընտրուք ըստ Կոնֆուցիոս, ղեղաչորմանն ղեղտուհի, ղեղաչորմանն ըստ լուրնուհի, ղեղաչորմանն ըստ լուրնուհի, ղեղաչորմանն ըստ լուրնուհի, ղեղաչորմանն ըստ լուրնուհի»

«Նուրբ շի ԶԱՄԱԻՆՇԱՆՇԱՆ շի ընտրուք ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի»

ՄՈՒՄ ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ԲԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ԲԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՐՄՏՈՒՅՊԵԼԻ, ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ՏԻՆԱՄԱՆ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ:

«Մոմոս շի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի, ըստ լուրնուհի»

ՐՄՏՈՒՅՊԵԼԻ ԸՆՈՒՅՑ ԵՎ ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ:

ՐՄՏՈՒՅՊԵԼԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ՐՄՏՈՒՅՊԵԼԻ ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ:

«Մոմոս լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի»

ՄԻՄՈՒՄ ԵՎ ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ:

«Մոմոս լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի»

ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ՐՄՏՈՒՅՊԵԼԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ:

«Մոմոս լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի, լուրնուհի լուրնուհի»

ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱՅԻՄՈՒԿՄԷՆՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒՄՆԵՐԻ:

იგუშთხვოვ სხვის რზიკეპბბარ ამოტეკქუა არი ჟიბჟ დუ აკოლლიზიკქუა ზეკეღ
ირელარწოთუბ:

„ზუა იზ ზუა იზ დამიკეცხაიტი, იკუჟერანგე ზუართას დიკუაიტი;
იკუა აზე იკუა უი დამიკეცხაიტი, ცხსრეიშკაწი უი იზე იქაწიკაიტი“—

იბოიტი ზეთანდილ.

„უიი სიშა იზე ახუშოქუა სრეშოთუბ სირა სკეაქუა, ურთ სდერგუაქუაქუატი“.

„უბრი ართეს იკუჟერა სირა მცანე ისეგრთუბ, უბრი საბლქიტი;
უბრი იხაას სირა იკუნდაზგუეტი, უბრი ზენბკ სი სირგუაქუატი;
სრინჟარაზე, ახუში ფშეარაზე ბარეა შმშენეი აკ ნესმეჟეტიტი“.

ანომეტიზე ამი რეშოთუბ აივზარეი, ზელარ რეშეი, ანტიკონტინენტალიზმი რმო-
ტიკქუა. ანომეა ასოჟუეტიკი ეილარაქუა, ანთ—ამთიკი შოტიკქუა ირელაფხამოთუბ.
ანომეა იანზარბოტი ეიფშემ ატილქუა რცინე, ზუა იარფშეუბ ეიფშემ ამილათქუა
ირეიუოჟ აუას ინეიბეიფშენე ატუდურა რეშენე. ურთ ზეკეღ ეილანელატიკი ეილშეარ
ზმიამ, იხედელო ანზიკეპბბარ.

არი უიამოთას იანზარეიშეუტი ფრდილი, ტარიელი, ზეთანდილი რზიკეპბბარეი
რეშეი.

☆

იქუნკოთუბ ზედლას იარაზარე აბაშირტი სხეაქუა ანომეტიზე იშეარეიშეუ.

ურთ აბაშირტი სხეაქუა უიამოთას იარეიშეუბ აბართ ახქუა რწენე: „სატაას რეინთარ
ათაკუნას ტარიელ იხაამოიუე აშეჟე ატიე“, „სურადინ ფრდილი იანბეიკეაზ“, „ზეთანდილ
ინაბეიკეაზ“, „ტარიელ ინაბეიკეაზ“, სხეაღე ქაქუეთიბი აბა აკარეი ნესტან-დარეჟან
დხქუეთიტირეი რტიე ახაბეის ასტროფიკქუა რწენეღე.

აბრას ზეხეაჟ იბოტი იხამინაშიე, იხეა ზუარანსხეაღე იკუნელატიუე აწკე შოთუ.
აბაშირტი ტაკეტიკი უს იანბეიკეაჟ ათას უეშექუა. რესთაველი ვზარელა აბაშირტი იხადარტი
ზინდიქუანე ითოჟ ეიბარკ აბართ რთუბ იხეზეიოჟ: აბაშირტი მანას ადერეი აკუნანე სარეი,
აბაშირტი ჟედლარა იმრეაქუა ანაზეჟეარა, ალა იში, იტიკეტიკე, ინაზეჟეაქუა რეიდე-
კარა, სხეაღე ურთ იტიამაბეიკეა რეშენე, იფილო აკუე რელეიშეარას, აკიბირეიკეა ითახეჟ
აწკეტიკეა ცქეა რაზგუათორა, სრეჟეიდეა ინეიკეა აბამიის შინ დუღეანე რეიხამბარ,
ალა ეკომშირეიკეა აწკეარას უბას ჟეგრთოღე.

ეიკუნასჟ აეს ზელაჟ—არი გუგარა ეამეკეა, ფსეიკეას ითახეჟ ალა დედეა—შეღას
დემთაწხანსხე ინეიშეარსხენე იფილარეი იქუნეი რთუბ.

არი აბაშირტი აზუანარა უიამოთას იარეიშეუბ სტაიას რამბეიკეა, სტაიას ხეს ირეშკ
რამას ირ რეიგეარას ატიე ზეიო ზეთანე ატე.

აბარ შეარა ზენდერეჟ ტარიელ გუეიგემჟ სტაიას შეიდეგოზ:

„სინრელაგეაქუა: აწკე გუართას ახამ ანრელაგეაქუა ეიფშენე;
აუას ინეიხეა სეჟ ინეიქუნეტი, ანქეკეაჟ უბას—მწერეიქუანარს,
სირა ისერეიკეაჟ უი დეგეაქუაქუან ათეაზ ატე; დერდეგე დეიფშენე,
აეხეას ითახეჟ ურთ აზრეეღე სი სინრელაგეუტი რწენეიკეა ფეიანე.“

რწმანეებანი და იასრულეონ, ჰიბაჟეუნი ჰინთიბაჟუნ,
და სწავლელნი და სწავლებელნი, ახლა ეიფო რა უს იასითეონ,
ზენოქა ირესიას, სხუნი ეიფო, იკალეკალა რწმანე ირესიას,
ხაიკე სიეოუნი სეგე ენი იცონ, სარ სეზიონ რწმანე ირესიას.

აქრსიდა რწმანე რუსთაველი ამა აქრსიდეიტი ამ სედა ამან. უი აფინა დეიმი-
მეტი პასნი, იტეილენ ალატეიტი ამა რუსთაველი:

„უი დეიმი ამა რუსთაველი სეუ ტა, იტეი უი იმიანი.“

სეგე ეიტრდრეიტი რუსთაველი ითორესტი ჰისინა:

სეგეილე იასილად დეიმიტეიანი სეგე ეილადე ხეიმიხილად აფინა.

ართ, რუსთაველი აფინა ეულებიასიქე, ირესიდე იტეიტიქე აქრსიდე ეილად რეუ
არსინინად, აქრსიდე იასიანი რეუ აქრსიდე იასინინად.

რუსთაველი ეამითად ეილადეიტი გომრად ეიფოქე ეამირტი-ტეიტიტი
არ სეზეუ. მისინა რადილად ეილადე არ რადილად ალატე, არა უმასნილად ირ
იარსეიტი
ეიტრდრეიტი ალატეიტი სეგეილად, იტეილად სეუე სეუე რეიტი. აბარ, ურთ ირესიდე
ეიტრდრეიტი რეუ ალატეიტი იარსეიტი:

„არ რადილად უი იასინინად, არ მსეილად, იმსინად
სეგეილად ჰისინინად; მისინა ჰინდრეილად, ამა ჰინდრეილად სეგეილად
უი სეგეილად უი აქრსიდე, უი სეგეილად ირესიანი.
სარ უი დამად ჰისინინად, სეგეილად ჰისინინად ჰისინინად.“

სარ იმასიტი ურთი ქეუტი, ურთ რეულებად, ურთ რეულებად;
უი იარსეიტი ალატე—არა, დარეუტი ირესიდე უმასნილად;
ურთინად ჰისინინად სარ, ეიტრდრეიტი უმასნილად.
არ მსე იარსეიტი უამირად, უმასნილად რეულებად უი დარა.“

რუსთაველი იტრსიდე ალატეილად უმასნილად, სეუ ეიტრდრეიტი კომინდრეიტი.

უმასნილად იარსეიტი ეილადე ქეუტიტი აბარ აფინად ირესიდე, აფინადილად, ტარადილად
რეულებად იარსეიტი აბარინად იარსეიტი აფინად ეუილად.

ართ სე-ეამირტი-ტეიტიტი აბარინად დე აიტრდრეიტი ამ სეუტილად იარსეიტი
ქეუტიტი აბარ ეუილად იარსეიტი იარსეიტი ამსინად.

სეგეილად იარსეიტი ართ, რუსთაველი სე-ტეიტიტი, რეულებად რეუ
ინდრეიტი რეულებად სეგეილად ურთ ეამირტიტი, ალატეიტი დე უმასნილად, ეიტრდრეიტი
ინდრეიტი იარსეიტი:

„ამა ინდრეიტი არ დე რეუნი, აბარ სეგეილად—ურთ იარსეიტი
ტარადილად, იარსეიტი, სარ აფინადილად სეგეილად ეამირტილად
ურთ იარსეიტი ეიტრდრეიტი სეგეილად ალატეიტი, იარსეიტი დე;
სეგეილად ურთ სეგეილად აფინად იარსეიტი რეულებად.“

ართ სეგეილად „ამსინინად უმასნილად“ სეგეილად დეგეილადი სეგეილადი რეულებად არა
მადარა ეუილად იარსეიტი, არა ალატეიტი სეგეილად რეულებად უმასნილად ამსინინად დეგეილად

ყოფდნენ დეუნ ჭია, იარა დავაგზავნიან ბრძოლაში იმისაზად, ქართულია აწიანა ირეაღიზ
დრედაგვანენ ბზია იბიბო იფსადგაღელ ხმადლა-ფეშაღა ადაგია ირეიბამონ ჭია.

☆

ბესეაჲ ჭითრე აქუნე იზუფუიზი აჟილარ რქუე რუსთაველი იხმე! რუსთაველი იბერ-
ხატეი ურთი რსახმაჲეი ფისრა რქუეჲა იზუფაღსი აქერთაჲ ფილარ რქუე?
რუსთაველი ზიეზიადა იაბრეშინი იჟილარ რქუამ, ურთი რქიხმატი გუთაქუა,
რცაღაშინაქუა.

რუსთაველი დქერთუნ. ხმაღაღა XII-XIII-ტი იშეშეჲქუა რზე სინეიდგეზეღა
ქრთიღა აქინთარტი ბრეგეს იარქუეტი უი იგინი დუ.

ართი ფისრა ზქუე რუსთაველი იბერხატე — ქრთიქუე. რუსთაველი ურთი ირეღაქუეტი
იფილარ ფამთ ირეზს აგუამ სეღა, ურთი რქამბ. აგუშარ, აგუშარ, აგუღაქუეტი
ბეია, აგუღა, ანტირთიბი, სსაქარა — ართი აქერთაჲ ფილარ სეღატი ახსენ ირეშინ
ფსმაქუე. უბრა აღა ებთოუბ, უბრა აღა რქუე რუსთაველი იბერხატე.

აკადემია ბრისი, XII-ტი იშეშეჲქუა ანტი აქერთაჲ კულტურა ზღაღა დუ იამაზ
არეშეჲ, სსეღე რუსთაველი, მისე სინეი, სარგის ამბეღელი რეღამ ჭითრე აქუნენ
ღახატე, ახს იგუა: „იარეშეტი აბესეაჲ იბრეღაქუე ურთი რქუეჲეი რეშე-
ზიბი ბავსტირა ფსმა. ართი სსახმა ზეღანა ითურენენ იახსიბი, იბინ აგუნარ, აართ
აგუღაქუა სეღამ რეღამ ირეღაქუე აგუა — ქრთუა ჭერხატეი.“*

ბესეაჲ იგუშეღა, ბესეაჲ აქერთაჲ ფილარ ირეღაქუე, ირსაიგუა ზიეზიად ატიემ
დგაღე ირეშეღა ირეღაქუე. „ბესე-ღა სეშე — ახს იარეღე აქუნენენ აქერთაჲტი ბი-
ბიბი, ამბეღიტი სსახმაქუე აბრეშინი რეშეღა უი ბრეღე ჭინდენ იღაღაქუეტი
აგუნი გლახიბი დიბრეღა.

ბესეაჲ იბირე, იღაღა ბიბი, აჟილარ ირსაიგუა ზიეზიად, ჭიარს იბახეზუე,
ბტიემ სიგუეტი ირეღენ ირეღაქუეტი, სსეღე უი აბრეღატი ეღაღატი რქუე-
შარ მადარეღე იბინქუა ირეღაქუეტი.

ქრთიღა ჭიარს იარა ახტი ითურენენ იანენ. „ბესე-ღა სეშე — იარა ამბახე
ირეღამენ იგუა აბეაქუე აბრეშინი, იბრეღაქუე. სეღამ ქრთიღეტი აგუნიბი. რუსთა-
ველი ჭითრე დუ აქუნენ დახატე იბიბიბი ბიბიბი რქუარა:

„გიბინრაღა ზეღა სეზეღე უი ბიბი-ღა დეღეზეღამ,
იხს დეღეტი, უი იეიღე იგუა აგუა ფსინარეღე დეღეზეღამ;
აბრე იგუეტი ბე, მს ზე, აბეღე იგუამ, ეღაღაღამ,
სსე იგუეტი „სსე სეღე ეღაღე“ ჭია, გუეღა დიბრეღა, სეღე დეიბიბი.

იგუეტი დრეღამ გიბინრაღე სიბეაჲ, ამარეღატი რეღამ უბრთქუე,
უღე იბეღამ აგუა სეზეღამ, აგუაღაქუე ურთუა რეღამქუე;
ურთი რეიღეტიბიბიბი ბეღაქუე მარეღა, ირეღაღე აგუაღაღაქუე.
ბიბინ-ღე სსე რეღამ, ურთი რეღამბიბი უღა სსეღა.

ბესეაჲტიბიბი აბი ბიბიბი ბინა უღა უბრთქუე რქუე,
იარა ბესეაჲტი ბიბინრაღე ამბეღატი უღა აქუნენ რქუე

* Броссе, „Взгляд на историю и литературу Грузии“, Ж. М. Н. II. XI., стр. 268.

აბრი ეიფშ აშის დაარა იგუხეოუბ, ცქმა ირეშმანზე აურქუა რჭუე.
ჟი დიოტრემი, კრფეზწაწეუა აჟე ზღუეშქოაზი ზეშთაქუა რჭუეა.

აბესეჟ აბოეხია გუტარასწეუაზი, გუბღეს იზმაზი რუსთაველი დღეშარესუ ტრემი იდიავალა
ანეიმღესრამ ჭიარას ათასეჟსეი, მან.

რუსთაველი ეაშითას იღრუან აჟიღარ რერქუამთა პანაქამთირა — ჟი აბზოუხანსეიტი
აჟეაენრასალა აბესეჟ იბეიანზე არტომა, იღეესეიჟა აბეიარ, იბოეხია აბეჟ ხა, ამეხიაჟა ზეჯალ
აქოუ. რუსთაველი აჟის აზეაზარა რჭეშინაჟან აჟიღარ, აჟიღარგუე ჟიანსეიჟა ახმა ჟეჟინან-
ძეგუე იარა იჭეგრწაჟეიტი ივლასეიკტოუ. სუანსარა ზეჟემ აჟის არტომა, ენაგო იღასქუეზეჟე,
იგუჟაწაგოუ აჟეაენრასალა აბეჟეაზი.

აბრჟა დანაჟეარა ეიფეშეჟეჟა ჟუჯე იგუჟაღარეშთარ უღლიტი შითა რუსთაველი იბოეხია
სიარ ზენძა ინასადარტიე იეოუ გორაღი აჟეაქუა: „არეჟაქურას ათასეჟე, აბშეჯეჟთაჟე
ეიღამეკარე აზე, აბე აქეჟთინე ეჟღარე აზე, ასლოე ზენე იღეწაროჟე, ზენე იმეჟირეწაროჟე,
ჟეჟა იღეჟაჟეწაროჟე არტიორა, აბოეტი, იბერეჟე აჟეშარეა“.

აქეჟე თაბა ზშიოე, ჭორმალაგუე ისიარე რუსთაველი იბიღლისოტიე აბორაზმეჟეი
ასეტეკინეაჟეი ირეფეშეჟეიტი აჟიღარ რეჟეშარა დე, ჟოთ აჟეაქეჟე აჟეოთაჟე ჟიღარ რსე-
რეზეშეჟე ავალეჟეიტი, ჟოთ რეზეშეჟეიტი გუღეტიე აბსეჟეიტი ცეჟეწასენე ეჟღარეიტი.

შითა რუსთაველი იფსარა ზეჟემ წეინე დეზიოე, იხმე აბეღათო აჟეოთაჟე ჟიღარ რეჟე-
ცარა რეჟემი. ჟი იხმე-იფეშეი აბესეჟა რაჟის ავლოჟე, ჟი იხმე-იფეშეი რეჟეშთა აბეიტი
აბესეჟა რეჟეღეჟეღარ, იზმან აჟეწარ, აბესეჟა აჟეოთეჟეი გეჟეინატიე აბესე ჟეშარაჟე ეიღეჟე,
რთოჟერესტი რასეიე რეჟეღეტირანტი ინტერესეჟეი ეიღეჟე, ეამღეოჟე.

იარა აბერეჟეგე აბესეჟა რჭუე დეჟეწასე აბეაბეზე ირეიოტი შითა რუსთაველი ითეჟიას.

„აბესე-ცოა ზშიოე“ ავლოჟე აბერესწასე ტარიელ ისახმა აბესეჟა რჭუე აბშეჟე, აჟე ზეჯარეი,
ახაწარეი ირეზეჟანე ეჟღარეიტი. ბეშოა ირეჟიასეი აჟიღარ რჭუე: „აბრა ატარიელ დეიფეშეჟე“,
„ჟინან, სიჟესეშანდაზ, ატარიელ დეჟეოთეიფეშეჟე“, „ატარიელ ეიფეშე დეინეტარეჟე“, „ატარიელ
ეიფეშე დეტარტარეჟე“, „ატარიელ ეიფეშე დეიჟეჟეისე“, „ატარიელ ეიფეშე დეშეშეიარა“ ჭის ჟი.
ეგეგრეტიე. არი, ჭიარ, აბესეჟა ჭეჟე იანანეჟეჟეიტი აბეოთეჟეწარა, აბესეჟეჟეჟე, ჟუჯე დეზ-
ქეჟეიფეშეჟე აბესეჟა, ზეღეჟემ აბეი-აჟეშეი.

აბესეჟა ახმა ჟეჟინანსეიგე ირეიოჟე აბრი ეიფშ აწას: ათაღეიჟა ჭეოთეჟეწარას იბესეჟანე
რეჟემ რშიოტი რაბესეჟეღეი, რსეიჟა ეშარასე ირსაიეჟოუ, რეჟეიჟა ჟიანსე ეგეგრეტიეჟე აბეჟეჟე.
არაჟე სიარსე იეჟესამარტიე იეოუ ჟიბრა აჟე, ზეჟემ რშიო რაბესეჟეღეი რსეიჟა რეჟე-
ხეიეი აბეოთე რეჟეწარა, რსეიჟანასე აბესეჟანე ეიბრეჟეგე ტარიელ ჭის ხმეზე ირეოთიტი.
აბრი ახმე ავლოჟე აბეჟანასე, აჟეღესურა, აჟე-ცოარა, აბესეჟეჟე.

ჭიარ ჭეჟე იანანეიტი არი აბეჟე ჟიღარ რჭუე რუსთაველი იბერესეიეი იბოეჟა „აბესე-ცოა
ზშიოე“ რეჟეიტი იღასეჟალე ჭის, ნასეგე ჟი აბანარეჟეშეჟეიტი ჭის აჟიღარ შეჟა რსე-რესე
იღეღეღე, ბეხია იბანე, ჭეოთე დე რეჟეწარა რუსთაველი იბეიეიტი ჟი ავლოჟე აბერესეიეი
ირეჟეიფეშეჟე.

ბეშოა იბეიასე აბეჟეაჟეჟე:

„ტარიელ იბასეჟე ჟეჟა ირეიონ, აბრა ჟეღენე რსეზე ირეჟეჟანან“.

ავისუფა რწმუნებ იყოუბ რუსთაველი იბოემს იაღოჲ ახანოეი აქისეი რეხმქუა იხნარ-შაღოე. დასსე-დასსე ირქოიოტ აბართ ახმქუა — ტარიელ (ტარიელ), თანდელ, ავთანდილ (ავთანდილ), რუსთან, არუსთან, ათან (როსტკვან, როსტან), იარა უბასწოჲა აფეიოს ზმბე თინათ, თინა (თინათინ), დარუა (დარუჲან). ნასგმე უარდა-შობრდა იანდერქიო ეყოუბ ახწა ზმბე დარუანა, იჲაღბ ჲი დარუჲან იანდელქოიასარ.

ქიარას ათასწეჲეი, ავისუფა რწმე იყოუბ ივსარ ზქემ აბოემს „ახეს-ღის ზმო“ ზეზ აგენი დე შოთა ინდგე. შოთა—შოთა.

აქუქუა რთემის ავისუფა რწმე, რუსთაველი იბოემს აუნე ეიეშ, ადოგარს იანგეჲ ირეზქოიუბ. უბასღა აქუქუა ქი ირეგხიოიოტ, იქარამე, იტიგეჲეჲ აჲა. ავისუფა ირქოიოტ: „ურთ აქუქუა“, „აქიქა ურეზმოჲუბ“, „აქიქა ურეხხაიოტ“, „აქიქა უქურბლიაიოტ“ უბას იწკეგმე. ქიარას ათასწეჲეი, იარა აჲი — აქუქ ახათეი იწწანეჲეი ავისუფა რეჲქიოიონ იაღაღეჲეი რუსთაველი იუნეტი.

ახას ეიეშ აიხაიგუარეი, ახას ეიეშ რუსთაველი იეგბღარს ავისუფა ჲიღარ ირეჲოეი ზამასღა იაიარეჲეიოტ ავისუფა შიეჲეჲე, ზეჲეჲე ანდგობა, ქართ, რუსთაველი იიოურეტი იუბიდეჲ ატრბიუნს დრქეგლანე დანდგოიო: „შოთა აჲეჲეჲე გეჲოტიგას იქამოჲუბ, ჲეჲე ითინ-წოთი, იქამეჲეჲეიოჲუბ. ჲი უნდგე ჲე-ჲესშეჲე დეჲუბ, ჲიოთინს იამოან ჲეჲეჲე“.

აჲეჲეჲე „ახეს-ღის ზმო“ ავისუფა ბეზშისღა აითაგარს აწესჲაღა. „აქურთეჲე ზეჲეიოტ ჲი-აჲეჲეჲეჲე დარა შიეჲეჲეიოჲე რეითაგარს იეჲეჲეიოჲე, ჲი ზანათს იბიოეჲე აბოეტიგეჲე შამასამ-სარ რეჲე აქიქიო“ — ჲი იეჲეიოტ ანრეჲესისორ კეჲეჲეიოჲე, აბოი აჲეს აჲეღაღარს აწეჲეიოთ.

არა ანრეჲესისორ დრეჲეჲეიოჲე აჲეღაღარს, ქიარას ათასწეჲეი, ჲეღაღა ეიქარაგმე რუსთაველი იტიგსტ აითაგარს აჲეს იზხერხტეჲე.

„ახეს-ღის ზმო“ ავისუფაღა ეითაგოჲუბ. აურესშიეი, ნას ეგმერთ აბეზშისქეი რახმ „ახეს-ღის ზმო“ აითაგარსჲე აფეჲეღარს ეამათქუა იჲს ჲეჲეარსეჲე. ჲი აჲესარს აჲეღაღარ-რაქუა იამას იმანშისღანე რთეჲე იქეწსეჲეიოტ აქურთეჲეიო ავისშიეი რეიზეჲეარს აბოჲურაღა.

აქურთეჲეიო ზოემს სიარ ავისშიაღა ეითეიგეჲეიოტ ავისუნე ჲიღარ რბოეტი დრემიოტ გეჲღას. ზეჲეჲეჲეს ინარეიქანე დანეჲეჲესანე აჲეს აზიუნს გეჲღას „ახეს-ღის ზმო“ აითაგარს. ეი-ამთღა ავისუფა ბეზშიეი, აქურთეჲე ბეზშიეი აბიტიგარსეჲეიოტ რეღარს აბოჲურაღა, აბოეტი გეჲღას ეითეიგეჲეიოტ „ახეს-ღის ზმო“ ავისუფა ბეზშიაღა.

დ. გეჲღას ავისშიაღა ეითეიგეჲე „ახეს-ღის ზმო“ აქურთეჲეიო ირიბინღა იხაიგეჲეიოჲე, ნასგმე იარა უბასწოჲა იმერქუა იანბიოტი ჲი-აჲეჲეჲეიოჲე ათაჲეიარსაღა აშაგა — აშარ.

დაარბას გუარჲეს იუწანე იეჲეიოტეჲე, დრემიოტ გეჲღას იუჲურაჲეჲე აჲეღეიეჲე სიმონს უანბიეი ადოგურეტი ჲეჲეიო ლოშითათიეი ანზერანარს ირთას.

ავისუფა იბეჲეიოტ აგენიოტი აქურთეჲე ზოემს ეამათღა ეითაგანე, ჲესტე ბეზშიაღა ჲეჲე-ზმარტეჲე.

„ახეს-ღის ზმო“ ავისუფაღა ათეჲეარს ერეზწანეჲეჲეჲე გულდტურატი სოჲისოჲუბ ავისუნეტი აჲეჲეიღარ რუსთაველსჲე.

არბი აჲეიოტ ზენბას ეადღერგას იქინარიოტი ასოგეტი შირს აამთ აჲურწეჲეღა ავისუნეტი აჲეჲეიღარ აბეჲეჲეჲე გულდტურატი დრეჲეარსჲეჲე ირეჲეიო. დენინი სტალინი რმარტეჲეი, ასოგეტიოტი

դաճեցրելու րազմաբանական անհրաժեշտությունները, որոնք արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Միջոցառումների աստիճանական զարգացումը, ինչպես նաև արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

Այսպիսով մեր գլխավոր խնդիրն էր, որ արդեն 1913-1914 թվականներին հստակորեն արտահայտվել են:

* Ավազ. Մ. Մար, «Օ յառու և արարի սրբազան», էր. 56, 1938.

შექვედრევიყოთ შედეგურ-ვაჟის ასწრას ამშინებია ან, ვთა-შედეგს რდა სხედეგს, სედეგს
მაქუ, აესუბ ტატრ იქუნარგდღედეგ ვილამი შედეგსინ ივეს არტაკედი დუ—„ოტკედლო“.
ანი დარა ივესუნტაკედეგ, აქნარბობტ აესუბ ვილარ რედეგტურას იახტა-სედეგს ანშედეგს-
ნათას, ავესუბტედეგს ვამათქუა შთამიუ. ასტენსტუა უი ანვედეგსუნს დარას ტეახსუბ დუნ
იარწედეგს.

☆

1937-ტი ია აშედეგსაზე ასოვეტ ვილარ დუ იშენიბიბეუ შშენებანე იმადედეგდეგ
რესთავედი ივებიდეგა—„ახეს-რეას ზშიუ“ ვეუიუთი 750 შედეგსას აწრას. სისრ სედეგ
აქუ იმადესუბს აიუბიდეგატი შშენებანს დექუა რანს ჭეფსადედეგ იქუნსი ავილარქუა დრედეგს
აქდეგსიბეტი რსტალიტი ეშარა აბარეუ დუ ჭარანე იშენიბეუ.

ასოვეტ ვილარ რზე რესთავედი იბიუმა ავიტეტი ია აეუდეგტურას იათიუტუნს-დეტურა-
ტურასტი ბახანს მადარას იუბი, ურთ რზე უი ივესთეგსთუ, ჭასტალიტი ებოს დუ კრდარას
იანარშთალოუ, ივესუნსთი ბიუნიბატი ვეშთიუბს. ანი აბიუმაქუა იარედეგს აუასტივის რედეგს
ეამათქუა: აბიბარეუ, ავესარეუ, ავილარქუა რედეგს, ანტრიოტიბიში, ავილდედეგს ადეგს
რედეგსდეგს ასოვეტტი უაუე იმორადე-ბილიტიაკტი ხაქსასხა იაქედეგს ეასუნს ივედეგსიბეტი.

აბიბარეუბს ასოვეტალიტი ებოსას ანტიბი ავილარ რესთავედი იბიუმა ქედეგს იბილარ-
სიბიბეუთუ, ბიბას იბიბედეგს.

ჭასუნ აქედეგს-შედეგსას ადეგსიბიბეუ, აუასტივის ირზევიდეგს, ირედეგსთუ ადეგსდეგს აბეს-
იუბ ეამაშას ირედეგსას აშთას რესთავედი აეამიუნსიბი აბიბარას იბიბი ეიბედეგს
იახტა-სედეგსას იუბიბედეგსას, იბიბან ავესარ, აბიბას შთაუ იდეგსთუ აუარას, უბიბას აუარას დედეგს-
შოტიბეტი აბიბიბი.

აბიბედეგსას იბიბეუ ფსენიბედეგსას ადეგსიბეტი ეამაშას მდეგსას სდეგსდეგსიბეტი. ადეგსიბეტი
დეტურასტურას ადეგსიბეტი დექუა—ეამიბიბი, დანტიბი, შედეგსინი, ვილდეტური, გიბეტი
რტიბედეგსას აბიბარას აბიბეუბს.

აბიბედეგსას რედეგსას ავილარქუა აბიბედეგსას იბიბედეგსას ასის ებიბედეგსას
იანარშთალოუ, ადეგსიბიბეუ შამიბედეგსას აბიბედეგსას დექსიბიბეუ ირბედეგსას აბიბედეგსას
იბიბედეგსას აუასტივის იდეგსიბიბეუ სდეგსიბიბეუ აეუდეგსტურასტი ბენსიბიბეუ ანეფსიბიბეუ
აბიბედეგსას—ასოვეტ ეიბედეგსას იქუნსი ავილარქუა რზე იქუიბიბეუ, სისიბეუ დუ რედეგსუნს, ურთ
რედეგს აბიბედეგსას, რედეგსას იდეგსდედეგსიბეტი აფსიბიბეუას ქედეგს—აეამიბიბეუბს აბიბედეგსას
დეგსიბიბეუ.

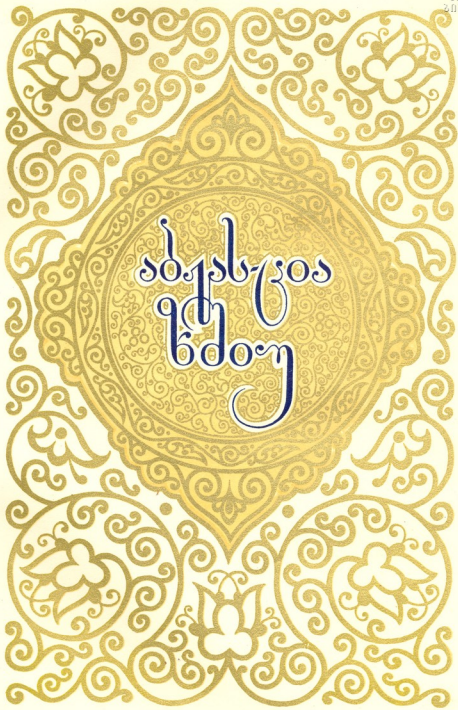
ანი სედეგსას აბიბედეგსას ასოვეტტი ეიბედეგსას აბიბედეგსას ეამაშას აბიბედეგსას, ანი სედეგსას
იბიბედეგსას დედეგსას—იბიბედეგსას, ბიბას იბიბეუ ჭასტალიტი დუ.

მიხა დედეგსას

აქუ,
მარტ 1941

AB 55.

სიქსტოს
წიგნი

აღბგართა

ღუნი სეგე ინეიღმსკეუა იშუა'ს სსატეღმუარა შრალა, სასმტი აჟიუნანსმტი ფსეფნე იღბაამთნე ფსესსოუ სეგე შშუა'ს უს ქუნაგალა, იშასთა'ს ჰბარა, აუბა, ადგამელ, კილოუ სუაფუთოთე სეე რაციალა, ირგელტ აბრა აბინთქარციაგე, იარა ისეღწუა უს აფმურბალა.

იადოუ ანცია, სეგე ირგუთა'ს უს სასმალა აიქურშობრა, სესმია უბრა, ისეთ ავსთა სა სეიიალირბტი უს აღმურბა, ისეთ სარა უს ფსრანფრენმა სწესუტია ფეშწო ბსიბაბრა, ნასგე ირგუადა ნაუ ნარციეუა იგვარც იეოუ სეგუნაჰბარა.

აღემ იათოიუბ უი იკრბზე აფსა, ასა, უს აკუაღბეგე. უი ისუაფმურა მატარ-სმურელა ითოუეიტ იკუ-ისე ინეიბარენე, ამრა თამარ, აბინთქარ ფბიეს, იგემურეუ უბას სემდე, სა ისესღერამ ისეღმურუ უი ღერწესურა სარა შიანე.

აბიჯებზე ფეხს, უბრი თამარ, დაბრუნებას ჰპირდებოდა,
 უი ლხე ისმეოებს სარა აშაქება, ეგვიპტეშიადა ებრძოდა,
 კიშორ მთასებს სა სწორნილა, კალამს ისევებს ქვეციხისშიადა,
 აფს ვიფთხ იდელოიტ არჩუნებრაქება, ურთ საპაუა უს ლემპადა.

ისეღრწვიტ, უაღს ისერთვიტ, ღა ლხე იზურაზე აქია სააქება,
 ისეღრწუნარცე უი ლეჯემქება, ლებლახუ-ლექემი, ნას ლხაფცქება,
 უს ახეწიცი, არუბინეი ირელხნე ირფუნე ურთ აუუამქება;
 ატსატი ფსუნგარი ინექფუნუნევიტ მეცხე ილუღოუტე უაუა ახაპქება.

სარა ისთახეებს აბზეი აკუი სემქრდუგას არჩუნებრაზე,
 ისეთ ადრრა, უს ადმარა, აძიე აქიე რეილაწრაზე,
 უბრი ტარიელ უს ქუნაგადა ჟია-სადა დაბრუნებრაზე,
 ურთ ახეგეგე, ურთ ადევქება, რებნიბარა ნაკმხარაზე.

ჰნატიან აბრა ტარიელ ისე იხემწიაძუა ალაღრქება,
 დარბან უაუ ხმოუ ისესტახეუ უს იჯოუმარტი აკუაურაქება!
 სარა რუსთავტი, უი იჭუნწიააუა, უი ისე იხეუვიტ ჟიეინრადაქება,
 ჰანაბანს ირპიოს ბერლაძე რეფხნე იხეუვიტ აბრა ურთ აქიაბქება.

უბას სნეუვიტ სარა რუსთავტი, სარა იხანხას აბნიბარა,
 სნე თელოებს წვა ჰმამ უს არ ჰმოუ ლხე, უი ლხე სეფსოვიტ აბრა სარა,
 სენახაზახიტი, ახა სეშიე ამა, იახეას უბრა აიჭუნწიაარა;
 უი სალღერგაბიტი, მა ისელთაბიტი ადამრაზე ანეში სარა.

ჟიეტინატი ახეს ჟილარ ირღრეა აჯამ რპიამთაქ შიანე იზურაზე,
 ბერლაძე გურღასე იხეიღრღას უი სექაფელა, უს ხას-ხასე,
 უბართ დარა იხეიზესკტ აბრა, ჟიეინრადახნე ინახურაზე,
 უი ლეუ იარხეა, უი აუძომაძა, სარა სეუაურა ლღრეუბარაზე.

სკაფხარაღა იღაშხას სებღა, ვითაროთსუქ უბრი ღებარა,
სკუ ლეკვიტ ღარა, შთა უიან იოუ—ნაუ აცაჰირანსე ასე არსარა;
სციციქუ რეკუარა ნაზერსანე, სეფსე კურდმარც დნეცსრაიტი ღარა.
სშიოტი იასხომ ჰია საჰიეინრაღა, სრესციავიაროუქ ს-სასმაკ სარა.

ღანუ ირასეუ უი იამეიკაიტი, უაუა დთენნე დაქუშანჰათხაიტი,
აუსუჟე აუს იულაიტი, აიბაშეჟგე დეჰბარასაიტი,
ბსიბარა ზოიანიე იავას, აძვა შოოურა უასე დაღასაიტი;
ახრი ამიგე ციგაჰია იხეიმჰიაიტი, იხე მებნე, დამაკეჟმსაიტი.

ზოესია სქემნგე იდგრუქ ადგრრა დუქუა უი რეიუნე,
უბრი კაჰრუქ, ვიღაცალოუქ, იაზმრუჟა იხე კერწაგანე,
იასეჟაწოუ, ცქაა უი სელშას იხე იუალოტი გუ-ოთაგანე;
ზოეტი იაჟია გუასოუქ სენმა, ნაუ აჟიაუქუა ინარელკანე.

ას-ამამსე ფერშიარც რთახსარ, უბრი დგრუჟეტი ინაროუნე,
უბას დფერშიოტი ამჟელ ასეკე, ამჟელ შუაირკო უბრი დნახნე,
აზოეტგე—აჟიანეიწეს იშირფეშში, უი ნარკაჰუნე;
უეისეგე აჟიბჟ დუ იუამლაროუქ შიელ-ვიდცაღა ჰიეინრაღანე.

შინახუაფში უი აზოეტი საჟია სციმაჰსას, უა დაჰუნსოტი,
იაჟია იავსოტი უაუა აუშუპარა, ირიქმაკე უა იკუადანსოტი,
მა დუეუწაიტი, მა ირუ ამამჰეს უა ინარბაიტი, ფხაჟა იხეისოტი,
ამჟელ ასე ვიეჟო სოგან დუღუაღა ამჟელ დნახნე, ნაუ იაირგოტი.

ჰიეინრაღაღა ჯაჟიაკ სესეჟს უი ზოეტს-ჰია დეუსეფსამომ,
იხე დეჟოტი, უი ვიეჟო იოუ აჯცია ეა სციარწე დეუსერგელომ;
ამიე იუჟეტი აკე, მა ჰბა, აკეგე იაფსამ, ვიღბთელამომ,
ნან უიეჟოურ „ს სტიე ვიღუქ!“ ჰია, გუჟწას დმარხსოტი, ნაუ დნეითაწმომ.

იყოფნა ღრუბარს ქვირინადად სსაქუაჲ, ამარწყვიცაი რუგმთა უბართქუა,
უკუ ინაღმეთ აჟია სსემეშუანს, აკუადაქუა ურთქუა რუგმთქუა;
ურთ რეიფმსესტოჲეიტი ლაწკაჲ მარწყვი, ირელაფშუა აკუკუემდრქუა.
ამიარანს-ღუ ნანჲ რსარკეუამ, ურთ რეიჯამოიტი უეა ასსაქუა.

ანუატიიგე ამია ბსიოუნ ანარს უჰია უბართქუა რჭუე,
იარს უბასეგე აჩურბარუი ამშუგარუი უჰია აქულადა რჭუე;
ანრი ვიფუთ ამია დანარს იკუახუოუნ, ცქმა ირეფშუანს აზრაქუა რჭუე.
უი დხოტემ კერესწასკეუა აკე ზღემშუანს სუგმთაქუა რჭუე.

ანოტი უს ბაშუანს უი იმერძოუნ იარს იჟანას,
ამიე ბსია უი დეიბაროუნ, აგურთ სეგე უახე რელემქაა,
იაჟია ეახეგე ისე იაირსუაბიტი ღერსხუარასჲ ლა დნარელქაა,
უბრი ამიე ლეხე ირსხუაჟიასხაბიტი, იმუსიკასან უი იაჟია სხა.

შთა იჟიდრ სს სტიეგე: ამია ლსესხოიტი უს ისესესხადა უბრი ლარს,
სარს სსესხიან უი ხემ-ღუუნ, ფსამარამამ სს სსე იარს;
დსეფსთასაროუნ, ასა იღემამ, აღემ სშუაწას, რეცხამარს;
წაუაშიაგე უი ლესემე სხიანსეტი, იღემერსეკუა უბრი რჩესუარს.

ისხიან აბრა ირეიხამოუ ბსიანბარტი, — უი ჰარაკოუნ,
უი სეიფშოროუ ჰია ისეეალომ აზრა-ჰიარა — გუი სშუჯლსევი როუნ,
უი სსამენტოუნ, იჟიჯანეტოუნ, უაჲ დსაგაღუა უი სსამბატიოიუნ,
უბრი სსეოუ მესეუ გუაღს-გუაჟერიი ჰსხაგანდას სხიო აუან რსოუნ.

ანრი ვიფუთ ჰიან სმამ ბსიანბრა აჟუშუციაგე რესმეჲ ასცომ,
ანს იანბიასარგე ცქმა უი ასხიომ, აღემჰაგე — ღუკ იანბომ;
უს სხიოტი სარს: ჯოუკ რსე გუბლრა — ციეიე ვიდწაროუნ, უი ხემე უნარომ,
ბსიანბარ წარბე — უარკუბესელაჟეიტი ფესწას სარს, ააკუა უარტიომ.

რბ ბესიძელა „ბსიანბაჯე“ ნას „ახმარჯღეი“ კიუმუნ ირპიოიტ,
 უს უი იზინდჷ უი იხეიკეს დანანდჷმბ, უი ინე კილაგოიტ;
 ჯოუქს გულა სესმ-სესმ იურეოიტ, ანცია იანაგუა იოუშია რბოიტ,
 აგეროთ ჯოუქს, ართქუა სლემშას, რემწიეჷთქუა წაჲ იმთპინსოიტ.

აბსიანბაჯ დუბიბთსაროუნ, უი ამრა კიუმუნ დუაფსონსაროუნ,
 კერ კილდვიცო დბეიანსაროუნ, დნანკემსაროუნ, უაჯ ღეჯსაროუნ,
 აბს იქვანსაროუნ, უს ახმარჯღე, ნას აჩპარა ილანსაროუნ;
 აბართქუა სლამ ბსიანბაჯ სჷმოიუნ, აბართ შიეგეუ იდურჷანსაროუნ.

ბსიანბარა უს ჰია სჷმამ, სირშია იუბან, აილკანარა ციგოიუნ,
 უი იუსადკელომ უს ალანსრა, უბრი სანჯუნ, უი დანსაკოიუნ,
 ბსიანბარეი ნას ალანსრეი, კიუმშამ უბართ, ურთ კერრბეოიუნ,
 ურთ შიცივილამკანაიტ, იმანპაუოუ, სარა იმანსპიო უიანს აბრიოუნ.

ბსიანბაჯ წაბერკ ინეიბეიუმუნ ჩპარა იმოუნ, დკალთშიანეუქამ,
 ბსია იბუა სარა დჷკლარ—უი იქმრეი იღესრეი წაჯკ რეუქამ,
 დვისეკუანარგე, ღეკუ ინენსარგე, სეკე დარაროუნ, უი დვისაშთოქამ,
 კუ სწამ კუმრეი კუდკლარეი, აკ უი იაფსანს სანს ისესესამბუამ.

ბსიეიბაბუა, ხმეს იშიემკენ, უი იარლანსნე იმისამთუანარ,
 ეხა აბი დვითანსხანარ, უაწი დანრბი დღესვილანპანარ,
 არი მშარგოუნ, ეკმეჭკუნროუნ, უაპან სემმდღეს იმესამბუანარ,
 ბსიანბაჯ წაბერკს იოფსამამაშა—უბრი ჩპანე იკუ ისთაკანარ.

ბსიბარა დუ გუაურა-წიურა სეკე ნანპანე, ნაე იაწიანსეოიტ,
 ინსციერეკა, ინემრეუმუნა, დემუნა, დბელუა ბსია დვისეოიტ,
 სარა დკელა, ინე კილაგო, აფსრა დანჭუნ, დშაქოიტ, დბელეოიტ,
 დანს ილთარგე, უბრი ჩპანე, ღარა დღესმთეოიტ, ღემარბი იკეოიტ,

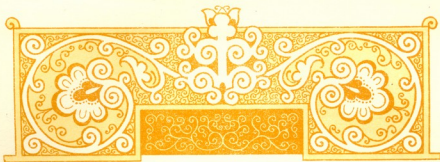
აბსიაბაჲ იგუჲურა იჩჰაროუბ, ამიჲ იღმბჰჭჲ უი ნეიმიტაროუბ,
ინორეცჰბტინჲ უი დჲქმღლაროუბ, დსყინორბოკჲ სმემდ ლეიმრკაროუბ,
უბრი იარა ინეიმრფუროუბ, იბსიაბარა იწიანლაროუბ,
უი ლხე აკუჲურა დანგურდმაროუბ, უს ამცაკჲ დაქელაოსაროუბ.

ძაძა დსწორბუა დარგამასტოუა, იგურა სკოდა ბსამეჲუმსარ,
უი ჩეიის იიუსჲი, ლა დეირფხამოიტ, ნან იარა ისე, უბრი აკუმსარ,
სამეს ილფირკოი, დღუზფალჭუნაფუროი, უი აჟილა სმემდ ლფირკოსარ!
დღუგურჯახეი უს აუჯე, ბსია იბო იგუ ფელმეიოსარ!

იჯასშოიტ სარა, ბსია ირბუა ისდრარკამოი ბსი დღურბაჲა!
დსეირფხამოსეი ბსია დღზბუა, კუჲ-ფსეჲ ალა იჭუნწიანაჲა!
დეთანსეშსარ უი დსიჲოსეი, დეთანსეშსა ისე ლღრბაჲა!
აუჲ ბააფსე აჟია ბააფსე იფს-ჟიფჲ იბოიტ, დეილაბაჲა.

აბსიაბაჲ ბსი იბო ლხე უი დწიჲუასარ ქუნაგოუბ უი ისე,
ისე ნკელანე სწი ნეჲურა ინალოიტ იარა უბრი ჟიფჲ ასე,
უი დღისამჲთაროუბ, იამჲოუბ ენაგჲ იგუ დთაკნე დღღსეკუჲურასე,
აუბა რეჭეკჲ, სარა ეიღმხან, ბსია დღუიბო რსემდღერბახე.

არაბცია რქიუნთქარ როსტევეან იაჟიბჰე

ეჟან რაბსთან, სნასეჟ ბსიას ჰიუნთქარს უჟა უს როსტევეან,
უი დუჰ დეუნ, დეჟაბსეღ-გუთბან, ტიეღა რაცია ბჟარღა იგანმან;
ჟიღარე რეძეჟე, აჟაჰ იაძრა, უი აფსაფა იიუნმას რაცინან,
აიბაძრაჟუნე უბრი დეღუღუნან, სძუნეჟ დერრაღა უი დეიბაკან.

უი დთაჰძადან, ფა დეიძამესტ, ასა იჟაჰ უს დეჟაფსადონ,
აჟწი დეიჟმუნე უბრი ფუძრაღა, სეკე მრა ჰიძის ჰია უი დრეჟესადონ,
უი ათეჟაჰ ინღესუაჟმუნე იაჟია-ინე უჰია ვიღაგადონ,
უს ქუნაგაღა უი დეჟსურნესუოჰ, სძუნეჟ დერრაღა უი დეიბაკან.

უბრი იარბ იჟაჰ ბსიასჰ თინათინ ჰია სმძეს იღვითეიტ,
ამრ იაძეგუნე უი ლეჟაჰუნან, ლაბ სეჟმლაგე დნაღერგურღეიტ,
აჰიუნთქარ სნე იჟაზირქეა ინაღატასჰ ნჟე დნარეჟესეიტ,
იმუნეა ინეიტეიტ, იჟაირტეიტ, თინს გუაბსეღღა უს ნარეიბეიტ:

„მის კერძოდება ისაშია ათაკ, უს დუკ აზე სა სმისწაუოიტ,
აკუილ ფუშმა იჭრაუ ამით ვაფმ კანძარ-იუარ, ნას ნაუ იჭრმოუოიტ,
უბრი კამოიოიტ, აცენსურას ჰია აბაჰნაჭუ დანსაკ ნამთოუოიტ,
სემრა ღაუეიოტ, ღამცარაკ ზბოიოტ, ღამშარა სეკემ აწეს აბიგუოიტ.

საწაბირა სარა საჟიუეიოტ, ხაას იოუ სეგე უი რეიცოუჰ,
ეხმა-უაწიო სარა სეფსეუეიოტ, აღუნი დუ აბას იშოუჰ,
უაუა იმთაციოიოტ ამშო ღამშარა, აწეს ღამცა უი იაზეფშოუჰ.
ჰიონთქარს დეაშოწა სარა სეუჰა, სემრა ღამშა უბრი დაფსოუჰ!“

ათაკს იარჰიეიოტ აგასირქუა: „უბრა უაჟირატი ბაშა იუჰიოიტ,
აკუილ კანძოიოტ, ნას აბაჰნა ასმერფშოა უბრი ვალოიოტ,
უი აქუგ-საა, ნას ამითეცრა უი იაცრეწუამ, უა იაზენსოიოტ,
აწი ამრა ისაცლაბუჰამ, ასა უმსეგე იკუაღუკუაჯოიოტ.

უბრა, აჰიონთქარ, უფსე ამით ვიბოუჰ, ნას ამაღა აბას უჰიოიტ,
დანსადო იაჟია საა აწიკეს, უაჟია ხამათა ვიდმე იაბოიოტ,
ჰიონთქარ იგუ უს იაანაგო, უი საკუნუჰ, უი ნაკმასოიოტ,
ფშორაღა ამრა სეწასერმუა დეაწა ჰიონთქარს, აუს დანსოიოტ.

ჰიონთქარს დეაღაბიოტ უბრა უეჰა, უბას ანცია უს იჰიამთოუჰ,
უბრი ილეღშოოიოტ აჰიონთქარრა, ჰარგე უბრი ჰაქუშაჰაბოუჰ,
მრამო ჰასანაღა აჰიონთქარრა სნანაჭუ იააიოა სეგე ასეაწოუჰ,
ილაბსარგე, ილაფსსარგე ალეღ ღასა უი ალეჰჰ!“

არფეს ვილემა უა ავთანდილ არაბცია რერ სეგე სეს დრემან,
სირმაკ იაკუნ, მრამა დეაფსუჰან, უი ჰანდარწას დეატა დნიუჰან,
იხუ აინშიმიეღუჰან, ვიბაჰუ ჯბარან, ბერლაშო უუაშოა უბრი დეჟან,
თინათინ გუჰ ღეღლა სააქუა აჯურ ცქმა ვიფშო დრენეფშოეღუჰან.

ღწვილაჰარა იგუაჭურ იწიანსე, მამა იყსაწვა უბრი იეაიწოიტი,
დანცვიზაროუ, ღა დანიბო, ჰიარა ათანემ, ამით უა იეანმიოტი,
იანეიქუშიაღაკე, იცა ღუღუხსოიტი, იგუ ახურაგე უხუან იღლოიტი.
ბზინაბარა უს უაღაუჰ, აყსრაჟენმა უი იგუ ნამოიტი.

ჰიენთქარ, სეყჰა ჰიენთქარს დეაშიწა ჰია აყიანე ურთ იანრეიჰია,
ნას ავთანდილ იგურღაღარა იამამამესტი წსუაყწიარაჰია,
იანსეკტი იგუ: „ღასსე-ღასსე ბერღაშო კაკაჭ ღზბაღან“ ჰია,
„უბრი ალა ისეშარ ვაღან, სარა სსმააგე აღსერგაშო“ ჰია.

ჰიენთქარ როსტენ აყიანე იჰიეიტი რაბსთან ინსო აყიღარქუა რზე:
„სეჰა თინათინ დეასწეიტი სცენსურას აბრა ჰიენთქარს უი შიარა შისე.
სეგე შიდერღაშარა, ამრ დაჭურეჟურსე, შიდელიჰიანს უი უს აკასე,
შიააი სეგე აბრანსე უი ქუნაკაღა ამია ღეზშიო დშიერწურსურანსე“.

ეიჰეიტი უბრა ანაბ სეგე, ირაციამსოიტი აჰთნე-უააგე,
დააიტი უბრაჰა სქაღა არ რმარშალ უს ავთანდილ ხაჭურ-მრავე,
უბან დურავე ვასირ სოგრატ—ჰიენთქარ ისაიგუაზ აუაჰ დეგე,
ჰიენთქარ ქუტიართან იღსდერგელას, უაჰე ისშიამი უი ახეჰიაგე.

ხაჭურ ღამა, უი აგურღაღასე თინათინ ღან უბრანსე დნეიგეიტი,
უა დნაირტიეიტი, ჰიენთქარ გურგენ ინაბაღა იღსაირგელაჰეიტი;
სეპეტრ ღურეიტი, ნას უი ჰიენთქარ-მათიაღაკე უა დნეიღაჰეიტი.
ამრ ეიჰეიტი დეაჟსო თეჰა გეჟიღეს უს დურაღა უასე დრეღაჰეიტი.

აჰიენთქარი იარა ირეი ინასკანე იღწვიინერსუან,
დნეჰია-ნეჟსა ჰიენთქარს დდერტიან, სეკ-სეკეღაკე მეცსე დდერწურსუან,
აბეკ, კიშაღ, რეჰე ნეიწა ბეჟსაღა უი ღეუ ეარწუან.
ათჰა დწიუჰან, ღელაღრმ კასონ, ღეჰაჰაქაჰე ეიქუა ნაჰ იგაღუან.

ღაბ ითუფ-აჭურ ღაბარ ატობარ უს დაფსამშია იფხაბანზე,
უბრი დწიფუან ღაბღრბამძულა, ღღმღ ბსინაფუ ინანმღჰიპიუნზე,
ჰიფნთქარ ღღაბჰიან: „აბ ითაფუჰ ინშაა იუს ნარგობარანზე,
აბას ზემურ, ამცა. ისცრას, რცაბაჰ აუძომსტ უი ძცასანზე“.

უს ღაფიბიბ იფჰა: „ბემწიფუან დად, სეფჰა, ბაასწემურჰ უს სარა,
ბჰიფნთქარჰ რაბსთან, უს ბღრჰჰ ჰარა ჰაღა ესა ბარა.
ეხარანასზე ბნანზე იანზეჰ აჰიფნთქარბა ასაღარა;
ბუგაგამსან, ბუჰშარ, იღრ სმრეჰღა, უს ქუნაგაღა ბუნბარა.

აგუიღღი ნას აბაბირეი ეიფუშანზე უბასგე ამრ რექუფხობიტ,
ღეუგე სუჰგე ინეიბეიფუშანზე ჰაბერ ქუწარა ურთ ირექუნაგობიტ,
აგუთბას იჭუნაჰაბაგე დჭუნეიბობიტ, იჭუნაჰაბიუ დემჭუნაჰაბიუ დღნობიტ;
ამშან ამქუა ნაე იშააღწუა ეიფუშ, იარა უბასგე უასე იაღაღობიტ.

ეღმ წლაღა იმთიუ ეიფუშანზე, აჰიფნთქარცაბ რეგუ უს ითბაბუნ,
აგუთბარა ზეგე ხნასუეობიტ, იჯგუეეგე იარა უბას აუნ.
აჰატი-აჰიტი ნაე იუწიასერ იბჰეიდოუსეი? ბაშა იმთაუნ.
ამიე იუთას უარა იუტიუნ, ამიე იუითას—ძე იაჯუნაუნ!“

ღაბ იღაბეიგობს იფჰა ღღმშრეჰ უი აზემთზე დასემურჰუან,
აბეაგა-ეიბ ღგუ ასმიბობმესტ, ღღემჰა კეღსა დისემურჰუან,
ჰიფნთქარ უბას იბჰუან, იეიუნ, დაარა დგურღღან, ქაბჰ უს იუნ,
თინათინ ამრ ღღწაღღრმენ, ამრა უაე თინათინრა ბუნა.

დააღღეფხეობტ უბ ღანაბმეი, გუგა-ფსეჰა ალა ღარა იღწეიეი,
უს ნაღაღაბიეობტ: „სა სმაზარა, ამჰიბრ სანარა იწიანზე იბეობუ,
ისთ აბრასე, სა სმაზარა ნანზე ზეგემსეც, აცაფხა ზეჭოუ“.
ზეგეღ ღსანარგეობტ, ზეგეგე ირზემშეობტ წა სმაძ ჰამთა, უს ზეზე დუბოუ.

უბრი აზრზე სვეგე ირსელშეიტი ირჰანე უა ღა ილუმსგე;
 უბას ზღა ილერბეიტი ისუქსგე იუაჯღესგე;
 უს რალჰეიტი: „საბ იაჟა ნასკოტი, სა სანწასუამ აკასუნგე,
 აკ ნემიძეჟნ ჰმასარა დუ, იფხაკუნე იყოუ, იწასმოუგე“.

უს ნარლჰეიტი: „შიცა, ისეშიტქუა ჰასუნა, ჰმასარაქუა!
 ამილასორ, იკელცა აზრადქუა, უბას არასუ, ზუსმადქუა“!
 იაარცეიტი, ირელთეიტი ნანბეირალა, გუკ-ფსეკალა, აჰამთაქუა;
 არ ვიმერწეიტი, აბრეგაცია რეიფურ, ამასარა-ბარაქლათქუა.

ვიმერწეიტი უი ღუნასუნა, ჰიბთჰაკ ვიფურნე იფხადანე,
 ნასგე არაბ ქლექქუა იეას, ჰასკენ სკელა უეა იცეცინე;
 უბას დეჟან გუთბარალა სვეგე ნესხურა დეჟიანტი ფურადმე,
 ამიგე ნლექუამ უს ჰამთად, ჰკუნსაიტი, ჰლამსაიტი სვეგეგე ნეიფურნე.

მეჟე უა ჩარან. აქტი-აქიტი, წა რემემეტ უეა ირაცან.
 ჩარაჭე იტიას არგე რაციან, ვისარა დუნ, გურღა-ჩარან.
 ისე ღარეუ, ილანდ ვიქუწა აბიენტარგე უბრეა დტიან.
 „საკუსეიმი უი იკუ იალოუ“ ჰიან ასასცია უა უს ვისწავუნ.

ასანე დტიოუპ უეა აუთანდილ, უანდ იზეფურეას სვეგე ირგურღაუნ,
 უი არქუა რნე, აუაჯ-ფსერცი, აბჰას, ალემ სუნძაკ დრეიფურმან,
 ვასირ თაჰმად უი სოგრატიგე უეა დეჟან, უი იაიგუა დტიან.
 „აბიენტარ ილანდ სეიქუუსეი, ისეაფურთიე სეიქეასეი?“ ჰიან რბიან.

უსკე რბიან: „აბიენტარ სეცროთ დეჟე იოუტი, იასდგურამ საკუნსე,
 აბრე ილანდ ვიქუწაშა აკგე ეამდრეიტი უს უაჟასე,
 ნას აუთანდილ სოგრატი იეიჰეიტი: „უაი, ჰაისწაან ჰამიკე ასე,
 ინაიბჰიან სამარუელქუაკ, უს უი ჰასფირფხამას ასე“.

დუაგელტ სოგრატ, ნას ავთანდილ — უი აისეტარ-აისეშიაშია,
ინეიდგელეფი, რაწიცაქუა რთინე, უს ინეიქუეს ურთ რუმაშია,
იაფსა ინაგელტ, იმამსეშეგელტ უბართ უაუა იფეშიერნაშია,
უაუა ვანირ კია-გუმბეღლა, უი დაცაიციოტ მანშიაღაშია:

„უღასა ვიქუბ, უარა, აბინთქარ, უსე-უჭრეკ სენმაკ უს იჩხამომ.
იააშოუბ, უმასარა სეგელ ციგა იფსასთახეი, შია უი სენშიომ,
უაუა ირსელშოიოტ გუთბანაღლა, ვიღესრაკ ჰია უი იუაღწამომ,
დუშერტანდან ჰინთქარს უაუა, შიაკ აკურუა უსაციცამომ“.

აბინთქარ უი დევიშეშერენ, დნახ-უაფშენ, დააფეშიერნეიოტ,
იჯეიშეიოტ უბრი: „იშოფანსეიბიეი აბრი ვიფუშ აუა!? უი კრეიკუღმეიოტ,
„იუაბას ბსიოუბ“ ჰია ნაეიბას ქურეუდრაღა იკუ ირღეღეიოტ.
„სარა ნანკეს სესეფსადას, ამც იბეიოტ უი, ბაშა დანტიოტ.“

ვახირ, უბრი სა სარეუაშეუბ, გუაღს ისეიოუ აბრი აუბ სარა:
აჟირა სესმეიოტ, სეკეურა ცეი, სთაგელტ აბრა სარა ადამრა.
აბინთქარა დუ ანეი წესეი უი ვიფუშ უაუა დეაბლეიოტ აბრა,
სელშარაქუა, სეაშმაქუა სა ისეშესწანარეს დესმეიოტ ჯარა.

უაუა სა დესეიოუბ, სა ისაბას, სხან ისეშედრეა უი გუნსარა,
ანცია დესეიოტიოტ აუა სარა, სეკუბ უს დენეი ლაბარა,
სეზაღა ასესრაჭე, ამხელ ასრაჭე ისეცნასეკოს უს ანშარა;
სეკმაკ დესეიოუბ უი ავთანდილ, საბთარა იაბას სა სეუასზარა“.

არფეს ვიღეა ჰინთქარ იაია იღემა კელა დასეშერეუიოტ,
ინე ნარეუნე დააფეშიერნეიოტ, ისე-იჭრე სეგელ უა ინეისანეიოტ,
ისაფელ შეკუაგუა იბრლამა იაიკუა-სიკუა აადრლამეიოტ.
აბინთქარ იბეიოტ: „უსერნისეი, უსერეხამაშარეს აკ უასეშეიოტ“.

დღიწახანტ: „სა სემტ, ისაჰი უარა უგუ იამუხუონ ისჰაზ აბრა?“
 არფეს დცაჰეან: „იუნსჰიოიტ სარა, ახა ისანაჰ უბრი უარა,
 იუნსჰიოა აზუ უმეკუნან უარა, იეაუმწან აგუნსხარა,
 უბრი აზუ მწუდეს სეუმფხაჰან, სათოუქწან, უხუც ხარა“.

დღიწაიოტ: „იანბეკუს უარა უაჰია სეკუ იანაღსხაჰს უს აკაზუ!“
 ნას დღინეჰეიტ იარა იუჰა, მრა ჴწასერბუა, გურაგარაზუ.
 ავთანდილ უა უბას იჰეიტ: „სარა ისეკუადღეჰეიტ ისჰაიარაზუ;
 უმწრსუან სეკლა ახესრაზუ, უაჰია აანკელჰეიმ უაჰიე უი აზუ.“

სეკლა ახესრაზ, უთიეც ავთანდილ, სეეისარაზუ სარა სეხრიოუნ,
 ჰანსან კრეჰეჰეა; ჴელაჰეჰეცაის უჰელარ ნადაეკალან, უბრი მარიოუნ,
 დეიანიანსა აუაჰ ირსუო, უიჰეჰეკუდუნ, ბაჰარ სეჰუაროუნ,
 აბართჰეა ჴეგა უს ეილსერგო, ამჰელი ნას ამბა არგაროუნ!“

„ას იანსემჰე იუნანსეჰეჰამ, ნას ეიანიუა აუა დღრბან,
 შოა, უანი ჰხესუნ, უაჰია უახდემსუნ, ას ჰანეისა ეიანიუა დანბან,
 იანსეჰეჰელარცე, იეუართაღარცე, ირეიდჰე აუა აბრანსე იანეკან,
 ნას ჰანბერუან, უაჰე დანბან, ეიანიის აუაჰ აბრა დღდრწრსუნ“.

ავთანდილგე დანსერანსეჰეიტ, ნას უბრეა რაჰია ეიჰეჰეიტ,
 ისუბარტ, იხეჰეიტ ჴეკუნ ჰანსაბლა, სამერუჰელაგა რეგეჰეჰე ეარწეჰეიტ,
 ეისაზ აუა რეიჰეკ აზუ აჰეარაგე უაჰე იეარწეჰეიტ:
 იანწანსეკე სემჰე იხე სტუნ დნეჰეჰელაიოტ ჰია აჰია ნარჰეჰეიტ.

უს ეითეიჰიანტ: „სუაჰ ეიანა-აჰე აბრანსე შიანრეჰეს, სარა ისეცხაიოტ,
 აჰიანა-აჰე ურთ სარა სუაჰ ახჰარ სდრეკლაიოტ, სემწ რეჰელაიოტ,
 უა უ-ჰარმაღინ ამიკ ჴეგა უბრი დრეჰესუნ უეისეგე, უა დჰესხაიოტ,
 იანჰეა, იანჰეუა ამიარანჰეჰე ეილაჰეკეჰე ირეჰესამაღლაიოტ“.

უბ იარს იუბა უს ნარეიჭიეიტ: „ადიე, აბნა ნეიძეიდალა,
ამარკაღცია ნაუ შინელალა, ამიარსაჭუა ინაჭეშეცაბლა“.
არ ირეფხეიტ ირწეფუშლარცე: „შეანიე აბრაუა შინელაფუშრალა,
შიხაცხრბა აბრა, ფერსაგე შმოუაიღ აჭატიალა, არეჟიტიალა“.

აჭივთქარ როსტევანი ავთანდილი რეშიარაცარა

ქუმთხნა დიბიო იაბძიძა, უი ბძო კაკაჭ, ბიხუბაძია,
ძთია მერძლა დვილაბიანე, იხე-იჭურე კაყხონ იბრლამუძია,
ჩქეთე ფუბქელა იხე უჩხნ, სჭვართა ფუბმელა დხროია დვიქუძია,
იხე ლარუხ ნექურყელა ჰიხთქარ იბი-გუბაძი დადღხხნელტ, დაკაყურესბია.

უბ იხორხორეიოტ, დხრეილრეიოტ ჰიხთქარ, შიარაცარა უი დხნდიქულრეიოტ,
ადიე იკურმუნა ბუბა ხეირეღელტ, ბისა დაჭკე უბ იხარეკუდიორეიოტ,
ბიხექუბა გუიოტ, ბტრძი იასიოტ, ჸეკე რორდრხორეიოტ, ბდიე ხრევიოტ,
იბხეინსხ ვიფუბ, ვიყლბბრლბ ხრეკე ბმძეკუბ ურთ უბ იხესევიოტ.

ჰიხთქარ იბიოტ: „ხუბა ვიბუბ-უბ სარა მისეცეს, ხარა შიემცან,
ბხეც დუდუბქუბ სარა იხშიერელა, ბსჭვბქუბ რხნეგე სეიწბამძერხან,
იხბუბ, იხსუუბ ცქმა იგუბბითაღლა, ბსჭვბ-თეფარბგე ვიღბბიშეკანა.
იკელსტ ბბიარბხ წუბეკე შბბძეს, ბდიე ხრბბეკე იბბხრეუბძან.

ვიციტ უკუა წვა სმამს შიარს, იშინე ირღწვს უსამტო ანაქუა,
 ანაცი, ანუჯამ, უს აყსლანაქუა, ხარა იკაყო აშანსთაქუა,
 ირქელანსუა ურთ ირქთან აცია-ატიცია—სეკე აღუღუაქუა;
 აბარ ახეც, ნას ახეჩაქუა, იმეაყსდო ამხუქუაქუა.

ახექუა რმაყსეც იარწსს სანა ამრა ამახუა ნეი ახანუან,
 ახეჩან, ირქუან, ადო სეკეღე შანწოტრანა ურთ იარწუან,
 რეჩქაქუა სწიარ, იარდასმანე უსამ ანაგა რუა იდღრეკუან,
 ურთ უა ირქუანს ამიარახეჩა ყსამეა ისციამქსტ, უკუა იყსუან.

უბრი ადო-დუ ანახსეციტ, შიარსს გუართაქ ნეყსარწამციტ,
 ირმიტ, ახრსტ, სეკეღე ნდრწოციტ, ახციო იკუამყსოს უა ახეჩარწიციტ.
 ადო სეკეღე შალა ახრეკიციტ, დარეკე შალა რეჩრეგრაყამციტ.
 უი აყოანდილ უბრა დეხმანს კეკეტი აწლამა უი დეიოტორტიციტ.

უბრი ადო-დუ ჩრელა ახრეკუს იარსინაქე უს ანახეციტ,
 ადო აწესუან ძეკ უა ილოკიუან, ამე ახეჩან ბნაციკამე უა ირბიციტ,
 ამიარახეჩა ანახამ რსე რეკეციტ, ჩრე ახმსეშეკიუანს ურთ უა იმიოციტ,
 დეღუაქუაქე რეკეს დარა აყეკამე, ახა უეისეკე დარა იაიყსიციტ.

„სა სეკეციტ“ ზოა უა ახეჩარეა დარა აყეკა ახეციტეზიყს,
 კიყესციოყ რეიოტე ახმეჩრეკეკეან, რანძე კიბარეხე ახეციტეკეან,
 ნას ანახამციტ ირეცს აუბეკე, ირქთანეკელა ურთეკე აბიყსან,
 აბრთქარ: „მიდეკეკელან, იმიშოა აწბარეკ“ ზოა რანეკეკეკეან.

ატიცია ირეკეციტ: „აიბრა ჰეხან, ჰეციტეშდომ, აიც შიანკომ,
 ჰეხთქარ, შიეინარეჩრე უარა უა უეიციტ ზოა ჰარა იანსეხომ,
 ჰეკეკესანრეკე აიბრა ჰეხომციტ, უბრი დეკეციტ, აიც ჰა იანსეხომ,
 უბრი დეყსინსე შიარსეკე კარა სხე აყსანს ჰოა აკეკე აბომ.

ძევაცგე იძიძეს ამიარსიქუა ნეიცწანუ შინტი ჯავა ნაძვიტ,
 ახ თანდილ იძიძეს ჯავა რელა ურთქუა ინრეიძახვიტ,
 ხნემხარ სენკგე ინანუ მძემძვიტ, ინჭუა ბაძუა განხა იძვიტ,
 უარა უხჭუაქუა, ანუძი სენმძეს, ურთქუა ჰარა უარა იუძმერბვიტ“.

ჰინთქარ აბრი იაჰახ ჯავა ნარდ ასრამას იგუ იახვიტ,
 იაამძთა დანდგრხონუა იგუ შინასვიტ, უი დარგურდმოიტ,
 აქარმასწეს, აძით იძუასგურდმო ვიუმუ, გუასუას იენუ უი დისგურდმოიტ,
 უი ირხონუარა გუასუას იძოუბ, ნასკგე დენხოიტ, დხამერუელუვიტ.

აჯვაცგე რეფსუ რმარცე ამიძერაჭურ რესქუა ირხეჟიწქვიტ,
 არ წვა სმამეს, ირაცაძახ, უავა რხეისერკტ, სეგე ვინერგავიტ,
 აჯავა-ჯეკ იუაა დუდუაქუა, ხარა იცონმა, იაინ, იაიკუშვიტ,
 უბრი დლახჭურს უავა დგელოუბ, აძე, ახრა დრსეუმესეჟვიტ.

არაბცია რჰიოენტქარ აბჰას-ცია წმიოზ არფგს დმჯიბას ატიოზ

ერბიოტ ირსუდღერუას არფესკ, დწიუა დმჯიბას, ამსჯეუ ზუნე,
აღმე კიუმე დუდუკე, კიდეკაკ, იწვიქუა თიუღან ბღურა უბრე იანკნე,
იწვითთი: იღურა, იკუადღერ ბერღამე სირღა უს ირწიანე,
იღადღრმ იღე იღმთღა, იკურზოს იკუ იანკმანე.

იციამწიქიქუა რსქე კიღბღაღაუ აბჰას-ციაღა უი დკიღაღან,
იარა უბმწიქუა აბჰას-ცია ბურსუ სეღფანსიაღე უბრი იანს,
უბრი არფეს კამეს იკეს იმსუარ შიბარა უი იკიარან,
იბრეს ზიორ კუსუას დკანე სეკა რეღაქუა უბრსი იუმრენ.

იკურზო იტანს უი არფეს იანს დცვიტ ბტიცია რებიე, კიდეკარანსე,
სსე შორმხიქუა იკუქიკიო იწიუას, უბრი ბუე დიუმდარანსე,
იბერღამე ღადღრმ კამერ კიბა იანკმანსღონ იკითარანსე,
დნაიდველტ, ანა დმხშიაღამსტ კიდე უბრი იანსტი იანბარანსე.

ინეის დიოტი, უი იხმეკუადიტი იცაიჟიან, აკგე იბამომ,
აკრანძი უბან დჯამო დინუაუშუეიტი, იბლა აკურან იხმამომ,
ნან იკუადიტი „დუფსმომტი“ იბიეტი, სხა უბრი უი იბამომ,
უი დწიეუეიტი, უი დკუაუშუეიტი, ინეის იბიომ-იიუა აკგე იბამომ.

ინეის იბიანს იბამამეიტი, ამალაკე დანმეკრუეიტი,
არ რემთებეკე აკუნჯა იკეიტი, დაკარუნსხამეუეიტი, დაკეკმამეიტი,
უი დწიეუეიტი, იკუ კიბაკუეიტი, აჟიაკ იბიომ, უს დეიწაქეუეიტი,
ილაღრმქეა მანწიერანუეიტი, ამე-ღბანაკეიუშა ნაე იხმეკუაუეიტი.

იარა იხმეკუ ჯარა იკეღუბ, კურუაკ იმოუბ, იკუ უახე იცეიტი,
ბინთქარ იაჟი, არუეს იბამრტი იბიარჭუცუნ კითანუეიტი,
სხა უი იწიეუარაკ აწესუტი იფქიეიტი, ინეის იაჟიაკ იბამამეიტი,
იჭე კაკაჭ ხანიმესამეიტი, ათაკ აჟიაკ უი იბამამეიტი.

ბტი, იაჟი ათაკ ხანიმოუ, დხენბიტი ბამხა, იმთხმეა დანიტი,
უს ნაიეიბიეტი: „უაჟიაკ იბამრც უი ითახმამ, აბრი უამბაიტი,
სნიეჭანუეიტი, მრან-ცაკეიეუშა სელა სეიკეიტი, სკეამამეიტი, სხენბიენ სანიტი,
საჟი იღემბაჭე იხმენამეიტი, აბრი იახემან ღასსე სსეამაიტი“.

ბინთქარ იკეიეიტი, უბრი დარეუანიტი, ამცა კეიეუშა დეიცრბლტი უს იარა,
იმთიტი ზღუღუაქეა ბი იაჟიამ იკელანს კიბაკუეიტი აჟიან,
უსკე რეიბიეტი: „იბამთიხს შიბანჯარ, შიეიბამეკა, ნან შიანღასხა,
უბრი აჟაკ უბრეა იტიმოუ, შიცანე აბრანხე სე დესხაიეიტი“.

ინეიტი აჟიან, ინეიდეკლტი, რამჯარქეა რემთებე ადღრეუეიტი,
ნან კუთკალა იწიეუანს არუეს, ინეის აჟიან უახე დნარწიეუშეიტი,
დნაეუშე-აბუშეიტი, არ მაჭემეკა უაეა იხმეკას უი იარა იბიეტი,
აკ სემბიამიხს „სარა რეცხა!“ ბი უაეი აბრეა იბიეუეიტი.

ინან ილა უბ ინსეილჷვიტ, ილაღერქუბაგე უბ იაიირბეიტ,
 იაბას ინჭვათრა უს იაიირხვიტ, ინვაბიბითეიტ, უს ინირხხვიტ,
 ღენსრეჷვიტ, ურთ ზუბაგე ჟას ჰიბ რეიბეიტ, რეგუხმაბაგე იქვიტ,
 ნაე ღენდოქულოვიტ, ინეის ზუბა იბტივიმბაბეიტ, უბას იმუხმაბეიტ.

ბრფეს იცაბა დუკ ირეუბამესხსტ ღამთუამბაგე ინეინდგუბეიტ,
 ხსა უი რადანწიუმაგე იკუ იალსრბტი მქმუქჷრდა ინთეირფუბეიტ:
 ხიდი-ხიდი იაინუმა იბეიტ, სუკუსეიბაბაგე ურთ რახე დგუბეიტ,
 ჟოუკე ქამზე დუღუბა უბ იაბსრეიტი, რებჷრჯაგე უბრა ინსდგუბეიტ.

უი ჰბენთქარ ინდემდგეიტი, ზუბა რაცაბაგე ნაიბთეიწვიტი;
 უი დცოიტ ფხმაგე, იბთოუ იბბომ, — ირუღაკაგე ურთ ხაინსეიტი;
 ინეინმაბს ხი დრეცხაბეიტი, ხიბიხაბა სეგე იქჷვიტი;
 ურთ ეინიეიტი, სეგე ნირწვიტი, როსტან ხბრი იკუ ფხაჷვიტი.

ჰბენთქარი ზეთანდილვი რესქუა ირეჷტიეიტი ინეინმაბრცე,
 უი ხილუმა, მარა ეინეიბი ითახმაბსტ ურთ ინმაბრცე,
 ექმაბა აკუსარ ხრამ ეიფუზენ, კეიბამბსტ დგემახარცე,
 იღერტ ჰბენთქარი უი იუხეციეი იარა იბრითახს ურთ დგერცე.

ჰბენთქარ დუბანაბაღას ეიფუზ, ირე ზუბზე უბ ინსეიტი,
 უბრი აკუსეიტი, დხმაგე რებეიტი, იარახნაკე რელაფუზ დრეწვიტი,
 უბ დწახეოუ, დფერნე დრეციოუ, იუალას ჰიბ ეგერწეიტი,
 ითახსაზენ, აკერ დრეფუზაბეიტ, ხსა დრებეიტი, დრეწეწეიტი.

ირეუბა იაფუბეიტ, ხსა უბრა ეგერეიტი, უი დარა ივარეიტი,
 იარახნაკე რელაფუზ დწვიტი, დრეწეწეიტი, მცხუბა იფხარეიტი;
 ხრ ინეიუას იმეს რწეიტი, იხუს ირეჷვიტი — რესურა ჭვარბეიტი.
 ჰბენთქარ იბეიტი: „სემე ჯურღმარა აწესეიტი იფხარა ხბრა სეჷვიტი“.

უი უს იპასტ: „იგუ-აქუჭურღმსან ანცად სარა სემჟე კურღმარა,
უმბი სციოგან აცენსურან ჰია უი ისთიოტ ღახეიქუწარა,
სა სეფსანბა სეუ სუნე ინსამეტ, ამიგე ილჟომ აღერგარა,
იარა იჟმოუბ, ამრი აკუსან სსე ითახს აესთასარა“.

აბას იპან მოსხეა დეჟიოტ, ილახე ვიქუნე იჟა დნქელეოტ,
უჟა ამჟელ უი დამესიოტ, იგურჯაგე კურჯა ნაცლეოტ;
შიარაცარა, ამიარას შრა სეგე რეუ ანშიან ინჟუქუქიოტ;
ჯოჟე „ღახეჩანბოუბ“ რჟიოტ, ჯოჟეს სიორს უმრი ინსეჟაჟეჟიოტ.

ჰინთქარ, ძესეუ ილახე ვიქუნე, იიაჟა იუათან დნჯანდლეოტ,
სეგე ანწისიოტ აჟთანდილ უასე, იარა იჟა იეიჟმე დნაციუნდლეოტ.
ათადციკე უჟა იგელამ, ურთქა სეგე რენერკელეოტ;
ურთ რეურღმარა, ურთ რენხარა, რამიამიარა სეგე ანგელეოტ.

უი თინათინ, უმბ ილდერტ უს ღახე ილახე ვიქუწა იანარა,
დნაგელან დნეიოტ ამიჟე, ამრა ეიჟმუნე დეჟეოტ უმრა ღარა,
აჰინე ქაჰია „ვილჟან დეციოუ დჯესოუ“ ჰია ილჟიოტ უი იარა.
უს ღეჟიოტ: „დციოუბ ილახე ვიქუნე, იჟაღან ითახსარ ბბარა.“

აჟთანდილ სწიეკ უმრაჟა იჟაჟესამია სქამე აჟე დციოუბ,
იარა, არჟეს ეილჟა ირბას იზე, ილახე ძესეუ ვიქუმოუბ“.
თინათინ უს ღახეიოტ: „სარა სციოტ, უასე ანეირა სსე ილასციოუბ.
დნეწაჟასარ უი უჟას იაჰი: დეჟან, დეჟიოტ, ახა დარე დნეიოუბ“.

ფეთე ანაბეჟს ჰინთქარ დრეწაიოტ „სეჟა იეაღოხი უმრა,
სეჟესანარა, უი სნერღამე სეჟე, უმრი სარა სეურღმასურა“,
„დეჟან ამრა“ იჟიოტ აქაჰია, „ღარა ილჟეს უმრი ღარა“;
უღახე ჰეიქუს უი ინლაჰა, დეჟიოტ დეითარე უარ უმარა“.

ბინთქარ იპიტი: „უღრუხმ აბრახე, სა სარგუაუროეო უი ლეძბარა,
უბას ნაღაბი: ბესცაზეი უს სეფსეხარა, სეფსონარა?
ბაიი სარა სახე, სეურა სეცე, ბარა იბეღუოიო სეღერგარა,
აქე მძეკეა იბასხიან ბარა, სა ისეხეძოი სერეკელარა.

ღაბ იპიტიე ააუბამტიეკეა დეაგელანე უბრახე დისციტი;
ითინე იკეღუ ამსა ვიფურეს ღარა ღსე-ღჭურე უა იაბეპეტიტი,
ღარა დნიეგან დივბირტიეტი, ღეღეკეა ნაუ-ააუ უა დნარეკეტიტი;
უს ნაღერეიპიტი: „სებმეფხეკეა ბესმაიი სა სახე, აბრა ბესმეტიტი.“

იუბა უს ღბიეტი: „უღახე ვიქურე უეამღამეცე ბსხსეკე უარა,
უს დეგან სხიო აბრახე დცირწეაიტი დციბარეფხეამან უბრი ბარა;
უღახე ვიქურა იაუენხარ ეღაბან აღამურთბე აკაფხარა.
აუს აჭურე უღუღერაზაროუბ, აკეღე იაფსამ აკურარა.“

ათბე ღოვიპიტი: „ბა ბახესეძოე სა სეურეაქეა სეკე ბამეხსიოტი,
ბარა ბბარა ბეღა ათაფურა, ურთქეა სეკე რახეტი სხე საქუიოსიოტი,
უი სარა სხე სეღა სხეკეაუბ, სეძიეს ისეძიეუბ, სა სეღნარეოტი;
სეურეა სეიეძურთოე ახებღერღაგე სარა ისღერეოტი — ბსექეშბარაბიოსიოტი.

არეღეს სიორე უაუ იბბეც, სეცერთას ჰეა სა სხე დეაღერეტი;
ისე-იტეღე კახეკას იახეღახეღა აღურეი უბა სეკეღე ღამეოტი,
ეგურას დსეკეშას სა ისეღღერიტი, იარა იაკუსარ აკეღე იბბეპიტი;
სა სბარახე სა სახე დხამეფურეტი, უბრი სარეგან ფეტი უახე სხასეკეტი.

სა სმეობას ვიფურე ირე დნევიღერეტი, ნახ დახეცას ჰეა ეგეღეშბეპიტი,
დესკარახე ჰეა სა სხაიბთაღე, სერ სეკე უაე უბრი იხირეოტი,
უაუწას სეღამე სარა ისიძიეტი, აჯესთაბა დნეწაბა დციტი,
უბრი ფსეძე ღაბმეწაბოე ჰეა ძეცე სეცერთას სარა იეახეტიტი.

აბრი ჯანსიოტი, იხბას დხეკუს, უბრი დსვიფთორას სხვილმკაბიეტი,
 უი ინირწიეტი სარა სერ სეგე, რმაგე ზუარ ეფუთ ინკაირმუძეტი,
 ციეიე სმორე ამი იეიფუთ დეიოეუბ უჰიან, ნას დანდვანსიაე ჰე იბამბაძეტი.
 უაეირანხბა ლეხვლა სმურეას, იხბიოტი, ანცია ლახე სითაძეტი.

იარა ითა სემურ-გურდღარ გურჯანხა იახსურეაღეტი,
 ქაძეღა ისურეკას ამბექეა სხამთენ, სხექემა სხემდრეა სხეაღეტი,
 სეურდღარაქეა რწესუტიან ნეფიან, ამბე ვიქეხწია აახსურეაღეტი,
 ბსიარაჰ ჰეა სე სეიეღეუბამ, უს სესხიასაან კემსურეაღეტი.“

იუბა უს ღბეიეტი: „სარა იუახსიოტი უარა აეიე უანსურეარსე,
 აბიენთქარ, უმაბეზენ ანცია ისე უჰეა ნას უნსეუე აზე,
 იხაროუძეტი უარა უგუაღა, ხაღა იეიე უი აუა რზე,
 ციეა იახსურეა უი ჰე ჰესეა, ბსია სხეეუა უი სეეღე რზე?“

აბრი უანსიოტი უარა აბიენთქარ, აბიენთქარცია სეეღე რბიენთქარ,
 უარა უტიღა ნას უმხარა, კერ რეწარეაღეტი უს ურთქეა უჰარ,
 იბაჰეკეა აუა უმთერ ფესეუაჰ ამამ უბრი დრემბეზარ,
 უი დეუაჰესეუ, ჯესთაან მძეძიე იხეაღამბეამ უი ვიღდმერგარ.“

აუა რეძიოტი ადუხეი დე სესეზვარა ვიძერდარცე,
 უს ნარბიეტი: „ამა მინექელა, მისე მიაძეიკან უი დვიეფთარცე,
 მარა იბეღე უი იეფთარა, დანაჰე მთელემ იეამწარცე,
 მახსურეაღეა ამიექეა მთეტი, მთერ დიბოზარ იაიციღარცე“.

აუა ცეიეტი, უს ამეა ინექელეეტი, მურექესეაღეაჰ ბამთა აჯა რბეტი,
 ინეეეეტი, იეფთარიტი, დარბა ისწარიტი, ჯარეღე იახანწასტი, ახა დრემბეტი,
 დესხასეაღეე უაეეტიეჰა დარბანსაღაღე ამიეღე დრემბეტი,
 უს იაიფესან უბარო სენბიოტი, ამღაღა რზე აჯა ადრემბეტი.

ოუბა უს იარბიტ: „ადუნი დუ ჰხმუნუის ჰია უი უამლადიტი,
ახა უი არფეს ვარგელ დამბეტი, იბასუკელე იამამბეტი,
დესბეტი სხიარგელ უაუტოვსაკ იანდკუსაალაკ ჰა დამბეტი,
უარა ფსესუაკ უსემუნერ ჰარა ჰალა გეკამლადიტი.“

ქონოქარ: „უბრი სსუქე, სარა სეჰა აიაშა აბრა ილხიანან,
სარა იბას დავსთახანან, ფსესქელ სხამეს ციგაკე იაკუნან,
სა დსადარცე, აციგმა იურცე, აქოანანდტი უი დღლბახანან,
შია უი სდგრიტი, სელანდ კიქესტი სა ისკურჯოს უი ბამფახანან.“

უბას იბიან, ფასა დეიუმუნე აკურდმარანდ ისე ნაირსუეტი,
ახეძარცია უბია, ამიაბიაცია სეგე აბრანდუა რქოე ნადრსუეტი,
სეგე აუნეა უანდ დნარფესეტი, ჰამთა დულა ინეიქუირმიეტი,
აბას იეოუ, აკ იამეიგმო, დამამანცეტი ჰია ინადირბეიტი!

აბქას-ცია ზშიგზ არფგზ
იფუჯანარაზგ თინათინ ავთანდილ
ღმუჯდიეკულწას ატიე

ვიღაზბამეკუა, უა ხარე სანე, ავთანდილ დტიან იცაბროთაჭე, უი ამბ იზიონ, ისე-იჭე ღაბჟონ, იარაბ გელან იუადაჭე. თინათინ ღრბე უასღ დნუნაღლეიტი, დნაგელეიტი იჭაფსღ აჭე უს ნაეიბიეტი: „უღბბრე ღთასეუბ ძარ ვისეტი, ბერღაბე სანე“.

ავთანდილგე დსეიღაზბაზს აბრი აკუნ უასღ ავარა, იარა დანეეტი, იაბირღასიტი შათიფუშოღა ანერსეიბარა, უი დეიგურღაბიტი ამითეც ვიფუე უბრი ღბბრა, ღებღა თაფურა, უი იარა ისე გუასზბარ დეუბ, დესჭუნწიბაუა უბრა ღბბრა.

ავთანდილ დეე უიბ დნეიეტი, უი დეუბამ დეუსანუა, აბრა დიბაბრე აღაღრმეკუა სესკათიბაღა, სსე დეგურაუა, უა ღბრა დტიან ღელასღ ეიქუნა, ამაცეს ვიფუე უი დეაჭეუა, აღაბარა ამს იაცეღაგან, იარა ააქუსეიტი იგურაუა.

აფშობაცია ღეს მანტია სუ-ღუ უა იახდღმოს დღღფუნებან,
სუ სძამძეს ჩქეთ ფშობა ბურა-სოჟოთუ დღღჭჭებუნ,
ღებღა სუქძეა, ბიქუაწობეა, ღუღღ უუაშა აჭურ გუწურჭაკსუნ,
ღესციე შქმურე ღესუღა წუუაშურა იახინადღაუას იარეკუაშუნ.

ღტიან ღარბ უა, ღღღასღ ეიქურბ ღჩქეთ კასე იახღფუნება,
ავთანდიღ იახე დღსახაფშუნ, უტიან ჰია იახღბოეიტი, იღუკურფუნება,
ღარბ ღუაზე აუეარდი სეირეღღღ, უბრა დღატიეიტი დღია-ღღღება,
ღა ღასღე დღუაშუეიტი, ღა დღღღუნაფშუეიტი, ღარბ ღარბა დღიკურღღაუა.

ღარბ უბას უბრი იახღბოეიტი: „ბარი ახიარბ სე სარეუაშუეიტი,
ისთანეღღღ უი უსახარეღ, ახე ისმბიტი იუახსიაუეიტი,
ახე უეისეღღ ჰიარბ ათანეღ სე უსახსეღღღღ სე უარბ იუღღღღღღ,
უეისეღღ იუმიბი აღასღ ეიქურბ, აფსინაჭრანჭურ სე სინახეღღღღ“.

უს ნადღუეიტი: „ბეუ იამღღღა აკე სხიარეღ სთანეღ სარბ,
ამრა ახეღღღ ბაშა სეირ, ამს იაციეღღღღ აკაჭჭარბ,
სეჟბ სეღღღღ, ცქღა ისეხიამომ, აფსინარბ ისიახიტი ბარბ,
ბე ბსათაღა სარბ უი სეჰი, იახმბსეღღღღ სეღღ სეღღღღღღ.“

ათეღღღ უს ჟია სახღა, ჟია ფშობაღა უა დღხაციეიტი;
უს ნაიაღღღღღ: „უბრიღღ იამღღღღ, სარბ სიაიეუა უსმეღღღღღღღ,
სარბ სეღასღ ახ ბიქუაწარბ უახმარეღღღღღ სარბ იუახსიეიტი,
სე ისეკურღღ ახანეტიბატი აწღღღღღღ იუწურღღღღღღღ.“

იუწემღღღღღ როსტენი უარეი ამიარბსიქეა ახეხიღღღღღღ,
სეღაღღღღღღ უბრა ისრეცქეღღღ, სირმიბ იუახ, არფეს იტიანს,
უბრიბოეიტი სე საროღღღღღღ უბრი ითეღღღღ, უბრი იუახსიანს,
სარბ სუჰიბიტი, უბრი დღუაშუა, უბრი არფეს შიარბ ითეციცანს.

წიგნს უაქიონანხმ სიბიკუა უძალიცვსტ, აქიანს სიკუძიანცტ აბრე უარს,
ახე სარტო, სარა ინდრუეიტ, მისი სმუბო უარს სარა,
სარა ინდრუეიტ იმრუეუმწიო უღაღრმქუა უჭო-სმეჯრუარს,
უგეო უფსტი კომწანანრსენ, იენე იამოქს სე სეკუბდვლრ.

უბას, უარა ინსუეაწა სე თეღსწწო უი ბუს ღუ,
ბეს უარა თუნანსტო საწა ღეამ ღრუქ ღვღუ,
სარა სეკუზარ, სე უსეკუაფსიოტ, უსსანუჯსოქს უს აბა ღუ,
სარა ღეა, ბიკუა ღეა, უბრი ღეაქაა, ახ აღწა ღუ.

ბსი სუბიოტ, უბრი სდრუეიტ, აბრი ნაცწა, უბრი რღლეღუ;
სეკურსე სსეუბარს, უი ბუსთა უიბაი უარა, სარა ღსერბა,
სეუ ეაწაბას უარა ინეითან ბაკაბქქუა, ბეკილ ეაფქქუა,
ნას, უარა აღეა, უახტო უახხნბო, სე სნუეღანს უა სემბას.

სემქქესა ნაქა; სეზბარს თესიოტ, უბრი უბითაღ, უბრი ღეაქაა,
ღებარ დაბა, უხნბო ხეღაღა, ნეუ ინ-უსარმთ უჯაბა,
ღეუმბეიტ ბუმი, ნას ბეურა სეუეიტ ფსემქქა სსოუ იოქს უი ბუსთა,
სემბოჯ სანას სე სნუეღანს, უარა უხნბო, უარა აბრახე უა.

უარა უა სეწა სეიციომ, სე თოუბა სბეიტ, უარა თეზბაიოტ,
ინეაღომ ფსე სსოუ ბიჯ სეიციარსე, თეღრუბნაბიოტ,
უი ეიღარსტარ—ჯანთ სბოუბაიოტ, უახე ჯაბანბ სე სნაღაბაბიოტ,
უარა უგუბდლრ სარა სეგაბიოტ, იბოქსბას სეკესე ინაღეაბაბიოტ.

ბრუეს უს ღრუეიბიოტ: „ბარა აბრა, კომერ ბღასუეს უს სსე თეღას,
თაკს დაწარეკ იბასბარსეუი, სე სსე სეშუეა უს ინერსას?
ფსრას სსექქეღრუეს, კრასნაკ სნაბქებურსეუიოტ სარა სეშბას;
ტოეს სეგაბაბიოტ ბარა ბსეზა, სარა სეფსეღე ბე ბსე იბას“.

დესტრუქციასა და დანგრეობას იცარა, იარა იხრება მცესუ იხანთან,
იბრუნება დაღრმ იმღ ბსიასუ უხმტი იახრეჟეჟუნ, მცესუ იგუქან,
იხრანისა ვიყუ იხრანდლოეიბიეიქ მათი იყუმაღა, სუნმა დესტრინ,
იხრე დესტრეილან დესეიქ აბინეა, აუა დესეა უა ვისანან.

აბინე დანდესის დესეიქლეიქ ნაე აქაბა აბინე აუნეეა,
უბრა ვიბარც უს აბინეიქარ: „აე უხმბარც სანიქ სარა აბრეა:
უბრა უხსა ვიმნადესეიქ ატიღლაქეა აბრეა, აბრეა,
აბრა რდრანდიქ აბინეიქარცა აბიეეა იე, სარა იე.“

მა სეიქ სარა, სე სეიბაღა, ჯარე მბიეეა, — უბრა სესმანან,
თინათინ დესე სე ისრდესე, იღესაშესე სეე ვანესე,
იღესე სეე სრესე, აგესე იანსას სე ისრმბიანან,
უხმტი ამბიქეა უხანთიღან, აგიბე-სანან სე იესრმბიანან“.

უი აბინეიქარ აბარ სეე რეს ითბე მბ ვიბიეიქ იარა,
უბანესე ნესეიქ: „უბრა აღეს, აე იანთიო უეუქამ უბრა,
უბრა იებეს, ბიან აბინეს, კრმა ვიყუბეს უხანდესე,
უბრა უნესეა, ან დანარ სარა ისნესეუბესე უბრა უსარა“.

აბინეიქარ იანს არეს დესუნანეს, დესეიქესეიქ, უს ნესეიქესეიქ:
„აბინეიქარ სე კესესესე, ბესე სესესეიქ, უბრა ჯანესეიქ,
ბე ბიანესე, ანესე იბიანარ, იანსარმბიან დანარ სესესეიქ,
უნესესე უხანთი, უბეს იხრესე, უს სესე ისნათიქ, უბიანანესეიქ“.

ბინეიქარ ანესე ისეიქ იე ვიყუბეს უა დესეიქ, უა დესესესესე,
აბანესე იანანთესესე ანთ ირესესესე უსესე დესესესესე.
აბრა ანესე რესესესე მბეს იხმბანეს არეს დესესესესე,
როსესესესესე, აესე იხრესე უბრა არეს ნესე უხსე დესესესესესე.

ზოგჯერ ვლელა ავთანდილ ნაუ ამა დნექელეოიტი, უს დუბაჯუაჯუიტი,
დციონ უაქაიძე უი დმანწსმდეუე, ამოქუე კერგე წეს ნარცლეოიტი,
უი დუნიკას სენმა დმქენ, დაბამთან უბრანს დნეოიტი,
ისე-იგუ დთოუბ უი თინათინ, უა დოწიადომ, უი დღესკუაეოიტი.

აბინთქარცია სენენ დნეოეს სეგე იყელონ, ირანან, სელამ
ირთონ აუა დუქუე აბამთაქუაგე რაცადან, უი ხაჭუძრა
იმბენ იმსნ ჯარგე დნემხარც, დცეცაქარან, იბარდა
უი ირგურდომს ნაუ ინრესემან შქეტი შახუნენ.

იმთართამეს აკსეზიან აბაბ-ხმჩაგე აბა დუდუაჭენ,
ადამხადა შსა-ცაქანენ უბრი ხმჩაგას იმსნ აჭენ,
აბრი ზოგეს აბრა ისეიგეოიტი ხსნა-ხემძო დანწარაჭენ;
შურმდდინგე უანს დნაიფეოიტი დნეისწალარცე იმამაჭენ.

იბრა იუაჯე შურმდდინ, სენამ სემბახე აბოიუ, უი მიტი დუ სლოუ,
ისანძლოუ, იბრა ისეუაქუე, სსე იამეიგეო, კულრა დუ სმოუ,
ისდრუამესტი უი უაქორანსმა აბრი ზოგეს დბელა დესმოუ,
უაქიჯე კიბეოიტი მრავალს დანმტი აქია შოიოუ, უს დხე შოისხოუ.

უს ნაქიბეოიტი უი შურმდდინ: „სარა კერგე სუციფესამეოიტი,
ანა მამა-არგამს სესქუე სეგე უდრეოიტი, კილეგახეოიტი,
უს უაქორანსმა უა თუსემდრეა, აღადრმ უს სსე სეგახეოიტი,
უაქორანსმა სსე სსერეუაქუეს, უაქი დაქიდა სარა სღამეოიტი.

უი თინათინ დგმსიბარა, დოქილაბარა სარა სამეოიტი,
ამოთცე იაღოთოეს სელადრმქუე აგეილ კანმა ინსმცქოთეოიტი,
სარა სეუაქორ უს უაქორანსმა დარა ისენხეოიტი, კრმა ისწიანეოიტი,
უაქი სექელრეოიტი, აქია სელთეოიტი, უბრიდა სეუ ნელეოიტი.

უს სედელწიქი „უარა დეფთრია სწრესხას არფეს ძეცხუ ჯოუბარგოღ,
ნას უანსენჭილაკჳ სჳ ინსეკმას უარა უსეძითოუ, უკუ ითოუკღ,
უდა ხაწა სჳ დესთასეძ, ჟანათ ჭანდარნ დეატუესარგოღ“,
უი ისეღთიქი ასუძი სჳამანა, სუართა სჳამჳს სეკურეცჳასეღჳ.

აჳ, აძო სეიხეფთუჳ სარა, სარცეცეკურეკიქი უანჳ სჳ სჳაწურა,
უს უკეკლა ჳეიწთქარცია რსე ხეღეფთეცია იაბღჳ ამჳწურა;
ნასეღ იღურეციქი სეძცა ღარა, შთა სანღღმომ შოოურა სარა.
დაცეძმძიაროჳ სჳა ციგეარაჳ, იგეძსართოჳ უჳსეღჳ დუღუბარა.

ას აჳეი-ტივი ჳე ჳეიფთჳ ვისეკუნჳ ისეეღამჳამ ბჳანწეჳ ასე,
ნას უბრი აუნეტი სეჳიოიქი აბართ სეჳია ცჳეა ურსეძმურგასე;
სარა სეცნსურას უარა უნსეჳეიქი სერ რსე უჳას უბას სენრასე,
აბრი ასეჳიან სარა ისეღმთომ დანჳაძი იკურა სჳ ისეკარასე.

აიბჳმრან არქეა რესქეჳი უს არეი რსე სეს უჳაღა,
აბთნეჳ ღასსე-ღასსე უბჳ დეძთღა, უა იბჳეოუ სეიღეკაღა,
სარა სეცნსურას ამიუქეჳ შთღა, ამთაქეჳ რსე უანჳ ირსაღა,
სეჳამსარა ურთ ირსეჳეჳიარაიქი, რეკუ კჳუმჳენ, რეკუ ვაწაღა.

ვიბჳმრღა, ღაწეკარაღა სარა უსეიფთესე უბას სენმა,
უსსეჳეჳე სეჳეჳესე, სეჳამა უარა იწიასე სენმა მამა,
ისეღრეჳაღა სარა სსენჳეიერ, სეცია-სეჳე მკანძარ უბას სენმა;
უანსეტი სენსეძეიერ, სარა სჳაბა, სარა სწიოეჳ, სქეჳნაჳ ნაჳმა.

უსჳან ირღერ უი აბეიწთქარ, იკუ იაღსმჳა სჳ სეჳიანჳეღჳ,
უბრი ირღერ სარა სეჳესრა, სარა სჳეჳიბო უი უაბჳეღჳ,
აჳა სეჳეჳე უჳეიფთეს ირემოუ იარგეღჳ დსეციემცტ, დეკურეკიქიბაღჳ,
ანანაჳცეა ირეოთ იბჳანჳ სჳ სსეჳ სერასნ, უს სეჳეჳეღჳ.

უბნებს უარ ვიბეგე ისეთ აცხრობარა, სენმა იღუღუნე,
ღასსე-ღასს სეუეუაღარძიდა, სეძბახე ჰიდა, სეუხამშორანე,
უნეზიდა სე სეფსაზე, უსხედა უხამშორთიანე,
სე უმუნეხადან უხამშორთენ, იუმან უბრი გუ-რღუღუნე“.

ატივ ბრი იაზან ზეა მესეუ იჯეიციტ, თამშია იბეიტ,
იბღეჟა რახეტი ბერღაზე ვიუმე ზღაღრმ-ცა ნეუ ინკათიციტ,
უბსეგე იბეიტ: „უღღაფსარა სარა სარუბურ, ნას ეგესე სმრხეიტ,
უმუნეხანსეუან სარა ბეურა სეუეიტ, სეჟა ბესეუტიბე ბბრ იეფეიტ“.

„სარა სეფსურან უარ უხეჟეიტ“ ჰი უარა სე ინსიეჰიბეი?
ბბრ, ბიბბბრა უბან უბეიტ, უბბბბბრა სღასეღაჟეუბეი?
სხეჟე უცარა სეცეფსარე, ბნემაზე სხეჟეუბეი?
უარგე სარგე უბბბბ ჰიბეცან, უბრი უარა ინსეცეფსეუბეი?“

ბრეფ უს იბეიტ: „უბსეგე, წაბბრე უბსიბეიტ უი მესრდა,
ბბბბბბბბ ბბბბბბ ბეუე, ბნეჟეღაბბბბ უს ზეზდა,
ბბრღაზე უეუე უს იბეუბბბ ბბბბა ზადა, სეუდა-ეუნდა,
ბბბბბბბბ ლებბბ ბბბბბ, უი ბნეჰბბბბ სედა-სეუბბბბ“.

ბსეხბბბბ სე სემა? უე სეუბბბბბბბ, სე უეურა სეუბბბ,
ბბბბბბბ ბიბბბბრა უარ უბბბ, უი უარა უბსბბბ,
ბბბბბბბბ ბბბბ რღუღუღა, უარა ბუღრეუბბბ, უარა ბეუბბბბ.
ბბბბბბბ, ბნეცა ბბბბ, ბბბბ სმხბბბ, სარგე სხეხბბბბ“.

ბსეუღბბბ ბბბბ ებბბბ ბბბ ბსეგე უბბბ ბბბბბბბ,
ბნეცა ბნეცბბბბ ბეუბბბ სეცებბბ, უი ეგბბბბ უეგბბ ბბბბ,
სეუბბბბ რღა სარა სხემაბ, სე სეჟაზბბ, ბბბბბბბ ბბბბ,
უარა უბბბ სე ბბბბბბბ ბრ უბბ უბბს ჰეჟეღბბ სეგბბ“.

ავთანდილ იშიყუ იხღეფშუ რახე

უ

ი იჯიტ: „სარა იხსდუფუე, სსადამს, ნას უბასკღე იხსადამთაქუე, იგურბაქუე, იხსეკუაქუე, აბრი აჭრე ღუღუა იფუთაქუე, შადრა ზეგღე სე სეუ იხსუა, აშოდრა ვიფუთ, უს იამთაქუე, აბრი სეშიყუ ზეგღე შიხუიხგანე ცქმა შიხეძერე უი უა იანქუე.

შია შიხე იხშიყუ უს ავთანდილ, ცქმა კიღმორება სარა იშიხეზუა, სარა სხადა, სე სხაზადა აბრი აშიყუ სარა იხუა, სარა იხეშიტ ფუთრაჲ სხეუარც, ქმაჲ ზეღარცე უს სხეიბიუა, აჭარტი უბას აჟეტაიხგღე სხეც-სხეჭუეი როუბ სე სხექუეღუა.

უს ხანთაძე სე სხეა'სეხეიტ, უბრი ახეზა ჯარბ სეღაროუბ, აბრი აშაქენს სე სეძეგნე ჯეზა მშიაკეა, სხეუღაროუბ; ზეგღე სეძეპიოიტ სარა აკასე, უბრი ახე შიეიწამხაროუბ, შე შეძეხთქარბ კეეს ამაქეა სანახსენზიუა სე იხშიერბაროუბ.

შეგრძადინ დგნსჯეტ სს სცნსხურსს კიპბბსსბბ დგბბსარცც,
ინბბე ინბბსსწტ სოფსრეი სბბსარეი უესგგე-უესგე დბსეფბოლბრცც,
ბბრბ ბბბბცე ბბბბბბ კიფბბბე უი სლბბფბბე სბბ დბბეძბსარცც,
ბცბგბბ სუეეუბ, ბგბბ სბბბბუბ, ცბბძბბ ცეძბბბბ ირეუბბბბრცც.

შიბბრგე იფბბდრეუეიბბ სს დბბე სბბბბბ სბბბე დბბე იფბბბბ, სს დცსფბბუბბ; უი შიბბეფბრც, ბბბბბბ სბბბბბ, ბბბბბბ იბბბბ დბბე დგეფბბბბბ, ბბბბბ დბბბრ სუეე შიბბეიბბბბბ, ბბბბბბ ეფუბბ, სს სბბუბბ, ბბბბბბბბბ სს სბბბბბ, შბბ სეძბბფბბე უბ სეეფბბბბბ.

ეობ სბბლბ, ეობ ფბბბბბბ ბბბი ბბბეუბბრ ბბბბ დბბბბბბბბ, იბბე იბბბბ ბბბბუბბბბბ, ბუბ-ბბბბბბბ ბბბბბბბბბბბბბბბ, უს რეიბბბ: „ბბბე ბბბეუბ სს სცბბბ“, ბრ ეუბბბბბბ ბბბბბბბბბ, იბბე დბბბბბბბ ბბბბბბბბბბ, ბზბ-ბეუბბბ სუეე ბბბბბბბბ.

„შიცბბბბ სუეე, უესს, სბბბბბ ბბბე სბბბბბ“ ბბბ ბბბბბბბბბ, ბბბბ ბბბბბბბბ სბუ ბებბბბბბ, ბბბბ ბბბბბ ბბბ ბბბბბბბბბ; ბბბბბბბ დბბბბბბბბ, უს უესბბბ უი დბბბბბბბბბ; ბეუ ბბბბ, ბბბ დბბბრეუბბბ, ბბბბბბ ბბბბ, უბბი დგბბბბბბბ.

ბრ უბ ბბბბ, უბბი ბბბ ბუ დბბბბბბბ უბბი, ბბბე ფბბბბ, უი დცსბბბბ, ბბ ბბბბბბბ? უბბი ბურბ უი დცცცბბბბ, უბბი ბუბ, ბუბბ ბბბბბბბბ, დბბბბბბბბ ბბბბბბბბ უი დცცცბბბ, უბბი ბბბბბ ბბბბბბ, ბბბბბბბ ბბბ ბბბბბ.

ბრ ბურბბბბბ უბ ბბბბბბბ, რბბ ბრეუბბბბბბბ ცეძბბბ ბრეძბბბ, უი სბბბბბბ უბბ ბბბბბბბ, რბუბბბბბბ რეეუბბ უბბ უბ ბბბბბბბ, უბბ რეუბბბბბ, რეუბბბბბბ, ბბბბბბბბბბ უბ ბბბბბბბბ, ბბბბბბბბბ უბბ ბრეეუბბბ ბბბბბბბ ბბ ბეეეე ბბბბბბბ.

„აღმე, უთარნაკ ანცია დჰაითან ჰია უს ჰგუდომ, უი ჰეუწიტი!“
 ივიტი, იფეტი, კერტე ინეუწიტი, ჟიბჰე ჰაჰარჰიბეღ დანარ იგუბეტი,
 აკეღ რმაჰაიტი უი იწესუალა, უს ატილა ნაე დნანწიტი,
 იარს ირქუა ვულა იკაჰას, ლადღრმაჰა ნაე ინკართიეტი.

აქილარ რაცია, ბუბა დუქუა, შერმადინ უა სეგე ნეისიგუეტი,
 უაჰა იდირბეტი აშიუე ინიეეს, ვიჰიას აჟიბე უა ინარეიჰიეტი,
 აბრი ვიფუჰ აჟიბე ურთ იანრაჰა, რსე რესნეჰეღელე, სეგე არწიუეტი,
 რსე-რგუე იანტი, უი იარგუაჰეტი, ალაღრმ დუ ნაე ინკართიეტი.

უს ნაიარჰიეტი: „წოუჰ, უი იღა ჰარა ჰსუართამ უბას აბრა,
 უი იაჰთონრა—იუნრა უარა უნაესეღე ისჰეიდოღას იარა?
 ჰიარა ათასეღ, ჰაუსეღერულაჰეტი, იჰადუწოსე ჰასეიოუჰ ჰარა“.
 ვიჰიბეს ჰია უბრი დეარწიეტი, კეიენსერსეუეტი უბართ უბრა.

ტარიელ იფშაანრაზე ბუთანდილ იცარა

იონ დრედი ნას უს კსროს რუძითაქუა რჭყ აბას რპითხარ:
 „ირცჷმპატოუბ ბუილ აწაი ახეთი უბრი უს იდრუოხარ“,
 იარა უბასოუბ სქემი ვუილ ეაფუჷ, სმარა ვიუმჷუ აკალამტარ,
 იტიელა ნეჷნე, უი ნუ დნალწნე, ანუეარა იზაზიკანარ.

უი ბუთანდილ დცოიტ, ნასგე დუჷუიტ, ადიქუ დკუბრუა ნუ დნერსეჩეუიტ,
 არაბქუა რპიაა კერ დნასეიტ, ტომ ჰიენთქორქეაგე მირ ააიმიდქეუიტ,
 უი სპჯეძრა აბრა დნეჷრა დაარა მცესე უი დარგუბუჷუეიტ;
 ახა იპიონ: „დესბასნ ღაბა, სეითაგურღაჷ!“ აბას დგუღუჷუიტ.

იბლა იახეჷჷჷუჷას ილაღერძქუა ნუ იადმიღლონ იარა იძქუა,
 ინე იცემელსან სენსუნლა დნარესუაჷმუღლონ იბჷვარძითქუა,
 უი უსგე იპიონ: „იმიენტისეუიტ სეუეურა, აბას სწერეუიტ სლასდენწაქუა,
 სარა ისციემიტ აგურღაარა, არქეი, ღირეი, ჭვარზენ ბეჷქუა.

უბრი ამითაც ამბა იახალიუკამ, უბრი ახე უი კანმაუეიტ,
იგუადა უს იხეიტი: „იხან!“ უბრი ალა იგუ ირღუღუაუეიტ.
ატემე ტიელა კერ ნეიმიდიტი, უბრი ალა იგუ ვაიწაუეიტ.
ხეგე იბადაკე უი დრესწაუეიტ, უასი ქელასი ურო ვაიწაუეიტ.

ღწიუნან, ილაღრეძეა მხუნსა იღუეიუნან, ას დეასწა გურჯაროუნ,
ცაბრთას იმიუ ტიელა ციბოროუნ, სხე ცუნსურას ჰია იმიუ ინაბოუნ,
დგურჯო დსუცუნან: „სა სნეუარა სე იაღესბაას უს გურჯაროუნ,
ათეუჰა დსე, სეჭრე-ძრა დსე, სარა სეფსრა გუ-ჰარაუეიტ“.

აღუეი დე ხეგე დნახესტ, ასა უარეგე უი დიბაბეიტი,
აეიუნან აწეა ტიელაჰ ნიმიეტი, დანღმენეის ჰია დგეღეჰ ემილაბეიტი,
ასა უეისეგე ხეგე ბაბახსეიტი, ითეძმა სდრუას ამიგე იბაბეიტი,
აბარ აბითაგე სე-მურეჰესა რხე სემსე აგნე აჭრე ინაბეიტი.

ას დეზუნეუოს, აჰა დმურეჰეს, დნეჰენაგალეუეიტ უს ტიელა ციგეაჰ,
მეხე აზნუწეა აბი დიბაბეიტი, ადამ იხელწ უს უაჰე ბხაჰ,
რამინი ვინეგე უს იბეუეეტი უბრი დეზეგეუეს იარა აბრაჰ,
სეჭრე-ძრა დსე უბრი დწიუნან ითახემესტ უი დანთა ძრაჰ.

შხა ჰარაგეჰ, შხა დეჰე აჭრე ფხარათას იქებეიტი იგუ იბრთაბამეს,
უბრახეტი იბეიტი ხეიფთა იბადაცეს ბეძმთ ნეუა დიდეჰ, ააფწია სიამეს,
ამხა აწაჰე მერჯახეჰ ლეიუნან, დეჰე იღუმეს, ცაჰ სოახემეს,
აბე აფაჰეჰე უაჰე ინაგან ბნარბორანე, ჰიაჰ სიამამეს.

ახე დნესუნეიტი, უაჰე იფსე იბოიტი, აბთეჰეი აბმურეჰეი იარა იფხაბოიტი,
სეჰიარა სონენმა ჯემს როუნდ ინსა, — უი დარგუაუეიტი, უბრი დარქეუეიტი,
„ციგეაროუნ სე სხე სხემიოუ დსემბარ!“ აბრეგე უბრი ციგეაბა დაციბოიტი;
ციგეა უსხიბოტოუნ, უაჰე ჯენტი დსიოუნ, ჰიეტი-ნატი ახესე ჰიანე ირბოიტი.

ძვსუ დუკუეიოტ, დუთახუკუეიოტ, ციკაბა დუკუეიოტ იორუნი,
უი უსკგე იბიოტ: „უაჯე სუნბორ, აძთა ბაძთა უს ინსერძიკი?
სელაძურა ილასბორნიკი? აძთ სუქესერა ბია ინბორნიკი?
სა სსეძთაღწას იხაბარ სმაბიოტ, აქიბაქაბაგე ილსნასგარნიკი?“

ძთა სუნბორ, აბრა სუნსარ, იანსას აბთაგე უბას იცან,
სარა სსეძთაუ იბბახუ სმაბიოტ, შთარსსესკეგე ინსაბარ ეღან,
აწაბორ ცარ, სარა სჯაბო, ნას სწოეა მურმადინ დღაღიან,
ნასკეგე უი დცან აბინთქარ იანს, აუსქუა სეიუმთროე უა ინეიბან.

იბრინსიას ეიუმთ, უბრახეა დცან, სა სრესრატე უა ინეიოიბან,
ურთ სეგე წიეუან, სა სერჯაბან, აკურა დუ უა ინარსაგან,
აძთანსა სა სნიორ, სსესცას ასე კეკეამწაგუა, — ფსაშარასან,
უი დარეკუეიოტ, აწიეურაჲ უი დსეუმწერ, იესე ეიბაქან.

„ქუნბა ბსია სა სსე იციგეოეიოტ უბარ ანცია დუ!“ იბიოტ იარა,
აბრი აურა სა სსეუარა სეგე ბაძთასა იეაუწიოტ უარა,
კურდდა სეუ ითას ნაე ინთუცან, ინთურტიოტ აკურჯარა,
სეესე თანე სეუ თუნსაძთამ, სელადერმეგე — უს აბარა.

„ახაბრა დუ უძახაროუბა“, იბიოტ, იეუ შეკანას იბაძომ,
უაძთა ანბა აუსრა ქუნბაგამ, სეუ კაძხაროუბ, უი საციბაძომ,
აღადერა ალაძურა სცინარბოტ, ანცია დმხუარ ფსაგეა სესცომ,
აღასანწას უსაციბაძომ, ეღაბაძაგე უსანსეღაძომ.

იხე ეიბიოტ: „უესერ ეიღეუბ ბაძთა ხეძეა ვასარა აწეს. .
უსუნბორ თინათინ დუეღან, უბრა ირლაძთა უს აძხა წეს;
უსეძთაღწას იტე კეკელოუმბორ უღეფხეაძან უარა ბნაგეს“,
დღესხე დნიეან, აუამსარა დეილაბოუა, ეასარა აწეს!

სსე სერაფუციტ, ავიზან აწუა ტოვლაჲ ნესმეჲტ, სვეგეგე სბაქუციტ,
ახს უეისეგე უბრი იაჲიბბეჲ იარბანსხადლაჲჲ აჲ სმბაჲციტ,
უი დეჲსმადლხან ჰბა იბურბბიოს ეიოჲთ უაჲი აბრბუა იაჲწბანტესეუციტ;
სა სწიუეარბ აჲეგე იაჲსბმ, ბამბრა ალაღერმ სა სწრასტრეუციტ.

ავთანდილ ამსა დნაღბბან, აბნა დნელსენ, ძეჲ დნაჲალეუციტ,
დნოციტ, არხალა, უბან დიელა, აქასარბ ნაჲ დნელაღეუციტ;
ძეჲსუ დაბუეციტ, სენმაჲ დეაჲეუციტ, იმბეჲ სენმა ინაიღმბაძეუციტ,
იგიჲმერ ლაღერმ წჲაჲ აბამეჲა, აქურმბაჲ ეიოჲთ იარბ ისდგეჲწეჲციტ.

შთა დსენბბორბუჲ, აამთა ნაძეიციტ, უი დარბუეჲციტ, უბრი იგურბუციტ,
ადი იბბოხ ახდ იჭუნეიხეუციტ, ბლაღა ამბა უი იხეიღორბუეუციტ.
ძეჲს ნაჲბაწეიეჲაჲ ბამბრა დდიეჲქენ ოსენსხან აბოჲ ჯარბეგე დიბბეიციტ,
აგეაბბეგეგე წჲაჲ რემაძესტ, ახა ისჭრა იბერსხაძეიციტ.

უი ავთანდილ ამბა იარსხან დებნაქსხან უი კურბალა,
ახს უეისეგე, ამლა დეჲციტ, ადამ იხელწქეა დბურბიუახს ალა,
როსტომ ეიბბა სხანბ სეიბუახს, შბარბსჲ იბიციტ იარბ ისჭრალა,
აქასაჭრე იხრე დენსეიწეიციტ, ამლა ეიქეიწეიციტ ეიხეძალა.

იხრე იბიციტ, უბრბუა იბბუეიციტ, იარბ დტბანბ აჲუეც იბბუეიციტ,
ჭრუეჲ ახრეიბ იარბ დბურბიუ რსე რსა იხნეიუეიციტ, დნაჲმბუნ იბეიციტ.
„აბრბეგეცახან, ბსიარბე ახ ურთ ააუბმ“ ჰბა იგუ ითბბეიციტ,
„ოჲს სხოჲ აბოჲ აბრბ დეჲამ, აბართ უაჲიე აბრბ იხბეიციტ“.

იხრეციტ ისჭრეი აამთიხენ, უახდ დნარბეღეუციტ უი დნაღცეაგენ,
უა ჲჲაჲ ბუა, იხუნე იუახს, აჲსრბ იაჭრეს, არბესჲ დერბენ,
იხრ სეჲხან უბან დუღეუაღა, აჲსრბ დაჭრენ, იხრ ხდგეძენ,
უბან დწიუეან, უბან დეურბონ, ძეჲსუ დეუაჲეუახს, აჲსრბ დაჭრენ.

„მოესუსტება, შიბრბეგაციოუმა?“ ჰმა რესპერითი უბართ, დარა
ათაკს ირპიოტ: „უთენხნა, იხვლოუ ამცა არცირანს უხვცხრან უბარ,
უი ულმპროსარ, უმანუართამხარ, ინანერჰა ჰამცა ეიმპურა,
იწიუბატოუ უა დჰაციწიუბა, უმღუ უნანა იციფუ აბრა.

ავთანდილ ურთ დენარდგელტ, სკუ ვიცრამის კიბე ნაროტიოტ,
ურთ ააციბიან იხქუშის იარპიოტ, ასეი წესუეი აკ ნერმქეპიოტ:
„ჰარა ასუკა ჰამცია უკაგოუბ, აციგა ჰხექუშის ჰა ჰარწიუეოტ,
ქალაქა რაცია ჰარა იხამოუბ ხატაი ალიკუა“, ჰა ნაიარპიოტ.

შიარას რაცია აბრა იმუამას ჰარა იხამან უი ჰანაციოტ.
ჰარა იხაცეს არ ამხექუ-აჭუ იმუნეიბაქეს უა ინჰარტიოტ,
აბრი ანა ჰკუ იახუამან, მესკ აუარა აბრა ჰანსუეოტ,
ადიჭუ უბას უბას ამხაჭუ ამიარას ჰპიოტ იანჰარწიამიოტ.

ჰარა აიმიცია, ჰარა ასუკა ალაწკარაჭუ სკეგე ჰრეიდმხუეოტ,
ნას ჰარა ასუკა აიმიკტი ჰიუიოტ, ჰაიდმ იხესუა დიადერ აკუსოტ,
„ნარა ეიბა სმუეოტ, უი ასე უა სუეიდუბ“ ჰა ჰამაციგანსუეოტ,
უეიხეგე ჰარა ჰსეინგმალოეოტ, აკუარანსეგე ჰა ჰქუნანჰსუეოტ.

„ესმა იხამიოტ აბრა ჰა ჰარ, ეილაჰიანე ბნაციქუა რციალა
ნას ჰსეიციეიოტ ჰაისერანსე: ჰამიბე ფაქშიან ჰალმარაღა,
ჰამაციარა ჰშიარაციალან უს მარეაღა ჰარა ჰხალა,
დასუ იანბო ჰა ჰაიხსლარცე, დანგაბი იბო მჰუაკემსუეაღა.

ჰარა აიმიცია ჰამუარ მთესცია უა ჰა ჰასუკა იამითაჰსეოტ,
აბას ალა ციმიართანე ჰსე ანუეაჰწა არ ბუჰამიოტ,
ჰა ჰშიარაციო აკ აანჰმეეოტ ადიე, ანა უა ჰნარესეიოტ;
ამიარანსეგე აფსარტიეგე უი აბნაჭუ აკ აანჰამეეოტ.

ჰეუ ჰინანძეკუა, დუე დხარძეკუა, არუესე დანცირწოტ, ილანდ ვიქუნე,
ივამტოეს სრეიქუა თუღანე, არამ ვიფოზეს, უი დაქქოთანე,
ისე ინარუნე იმაზაუნმა აბეს ცილბა დვილბაზანე,
უბრი ვიფოთუ უაზე ფეძება დესბანციტ სპოი დსუეამდონე.

იღმასღამსრა, იცერცერობა ჰა ჰასრეფოთუნ, ჰაბლა სხაკციტ,
ანრი ვიჯანტი ძროუბ, წაუბა ილბაბი, ჰაიმადაქიარც ჰარა იაჰბეციტ,
ჰნაჰაჰე დეაჰწარც ჰეუ ითაჰეციტ, იარა უბრი ჰინუნასაჰეციტ;
უი ჰნახორეციტ, ჰავსე ჰსრეციტ, ჰარა ჰწიუეოციტ, გურუა ჰაკეციტ.

„სარა აიჰაბე სეიწბცია სრეჰეციტ უბრი აუაუ ილამეგესრცე,
სარა სეიწბე უეისგე უი იწკურ დვილბაბი ნაე იცვიგარცე,
იარა ანრი დჰაბიტი დიოუჰაქრცე, — ჰსრუნასრეციტ დვიბუნწარცე,
ჰა ჰანისმეციტ, უი დუბეცაე დცონ, ითანმაჰესტ ჰა ჰაბარცე.

აღმას, ბერლამო უა ინეილბან, აეუილ ცოზო ურთ იდგრეაფოქეციტ,
ანსიანეჰე ჰარა ჰეუ ითას სარა-ბეღარა ნაე იკაიფსეციტ,
ანხაფოზეს ააჰბოთაჰე აეე ჰაფსამეჰე ჰა ჰაბეიწეციტ,
აქიამწეღა ინიდაცაქიას, სეგე ბეამწე ჰაწიწეციტ.

ჰამა ვიწბე იგუადგრაღა იმს ინეიბარც ახინ იაბოციტ,
უი დნაიხმან „უანწს!“ იბან, იბეე ლუღუღაბ ინეიქეირვეციტ,
უი იასხა ინაბე სეიბეციტ, ამაღაგე უი დაკეგმსეციტ,
იუამწე რსხა ისე ინახეიგან დმაბწიფრანა უა დღეჰოციტ.

უი იუამხლა, სნეე ედარღა, ისე ვიჯესხა, ისე ლარხა,
იფესე აბი იეიფო დამოთაჰეციტ, ამა დავა, უბან დეაფმხა,
ნამ ილასკურე აბი დიბოთომ, სეგე დრესეციტ იუამწე რსხა,
ჰარა დოზანას დნექელანე დციტ, დეიხეშაბო, დეაგა-ღუღუნა.

ბაზა უსგე ჰაზხე დსამოუშოციტ, დმეცნაქეკუე უს ფხაჟე დცეიტ^ა.
ამრეი ამსეი დრეიუმუნე ინეიუს, უი ზუჟე იახე სეგე ნაჟეშქეციტ,
ურთ ზეშცა უბრი რხანე ნაიქე თანდილ უა დეიდრეციტ,
სეიქე თოულან დაქეციტან დნეიუნ, ამრა იხეცეო ს დარა ირეხეცეციტ.

ზუთანდილ იხეჯალე იდღე უაჰ ლადღრმ ანამბარა,
იხბან უაბარ აძალა იმეტი იუმზარა—ინეჟუარა,
ზუჟე დსეშოთე დანაქეშა, უბრი იახეჟ—მანშიალარა,
უბრი ნახეს იხაირმეოთეოჟე იხესს აცეჟარა—აეცეჰაზარა.

უს რეიბეტი: „სამცია, სარგე სნეჟეოციტ აციბეირაჰე უს დჟე ახე,
სა სანეციტ სა სეფსადგეღე, უბრი არფეს იუმზარანსე;
უაჟე იხაშეიციტ კერა იხსაჟსოე, სა სხეგეჟეჟეჟე უი სეუს ახე,
ანცია შიარა შიაქეიმერშიაიციტ გეჟეჟე-გეჟელსრა აბრი ეიუმე ახე!

ას სხეგეჟეჟეჟეს, სარა სეჟესეციტე, სეჟე ითახეჟეა ითახს სა სძახანძახს ეიუმე,
შია შიამბეჟე—უაჟე იეჟეჟეჟე, ანცია დეაიწაიციტ დანეიბეჟანს ეიუმე!^ა
უი იღვორბეციტ იარა იუმშირთა, უბრახე იშოციტ იარა იუნეჟ ეიუმე,
რეჟახეჟე უაბა დარგე ნეწეტიარც ამომერაჰე, უა ქეაწეჟე ეიუმე.

უს ნარეიბეიან იხეჟე აძაჰმეს უა იხაირბან, ნაჟე დნარფერეჟეციტ,
სხე იაქეიოთახს ახეცება ეიუმუნე, უბანს იხეჟე ნაჟე ინეაჟეციტ,
ამრეი ამსეი კერა დრეიუმუნე, დეიდღეცეჟეჟეჟე ნაჟე დნეწეშეიციტ,
დღესამამ ჰია აშიარა იძახს, უი აშიარა ნაჟე ინეაჟეციტ.

იიბახეს ააიეჟან დიბეციტ, იხაღწერეჟეჟე ჰია სეცრა დეგოციტ,
უახეშეჟეჟეჟეჟე მამეორ აჟიბე მეცსეჟე უაჟე დარგეჟეჟეჟე ეალიციტ,
ჟეჟეჟე აჟიბე, მარშია კრალა უაჟე უაჟიბეჟეჟე იაჰა დახეჟეციტ,
აბრი ეიუმეჟეჟე რეჟეჟე ალაძარა, ნახს აჩაზარა კერა ითახსოციტ.

უბრი ბუაჲ იზრეიწიანზნარ, ბუაბ რახმტი უაჲჲ დიძბარცე,
 იკუამიხნარ აძი იახჲ დნეირცე, ითახმწარ აძი დიძბარცე,
 სხ სნეიხმძან, დანსკეღან, ჰაიჭრეაგეღან ჰაიძბარცე.
 მხ სხ სიძებ უბრი ბუაჲ, მხ სხ სნეიხმ უა დნსმორცე.

სარა ბაძრა უი სიოთამესტ სეზნე, სეკარა ნეჲ ინეჲნე,
 იარგე იციძმაიტი ივრე, იკუარა, უს დეაწხაიტი ეძაღაჲ დროიფურნე.
 აბნა იზეოთაიტი, იზეიწიხაიტი, იძამსე ფეიძაიტი დარა დვრე,
 ახა უეიხეგე ბხაღა დნმთუამ, სნააჭრე დძარ სარა სდვრნე.

აძი აჲსა დცო, ეჲი დეიძთა ჳახა-ჳეძმეჲ ურთ ნახეაძეიტი.
 უახეგე-ჩრეგეჲ ჳარა იმტიამეიტი, კრეჩარაჰაიკე ეგეჲარეძმეიტი,
 იარა უბასწიეა რეღაცაიკე აიხმერეძმეიტი, უს იჭაჲეჲიტი,
 ურთ იკართახს ალაღრეძმეჲ აღეჲ არბაძეიტი, იძხმნე იცეიტი.

სეღეფანსე სნე სრაჲ იხადეღეტი, უი სეჲმამესტ, დარა იღეძან,
 ახრა ბუნეჲა ჰაჲეჲ ეჲან, უი აჲბეჲ ძერჳამეჲ დნეიუჲან,
 აძ ახეჲუჲან, ჳრეკეი ბსეკეი უბრი რსეძმეიძი იბნა ტიუჲან,
 აჲლა დეჲეჲა ულაჲჲა რსეძმეიძი ახრა აციჲეჲა კერ იხანეჰაიუჲან.

უბრი არეჲს აძე დნრენე; იხე უახჲ იხან, ჰაჲეჲა დახეცჲან,
 უა ბუთახდიღ იზრე დნსრეჲეიწენ, იმცანღახ ჰაბ უა იხეიძახან,
 აჲლა დნეჲეჲან, აძახე დნეჲეჲეიწიან, დამაცაიძ ჰაბ უახჲ დეიწეჲეჲან;
 არეჲს აჰაჲეჲან დეცეკეჲან, დწიუჲან, ილაღრეძმეიძი იხმეჲეჲეჲან.

აბნა დნეღსიტი უბრი არეჲს, ბჲახს-ცია სირღა უი დნსრეიანე,
 აჰაჲეჲეჲეჲე უი დნეიუჲანე, ფაჲეჲეჲე დაიიფეღეიტი, აძიე დეძმენე;
 დეღადღრეძმეჲ ბჲეჲეიძი იღეიუჲან, მჲჲენ ილაღლიან ღარა იღნეჲეჲეჲან;
 არეჲს დნრეჲეჲენ, დნეიკეჲეჲეღა ჰაჲეჲე იხთაღტი უახჲ ეიძანე.

არფეს უს ღოვიბიტი: „საბჱძა, ასმით, ამჱფუნ ითაბტი ჰა ჰაღჱბჱქუა,
უი ჰა დჱბუამ, უი დაბჱციბიტი, სსუ ჰა ჰბღლუა არეცჱბჱქუა!“
უბას ჰიანუ, იკუ დთასუა უბრი დწოუან დაუუჱმჱკუა,
აუბჱტს დწოინუ დახნეკჱლან, კიბარეცჱბიტი რეღაღრმჱქუა.

კიბარწოუან უთ აუჯაგუ, რსასუ იასონ ახწასრდა,
მღაბტუ ჰეჱსეგუ უს უაძაძია რნანუ კიკურზან კიკურზადა,
რბჱჱ დუბან, ახრა იახუენ, ირბიოს მტკუემან ხრანკჱლრადა,
ურთ დგრწეჱშოუან აუთახდიღეგუ, ბბრი ჱაძი ღოეისნეღმრადა.

უი ათეჱბ ღწოუარაღა ღეზურა დჱასძია დაუაღოუიტი,
უასუ დწეიტი ღარა, ახრადურა დნასოეიტი, აბაყასნე ინთაღეაღოუიტი,
ნას დაბჱგჱიტი, იბჱჯარ იუენღსტი, ურთეგუ უბრასუ ინეწაღეაღოუიტი,
ნას აუჯაგუ იახღაბჱცარას აბაყასნე ინეწაღოუიტი.

აუთახდიღ უა ბრთჱუა ჱეიბიიტი, სხუცრა ბიახუენ ჰია იკუახუეიტი.
მჱეიტი, ათეჱბ მბე-მბითიღა დეიღაბჱანუ უახმტი დაბოწეუეიტი,
ახოეიჱუა აღურა უა ინაჭუაღწოიტი, ნას იღრეცჱქოიტი, იღკუადგრწეუეიტი,
იბჱჯარ აბღოიტი, უასუ ინიღთოიტი, იარა ურთ უა ინეიკუნწოიტი.

ბბრი არფეს დეჱბა ბსია იმბოხარენ, აუნ ბტიარა,
თეჱბა დწოუეიტი, ღღაღრმჱქუა იახუეწაბჱუამ აკითიარა,
დგუდიკჱლან, იბრუ დნაქუტიან, უი დნაღაგოიტი ნეუ აცარა.
ასმით უსეგუ სეღასუ კიქუს, უაჱი დნაღაგოეიტი აკურზარა.

აუთახდიღ უბრი დიწეჱშოუან, დარგახმჱკურან, ისასუა ჱეიბონ.
ხარანტი უიფზურ მჱჱე ივღლუა ამრა წსასა სენძე დეიჱშონს,
უი იახმტი აუშარ იაკოს აბჱ-საა იმცანდას ჰია კერმა დეიკომნ.
აღემ აჱამ იშაიბაბოუა კიჱშურ, აღემ დაიბიარ არფეს იღშოონ.

მცე დღესღამს უბრი აძუა უს ნაჟ იაძუა იარა დნანელტ,
აქანარა იარა დნარელსტ, ადიგე აწესუა უს ნაჟ დნანესტ;
აკთანდილ უბრი დისეფთუეიტ, აწლანს დეისეჟიტ, უაუა ირეიწიანსტ,
უა უსგე იბეიტ: „ანცია ილა თენსე აუს სსეძანშიაღასტ.

ანცია იუნტი იარბან უსუ უბრი ვიდეუ ისეჟაღაუა?
აუბეს დსერშიან, უბან დესწან, არეეს ითეშია სეგე საღბაუა,
სასთეშიაგეღ ღარა იღასბან, ღეხმეუ ასეშთ დასეძერუა,
უს იესწან, უბრი სარეი ვიბაშრად უა ჰბიღეაუა“.

ავთანდილ აჭაფაჭვუ ასმათ დანლაციაქიოზ ატიო

წლადნაღწიო, ზღურბ დნახეიო, უბუა იჭუბაბას იხუ ფურტხე,
იხუ დნაქუტიან იჭუნეიხეიო უხა სუმი არტეს აჭაფაჩხე,
უბრახეტი დაცეურწო ფბოეს; უა დწიუა ლადურმელა ციგა დუბანხე,
დუნხიეს ველქიო ლბურლაბო კაფხა, უაჟი ინდიელწეს ლმითეც-საჭუ.

დანხუაფუხე უი დელსმდრიო, ლარა ლარფეს ას დუბასტ,
ლუბთხე დგაჟიო, სუნმაჟ დუბაბეიო, ახეი ასრეი დრუნეკლომესტ;
არფეს დრეჟიფიო, ახა ახმცბა იხაჟუა ჟიფუხე, უი დსიცცილომესტ,
აუბოეს ლუბაბაჟი ასრა არციაქიან, ახა უეიხეგე უი დიბთბომესტ.

აბრი არფეს იბარაკეგე უი ილთახმამესტ, დიხუაფუხეომესტ,
ახმცბა იაეს ახა დეიუმუნე უი დუაჟეფაჟეუხან, უსეგ დიბთბომესტ.
ტარიელაბაგე აბი ისჭუნელთუხან, ახა ახიეუა დუბამესტ.
უი ავთანდილ დამხნეძეკელა ლარა დღეპიან, ლრეჟიქულკომესტ.

უს დღეებში: „ბონისა, კამბესეჭეტი, სჯულებ ადამ იხზაზ სარა, სსეუდუმთი სესემას დესბეტი ამი, უბრიკი დეკილენ დაკამითენ იარა, ისაბი სარა უი დესუსიუ, მარა ჭანდარ, ხაჭუნ ღამისა.
აკემე ბესესამ, უაბა კემბასბიომ, ბმეპბისნ სენმა აბრა ბარა“.

აუბესი დწიუეტი, კუენუი იაქემას ამი დღეიუებუნ, უი უსემე ღბიოტი:
„უსეუტი სარ ნაჟ უსეჟაწ, მანსარ უსეჟაწ!“ ღბიოტი უი უსემე დგბიოტი.
სარა სსეპბინ ოს დჟი იბარღასნე ისედეცალიტი,
უაქემეკუდენ სე ისესუბაბიომ, ამღაბა უს უსე უაქიოტი!“

დგრუდღ იღბიოტი: „არფეს იარბინ აბრა სარა უსესეპაჟა,
აკელამემე იანემერ ეაღან, იმრიბამ უსსესეწაჟა,
სნეკ ოუბიეტი „ისაბი“ ჰია, სარა მინტი ისბიოტი „ისელტომ“ ჰიაჟა,
ჩხარაკ ეიუმს სწიუეტი, კურღმარაკ ეიუმს სეურვაიტი უი სეიღანაჟა“.

„ბე იბესდგრამ სე სხმეტიუ, ეკაერაკ სქიოუბ უაჟ იმბან,
კრანწეტი უსე სამთიუეტი, ახე უბრი ატიკე სმაღან,
სარა სეჟა ბამერეკამწიოტი, აკემე ბესბიომ უაჟ იმბან,
ანე სანბიანბა სე სებეგრწეჟამ, ბსაციბანღარკე უაჟ იმთიბან“.

უბრი აუბესი უბინ იღბიეტი: „უსხანსეკსეი, იბსეილოუსეი?
საბიეკე დგამ სარა სემრა, სარა უხესსედეცალიოუსეი,
აკბ იაჟუ, კერ იარკეაჭუნე სარა ოესსბარ ისსურთიუსეი,
აკემე სარა ისესუბაბიომ, ამღაბა სსურეკაჟეუსეი?“

დეითადღბიეტი, დმანსებერეღეუეტი, ეუამწან ჰია აკ ეამღამეტი,
კემე ოუნღანსემ აკ იაღემბიეტი, ნას აბარა იჟე ფნაწიამეტი,
მესეჟე დგუბამეტი, იჟე ეიბამეტი, ამა იღა ისაწიღამეტი,
უაბა ისემბიბიტი, ღესციე დნამწანტი, იბბინბა ღესჟაბ ინაწიეტი.

უს ნაღვლიბოიტი: „აბრი აკუდ ბანსეჟუამ, ბაქჟეჟუღაიტი,
სა სბრწოვეიტი ღადღრმელა, იბანსაუა ჟებემბლიტი.
ვიღაჟს ისაზი, სარა სერთენს, ნას უაზს აკე ბა ბაციემბლიტი,
მან ანაკუნა ბეშტონსო ვიყუმ, ისეჟემბირა უბან ღათხალიტი.“

აფხიეს უს იაღლიტი უბრა იარა: „უარა იემბეს ღადრა იბაყესუბ:
უარა სემბერ, სარა სებსიოჟ, იესანსაც უასნოიტი, სეგე ღადროოჟ,
იბჟუა უასნოი უი იამა, მკეა სარა სეჟოჟ, სებსიოჟ,
უს აკემკეა უარა სემბერ სებს სციეჟიამი, სარა სეყესუბ.“

უს იაღლიახოვეიტი: „უარა უხუსია აბრეჟა იას სოაურხერცე,
უსემთოჟ აჟიბე სეყეს თანე ისეჟელამ სარა ისეიბრცე,
სასერანსხან ვიპა სადლა უა უსაზლა სა სემბერცე,
ასლამ მიჟე აკეჟე იაყესამ, იბჟკარესო ვიყუმ იბრეღერცე.“

სარა სეყესა მესხე გუჟარანს ისეჟხამო ჟემბლიტი უარა,
იბანს უბირ უბრი ნახეს სეღადღრმ ბან, სიჟეჟს აქარა,
სა სხე ითიეცენ აყსანარა, სა სეჟეჟსეიტი უი ახამ ჰიარა,
უსეღერამ უარა უხუსიოჟ, უი ამამ სანსოი სარა.

იკუნხლა უს უბრა იბოიტი: „აბრა ვეღადღრმომ სა სციეჟიარა,
ღანჯა სსეცროჟ, ცქა იხმბროჟ, ნას სნაღატან ღაციეჟიარა“,
ნე ღხოუმიტიტი, ნსთხა ღნტიოიტი, წხეჟეჟსეიტი ამამ იწიურან.
„სარა ბსერეჟეიტი, ბეჟ სსერანეიტი, ისეღერამ იესსეჟარა.“

უი აუბიეს ღტიოჟ, ღელახე ვიქეს, მესხე დეჟანე დემციეჟიარა,
აგთანდილ ღტიოჟ, მესხე ღწიოჟ, უბან ღხეცე აკეჟე იბჟიარა;
ამოცე თეჟ თოიტი ღადღრმელა ნე ინსეჟეჟეჟა, იმეჟ თბანე;
აბრი სბოხ აუბიეს იღსემბლიტი, ღაჟადღოიტი ღეჟე ფეჟეჟანე.

უბა აწიუბან უი დრეცხაღმან, ღარგე დნაღატ აწიუბარა,
ანა უეისგე დტიმუბუბანე, ღარაზღელეკეცეც იციაქიარა,
არფეს იღერტ ღეუ შრეღესანეს, იშრეღელოს ღაციაქიარა.
ღმანხეღეღა, უს დეშწიუბან, ხარღა იგუადიღ ღა ღეზიარა.

„იღერტ სარა ბარა სეგუბარა შია ბმანხეღართამ“ ზიბეღე ნეიბიოიტ:
„სა ბმანხეღაიღ, სა ბეუ ნსრხეუიღ, უი აზეზიან ბეუ უს ბეგოიტ,
უეიბია სარა ბნანე სანუბ, ზეგე სანაქ სხე ბემსღაიღ,
აბუნაბეღე, რანარეჟეიღ ბენტიღ რენხაბეღე რზიღაიღ“.

ბემსწ შურატი, სხე ბეგასრეღხარტი, უანდ საანაწა სა სწმნეჟეიღ.
იბესეგუბეღე დმრეცხაბმანა ზიბარა ათხემ, ბარა იბღრეჟეიღ,
ღარაკაღა სარა ეგმნელმართამ, სა სეუღრაქეა ზეგე სრღეღეიღ.
სრეღე ბესთან, უი ბესთნესწან, უანა სელმართამ ბარა იბღრეჟეიღ“.

ბა სრეგეგეგეღ, სხე ბესთნესწაიღ ზიბ იიბანს აფეიღს იანღაბა,
ღნეითღაღეღეიღ აწიუბარა ფანსწესგე უეიღ ეიბა;
ფანაქ დეიფუმბამ, ღებეღ ეიწღესმეიღ, ინაღროუბეიღ კერმა ეიბა.
აბთანდიღეღ იგუახეტიღ ეაღეიღ, ღმანშიღაღსოიღ ეიბა-უიბა.

იგუ იამბეიღ: „ბარი აეიღაღ უი ღნეითღაღეღეიღ, ღარღელეღესანეჟეიღ,
ბშია იღბო აბი დღემაზანბ, უბრი ისე დღაღრეღეღეიღ;
უს ღრეიბიღ: „საბიბა, ბშიაბარა იარეგუბეს იაღოეღ უი დიცხრანეჟეიღ;
უბან იეოუ აფსრა დამთოუბ, უი დაცშიაბამ, ბარეღე იბღრეჟეიღ.“

ბშიაბარა იატინატიხეღოუ სოუბ, ზეღსთაზარა სციეღმანთოუ სოუბ,
სარა სემრამე სეიბთაღეიღ უბრი არფეს, სა დნეფუმბაროუბ.
ფსთაბეღე ზემეიღეღ სა სანღეიღხეღოუ, ნან სანაიხეღოუ, ურთეა რაციოუბ,
ბა ბეუ სწეღხეიღ უბრი აღა—უბრი იგუეღე, შია შიეგეღე აკოუბ.

უბრი ისხმა, უბრი თუხმა ისხო ჯესმოიქ უჯიჯ აბრა,
 სარა ხედა უბრი იძთას სკურდღარა აცკეს ანხაიქ სკურჯა,
 ართ აზბარხაგტი: მა სბანხდაჯტი, მა ისეთ ბარა თენს ანხარა,
 მა სკიქურხა, მა სმე სარა, სკეაურა ანხრემა აბრა ბარა.

აუბიეს დციაჯიქიქ ფასა დეიუმონე ეს აკუმეუა კიმა დეიდმენ;
 უჯიქიი უჯია ციკა სარხუციქ, სს სკუ თენაუეიქ აბას კიდმენ,
 ფასატი უჯია სს სკუ იაღსიქ, ისანთომან მცესუმა იღუნე,
 უჯიჯ დეურბიქ უარა აუბიმა, უსქეკეულმა სკეკე ირეიდმენ.

აბრი უარა უეს აზე უსე იაურხუეიქ ბსიბბრა,
 უბრი ლდა სს სკუ თუხუს ინაღაჯეიქ ღასსე ადამარა;
 სანუციკეღა სარა სარა, უჯია ჯბაროუტიქ მცესუ უარა,
 შთა უარა უსე სჩესმემ სარა, თეკსენსარემ სს სელმარა.

სარა თუხსთა იამეკეკეა თედეკელარ უარა უხრიბა,
 უარა უსეშთოუ აუს ეაუწან, უი კეჯარაღა ინბუკანა,
 უს აკუმეუა სხიქტიჯ ანსოუმწე უწიქურა ბაშა თუხენხანა,
 უსე შიოკა, უესე შიოკა, აუსხაბარა უნქეწურ კაღანა.

აბრი ისაბბას კრმა კიუმბუმ სს ისაბბას, კიანე ირბიკეს,
 უჯა აჯესცია სარა; აცოას, ამა იბრანეს, ურო შაეციაჯიკუას,
 აძთახე ინეიუნს დნაუმუნს იბიქ, აუსხა ინეიუნს წვიკე დეშთაბბას,
 დნეიხისჯეღე ამა თაბბას; დეპბიოიქ, დწიქეიქ უაბა ინეიუნეს.

ეს კიბიქ: „უბრა უეს სჯესა, თერთაქ უახსუამთე, ჯარკე უმცან,
 შარხე აესეან, ამა უთესეან, უმძინ უარა, უმესცაქენა“.
 წაბა ამა თათს დაფეშორჩეიქ, იაჯეკიანს, უამაბა იბან,
 „უმძარკე ჯარკე სესცომ, ცართა სემამ“ იბიქიქ დეპბიან.

„უაჟიოთა სანძის, სწუდა იასარმოუ აუუარად დუ ბნანუ იაკუჲს,
უი ასენრა, სსუ სუქუოტოთონ ისულშონუ იუოუ ბა ბოჲს
ბა ისსანბოთს სარა სწუოიოჲს, უბრი სეკგუ სს სწუ ისუშოჲს,
უსუ უძესდუასარ, ჭრანბიარა ჰია აკგუ ათსნემ უსგუ ვიბგოჲს“.

უს იაღბოტ ბუბოეს: „იუჰიანს აჟიბ უს დანარბა სეუ იასუბიოტ,
უაჟი აკურა სვრეოტ, უარყეს შსუესან, ურჩესუატოესან, უბან უსბეოტ,
იხან უბიარ უს უაჟიოთანბა აბრი აუარა გუაერა ციგვა უბეოტ,
შთა უასსეძერუ ვაუბასარგუ, უსეშთას უაქუშეოტ, უაჟი იუბეოტ.“

უბრი იაჟიბჟ უაგანსეშქანს, იარბ დბანუ უიჭვციავიანბა,
უი აბიარა აბიგუ იღშომ, იარბ ისათა იუეიბიანბა,
უაიიზუფთუ იარბ ისათა უბრახეტი დხენბინუ აბრახე დანბა,
ურჩანკელ, უაბა აუმერბიან უშითუც ბსიასუ, სმთაკ ასემანბა.

იუთასესარ ჰარა ჰანდქუა იუციემბაკუა სარა იუანსიან;
ანკას-ცია შბინუ უბრი იუაუოუა უს იღექუ, ტარიელ იხმჟს!
ამცა სეცროუ, გურზარა სეკმ, იუაუოუა იუოუ, ახმთ სესმჟს,
უს გუაერულა, თენრაკ მბაკუა, ლადერმელა ინეოუა სეკუოჲს.

აბრი ანაჲს დანრაკ სბიარტოე სარა სეემ ისულშოუა;
დნუეოოტ, დეიძლოტ, ტამუაკ იმბ, იბარა ბსიასუ ვიხეტარუა,
უბრი ისსაბიგუა აუსნატი უბა, აბიარანს კოჲს სს ისიჰუა;
ლასსე დანოუ, აკერ დხსოუოუ ისესდრამ იასესბიანუა.

სარა სოუბოოტ უაბუშორასე, ვარგუ უძცაკუა უანწსრასე,
უბრი დშუაბილაკა, დშუასესბილაკა, სარა სიბიან უიდრორასე,
ნას უს სარა შეიბასერდერბ, იდესცალან ბსი უბარასე:
სარგუ სეუესრანბ, იუს სეიფუშოროუ ისთალა იუეიბიარასე.

არფეს ზეპირს ღმობით ხაიწან, იღმობას ჯეა დექუმბაძობოხუიტი;
 უბრი ზამთას ინაძერუჯსარ ზესთაუენტი ამ ამთებე გუიტი;
 უბრასმტი აშხა ამე იაარენ ზესაბარა ინაქუმბეტი;
 ართ ზეჯეაგე უსუან ასე რწაარწიასეტი,—ნაუ ინასკეტი.

აფებეს უს იღმობე: „აბრი უაქეი ხნცია იუიოიტი აგუასეტი ხმბარა,
 უსე იუძერბან, იუბაქსეოიტი, უსრადწიასნე ზუნ ატბარა;
 უბრი არფეს იიააიუაზაბა ამიგე დეამლაცე უეისგე ჯარა,
 ისდერუადა გუნსარადა შიეიბარდერა სეღმბარ სარა.

იაარღასნე უი აზაყაჭუნ თანდილ დნაგე უა დღეწიასეუიტი,
 უბრი არფეს ისრე დახრეეიოიტი, იაბჯარ-მათია ნაუ დრეღუმბეტი;
 ეობარწიუა იაბიოფლოიტი, რეღადღრმქუა მძუნ იღაღლოიტი.
 უასმტი მამალა თანდილ დრესეუიტი, ირუა სეგე უბრბა იბოიტი.

ბერღამე საჭუნ ზღადღრმ მუნ ქარუა ფმორაღა იმაქუნარეღეუიტი;
 იაას არფესი იჯაბო იგღას უი ზეპირსი კერ იწიუეიტი;
 იაბჯარ-მათია ზუნეა ინდგეუიტი, ისრეგე უბრასე იუნაღეღლოიტი;
 რღადღრმ კამუნ უაუა იღეუიუას იჯემი რსუაქუა ინარეწაბეტი.

უი ზეთანდილ აზაფსაჭუნ ეიუმე აჭსეში დეღეღუმბუნ, ურო დრესეუიტი,
 უბრი არფეს დმთაღწარც უა იკაღეფსეიტი აბას-ციაქუა,
 უა დრეღატიეიტი უბრი არფეს, დქეფსეწაბა, უს დეწაქუა,
 იღადღრმ მუნ მარწიორასა ინრეწაჩეტი იბლა გუქუა.

უბრი ზეპირს ამცა ეიქელწეტი ვისეძცაღა, დააცყაგნე,
 უსგე ლეგუსეიტი: იმრეეიმბარეი უბრი აგუაც იესუნ, მს იმუნ;
 ინაგანე ინეიმწაღწეტი; ფეტე; აამეფიუაიტი ინარსუქმანე;
 იჭუნ ინთიწან, იგუ ასეძცონე, ნაუ ინაბიფსეიტი იეაუნე.

დნელოიოტ უი უაბა აცაართა, ილაცი სუჭმაკ უა იაიინიშუეიტ,
სხე სტეპ ამი ვიჟუა, უი დცაარჰაუეიტ, იხე იზნეკლომ, ნაჟ დნეწჟაუეიტ,
დჟეჟუეიტ, დღეზუეიტ, მეცსუ დწიუეიტ, იგუ დთახუეიტ, იხე დახუეიტ,
უბრი აჟბიეს უი დეიოჟუეიტ, დჰბიბიოიტ, დწიახუეიტ, ლეძღე ციულჟუეიტ.

„უსერცვაკესი, უსენბიესი, ისაბი უსეჟუძის უსეღე უარა!“
უს ნაღოეიბიეიტ: იძიარცოას ბიენთქარე დნეჟეჟიეიტ ანაჰე სარა.
იციენ წჳანძის აჟა რაცია, არ სეს დრეძან უბრა იარა,
აბნა, აღიე უბან სეგეჟე ეიმრხაკმანე ირეძან დარა.

აჟა რაცია უა იანეზბა ამცა სეცრაბლტ, სეუ ეილახუეიტ,
სა სერეჟედლეუეიტ, უთი რახე სემეიეიტ, იანრლახნე სხე რეჟერეზოეიტ, —
უთი სრეციბიანე, ხარა სცანე, აბნა გუთაჰე სარა სწუნეიეიტ;
უახე სრეჰბარ, აბრა სენხარ, მეჟ აზნეჟა სცან ბია ისმბიეიტ“.

უბრი აჟბიეს ინაღჰეჟეჟიეიტ ალაღერმ შიბა ირაციბიანე,
უს იაღბიე ღარა: „აბნა უღოეჟ, შიბრან ურეღოეჟ, უარა უსაწინე,
ამიგე უღეჟეკლტ, ამიგე უიძეჟეიეიტ, დეჟასარცე უარა უენე.
აბან ეანძის უა უსე ისუარობამ, აგუჰეღღე უაგოიტ აბან უამინე.

ადჟეიბიჰე ტიეღაჟ ნეჟეჟეიტ, სეგეჟე უნარსეკტ, სეგეჟე უბიეიტ,
უსაციჟიბიანე, უეუ სმერჰეღღეჟიანე უარა უსეჰიან ამიგე დეამლეიეიტ,
უა დეჟესარცე, დეჟესეჟუღარცე, ეესარბოთეჟს ბია ამიგე დეჟეჟიეიტ,
უარა უეჟენე, ღარეგე დთახან, უს ადჟეიე დე ნაჟ შინაციეჟეიტ.

უს ღოეიბიე: „საბიბა, ბა ბახეტი ისაბიე აჟა ბსია, ეე რეჟანდაჟა,
ასე იაბაჟოე ჟარეგე იეამ სეხურა იახეჟიე აღერეჟაჟა,
აქელა გურაჟა სა დაბახბოი, დენეი იმაჯსარ უი იგაგა.
სეჟეი-სეჟეი ნეიეჟა თენს სა სეჟესერ უბრი აჟს სა სხე აგუეწაჟა.

ანცია ჯარგოც სან ზღანეტი იაწანაჲთა უს უაჲ დეიძუაღც, —
დსეღესკელარტი, დსნაიაიკუსტირბტი იეოჲ ვიჲთუ სან სანჲ უაჲ დიაღც,
იეღსმიასდადა სან სეჲურა ვეჲთ? უს სსეჲგახეოჲ უაჲ დეიძუაღც;
ციეიჲ სსანჲ ბარა ბეღან სან ისსერანსეჲ უაჲ დსეჲბაღც“.

აჲჲეს უს იაღჲიტი: „სეჲჲიოტი სარა, სან უსსეჲგუან, გუაღსს იეჲჲჲან,
უესჲჲა რსე სეღსრადღარცე სეჲეოჲ სარა ანცია სეჲიჲან,
ბრეღადარანჲ ურანსეჲ გეაჲიტი, სთენსსეჲეიტი სარა უი აგურა სეგან,
ამეღსეჲმარა აჲგეღ იაჲესამ, უბრანჲ უმცან, უანჲ უსე უმერან!“

ბრეღეს უს ლეჲეიტი: „იარბან ბსსეჲიო, იჲია იმბეჲუა აბრა ბბრა,
ბუჲ იბჲა, ბუჲ გურბე, ანცია დსიმიეიტი, უი ვიჲთუ სარა,
ანცია სან სსე ბსია ითანემ, სან ისეღმეოი იბჲან იარა;
სან სმიარანსეჲეიტი, უს სსეჲეასეჲეიტი, ითანემჲ უი აბრა მჲრა“.

უი უს იაღჲიტი: „სან უსერგუაჲიტი, ჲიარაღიაღა იმეღსეჲმან,
უაჲ დეჲსანსეგარ იეღსეჲეჲაჲა, უან ჯესარა უარა იესეჲნე,
უი უეჲ უსარიბჲთეჲ, უან დეჲსეჲეჲან, დეჲეაგეღან ჲეღან ბსიანე;
უჲე დეჲმეჲანე, უიამღონე, დეჲთუდეჲეღლო ჲეღან დეჲჲანე“.

უს ლეჲეიტიჲეჲე უი: „სან დესბერბარ, სნაისეჲეჲეჲან, სნაეიგურღან,
სღა სეგანეჲს, სსე სეჲჲესეღმეს უი ლეჲემ აღა აჲია ბესთან,
უი იეჲე სსერსომ, ციეაჲე იესეჲამ, ჯეს ბსიან დსეღესეჲეღან,
სან სეჲე დეჲღან, სნაეეჲა დეღან, ბსია დესბან, ჲაიციეჲეჲეღან“.

ტარიელი ავთანდილი რეინიარატიე

ფაბიეს დნაგელტ, დცეიტ იღწიანეს უბრი არფეს იააცარანსე;
 „გუელსნ იეაიმწაძეიტ, ლაბეიტ, უიძოუ დანარ ითანუნ უიბარანსე“.
 ინანე დანკე, ამსა ეიფურეს, უასე დეინსნაღვეუიტ დიბარანსე;
 ტარიელ უბრი დენეიფურეიტ იტ ამრა კაჭქა, უი იფურანსე.

ტარიელ დნეიფელტ, აჯჯანგე ამრა კაჭქა ეიფურეს ევლოიტ;
 ურთ იდერკაჭქას ლაბარანლა აფსთა, ამსა სეგე უა ილაბოიტ;
 რმარა-ეინეტარ იუსადეკლომ ჭანდარწლაგე, ბაბრა წლახოიტ,
 აბე-ლაბურბაკე რაეუმსარ აკე იუსადეკლომ, უს იკაჭქოიტ.

ჯჯა აიმსია ყიბამბაც რეიფურე, იეუდიბეკელტ, ეიბაკეუქეუიტ,
 რეძითეც ქედექეა ანაიანერსქეა, რსაფეს ბერლაბე იადერლაბეუიტ,
 რესუდა რნანე ნახეიბამენ, ილაღერმსა ეიბარწიფეუიტ,
 უბარო რეძქეა ფასა იცეფურეს, ქარუა ჯმატისა უა იაეაეფურეიტ.

ბოყს თანდილ იახე დაეგაქენ, იაბიბდერკვიტ რნაქქე ბზიასუქუბ,
ნას უბ ილატიან ურთ უბ იწიუენ, ძემხნა ილფიუენ რელაღერძქე,
ანძათ უბართ ღერკუმზღერენ, ურთ ირანჭალგონ ზუს ბზიქუბ:
„უს შინფემიშენ, შინფომერკეაქენ, იმიმერლამცან შიგლაშარქეა.

ტარიელ ღწიუეიტი, ისეიწე იაღეს ალაღერძქეა იმეკეკეამხნეიტი,
იხემღერუბ უბრა ბოყს ცქმა დვიღერტრც უბრი ითახნეიტი:
„უბ უბანტიოე, უბანტიანაუეი, უხე აბსიოე“ ჰია უი დვისწაუეიტი,
სა სტიე სძამამ: უი აყსციაჰს სე სესამთიტი, ნაე სენეიქეიტი“.

აუთანდილ უი ათაე ვიძიეიტი ჟიბ სხადა, ჟიბ კუმზღელა:
„უბრა ალემ, ახაწალუღუბ, სოუღეკეკელფიტი უბრა სხადა,
სა ს-არაბუბ, ისემიოუბ რანსთან ახან დექქეა ვიკარგელა;
იმციაძიოუბ აძცა სეცროუბ, სეღლუეიტი სარა ბზიბარლან.

ჰა ჰბიზნთქირნაჭე სე სეპ იყჰა სე სღლეილაჰაიტი, ბზია დღზბეიტი,
უბეი უი რანსთან სეგეღ ლხეღეფუბუბ, უი ღბიზნთქირნა უბრა დლატიეიტი.
ფანსაგე ჯარა სე სუბანეიტი, ჰაბიბდერნატი ჰარა ჰეამღლეიტი;
ოეკულამშიოი სნე ახანანაჭე ჰარ სეგეღ აეამღე იაურეუეიტი.

ამ-სექე აჭოე უწიუბა უტიანე, უმცარა, უხე შიემხმაკეა,
უბ სეპ დღესეკეაიტი, ჰარა სეგეღ უბ ჰანუშთალტი უს ჰხამამეფუბაკეა,
ჰოუფხეიტი, უმაიტი, არ უშთაჰწეიტი, ახა უცონ უხამამეფუბაკეა,
უბრა უბრა შელა ოურეაფემტი ადიე, აბნა იხეილემხმაკეა.

ინაუხმძის უს ეამჩელა ჰიადა, ეამად რესქეა სეუწიწიეიტი,
ბიზნთქირ დხეკეილეიტი, — უბრა უხმცა ჰამბეიტი ჰარა, ჰა-სესემეძეიტი,
უბრა ქავწას ნაე უნეწამიეკეუეიტი, უბ უხმცანსჰია ეგემწეილემერგეიტი,
არი ჰა ჰსე უამამიანეიტი, იაბურა ჰხემღერუბ ჰა ჰნეაუწეიტი.

აბას იმღეს ჰიენტიარ იხმჩხაზტ, უა დნაღავიუტ აკურჯარა;
 უი იაქილა აუა უშთან ურუშაზარაზე იზაციცან უარა;
 იჭრან, იაქიეს უაუ დეამლაბიუტ იხღაშარაზეს უარა უბარა,
 უაქი სა სუშთადლწტ ისწასრბჟა მრეი ექიირი ღარა სარა.

უს საღაბტ: „უცა უბრი ინექქეს აძრა ითეშია სა ისნაუგარცე;
 ნას სა ისუაღუჟ უშაზახსხილაკა უკუ იათახუ სა ინასკმარცე“.
 ჩუაბარას ისელოტ სარა სეშაქესა, აბრი აზუქესა სა უსეფუზარცე;
 იჯამტიუჟ, ისლანსჩხაი უი სნაღჭრამფუკუა ას სეიქესარცე.

აბრევირანსმა უხბიუტ ჰია სჰიას სა სიქემბიუტ, ჯარა დღემბიუტ;
 ჯოჟკ, დღეჩიადკ, უა უკუ სსერხას, უხერგუას სარა იხბიუტ,
 ურთ რეუამიე უა უეამხაღა ფსემ-ბსამ დეაუწიუტ, უბრეჟ დღხბიუტ,
 რამა დრმა იასეფლან, უა უასმეჯას ურთ ისდგრბიუტ“.

ტარიელეგე უაჟა ისექემბას ურთ აბაძრა ააციკაღამბიუტ,
 უბასგე იბიოიტ: „უბრი ეფთა აუს კრანწუეიტ, ასა სა ისეკაღამბიუტ,
 უბრა უარეგე უა უსაამასგე, შია შიჯვაცგე სარა შიეხბიუტ,
 წაჟ, სა სწიუჟან, დასეკაღამბიან სა სსერგუაჟუჟას, უიგე სეკაღამბიუტ.“

ზანასეფუჟა მჯაჟ ჰღერბომესტ, ჰაციფეხარან შიარეი სარეი,
 შიარა ქაჟჟ კიუან, შიშიარაღაჟან, სარა ისეკმესტ გუჟერეი ციგმარეი,
 შიუა სეშთამიწიუტ სა სერკერცე, იმბრიას ჯერმონ სეგრეი-სეგარეი,
 სარა სცენსურან შიარა იშიექემბიუტ აფსცად რეჟერეი ასეცად რეგარეი.

სარა ისეშთიუ სუსთიქუაღა ჰია სანასღაჟეჟა უა უაჟ დღხბიუტ,
 დჰიენტიარუჟ სჰიან ნანჟ ისმერეიტ, უი სიკაგეშნიტ, სარა სსე ზეგეიტ,
 იბჟ აზერეგე სა სმანწასმეიტ, ციგმაკეგე ზეშუიტ, ეგეჟასმწიუტ;
 სარა სწოქეჟა სემხეა ასერბეიტ, უბრი აკუხეიტ, სარა სეკეიტ.

მწვ სექციასე სე სემრეიეა ეს ისთასემ სანაიკვლარ,
დნახდამუხანამ სე სნეიფრედიოტ, ნს იელან დნსემთოდარ,
ისთასმამესტ ათიურკია ისექუმიას ციკდარე; იაქუმიარ, ირსეკლარ,
აციკა იაქუმიეიტ,—ნამ სელარმკერ, იელარენ ეს რსეკამლარ.

„უარ უბარ სეუ ენაწეიტ, სნიკურდეიტ უარ უდიარ,
უარ ურტიამ ეს ჭანდარნე, უსაჭეუ კაჭეა—ამ ლამუარა,
კრმა უტუეიტ, ამცა უდსიტ, ამრი ეფუე ამბაცტ აფსამარა;
იუადუენ უი იეუზარა, ანცია ისეიმუას ალამკარა“.

თანდილ ეს ეიბიტ: „ადრეკუა რამდტი უაფსოენ უარ ამ არმრუარა,
სარ არმრუეფხედ იანაკუსაბლაკე დეუ სმცელამ ეს აბარა,
ამარ უეიფუენ, უბრი უანელწტ კოზან იედეუ ნეუ უანდ სარა,
უანერუამუეი უარა ატუარა, იარა უბსკე ატურარა“.

უი ათეუბა სე სეუ ჭრესკას უაქე ისნამუოიტ ღემბადარ,
უი ღსე ატუარა ნეუ ინსნარმონე უაქე ეიდამსეიტ უაიიეუ ეანარა
აქარუა აწკეს მიენტე ეიდემენ ბერლამე, ისნელწუა ალამუარა,
აკეღ სთასმამ, სე ისთასეუ—სეუსანამ უეესარა“.

ტარდილ იბეიტ: „უარ უეუთეს სარა სნბლეკიტ უბს მცანე;
ისნდერამ ამრი ეფუე აწენ სარა ისუალეუ ეს უარა უსე,
ასე ქენაეოენ: ამსიამბუ იარა ეიფუეუ ბსი-დიბარცე;
უესკე ბსია იუბოი უარეი სარა ისნაბლომ მიეიეუსემარცე“.

უდიქელეუიტ უარ უამ იაქადლა, უი იბბიტადლა სე სეფუზარა;
ანცია დეუცსრან სეუბეიტ სარა, იელურმეუიტ მეცსე სწარა;
ისნდერამ სსანე ისბარა, სსე ნედელოტე სე სნეუარა;
უბრი უანბარ სნბღე ამცა, ნს უბრი ატუსამ აცეცმსარა“.

ეს ღმერთი ასმით: „ღმერთებმა ამიგვ იღმერთი ამცა არცადარ
უდარ თუხსნდოუ სარა ისაჰიბა სს ისხეკუდღუამ უი სჰიარა;
უი ასაწა თუიღუიძო ჰია ამი დეაღამჰამ უაუ სჰარა,
უხდა სეიფორთუ უბრი იღმერთ, უბრი იღმერთი ზღმრუანა.“

უდარ უთუძის იღმერთს სეკარადა დანარ დწიუენ;
სა ისლანდმითის უდარ უაეაბე უი ისაჰირცე ბაჰა დსეიუენ,
უესქეა სეგვ უიღუა იღმერთ, სს სეუანადა, დანარ იბსიან,
ჰართ ისსეიღმრუ აკ ჰსეკალიეტი, აკრადწეიტი უიასე სეუღრუანა.“

ბარა ტარიელ დახეიქურადა დბეღუა-დჯუა ისაბანიკელტი,
ასმით უს დრუიბეტი: „სარა სეუაურა-სწიბურა ბჰუა ბა იბღბეკელტი;
ბარა იბღმრუეტი, სს სესურაქეა სუართაკ რაუხე აკ ინსამეღტი,
უაეი ბბრი არუეს სეუ ისებეღუეტი, ისმაკ კიფურსე ისესედიკელტი.“

ანცა იიმჰას უა დბოუბოი, უბრი ჯარგვ უსეგვ დეუბომ,
უბრი ბუნეტი სარა სეუ შიტი, ფასა კიფურსე უბრი კაღომ.
სრასე დრუაგვ აცეა სსნარბეტი, სესქესეუარა ბბრა მჰა შბომ;
უბართქეა რეღა ფესმართას ჰია უხვუეჰ ისოუ, უბა კვსბომ.“

ახა ანცა ბბრა იზირფსიტი ისსეიასეუ დიემდმრასე,
უი ჰბა რსკადა დსსეღმფსეუეტი, ითასსასან სს სმემრასე.
სრესჰამანე უს უჯა ბუა ისეიტი სარა სეიქურსარასე,
უბას ლა უბრი ითასსეუეტი სს სემესრასე, სთამსარასე.“

არუეს იბეიტი: „ამიე იამას, მა იაბიბას ჰია უს ამი დეაიწარ,
უბართ რსე ბესრეი ასაბაი იქუნაკამი ისე აცინირსარ,
ამი იესნთა ანცა ისთკომ, დანაბი იტიე უი თაიმერსარ,
შთა ისმჰათომ სეესეარგვ, ისეუაღომ სეგვგვ სემბარა.“

ასმით უს ღოუიბიტ: „საფხმა ბაატია, იბუმხე ამე ხმძიამია,
ზეფხე ზღეძიამიას ინასტურზეფე, უბრი ალა სეუ ნერხმძიამია
სეფხერ სწიუეა, ბხე-ბეუ საღეს, უბას-სჯაბას სა სანხმძიამია,
აღამრა სხეფე, ისხეაქა სარა ვარას ანეში ხმძიამია“.

იბიენწირა აბურტლა იეივა სეიწიტ, ღლატეიიტ, ღნაღატე აციაჟიარა,
ამრა აფსთჰია ანასაფეფუზე, უი ისეღწომესტ ილაძიარა;
იჭეზ აისერფხმარა იცეუედაზენ, იჩრასეუაიწონ აჟიაჰიარა,
იბიამბვა აჟი იკუ ინარჰიომ, უა ღნაღატეუიტ აწიუეარა.

მეტეუმხე იბიოიტ: „სა სებხიახე, სეღამბარა, სარა ისციემეს,
სა სეულერთა, სეფსთაზარა, სრაზეღანე სა სენსეჟეს,
ს-ედეტეიე წლა, სწანდარ ტარე, სხე სამესეოა სა სებეჟხეს,
ბა ბეუბღარაღა, ბბხიბარაღა, ისხეითამჰიოა ამცა იამღეს“.

ტარიელ ავთანდილ ეიჭით დზექუშიას აჟიანჟ

უარა უსსეძერუ, უხბოუ სესეძო სხატი ჟიანჟ უსსეძო აბრი სარა,
ძხელა, კუბურღა, სეზხ იახსეძო სარ უი ისთახეუ სარა აბრა;
აბრი ჟეჟა ალა სსე ეილა სეგას ღახეტი ისოუძომ სარა ჟეჟრა,
ღეკურჯა სარეჟიტი, სლაღერმეძოთიტი, უი იამძამ წესეჟაჟეჟარა.

ინღია იეოუბ ბეჟ-ბეჟთქარეკ, სეკეჟ ირღერეჟიტი, ირანხეიტი,
ჟ-ბეჟთქარეკ ჟარსაღან იტიუბ, ურთ სეკეჟ იარა სენხა ივანეიტი,
ღეჟიანჟ, ღელეღეოუბ, აბეჟთქარეკა სეკეჟ რაწეკს უი დეიანხეიტი,
რეიამღალა — აღამ, ჟეჟარაღალა — აბრა, აბეჟთქარეკა სეკეჟ უი იციძოჟიტი.

სა სან უბრა დეჟეჟეკე დეტიან, უი დეჟეჟთქარენ, დანრა დელეღეჟან,
იხმეჟ იარა უს სარაღან, შიარა იქემეზტი უი დეჟებარან,
შამღალა აკუსახეიტი, არგამა აკუსახეიტი, ირსეკეჟელეჟანმეზტი სეკეჟ უი იციძოჟან,
კეჟეჟრა იხეძღერეჟა, წიანეჟრა იხეძღერეჟა, უს დეჟიარაღეჟან, უი ქეჟაჟ იჟან.

ხაყვასონ იკუ აქუჭვადმე, იტყვლა ახმარაჭვ კერ დააყსანე,
 „სეღაცა რაბა ირესცანე იკესცეიქ უბართ ნე სარანე,
 სმეძლა, უშაღა, ფერხავაღა, სარა უხ სტიოუბ აბრა სეპთე“,
 იბიქ: „სეფთქარონ ფარსადან ისთაპ, ჰეკას უი ინაპეჩე“.

ფარსადან იხე აცხარაჟიბიუ დეიშორცე გუპ ზლა იბიქიქ,
 აბას კიბიარც: „ინდოტან ზეგე უნაპაჭვ იყოუბ სე იბიქიქ,
 იხდვრთცე უბრა უეუამირა, უს უეიპაბრა სარგე ისთანსეიქიქ,
 უს გუპ ზლა უმაქ სუა ჰია სმე-უშუას ისიურას სარა ისტუაყსეიქიქ.

აბრი კეშე აჟიბი უი იხასტეას ფარსადან ისეიქიქ ახარა,
 უსგე ისეიქიბიქ: „ანცა იფესმეიქიქ სარა სეგე სეგე აყსაბარა,
 ას ანუბა, სარა უსეიქიქიქ უბრა იხმას აბეფთქარონ,
 უსდვსეგლან სუა უეიქიქიქ, მა იაპეიბიქ უს ემარა“.

უსგე ჰეფთქარონე იარს იხიქიქ, უბრი ითეიქიქ აბირბარონ,
 აბირბარ ინდოსტან იბიქიქ უბრა აბირ-სეღასარონ,
 აბას ითეიქიქ აიპაბერა, უსგე იბას იარა ადვრთა,
 უს უბრეგე დაპეუბ, ასე წაუბ უბრი იბამ აცესარონა.

ჰეფთქარ ისთა სან ჰათრ უს იქუიქიქიქ იარს ისე კეიქიქ,
 უსგე იბიქიქ უი: „სარა სრეისიქიქ ძორ დიხასარ სე-აბირბარ კეიქიქ“,
 დიხარცაყენ, დეიბაძეღეღეღეღე, იაღაცა ირძიონ, დეხსეღეღეღეღე კეიქიქ,
 უი სე სეიქიქიქიქ, დარბანსეღეღეღეღე დანეაბი სარა დეფთქეიქიქიქ კეიქიქ.

ფე დრემაძესტ აბეფთქარგე, ხსგე იაპეუაჟი სეჭვ პრავე,
 დანარ იკურთონ აბრი ახეზან წვა სემაძესტ რვრგე დარგე,
 ანცა დექუშიაიქიქ სარა აბირბარ სე სეხინძონ უბრი აბეფთქარ,
 ჰეფთქარ იბიქიქ: „ფას დეაპეღას ჰია, კერ დეაპეღასეიქიქ სეღეფთორაღეღეღე“.

აბონტიანი ნას აბკუაქი სრამონ ფას-ჰია დარა რხასე,
ურთ რტილბაჭურ სს სსდგრნიონ არ რუიბაბრა—რხელაფურასე,
დგრცია—ეუბრცია სრერთიოტ სარა აბრა იათიოუ სდგრწარასე;
სრეზაბიოტ, ფურბრდა ამრა სდცლბბტ, აღემ სეიუმბრეიოტ უს ამჩ ასე.

ანძთ სარა სეცია ძეცრაქ აღაძიასარ სანხელ ბარა;
სრეუმბრექესა რხე ააფენ შითე, აგუილ ზეტე სეიუმბრეიოტ სარა.
აღემ ამრა სსრუადუბრეტ, უი ისეიუმბრენ წესდრაქ ამრა,
ფა დრხმაძე ფარსადანგე, ფა დრმაძ ჰია იბიომბრეტ იარა.

ანძთ, იბდგრუიოტ სს სსსსსსსეუ, უსენ ბეან კრეილბცაუა,
ამბრ აწს იბრეილბეუ ეუმბ, ამრ სეილან სს ფუმბარლა სეილგახეა;
სრეზბოს ირბიონ: „აჯანათ წლა ზენმაქ დეიუმბრე—დეიბრეტარუა“,
უსენ აასთა უბაი სარა აკემ სსაყსამ, სეგაოუბ უს სეციეცაუა.

აბკუაქი ღცია ღტომბეუ დანგადა, სე-შრექეს სსწუან უსენ სარა“
იბიან, დააქაფსრეზბან, დლაღრმაბრთა უს სდციწეიოტ: „ფაბ დლოუტ ღარა“,
უს იფსე ილბიბიან, ანძთ იხე-იეუ ბეა ნაქელთიოიოტ ღარა უბრა;
დააღწენ: „უსენგე ამრა დეიუმბრენ სს სსე სრბლუა“ იბიოიოტ იარა.

აბკუაქი დანლოუ ღარა აბმარა, ამბეუი-ამბეუი სეიბთარწეიოტ,
იარა უბასწეიუა არდგრციაგე ატილბაქეა ინარხესქეიოტ,
ამრეი ანსეი იხეიგაგეიუა აეოზან დუმბა უა იდრლაბრეიოტ,
ადრეიბაჭურ ფს-სსას სეგე აქ სრმაკუა ეიბარგურღეიოტ.

უბრი აუმბეა ას დრეან ჰია ჭრეკ იუნარბიომ, უი დსიბრეიოტ,
უა ფარსადან დრტობ დგურღეიოტ, აქ დეიკომ, უი ჩარა იეიოტ,
აბონტიანრცია ამბე დნგმბრეიოტ, ჰამთა რმა სეგე უა ეიხეიოტ;
უს არ რაკუნარ ჰამთა რხეიუმბრეიოტ, სეგე ირგურღეიოტ, უს რეუ ეაიწეიოტ.

აზრად იაღვტო, ურთ ირემბოიქ ჰაიციერაბადრც, იპასუჯეფეუა,
იარა უბასესანგე ღა დსვიორენ, ამრეი აძსვი უი დრაცლაბუა,
აჭეი ჰეუაჭიი ჰანეიუმსკუა ბსია ჰარბონ, იაპსერლაფთუა,
უბრი ღემბასუ უაჭეი ისემპიარ აბრა იუამლოეიქ სა სზე სბელუა.

არფეს უსენ იფსე ილბოძოიქ, იანაქეიქე ღესამ იპარცემე,
აფთანდილგე აბრა დწიუეიქ, იანეკუალაბი იარა ისატიგემე;
აფბიეს ტარიელ ძეკ ნიქულთოიქ, ინზაბიბთოიქ უა ნას იარგემე,
ნას უს იბოიქ: „ბაასსემერე, იანაოუან სეკასუოიქ სა სფსრა ამბეგე.

უბართ რეუბა, ბერლაბა სწიასა, უი ილესამენ ნესტან-დარეუან,
ძრექუსლა ბეჭბა რანს უი ძეცსუ დონენენ, დეუმენ, დიარა დეუმუძან,
უი აფთრანზე ამრ იამაღკუან, ძეცსუ უბას ღარა დღამუან,
აბრი ღრეიუმე დსციემს, ისლანისაბთორი ალბას-გუეიბაძქ დგემელ ახან!

ღარა იღესპაიქ, სა სარფესენ, არრა ცარა სეღმფო სუენ,
იხათურა ღუა დეაღარცე ჰინთქარ იუბა დანუეაძიუნ,
სა იანსეზა, სა სანდუნა, საბ იანს სეშორა იაღაცაიქიან,
ამზელ სანუენ, სა სპიარაცუნ, ალემ სეფღარ ცეკე კიუმე სნასუნ.

აბინთქარ უა იდორეაწიქ იუბა ღსეზა იღათიას აუნე,
საპაციენსურას იღესენ უბრი ბესიარ, ძეღდმ, აქარუა ცინე,
უი ღაბთნ აფსმა სეგე ბაპარან, ღრეუეუბართა უკილ-ძღა ითინე,
ღარა უბრა დჯანან, დენსონ, სა სენსეეს მცაბსლა სბელნე.

ღა იმრეტასენს, ღა ღეკე იმრესუოს, კურდღარღა უა ღაბთნე დთან,
სზე ღსოძქ დექუტან, სზენ დნაღბანზე ღაბაპა დქან, უბრანე დტან,
ჰინთქარ იაბიბა დავარ, აბა, ქავუთ ირემას, უი უა დღრთან,
უბრი დღეითოიქ ჰინთქარ იუბა; დგრრეი-უეუმრეი უი ღანსეტი იღწუნ.

კადიჭაღა, სერმეტი სმელა ისრიან ლაქონრა იღმსღმარება,
უახე ჰნაზემოუას, უაჟა დეჟან, ააჟენ გუილმია ილესჰაჟა,
ასმათი ჳჯა აქთერქისაქუეი დგუ მჭურდგურცე ნარდ ილევასუა;
კაბან იაბას უს აძი ლოჟიუმე, ილესჰაჟან დეიხეტარუბ.

ქოესუ-მექეს სხეწუნ, იჟაქ ეიუმუნე ჰიხთქარ სიაბიან, უბრა სრემან,
შეჟე ინარკენ ხელფაზენმა ჯარა სემცა, უბრა სეჟან,
მხრალა-აღემ, ფუმარალა-ამრ, ჯანათ ჰანდარმი სარა სეიკუნ,
ასესრას უჰაბ, ამჟელ ასრა, ასერესუმარას ხმე ჰმას სრეიკან.

შიარას, აუსნა სესჰრა ინნარწიონ, სანსეწეწლაქე შიარაცარა,
უბრახეტი სხენჰორ ამჟელ სასუნ, სეჟე სჯარმონ სეჟემჯარა,
სეილაჰალონ აქმაქურა, ეგეზეჟელონ სარა ჩარა,
უაჟი უი ათეჟაბ, ბერლაშე ხაჭურ, სადღელხეიტი აუსაბარა.

უი სარა საბ, სექერა ზქახას, ზაჯალ ახმას, დეჟენ დჰაჟსეიტი;
უი ფარსადან ინარაქეა, იქმაქურაქეა, სეჟე რწესუტი აჟწიეტი,
იარა ირგუჟემას, უი დესციემდეს, სეჟე არგურდეიტი, დაბარ იჩხეიტი;
იარა ისეჟაქეს, უი დესთახეს, სეჟე ირწიეჟეიტი, გუბლას დეარწიეტი.

მუქეჟე ნაჟეა; სარა ისხეზეიტი ლაშცარალა, შიემთიაღა;
უასეი-ჩონეი უჰაბ ინეისაჟმუნ სარა სეჟურონ გუჟეაბაღა;
აჟა სხერეიტი, სდიელერგარცე აქთხთქარ დე იაბატიღა;
უბას სეიბიტი: „სჟა, იესერსა შია, იუმთხ ამთე უარა უსალა.

ჰა ჰეუ დალოუბ უბრი დაბრა, დჰაჟსანაგელან, უაჟე დჰაჟსეიტი“.
ნასეჟე დსაბჟეიტი, ჰამთა სეიოეიტი, ამთე უშოეს ჰია ისეღიცადლოეიტი,
საბ თეჟს იმას, უი აბაბარეი, ისინეი ისოურას აჟა რეიბიეიტი,
„ტიაროელ იმას ამირბარრა, უი ისინეი“ ჰია შიეჟლა იშოეიწიეტი.

სა საბ იფხრა, უი იფხრა, უი იგურა, სარა სარევიტ;
 უაეა აჭთნუაა აღამცარანგტი აღაშარანხა უახა ნაე სერგევიტ;
 შიგლა ივენს უადანგტი სდიღაწრა ინდია რაჭცია ნუბი ღუს იუარწვიტ,
 სარანტი ისეღელტ, სა სკუღერკელტ, გურღაბა მძეს უი რეყსაძვიტ.

ღარა რეაე ვიყმე სა სრდღერკელტ, ღარა რაიიკუა სარა სდღერტივიტ;
 მაწურა ღუე სა სმანსერკეუას, ფმაღლა უაეა ურთ უა ირბივიტ;
 საბ იმას ვიყმე ამაწურა, მესხუ სწასკეუას, სარა საცამივიტ;
 იანსუამწ ისეღსკელტ, — ამირბარე ვიყმე სნარეინერსუან უს სარა სცვიტ.

ღაბარა კრანწვიტ, აბურქეს კერ ცვიტ, სთეძმა სხიოგე კერ ინასკვიტ;
 იმანთიუან სა სხე აკანმეჟეუა სეგე რბიარა, აძთა კერ ცვიტ;
 აფსაბორაჭე სეგე ვიეაკოუან, აუს ციგმაქუა აბრეა იბრევიტ,
 ართ ირცერეაან ცეფწიანსაკეგე რასენე სა სხე აბრა იელევიტ“.

ტარიელ აბზიაბარა დმუჯალასას ატიუ

ერთეკ დწიუენ, ნას დნაღბეგუეიტ აეიანეჟ ჰიარბ, აციაეიარბ:
„ჰიენთქარ, სარა შიარაცარასმეტი აჰთნეგა ჰაიიტ ჰამაცარა,
„სეუჰა დაბბან“ ჰია სნანე სანკე, უბრანხ სეგიგუეიტ უი ლაიიკუარა,
ჯამატოუბ, აბრი ანესჰიო სარა ეიბგაღა სეესზარა.

უა ბაჰნეკ ზბეიტ, უი აწკეს ეიდღეუ ტიართა-ფსმართა უბამუამ ჯარა,
აწარ შიაჰიანეჟ გუეაწაგან, ასირენ ბეჟ ეიდღენ სარა,
უა აქანტანქეა წჯე რემამესტ, კუილ-ძღა ისეჟეჟეჟეა უბრა დარა,
აცოურს სემერკე შიარეკეს ჰია, ნას უი რეჟემეკას, იენაჰან უბრა.

იაჰმეს აფსაა ჰიენთქარ სეუჰა უანხ ილსეა ჰია სარა ისეითეიტ,
იაიიმესსეიტ, უანხ ლა ლანხ ჰნეიტ, უა სსეზღემუანს ამცა სქეჟიეიტ;
უბრი ნანეს სეესთაზარა აკემე იაფსამ, ბამუა სლუეიეიტ;
ახაჰიტი კუემე, დანრეჟ აკუმ, აღმასტი აფსა ფეაგას იართეიტ.

ისდგრუნს უი, იოჰა ამრ სსახმას, ამო დობარც ითხემგზტ;
სა უა საანჟე ღაბ უანჲ დნუზნალტ, სარა აბრაჟა ამიგე სობომგზტ;
რციაჟიბჟ საწიგე უანჲტი ინაჰუნ, უაჰა ამიგე სა დგსბომგზტ,
ასმით ილჟიბტ: „იმს ამირბარ ზესა იიკუ“, სეიერ ვალომგზტ.

ამო სსახაიკუა ზდხე სკვლან, ასმით უბრანგტი ფარდა დჯახეიტ,
უანჲ სნუზნაუზიტი, ფჰიგზბაჟ დგზბეიტ, ზესა სა სკუ უაჟა ინახხეიტ,
მცაღა სბღლუა უბრა სკვლან, ასმით ზესა ნაჟ ინლესთეიტ;
უბრი ნახჲს მცაღა სბღლუეიტ, უი არციარა მარიამამხეიტ.

ანა იანსტ ზღაზჟარა რღლამჟარა, უი უაჟი ისუამხეიტ“.
იგუღამის იგუ ინაღლეიტ, ისეღანთხეიტ, უა დგსნდგშჟეიტ,
ზუთანდიღეი უა ასმითი ინეობარწიაჟეიტ; მცესჟ ირშიეიტ.
იწოჟა ირშიეიტ: „საღა ღეღუა ზეგჲ ურმჰონ, უაჟი უკაზიტი, უკაჟსეიტ“.

უს ასმით მჟე ნაიჟელთიან, იოსე თაღეიტ, ილაგჲ სეიტეჟეიტ,
იგუ ვისუნ, იჰჟე—ვიხეღამგზტ, ზკრანთა ზეგჲ იზემბეიტ,
დაჰჟეიტეიტ, დაჰმეღესეჩაბიტი, ზღაღრმ ინდჟეჟეჟეს უა წაჟა ინკაითეიტ.
„ღეღუაღრმიანა, ღთემბია აბიარა, სა სსე რეჟაჟოჟჲ“ ჰია რეიბეიტ.

ღუნეი ვეჟაგა, ნაკბარა ზღამ, უი უაჰეგჟღუნე უბე ნაჟთარ,
ნაკბარა ზუამ, ბამჟა სეჟაგოჟჲ, ისეღალამ მჟეჟე უამჟარ;
აღრრა ზმოჟ, უი საზემწო, იამჟოჟჲ რრხეჟაჟსმღა ურთ ურსციაჟიარ,
საჟია ნასეკამ, სსეჟემის ნმისსზიან, სკუ ინსარბიარ, სემს ინსათარ.

აჟსა ისეგს ასმით იღესთტ, იანსეჟელამცან უა სენკაზაბიტი,
სეჟესე სეღმიბეიტ, სღანაწ გეჟეიტ, სნანჲ-სმაჰე ზეგჲ ნასეწმაბიტი,
ამთახჲ სააჟეიტ, სეღა სესტეიტ, მეტეჟმა ბეგეგჲ საარჰესხაბიტი,
აჰთჲ უაჲ უბია, თახეი-ღერგი ვისანჲ უა ინსაგვლაბიტი.

სარა უბრა აბონე სუძთან, ზეიღლაყამეს აციარობაჭუნ;
 ინსაგელან ინსაწიეუა აბეი ჰეუეიეი სე სოუადაჭუნ,
 რნაბქუა რელა რეძღქუა ციორეუან, ამა აღეფეფუნ უბართ რნე-რჭუნ.
 ინსანარეუიე მაცცია—მუღაცია, უსთია მუსე რბეიე სნემაზარჭუნ.

ბინთქარ სეფსე მუთან ანიბა, სეუღიკელეუიე დაარა ღუღუა,
 დწიეუა დესეწწაიე: „უფსე თოემა, სარა სეჭკუნ, აეია ჰია!“
 თაე ჰია სწემბეიე, უა დაარა სბეიე, სესე სტეიე ეიეფე სეალეუიე სარა.
 სეითაკაბაიე, სეფსე მამსეიე, სეუ ამაქეწიე სარა უბრა.

ამუღაცეი, ნას აღერციეი სეგე ეიზერგან ინსაციაეუან,
 აეურეან მეუე უბართ იმთესე, აძიაძიალა უბრა ინსაფსეკან,
 აფსთია მესე ზლოეს სრეფსამან, ურთ უა იციაეუან, იბარბარეან,
 სანს-სემძე მესესე სეუეუეან, ამცა სეცრან, უბრი სბღუან.

აბაქეცცია აბრი ჯარმეიე: სეკე ხმაუხეი ჰია ინეიციაეიე;
 „სემთე სთასეუ ხმა უბრი იბამ, გურუაე იმოუნ, უი დარგეუეუეიე.“
 მთოუნ სემან სენგე სნაწეიე, სციაართა სნელწიე; სეითამარწეიე.
 აბეუეი ღაკუნარ, უი ღელაღერმ ძერუამეკ აღწუნ, უბასეკე კალთიეიე.

სანს,სემძე აბონე სეეან, სეგეფსემეკუა, სეგეზამეკუა,
 ამთასე სეალეუიე სე სნესღერეა, სე სსესეგასეკე უბრა ისღერეა,
 უს სბეიე: „ისბან ეხმა სარა სეფსთასარა აბას სწელწე!“
 ახმარა, ამი სეითარასე ჰანსეზას სეიბეიე სე სწამუთეა.

უს სბეიე სარა: „უბრა ანცია, სარა უსწეფსა, სნები-ფსემე ურმა!
 ინთე სარა ხმარა-ღმზარა უს სემს რეღუღუა, უი იაზერმა!
 აბრა სენსარ სემამა რღერმ, სეზუნ სეაწა, სეია ურმა!“
 უბრი იაბაიე, სეიღმსეუიე ეიმა, სე სეუ ღუღუსეუიე, აინხ ეიმა.

სარა სნაქუტეიტი. აბიენტქარ იანდტი იაქუქს ზუა აბრი გუართეიტი,
 უი დდგრკურლეტი „დაბქუტიეტი“ ჰია. აბქუაჟი დღასნუ დააუნაბურლეუტი;
 აბიენტქარგუ დასკურდღანუ, სელეა იხაძკუა უა დააუნაღლეუტი;
 ანცია ითეიტი აჯიბრა დუ, კეგრთი ძერუენ, აბიგე ჭეიმიტიეტი.

ზუა რაცია უა ინსედტიადლი, ტიან სუქეკეგე სე სნადრსუეტი;
 უბას იანსიეტი: „სარა სბიენტქარ, სე სემს იაცლეუტი, სეკეკე დუღუხუეტი,
 ანრეკუტიარა სეკუაფხი სეაღლეუტი, —ადი, აბე იბბარც სიანსუეტი“.
 ანრე სსაარგუეტი, სარა სნაქუტიეტი, აბიენტქარგუ დღსნეცარეილეუტი.

ადიქუა ჰრეკუსიტი, აბქუა ჰრეკსიტი, აკრამთა უბას ჰნიბაიტი.
 სარა სსენბიეტი, სეზნე სნაბეიტი, აბიენტქარგუ სე სსე დააფსიეტი.
 სეზნე სეაღლეუტი, უა სეიციანსუეტი, სე სეკურზარ იაბა ინსხბაიტი.
 „სეგსერ ვიღმეუბ, აბეგე იაფსამ სესიანსარა!“ ჰია სარა ინსხბაიტი.

ბერღანთუ საჭრე, აბრამთუ ვისიოს, ლადღრმ იარუაქტ აზუაძიანს ვიფთუ;
 იგუ სენბა; იჭკო იეოკუბ, ჟიანესქე ჰიესბა სეღლეას აჟ ვიფთუ.
 აბი სნა დააუნაღლი, ნაჟ დდიღლეივუეტი ანსენსნა უი ძეცსუე ვიფთუ;
 ჟიანბეკ იბიან მს აბრი, მს კეი ჰია ურთ სრეფთუენს აბუა ფთუე ვიფთუ.

„ანსით ლეაზუ დააღლეოტი ლარა. ჟიანბეს იიდღრუა სმიბი ჰია რანსიეტი.
 დააუნაბურლეუტი, ბსიანბარტი მიეჟე აანერეკეტი, სარა სეაფსიეტი;
 იანჯანსიეტი. უბრი ინსეგან სეკურზა სნაბთიეტი, ძეცსუე იბაჭსუეტი;
 ას სეკუდომეუსტი, სანეფთომომეუსტი, მაბიერწანსიბი სე სსე იეაღლეუტი“ .

სარა იჯანსიეტი, სეზლაღეკაფხას, ისლაღეკაღმეზ აბას აზრა!
 ათაჟ ზემურ, ნას კეღსემბიარ, ძღერს სლეფხაძამ უბრი სარა;
 სე სსე ლეკუ ნინარ, სარა დსეკუეაარ, უი დნაღაგან სე სერჯარა;
 ბსიანბარა, უი იაქუნაგოს სარა იღსეზუეტი უი აცენსურა.

იცეოტ კერ ქოზე, აბსიბარ აძცაბს საბლუხ უბრა სარა;
 ისელმოძესტ არ რახე აფოზრა, აღიანე იცოს სუძირრა დარა;
 აბთხე აცარა სა ისელმოძესტ, ახეძიტცია აალონ სარა სბარა;
 ნას სალავეუოტ აქაძურა, ფსაბარ უაღქუა აბრა რძიარა.

ბაქეძეო სუძიო სარა ისმესეოტ, სარა სეუაერა უს ისუნსეოტ,
 ამიგე ისეძღოტ სარა სხაა, უი იზოძაძს უხმა იანსეოტ;
 სმა იავერბეოტ. ბბენთქარგე უი ავერა ივეოტ, სა ისეღვიწეოტ;
 სასერასსეოტ, ამა სნესეოტ, სხაა აწიანარაზე მან ჰა სემბეოტ.

სნანე ჭაბა, სელანე ვიქუ, სუადაჭე სარა სეძოთუბ, სხეცეოტ,
 სუაუე დააუნაღტ, აკ-სევიბარცე, უი იანე სარა უს სნასელაფოვეოტ;
 „სმით ღუაუე დახტ“ იბეოტ. აბრახე დააუ ჰა აჟა იანბეოტ.
 „სა საფსოუმა აბრი ვიფო ნანეუ?“ ჰა სეუნელა უს სბანბეოტ.

ძიექე სხაივეოტ აუაუ იაიის, უბრი საფეოტ სა იფესთანეს;
 უი ამიუუბუნე სარა ისბეოტ ღასნე სბარა ღა იფელთანეს;
 ათაკს იხეოტ: ევბბარტე ევალეოტ, სხაქემბოტ იფებთანეს,
 „მა ბარა ბაი, მა სარა სნეიბ, ევალაღაროუბ უს იბთბესე“.

უსეგე სბაიუნ: სეურა სარტომ, უსგე სემა უს ინსაროუბ,
 სამბბარეუბ, სა სბენთქარეუბ, ინდოსთან სეს სარა სამოუბ;
 უბრიე იამოუბ, აეს აღერსნ, სექე ახერბაბ, აბრეგე რეუამწროუბ;
 აბრი რდერერ, რეუარეუ სთარწარემ, უი ახებან ცქა სასხეცროუბ.

ბბენთქარ იანტეო სა სხე უაუ ღაიოტ: აჟაბე იაბბრე უბრი ითანეუბ,
 ამა სნესნეუ ისნესმნეუ ცქა ვიღერეა იაბბრე ღწაუუბ.
 სარა იანბეოტ: სნან ამანესტ, სარა სნაგელტ, ვიბა სეიდეუბ,
 სნეიბოტ უახე მია მიახე, აღამარახე, ჰბარბანეუბ, უბრა ვიღეუბ.

აზონე სნეიტ, აზინთქარ დასაფელტ, „უჩმასაზემსან უაჰა!“ იპიპიტ.
სენჩეიქიქიქიტ სეცდა სჭადა, აბჯარე სემეარ უბრი ითახსაიტ,
იარგე დნაქუქიქიტ უა იარა იჩე, — ანექუა ნაუიქტ, აესა ნარპაიტ.
აუა ირსეტ, აციფარა ვისეტ, „აქერსაქ!“ ჰა ინიბარუაიტ.

უბრი აჩნე კერ ინეუას, ჰეინ ჰნახტეიტ ჰარა ჩარა;
შიაპარა, სუძარა იაუქმქიქიტ, ირსერეკქიქიტ დარა აძარა,
აჰ ირსეიქიქიტ აიბა სემუა ჰამთა რაცია, ფარა-ძარა,
იაპორფარცია, ნას იმასუცია აპი დნიმქეტ უა შთარადარა.

სეფსე—იასა სეურა სქიასუან, უბრი საციპიონ, სსე ასთამომეტ.
ისკუაღამარ იაჰა საბლუან, სეუ იაცრალონ, იცამომეტ,
სეცსია ეისეზეიქიტ, სა სჭე იორტეიტ, ჰანდარ სრემან, ირმამომეტ.
ჩარა დუ სუიტ სსაა სსეაჩერეცე, ანა ბაძან, უი ცამომეტ.

სსაზნაჰა დააიტ, დასედელოუიტ, მამაღამა უი უს იპიპიტ:
„ფაჰესე დაინე, აბრა დელოუჰ, აპირბარ დსბარც სთახეჰ ჰა ლჰეიტ.
ლჭე სუოუჰ ჩეთელა, ანა უანეტო დსეღჭე იალეფუჰას სირშია იკაფსეიტ.
„დნაჰ სეფსეპართახე, სარა სსეფხაჰს აპილოუჰ უი“ ჰა ათაჰს იანჰეიტ.

სნაგელტ, ანარა იახატასეგ რჩენასერეკქიტ უს აცარა;
„შიტანს, შიქელან, ლასსე სააიუქიტ სარა“ ჰა ნარანჰეიტ დარა;
სნაგელან აესპართა სნეჯნალტ, სუაჰე აშიაჭე დნაგელტ უბრა;
სეუ სერედულოუიტ, ანა ისმეხეიტ, სეფსე მაჭსეიტ უს სარა უბრა.

აპი სნეჯნალეიტ, აჰჰესე დნასეფელტ, დნსეისერეკქიტ, ციგა დეფხაპეიტ;
„იხარსააიტ აუს აბრა ჰაიქესერშიას!“ ჰა ლარა ინალჰეიტ;
დესუსთა აბრა ბნია სბანე, სბარა იახა?“ ჰა ოპშია იბეიტ;
ბსიბარატე უი ილდერეჰსარ, თენს დტარენ“ ჰა სარა ინანჰეიტ.

სარბ სწუნაღტ, ნაუ უბ სნატეიტ, ნასთხბ აუბიუს უბ დნბკღუეიტ;
სნაიგუბ დუბტიეიტ, უი დაფსნბმბბ ღსუ ღუფსდბდეიტ, უს უი ფსნღბდეიტ;
„სნაიგუბ ბსუბტიეი სუუბღბრბ ბუღსსუ ბბრბ ბბბიზბრ?“ ჰბ სნღბსბბეიტ;
ახ სღბრბ ბბბბბ გუღღბბბეიტ, ჭუბბბ-ფსუბბბ უი უბ დნბკღუეიტ.

ბბბ სნღბბეიტ: „უბბბბბ ბბბ სბრბ სბბღუეიტ, ციგბ სუფსბბბბბ;
ბბრბ სბბრბ უბბბბბრბ სბბბბბბბბბბ უბსუბბბბრბ ჰბ სბბბბბ;
ახ ბბბბბ სბრბ სბბრბ უბ ბბბბბბბბბბ, უი ბბბბრბ სუბბბბ;
უი სბბბბბბბ, უი ბბბბბრბ ნბსსუ სნ სბბბბბბბბბ, ბბრბ ბბბბბბ.“

დნბკღღტ, უს სნღბბბ: „სბბბბ სბბბბბბბ უბბბბბბბ სსსბბბბ ბიღბბბ ბბრბ;
ბბრბ სსსბბბბბ, სბრბ სბბსსბ სბბბბბბბბბ ღბბბბბბ, ბბბ ბბბბრბ;
ბბბბბბბბბბბ ბბბრბ ღბბბ, უი ღბბბბბბბბ სბბბბ სბრბ ბბრბ;
„ბბბრბ ბბბბბბბ ბბბბბ, უი ბბბბბ ბბბ სუბბბ ბბბბბბბ უს ბბრბ.“

ნესტან-დარეჯან რამესმამატიი ლეშიუე ბზია ილბოზ იახღ

ლესიუე ლეშიუე სესჭუნწიააუა, სემცა სეცროე, სენმა სსებღუა.
ამბა ამიხუა ამას ბუეეიტ: „უსმია წიახე აღემ სეცამიუა,
უარა სეუტოენ, ახა ისციემღეუენ სხე სერეუეაფოუა, სეესე სლემიმიოა.
ასმიათ იუელჰიან სეჟია სეგემე, უარა უმერუღა, უგუ ითაკოუა.“

ბსიანბარას ირელოუსეი აესმამსარა, აესლემიმიან?
უსჭუნწიააუა ღსე იუაუწაროუენ ბუს დუქუა, ახაწაღლეუარა.
ხატაი ინხო ურთ აჟიღარქუა ჰარა იანსემეოუენ სეგემე დარა,
უეჟი ურთ ჰარა იანჭუაგელეუეიტ, დარა იამოუენ ურთ რანდერსურა.

უარა ხაწას უსემასარც სა ისთახეიეთეი უბრი კერწუეიტ,
ახა იუანსამარტი, იუსერდერორტი იმანშიალას ამითა სემბეიტ;
სუათან აენტი იხბონ სარა უარა უმზებღუას, ახა კემსემბეიტ.
სეგემე ვიღესკაბაიტ, სეგემე ვიღესრეუეიტ, იუხმეს სეგემე ბლანა იხბეიტ.

იამუხანუ ოუხსნიოტ სარა, აბრი ოუხსნაზ ხაწა უარა:
ურესცა, ურანამ ახატაცია, აკურა სურვა უხაწლელუარა;
ბამა უბოუეიტი, სა სხე უბელუეიტი, ბამა კუილ სემით ბეუხუეიტი უარა;
უი ამრ უაბა იადუბარესეი, აღამცარა არღამუბ იარა.

ასმით დციაეიონ, საყხა დგელან, დეილამსმინე, დემამინე.
ვიღერგანე, გურდარანე იღერთიოტი სარა სხუნაზ აზნე.
სარა სმერუენ, საგექექუენ, უბრა სბელუენ, სკურდამცანე;
ქარუა, ბერღამუ სარა ისციემნაზ სარა ისხაიტი სეგეგე სენხინე.

ტარიელ რაფსელაძის იმიუ ნესტან-დარეჯან ლახვ

ჭრადუნა იქუბ ისხალღუთუხ უბრი იმიუ აცე სურსუ:
უი ათაქ სუჟიტი: „იზუაფსხსუჟი ამხა აძა ამრ დღაჲ ახუ;
ანცა იძიბაიტი ბარა იბათაი აქ სურსუ, ისხიარსუ;
სუჟსუ სუბსოუ ცქა ისეილერუამ, აბრი ფხეძუბ უს უბრი ახუ.

ასმათ უს ღაბიტი: „ათაკს უაბა სარა ეგდსუჟამ ეიქრძიანუ,
ბარა ისეხლაბი: „ბარა, ამრა, სა სხუ ბარა ბეგლტი ბლაძუნუ,
სარა იყსხას ბარა სუბსაბიტი, შთა სეაბაშამ სუჟსუ თანუ.
ბძაწურსუ, ისეღბწოხუ აბრა სეგლოუბ სა სუხიარსუ.

ასმათ უს ღაბიტი: „სა სუჟამიელ იუსალღეცხაბიტი: „აბას იუბაიტი:
იარა სა სახუ უბას დუაბუა დარბანხალაჲ ამიგუ იხეძღრაბიტი,
ბა დბუთოუშია, დბეიხურბოშია, უბას აუა იხუ დრიბაიტი;
ნასგლ ღამესლა, კუალსე ეაშწაჲ, დუაბირბარუ ეჟუ უი დნუჟაბიტი“.

ისხალეცხვს, ისახალეცხვს აჟი-უჟი უი სკუ იახუტ სარა,
სსე-სჭე ღამუა ამრწიუმაგე სეწაწერბუა უბრი ღარა;
უი ღახმტი ისახას ჟია-გუბსედუბ, გუ-უაწაგოუ უი ახარა,
ამრ ღამბარა ღეწაღერბუან, უბას დღამბონ, დგაუსონ ღარა.

ახმთ იღესოტ სენრღლაფუნ ასახი-სუდუქუა ახტი ჟამ ალა,
უი ურთ ღემგეუი, უსგე სღამბი: „უს სარა სთიუ ურთქუა რღა“,
დნარღლაფუნ, მაციასე უი იღესოტ, დრახმა; სწახკუას კახანრღა,
„აბრი სეწხოუბ გუაღარმაგას, სთიუ სარა უს ნან სწაღა“.

აფბესბა დეტ, ნუ დენდიელვი, სკუ იღას აფსა ნუ ინაღწქუი,
სარა სკურღი, სა სსე იღამბი, სკუ იღარას ამცა ნუ ინაღწი,
სსეწხინე საინე სეითანტი, სეწსია იტიაქუას სენრღლატი,
უბრა იტიაქუას ჰამთა რწესბი, ურთ რგურღარა მესე ინაღწი.“

ტარიელ ხატიაია რასმ აშიუუ შვიშთუს ატიუ

ხ

ატაიუა სარა სცენსურას აშიუუ სეშიტი აძო ითანე,
უბას სეცხატი: „ინდიბა რხიუნთქარ მუხდუე იძიუენ ანცია იძთანე,
იარა ინსკეუ, ინანაჭუ იუიუ, ითიუენ, იყსაუენ, კიბუთანე,
დესთანესმანს ურთ სენიამა სეკლე ვბასე რხე ითანე.

აზ, ჰაძა, ჰარა იაბთანსმამ აგუნსარა ჰაბკელარცე,
აბრი აშიუუ უარა იშოუოულაკა, ჰეულეუეტი იაბრლასნე უანხარცე,
უა უანგმა, ჰარა ჰხეირიუენ, მამეკუმიკა ჰაბაბმერცე,
კიბა კიღმანს უარა ჰაუბარ, შიარა შიძალა შიხრუშიძეკუბარცე.

უაზე დსეშიტი, აშიუუ იცესწეტი, სე სეუ ჰურსეუტი, ციკამა იღასსეუტი,
აბონე სცალოტი, სეკურდლოტი, სეხნოტი, სეზბლუს ამცა ნეუ ინსეუეუტი,
სე სეკუნგლა სე სემს სექემსია ეკლეამ ჰია სარა ინანსეიტი;
უბრი გუბარას იანგესწა ამიარსეკლე სარა ინანსეუტი.

ზნე სზე სციძედხა სნეჟუწერ სთახსოვიტ, ნას იხეულაკჲ სზე ნესკეღაიტ,
სა სეჟელადცია ჩარა სზერუნ, სელასჲ ვიქურა უიგჲ იაწმღრტიდიტ.
სენეზენლა სანსუცციადაკჲ სრასჲე სმიოუა, უბას სეღაიტ,
სელასჲ ვიქურას აგურღმარაკჲ ვგაღლემოვიტ, იკუადახაიტ“.

ნესტან ტარიელ დჭიფხმას ატიო

ნე აზონტითი სარა აზნე საინ სეფსე სმუან, სიართაჭვუ სტოან, უი სღესხუცუან, სეუსეციასოუან, ღსისმა ბზიასუ სსე ითაგეგუან, სსეიკურდამოზან ღემიეუ სემან, უბრი აზე სეუ დარა იღუღუან, აგუამი-სმახა დანინ, სმაწუჯ დოიფხმან, უაუა იციაეიუან, მამა აკ რზიუან.

ასმათ ღმაწუჯ დანოტ ჰია სარზიეიტ, სიართასღ დანაეიკ ჰია სარა ირასზიეიტ. უი იაეიადლა სე ეიღსერგეიეიტ, სსე სეზღლუბ სარა დსეფხეიტ, აღაზარა აღამცარა ნეუ ინსხნაცეიტ, სმაბეგეგე ფსენსოუეიტ, სე სსეშთან შბეიტ, სე საცცაეეიტ, იანს იანსიოან, ბამა დსეცეეიტ.

ბაზნა სენთადტ, უაუ დეუამი, სსეციაეიამოზან უაუ დეზბამი.

უა დანსეფელეუიტ უი აუბიზბა, დგურდლოიტ, დენსოიტ, ეგეღლბამი, ნან უს საღბიეიტ: „საწმა იაღესსტ უეუ აწომად, შთა უარეუაეუამი. უნეი, უნახუაფშე უბრი უეუიად სემით, უბრი კანამი იბეგანამამი“.

ამიანთა იკნაპას ნაჲ ინაპარაღკო, უბრი ფარდან, მეცხუ იხანთან.
 ჰიერთიაროა ქუტიართა უბრაჲა იველან, სჳიდლაჲაჲაჲა უბრი ირხიან,
 უი საჭურელა ამრა იკაფსო სენმა დეიფურნუ უბრაჲა დტან,
 ლებლა ფურძაქუა სმტიე მელანსწას უბრა ითეჲსონ, სა სანჲ დეფურან.

აკრამთა სველან სარა, ბსია იღბოჲ, კიაჲ სალემჰიეიტი,
 სა დსეზაფურან ბლა სანლა, ჲა ჲსეჲაჲ ვიფურე, სარა სსეჲეჲეიტი.
 ასმათი უიი აჲ ნეიბრჰიეიტი, ასმათ დაინ მამა ისალჰიეიტი:
 „შთა უჲა უარა, უაჲი ეგელჲსჰიომ“, ამცა სეცრაღსტი, უბრი საბლჲეიტი.

სა სენდიღლჲიეიტი, ფარდა სნაწსიტი, ადასჲ ასმათ უბრანჲ დსეცჲეიტი,
 უსგეჲ სეჲსეჲიეიტი: „ო, ანასეჲ უაჲი ააკეჲსკამა სა სჳურეჲეიტი,
 სარა აკულრა უსენ ისეჲეიტი, უბრი უარა უაჲი ისეჲეჲეიტი,
 უაჲიე ვიჰა სეჲ კაჰაჲეიტი, სენმა აკურა სარა სჳეჲეიტი“.

აბაჰნალა ჰარა ჰნეიჲან, ჰაციანეიჲან, უბასეჲ ჲაჰიან:
 „სა სეჲურა კა, სარა უსეჲეჲეიტი, უარა უმჰიან, უს უმეჲურან;
 უეჲ აარტე კურდარანსე, უეჲაჲა წიანსე, უარეჲე იუბან
 ეგელჲლემჰიეიტი, ეგელჲსემჰიეიტი, უს დჳეჲეჲეიტი, უი დეჲსაჰან.“

უს ჲასჰიეიტი: „საჰიმა, ბაბანტი სეჲეჲეიტი სეჲ ბჳეჲეიტიჲ ჰია მალჰაჲა,
 სემჰიეიტი ბარა, სეჲსეჲ ვიქურსა, ჲარა ჲაჲიანჲ სსენაცჰაჲა,
 წსეჲეჲეიტი ასიეჲ სა ისერბაჲა, უბრი ალა სეჲ ეჲჲაჲა,
 სა სსე აჲ ბაჰარ ბარა იბემჰან, ისერდრლა ბარა ბსალა“.

უა სნეჲ სნაქეტიან, სა სენდიღეჲეიტი, იბრანჰიან სეჲაღრმ ნკათიეიტი;
 სიართანჲ სნეჲნალტი, სეჲსეჲ მჰეჲეიტი, აცარიან აკუნარ სა სსე იეჰაღეიტი,
 სარა აბრლანჰი, ჲეღელჲ, სსეჲეჲეიტი სენმა ვიცაჲეიტი, სიანწიანჰეიტი,
 აბრარა აჲჲეს აჲს ეიღასნო სარა უბას ციკამა სეჲეიტი.

ხატაიაა რქიენთქარ ათაკს-ჰია ტარიელ ისაიამთვს ამიუუ ატიუ

ბ

ატაიუა ისმთვს აუა სენჰიტი, იაამთან რსენჰირა, რაარა.
ისტოის ამიუუ ათაკს ფაგდა-ტიამბა ჟია ხარეცხაიტი ღარა:
„ჰარა იმით აუა ჰრეიუამ, აბაა ღელუაქუაგა ჰამოუჰ ჰარა,
ნას დაბატიუ უი აბიენთქარ, ვიბბენჰია ჰვიჰიომ იარა!“

იუეიტი: „ტარიელ, იუსესუტ ამიუუ, ხარატი ჰიენთქარ, სარა რამას,
უამამია ისბეიტი უარა იუჯეს, იაუშთვს ამიუუ იანეს, იაჰიას;
იმოფაუკუადი სარა უსეფხარც, სარა ჟილარა რაცაიანე იმმას,
ღაწასნე აბრახე ინემბაიტი სარა უჯმთაკ—აბრი უამას!“

ირასჰიტი არ ვისერგარც, დსემთიტი უბრა იუას სხათეფუანე;
არ ვისერგეიტი, ინდიან წვა ჰმამ, აუსლემდ ვიბა ირაცაიანე;
აბიკუა იუას, ხარა იუას სს სასე იაუან სეგეგ ცცაქანე.
ადიქუა, აშსაქუა, ასაჰირაქუა უს აბნაქუა იუაღეიტი რლა ითინე.

ღასსე ეიხეიტ, ღუკ ინემხეიტ ურთქუა რეზნე, დანარ იცცაკეუნს;
სნეინ სრესუაფუხეიტ, სკუ იახუტ მეცხე, სეგე ვიქეუმან, ბსია ირხიანს;
სენმა იყმერციენ, ურთ ღასჭუნსან, რეუ ეიბაქაუნს, ბსიაგე ვილეუმანს;
რნეუ შამხესქუა, რეკუადერ ხეიაქუა, სვარასმ ბუარლა ურთქუა რეხიანს.

ჰინთქარ ბირაე ნემთესსეტ სარა, ეაფუქეიქუაწილა ირხიან იარა;
აქია უასწეიტ წვა სმამს არ რახე, შექე იწესრას უბერთ დარა;
სარა სწიეუნს, რახეღას ჰია სსე სეფხეამქან უსუნს სარა.
„სემრეკაფს დსემბარ, ისეხდერამ იმეგალარა სს რრა სცარა.

სა საიტი აზნე, სარა სეურვა, სარა სსეცრა იაჰა იახჰაიტი,
ძეგრა ფეიასშია, სებლაქუა რახეტი სელადერძქუა უაუა ინკათიიტი;
„ო, სა სრახე! სჰიონ სარა უბრა, იაძეიტ უა უსე, უს ძეშეე ვამლაიტი;
უარა ამდერ, უსამწასეას იესჭუმხეასარ აკუილ? ჰია სჰაიტი“.

ტარიელი ნესტანი რეიბაბარტიო

ეს სწავნიძეკუა აძაწუჯუ სს სჭუჯ დაჯუნაღტ, — ოძაძიას იბეიჯტ, უბრი იაბის ასძათ ღუჯნეტი შიუჯუკ სეირბეიჯტ, იანსეგუჯ სბეიჯტ; სარა სსაყსეიჯტ: „უსჭუნსწიაჯუა, უძირა ღაძჯა უღაბარ ღთასსოვიჯტ, უს უბაცცაკე ღუჯბარაჯუ, უკურჯა ნაუსარძოთ, უარა იუსბოვიჯტ“.

სა სარგურღეიჯტ უბრი აძიუუ, წჯა სძაძაძეს კუეიწესრალა, აძბოგუჯ სეღასღან, სცეიჯტ სარა უბრასღ, ბაძჩა სუნთაღტ აკუაძი აღა; ასძათ დასსეღელაც დასსეღლევიჯტ აბაძჩაჭუჯ აძჯაბაღა; დანჩან უს საღბეიჯტ: „უნეი აღეძ, უაჯა იუსეღეძოჯუბ აძს შიასუაღა“.

ნაუ სნუჯნაღვალტ, — უი ბუნჯ აკუსარ სეიღაჯუაძეს უს აკე აკუნჯ, იაცეიჯტრწტ აძსა უი შიასუაღა სეგა სერღაბოოს უბრა ბუნჯ; ღარა უბრა ღტიან, უი ღუაღაჭუნჯ, უს იაწიაღა დეიღაბიანჯ, სუაფოთოჯღა უბა უს ეასძაღა, ნას რტიამჯღა დსიირძანჯ.

სარა სწვნილტ, ლაფხა სნაგელტ, ნაუ სნასკამნე, ინსარანე,
სუამრა სვემეს სეუ უა ილაშოვიტ, ამრა სწეფხოვიტ აკუ ბელნე,
აბალემ დეჟეტიან, უა ლეფსნელმონ, ამრა ეიჰა უი დეფუძონანე;
ლსელქზე ლწიასოუან, სწესწენლა სა სლერგურდიან, სა სასამ დააფუზნე.

უს ლალჰიტ ასმით: „ამირბარ იაჰი ამრა ააიკუა უი დტიარაზე“.
ბალემკ ნეჟელწი ამრა კაჰეჰა ეახს ლააიკუარა, სა სტიარაზე;
სა სწე სმიეიუას, სნატეივტ უბრა, სეუ ნეიწესნე, სეურდარაზე.
სარა იჯასმოივტ, ისლასეუადი ილჰაის აჟია შიასჰიარაზე“.

„უბასეან სარა ჟია უამჰიაკუა უსეშთივტ უბრა, უი უკუ ფნაჟიეივტ,
სარა—ამრა სარა უსერგელტ, ნას რსატი გეილწის ებრა უკანძიეივტ.
აკურჯარა ნას წვაჰამამეს აწიეუარა უარა უარჯიეივტ,
ისსეჰეუადელტ ამირბარ იჭზე აჟია ჰიარა, სა სეფსამიეივტ.“

ასაწა იჭზე ფჰიეს ილეაღეუბ ილემასარცე სწესკლარა,
ასა უბრეგე ეიჰა ეიცოიუბ დეკუითოუ მჰიაკუა უი აწიასონა;
კურჯა სემან სა სწესწეჟა, უსეან სწესაჭზე აფეშირწიარა;
აკემესკადა აფეჰესბა იუწესეის ლნაჰე იანენ აიამჰა-ჰიარა.

უარვი სარეი ჰანეიბადერ ასმით ინარკნე იუდერუასაიეივტ,
უბრი საწა, უარა სეუტეუბ, აჟია უსთოივტ, გეუარას იუჰეაიეივტ,
აბრი აკურა უსერგოივტ სარა, ნასგეჟე ქურდალა, მცეს იუჰესამაჰაიეივტ,
სა უსეფსანერ, აჟიე-ჟივანეკ სნარელეჟანე სწემის სცაიეივტ.

„უარა ურბამ ურთ სარაიანა, ასამ ეაწა, უს უჰაიან რელელა.
უბრახეტი უარა ხემდლა-ფშაღლა ანცია უსნირჰიასაიეივტ, უნაჰე რეუა!
იუასწარი, სასეჰეჟე საროუბ უარა უსწესიარა უსსა-წიუა?
უკუ სწესწე, სარა სეუ კა, ჰიდნაკელან უბრი უს დელა“.

ათაკს იღასჰიოტ: „ბარა ბზეჰიან ამცაბს სალაფაღანს სარა!
 აბსახარა ბარა ისებთიოტ, უბას აფსრა საცობტ ბარა;
 უბრი აზე მრანას ბლაძუაძურ სებლაქუა რზე ბარა აბრა;
 სატაიაა უა სა სნარეიღანს, აღმ ქინრხა ეფურ უბართ უბრა.

ბა ისათიბძის ზეაღაძუამ დუნეიაჭურ ამი დაფსანე,
 აბრი ეიფურ ნასეფ ანცია იანტოუბ, ისსეფსამომ უბრი მბატნე,
 ბა ბკაპქარა სარა ისჭაფსან სეუ ეანაწიოტ ეიღაფსონე,
 ანეში აწეა სა სეაღანმა სარა სეეოუბ ბარა სებტინე“.

ამიუაჭურ სქუიოტ, ჰაგურა ეიბაგეიოტ, ლარგე სარგე ჰაისეუაქარაზე;
 უბრი ალა ეითაღრეღუღეიოტ ზენმა ლარა ლეუაქარა სა სზე.
 „ისჰიოტ დერვაგე, უარა უნაჟს ამი სეუ ანიცა ბსიბარაზე,
 სზე ეითასმიოეიოტ, ანცია სიმაიოტ, აჟიუნეუამიგე იაკაიოტ სა სზე!“

აკერ აამთა ლაფსმა სეღანს, კია სალაღე კერ ჰეიციაჟეიოტ,
 შიერ საქუაგე უბრა იაბქეიოტ, აკრანთაგე უბრა ჰეიცაჟეიოტ,
 ამთახე სნაგელტ აზნეა სცარც, სელაღრმგე უაჟა ინკასთიოტ,
 ლა ლეუძუძარა იანსქეოს ამრა შიანუა ეფურ სეუ ინექსქეიოტ.

იუადაუნ სარა სზეჰიან უბრი აბერლაძე უი უანდტი ლეურწრა,
 აღუნეი დუ სა სზე ანაფსანტ: სა სნაღაგელტ აკურღარა.
 ითამშიო ამრ ეფურ დგაფსურე დეჟან სა სზე უბრი, აღაძუარა.
 სიორუბ, ლნეჟრა სეუ იანჰანე, აცაჟე ეფურ უი უს აიქუნარა!“

ტარიელ ხატაიაჲ იცარგი ნას უაჲეტიი აიბაშრა დუ ატიი

ეს სწუჲიდან ინარასტიეტი: „არ ვიწუჲე ბეჲღლა აბრა!“
სარა ისესჲიომ რწუჲსმაძრა, უბართ შერწუჲიას, იცოს უასჲ რრა.
სწუჲელტ ამაჲ ხატაიაჲ, ისესღრძომღსტ სარა შიარა,
ამაჲ მშიაკუა უს იაჲჲფინდუ იაჭრენ არ დუ უასჲ აცარა.

ინდია აბია აანსჲტ სარა, კერ დიქუა სწარსესტ, კერმა სწასკიტი.
რამას იასჲტი დესჲღლრას იაჲუას ხატაიაა რწან ამჲან დესბეტი.
ვიბაბერასჲტი უასჲ იარჲაისშია, სკუ იასუაშრას აჲიაკ ნეიბეტი:
„შიარა ინდიაა შიეჲმა ირღლშოიტი უს ირჲარ ჰა ჰაბჲეაქუა“, იბეტი.

„სა ისწარგუეტი ურთ რამას იასჲტი წჲასმაძამეს მალ-მასწარ,
უს რბეტი დარა: „უი იუსაიციბიტი, იუქუნაკომ ჰა ჰნერწიარ,
ჰა ჰაუსჲეჲუეტი, უბრი ალა ჰნანჲ, ჰმაბჲ ჴრასჲბიოტი ჰარა,
ფხასთა ეაჲმწან, ჰსალა იუაბთოტი ჰა ჰასშარა, უს სეჲე უარა“.

უკუნერსარს ჰარს ჰანდხუიტი, ჰანცცაყეტი ოუაჰჰიარცე,
ანცია იღა იჰანაუჰერ, ნას ურ ააჰთე უეს ვაუწარცე,
ჰარს ჰტიღლა ისეჰჰიარცე, აჟიან ჰგანე ჰა ჰაჰგარცე,
ჰნალა ოუაჰთან ჰბაა—ჰაქალაქე, არ მაჰ უცხაიტი ფხანთა ჰმოურცე.

„სეაზირცია ააიზსეტი, ჰნეილაციაჟეიტი, აბიე-აბიე უა ჰნეიწაიტი.
ეს სარჰიტი სარა: „მაგა უჰეუნოუბ, ჰა უაჰსეგრე, იაკუმი ჰმეგაიტი,
ურთ განგაჰაქეოუბ, ურთ ფაჰჰიანეიტი, უაჟეგე ბააფსეჰა ჰსერეჰეჰაიტი:
ოუეიანე უარს ურეჰჰაიტი, აგურა დუ ჰალარმეჰაიტი.

ჰა ოუაბეაგოიტი, არფარ დუღუაცია ნაღეჰეჰანე იჰამა ჰდიეჰელან,
არ ჰაჰთანაიტი, იაჰანაიგუაჰაიტი, ჰარესეგუაჰერ ურთ ჰარეფხან.
ურთ იაიჰანარ ინგან ორეჰე ნციალა, აჟანლა, ნას რეგურს უგან,
მან ანაკუს, იანეჰესეჰე, არ უარეფხან, უარეჰეილან!“

აეზირქეა ისანგარგას აჟია უეჰეჰეა სე სეუ იანეჰეიტი,
რამას სარა ადერრა ისეიტი: „უეუ ითოჰეს სარა ისდერეჰეიტი,
იდერ აფსთანარა ზეჰესოჰე! უბაქეა ჰარესეგელა, ჰარს ჰნეიჰეიტი,
სე სერ ზეგე აბრს ინეჰეიტი, ფთეჰე სეჰა უა უანე სეიჰეიტი.

არ ორეიანს არფარ დუღუაქეა სეჰი-ჰეჰე აჟია სე ისეჰანე,
სდიეჰელეჰეიტი სარა, აჰა სეჰელეჰეიტი, აგერთ არ სეგე უა იანეჰე,
იანსას ეს რასჰიტი: „სანეცალაჰეგეჰე სარა ᰄსეჰთანს ᰄესწაიგუანე;
საიგუა ᰄეჰეს, ᰄეჰეიანს ᰄიარა, სანეჰეგუაჰერ ᰄისეცნარანაჰე.“

სემჰე სნეჰეონ, ნას უი ახან ანეტიეს აბიე დესეჰელე უბრა;
ეითანსაიითიტი უი წა სჰამეს, აციაციჰანა უბრა იარა.
ესეგე სწაიციჰაიტი: „საიგე უეანარ სთანეჰე მენსარა სმოჰე უარა;
ჰა ჰნეიფელარ ᰄუბანს აბართ ᰄრეიჰეჰეჰე აბთა რაცია უბრა.

უს ეითვიჰიანტ: „სეგე წაბრეგუბ, მეცრაე აღამ იუანჰიანს სარ, უა სნათალა სნ სეუფელოიტ, სსსეცცაეოეოტ უარა უბარა“.
ათაე იანჰიეიტ: „ანცია იმაჭოუბ, უარა იძუეუბანს სნეუეოიტ სნარ; უა ჰნეიბაბა ჰარა სნალა, ჰნეიფელან აბეი ფეი რეიფეჰ ჰარა“.

ფეტე უბრანჰეიტი ჰანენსკეანს ბნაე ალიგუარა ჰა ჰანნეუეიწქეეიტ; აბრანაე იაანსე აუა ასან იანჰეი, სნლამ სერთეიტ, ინსეინერსეეიტ, ანოე ფუჰმაქეა, ანოე ბსიქეა უბრანჰეი დერაგაე სნ ისნარგაქეეიტ, უს რჰეიტ: „ჰჰინთქარ გუე-ფსეე აღა უარა უბარა დეილაჰაეეიტ“.

უს სარჰისტ დარა: „უანჰ სეუფელოიტ ჰია აჰინთქარ უს იაიციჰაიტ; სეზნე სდიელწნე უანწე შეჰა უაეა უსბან ჰია იუხანიციჰაიტ“.
ისნანს აუა აანესეკლან, აჰარგექეა რჭეე ტიართან ირესთაიტ.
ისერგეუბნედტ, სნა ინეუესეეეიტ, — ინესთალან უა რეესერმაიტ“.

ეგა ბსირა უნე იემანსარგე ურთქეა აეე ბაშა იმდომ:
ურთ რანჰეიე აბეი მამა აე სეიჰეიტ, ურთქეა რეესცია უი რესდერმომ:
„უბნიარა რეციაე სედუე, იანესმიო ჰია სნ ისესდერმომ.
სნ ისნაშოტერც უი სეეალომ, უნეჰნე სცარცეეე სნ ისესეუდემომ.“

იმძამეუა სნარ იუანჰიეიტ, უაბ სიანამითოეუბ ფეტმაე აურა;
უსუმად შერჰიოის სნ ირესესნენ, სანესეცცაეეიტ უი არდერრა.
ჭანდარ ტარე, გეილ სეშთი სეჭეე, იშოეოუდრეესანოეას აესნაბარა?!
სნ უანსეშერც, აბრი წიანხე სეშებანექეელან სნარა აბარა.

ბაშა ურეოიტ, უდერგეუბნედოეოიტ, იუდერესანაიტ ურთ უსუმად რჰეიეიტ.
იწიანხე ირესტიოეუბ ჯარა შინესქე-ეეე არ, უანჰ უნეირა ურთ ანეეუოეოიტ;
დანჯარანს ეაეიეეიბაბა ნესქე-ეეე არ ტიოეუბ, ურბარ ურშოეოიტ;
უაეინატი უსე უანეაროეუბ, მანანაე, უსეცროეუბ მამსარ სეემდ უდერეოიტ“.

უბრ სსუაუბრბ კუაღღციოუ, ბრღლაბუ საჭუ, აბინთქარ დუუფელუეიტ; მამ რნდღრნოიოიტ ურთ ბბჯარლა, უბრა ბამა უდრკუბზღლუეიტ. აღუა ნნარტიადლ, სეგმენჯარა უა იაბუკუბოიოიტ, ურგუთღლარკუეიტ; უბრა უამინღ. ურთ უანრბამ, ურთ ასუქმ-უჯე უბრა იუიბაიუეიტ“.

დაბარ საალა სენიაციაეიეიტ, ჯმბარ დუუგე უა ინაისთეიტ. სრემმერ, აცეე აბნიარეი, ჰამთა რაციეი დნაქუსერგულეიტ: „უნეი უჯ სციად რახმ, კუჯარბე ურმთაიეიტ, არი ისოუჰამ“ს დაბარ იუჯესმეიტ. არი სსაბთერ, უსენ სარგეე ბუაა ირხაშოთმთა ამიე საკუსეეიტ.

ფსესხას ამიე არი იანმბეიეიტ, კუჯარბე ეიეუბრე იეაწანე. იეაღამა უესგეე იეალოეიტ, ისეეღლაბამ უი უსაციანენ; საამეუბრბეუა უაუ დსეშიეიტ უახმ არ რახმ, ურთ ეენ ინარანე. უს რსესეცაბეიტ: „ასუ, ამხა სეეე მისწარმნე, შიბაი მისეცეანენ!“

ურთ იაბს რელა, იკუ იასუბრბას ბეა ისესეცაბეიტ უბრი უესგეე: „რამას ისესიამბე: იბრა იჭრბაინახაბე სნ სნეიუელეიეიტ სეცეცეანგეე; მებეაანმბ სცონ, ურთ რეგანგამბ საციეეშიამეიეიტ ბამრახსეგე. ინრასეესარ უესგეე სეფსეეიტ,—უი სსაციცამომ სარა ჯარგეე!“

სეე სნ სენხალტ, ნაე იმთებბუას არხა ასაბა უბრახმეიეიტ ისბეიტ. „აბარ დაბეეიტ აციეა სსესხას უი აბინთქარ რამას“ ჰია სბეიეიტ. „საჰია წარე, ნას სეფსნ დულეა ინარეღეამბ“ ჰია სკუ სრეღულეეიტ სერ ისესამას სენრაციაცეიეიტ, იმერეუბრბას სნ ინადსერწეეიტ“.

სარბ უბას რსსბეიეიტ დარა: „აბართ ბუაა იბასუშადბიაციოუბ; შიმასეეეა დულეაქეა აბართ რსეჰია უესგეე ცასგეე იეუბადამბაროუბ; სბინთქარ ისე სეფსნ იაღწუა, რეფს ქოჯან იცოეიტ, უი უბასოუბ. ჰრბამბ სატაა, ბამა იაბეუნეუბ ჰა ჰაჰიაქეა, ჰანრეეღლაროუბ!“

მიკუადქუა შიძიშქა, შიბჯარ შთეშის! ჰია სუბჟე ღუღუდაა ინასერგოიტ.
 „ჰარა აბჯარლა, უს კუადმელა აიბაძრაზე ჰა ჰანჯარხოიეიტ.
 ინეილარკელა, რაფხმა სკელა, სეკე ჰაიძანე, ჰაცცაგნე ჰცოიტ.
 ჰარა ჰაღა, ჰა ჰჭეაგელა, უბრი აჩენეწიეა სანაი დარშიეიტ“.

უს რაიეუა ჰნიეიტ; უბრა ჰარბეიტ ჰჩურხოია ჰძენეიუას ჰრაბაძრაზე.
 აცჰარაქიბიბუ უი აბიენთქარ სხ დესხადიშოტ ინეიბიარაზე:
 „უახსე იუსნეის იუარჰიას ღლა, ჰაქეკუდომეშტ ას შიარაზე!
 შიართ აბჯარლა შიან ჰა ჰეკუდომეშტ, ას ჟიეიტ შიარა ჰეუსნარაზე“.

აჟია იხესცაბიტ: „სა სზე იურხოიას აუს ბააფსე უა უახსე იხენბიეიეიტ;
 უბრა შიარა იეიბიბე აუს შიბ იბიხენბეკომ, ბაშა შიხე ჟიეიეიტ;
 ურ უნრეფხა, უაიი ჰაიბიბე, იბრაფუ ღლა, აბარ ჰაიქეშოიეიტ,
 სარა სეხოიეუბ, სანაი ათრა ითესსტ, სშიაბაძრაიცე სხ სეჩესერხოიეიტ!“

აცჰარაქიბიბუ უახსე დანსენბიე, უახსე დისარმთუას უაფხმა დარა!
 ალუბ ნსადრტადლტ, არ რზე დერგან, — რემბ ააფშიეიტ უბან აბარ;
 არ ააციურწიეიტ ნეეგე-აბეგე, რზე რემშაბიეიტ, ინჰაჟილტ ჰარა;
 კერბა რხერმბიეიტ, შიანა უარწიეიტ, ანცია ილა სეიქეუარაიცე სარა.

კუადმე ნესმიესწტ, აუსა ააიბესტ, უს სეჩესერხოიეიტ სეიბაძრაიცე,
 სეცცაგოუან უახსე სხ სრექელარცე, სრაბაძრაიცე, რემბ რემსეადარცე,
 სხ ნასერმეიეიტ უს ბურელა, რეკუთა სნადალტ, ინეცეადარაიცე;
 უა არ რაციან, თენს იეღან, იბიამესტ, იხოიან იქეუარაიცე.

რაიეუბა სანხეი, სანრელაბა, ინსეხუაფშენ „იხეიტემ“ რბიეიტ.
 სა სნეხელოს, მახუჭარღუღუდაა უს არ რეუახსე სხე ნასერხოიეიტ,
 ინეუდლან ფსლა, იხეგე იარგე წაუბ ინანმთ, ამრ იალხუდახოიეიტ;
 წაუბ სეფსა ფწიეიტ, ახა „რხეხუაფხემ იქესაიბტ უბრი სანაი სზე“ სბიეიტ.

სწრაფად გადგა, აწეს კუბართა ხანაპირად
 ანრედაცა დაქუა ვიფიქრებ;

 აუბა ინიებდა ნაუ ინიექსეტი, ანრედაცა
 უბას—მწერეუარანე,

 სარა ისრისიუას უი დგადაცა დაქუა
 ავიჯნ აჭრე, დგრდეკ დიფიქრებ,

 აფხდა იაიუას ურთ ავ-რეკეცე სს
 სსარედაცა ვიტი რწესუტი აფწიანე.

რწიანიცებანე სს იანსეკუბონ, ჰაიბაუბაუბა
 ჰანთიბაბწუან,

 სს სსანსედაბონ ბსა დსეშთუამესტ,

 აბესე ვიფიქრ რწა უს იკასთიუან,

 სწრედაცა ირსესმანს, ანრედაცა
 ვიფიქრ იკადადგადალუა რწრედაცა
 ირსესმანს,

 სსაიკუა სწიუას სეკე ვჯნე იცონ,

 სსარა სწესბონ რწრესციფრწიანსუან.

აწელფანე ამსა აწციქუანტი ურთ
 რწესაფმაუ იბეკ ირგევიტი:

 „შიწრესმიწრესნაუბა შიდა შიეშთანსედა!

 ავიჯნ ჰა ჰსე ნაუ ითაბგევიტი,

 ანაბ სარწელ არ ააუვიტი,

 ჰარა ჰამწრეკეცე აწესუტი აფწივიტი.

 არ დუ იაბუა ჰა ჰანდრწიან,

 აბას ჰა ჰსე უაჰიე იყადრევიტი“.

ურთ სწრ რაკუნ, სეშთანსე იაბუას,

 ამაჰ იქუს, იაჭრეს აბრან;

 ადგორბა ანროუ იწესსე იაბუან
 უანეი-წრევი უბაბ აფსმარადრან;

 ამსა, არსა უბას აბანაგე
 ურთ თაბიძესტ რწრესციფრან;

 ურთ აწკელსიტი, აბეკე იანსიტი,

 რწბეკე არციფიქრევიტი უა
 ამსარან.

ას ანრედა იდიქელევიტი შთანსედა
 დარა ჰარა ჰანრესთაღევიტი;

 ურთ რანსეტი იანსანს აბიბაშრთა
 ადიქეა სეკეკე ურთ ნერსანსეციტი;

 ჰიწრესტი რამას დწრესწევიტი,

 აბიბადაგეკე ჰწევიქრესწევიტი;

 ირ სეკეკე ტწეწან ჰარა იანსევიტი,

 ანა უბართ აბიბეკე ჰამწევიტი.

არ იჯნე იცონს უბა იწრესეკელტ
 იანრესწეწრან, იანრესმანს;

 ურთ არ რწრესწეწრან იწრესწეწრან
 ნაუბა იდგრესწეწრან,

 იაბიბეწრან, იბიბან;

 უბას ალა, რწწეს აწრესწეწრან
 რწეწრესწეწრან როუტი,—სეკეკე უა
 იდგრესწრან,

 იწრესწეწრან, სსაა სსმანსეკეკე
 იწრესწეწრან სეკეკე უა იქედან.

აიბაშერთა უბ ადიაჭურე ჰარა ჰანჩევიწი, ჰაფსე ჰმარცე;
 აჰო იახუს სნანე სეხეჟან, იაგმჭათიძესტ უი სენჰარცე;
 სს სერ ააინე სარა სერბონ, სს ისესუაჟოჟან, სშუჟოჟ რბარცე;
 ეგორესჰიომესტ, ურთ აქემიოიქტ სერჩესუაჟემდექ ურთ ირჰინარცე.

ახმედი აჟოჟი სარა ისემას დარბანსაღლაჟი აძოე ისხაჟან,
 ჯოჟეჟ სარატი სს სერნეჰოჟან, ჯოჟეჟ სეჟდკლარა რჩენასერკოჟან;
 აჰონ-უბა დუქუბა, სარა სსაბას, ისეიკურდმანე ეიბარწიოჟან;
 სსაჰო იახუქუს აუბა ანერბა, რსეჟხამაძარა ურთ იჯაროჟან.

არ ზღასწან ურთქუბა რტიოღა ირქუნაგოჟანს აშინსტი დდერმოიქტ.
 ასინ ირესთან ურთ ინარკეიქტ: არ თიე-იჟს უანდტი ინენჰიქუიქტ;
 ჰმა კართარცე სჩენასესეკეს, ურთქუბა რმაღა ადიქუბა ეაჟმსოჟიქტ;
 ბაას, ქაღაქეჟს ეიბაშრადღა იჰართარანე აჟია ეასწიქტ.

რამას უს იასჰიქტ: „სა ეილეკაბაიქტ უბ უციკმარა—უსუშადჰინარა;
 ჰნანაჭე უჟოჟან შთა, აჟ ეაჟმწან უბააჟსრაქუბა ირესსერჰინარა;
 „უბაქუბა უძერღუღუბან, უანსეცვაჟე ურთ სნანაჭურე რეჟასწარა;
 შინ ანაჟესა, უციკმა იასჰან, უნასეგლან რესმანთარა.

რამას უს სეიბიქტ: „მე სემაძამ, უბაჰ ეგმსელმომ აბრა სარა,
 სერ რეიჰანბცია აუბა დუქუბა რანდტი სარა აძი დსოთ აბრა უარა;
 აბაქუბა რსელაჟოჟცია რეჟოჟა ისეშთეჟა, აჟია სჰინარა;
 უარა იუსთან, უნან იანესწან უარა იუსტინე უბართ დარა“.

ირ ირეიჰანბეს აძი დნეისოიქტ, სს სარჟობცია ნარეცესწიქტ;
 უბართ რბაქუბა რსელაჟოჟცია სეჟე სარა ისსარკოჟიქტ, სჟამა იგელოჟიქტ,
 რბაქუბა სერთოიქტ, ნას ეიწერსას აიბაშრა უბართ მეცსე ირკურჯიქტ,
 რმასარ ისეგას სეჟაროჟ ჰო სარა ისესჰიომ, უი სსემეგმადეიქტ.

სატბი ტბებლ სს სნლბლფეიტ, ცქმდ სნსუბუფუბიტ, სეგდ უბ იგუბსოტიტ;
 რესსუნბ ზცბფსქქუბ ისციტმბბკუბ სეგდ სს ისეროტიტ;
 ბუბილბრ შბბსფლ შიტბფლ ცბბბბრბდბ შბფსნლბ ჰბბ ბსბნ რესოტიტ;
 „სბრბ — ბბრბ, შბბრბ ბბფმბბბბ, შბსმბლფეიტ სბრბ, შბბბმბსეშქოტიტ“.

რესსუნბქუბ ბსე ბნბრკნე ბწესუნბსბ სბრბ ბსბეიტ;
 უბუბ ბსბბს ბსბსუნბ სეგქუბ სშბბბიტ სშბბრ, ბბბუბ სბბფსბბბიტ;
 სბმ-კბბბჭუ სბბრმბკ ბექბე კბსნე სბრბ ჟბრბ მბშბფრლბ ბსბეიტ;
 უბბრბტიქუბ უბბრ ბრესმბმეუბ ბსლესეუბ უდფრრბს უბბსბბბბიტ.

ბსსეილმბკბბბბბ ბრბ სბკუტბეს, მბ ბსლესეს, ბბზეუბწს;
 სცბბრბტიტ ბბბ ბსერბბბბბბბ სეგდუ ბნბსსერბბს, ბნბსუბფუბქუბს.
 ბერბჭნ, კბბბბბ უბ რესლესმსტ, ბრსდფრუბმესტ ბბსერბბბბბბბს,
 ბლუღუბბრბსე უს ბნბკუბს, კუბდმბე კბბფბზნ, ჟბრბ ბწერბბს.

ბბრბ ღსბლსსეიტ სესჭუნესწბბბუბს, სშბბბუბ სს სსე უს ბლბბრუბს;
 ჰბბნბბბრ ბსე სს ბლესსეიტ სეილბბბბბს უბუბ ბრეილმბქუბს;
 გუბბბბბ მბსნბქუბბ შბეგლბ-სქმგლბ, უს ბლუღუბბქუბს, ბმ ღუ სმბქუბს,
 კბბბრ ღლუღუბლბ ბნლბექუსწეიტ; ბუბბბე ბსესცბბბბბ ღსეუბკურღბბბბბს“.

ტარიელ ხატაიაა დანერიააი ინდიაა რჰიენტქარ იასღ იიშთუზ აშიუუ ატიუ

სუვიტ აშიუუ: „ო, აბიენტქარ! უნასუ—ურასუე უს იასჰაღააიტი!
ურთ ხატაიაა სეიფიტი, ასა ურთ სუქუშას რსუ იავურბააიტი.
იანაძობას სარა სსუქუშას სსუნამეცააიტი,—გუბღან სუქუთააიტი.
რჰიენტქარ დნასუოიტი, მასარა დუ სემა ხნეიუეიტი, შთა უსსემეკუააიტი!

სეგე სერსეიტი, რთეუ იქუსსეიტი, ხატაია სელწენ შთასეგუა სემაეიტი;
უს მასარა რაცია შთესეიტი, აბიენტქარრა სენმა იცისერჰიიტი;
აიღარას ამასნოქუა ანსსეშა, აციქუა წასჰიეიტი,—ნას უს სემეშეიტი;
ახამეი-აფუშეი, ნას აღმურეი სარა ისერჰაიტი, ბაშუა სმეისიტი.

ხატაიტი ჰიენტქარ იბიენტქარრა დაღვა სარა დღეიქუსკაღეიტი;
ინდია სეაიტი, სეაბაძეი ხაა—სა სეა აბრა უს დესეფელეიტი;
უი სე სმერინსეუოს, დეზესეიკურდგოს, თენს ისეჰაბომ, კრანწანაკუეიტი,
სნანჰე ფირტღანს, უა დნასუაფუშენ, ინანაღა კითაჭეიეიტი.

აპარკექა კვლან უბ ირსხანუ ადოე სეგე იაკურშანუ,
საცაქიანა, სა სესუაფშონ, ციკაძა დუან უი დანკუაუნუ;
უი აპინთქარ აბრა სესუ სშოპ ხარა სსეოიუტ კილარ ვიკანუ;
სოილირტიალან სოიოკუაბსელოუნ, დსეიკურდიაუნ, სა დსესუაფშონ.

ძონანმა ინაპროუტ ჰარა ახარა, იპამან უაჟა კურდია-ჩხარა;
შეჟ ადოე ჰნექეწოტ, ქალაქა ანა ჰცეოტ, სა სასეკუაურუნ უი აბარა;
ჰინთქარ იპეოტ: „არ შირფესე, ვიხეჟიკ, სარა ინთახუნუ უბარო რბარა,
შირფესე ტეუნუ იაჟიკანს ხატაია, ურო იაშთაქეჟანს ჰარა ჰეარა“.

ტეუნუ იასეკანს ჰინთქარ რამანს უბ დავანუ უი დვისურბეოტ,
აპინთქარ უი დარა ხადა, უს კუბსეღლა, იჟაჟ ვიფშ დეიბეოტ,
უი ახუძადპაჟ, უს აგანკამაშ კერ იაფსოჟ ვიფშ უი დვისურბეოტ.
ას დრეცაძა ხადა ინსეჟუა ხაწალოღა იოჟს, უიგე უბ ირბეოტ.

უი ხატაია რპინთქარ დიდრტიალ, — კერრქაჟეოტ, დირკუაბსელოჟეოტ,
ჰათორ იქეწა, ჰატუ იქეწა, იშინათის ვიფშ უი დინცაქეოტ,
აშინაღაჟე სარა ინსეჟეოტ, უბრახე სნარკეოტ, უს საბეკრეოტ:
„უბარ იანაჟ აბრი ახატაი ჰადა იცეკარა უს“ ჰია სარბეოტ.

ათაჟს იასეოტ: „საცეკაგე კუნაჰა სუბ იანაქეოტ უი იარა,
ურგე იანაჟ უბრი სემს ცას, იპარკუადანს უბრი ჰარა“.
უს კიპოტ რამანს: „იუდგურესაბოტ, იუანსეჟეოტ უბრი სარა,
უს დანესხე ას უშუროჟს, სარა იფხანსჟა უბარა უბარა!“

შირტი შიკე დრანმა შინსტეს უბრი ხატაი რპინთქარ ინაქეჟეოტ,
ნასკე ბერქინ ღეს სქეჟ, სერმა ღეს, უბან ატლანს—ნარდღეჟეოტ.
ნანს უი იუხცაბეგე აუბა-დუქეჟაგე სეგე ირსოიოტ, სეგე სეილოჟეოტ,
ნანს ინსინრბეოტ ურო რეშთახეჟა; რსეგურსრა აცესურანს ღესხე რეიოტ.

უი ასატაი ჯშარა ეაიწეიტ, ისე ღარუენ დენიენერსუეიტ.
ნას უს იპეიტ: „შაი შიფუნასრა, შაი შიეიკარა შთა სსახესუეეიტ,
შთა ენაკუსაღლაკე შაი შიხე იაკუმ სოურ, სეშიფე, უი სსახესანუეეიტ“.
დციეიტ უი, — იარა იუა — იეილარ რაფსმა დეელა, სეკე უასე დრეფსდუეეიტ.

უი აბიენტქარ უაჲ დესნაიძიტ შექეთანბა აშარასე;
უს სსაიციპაიტ: „ურეი სარეი ჰაიბაშეიეთეი იწუეიტ სეშსე;
სჭრალა იმე უს შიარასეჲე სემქაცტ, იამუამ იხმარასე;
უააფსაშარ უაი, წაუჲ უააფსასარგე ეალოიტ უს შიარაცარასე“.

სციეიტ აბთეჲა, ისეფელტ აბრა აშიარაცაკ ღა რაციანე;
აშთა თიენ წვა შმაძეს ხდეშლა, აშიარაცარა ურთ ასენე;
ბიენტქარ უა იწერსოიან დეტიან, სსა დესწეფთენე, აშირა დეიუშენე;
უი სსა სნეირა ციგეა დეიეურდეიტ, სარა აფშობა, მეცსუ სსოიანე.

სარა ისეციბა იფბიენ აპეუაჲი დენლაციაკიან, უს ნალეუიბიუეიტ:
„დსენბიიტ ტარიელ აიბაშრასდტი, ისაჭრ-კაჭკარა უაჲ დარგურდუეეიტ;
ეკეა იეუ კაპასარგე უი ინისუაფთენე იეუ შთორბაუეიტ;
იბსამერშთეუა იბასშიო ნაგეა, იამუოჲ უბას, სეუ უბენ იამბუეიტ.“

ბარა იბსემდრუა უსკ სსა იესწეიტ, შთა ბარგე უი უაჲი იბასბიუეიტ:
ბაფჲა ბიენტქარს აბრა დეტიაროჲ, დანახეუეეეთეი უეისეგე კრანწუეეიტ.
დსბარც სთასეუ კესა დერბაიიტ — უი ჯანათწლა! ასინ რესთეეიტ.
უბრი ბარეი შიეიდტიალანე აბთენე შიესეფელ, უბრი ბასბიუეიტ“.

უასე აფსთასდე, აშმაპაჭრე, ასუქუა რეჭრეგე ჰა შშიარაცეიტ;
აღა რაციბა, ახმციბაქუა უბაი, უბას ახმციქუა იბაბა უასე ბციეიტ;
ფეტე ბაციცეეიტ, ღასსე ბსენბიიტ, უს სარაგე ბარა ბამციეიტ.
ბამხელ ასრბაგე ნაბამეეეიტ, ნას ბაშთასეჲა ბარა ბსენბიეეეიტ.

„დივი, სებრეი, ძვიი ნემსოეიტი, სეზბარც სთასეს ბუბა უეპა კიდეკუელონ;
უი აბაძმა სეჭქეჭიას სარა სცაიძიწატი კაჭქონ, ციკაბა სარფეშეძონ;
აკუილ ციეშე აძაძ იაკუბაბს ვეშე სცაიძიწატიქუა სარა სრელესონ;
უბას სეშეძან, მცემ, ბაშეგაგ სეჩხეხეომ, სეზბოს სჯარძონ, რეფსე მაჭსონ.

სატაია რექელაქე აენეტი უი ასარაქე სარა იასეკას,
ისეკუსერძონ, ციკამაბა იხნალტ, სეკეგე ივარძონ ურთ უბრი ზბას;
ჭიენტქარ დრეჟეიწიტი, ჰნუნალტ უბანხე სხანამხ რაჭონე, იხბას-იხანას;
ღეძღე კაჭქას, ამრ ღამაჟა ვეშე, სხანუაფეშეტი, ივანსმტი, სარა უი ზბას.

უი დეილახიან მითა სიირლა, იასციეკაფეშე იღასღელასეჟა,
ილეგაგელან არ ღამაწეცია, უბრი ილეკუეშო-ილეშმატიუა,
აუნე, აკუბარ, ნას აძეაქე სეკე ღერლაშეუნ, დკაფსოჟა-დკაჭქეჟა,
აძითი-აკუილივი რეკუთა ღსილეც ბერლამო ღამაშეუნ იკასეკასეჟა.

სხანე ჭრახიან, ასეაბ აძან, სესუდა იასმენ, ისეკუდხილანე;
უა დნაგელან სე დანსეღლეუეტი, იტიას აჭკუაჟი ნეუ სარანე.
ღეჭქუნაჟ ვიეშე სე სეკედლეკელტი, სეჩე დაკუმიტი ილეკუაროხანე,
„მთა უმშიან სელა დსიაიან“ ჰია სელაბიეტი სარა დსამარეულანე.

ათეჟ სერთეიტი, რაბაკუბა სდერტიეიტი, უი დანარაბა სე სეკუ იასეკეიტი,
სე დესჭარტიეიტი უი ამრა სმცაბსს, უი სეკუ სეზღეჟას სე დესეხეაფეშეუეტი,
მაძა ღა ღასე სარა სხანეშელეუეტი, ღარგეჟე უბას სე სხანე დსეაფეშელეუეტი,
ღა ღასე სემეშეზერ სეკუ ამცა აცრალტი უესეგე მაძა სხანელეხეაფეშეუეტი.

ჩარაჭე იტიეიტი, იბაშენე ურთ ირათიან უი აჩარა.
იხანეკუსადლაჟე სელა იამბაცტი უბრი ვეშე ჩარა, აკურდღარა;
სესე დეს აწიცქეა, აჭეაქეა, სეკეგე კილდარცერუნ უბას დანარა;
აჭ იუამსტი იხეწეზერ ჩარა, ნეუ აცარა, აგელარა.

სახმრელატოს აქმაძ ურვი, აკურდმარვი სწორესთტ დარბ,
დანსეზუაფშულაგ, სანღესუაფშულაგ სკუ ამცა იცრანს გციონ უბრა,
აუაა სრემბარც, უი გუარემბარც, სსე აციესსამონ უბრი სარა.
იარბან იყოუ უი აწკეს ვიდღეუ უსეილაჭაუა ლეცვაწარან?!

ამია სპიოს შიბეუწ ჰია ანრარბია რსე ლადგრეუეიტ, რწიანგრეკლეუეიტ;
„ტარიულ, სტკუნ, ვიღა ისესპიომ ჰა ჰკურდმარა“ ჰია უა ისეიბეიტ;
ანამ დუ ჰურგეუეიტ, უსგე დურბეიტ, ჰაღა დუბეიტ, იუსე ისეუეეიტ;
უბრა იაშთოუ, ბაშარ ირეუომ, უბრი უაუსოუპ იხომ, თუანბეუეიტ.

იაშულუქ, უარა ანამ ჰურგას, მათია სკელა უეილაბიარა,
ანა იანანბოი უარა თუნაღო, თუშიუ ვიდღეუ უსერეფშუმარა;
თუდეულ ჰა ჰანგეო სანსენა შიკე, უსე იარსე უარა ამრ ლაშარა;
უაჭციფსამშან, იძახე თუთახე — თუშიწა უარა თუნაღარა“.

ში-ცაყსაქ ში-სანსენე რანგეო ჰამიასპია ურთ ისერთეიტ უბრა სარა;
სწრეისწრეუეიტ უბართ სარა, ამრ, ამს ირემასკურას დარა;
ნას ინაგელან, სკუდგრეკლეუეიტ-სწდგრეკლეუეიტ უბართ სარა;
ამიგე დწრმეკე უს ჰამიადა არ რანგ იყას ამიე უბრა.

იარა დწინე დეითანბეიტეიტ, ავირეი ამიეი ინარესპაიტ,
ანარა აუსეუეიტ, არჭეი ლირეი რებეკეა ციგამა უბრა იღუღახაიტ;
იანეილაშიმიე, უს იანსეულა აჭეუაჟი დგელან დანსწე დცაიტ,
ჰარა აერანბოა, წწრბეონგნმა უა ჰანატან, ნას ჰგელტ, ჰცაქუაიტ.

ნარა ჰანგეწტ, აჭრა დუღა უაჰა ჰსემეიეიტ, აწეს ციძონ,
სიართახმ სწწნალტ, უს სსე ვილაგას ამი ვიეშა სეაღან, სეკია ვილაგონ,
ლეუაბლარა სეკეიტ, ამცა იცრალას რცამაქ სწამთეიტ, სარა სკუ ფციონ.
ღასსე-ღასსე დწსკუაღამიონ, უბრი ლჭრაფშორა სა სარკურდმან.

ნესტან ბზია იღბოჲს იახღ

იღმთჳს აშიუჲ ატიჲ

საწუჲ დაჯნაძუჲლან სჲუ იახუაზაჲს აჲიაბჲჲ სჲიჲიჲიჲიჲი,
 „ნჲქთჲ შჲჲუაჲჲუაჲ ლჲჲჲ იაჲჲჲჲსანჲ, ფჲჲიჲსჲ ულთანსჲჲჲჲ“ ჲია ნანსჲიჲიჲიჲი,
 სჲ სჲჲუნაღბა დჲჲდჲრჲტ უბრჲი, სჲჲუ ფჲთფჲათუბა, უახღ სნაღფჲლჲოჲიჲი,
 სახდჲრდიღფჲლჲჲს, სნაფჲჲჲჲ დჲჲბჲიჲი, ანჲათ ლაჲჲს, უა დანსფჲლჲოჲიჲი.

სჲსჲჲჲჲსწიანუახს იღბსოჲურანჲ, ანჲათ ლბარბ სჲ სჲიჲგურღჲიჲი,
 დსჲიჲრბრბურდჲ ინაჲჲჲლჲჲიჲი, იღამრბაჲჲჲჲ დგუღდსჲჲლჲოჲიჲი,
 ლნაჲჲ დანჲჲ ლარბ დნაჲსჲგან სჲკრაუათ ბჲჲჲ უა დნჲჲჲსრტოჲიჲი,
 ნან „ჯანათ წლბ ჲიხჲმბაჲი ლახდჲი ბაანაჲ?“ ჲია სწარბ ლჲსთოჲიჲი.

უი ლთჲმბბა, უი ლაჲჲიაბჲჲ ადბ იახბჲმბბან უს დანჲაჲჲჲ.
 უს ლბჲიჲიჲი: „სჲგჲურბ გბ, იუახჲიოიჲი ჲია უგჲუ იახანბგან სხარბ მჲცმჲჲ,
 ბზი შიჲიბბბოიჲი, შიჲიჲჲჲსწიანუაჲჲიჲი უახჲა შითანმამ უს დანჲაჲჲჲ,
 იუხანაღმთჲ შიჲუჲჲ, უა იანღლწჲიჲი ლგჲუ ითახს, ჲგმანღმჲჲჲტ უბრბაჲჲ აჲჲ“.

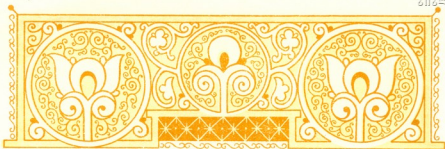
ამრ იამსკუება აბერლაშო ლასმტი აშიეუ სსააღგან უა ინასლერკეიტ;
უბრი სნაფსეიტ: „უჭვალაშარა აღმას საპი სუ-დუ, სა სნასგუკეიტ;
უასმტი აიბამრასმტი სმეძლა უხენჰიიტ, უარა უფუძარა რელა სნაგეიტ;
ბაშარ იკასმთიეიტ სარა აღაღერმ, ბაშარაგე უა უსე სა სემეკეიტ.“

აბს ანცაბ დუ ინეითეიტ სარა, უბრი აღა უხერხუაღარცე;
უღლაფსარ სა საშერ, სეხოთუბ გუახუკე ეფუთ ინედსეღარცე;
აღმ უსე იხოთუბ სსესჭეუ კაკაჰ, აგუილ სემით უნაბაჭო იეღარცე,
უა სეუქუნაკოიტ, იეღლაშარამ დახრაბი იხე ას სეაღარცე.

ბაშარ იკაუმთიეიტ უარა აღაღერმ, ჯარა იახუბან უბრი უხე,
უაჰა უმწიგუნ, აბრი ეფუძაქუა ირცოხმალა უარა უხე,
უარა უბარა ეიმაკნე აუა ეისუნ, ითეიბაზოჩუნ ურთ რსე.
ააკესკა უსე იაკურმზას სარაქე უი აბსიახუ სა სსე იწიასე.

უაჟი ააკესკა უსერეუმუძოხ სარაქე სა იხემასაიტი უარა უენტი.
უარა უმთა სა სმარაფეძოხ უბარ უარა უგუარღმან სა სენტი,
ოუდკელ სემთას, ჰათერ უსაქესარ, სა სნანსაწა სარა სენტი.
სარა სემთა იარლამაღლაიტი აბრი აწეს, აწესქეა რენტი“.

ტარიელ იწიგუარეი იფსელშიშიარეი რტიჲ

არიელ უბუა ბკ იხშიობა, იგუ ინარშიობსმა, იგუაურა სქემსან;
უს იბიეიტ: „აბარ ღნაჰსაწა, ლა დარფეშუმონ, ღნაჰე იასან!“
სუ შამამეზ ანაჰსაწა აცირეიგუეიტ, ინაჰე იასან.
იფსე ილუშიეიტ, იფსე მაჭსუეიტ, დხშითსე დეაჰაიტ უბუა დნეისან.

უბრი დუშთან დეფსე-ბსაჰმა, უს ადამარ აში დენტაფუთუა,
უბას დეეოჲ, იგუ აუდანტასრა ჯ-შიეტრაჲ უბრახტე უს იალეფუთუა;
ასმათ ნაუ-აეკე ლემდეჲ ციელეიტ, ამა ლსდეეეჲ, დწიუა-დჰაბიუა;
ამე იქულოთიეიტ უასმ ანაწაჰა, უი დრეისრაჲ, ნასგე დწიუა.

აუთანდილ დუღუა დნქუფსეჰან, სეფსე სელუშიაჲ დნეისაგელეიტ,
ასმათ დწიეურა, უბას ლმეტკუმა, ნას ლელაღერმ ასაჰი ფნაჲეეეიტ,
იმცაბს ძელა უბრი ილერცეიტ, იფსე თაღეეიტ, იარა დეიქსუეიტ,
„სა სეიბოჲ, სეფსე თოჲ, სრასეჲ ვითაჲსტ სარა სმა“ ჰა რეიბიეიტ.

დციუმბა დნაკელტ, ისე თეუუა დნაფუმბაფუმბოვეიტ, ნასკგე დსუცუვეიტ;
 უი ბეკუილ ვაფუმ, ბეკუილ გუგე, სუაფუმთიფ ნასკემან იციუმბოზრეიტ—იჯეიკუმბოვეიტ.
 უი აკრანამთა დტიან ჭყემთ-ფესემმა, დრესუაფუმბომბესტ, უბას დეუთობოვეიტ,
 აკრანამთა უი დანსუცუვეიტ, დანმაღამესეს უი იკუსმაბიკევეიტ.

უს ვიბიტ თანდილ: „უმერეუ, სსე ვიღბავამბა სეყოუმ ანა,
 თუანსიოიტ უაჟე უი სესყრესი სარეი ჰთემბა აბრა ინეიწნა,
 სეუ შთანსოვეიტ უი უღუეოუმბა უს უანგესბო, დეუმბაცტ ანა,
 არი სიირუმ, სესეს თანე, სნ სეიბეანე ას სანეიქესა!“

ასმთ ღბარა სნ სეიკურღდონ, სნ სნამბაკ ღრეიფუმ, უბრი სწა;
 იანღეს აშიეუ სნ სანაფესმა, უბრა ინელთეიტ ანანსწა.
 სსარაქე აანსეს უანგ ინღესთეიტ, სსანჲ ინანსწეიტ ანანსწა,
 უი ანარაქე სეიღმა ვამეს სუაფუმთიფ ვიქესწა, ბნია ინეიქესა.

ტარიელ ბზია იბოღს ღასნდტო აშიეუ იოუს ათაკ ატიო

ბას ლსეზვიტ: „ბარა, ამრა, ბარა იბსეღწეს ამრა აცარს
სა სკუ ინასენ, ზეგე სელნარძაიტი სა სელულუარა, სემხ-სელმზარა,
სნე ეიღანაგუეიტი ბარა ბეღმზრა, ბეღაიძათრა, ბარა ბეგურა,
ათაეეს ჰია, აცენსურას ჰია იარბან ისელმზო—ბა ბმაწურა?

ზენგე ბარა სეესეი სციეიეი ეიუეგაკუა უს სეიქებერსეიტი,
ამრი აამთაგ უბრი ეიუეზნე, სარა უბას ისეესამეიტი.
ანანსაწა ბარა ისხანათიხ უი ამრა სნანჲ იასასწეიტი,
სკურღმარაქეა ზეგე ირხანჲ ესმატიი ამჲო სა სზე ევალეუიტი.

ბა ბზეიღანჲს ბზენასთიეიტი: უი ასარაქე ბა იბზენარკოიტი,
შიწატიე სიირკეგე ბზენასთიეიტი, ბეუ იასუან ჰია სკუ იანანკოიტი.
ბზი ბეზბო სზე სუართან ბეღლა, ბეღლა თაეზერა სა სზე ისუშისოიტი.
ბა იბეიღმასშო ამი ღუაღმზრამ, ბეღლაფსარა სარა სეკოიტი!“

„უი აუჭიჲს დცეიქ, იღესთაზ ღგუიქ, — თენჩ-საა აცია სარა სავუიქ,
იააღერუაანუ სარა სციაჩაიქ, სესჭუნწიააუაჲს სა ფხედ დგბეიქ,
სარა სჭუნსუიქ, სა სჭუნ დუამლოიქ, სეფსთაზარა ინეიციახუიქ;
უი აწს სსეზგუიქ სარა უბას, ღებეკგეჲ სმაჩაიქ, ღარგეჲ დსეძეიქ“.

ნესტან-დარეჯან სანა დვითარასუ აილაციაქიარა

შარეანა, აცილაშარას უსა აბთეა სარა ინეყვიტ;
სარა სეღლევიტ, სა სააცყევიტ, სეიგურღანე აშა სნეჟლევიტ;
აბე-ჰეკეჟი უბრეა იბევიტ, სა სანრბა ინევიტეღვიტ;
სანუნალა უტიამა სარბევიტ, —ასქამ საასან უაჟ სნეჟეტიტ.

უს სარბევიტ: „აჟირ აუნმა ანცია ჰნეიგევიტ, უაბა ჰალეშომ, ჰააყვიტ;
აჟირ ჰსაყვიტ, იაბიანიტ უბრი, ჰარა ჰანაჟე, სარა იააციციტ;
აჟა დამითევიტ ჰარა სშარას, აჰაჟ ჰა დამიჟე, ჰა ჰსე დლაშევიტ,
ჰარა ჰაშეშეჟამ აჟა დამამ ჰა, ჰაჟა დანეი აჟს დჰაყსმაჟევიტ.

„იამბიტი ჰაჟა სან დიამთარცე, ილეჟუნაეო ამი დჰაყშარარცე,
იბათიოჟ დანანარ, უს სეგე რელა ჰბენთქარარეჟე უი იამთარცე,
ჰა ჰბენთქარარ სეს დაურცე, ამი დეკეღმსეჟა, უბრი იმანარცე;
ჰა ჰალაცია ჰაჟემღარცე, ჰა ჰბენთქარარ ფსნთარმტიერცე“.

უს რასხიტ დარს: „უაღლაფსარს შიარგუაუტ შიარს, ჰალაშარს, ახა უბრი დჰასსოუბ ჰარს, ამრ იამსკეუა ალაშარს; მაჰის უფა დჰათ ჰია სჰაშიაღლაკა, უი დსეიფურადა იაჰეიკურღარს?! სჰ სჰიარას ჰია ში იძითახუეი შიარს იჰიდერუეიტ იათანსარს.“

„უბ ჰნაღაგუეიტ ბციაყიარს,— გუ მჰრდა სმის აძი იაკუნ იარს. სჰ უს ისძიიტ: „იაფსამ სარს აკ რჰმსკერ აბრს დარს“. აბიენტჰარ უს იბიეიტ: „სუარასმ-შარს, სუარასმ ისმოუ აიჰაბარს, უი იფა დჰათიარ, დჰაფსანაკლან, ეიფურგე დჰეამ იღათიოუ ჯარს“.

რეჰია ახაღა, ისღასბას ზლა ბრი ურთ სჰა უს ირჰმბმან; ინეიხუაფურჰან, რეჰია ეიჰუდერძიონ, იჰაბჰარგაშარს სჰა ირჰაიან. სჰ ისსეჰეუადიტ ეიწასჰეაშარს ჰიაკ აჰიარს, ბაშარ სბეღუან; სარს სნჰისან, ამცა სეცრან, ისუა სსემდერჰა სეუ ფათჰათჰან.

აჰეუაჰი უს ლჰიეიტ: „ასუარასმ უი დჰიენტჰარ დჰუჰან, ისამ სჰაჰსეიტ, მაჰიეს ჰა ჰსე უი იფა ეიდგუ სარს ისმაჰაცტ კერბა სწაახეიტ“. ას ანღაჰია, ას ანღამბა, იამსკეუასმა, უაჰა სღატეიტ. სჰჰეუაჰაჰათსეუიტ, იღღარსრჰეუაჰეუიტ, სეუსთასარბე უაჰა იაიკჰეუიტ.

„სუარასმ-შარს უაჰე დეიწერძიიტ, იფა მაჰიეს დრჰითარსცე; უსგე იარჰიარცე: „აფა დჰამამ ჰა ჰბიენტჰარბა სეს დჰურასცე, ფჰაჰ ჰა დჰამოუბ სწა იცაშარ, იასეუაჰჰუა დჰიენტჰარსარცე, უი ლსე უფა დჰათ, დჰანაჰ იარს, უბრი ზლა ჰეურღარსცე“.

იხეირჰიიტ ირძოტს ში დჰულა, მასარღა რეუ ეაწანე. სუარასმ-შარს ციკამბა დეიკურღეიტ, ირჰიან აუს ინაწარ იგანე; უს იბიეიტ: „ანცია ჰანეიჰეიტ ჰარს ჰეუასეუიტე ინაკმანე; უს მან შობაჰჰიო, დჰეუაჰა ჰამეო უი ლჰეიფურ იოუ სმარბ სეირნე!

ვითარბთვსტ დანზა ჯოუკვს, იაარლასნე ამაჰი დარცე,
ურთ უს რჰიონ: ინასკამაძეკუა იჭქუირგულეს უი ინაიგმარცე.
ამჰელ ასრანჭე მცესუ სააფსან, სუადა სნუნალტ სეფსე სმარცე,
სსუცუა, სგურჯუა, სეილაგუა, იზუა სსემდრუა, უა სნეიარცე.

ტარიელი ნესტან-დარეჯანი რეიქვციაჟიარეი იზსააიზვი რტიჲ

მცხუ ახუცრა, აგუკაპარა აპისხაჲ სსაფუძუა სა სენაწაიტ.
უბრა დაუნაღტ ასმათ ლუაჲ, სარა სღვიჲსა სნეისაძეგლაიტ.
ძიუჲკ აასირკეიტ, უი უს ანგნ: „ურმშის იუბტუა უარა დუფხაიოტ
ამთა უძეკეუბ უაწიჲ შეჲბ, სა სხჲ უაბი ჰია უი იუხააღცაბაიტ“.

სარა სენწეჲიოტ, სნეიტ აბაჰაჰტ, უარა უასხუც, ზაჲე სკურღმას;
ბაჰა სენთაღტ, აპთნე სნაღკელტ, ასმათ დგზბეიტ უა დგზოგელას;
დგელან უაჲა სა დგსწეჲუმნე, იუღვრატო იეან უი დგზწიუეას,
არი სციემღსტ, ახა ეგმსემბეიტ, იზღვრტ სნეირა ლა დგზასტეჲეჲეას.

უაჲა დგელან გუაღა ლჲბა, სარა სვლასჲ უი იაბიქუნაწიოტ,
ლარა ფასა დანსეღლოს ეიფუჲ, უაჲი უი აბრა დაამჲჩაბეიტ,
აჲიბჲ სანდმბეიტ, დგსმაციაჲეიოტ, აქუარმზაჲ ეიფუჲ ლაღვრმ ნკალთიეიტ,
უბრი ზღა ეიბა სკუ ლსუიტ, სვსურა უი ზღა ილზაღმჲგვრეიტ.

ღვინძვალა, დღლანძვას ალა სა სკულრაქუა ნაჲ ინასკამალციოტ,
აბონეჲა ჰნეიოტ, აუადაჭუჲ ფარდა დნახან, სნუჯნაბუღოუიოტ,
უბრა დღსბეიოტ უბრი ამრა, სკურჯარაქუა უა ინასნაბოთქეიოტ,
უი აშახუა სა სკუ იაქუფხონ, ახა სკუ უი იამღრუჲანდციოტ.

აღაშარა უბრი ილესეგოს, ცქა ილაბუამესტ, უი იციღლაძცან,
ხმტი სერძალა იჭუკურმუას, სარა ილესთას, სარაქა უა ილესაჭქუან,
მათია იაწილა დეილაძიანუ დედილაღაშის უბრაჲა დტიან,
მაცოეს ეიფუჲეს ღსაჭუჲ გუჲე, ბორჯამო ლაღერო უასმტი ინამეჲეჲეჲეჲე.

დააქუტიციოტ, ანრა აციქუან, აბჲას ანას ვიხაბა ინაქუტიოთ ეიფუჲეს;
ამრაგე, ამსაგე, ჯანათ-წლაგე იუაბამესტ უი აჲ ლეჲეიფუჲეს,
სკუ აფსა-აღეჲანუ იუას ასმათ სლერტიციოტ სარა სნასკამაგანუ,
ნას უა დნაგელტ ღეწერეგუანუ, ლელანუ ნეიქეჲ, ლეჲეჲემ ნაშინუ,

უს სელაბიოტ: „სჭრა ეილაზგას, საჲია სეჲესას, უსლანსეი უაჲი აბრა?!
უარა აგურამა, ასუმაღაბაჲე, სეჲურა ეილაზგას აბრა უარა!
სეჲესანრაჲე, სა სჲარანჲე, უი უსიორსუჲ, ჰასშუას ჰარა“.
უს ღასბიოტ: „ათაკს იბანაბარეი ინსაროჲ სსემდრტ აბრა სარა?!“

ათაკ ბასაბარც სარა ისეღჲოამ უი აიაბა სა ისღერანმა,
გუნაძას იზოეს, უს იესწას სარა ამდერ, ბა ინაბაბანმა“.
უს სელაბიოტ: „სარა იუანსიოთ იარბან უარა ამცაბაჲე, აჭრანამეჲა?!
სა სჲე აზეჲეს ბაბაჲა ფაბიესჲ ლეჲეიფუჲე საბლეჲეიოტ სსანტი მძახეჲმა.“

უარა იუსემდრეჲეი უი სჲარანსმ-ბრას ხაწას სა სსე დჲარანგაჲა?!
უა უაბატან უი ანერბჲეას, უაქუშაბათხეიოტ უბრი უარა.
უარა ეილოუკრეიოტ უაჲია-უჭრა, უქურა-უნესა უარა უნცია.
უბრი აზეჲიან სა უანდსერსუჲ უგანგამაბრა, უი სა სჲარა.

იუკუალაძისიო უანქაჟას, უანღსუას, ულალღრძქუა ადიე ანადიძიას?
 უსდაა რსემდრუა აპაქემცია უდეისალა ახუმი ახურთუას?
 აბრი ეიუმჟუნე ჩურეგესმალრა დარბანსალაჟე უს იაბიბუას!
 უჭრა ეილოუტ, სარგე ეილასკოიტ, ისეუმჟუნე დერბან, აბრი უდერუას!

აბარ სარა უაჟი იუასშიო: სნაპაჭე ინდია ეასწალაჟემე,
 აბიგე ისთომ აიპაბერა იამჟასარგე იამჟამსარგე!
 აბრი აბას ისეჟალომ, უხე უაჟეიტ იდერ უესგე.
 უარა იუსეცეს, უკუ იანანკას, უარა იეიუმჟუნე, იაფსამ აჟემე.

ანცია იბიოსარ, სეფსე თანე, ინდია უარა უეალარემ.
 უჩაანეუკლარც იანაქეჟემე უესნი უციეიქი ეიბაბარემ.
 სარა ისეიუმჟუნე ჟიჟან აუნმა უნაბარგე უა დეუბარემ!“
 ას ანიპა იკუ ისენეჟლასტ, დწიუჟეიტ, უბრი დეუსეჟარემ.

ნას უს იბიეიტ: „უბრი ღასმტი ას ანსაპა ისოუტ მეცხე აგუღრა.
 ილუღუსოუიტ სეზლაქეა, ამჩ როუტ, უი ღესუაუმჟუნა, უს ალმჟუნა.
 უაჟი უბრგე სციემტ, ნას ისეუსოუსეი ადუნეიაჭე სეჟასარა?!
 ო, ადუნეი უარა ეიჟაგა! უსაჟემწეი სარა სმეიარა?

სენაჟუმჟუნარ ღესჩანე იბიეიტ კურუანე მუჯქეს უბრა ისტნე,
 იანაქესნე ანცია ისემ სმიეიტ, ნას ღალასმა უასმა სხე ნარსანე,
 უს ღასპიტ ღარა: ო, ამრ ბარა, იბერეხოიტ აბრა სეღმტი ბეღაბაუმჟუნე,
 ბა ბნაპაჭე სე სეუსანამა, სეგლტ უს ათაჟ ბასპარც სთასნე.

სარა იბასშიო მა კამანგამჟუნაჟე, მეცრაჟე ალა იანეჟალა,
 აჟიჟან სესეჟეაიტ, ილამცასანიტ ალამჟუნა სეციეარალა;
 ცქმა სეილკარა ბათიამშიოსარ სე სემნეჟეჟეიტ ციემარაჟე ალა“.
 დსერანსხეჟეიტ, ანინ სელთეიტ, ათაჟ ღასპიარც, ღხე რწესრალა.

უს ღანძისიტ: „სეჟერა ვილასკასნარ, სელაშარან, სემარ, ბარა,
ანცია ილახა სარა ისოუნე, იჟ ღჷ სესაიტი აბრა სარა;
ძან ჰია ანსაბჰია სე სზე ილაშციოტი, სე სზე ეგჷგამ უესგჷ აბრა.
ნან სეშოეიქეხოი, აჷსა წირეჷსა სეუ ინსლანშა აბრა ბარა!

ისეჷმან სეშოეიტი, უანე აბთნეჷ, რეილანციიქორ სელატიორცე;
ურთ ზა იბბე ირუმან, უბრი, არეეს სანას დელსარგარცე,
სელაეოტი სარა უი ინსამაიკეჷ, მდერს სარა უა სერმეხამარცე.
სხახე უს სხოეიტი.— ურეჷშარაბათხა, უს ამთაღა, უგუ ურღუღურცე.

იშოჷამისეჷსეჷს, იშოჷასეჷღეჷს, იარა ისაღა ინისეიღერ?
ინდია ჰედა-სედა იშეჷამ ისღერუდა, უი ისეიმდრუჷსარ!
უბრი სე ისტიჷმ, დანადი ისე იშეჷამ ქუნაგან უბრი იდერურ;
სე ისეღერამ დანსეო დნაბიგო, იახუა დსნაჷ, ისე დამეოხარ!

უს სხოეიტი სარა: „ას ეგჷმსელმომი დანეჷ; ალა სემწეჷოხარ!
უს სხაიტ: „ამაღა უსე უმიან, აეგჷ იაჷსამ უბლა სეუარ!“
სეუ ეგჷმიკან, სელა ისთახე, აბნა სხახე ნე სნეღაღარ.
ბე ბესეოღა, ბესცეესეოღა, ბესე ეიმწარსხე ბე ინციჷმიკანარ?“

სეჷსე სოიჷან უბრი დეჷესე, უბან სბაეგე სე იბანსარსტიოტი;
იქეშარეჷ სელადრმ ილჷოჷეს, სემღ-ეჷილ სემოჷეს უჷაი იქუნდსეიტი;
დსაეცე უჷარაბეგე, სე ისელმერბოს, იბერლანშაჷ უჷაი სნეწაჷმეიტი;
„სეჷესხანხეაგე სეუ იშოჷანანეოხ?“ ჰია ჷა გებსელ უბრა ილაბოტი.

სარა ინსწომ უბრა სეჷესხანხე, სეჷჷან, უჷარაჷა ვილაჷგან ჰია,
ანცია დსაუწომ, უი უინსეცეჷამ, უბრა ვამარა უი იჷთომ ჰია.
სარა სეოთარცე, ინდია ვიანბეს ჰე ჰეჷურცე უბრა უიჷა;
ამიგე დომეშარაიტი სანას სე სზე, ჰარა ჰნეჷტიან უე ჰეჷთქარს ჰია.

„სა სსე იკუბას, ისეწაუძას, უაჟი დაბთუნსხოიტი, დესხელეფხოიტი;
აუხსაბარას ლა დემრასა, უს დემსასა უს დალაბხოიტი.
უს უაჟიბარასა იღედლეჟეკლოს საბაღრეგუბსედტი, ლაბაიკუა სღერტიჟიტი;
სა დსაციაჟიტი, სა სეუ ეაღწეიტი, ამცა ისცრაღწას ლარა იღერციჟიტი.“

უსეგე საღბიჟიტი: „უს აუაუ-ეუშა ინაეუსადაკა დმეცცაკროუბ,
აუს იშაბჟოუ უი დნსხეცროუბ, ინასეჟეგე დაცნეუბროუბ;
ამაბი დსეფსმას უა დნეჟეკლარ, — უბრი ალა იკუ ნეურსაროუბ,
შინარა შიეინერ, აუს დე შეღწეზ, ინდია ექუშისებ, უასეგე უასხეცროუბ.“

დსეფსმას ამაბი დაანეჟეკლარ, სარა სეირთას, ასეგე ეაღოიტი;
ნაე ჰნეიეჟეასან, ნას ჰეურღაბარა ეურზარასა იაჰსეჟაღოიტი.
დარა ეურღაბარტი, დარა სედე რეაბარტი, ჰინარა ჰეურზა იძიხა იეაღოიტი.
ჰინარა ჰიეფან აჯამ მტიაროუბ, უბრი სეემდინე იაჰსეჟაღოიტი.“

უსეგე ლასბიჟიტი: „ანცია იძიბაიტი საწას დბოურცე უბრი ბარა“,
ურთ ინდია იშაღაღადაკა ეიეშა, სარა ისაჰან უბას რაარა,
ურთ იღსერბას სემს, სეღმზარა, სეჯბარრაგე უბას უბრა.
ამიგე დაანეჟეკუა სეგე ნსერწიან, რსე ისამესოეა უბართ დარა“.

უბას საღბიჟიტი: „უს აუბიეს ღსე ქუნაგოუბ ფბიესწას დნეჟეარანე,
ამა რაცია უარა ეკოუთირც საქეშაბაბთემ სა ისმსოურანე,
ურთ შინაიდაკა ამაბი უა დმე, უი არ იცეუ ეიქურსანე,
ასამართალ აწლაჯაგე იარბსოიტი, იარშითეჟიტი, ინსწას ეიეშაზე.“

„ნას უს, ს-აღემ, ასაწა-ღეჟ, იეღერშა საწაღეღეარა,
უა უადიგანე, არ უცემეჟა, ამაბი უს დმე მამა უარა,
ასა ფესტიწას ამიგე უმშენ ირ ირეოეუ უბართ დარა;
აუაუ-ღეღეა უსეგე იათიამ აკეგე სსარამ რმა კოთიარა!“

უი დანუშლაკჷ, უნიღვალაკჷ უნიაციაჷი სან, აჰ, უარ, უბას ნაიაჰ: „ინღია ჭატეის ავამ იროურ იზუამ სარა. უი ატივლა სარა ისტიუჷ, უი დრასმაკეჷ რესთომ დარა, მან ანუჰიაკჷ იხეკლამუჷმ უქალაქეჷა რმაქერსარა.

აკეჷ იოჷმბან სან უმხსეშთოჷ, ბსია სმუჷებუ უი იცობან, უბრი ზლა უარა უუსქეჷა ეიჰა ეიდჷან, ეიჰა იღუღებან, უი აჰინთქარ არანჷ დოჷჰიან-დგუჷან უსეჷ იხე ლარეჷნე; უარეი სარეი უა ჰჰინთქარსან, ეგეჷქუნაგოჷნ ჰეღლარანე“.

უი ისაბკაღვან დანარ სეჷ იახუტ; იაკამუჷან იხეჷსმაჰეიტი, ააციჷა რეჷქსარაჷ, ურთ რანაჰარაჷ სანა წარე უი იანსერსეჷიტი. ნან სწუნანსეჷიტი სარა აცარა, ანა სტიარცე უბრი იღთახსეჷიტი. დეჷდსეკლარცე სწუნანსეჷიტი, ანა ისეჷმეჷდჷტი, უა სეჷსმაჰეიტი.

ფერთანთაჷ უბრა სეჷან, ნან სნაღეჷაწიტი, სხე სტიემე სიეიფუჷნე, ანმათ დნეიჷან სარა სანეჷა, სეღლარმ ნეიჷან ეჷარაჷ ეიფუჷნე; სარა სეჷეჷარა ისქეჷა იანჰაიტი, სან სეჷურდღარა ეღლეჷიტი აკნე,— უბრანჷტი ცარა სან ისთანჷმეჷტი, სცონ უანჷტი სარა სეღლანჷ ეიქუნე.

სუარაზმ-შჯან იფა ფჰივს ჰიარაზე ინდიაჲს იაარა, ნას ტარეღ უბრი დშვიძესატოე

უ

აუ დააიტი: „ამაჰი დაუეიტი“ ჰია; ჰა ჰეურდღარა წუაკ ამამესტ,
ასა უბრი ანცია იღა ფეიფეზუს იმას იხდრძომესტ;
ჰინთქარ იზე კურდღარახან, ლახეიქუწარაკ უი იზე იეამესტ;
სა დნასეფხან იაიკუბა სოირტიეიტი, — გუნამძარაკ უი იმამესტ.

უს სეიჰიტი: „სა სსე ესმატი იმძო, კურდღარა მძოუბ, ამძოქუბ ირეიჰაუბ,
ახარა აუბ იბზინე, ეგაგეჰეჰეუბ სეგე ნაჰაგძაბ.
აუბა ჰაშოტე, ირაცინე ამასარა ჰნასან იააგაბ,
ამეწეჰეარა, ლახეციეგარა, მდროლოუბ უბრი, უი ჰა იაჰაზაბ.

აუბა სეშოტიტი მასარ ეიკარა ააიკუბ-სარა სესეჰეჯარა,
ამაჰიეღე დააიტი ინამძის დეიწამსაკუბ იჯესცია იარა,
ანარსმატი ჰარა უს ჰნარეფლეუიტი — უასმატი სუარაზმ ააიტი წეციანე დარა,
უბ იეაქუას არეღე დარეღე იაკამესტ ურთ არნა-ფსთარა.

ძივჯე სარა სოუა „იბაძონსე შიხშოტორზია!“ ჰია უა ინარანსჰიეიტ.
ჰა ჰანსრეჟილოეიტ, აქალაქე ჰნაღსტ, უაჯეტოეუსნაჰ ჰა ჰეუეიძთაძიეიტ,
აჰარგე უაუა სანსეწალეიტ, აძაჰი დმუჰშთანს სნეისაგელოეიტ.
უბრი არეფს უბრა დესმიტ, სანაგე უი იხე ათრა ითესმსჰიეიტ.

აჰარგეჰეა უა ინეილანსეჟიეიეიტ, ურთჰეა ფესჰეიეიტ, ნაე იკანსეიეიტ,
უბრი არეფს იძაჰე დანეჰე აძაჰე დუ უა დანანსეჟიეიტ;
აჰესა იძთანს ინეიბარჰიეიეიტ, სეგე ნეიბარეაიეიტ, ინეიბარწიეიეიტ.
აჰეადდ ისმიღს სანსე იკანსეჰენ, — სანსეწალანს სნეჰელანსე სეიეიტ.

სეგე ირანაიეიტ სარა იხეუს; დერრა უარწიეიტ, სარა ინეშთაღტ;
სნეუ სნაჰეტანსე უანსეტი სეეიტ სარა; აუა სეშთაღტ, ინსეძანს სეგე ნესსტ.
სარა ინეძანს აქალაქე დეღუა, სანაღცია უანსე ინსეიეიეიტსტ;
თენს კეღსრანდა უბრა სენთაღტ; სერგე სარგე უაუა ჰნაჰწიანსტ.

უაჰ უანსე დესმიტ, დერრა რესიეიტ, დანსეჟეუა სერ რანსეტი აძიეგე,
სანსე სრეჟიეიტ, შიანი სანსე ჰია ინეღსრანარცე სოანსეუ სეგე;
ურთ უანსეღა ალანსეარბ რეწენაღანსე ინეშთანს უეწეგე,
სანსეღანდაგე, სანსეღერღანგე, კიძნსე იცაჰეიონ უბართ სეგე.

სანსეუ სნაჰანსე, იმეწიეღანსეჰანსე კეჰე, სნაგეღანს უს სეწესწერსიეიტ.
ს-უჯე აბთნე უა, აუა დეჰეჰეა ჰიენთქარ იანსეტიჰეანს უბრა იხეიეიტ,
უს სნაიციჰიეიტ: „ანსეა იღერაიეიტ, სარა სეჰაჰე კეჰეჰე უარ უანაძიეიტ.
აბრი ღლა სანსეურღანბარ ღანსეიეიურანსე სანსე იეაჰეიეიტ.

უი სუარანსმ-ბრანს კეღსსარანძეს ინსეღეჰეწანსეი იძა სარა?
სარა სეჰეჰა უღრეიღანსეჰანსეგე ინსეიეიეიტანსეი უბრი უარა?
ათანაჰადა, უარა უსაბანს, სანსეიურსარეიეიტ დნეი ქეჰეჰე,
სანსეჰანანსა იუწენანსეიეიტ უარა სანსე სენსე აჰანსარა!

უი იარბიარცე სარბ უს რასბიტ: „ო, აბიენთქარ, ჳარერწას სეგუ ღუღუოუბ,
უს სეუამსარ, უარბ უფერწარბ მცახსა სანბლერბ, სესეგუ უბრიოუბ,
ახს აბიენთქარბ აიამარბ მჯა ნეუეიგაროუბ, უბრი უღეროუბ,
ამაღლაგე, უარბ უფება სსა ღესებაბ ჰიბ უეე ითოუქროუბ.

ინღია აბიენთქარბ კერბა იღუუბ, იაწანაკუბა უი რაცადოუბ,
უბრი ჳეგე უარბ იუზენახს, ჳინღა იხვართოუ უი სარბ სოუბ,
ეიბბბეს იამახ ჳეგე ფსენ, აიბბბერბ უნახბბუ იბთოუბ,
უბჳი უბრი აბიენთქარბ იხექუნაგო უს სარბ ამიკ სოუბ.

სსახერახსომ, უარბ იუმაჭოუბ, აბრი მჯამამ, აბახ ქუნაგამ,
აჳა ანცია ღრუიბთეიტ უარბ, ფება ჳაწიგა ღღაბ უბჯ ღრუამამ,
ხუარახმამ-მუახს ბიენთქარს ღანურტია, ნახ სარბ სსე ეგმნახამაშუამ,
ინღია ბიენთქარს ღანრბი ღანტია, ახს ნეუეიგარბ სსა საფსამ.

სსა ღესთახემ უარბ უფება, ღანრბიღ დიით, ღესუუს ღარბ;
ინღია სსა ისტოუბ, უს ანაკუხა, ამიგე იხსითომ უბრი იარბ;
აბრი სსინ სემასეკეს აჳაჯ ღექესნებ უბრი ჳენმა სარბ.
სსე უნახბბა, ტიემუაჯეკ იანმტი იანესთახსსა აცხერბარბ.

ნესტან-დარეჯან ლეძრა ტარიელ იძუიასხას ატიო

სწას ბუა ნაე იზენსრშიოტ, ახა სეუაუუა უაჟი სნაღაბაიტ,
უბრი ლაჟიაკ ახაშმაჰაუს, უბრი ზენმა საბლუა სეაღაიტ,
ადიანს იკას აბა დაჟა სარა სეუოჟა უა სნეჟეკღაიტ,
უა სეუ იამესჟოას აჟიაკ საჰაიტ, ახა უესგჟე გუღა სეამჰაიტ.

იაუან ჯეჟა აშეაღა, სა სჭუნასხან უახა სნარეღეღეიტ,
უი დეჟბიზენ, დამაჟუჯ დღეცნე, ურთქუა სუსთქუას სარა იზღერქეიტ,
ანათ ლაგუნ ლესციე ნაშონე, ამა ლჭაშეჟე უბას დაჟეიტ,
უი დეჟშირენხო სა დესეღედღეიტ, ახნარანს ჰა უი ლხე მსაჟეიტ.

უს დანესბა სეფსე სესეჟან, სსშოჯე ეიღაგოუნ, სღასაწ გეჟეან,
სარანტი იღსჭუნსოტ: „იჰასხეჟეი“ ჰა, ბააფსეკ სშაქუშიას უსგჟე იზბუნ;
გუოკანგღა დწიუენ ლარა, აარღა დცაჟიუნ, ლაჟიაკ ეიღაგოუნ,
„ანცა ჰაიშიიოტ, ჰა ჰხე ეგეჟამ!“ ჰა უი იღაიოს სა ისაჰაუნ.

ნას ღლავიკუა სნეინ სეითა ღესწაიტი, ჰსექუშიას წაბერე სანა ჰაა ღლასეიტი,
აწიუარა დეითაღაგუეტი, უს აძვა ღკენ, დბულუა დეაღუეტი.
უს აკრანძთა აჟია ღსეშხეიტი, ღკუაურა მესეუ ინასხაძეიტი,
ღძღე იანდგეჟეჟუას აძა რაცია ღკუაბიფე აძიუნ იუაჟუძა იუაღუეტი.

აძითანდ უს საღბეტი: „უარა იუასხაბან, ისეუციეხმოსეი უბრი სარა,
სა უძესერეგურღეჟა კიუძანე უბას უსესნეჟა სარეგე უარა;
სძე უნანაღა, სეუბიოტი სარა, უბას საღეს სღესეი ქესარა,
აწესუა ფწია სეესთასარა, ანცია იეჯიძან აბრი უარა.

უს ღბეიტი: „უარა ამაბი დანეუშ, აბრი კიბანე უესეგე იუაღბიტი,
ბიენტქარ იაბბიტი, უბრი დაბღეტი, ციგა დარეგუაქეტი, მესეუ დარეგუაბიტი;
უი დრუესეიტი, აუა უშოეიწტი, დეჰიბიო, დეაუა უი დნაღაკაბიტი.
უარა ურეჟეჟაბიტი, ახა ურემბეიტი, აუნე უეამესტი, აბ სეაას იუაიწბიტი.

უს იარბეტი იარა: „აუნე დეჟამ, ჟარა დცასარ აკუსან იარა.
აბიენტქარ უს იბეიტი: „სარა უი სეგე სდერეჟეტი, ისდერეჟეტი სარა.
უბრი სეჟაბ ბსია დეიბონ, უბრი იაჟბოჟან ადი-მაქერმორა;
ინეიფეღარ, ინეიბაბარ, რწინასერეგუან ანეი-ეაჟეჟარ.

სარა სსე მსაბიტი, სანაბა სანდჟე, ციგა დანდესროჟან უს კუაურეღა,
დღესტოტ დღანაძარცე ანცია იძეღა, ახა დღანაძეტი კესმაღ ქაღა,
უი აესამძა, კაღმთანეჟა, დღანაძაძოჟ დღერმტი რეაძარღა,
უი დგნსეჟარ სენცია სეიღწეზ, უს დგნსეჟამ ბამზა ბსაღა!“

ბიენტქარ ინე მცღა ინექეჟამესტი, ინანკუსანაღაკე შუამანაღა.
სნეკ ინექერ, კილრეიკომესტი, იბიბოს ნეიკომნ სეჟეარაღა,
ბიენტქარ იაჟია სანას აძიე იწამეკეჟა უს მშიარაღა,
დნეინ ილრეიბეიტი აქაჟ დეჟარ, ბსირაკ სეჟეას მჯანეღარაღა.

ქონთქარ იაბიშა დაუბარ, ანცია იცოდელს აძიე უს ლოვიპიტ ლარა:
„ბარა ბაშა ისე ინექუიტ, ბსაღა ბნიდეჭორც აბრა ბარა“.

ლარა უს ლბიეიტ: „ანცია იდრუეიტ, კვმესხარამ აბრა სარა.
სახმტი მს ისზე-ღია სს სეფსუადა? უი ლსენამეპარ ეაღან ლარა!“

„სოუფაძიეღ უს დმუგას დეეან, უბან უარ უსამტი უანცაგე,
უარ იღუთას უს იღექუესან, დანარ იანაღონ უბრი ლსელჭეკეღ
დაუბარ ლმეტკუშაჭე ისმაჰაცეს აკ ლბიონ ლაქია იაღაწანგე:
„ბარა აფსამშა, ასნემკელა, სს სზებმესეი?! ბსაციცამ ბარგმე!“

ბარა ფსამშა, კალთმთანგეუა, ამაჰი უბრი დსეიბრმესეი?
უი იმა აცნესურანს უს სარა სმა შაუკას უი ისიბთასეი?
ბაძეა ამაღა სციმუამ სამა, ას დსენგეუარც სს იბსესეუეი?
ანცია უაჰა იბიძერბაიეიტ, უი იძერთა აძიე, — ისსებესეი?“

ღნალემწასენ ნაე დკალეეიტ, ლესციე შქმერე ნეიღაღეეიეიეიტ,
დეაღწეიტ უბრი დმიეტბაჰა, ლსუაფუთიე ციგამა იღერციგამაეიტ;
ნესტან ლაქუსარ ლეტ-ფსეტ ეამ, ბაძეა დქმეეიტ, უბან დღესეეიტ,
ფბიგსბა ეიქუაწია, უი ლმაწუე კემღელემიეიტ, აკ დღემესეეიტ.

„დაუბარ აბრი ციგამა დღებუეეიტ, უს დმიეტბას უბრი დეაღწეიტ.
უი ლმაწუცია — ჯეა აქაჯცია აიქუაწიაქეა უს დანრუესეიტ,
ურთ სკასნაე უაუა იანრგან, უი დნანრწეეიტ ნანგე ინლექუციეეიტ,
ამრა კაფსა დნანჭურნაბაღეეიტ, ბანდაჯე კიფსე უბრა დვარწეიტ.“

უს რაღბიეიტ: „დქიეა აბრი ამმუნ აკუასღე უაჯ დანგელემბუა,
დქიეა ხარა ამ რეეიტციეაგე უს დსეკუშა, სუმიეს იღმოუა!“
ურთ „იბ! იბ!“ ჰია ინეიბარუაიეიტ, აიქუაწიაქეა, ურთ აქაჯქეა.
აბრი ეფსე სექუეეიტ, იმეფასური, ასაჰი კე სმოუ აბი სოუნ იძერსნუა.

იცეოტ ამჟონ შოეზს სარა, რეშთამთაგე უაჯე იმბაძეოტ,
დაჟარ უს ღბეოტ: „არე უს ციგეოუბ, სეჰილა სესლანშეზ სარა იესწეოტ,
უი სეიშანსა სრეესმეზ სხალა, სეფსთასარა ნაცეგმასაძეოტ“.
ახისბა აამთესნე ღეკუ ინალაღწან, უა ღენკაჰაიოტ, ამა ღსეკმასეოტ.

აბრი ჯოუქშიოი სე სეფსე ანდოთუ, სარა ფსალა სრასეგსეშეშ.
შთა უარბ იდგრ ისწეუშეზ, აბრი ეფთე ალა უანდსერეკურღმას.
სრეჰიოიოტ უარბ ისეუს აბრი, სეფსთასარა შეცსეუ სსერეკუამწეს!“
ღღმასწეღმასწეა აბან ღწეოუან, ალადრმ კალთეოტ უს წვასმადეს.

უს ღანსჰიოტ: „სეჰიშა, სე ბესესმრეეი, ბარა აბრიანჯე იბსაროუეი?
უბრი ღსეჰაბ იეტიო-იჰაბოტეუ სეკე უანდსე ისდეს სარა სოუჰეი.
შთა სდოექულაროუბ უი ღეფთეზარა, აკე ნმეკეუბ უს აგეო-შხეოი“.
სენძაკ სსეჰახეოტ სარა უბასეან, სეუ ანაფსანსენ ინძანწამსეოი!

აბრი ეფთე ამოტი ას ისეჰას, ამოოურბ სნათოტ, სარესდომოტ სარა;
უს სჰეიოტ სსასე: „ბასეა უმეოუნ, აკეგე იესუომ ბამეა ატიარა.
ასწეს ეიღმეუბ უსე ნეგდეო, ფსმბარა მჰიბეუბ უი ღეფთეზარა“.
იააიოტ აამთა, აბარ ისეცნეეურც სთასეუ აუბა რესერესოიარა.

სრეაბილასჰეიოტ, უა სრესერესოიოტ, სანჯარ აამთეს სე სენსრეეილოეოტ;
შიო სენჯეეიბეე უს არ ეიქეშია, სეუ ითას სეჰას უა იანსეფლოეოტ;
ისეცნეეურცე იაბეჰას რაკუნ, სეკე მბიქუნესლა გუამი ჰანთწექეიოტ.
სნეიოტ აგეჰეა, უბრა ჭლიკაკ აჭლიკასმეი ეიქეშია სრეექეიოტ.

სთაღეოტ აჭლიკაკ ნან უანდ, სენსეღეოტ ამჟონ აგე სეგაქეუ-სსენჰეოტ.
ჭლიკაკ სეჯსეეეამესტ უეა, ცქმა სენთამეოთეეა, ეიმეღდაეუა;
დაარა სეულოუნ, ანა ეკესეშეიოტ, — სსე ეიღბეამეიოტ, აუს ამეა.
ანცია უბან ციგემღეს სეაიწეოტ სენდმ იმჰიბეა — სეიგეუბალამეოტ.

უბან მძუნლა მფექსკ სსსკოეიტ, უი ჯაჟიანე სს სსე იეალოეიტ.
დარბანსაალაკე აძიე დსემბეიტ, ფსემ დესბასჰიეჲ აძიე დემლოეიტ,
სარს სესსცია ისეცქეს სეჲე ნწიეიტ, ურთ სეჲეჲ ფსიეიტ, უს ითასეიტ.
უს სჰეიტ: „ანცია იმაჲე ჰია ეგეჲსწუჲამ, უი ითასეუ სუეიტ.

ამჰუნ აჰუნ ანეჲარა უი სეჲე ფნაწიან სემსეწტ ჯარა.
სა სეჲე ბნაკეიტ უს სენმაჲეჲ, სრისემრუჲამსტ აძიეჲ სარა.
სეჲე ფსსთასეუეიტ, სეჲეჲ სციემიტ, უა იასსენსეუეიტ აჲურჯარა.
ანცია ბუჲე სენმაჲე დირმია, დსაწაგელარ გუჲურა-ჰჰარა.

ამათ საწიეჲ ნას სეჲა ჯჲა, აბართ ბუჲა სს იასსენსიეიტ.
გუ-ეაწაჲე, გუ-ძიეხეანე აბართ ასეჲე სს სსე იეაღაეიტ.
სა სსემთას დტეჲე ჯარა სეჲეჲ იარბანსაალაკე აჲეჲე სმაჰაეიტ.
აწიეჲარა სს სსე ისასეუეიტ, სელაღემქეჲ სარა ისსეჲეჲეუეიტ.

ტარიელ ნურადინ-ფრიდონ აკატვანჯვრე დმუხიფელას ატიუ

უ

ასელანე სარა სსეიუნ, აკატვანჯვრე ბაჰაქეა ზბუნ;
ქლანქეკე ეიუქვრნ, ჰნახალიკუსხან, ისეიტი უაქა— ჰიფქუა რაციან,
აქა რბარა სხ ისციემდმან, უბრი ელა სხ სეუ ვიბაკურან,
აქსმარასე უახე სტვინახსხან, წლა დუქეკეკე უბრახე ისბუნ.

სეციეიტი სარა აწლა რემწან, ურთ სხ სეესცია აკრერტახან,
ნახეკე სნეკელტი, სელახე ეიქუმან, აკურჯარა სხ სეუ არლამცუნ,
ვესსეიდიკაბიტი, სვადბა ბამჟან, აამთა რაცია ბამჟა სოქრახუნ,
სხ სელადღრე ადიქუა არციბაკურან, უი აქარა სარა სეუბეურან.

ჰიბიბეკე სანბიტი, უბრახე სნაფეიტი, არფესე დნეიუეიტი, უბრი დეჰიბიბიტი;
აკატვრე დავა სოელა დნეიუეიტი, უბრი დსუსან, უეჰმურე იუბიბიტი,
უი იაჰბა ფწია ამა ასეკეჟეჟეიტი, ციკმარაკე დმუხიქუმას უეისეკე იუბიბიტი;
უი იაღაცია დრეკუმეჰარეიტი, დრახამრასე უი იხეირსეიბიტი.

უბრი ჩოქვაკ დაქუციან უბრა, უბრი აზროუბ სწექუციოუ სარბ.
 აფუზა ვეფთ უს დამა ინეიუან, ამცა ვეფთ დეობაჯუზა იარბ.
 სუაუე დიშთასწოტ, უი დისამბარცე, სხ სეილამბიოტ უბრი იბარბ.
 ინანე ინანესწოტ ვიბიარბსე: „დსერბა, აღემ, უსრეუას უარა!“

სარბ სუაუე დეინემსუციოტ, უბრი იაყია დსემდერუციოტ,
 უანდ სნაცცაქნე სხ სენჩრეჟილდეიოტ, შუაფწიარბადა სხ სნეიფეღდეიოტ.
 უს იანბიოტ იარბ: „უაქა უჩაბანკელ, სხ უსსემდერუ, სხ სრეუცსრბაჯსოიოტ“.
 დანსესუაფუთოტ, იკუ სანუეიოტ, იჩრე ასე დანსოტ, უა დანწასოტ.

დნანსესუაფუთუნ: „ბბრი ვიფუთ ჭანდარ უა დეზოფოუთუი!“ იბიოტ ანცია ისე.
 ნას უს სეიბიოტ: „შთა სხ იუანბიან ბთაქ აყია ისოუბიან სსე,
 ჯმან ისფსამბოს ესდა უაქირბანბა, უაქო აღემდერუციოტ ურთ სარბ სსე,
 სხ სესრბიამკუა უს აბჯარბა, იშუბბო ვიფუთ სეარწეიოტ სნანსე“.

„უანწას, უთუნსია, აწლბ რემწა ჰა ჰანრეჟიწა“ ჰბ სარბ იანბიოტ;
 „ანწა რღულა აბბა დაცმიბა შთანდლბ დცამბი, უსგე იუდღრუეიოტ“.
 სხ დენსეცეციოტ, — ბბიბანე ბეციოტ, ბბეი-ფეი რეიფუთ ბეურდბო ჰნეიუეიოტ.
 იქანბაქუა, იუაუბა, ნას ინანდბა, სარბ იუანბიოტ.

სხ სეზსცია რანბტი ბბი დრეშიბტიუნ, უბრი იბეუიბიბიოტ უი ასე იბურბ;
 უი, ანჭრა ასე სრე იღეიბიოტ, იმერსამბკუა უბრი იბურბ.
 ნას სხ სეიწასიბიოტ: „უა უსუსთბა, სლბ უაქუმიბა ბბრი ვეფთ ასურბ?“
 იბეიბიარბცე დსერბანსხეიოტ, სმანს იბოუმიოტ იბერბბიანს იბურბ.

უს იბიოტ: „სარბ უსსდგრბბ, უარბ უსუსთოუ, უსეიფუთსტორესეი?
 უსრბბანსეი აბანს უარბ, მა ფანბა უსერფსეღანსეი?
 უარბ ბეუილ სემთ ნას ვიღეფსე, აბანს აღბ უა უსერცეფთსეი?
 ანცია ინანდ იარბ იბირკეს ცეიშსა ნას იბირცანსეი?“

აქადაქე მასუ მუღგანანსარ აიკუპ ისემოუბ, სარა ისტოუბ;
სა სპონთქარუბ იარა უბრეა, სა სემდ სურადინ-ფრიდონ აუბ.
სარა სპიაჭოუბ მიახდაანწასეს, უბრანხა სტოელა იატოუბ.
სა სპონთქარონ დუძბაკ იდუძამ, ახა უესგე ისეიდგუ რაცაიუბ.

სარა საბდუ იუცია ირსეიმოუიტი უი იტოელა-იმესარა.
ანბრი ამპუნ-ანჭე ადგელ ბესა სუთან-ხაი ისოუიტი სარა აბრა;
უაქი უბრი სამ იამა იტოუბ, უი იუცია როუბ სესესუ სარა.
აშიარაცთა ურთ რახე ინსოუიტი, ირესმთარ ირემარკუეან უესგე დარა.

შიარაცარა სა სნეწეიტი, უს აგაჭვანხ, სარა სემციტი;
სნეირცე სთახხან ადგელ ბესახხ, უახე რაცაიუბ სესესიაგე სემგოუიტი.
სერ უს რახეტი: „სა სსენხაიანხა შიასსეფოუე!“ დარგე უა ისეფოუეტიტი,
ისესსარააშახ, ახამქუა სკეშახ სუ-უბე ადესსეიტი, ურთ უახე ისეოუიტი.

სესესია სემა უახე შესუელა სეციტი, ამჟუნ სსელა ამესახხე.
„ირსესუესეი ან რაცაი უა იყო სესესესია როუბ“, სპეიტი უესგე.
ან რაცაი შიარ, ურთ სნე რეუ ცარ, რესესამარა იფსამ აკგე.
აფსა სრეშთან უბრა სარა, უს ვიმესდონ ადიქუა სეგე.

იამფანე, წაბერგელა, ურთ მესესე იკუაბიტი ქუნამკელა!
ან სესესესეიტი ურთ მამელა, სესე რეციტი ურთ შესუარაცაიელა.
სამ იამა უი იუცია ამესუექუა ირთელა უს რახთელა,
სერ ირესესესეიტი ირიაბირახე ვიბამრელა უს რახამელა!

რესესესე, რესესესე უა სა ისახეტი, რახეაქე კანქუა უბრახეტი ისეიტი.
ამესესე სსახეიგეხა სებე სსერგოუიტი, იარლახსესე უაქე ისსარგოუიტი;
ამჟუნ სესესეტი, აციქურეა ვეძე, შესუექუა რელა ან ანესესესეიტი;
სა სთარსარა რესესესესესეიტი, — უი ბამესესეიტი, კგერელემოუიტი!

არ რაცად ღვრუგებს ვიხერგოვიტ, სეშთახე აღა ინასქელოვიტ;
საფხდა სეშთახე არ აასეკუშოვიტ, კეაროურგე კვარულეშოვიტ;
სეფე ნახსენახს შთახელა იცაქევიტ, სეშთახე იაიქეუს ურთ ნახევილოვიტ;
სა სესქეკეღოვანს სახად უა იფვივიტ, სესხეხექეხეგე ზეგე ნახეშვივიტ.

ურთ აასეკუშოვიტ, სემს რექეშოვიტ, სხე სენხევილიან ამშენ სთალოვიტ,
მშენღა სემსან უბართ სრეციცივიტ, ახას სეშხას ზეგე სდერხეშოვიტ;
სარა იხეციქეუს ზეგე რეშქევიტ, ურთ სა იხეშეგოვიტ, უაქა ინხექევიტ;
იხეშთახ რახე სა სენხეაფოვიტ, ზეგე ხეიბარუნ შთახეგა იცაქევიტ.

იქალაქთა, ანცად იიბიბთა, სარა სეკამ უი იამასკოვა.
სეკუ იანახეკამ სმა სსეურემ ჰია, სეკუ-სხე ვიბეა ურთ ვიცნაროვა.
შეე ინარეხე სელეფსენმა სარა იესსვან ურთ რხე რმიოვა.
სარა იხეღოვან დარა რხეჰია, ლახევი კურანხეი უა ირხეჯოვა“.

ბირი ბოფეს იხე სეკეირფოვიტ, კეკ-ფსეკ აღა ბხია ღეშბევიტ;
უმეცცაქენ ჰია დანესეკელოვიტ, უხე უცცაკარა ბთხხამ სხევიტ;
უარა სოქეცცან უბრახე სარა, უი იანახეკო—ურთ რწეხევიტა ფვივიტ,
უარეი სარეი ურთ ჰხარევილარ, უაჰ ბთხხამ ურთ უაეა ინვივიტ.

სარა უს იასბევიტ: სარა სოქექეა, სარა სხექეშთახ უახეიბან სარა;
ახეი-წეშევი სა ზეგე უახეიბან, იშენჰეულაქე ჰარა ახა.
უს სეიბევიტ: „ჰა ჰეიქეშთაბარ ვღეგე სა სხე იელომ უს კურღმარა.
იასმა ინარეხე, სეფსე თახე, უარა უსეჰია სეგოჰან სარა.“

ბეღელაქე ბჭე უა ჰარა ჰხევიტ, უი ქალაქე ღეკოსტ, ახა იბხიან.
ორ იფელოვიტ; კეპლს ჰახბღა ურთ ახაბა რხე იაქურფოქეან.
ურთ ხეიბეიფოშენ უა რეღექეა ციფეა, იმარწეგინახ ზეგე წიფეან;
ღეკეღეკეღეან, იახად ფვიანს უბრი რეკოქეან, ზეგე იკეშოქეან.

ფრიდონ იტა სარა უბრა, ურთ რგუ სარეან, ფუმძის სრეჟილაძეან;
„უბრა, ამრა, იანსეჟაწა ადით ღამრა!“ ჰია სეგეჟ სდრეჟეან.
ჰნეიტ უანდ აქალაქე ანდ, უი ფუმძის, სე სეუ იანსეიტ, დანრა ინეინ;
უანსენაფუმელაჟე სეგე ბეიანან, უს ეაიმათია სეგე ეილაჰიან.

ტარიელ ფრიდონ დუგუცხრაას ატიო

სახიხატი, იხუიბითუიტი,—ჩივი ბუარი რსე უი დღელუღუსუიტი,
შესუეკი ააბორსიუიტი, არგე ფეთუეკი ააბობსეიტი, მძუნ ჰანსელუიტი;
კუბურჰეგან ურთ რესუეფურა,—უბართ ჰამა უანჰ ჰარა ჰეიტი.
იადცადი უი იმფახირსუხ სარა იმასხეაბ, სერმია იუალუიტი.

რეუ იანაგას სარა იხდურტი, კუაღეკუა რმიერწეიტი, რჩანსეუარწეიტი;
აბაჰე მესუე ურთ ნართალუიტი, ისაბორსე სე იანსეფელუიტი.
ართ ანესბა სე სნარფელუიტი, ურთ ნართესენ შობაგე ინდიქელუიტი;
რეშესუეკი სნანდეიტი, შუაღა სნსეიტი, ნეუ ინსერმითიტი, იხუიბორჰეიტი.

ღარა მესუეკე სნახაიკუსხაიტი, ახე სნახან, ნეუ ინსერმითიტი;
ითას ზუაბ უე იწადეურეღაიტი, აბაბესე ურთ ირმოუმიტი;
რესეცადი შიანე ითრესენ იეიტი აქეაღახე, უანჰ რეფსე რეაიტი.
აბეს სესბახ სარა ზუაბ, სეკე სჯარმიეტი, სეკე სდერჩესუეაიტი.

ამძოვნ ზნამხვწოტ, უს უს იხონენ ივლებს ანცია ჰარა ინჰაქილავიოტ;
 უბრა აიბაძრა ჰაითაღაგუეოტ, ჰაღაცა რსე ჰეიდა ზღვმწოტ;
 ივბარბაღა, იმბარბაღა ფრიღონ უაუა სნ დესკუაფხეოტ.
 იარა დემოოუბ, დეჰანღარ წლოუბ, ზღვ დეიფხეოტ უბრას დხეიუეოტ.

უი იბა იბა იფაცა ზევაგე ჰაღა დრესენ ინხვეციეიეფაიოტ;
 დანმიეიეკეკეა რნაჰქუა სეიწიწიეოტ, უბას ლა უთ ტუუნს ივაიოტ.
 რნაჰქუა ჰრაჰა, უს იეაწა, ზევაგე უას იბა დცაიოტ;
 უბართ რნეფხეცა სეე ირწიეუეოტ, იარა ინეფხეცა სეე ირეურღაიოტ.

ეიქესს თრესს ნე იდექელეოტ, უთ სეე ამთან ახნერხარა;
 იბარღასნე რეჰაღაქე რცაიეკე, უბრი ასეე ჰმაჰიეოტ ჰარა;
 დარ უაუა იაბჰესმაჰიას, სეაღა აეუბტიოტ უთ რნერწიარა;
 უთ რმახარა წვა სმაღს, იეაღვენ უახტო აგარა.

ფრიღონ სეე უა უს ინეუეითან რესსენ იბეორ რაიონხეოტ;
 იბ იბა უბა უი იფაცა, იაიდიკელან იდექეიეკელეოტ.
 ინ-ამეუკას უბართ რმაღა აღეღელ ირწიოტ, — უთ რეჰაიმიეოტ;
 სარა სესბას უთ რე სეე სეიჰეჰაბა უთ ივარბიოტ.

ჰარა ჰესეჰიოტ; აქაღაქე უა იაბჰელეოტ უა იეურღაუა;
 ჰარა ჰღერხეოტ, ჰ იბაიეურღონ, უა ინხეიოს აქაღაქე უა;
 ხურადინი სარეი ჰხეიუნ, რესხეურამხარ ეეჰაჰაუა,
 უსეე ჰარბეიან: „შიარა ძიღა ჰაღაცა ახლეოტ, აბა რნეეჰეოტა“.

ფრიღონ — ახინთქარ-ჰა იესონ, სარა ჰინთქარცა რბინთქარ-ჰა;
 დარა რე ტის უს ირეხაბონ, უთ სრეეხაბონ სარა ფსხას-ჰა.
 სარა სეურთან, სეღახე ეიქეს, უთ სრეეიეოტ სეღახე ეიწეს-ჰა;
 სარა სთეძია, სარა სხექემას ირსღერდომბოტ, ძამან უთ რსე-ჰა.

ნესტან-დარეჯან ლთეშშია ნურადინ ტარიელ იშვიეიძის ატიე

ნე ფრიდონი სარეი ჰაიცნე შიარცაბარ ჰა ჰანსრევილფეიტ;
ძლახალ დგელეკ ასუაჭე ჰარა ჰნეინე უაეა ჰა ჰნეჟეგელფეიტ;
ფრიდონ უს სეიჰიტ: „ჟიანბე სიირე უანჰან სნე, აბრაეა ჩეელა ჰააქელფეიტ;
აბრასეტი იხეიტი სიირე სარა, სეუაჭე სსაჭე უი სესნეჟელფეიტ“.

სარა სიხეიტი უი სეიჰიარცე, ფრიდონ ისეიჰიტ აბრი ვიფურ აეია:
„სნე ისთასრეიტი სშიარცარცე, აბრი სჩალა სააიტი აბრაეა;
სჩე ადაჭე ახმცაბა იაუესოეჰ, ამჟენ აჭე — უი ამ-ჟუარა!
აბრა სეელა სარა სეფეჟან, იფერნე იცას უანსე ახმცაბაჟეა.“

სნესნელა ამჟენრასე სნაეჟელონ, — აბრი ასუაჭე სეელან სარა;
უანსე ამჟენრასე აჟ სეიტი სარა, უბრი სეჰმან, იან სარა;
უბრი შეცოხ ვეჟე იცეანე იცო, ისეჟალაჟამ უი ვეჟე ჯაბარა,
უი სეჟეტიეჰ ჰია ეგელსეჟმდრიტი, იალსჰიანარეჰ ჰია სესეჟეტი სარა.

უს სმეიტი: „ფსატიკუნ, მს შიარსეუნ, — უაჲიგე ისმამ უი ვიღეანს; უი ამოხუა უს ფრალა ივესან, ფარდალა ირხიან, ირხე-კურმანს; აგაჭე მუჲეოე ამოხუა ხეიუნ, სარგე სეფუჲან უასე სხურხიანს; უბრა დოტან ამხა ღამჲა, ილათიან ტიართანს აჲე-ჲიანს რეხე.

უანგენტი იამხეტი უს უჯა აუა, აკოთრან ვეფე ვიქეაწიამ; თეჲამა დემერტი, ღესცი-ფარაქეა სმსუარ ვიამ კრამ იმიამ; უბრი ილხეაქუნ ალაშარა, სეგე არღაშონ უბრი სენამ; უი იღერღაშან აფსაბარა, ამრა აჲეხევიტი იუესგამა.

უი ლეფუშარა სს სახსახენ, სნაცვაკეტი უახე სეუ ფთოფათა; ბსია იბეიტი სარა უი აკეილ, ახე მუჲეაჲეა იაღეფოს უა; ინაქესკეტი სარა სრეილარც, სარაფელანს სარა ურთ უა. იარბან ფსესოე იხესემგომო უბრი სსეკეტიას სარა სხეიქეა.

სხე სეშუა ნასერბეტი, სნაწეტი, აჲასარა სს სნარღეკეტი; ეგა მაჲეს სხე იაღასწასარგე, ურთ სერსემგეტი, მშონ რირათეიტი; აგაჭეაჭე საბიტი, — სარა იცახან, ამრ ანთაშია აამთა ვიჲეაქეიტი; იცეტი, იცაძეტი; სსერსემგომას გუაღს იესწან, სარა საბლეკეტი“.

ფრიდონ იხეტი ას ანსაჲა, საჲელევიტი სს სემცხა; სხე სენხეჲეიკეტი, — სს სსე სმიიკეტი, ინაცლტი უბრა სარა სეკურა, იმარწეარას სს სეღაღრმ ნაე ინსმეჲეჲეჲე, იკათეიტი წაჲა; უს სმეიტი: „ღეზბახადა სარა სეღა უი აკეილ სემთ კაფსა!“

სს სეჲასმა თამა იბონ ფრიდონ, უბრი დარა ივეიბონ; იარა მეცხე იკუ საბლენ, სსს გუჲ-ალა უი სს დსამეინ; იარა იჲე ვიჲე სს სვირთენსუან, სხეიქესკარასე იარა დსემიან; იბლაქეა რახეტი ბერღაშე ვიჲეჲე იღაღრმქეა იკაჲემიე იკათიონ.

„აფსრბ ვიღღზ, ზაკუსვი უი სარბ იუანსიბ, სემსუცდაკუბ!“
 უს იანსიბტ სარბ: „გუბალსს იუბუმწან, იჩბა უი უზე ვბან იამბაკუბ;
 უბრი აძსა სარბ დღსტინ, ისიბმ, უი ლოუბ, სა სწერგუბაკუბ.
 შიბა სა იუანსიბბ სა სწი-სწესუვი, უარბ ჯზას სანგუბწა“.

ფრიდონ იანსიბტ სარბ სთემშიბ, სარბ სწეკუშიბან, სწესუთ სარბ.
 უს სვიბიტ: „იზუანსიბსვი აბრი ვიფუბ ვიბბკ, სემსუცტ სარბ აბრა;
 უარბ ბუბუ-ღგუ, ინღია ბბინთქარ, უბაიტ სარბ სწერ უარბ აბრა;
 უსგგე იუბითოუბ ბბინთქარ ქუბბბბბ, იარბ უბანგე ბბინ ღგუ უარბ“.

უს სვიბიტ: „ანცია ჭანღარ წლანგ იბბბო დუბტუბ, ბუბა დუბარბუბ,
 დაცბიხმბოიტ უი ბუსა, წლბუბ უიგე სნე იგუ იალგუიწოიტ დღრგუბაკუბ,
 ბა ბრეცბბბბბბბ, იანსწლბბბბბბბბბბბ იღგუსა, ბღდ ვიფუმბა, ბა ბარგუსუბა.
 უი ბბბბბბბბბ, ბბბრგურღბბბბ, ბუბბწბბ ბარბ უი ბბე ბსუცუბ“.

ბწიგუტ ბბსნარბ, უბბბბბბ ბბბბბბ, ბბბბ ბბბბბ უბ ბბბბბბბბბბბ.
 ფრიდონ უს იანსიბტ: „უარბ უბა ცსერბბბბბ ბსბბბ, უარბ ბბბ უსბბბბ;
 უარბ იუბიფუმბუ ბღგუსიბწუბ ანცია ბბბ ბგბბბბბბბ, ბგბბბბბბბბბ იბბბბბბ,
 სანს უარბ უსბზს ბბბბბ ბგსთბსბბბ, სარბ სგურბა გურბზს იუბუმწიბ.“

სმანშიბლტი ბბბ, ისუბლტი სარბ, უარბ უსგბბა ბუბსანარბ;
 უბ უბბბბბ, უდგერბბბ, ისგთ სარბ ბცსერბბბბ;
 ისციტმს ლბბბბ იანსბბბ სარბ, იალბსწესვი სეგუბსანარბ!?
 სანსწღგბბბბბ, იანსწღგბბბბ, საღწუვიტ სარბ სეგსთბსანარბ“.

უს სვიბიტ: „ანცია იანსტბ იარბბანუ აბრი ვიღღგუ სა ისთბსგუ?!
 უარბ ინღია ბბბბბბბ უსთბბბბ, იარბბბ ლგუსბბ უი ბწკეს ვიღღგუ!
 უბრი ანბზს იარბბბ ბბბბბბ უარბ უბბბბბბ სა ისთბსგუ!
 უბგგბბ სგგლობუბ უუბუბ ვიფუმ, იანსკბარბსგ უგუ იბბბსგუ.“

აბრი აქლამქე ირმუასწროთოუბ ადბაქუა უბია, ნას ამოხუაქუა.
 აბაღუანაჭერ იუმაჩაძა ჟიბე ეგეგამ იუაღაქუა.
 იჩაპარ ეღან ჰარა აბრაქა, უსმაა წერტიამა უბრი ასუძიქუა,
 ასცია იბიარ ნეუ ინოუხეწებ ურთ უგუაერაქუა, უს უსმააქუა!

ჰარა იჩაძთებ ამოხუასმეცია, ამოხუნ ატიე ცქაა ისდგრუა;
 ურთ დაწწრეფუხაბიტი უბრი ამხა, სსე ჰა ჰგურუა, სსე ჰა ჰგუაქუა;
 უს უბრანამა იჩა უარა, აგურზარა უსე ამთაქუა;
 ისეგაღამ უბრი ჟიუთერ გურუა, აგურღამარ სწეძიათაქუა“.

აუბა დრეფეიტი უს აბღააპია, ჰნაძთანეფეიტი აბრი ღეღუაღა;
 უს რედაჭეიტი: „ამოხუნ შისრეა, შიცაღა შიარა დბაღა-მოხუაღა;
 დაწწრეფუხაბა უი ამს ღამა, უბრი დმეფუხაბა სმეიკარაღა;
 სექე გუაერა შისეჟი, ბება-აბა რჭერ შია შიძანწასკუა სავიკარაღა“.

აუბა ასეიკეიტი აბბა-ამოხუა ასჭეჭესეღუას ბაღუას ცუგამა,
 უს რაპანე: „მიეფუხაბა, შიდრე ღეძბასუ შიბარც, იჩაშიბარც ჰარა“.
 აგურბ სოუტი, სეუ არღეღეღეიტი, უი სეუაერა არტიეიტი სარა ასეფუხარა,
 უი დგამეკუა სარა სეურღეიტი, უი რესამაგან ისოუტი სარა.

ფრიღან იაპინე ჰინთიარ ტიართაჭერ სხ სნაგანე უა სნეჭეიტიეიტი;
 უი უს სეიკეიტი: „სა იაეუმეს სეხეტ, სარა ისეღეღეს სხ საქემიეიტი,
 უარა ინღია უი რბინთიარ დუ იბრეჭუნაგონ უსწეწეჭეიტი;
 უა უნაპეკა სხ სეუანდა სეძამაბა აბიე სხ სოიქემიეიტი“.

ისტსროური სარა სეკია?! ანეუცია სეგე სენძიეიტი;
 ბაძა ინეუეიტი, აჯა დუ რბიეიტი, ციგამა იაიუსეიტი, ღაქიბეკ რმაძიეიტი;
 აკგ რსეიღეძეიტი, ბაძა ინეუეიტი, გუ ეაწაგუ ურთ ირსაბეიტი,
 აბრი ეფუთ ასე სარა სწიუან, — სეღაღრმეკუა ეითაქათიეიტი.

ფრიდონ უს იასპიტ: „აბრი აძმე სა სზე დაბრა იმანთოუბ, უს ირგუაგოუბ;
ანცია იმაჭოუბ, აბარაგე სციუნადუბ, ისციუნანთოუბ;
უარა უნჯრა, უარა უცრეწრა, სარა სზეჰია უი ღამცაროუბ;
სა სეურდარა ნაე ინსუაწუბ, უბრი სა სზე მუბუე-სუელაროუბ.

უაჰა ღთემძიაე შთა ისაჰან ჰია სა საქუეღმუამ ბაშა სარა;
აბრა უაჰა სა სსანწასუამ, სოუეშთრასე სოუეშთიოტ უარა“.
ფრიდონ აბას უა იანიამა, დღრსეუემიოტ აწიუარა.
უს სეიპიტ: „სამა, კმა ინარკე აკგე იაყსამ სეყსთასარა!“

რეზრეღრცაღტ, დაბრა რეზრსრეტ, ასა ურთ უა სრესნემკელაეიტ;
იარა ირქა სა სჭე იანე, იმაშნემეგელ სა ისეინერსეეიტ,
სეუდრეკელაეიტ, სა სრეუმიოტ, უბრი ალა სა სდრწიეეეიტ,
„უმიან აბრანტო, უეუაერა ჰალას ჰეანაწა“ ჰია ისეპიოტ.

უს რასეიოტ: „სა სზე იმანთოუბ, შიბრა შინჯრა, შიბრა შიფრწრა.
ასა უესგე სრემთოუ ღდა სა სზე იელამ უს გურდარა,
უბრი ისციერგას სა სესლცრეწუამ, შიბრეგე იმეძოუბ აბრი-ას გუალსრა.
სარა ისთახემ აბრი ასე ინბეაეიგარც აბრა აანწასრა.

ამთახე ფრიდონ დრეუტოას ირე ინაჰლა სარა ისხაიეიოტ;
უს სეიპიტ: „აბარ უარა ხაჭე-მრა, აისეშამა, სა სრე უსთაოტ,
აბრი უდკელ სა ისეთანე, თუთასასეგე უბრი აუბ სეუასეაოტ,
აბრი ასე აყხერციობლა, აწარობლა, ასე უეუნანრეფსაოტ“.

ფრიდონ ზრელა სა სნასკეიგან, ჰა ჰეჯაგე ჰაიბარწიუენ;
უაე ჰარა ჰეუდებიკელტ, მესეუ ჰარა ჰეუ ვისებლუენ;
სარა სხდცოს გე-ყსე ალა, არ სესმწიუენ,—ურთ გუთეაგან,
ჰა ჰაიფრწრა სეუჰია ბამეიო რაბაიფრწრა კრმა ეიუმჰან.

უსამტო ურიღონ იახტო სანცა ნახეს სეთილადაგუეოტ უი ლეუშაზარა;
 სა სეუშაზარა, აკანსმეჟოტ ადგელ, ამჟუნ, ნას აუერა;
 ახა უესგელ ჯარგელ დსემეოტ უი დესბას ჰიკელ აძოე ჯარა;
 სარა უსჟან სეუ ვილაგუეოტ, ნას გეშეგეს სდიქენ სარა.

სსალა ისეოტ: „უს იამუამდ სა სნეჟარა მჟუნლა, ბნალა.
 ისდრუადა გეგშეგეჟა რჭუნ ტიართას იესსწარ, ისსაშორ სეურა“.
 აბრი ასძათ, ნას სარა სჟაა ინარასეოტ ბება-აბა ჟია:
 „სარა ისდრუეოტ, სა მისერეუაეოტ, სარა საესოუჲ შია შიეუნსარა.

შია შიცა, სა სსე დეჟე შიემსეუნ, შიარა შიეჟას შისე გუცრანე;
 შია შისაჟამეშენ სა სელადერმ, უს ილრეუა მერეჟამანე“.
 ურთ იანრაჰა აბრი ვიეშუ აჟია, ინეჟეჟიეჟიეოტ, გუალ დუს იენე;
 უს სარჰე: „აბი, ახ ჰაჟეჰიან, ჰელეჰა იაბარცგა ჰიანეჟე შიარა ჰაძინე!

ჰარა დჰამბაიოტ უარა უდა აბეს ჰა ჰსე, ჰარგა იარა ისე;
 ანცია იმჰიანაიოტ უს უარამოუ იძრას უბრი უსუნ აშია ჰა ჰსე;
 ჰარა იაბთახეჟ, უსგელ ჰახეიანე, უარა ჰეურდამსე უბარანე,
 იეჰიან ნაჟეჟმან, ჰარა ჰაჟან, უარა უსეჰიან ესქმენგე უა უსე.

ურთ სეზენმეჟე, სასაცოს იგეჟეოტ, სენრსემერეუა, ირჰიეა ნაჟეჟა;
 აჟაა ახდენსოზ სალწუნ სდიქელეჟიეოტ, სსახდენსოზ, ირეჰაჯ ბუა,
 ბნაციჲ შაბესთა ტიართას ირეჰას სა სსე ვილამია სელაგტ ისეჟა;
 სარა სეიძლან, არსეჟი აშხეი აკანსმეჟეჟა, სეგე ებარგეუა.

აბრეჟა ისეოტ სარა ადუჟეჟა, იხეიანე იტიან ურთ რჰაჟე აჭუნე;
 დარა ჰაძინეოტ დარეი სარეი, ეგდრელემშეოტ ურთ სარა სჭუნე;
 სეზცია სციერშიოტ: რეჟალმეჟა რმიეჟესტ, ეგდრელემშეოტ ადუჟეჟა რჭუნე.
 დრეჟაგე ისეიჟანტ სა სენანსეჟ, უს სსანაგანტ გურეჟარაჭუნე.

ურთ რეპიბიბიკე, ურთ რეკაბიბიკე აკიუნ სსმა უბრი ნამონ;
 ურთ რეფსაქე, ურთ რეკუფარა, უს ადგელ დუ იდრწესმონ;
 ამრა დრსუამტ ურთ სბბალა, ამიფუჯაჲ უა ჴეკე ტარძან;
 შიჯე-შიჯეკლა ურთ სარა ისეილან, ამი დანმეკეუა ჴეკე ნსრწიამონ.

ამან ჲუბ, სბმა, უბრიკოთეი ამრა სეეოჲ, ამან სეფსეიტი,
 სსე სტიემ ამი კიფუა სემაქუა სდიქუბ, ამრა სწიეჲეიტი, სენმა სემოჲეიტი;
 სა სანდვალაკე ასმით დსეცუბ, სსეშოთე დსეჲიან უბრიკე დბელჲეიტი,
 სარა სსეჲია შთა ფსრბუბ იეოე, უბრი ასე სესესერსეზიჲეიტი.

უბრი ისეცემეს ბბეს ფეშუბ კერ დეიფუშბანე სა დსეფსმაქიტი,
 უბრი ასე უბრი აცად სა შიწატოეს ჰია სა სსე იესსეიტი;
 ასმით ამრი სა ისსეღმასეიტი, დადერმელაკე ციკამბა იდეკუბიტი;
 ციკამბა ისმანოთეუბ სეფსთასარა, ასა სეამბ სეკუსხე ისსემერსეიტი.

უი ქუნბკლბა, უი ლერსესუარა, ამიგე იღშოამ უაჲე სზარა;
 უი ლსე სეკუაჲეიტი, ადუნეი ბჭე აკეგე შბამომ სარა ხარა;
 სა სსე იეაღჲეიტი იესმართანე ამნა რშიერა, ამნატოურა;
 ისათიემარ ანცად აფსრა, უი ჲუბ სა სსე დარა აფსმარა“.

უბრი დწიეჲან ისე დანსეა, დეჲეშქეჲეა იმქეა ციფუჲა,
 უბრი იბრლამე აჲეშოთე ასეამნე იქარუასა უს იეაწეა.
 იქემბბესტი ამრი, თანდილ დკელან ილაღერმქეა უბრა იჭესეჲეა.
 იღჲელაკეგე ტარიელ დღეჲეიტი, ასმით დრიბიეა, უბრი დიბეა.

ასმით ტარიელ ფეჲე დანღერთენს, ნან ავთანდილ უს ნეიბიბიტი:
 „სარა სსეჲია უი ბამუნე, უარა უკუასეა სა ინსეკეიტი.
 სარა სეკე სეკას, სა სეკე სესემიან, სარა სთოურეს ჴეკე უა იესსეიტი,
 შთა უნანენბიე უბნიასე ლანდ, შიეიბანბარ ამით ეაღჲეიტი“.

აეთანდღე უს იბეიტი: „უბრ უფერწრა, უნჯრა სს სსე ინდანთოუბ; სანჯუფერწროუბ, მს სელადერმ ცქმამა იკათიხაიტი, უბრი ქუნგოუბ; იაგმწაბერეუბ, სარს აკ უანჰიოტი, უკუ იაღმსააიტი უსგე იბუთუბ; აბრი უგუბრა, უსსეფსუბ ღსე, აკგე იაყსამ, ბამჰა ცურუთუბ.“

აბაქემი დღმანაჯსარ, უი დანრბგე დღერსაიტი ასეშიტირანსე, უანსე დაიყსამოტი დანრბი სეშიტიუჯე, ისმას იღერრანსე, დისეშიტირანსე; უი ეიჰიბროუბ აკე ანსეჟეუბ, დსენსმანუბ უი იღერრანსე, ატიემ უაჯე იანჰ იღერუეიტი იჰბჟეიგარს ისურათოუ ჰა ჰსე.

უანგემრე აუეშრცია ირჰიო, უი სარს მღერმჰაქე ისჰამომ; შიგნტი უანსეუცროუბ, იუერჰაროუბ, სენმა სნეკტი უი იანსამომ, აუაჯე დგუანარ, იგუბლარს მანსიოტი, ნანს იბსიოუ უი აკგე იუმიომ. შთა დგზბაროუბ უი სემრ ღამჰა, სს სსე სბეღუბ, უანჰა ისსანკომ.

სს საცცაქეუბ, სეშთახე სენჰიბე, ბსია სმუჯღბო აგურს სსანწან; უს ჰია უანჰ სს აკგე სემამ, იბბანს, ისანჰს სეგე ნაღასანჰან, სცია დემსარ ჰაიბაყსანსრემ, სეულრეოტი უარგე უაქეშაჰათსან. სესა-სციაღან ჰა ჰაიბანქეუბ, უბრი აღან ეიჰა ისანწან.

უაქეი უარს აგურს სოურგარ, ჯარგეე უმრემცეა, აბრა უმრენსოუა, სს აგურს უსრეოტი სესა-სციაღან, სარს ბსანწეე უმრსნამეშოთუა: სეითაგეჟეუბ აბრახე უა უანსე, სოესენეჟეღან სეფსე უსთენწუა. ანცია იჰიოსარ უსსეფსუბ ღსე უანსწარემ უწიეა—უგურუა“.

ათბეს ეიჰიტი: „საუბ უგუბლუეუსეი ას ატიემუჯე იჭრე უარს; ეარმწეს აგუილ აფერწრა ეიეშო იუციფსმანთოუბ სნეჟნ აცარს, უმრჰა სსანთოუეი ბსანწეე უარს, ისსოუჰიოსეი აბრი ეეშო სარს?! ჯანათ აწლამჰ, უარს აბსიანსე, ანცია ისსიბაიბაიტი უარს უბარს.“

სა სახე უჩნებორ, უბრა აჭინდარ, სხვციქუ ქოზანხმა უახე ინაბუა,
სეკუ ნოუფელან, ბბრა ზნაღვებ, ჰანდიქელანებ ჰხე ახედნახუა.
სარა უსქარ, მეცლა სნეუქარ, სარა სელაბიტი ანცია დეციქუა,
უბრა უბბრა, უეზნარა, იარლანს სეკურა, სა სხერხანთუა!“

აბრი ახე ურთ ბიუესცია, ურთ ბეშცია იქეიტ-იბიეიტ.
ბერლამბე-ქარუა ურთ ირეიბუქუქანს იურაკალეიუა რედექეა ეაუმსრეიტ.
ართ ბუჯა ბზი ეიბბბზ, რეუქუა მცასა უს იბღლუეიტ.
უბრი ბესა ართ ბიუესცია აბაუ აჭრე უბეა იღერმეიტ.

ბეობნდილგე უბეა დწიუენ, ალაღერმ შიბა უბრა იკათიუენ;
აბეე შიანხმა იარა დეკლან, ბუეს დეუდეკელ, იბუას დცაუნ.
იბურა ისემდრეა ტარბელ დეკლან, ეკელანს იმან, დსუცუნ, დეუბუენ.
ბეობნდილ დწიუენ, — აქასა დელსნე უახე იბუას დცცაკურენ.

ასმათ ბეობნდილ დნსკამდგონ, ეშე-უსეა ალა დიბიონ-დიონ,
დამსნებმეკელა იბუხმა დეკლან, დნბურეუქუა იარა დრიბიონ,
ლანსე დჩნებორც ლარა იალბიონ, აბითეც სეშით ეუმე ლარა დეშიბონ.
„საბიბა, შიბა შიესნამთუემ — ბიბეგე უბ ინაღაბიო უი ლეუ ირღელეონ.“

ბისამთუემ ბარა, სარა სხნებოეიტ, დეუკ სახწასუემ უბეა სარა;
ბარ ეიხშიბიბი ვარეგე დმცაბიტი სეუბრა ჰია ვარა — სარა;
უქმ რელა სარა სანსნემბი უი, ისციეხანთოემ უსეა აბბარა,
იეიდერუნაბიტი უსენ შიბრა, ციგბარა სმზაქეშიბს უბრა სარა“.

სუთანდილ რაბსთანუა ინგნჰირატიუ

უსმენტი დანცა, ამჟან დგურუო, აფსიბაკრა უა დანლაგურეიტ, იძღ ციციოიტ, ამა ასეგუკოიტ, წაჟა იკათიოიტ, ამა არეაფუჟეიტ; ადგაჟელ აჭრე აძიარსეჟა უბრი დგრმსიოიტ, უასმ ამთაფუჟეიტ. ინრე წარე, ნას იყსმერციონ იმა ნაროჟ კერ იარკაჭეჟეიტ.

უბრი დაბიტ, უასნ დანცოს ირ ასმენიქს, დანმერფრწუას; უი დანერბე უბრთ დგრდერტ, ინეიკურდეიტ იარს იჟეიათას. აჟიბჟ კურდმასჟ, აჯნე იცანე, შერმადინგეჟ იდმერდერუას: „დაბიტ ჰა ჰანსეჟს, სსე ჰეუაჟეუას, ჰაფსთასარ სეღა იმანთას!“

უი დლასნე დაბიტ დეიფელბრცე, დეუდიკელჟეიტ ინანჟ კუქუა, დეუდიკელჟან დეკურდმაცანე, ლადგრძელა ადო რუქსაჟეა. უსეჟე იჰიონ: „ფენეჟე ლბჭეზბოჟ აბრი ისჟა, ისაჰეა? იაფსოჟმა სეღაჟეა უარა იუსეაჟმარასე, უარა იუჭეაჟმარა?“

არფეს დღაჲს დენიყნურსუიტი, იჭრე დნაკუმიტი, დენიკურღეიტი,
უსეჲ ვიხიტი: „ანცა იჯესშიტი, გურჯა სმანთა უა უჭრე კეალღმშუიტი!“
აჲთხე უაა სეგჲე ვინურსუიტი, იაფსას ნეინე დგუდღრკელუიტი.
აუაა დეუციაგჲ, აუაა სუქციაგჲ, კურღმარა დენი ირსუეაღრუიტი.

იცეიტი ურთ სეგჲე იარა იხე ირსუიას აჯენ-დჲუ ახჲ, უასჲ აჲთხეა.
აქალაქჲ უაა სეგჲე ვისეიტი, წჯა რემაქუა აცილარ უაა.
ინე-იჭრე ისანხო, დეინეშიაშიო დტიან ანარაჭრე უი უბრაქა,
ჭრეჲ ბხეკ იასჲიომ უი ანურტი იკურღმარა იეას უაა.

აბრა ვიხიტი უი შერმაღინ იარა იიბას, იაჲას სეგჲე,
ამრ ვიფურ იკაფსოს არფესეგჲე უა იარა დჲოიბას უბრი ატიგჲ.
უი აუთანდილ ისნეკელუიტი, უა ილაღრემ ნკამეიტი უესეგჲე.
„უი იღლაფსა სანი ქუცაიეი სსეიფურჲ სარა“, იხიტი ნასეგჲე.

რეჯრუქატი აქაბაქუა სეგჲე შერმაღინ ინმეკუა უა იხიტი:
„უარა უცარა აბიგჲე ისღრემომ, უარა იმხროკუჲიას სს ინსეგჲეიტი“.
ქააქ უა, იფსე იონ, ანურე იარა უასმურტი ჯარეგჲე დემცეიტი.
აღრეჯანურე, ამეკეთან, ამრა ანკაფსა, დენსურეკილან დცეიტი.

სარა უაჲა უი დხამტიეიტი, უაჲაგჲ ჯარა უი ინე იმურსაიტი.
ჰინთქარ იხჲ აუთანდილ იარა ვიხიარც შერმაღინ იჭრენეინაიტი:
ქაამხ ნეკუა სემხ რელა დნანეა დცეიტი, უბრი აუარა უი დლასნაიტი.
აბრი აღმეგჲ იგუაღა დგურღმუა, ამრ იამასკურა დეიბარც ითასნაიტი.

დციხეიშიტი უბას ვიხიარც: „სეხმ-სეღმეა დჲუ, უარა, აჰინთქარ!
ატი უქქუნა, ისთახუჲ უს უღწაღა სს ინელჲოას სეჲარ.
უა სსეშთოქწას არფეს სს სხე ციგჲაბა ისამემღენ, უბრი დსემეჲარ.
აბარ სსენჲიტი, ისბას-ინაჲას, სს ისთახუჲ უარა იესურჲარ“.

როსტკეან, აზიენტქარ უაგუა, აუაუ სსა-სსა უაუა დბანუ,
 შერძადინ ვიბიტ დვსსნეის აუს ანცი-წესუეი სეკო ნაგოდანუ:
 „უიბბარც ითანსეუპ ავთანდილ, უი დსენბიიტ დსეშოთოუქს დოქობანუ“.
 ჰიენტქარ უს იბიეიტ: „ანცია სსიბიოს იარა ისირბეიტ ინაგოდანუ!“

შერძადინ იაბას ალაბორბე თინათინგე უბრა ილავიბეიტ:
 „თანდილ დანუეიტ, ბეუ იანუაბა აკიბბეგე ბარა უი იბეიბეუეიტ“.
 ას ანლაბა ბირ ვიბბეგე უი დლაბანსეუეიტ, ლტეუ ნაღსანსეუეიტ.
 ჰამბა ბსია უი ინაილთეიტ: იუსცეი იარუი ჭურც ვილაღბეიტ.

უი აზიენტქარ უა დსნსეკიდან უი დეიფლარც აბა დსქელეუეიტ.
 ბირი ვიეუბა ბეუ ავთანდილ ჰამბა დეუბ იდეკელეუეიტ;
 უაუა აბიეუა, რებლა რსანსეა, ბეი-ფეი რეიფუბ ურთ აბიფლეუეიტ.
 აბთნე-უაბეგე მეცსე იეურდლა ურთ ბბრბეა ინარფლეუეიტ.

იაბიეუა დანსეი, არფეს დსეუქსენ აზიენტქარ დე უი დეიფისრეუენ.
 როსტკეან დეუ დეურდლა დსეინე უი დეეუბან, დეუდიკელენ;
 ნაუ-აბეეგე ინეიქეეურდლა, ეიბარეურდლა აბთნე ისაღენ.
 იეღლასეგე, უაუა იაბსეგე, არფეს იაბარ სეკე ვიეურდლენ.

უი ავთანდილ ალემ რადემ დსლდეიფისრეუეიტ ბბრა რებრა;
 უს აეუილ სეშთ, ბერლამბ კურდლასე, იდრეუბბბბ რებსიბბრა;
 ლსაღჭეუ ლამბონ, მეცსე ეკატქონ, იაწანარბენ ბბრ ლამბარა.
 ირათაბბბბსტ უი აბთნრა, ურთ ირათას—სეგე ავებბრა.

უბრი ანონ ირეიტ ჩარა, წსებბბბბბ ირბენ, ირეიენ;
 ჰიენტქარ ავთანდილ იარა იეაე ვიეუბ კე-ცქადა უი დეისეუბუენ;
 აუეაბეგე ბბღე ეაეშრა, აეუილ შთეგრა ცეგაბა იარეუეუენ.
 ნაბერთიეღა აბერლამბეუა უს დრანსაწას ვიღარ რასე ირთიენ.

ჩაბა იახუწი, აქირა იაქუწი, აქილარ ეიძიტი, რეზნეა იცეიტი;
აბრა იახნუეიტი აბთნე უაბ დეუ, არფეს რაფხაა ურთ დნადრტიეიტი.
იარა იხვისწას, აბჰან იბბას, გუაურას დსეჭქუძას, სეგე უაბა იბეიტი,
უბრი აბთას, უი დსეძთარწას, უაბა დმუბიას უბრიგე ნაიბეიტი.

„უბრი იბბასუ სე იახნესბო, უს სეჭეფსეჩაბრ, ჯადიმბან შიარა;
იარეი იხვი-იჭევი მრამზარ აქე იუსადეკლომ უესეგე იარა;
უი რხუაფუბეს მესესუ დჯეიბაბეტი, ასირ ეიფუბეს უბრი იბბა;
აქასაჭეე იკანბო აგუილ დავესანე დეეოქს უბრა.“

არსეუ, ფსეზუა სმამ გუაურაქ ისანანამეარ ანეეამლა,
ათიფე ქესსოიტი, აკასკასუა ანარბხუაბეიტი ციქეარალა.“
აუთანდილ უი დიეუაღარბიეა, იძღე ირფსაბიონ ლადრმეღლა.
აბრა ირეიბეიტი ტარეილ ითეშია, იარა იაბას უი იბბამთალა.

„დუეცა დრბამ, ურთ ნერწიანე, ურთქეა რბაფე უენრას იეაიწეიტი.
დესჭეზწიანაუას იღმაწეუეს, უი აფაბესბა იაბბამს დეაიწეიტი.
მათიას იბიუბ იარა აბჰას-ცაბ, დანრეკ მათიას უბრი იფხაბეიტი.
ადუხეი დუ იარა ითასმამ, უი დსეძთოუ ლსე სენმა დბეღმეიტი!“

იბბას-იაბას, ნას დსერეგუაფეუას, სეგე ურთ ირეიბეიტი, დარეგე იჯარბეიტი;
სეიფუბე დეეამამ, ამრა ლამზა, სარა იხვიეს უა დნეისცაბეიტი.
აბართ სეგე უბრა იხვიბაბ, დმუხანწადუღუას იჭეაჭეე იარბეიტი;
„აბრი ეიბბუ ასბეი-აფუბეი, იხეღმეოდა?“ ბია იხეიბრბეიტი.

აბართქეა სეაბას თინათიან ციეამაბა დეკურდლო დმურუბან უბრა;
ციეამა დღასჭეზენ, აქატი-აქეიტიგე მესესუ ლეუ ასცონ ანენ ლარა.
აუთანდილ უა იარბთაჭეე დმუძთას იმაწეუე დნეზნალტი უბრა;
ღარა დრეიფეიტი უასე აბთნეა. დანეცცაქეუბან უბრი იბბრა.

ახლობარ იხეხნე იამაზ დნაცნაკეიქ უახე უი ღობარსე.
უბრი ალმ, ალმ ირეღახ, ფეთე იცოფუჲუნ იხუაფუთი უაქიხე;
უი არფეს ღეჲ, ალმას ბერღამჲ, სეგჲ სწასერჲუა სენმა აფჲორსე,
ახე უაქე აგუი-აგუი ვითრეიყსახლეუიქ უბრი ღეჲსე.

ამონ ღამჲა, უი აგურღამსუ, უბრეა დტიან უი დეაფსეუა,
აჯანათ წლა, ვინეშიამია, ვქრატ მელა უი უა იუსაქიჲა,
ახერღამჲ ეუაჲ, ცვიექუარ ქარუა, აჯემ კახესუა, უი უა ირფჲოქუა,
ღჲჲოყსახრეხეუარი? უი ახე ისთახსოიქ აქინტი უა ეუჲ რეაიფეაქუა.

ღენიეიკურღამან, სქამ ნარეღახ, ღლანიკუა დღღორტიიქ უბრა იარა;
უბრეა იტიან აჯეჯაგე, სენმა ირღამჲო უბრა დარა;
უს ვიცაქიონ, ვიბარეკურღამონ, დარა ირღამჲონ უბრა მონარა.
უს დნაიწაბიქ: „ღეჲსეფჲოაბა უსეშთანწიას უბრი ჯარა.“

ათაქს იღეუიბიეიქ: „აღეჲვიაჭჲ უს უქქხიარ, უეჲსეუტიჲ უახამარ,
იამჲოაჲ უგურაჲ ნაჲ იუნესჲს უგუალოუქერშიარ, გუთესხს იუაჲქმარ.
სარა დესბეიქ ახეშიამია, სენმაჲ ვიფჲოჲს აწლამჲ-ქანდარ.
აგუიღ დეიფჲონ, უაქე დცოჲოჲს, იფჲოთიჲ იხეიქ, იეაღან დანამარ.

უბრა დესბეიქ სარა აქანდარ, ახე უბრი დეჲჲეიქ, დღესუეიქ,
უბას აბიოიქ: „ღესციემქ ბერღამჲ, სე სეჲ იხეღეუიქ, უს იღამსეიქ.
უი იხე სეჲეუეიქ, ისბან უბარ, იარეჲგ სარეჲგ ჰაიფჲონ ჰბღოჲეიქ“.
ღეჲითაღაგეუიქ ტარიელ ითოურეს უაჲ აბაბარ, — ღარა დღერუეიქ.

ღანეჲჲაბუას, ინეჲჲარბან, გუაქრას დსეჲქშიას ღეჲიბიეიქ ღარა.
ამთახე ნას იჲოთიასახს ახცაბ რღა უბრი იბარა.

ღეჲი აქეჲჲონ, აუა რბარა, შიარასჲ ვიფჲონ ინეჲჲეიქ იარა.
შიარას დრეღახ სეჲ სტიემჲ დეიფჲონ აღე დეჲქს იარა უბრა.

ორწესურასზე, უბრი იათიოუ, ისლანსხიოლყი, აჟაი სწსხომ;
 უი სწკა დწსბას, უი იკუ იასუაზუა ჯარა დიბომ, სარა ამც სწსხომ;
 იარა ამრ ვიფუა უბლა სციკოუციტ, ნას უბრეა უი იასე უსწფუაზომ,
 ანა უი აკუილა, აკანკაწ-ძითეც, აკუსწრწაგა, უაჟი უს იძითომ“.

სეკე ღოუიბიციტ უაჟა ღარა იბბას, იაბას, ნას აჟაბჟეა,
 „ბჟანკ ვიფუა იძიუბ ტიართან, კლართან აბნა, ანრა, აბაფუაქეა.
 იარა დიბიუბ უბრა ფბიზბაკ, უი ინაღწრწოთეციტ იკუაურაქეა.
 რასე მჟეადა აღწყიაჭა უბლა იაგნარსომ ალაღწრწეა“.

ბბრი აჟაბჟე უი აუფაბიელ ღკუ ეანსწეიტ უბრი ღარა;
 ღარა ღსე-ღჭე აშა ვიფუაწს, სწნბაკ მწათიწს იკაფსოციტ უბრა.
 უს ღბიციტ ღარა: „უბრი აუაჟ, კუაერა იაქეძიას, ჰეიხეა ბბრა,
 ანა სწეიფურა სუძიეუსეი უბრი იხურა იანაღწაზუა იარა?“

უი ღარბანეუ ამცბაჟ იკურა სკოა“ უი აუთანდილ ბბაკს იბიციტ:
 „უბრი არეწს დეანსწა ება ნამას სწაიგსმაბიციტ.
 უახე სწწწიარაზე, იარა ისწაბა სწე სამეიკბარც, სარა აჟაი სწიციტ.
 უბრი ასე ბბრა, სეძრა, ბეგმაღა სქეიციტ, უი დწსწეფუაჟეიციტ.“

აუა ის აუა იხე დამეიკბაბიციტ, იკუაურანაზე სუართან დიბუბაბიციტ;
 იკუ ასე იკუ უი დამეიკბაბიციტ, ცწასეი-მწასეი უი იხე იეაიწაბიციტ;
 უი ბბი იბბო უს ღკუაურაზე, უი დარკუაუბაბიციტ, უბრი დბბაბიციტ,
 უი იღლაფსა სწა სკურღარა ბეგე იაფსამ, სეკე იღწრწიციტ!“

ამრ უს იაღბიციტ: „სა ისთანეს, სწა სწესწეუაერას უაჟი ინაბიციტ:
 აკე, უარა უანღტი უსწწაბიციტ უეიბგა-უსწადა, უსწმაზ დეუბიციტ,
 ჯბა, სწა ისეგას აბსიბბრა უარა უაფუაბაბიციტ, უარა იუნეფუაჟეიციტ;
 ახეში, უაჟირანბა იბღუს სკუასე, უაჟი ისწსმაბიციტ, ბბრა ისბიციტ!“

უბუე ირანუე აზრათსაწუი, აბთა ამბუქუ რეიფუ იგაქუ,
სნუხ ამრ ფხიო, ამბუ ეაბთუ, იმცოვუი სნუხ იღღუ,
უაქირანბა გურუა სუენ, უაქი სელაგუი სარ სენუა,
აფსაბარ ჰარგურდოზარ, ნას ჰეამდაროუ ჰარ ჰეურუა.

უი ეაბთუ, უარ თენალომ ბეურ ფსხარ, აილგარ,
უარ იუქლუ უახ მენბორ, აქო თოზ ანგბარ,
უი დუბთოუ ღსუ ცხრბ თარ, სამიკბდა უი ღუქორბ;
ახ, სემრ, უახ უანდალა, ს სენასამბრ ალაძარა“.

ათბეს ილუიბიტ: „ს სებეგურუბ ინეაღუი უთ აბახ;
აკემ იაფსამ უი ამე იწახ, ფსუფა უთიბთი უი ბრუხარ,
აკემ იაფსამ ბხი აბარ, სწახსუეს ამრ ათიბარ.
ბაიკუა სეოუბ—ს სეუროი, სე სანდალა უთ შეკოი უბარ.

ბარ ბნეჟე ამუ სნექლარ, იგურამბინ უი სარ სსუ,
სეუახე იღიქულან სსუ კულა, ისსეცამბამ უი აქსუ,
სემბ ფხამბარ აწესეა ფწოი, იოუბ ს სსე ისულარსუ.
ბარი სწახარ, ისმბარ ბეუ, ახ ისუბდი ისბარსუ.

ს სსე იუაროუ უი ისღბწახ, უი ს ისბიტ, უი კილსოი,
აკოილ გამ ბქსამბგე უბუ იცბუი, აქ ინაროი.
ბარ, ამრ, სემუ არლამ, ს სსე სუართან უბი ედოი;
სეფთახარბაკ ბეულარ სთ, ნას გულუგაბ ს სემუახ სოი!“

ბეუბიღ ღეუ ეაიწი უი კობ სანდა, კობ რგურდარბაღე;
აქო რეუბე უბარ ილუიბი, აბბი იბბბთა ღეუიფბგე;
ღსუბახ ნალეი, ილუი უბარ გულარბიბახ ბბრლბგე;
ბთ ანცა იბბბი ინგბსხარ ს უთ რბსიბბბარბგე!

მა ჰრეიერსუეიტ ქარუი ემსუცი, აღმას ფეშუი რეიდბლარა,
აწლამო ფეშუი, ჭანდარ ეატეი, ბაჰა რეშუმაგას ურთ რეგლარა;
იხუა დეკორდოიტ, იხუი რე—ამო სუამერა, აღამცარა.
ბსიეობბა რეიეფერწრა, უი ინსელწუიე აკუაჰარა.

ინსიუაფუშუა რეუ თეურდამაუნ, რეუ ითას სეგე აბრი იაჰოუნ;
არეეს დღეუქელუეიტ, უი დღეფერწოიტ; უბრი დსუცუნ, მცსუ დეკორუან.
უბრი ლნეჟრა მცას იცარა; იარა ილაღრმ მშუნსუ ეილაშოუნ.
„აბრი დუნეი სუთთიეიტ სმალა, სეუაერაღა“ ჰა იარა იაჰოუნ.

არეეს დეკორუა ნაუ დნალფერწუეიტ, იხე-იეუ დსუა, ითეიტბა იეაწოიტ;
ბსიობარა უაუ დარწიეუეიტ, იეუ არეშუქოიტ, იეუადსოიტ.
ამრა აუთა ნაუ ინსაჰარ, ადგეღ უსუან ილაშცასოიტ.
დესჰენწიასუნ ნაუ ნალფერწრა, უი იხე ილაშცოიტ—ინსელამსოიტ.

აღადღრმი აში ეილა, იმერშირანე იარა ინდუეჟურა,
უს იბონ: „შთა ამრა უაჰა სარეუბსეღრუამ, სე სეუ ეაწუა;
სარა ივანსოიტ ლეჯემ ეიქუა სარა ინსინაიხ, აბას სებლუა.
სარა უბრი დეითასბანხა, აკ ეაღამუამ სარა სესეჟა!“

აშთ სეშთ ეიუმე უს სე სანანე, სებსინაჰუა ას სეაწანე,
სრაჰე ფსა წარნე უს სეუ ინალეჟან, იანსუნსუეიტ უი სურა დეღუნე.
უაჟი სეუ ამცა აგნე, აბღრა ინაჰეუბ იმცადონე ირღეღუნე.
დუნეი უსქუა იაფსამ აკეღე, უაჟიე სეაღეუიტ აკურა კანე!“

მეტეუამწას აბასქუა ჰაჰა, დეიწაქუა დწიუნ, უი დღეუნ.
ქეჟუნსჰრალა, წიეუარაღა, იმარა ეისეტარ უა იტარ-ტარუნ;
ეიეურდამა რეობბარა ანსეგარ უი დარეკურუან,
არაჰე ეაღა, იანრლანსე უი დარეკურუან, აშთ იმინაწუნ!

არფეს დსენჰიტი იარა იუნჯა, იართა დქუტიოუბ, უაჲ იკუ ფუიოტი.
დსჭუნწიაჲა გულა-ფუნლა იაფხა დგლოუბ, უბანშია იბოტი.
ამით ასაჭუნ აუშეთი ნასემოტი, უბან აბრეგ იუშეთი ნესემოტი,
აკუილ ეაჲუჲ ამრა სემბას, უი იანრლასნუ უბრა იკანმოტი.

„რასეჲა იშიიოუბ აუაჲ იკუ, უბრი მესეჲოტი, აჲე იართომი,
უს აკუ სნუ გურჯაჲ იაციომი, სნეს გურდღარაჲ უი იასნამი;
აკუ ლაშიუბ, აბლა იანგუშუბ, იარა ასაღა აჲ აბამი;
აესციაჲაჲე უი ისხუცომ, ჰინთქარეგეჲე უი იმგუშუბომ!“

დამაშუბა იკუბზე აბრი ეფუზ იზიონ, აჲია სმანთქუა, ამგუშუფმეტქუა.
გუალარშიავას იმრა ილთას იამწიარსიტი აბრლამეტქუა.
ურთ იმრა ილტიენ, ნანსაწაქუნს, კრმა ეიუშუნს ურთ ლსაუცქუბ;
იქემში ინადგელა ურთ დერგუშუნს, ნაჲ იმგუჰიბუნს ილაღერმქუა.

უაჲ დისაბიტი იარა იამჲონე, იუესემოტი ჰია უარა აბინე;
არფეს დსაგელტი უა დციარჰანე, აჭერჰია დცეიტი უასჲ დსაცცაქუნე;
უაჲ იგელანს აუბა ეიხანე, დსმბარც სთასუნს უა ირაციაუნე.
აჰ იწირსიონ დმბარცარცე, აუბა გელანს აბეჲქუა კნე.

აბინთქარ უა იხუ დენსრეჲილთეოტი, იაჭუნს სეგეჲე აკურდღარა.
აღაუღ ბეჲ ადიე ინსაწიეოტი, ინსლამჲასრეოტი რემიაჰიარა.
აღაქუა ადიე უა იაკომესტი, ასმქუა ინურჯეოტი ამრ-ლამჲარა.
მა რაციანლა ადიე დგრუაჲუტი, წჯაჲ ამამესტი ურთ რგურდღარა.

უაჲ იალგურეოტი უს ადიაჭუნე, სეგეჲე სენჰიქუეოტი ურთ აბინეჲა.
უასჲ იანრეჲსეოტი აუბა დეჲქუა, ათაუადცია, არ, აბრაჲა.
ჰინთქარ დლატიეოტი, ციკამა ირსიონს აბინე ადინეჲა უს აუნწუა.
რემიაჰიარა, ურთ რგურდღარა წჯაჲ რემამესტი ურთ უბრაჲა.

ბიწთქობი იაბიგუა უი არყეს დტობან, დსვიწწაუესე ათაკ იბიონ;
ანრლამო ყფო რნრჭე ღაშონ, იკასკასუან, —რსაფეც კაფსონ.
აუა დუქუა ურთ იაკუა იტობან, აუა რაცობან, უაუა იმერუქუონ.
ტარიელ იმბანუ უაუა ირბიონ, აბრი უაღნე რსა'სე ირფსმამონ.

არყეს დსენბიიტ უასე აუნეა, იურბ ისემდრუა დწიუა-დსმუა.
ბსია იბოას უბრა ღნჯრა, უი დარკუაურუან, მცესუ დბულუა.
სნე დუბეღლუა, სნე დნშობაღლუა, უი დსეციომესტ დგმაკუა-დსენბიუა.
სუარბას იოუანს, ბამზა დგუაურუან, დსთენსსომესტ იკუ ეიბაკუა.

დსუცუან იარა: „სკუ სრდლუაშობა, ინსკელამოა კემბომ აბრა.
„აჯანთ წლა, აისეშიამია, სა სდუეკანსოიკ უბრი ხარა!
ბკუასრბაკოუბ ბესბო რსეპიან, ბსემბო რსეპიან აკუაურა-ასმრა.
ღაბჭეან ბბარა სარა საფსამ, მა საფსასხაიკ ფსემლა ბბარა!“

აბას იბიონ დაკუმშაკუა, უბრი დწიუა იკუ ეიბაკუა,
იხე დამკონ: „აკ სესპას უი აკე იბეიტ“ ჰა ირბიუა აკურბაკუა,
აკე ჰმესპარ იბაღშობასეი აკურბასე ჰარა ჰაქუფუა?
ბსი კიკუღურა, უს აციგმაკე დეიკუღლაროუბ ჭემთ კემემბიუა“.

უს იბიანტ: „სკუ, იუთახესარკე უს უარა აფსრა, აუამსარა,
უესეღე ვილოუბ აესარა, ნუ უსე ნაქუწო აფსთასარა.
იამასხაიკ, ამიგე ისემდრანაიკ აბრი უარა ას უკუაურა,
ბსიბარა — აჭუნწიბარა იაქუნაკომ არრკამარა!“

ავთანდილ აპიჯენტქარ როსტეკვან დუიპიოტ დოუიპთრასუ ავასირ იაჟია

ქვე დგელან ირეილეუიპიოტ, დდეღლიტ არფეს, ნაე ადასმე;
უი უს იპიოტ: „ირსემდრენდან ბსია დმუზბო უბრი უეჟემე.
სარა სუჟიოტ უარა ანჰარა იასხუც ავე სარა სეჟასემე“.
ამხა დრეჟილეუიტ, ავასირ იანხე ისე ნაირსეიტ დეცეაქემე.

ავასირ უანხე უი დნეიფელეუიტ: „ქემა ამბა სთაბი“, იპიოტ,
სლადეჟემიქეჟა სესეს აბრი აეუსან, აბარ აბრა დესეიტ.
უი დნეიფელეუიტ, დენიეისერსეუიტ, სენმა მეცხუმა უბრი დირიწესეუიტ.
აჟიმბა ითან ასან ისე, უი ექემენგე დეჟრდჟეიტ, დენსეუიტ.

არფეს დრეჟიწი, აჟიმბაცა სეგე უაჟა იფელეუიტ, ჰათერ იქეჟა.
იმჟა აფხაჟა სარბიტი უარჰალ ურთ იკადრმიტ, უს ეისერსეუა.
არფეს ირლამბერ ურთ რეჯენრა, ამრ ეიჟეს დეჰქეჟა, უბრა დლამბეჟა.
უს რბიეიტ: აგუილ ქეჟ-საა ჰსაბიტ ამრ თამბარანხეტი უასმეტი აჟეჟა ასეჟა.

არფეს დღატიოტი, სეგე დჯარშიონ, იარა ილა სეგე ღაძოან.
ანრი აძრა ას ისერღაძოან, ინისუაფოშუას სეგე დდერწოან.
იქდუაფუნაჟან წხუფწიარადა, იარა ისეფოშუან, სიირშია დდრშიონ.
შიენდიღწექუა რშიან, სეგე ნდიღწექუოტი, დარა ჯჯაჟ უაჟა ჟიბე რშიონ.

სეგე ანდიღწექუა არფეს ვანირ ვიბიოტი უბას უბრა იარა:
„შიენთქარ იაპთნე აჟ მაძამაძ უარა უსეპიან სეგე უბრა.
აუსქუა რჭუნ უარა იუპოი დექუაზაბათსოიტი სეგე იარა.
შთა უსნემუნჯ სეგეპაჟ სარა, სეგეაჟარა ზეაძაჟ აჟ საპი უარა.

სა სმუნბლუა ვეძარ იბლუა სუნჯა არფეს ისე სარა სეგეაჟოტი;
ჟი იბარა, ჟი იანჯ სუნპიარა, აღასსარა სასუნჯეცაჟოტი;
უბრი სა სუნ ისე დეიოტი, სა დუნსეფოშუოტი, დუნსეგეაჟოტი;
აუნჯა შქეცა, სეგე სა ისხაჟეჟ იანჯ აცარა სასუნჯეცაჟოტი.

უბრი იბარა სეილაპანე, უს სეგე იანკუაჟოტი იკათანე;
სეგე უანჯ იუბოჟა, სუნპარაგე ჟი ინაწწანე, სააქესოტი სთაცინე;
იანკუაჟა იყოი იბლუოტი სეგე, ანცია დეიბოტი ჟი დემონე;
ჟა ანძათ დეიოტი სა დსაპიანე, აგეაჟარა ინეიპანე.

სანიღწურწუას სარა სისქექუტ მეცნადალა ჟი ქურა დუღუადა:
„სარა სუნპიოტი, ღასსე სუნსემოტი, აჟ უძესდერც და იკურაჟსადა;
ულაძარა სა დრუცსეაჟარაჟ, უეურაჟ უსუნჯაჟ სცსერაარადა“.
ანძათ აიკუოტი სა სდიქულარა, ჟი სარგეაჟოტი სარა ბღარადა.

აიამაჟა წაბერე უასპოტი უარა, ჟი აჟიამა ბაძაჟ წოხარა,
ჟი დუნსეფოშუოტი, სარა სუნძეცოტი, ანრი საბლუოტი მეცსე სარა.
ისხეილაკოტი სარა სექურა, სარა ისეაღუპ ჟი ისცარა;
უაჟე იმაზაცე სექურა ვილაზგან უსკ იქქეწოთნე აჟას ჟარა!

უსწავს აბონენმა, ისეიაბი სავია უი როსტკეან ცქლა ინაგმანე;
უარა ვასირ უარა უჭრაფხმა უი დგსნეკუუიკი იწაბრგნე,
სნიეკელარ სციოტი, უი სნიეკელარ—სხეკალარემ სა სსუაროანე,
სებლუა სეაუმწან, უარა უასსუც, აძა სექეწა უსეცსრანე.

უი უს სეხიაბი: „აუაბტიეზსა აჟია-საა სჭროუ უა უდრწრუადააიტი.
აბრი აბიარს დანარა საციმიოტი, ანცია ჰასშაზს აბრი იდრიაიტი.
ასა უი არუეს ეისეტიარუა სიბლეტი მცალა, უბრი უდრიაიტი.
იარასნაკე სეუ უი იჭრეიკაბიტი, სეფსთასარაგე უბრი ითიკაბიტი.

უაჟიე სბიენტიარ, უბრი იდლაფსა აკეე იაფსამ სეფსთასარა.
სეუ უბრი იგუეტი, იეასწოლეი, კუდა სარა აძელა აბრა?
უბრი იზე სარა აკ სელმარ, ინამ-დუსან უზე უარა.
ვესსელმარ, სა სეუ თენსან, სექერა ინამრემ ვილაგარა.

სარა სცარა, სეამწარა, უეუ ფნამჟიაბიტი, კუალსს იეაუმწაბიტი;
ანცია ისეიძარას ღასმენწას ჰია უბრი სა სზე ინაგმანაბიტი,
უბრი ალა სარა უთახე სემქელ სემამკუა უა უახე სსენჰიაბიტი;
სა სსენენემიერ, უმრბიენტიარეუ, უადა უიაბიუა, უს ინაუკამლაბიტი.“

ამრ კაფსა ვიბიასტი ავასირ: „ისერკმაჭეტი სავია სარა,
აბრი სეხიაბი უარა აბიენტიარ აუა რაცია ვინანსა უბრა,
უსეხიაბი დანარა უარა, სეუიერასე უბრი სარა.
მიხესქე სე-ფარანე, ფარა ჯეიენე, წარტეზანე იუდეელ უარა“.

ავასირ დანწან უს იბიეტი: „უწარტეზა იუძას უარა.
იმრესეუა აძა ისეურბას უბრი სესხაბიტი უი აზე სარა.
აბრი ისეუბიას ჰიენტიარ ინაბიარ, უბრი აზები უბრა იარა,
ბიარა ათასემ, აბამთა სეითამურე, კედეციეამამ უი აგარა!

იხლავ ღმისაიცი, აწიბერე სქითიცი, აბრი ნიასქიარ, უბრი სვიშოიცი, —
უარბ უხეჩუა უარბ იუხენსოიცი, სარბ ადამრ ღასსე სანსვიცი;
იხეიუშურბსადაღაკე აფსთასარბ უეისეღ სეკეღ ბსია ირბოიცი;
ინესიდაქიომ, აბარ უაქია, ნას უასესერ სესუღა ხნაწოიცი.

აბრი ვიეშე აუს ვეღსაღმომ, ნას სსეცტ სსე სასთესწარესეი ქია;
უბრი ღსაცაქმეტი, მს უი სვიშეტი: „აბრი ვიეშე აქია სსოუქიასეი ქია;
ას ანუეიქია უსიმაბესეი, — აბრი უარბ იხეუკსასეი ქია?“
სა ვიღასსოიცი სან სფესერ, სეუ იანანკომ ვეღსესეიერემ ქია.

ქიენტიარ უიშთმარე იიაშე არ უმევი უსენ უესეღ უბრბ უარბ;
უსერშიორესეი უარბ რემრ, იხეიღასაუბა უი აბარბ?
უარბ უნეჩეწერ ურთ ჰაღაცია რხუნასერეკმეტი აფსაუა აცარა.
ას ვამღაროუბ, აწეს სემრბ შანსეშეა ვიეშე, ურთ ირმოუროუბ სქარბ!

„აბიეხბა სეუ იაღასწაროუბ“ იბეიცი არეუს უბრბ ღწიუა, —
„ო, ვასირ, უა იუსემღრუასანბ უი აუარბ იაწანაკურა,
მა იუმბაცსანბ უარბ აუარბ, ნას აქურბ დუღუა იანანაკურა;
იუღერუასარ უი რღარბ, ღასეიწესრბ იბეაა სოუა?!

ამრბ ააქიცი, უბრი სააბიეს სსე ვიღასამ, სსე ინესღერამ, —
უბრი ჰაცსრანბ, უბრი ასექიან ჰამმე არეუსანბ, ჰა ჰსე იბამრამ;
სსე სსერესეცურა, სსე სსერეკურღეუა სარბ სეიქია აბიეღ ინესღერამ.
აუა ბააფსეჩეა, რაქია ბააფსეჩეა უაუე იხეიციოუბ, სუარბთე აღამ.

სარბ სუარბთას სესღაროური მს აბიენტიარ, მს უს ურთ არბ?
სარბ სწიუეეიცი, აღადრმ საგეეიცი, უი იააფწიადომ, ინესღომ ინესქიარ,
ვიღეუბ უასმ სცარ, სეიციფსამეკღლარ, საეევი სეჩეურეი ვიღასემკარ.
უბრი იეიამას აგურბა ვიეშე იეღსმისამოუ იუაღან ღვამღარ.

უკუ სამრეწველო ნას ავახირ, აბრი აქარა წიუდარა-სმრა?
სარა სთუან აინაწიუდაკგე ციანუ ითიარენ უკსკგე აბრა,
უი ილაღერმ ირევაუელუა ძესკკგე უბაშამ აბრა ჯარა.
სნე ცხერაარაკ სანსტი იოურაც უკუ იაპიოსარ, უსეცხრა აბრა.

უი სემიშერგე, სეგე დარბოუბ, უსგე სანწასუამ უანს სციოტ სარა,
იხეაღამუამ ისნაშორასე აქა ისთას უბრი უბრა.
სარა ისდრუეიტ უი სარა სზე აკგე უსეიუამ უბრი უარა,
სა საქურგულ, იუსეიულაკგე უმესსიპიო უბრა იარა.

ავახირ უს იპიეიტ: „იხბოიტ, უარა უძცა სარგე საბლუეიტ,
სესრესუაფუშუამ ულაღერმქუა, დუნეი სა სზე აბრა იმუეიტ;
სნე აქა ჰიარა სარა ეიდღეუბ, სნეს უი აქა აუს ბანასრუეიტ.
აქა უსთოიტ, შოა ისეკულეუეიტ, ისეხლაკგე სსაჭუ იასეგუეიტ.

ავახირ აბრა აბას ჰიანე, დეკლტ, აპთნეა იჭუნეიხეიტ;
უაქა აპთნეიარ ძეცხუ დუნა, აბრ ეიფურ დკაფსო, დნისეუაფუშოიტ;
ავახირ დპიეიტ, იკუ იამესუოს აქა ჰიარა ისემკულდიტ;
დსუცუა დეკლან, ისემკულდუა ბსირაკ შხალმწუას უკსკგე იდრეიტ.

აპთნეიარ ავახირ დეიბეიტ, ჭემთ უა დეკლან, ეიქუნე ილანსე;
უსკგე დეისწაბიიტ: „უკუ იალოუსეი, ისეიქუსეი უარა ულანსე?“
ათაკს ეიპიეიტ: „აკგე სმაპაიტ, ახა წაუბ ეიქუნე სა სელანსე;
იქუნეაგოიტ სა სუშრასე, ინაბარ საქა უარა ულემპანსე.

სარა სკურა ანასრპარა სეაღამომ, უსკგე სებლუეიტ,
სმიაცაბოიტ, წაუბ, აცპარაქიპიავ დემ-დემ რპიაუეიტ; უკე აკურა სკოიტ;
აუთანდილ დრუპიოიტ დრუშორას, ინეიქს იუნა ინსე უბრი დციოიტ.
იუნა ინეარ უი დარეუაუეოიტ, იუსთასარა ბაშას იბოიტ“.

დძიო ღვრძბუე აკოღ ნმკეკუე ჰინთქარ იუნძი უი ინეიგოიტი;
 უს ნაცეიწოიტი: „ისქიან რეღა სეუ ითან სეკღ უს-ასწარ ეალოიტი;
 უი სნ დმუენბან, უი დმუწიუეს, სეკღ აბრან ისქიოიტი, უარგღე უსე ასციოტი;
 ანთ ისქიან რზე უბან უკუბანე, ნაე სდიღლეცარ, უსნცაქბარ ეალოიტი“.

ჰინთქარ აბრან ანთქუე ანიანბა, ამცა იცრანღე, ციკაბ დეიღაბიეიტი;
 უბრი დციოტუნეიტი, ნან დეიბაკეიტი, დესბუე, იციბიუე უბან დეაღლეიტი;
 „აბრი ეიფუე აჟიბ მდრეკ იაკუმსარ აბიგღე ისქიომ“, ჰიბ ნაე დრიწაეიტი“,
 „ბუბუე ციკაბ აჟიბ ციკაბ იქიოიტი, დეიღაბბუე იჭრე ასცაეუიტი“.

იანრღასმანე აბრი ეიფუე სუბიეიტი, სუურეკურღაოშია უბრანს დრეუბუნე,
 აბრი ეიფუე კუფეიბე აბიე ისქიბიბამ, დეუასარგღე უი დსანანე;
 აბრი ეიფუე სოუბიარც იანაქეკე, იხემაწეი უბან უჭრანუნე?
 სეკუ ეასირბანს, უაესამ უბრან იარბანსნაღაეკე უს აკე აუნე!

ბუეე იხე ქენეკამბი, უს იან იჭრე აჟიბცეღაბუბუნე,
 იმდერბაღა აბამუე-აჟიბ დანაღაეკე უბუე აქიბრან?
 იხდგუამსრეი სნ სღემბექუე, იხანსსერხიბა უი აქიბრან!
 უი ახეჰიბ სარბ უსმერ, სარბ ისხაეყსამ უმაკათიბრან!“

უს ეიქიბსტი: „უცქიბარეიქიბანუნე უბრი აღა აბრანე უბმარ,
 სარბ სსე მსაბიტი, უხე მუნესსოას, უარგღე, იეაღან უი აკურან უკარ.
 უცა, ნაე უსღერწ, უსემბან სნაბეკე, უბრან აბდერ, ახმუეწ სარბღმარ!
 აჭრესწა, ბსიბე სოუბიეიტი, აბრი უჯერმბან ბუბა ირანბარ!“

იხე ნარეუნე, ასქამ აბთიხ, დეეღა იხანეღა უს იუესნა იეაბიტი;
 ისხეპთიხეს აკოღე იქუმიბიეიტი, ნან უი უბრან დუნუნეეაბიტი:
 „იხეუბუეკეაღი უი აქიბრან, აჭენდარ წიღა ჯარბ დცაეაბიტი!“
 ავანირ იბდქუე ნაე-აბეკეღე აღაღერბ მიბან ნაე იხანსდერეიქუეაბიტი.

აყაწირ რეცხა იფსე იმეიტ, აჟიკ უაჟა უაზა ინემჷთეიტ,
 აბეაჟუქ ვიფუტ უი იფსე იგუეიტ, უი იგუ იცას ათუგ ითამლეუიტ;
 უბას აბრი ვაწირ იაბასს აჟიკ სმანთა იგუ იაღლეუიტ,
 უაჟ ინე იასიუბა იაღა ისიხუამ, უესგეჟ იღმუთამ, აბას აკუსეუიტ.

აყაწირ უს იბოიიტ: „ანცია ვიბს იღმუთი სეკუნაბასე?!”
 სსე ზესესეი, — სა ინეჟელამეეიტ, იანბაღამუთი ნას სარა სსე?
 უი დესეიფუტროუსეი სანე იანბითა აბრი ვიფუტ აჟიკ უს აკასე?
 უბრი კგა დბარაკესარეჟ, ზენბაკ დლაჟესამეტ უს უბრი ასე!“

იხე ხეჟმმხო, უს დეფსამო, ნაჟ დენცაკსე აყაწირ დეეიტ;
 იღასე ვიქე, კუაღა იმა, დნეინ აუთანდიღ უაჟა დეიბეიტ:
 „ისოუბასს აჟიკ სა ინანეჟეეიტ, ასა უბრი აჟეჟ სარა სესეეიტ.
 უბრი სსე აქესრემეტ, სესუქეჟა ბჟესიტ, აგურაჟ აბრა ინასხაჟეიტ!“

იღაღერმქეჟა დნარელანხო, წართუტ ატიგეჟ დნაღაციაჟეიტ.
 იამიბა იხბოიტ, დეჟებამეკურუთი, სამერეჟელა აბრა დცაჟეეიტ:
 „დაქურეჟელნე ნას ამთარა, აკუნამბარა უბრი იაღწეეიტ.
 უბასეჟე რბოიიტ: „წართუტ უსეთიორ, ჯაბანეჟეჟ რაფხა უთწეეიტ“.

უბრი ინეიბასს, უი დეჟესაციაბს ჭრეკე-ბხეკე უი რესბაბუამ.
 მდერ-ბსამეჟეი სა ინეკეიმეჟეტ, აკუეჟიარა სარა ინეკამ.
 სარა სეიანტ, სარა სებეესტ, სანას უაჟე სეიუსმაბაბუამ.
 სიორბა იხბოიტ სა სანეიმმხას, — ანბარასე უბრი დმაჟამ.

სარა ისდერუან სა იესსწოს, სეჟ სწანამეჟეჟ სექემბაჟეიტ;
 სარა ისდერუან დეჟესესეჟეაჟესს, ასა უი დეჟე სეცეემბაჟეიტ;
 რასე უაჟ დსეცეცამ, უესგეჟ უბრი ასე ცეიმბართას კეჟესემეჟეიტ;
 უარა უსე აესრა, სა სსე კუასხბოუბ, უს სა ინემბიტ უი ინემდერმეიტ“.

არფეს უს ვიხიტ: „ფსევდაჲ სემამ უბრახჲ სემცარ, უბრი დნემდუზარ;
 ავარძაწს უბრა იფსუვიტ, ფსევდა ანჰითარ, აკუილ კანხარ;
 უბრი აფნეტი აძაძა აფუზაბუვიტ, უი არფსაჰიარ, იქაღან იზარ.
 აფსთასარ აჟსვღე იაღწროუბ უბრი აძხარ, უი აზემდუზარ.

უბრი იღლაფსა სა სავგუსეციამ, უს სავგუსტიამ აბრა სარა;
 სუითაცხროუბ, ინჟან აბრეა სარა სკუარა, უბას სვენრა;
 ინღლეჩინუსეი აკგღე იმესუა, სესნიკელა როსტენ სარა?
 ოქუართამ ილოუსეუსეი, დუძაძაძისარ კიღაგუბ სარა.

ჰინთქარ ვეღა დუჟანსარგღე, უჟსვღე ისთიოტ სარა ადგრა;
 სარა სმუბელუა უბრი იდგრა, დასტანსხა სარა სემთარ.
 სოუიემდურ სახსეცვაკვბ ძაძა ცარა, აბნაღარა,
 უბრახჲ სეფსურ, აკგღე ნემხალიტ სა სმასარა, სა სონსინრა“.

კერ კიცაქოან, ნას ავასირ უახჲ კრეჩარა ანას დნეიფვიტ;
 ურთ ანასცია ჰათურ რექუწა, აძთა რაცია უბეა ირზეიზვიტ;
 ანას ოვსციაღე ავიგღე ჭრავღე, ძთაღა აძიგღე უა დნემხაძეიტ;
 აძრ თაძიონე, ურთ აფშიძცია აჯაბ რეზა, ანას დწევილოვიტ.

აუნე დანხეიცი უი ხაჭურ-ძირა სქღე ანა-ფარა უა ინაღრინქევიტ;
 ხეძი-თოჟ ატლას უბრიგღე ხასე ინეუბაძა უა ინეიქევიტ;
 სესუ დღეს საძიქუა ურთ ხენჯეჟია, იკუვიცვიუბა უა ინეშთევიტ;
 აბართ სეგღე იარა იმთანე უახჲ ავასირ ინთიქევიტ.

ისგოს იდვიტ უი ვიხარცე: „უარა ოუათოჟ სა იანანთი,
 უარა უახგნეტი სარა ინუაღუ ოსლანშიოსეი, ოსლანდუზოი?
 სა სემფსეკუა უბრახჲტი სსენჰიურ, უარა უსეზა სმარეკუემსოი;
 სეზნიბარეი უბნიბარეი კივსნარტიჟ სა იესენძწოი!“

სა იხლანხბითხეი უბრი დხეიფუშროუ იხაღაღრა, იხაძეიკძარა;
იხმაქუნავო უი იავრიონთაი აქუნავა უხაი—აცხრაბარა;
აუეი-ქულაუი რჭვუ დარა იქუნავაუბ ცხრაბარა, რეუეაწარა;
უაჯ დეუაქვრ უსენ ითახსოიკ ბეუცხურა უხაი აქმარა!

ავთანდილი შერმადინი რეციაჟიარა

საჭერ-მრა ამრ იამაკურა უი შერმადინ უა დიაცაჟიარა:
„აბრი ამჟი სნ სსე ინასლე შჟურა, სარა სკუ უბრი უს იარლამოიტი,
სარა სსეჰია უა იულმზამზა ესეატიი ამჟი სნ ისანაჰიოტი“.
აბრი იაფსაოი, უი ისეჟრუჟი, შიაფსჟ ურთ რაჟია, კერ შიანაჰიოტი.

როსტენ სეჟიკ იიმერჰაჰიოტი, იზირდაჟეჟიოტი უი ჴენმაგჟე;
სნ სეჰიარა, სარა სკუჟურა უი ინეიბომ იკუაჭერგე-ისეჭერგჟე;
ტარიელ დსეჰია სეჟაშსაროჟი, იახაკუსადაჟე, ჴენგჟე დიუნგჟე,
აჟს ბაჟსე ჟეწარას იუნეიჟომ უს ანცაგჟე!

სარა სეჟურა სნ ისეჟილაგომ, ჰასმზას უბრი აბრა იკუჟიოთჟე;
დაქერგულნე ისხაზერმთოჟა, ანცაგჟე უი დიხაირმთოჟე.
უბრი ინეჟრა სკუ ბჟანასჟე, სსე-სკუ ჴენმა უი იანსეჟე.
სნ სლახსეჟერა უი იესმანაცოტი, ალაშცარასჟე სნ ინასეჟსეჟე.

სე-მჯეკ ამოუბნ მზინაბონ, უი არღუღუღონ, არწინბრგონ:
 აფერეძწონ, ატეაწონ, უი ოცხარა სენდენჯონ,
 უმხარონ, უბეიარონ უნცკლამფურეკე უი ოთარონ,
 იკუაქონ უკუაქონ, იანიოთახეუ აცსერბონ იკერხონ.

იხსროუსეი სეკი სარონ, შთა ინტეკაჭეუეიო უი აბიარონ!
 სეკსე ოქლამბოტ ხეძიოთონ დეუნე სეზნლარონ, სარონ სცარონ;
 უეანსონ სნ სჭეუ აბრეკე უსხეძერეუ დარონ უარონ,
 ოღერეუახაბიო სარონ ოხსერწონ, ოხსამფოთახაბიო უი არღუღუღონ.

სეგე რაფსეაბა უეახ ურახსე, აბენთქონცია რეძეწ უურახსე;
 უძერეუბაროუ უარონ უძერეუღეოუ ურო უი ახე უხე დერბახსე;
 არ ხეს უორსეკელ, სეზნეი-სეკურეი სარონ ინეუკელ კიქურახსე,
 უეუ—აქნე უეან უარონ სნ სხე, შთაგე ინცეწა უბრი უბახსე.

ღონ დამეხეო აბიან რეღუღეუ, ოუელეკეგე უი უძერეუკადან,
 ოუსეუ ოხე აკე უამეიკეძინ, ოუფერხეკოუ ურო ნეუძერხანს;
 სეფსე თანე სნ სესხეზიორ, ძალეკ ახეზიან უარონ უძიან.
 კუ-აბლადლად აბ იბაწურონ, იძნე ოქლომ აბრი ვეფე ან!“

ძერძადინ ას ანიახ, უა დნაღეკეუეიო აწიუეარონ-ხერონ.
 „სეძეცარონ სნ სენხარონ, დეუძეკე ოსეძამ უი აციბიარონ,—
 უარონ უცარონ, უდღეფხარონ, სნ ოსხანაგამბოტ აწს ლამცარონ.
 უარონ უახეციო სარეგე უახე სეკ, ოსეღმეზეუეიო უმაწ აურონ.

იხაბსეაბა აბრი ვეფე ახე სარაჭე აბი იბაღა დნეუეუა,
 აბ ატეაქონ უს დანაქეუთეუა, ატე უი ოხე აციბიხეუა?
 ძეკ-ფსეკეი რეიფეუ უარონ უფხეამეუა, სარონ სთენხა აბრონ სეციოა?“
 უს კიბიოტ: „აბლადღონ კემაღმეოთ, ბაშთა უკელოუან უარონ უწიუა!“

სარ იხდრუიქტ გუკ-ფსუკ ზღა უარ ღაბარ ბზია სუბოიქტ,
 სარა სრასუკ სხმანანაკ'ს, აბრა უარგგე ბზია იუბოიქტ.
 სარა სუჯნარ'ს უარ უღა ზეგურა ზეკადა, უარა იუხმხოიქტ.
 იორთენ უეკუ, იხაწა, უსეზგომ, უსეზგომ, იორქა, აბარ იხზოიქტ.

აბიე ბზია დეზბო ძეცხუძა, დნეუკაღაროუქ, უი დეზტოიძა!
 ბზიაბარ ციგა იარეუაქუს, იამუბი უი დნეუკაღარც მა?
 ბზიაბაცა ნეუკაღაროუქ, აუნე იტიანე რზეღრაქოუძა!
 დუნიე აბან იეოუქ ზქმეზგე, უაქი უი აბრა აზაფსხსურუძა!

სხცაღაგგე სანუას ვეფე იუღერძა სე ბზი სმარა;
 უი სარა სხე სარა სხუოიქტ, ზღა იღმომ სე სერძიარა;
 აკუაქურ ახგე სეწა იუღლუქ აკუქაძეჭრა, აზრეღლუღარა;
 დზეღრეხაძაზა აუს იღნე დზექაძღაროუქ უბრი იარა.

ზეძირა ნამოე ნამეც; იაფსამ აფსთასარა — აბ'სასარა;
 სე სეუა იზე აფსარა სექუძიარ — უი ვიფმეზსტოეიქტ აძაბიარა.
 შოა იმეფეკუ სე სმანანწასუა, ამრ სექუთელტიქტ აძაქუღარა?
 სუჯნეი-სეკურეი რნეჭრა სეღმხოიქტ, ახე იხეღმომ სეუა იხეჭრა.

როსტენ იზე უარა იუსთოიქტ აბრა უაქიე სარა აძიეუ ჯნე;
 სხაბას შოეკე ვიფმე უიბარცე სე უნეჭეკეიქტ ინაბ უანწანე;
 სარა სეფსერ უარა ურეუქმეზ, ზღა იკურფსა უსე იხეუენე,
 ახე სარა სეფეუა დუღუღა, უღაღრეძქუა ნეუ იუსმეჭეჭეზენე“.

ავთანდილ მაძალა დანცოზ აჭიენტქარ როსტეკვან იზე იივღზ აუასიათ შიეუ

ნატეიქ უბრა, თუასიათ აჟაბ აშიეუ ანწარა, უს ავრანზე:
„აბარ ჰიენტქარ, სარა სენნალტ, დსემფუზარ ეამლო აუაზ იზე!
სა ისწემეჩაიქ ამცა სცარაწწან დანმცაღაჟა უი დსემფუზარანზე;
ნცაბ ნეჭაფსმეკე ეიფუზ იეაწა უა უნეჭაფსმეკე უბან სა სზე.

სარა ისღერეიქ ნაჟ-ნაჟ უეგგე იმონანოჟეუა უბრი უარა.
უაჟ-უეუზ იღაჟომ დეაიკარანზე გუკლან ისეოუ უბან იარა;
სარა ისეულდუეიქ თუანჭიარცე ჰლატონ იბაძითოუ ჟაბ ეუშაჟ აბრა,
„ამცეი აუჭეჟეკე იბჟანსოჟეიქ ფსეი ცეიეიქ“ ჰაბ იბაძას იარა.

იბბან უბიარ, ამცე ესქენაჟე ირსეუბ უს არეცხარაქეა,
დგესკეაჟეამ უბრი სზესა, ირეიდგანსეუა ეიშარაქეა!
აბან სემურ ირეღანსეუსეი ჭიღანსოჟეიქ ურთ რღერარაქეა?
ჰაჟანსა ანჭარაღარცეოუბ ურთ სანწოა დუნეი აჟანსაქეა.

უაფხვამა უს ანოსტოლცია ირჰიოს, ირჰუას ბზიბარანსე?
ურთ ირჰიოსეი იმედრინახეოსეი იდერ უსაჭერ იანუკარანსე,
„ანზიბარ გუჰაწავოუბ“ ჰია აწიწია იანუეიტ გუშთერანსე.
უარა ინაუძწარ, სარა ინეღშიომ ეგჰსსეილეძცო გურა დნერგრანსე!

სარა სეშჰას ინეთეიტ უი ამს საღაცია სეგჰ სეზღარიაიაიშა.
უი იაუბ უაუღ დიშო ღუნიაჭო ეოუ სეგჰ რეცსერაუზ იაშა,
იწაბერენე ანცია ფსრა სეჰემ იაუბ ინრეღელეო აბაია იაშა,
შიეღ ანიეოიეტ აკე აუნმა, აკე იაღეირშიოიეტ შიეღ იაშა.

იანუესაღაღე ეგჰსეჰალომ ანცია იითხემ უბან აკე,
გუილ-კაბეჭეი შიანუა სეშბო სეგჰ კანშიოეტ, იანსიომ ურთ აკე,
აბლა იაგუაფსო სეგჰე ფეშოოუბ ჰრედრნალოიეტ, ჰსრეცციამ ამიეღე,
ისლანსჰარეი უი იღარა, დესთახემ ითარნაჰ ჰია ამიეღე!

იანუდრდაღე სეგჰე სანაჰ; სეციგარა—ნანს უბაეტი ხაძწარა;
ფსრუეჰე უაჰა უი ინსაძეოეტ აჟია ინთახ ანამეძარა;
ამცა ინცრანს რციაგანს იამას უბრი აკუნ—სარა სცარა.
სანაღაღეღე დარა როუმი, იანსნიანსა სეფსთახარა!

აკეღე იაფსამ აგურზარა, იარა უბანეღე აწიეუარა:
სეგჰე დარროუბ, უს იუსჰიანარ, ფსრუეჰე ამამ აემღარა,
ახაწა-ღელეა უსეგჰ ეუაღეუბ ანჰარა უჰია, ციგა ციგშიარა,
აღანაღენწა უაუღ დსახეფომ, სანსეგჰ იღშიომ უი აცაცარა!

ანცია ილა ინლანაღენწოუ, ფსრუეჰე ანამოუ, სსაჭერ ეუაღაიეტ,
გურღარეღაღე სმანშიაღანე უბრანეტი სენჰიორა სხ ინსეჰაღაიეტ;
შიეთიე-შიეფსა, სეგჰე შიეგურღაო, შიეღურა ინაწწა აბრა შიეაღაიეტ,
სარა სსეზცო სეჰემეჰე სსიცხრანარ ხმეხი-ფეშანსი სხ ინსეჰაღაიეტ;

სკუ იანაგომ იუუს სუართამ ამოე იზიანზია, უს აზიენტქარ!
სარბ სცარბ უარბ მეცხე ულახე ვიქუნაწამამ ჰიენტქარ?
უბრი დსეწყომ, უბრი სთახემ, ისსენჭაუამ უბრი სემქიარ—
უბრეგე სდერევიტ, ჰანეიტყუაფულაგე ჰაიბარფსამან ანარცი ჰნეიქეშიარ.

ათახ ინამშორბ უი ჰარბ ჰსე იანაკუსახლავე სემქისარ იგრბამ.
სა დსეციემდუჲ ამცხიავ, სუმაღბიავ, უი უავუს ჰია დფსამაძატიმამ.
იშოფაქალი, უს სეიხნეუიამ აზიენტქარ, სა სახმტი უი დქამამ.
უს იანაძითოუ სცარბთახე იხემცო უი ახაწა, უბრი დუავამამ.

უი დხაწოუმა აიბაშრაჭრე სკუ ცას იმეძო უაუბ იძიანე,
იქეჯქეჯუბ, სკუ თამეგლო, აფსრა სემიამის უს იაცეშიანე!
იშიო საწა დესლადლევიფიშრმი აუბიეს იტიოუ, ადრედე კნე?
იურბაუასარ ახმე რბარბ, იფსამაძუჲ სეგეგე ირეიზანე.

იუხენკელამ უარბ აფსრა უს მუანბლავე სრა მუალავე,
უი ვიფიშრატივიტი ბუბა სეგე დლეუეგე უბია აკუადავე,
ურბ სეგე მხევიუბ ადგელ ჯარბე ინანაკოტი აკეგე ჭრავე,
სმდა ფსთახარბ ვიბა ვიღმეჲ სმეძლა-ფიშრალა აფსრა უესგე.

სშიო, სეფსამო იუასხიოტი უარბ აზიენტქარ, აბრი უთიამუბ:
დჟოუბ, დეითავოუჲ უი ბუავ, კს-მინუთ აფსრა იაქმეკულრუბ;
იააუვიტი სეგე რსე უბრი უახეი წრეი აკნე უს ვიღესკელუბ!
უფსე თანე უანესემბახ, ისდერევიტი სეფსენწრე მუკაჭხრუბ.

უბრი, სეგე სლანწე ინანემთუბ აფსარბრა ნაე სექუნახერ,
სოტნსაცია სრემწიუემაქუბ, სარბ აიბა სმევიბოუ სეფსერ,
სსაამახ რელა, ფსემბითილა სეილახიანე სარბ სრემქურე,—
სრეცხანამაიტი სეგე რეცხანშიო უკუ, უს აბრი იუსაროურ.

ინებოვან სარა ამასარა რაცია, სეფსადმარა ზმამამ.
 ატიცია ირეთ ახაქუითრა, ირეთ სმასარ ურთ ვეფესმამ.
 ირბი ვეფე, აიბაცია უბა-ანანამეა, უბას ვეფესმამ:
 სრეკულამბილან, სერნებილან, სესამ რსაშორთრმ ურთ ვესეზა ზმამ.

სა სმასარახტი უხაზენაჭე უა დეკე იაფსამ იუწიასრასე,
 ხეთაკ რეთ ხენწაკერთაკ ზმამამ, ვეი ასეთა—აცქაქეა რსე;
 სა სმასარა სეუ აზებლუამ,—ინეს უი იმამ ბუაა რსე.
 ამცა სერგეგე სალესკოპიანგე დეჟამამ უდა სარა სსე.

ამრი ნანეს უაპა იაუშუამ სარა სთემშიაკ ნას უარა უანე,
 ამრა სეპიოტი სუასიათ შიეუადა, გუნსარაკ ეუქმწან უს სა სსახ,
 ავსთაა უს ვარგეგე ისუართამ, აფსაზგე იარა უბასგე ამი იახე;
 ნას ისანაქ, უნეპი სა სსე იოუპიოსეი აფსე ნაქ უბრახე.

სრეპიანუეტი სარა აპიენტქარ, სრეტიქეა ირეიდგეუ შერმადინ ისე.
 ამრი ამექეს იარა იზება იასიზემქედარსახს ასე,
 ულაფურ ისეს, იეუ დოუმერგან, უბრი ვეშუქეა უი დამცლამსტ ასე,
 დეუმერგუაენ უბრი, ამა-ლადერმ კაითთო დეამლარასე.

სალგევიტი უბრი სრუასიათ აყა უი სნაპალა იზეს ამრა,
 ამარ, სსახამს, უარა უახლტი სცოტი, სსე-სტიემ სეიფურნ უნეჟნე სარა,
 სრეკესადამეგან, აპიენტქარცია, ეიქემეშქან შიელახე შიარა.
 შიეიბეა-შისუჯად შიეუას შიარა, შიადაცია ირემას შიეციშიარა“.

ამრი ბუასიათ შიეუ შიეიჯეს ეიფურ უბრახე შერმადინ იითეტი;
 „ისეზით ამრი უს აპიენტქარ ქუნაგალა“ ჰიანგე ნაეიპიეტი.
 „უარა უეიფურ ამას ს-უა დმაჭკუნ“ ჰიანგე დბარნოხუა უა დნაციაეიეტი.
 დაბიკუდგიბიპიანტ, ნას შაეშოთიანტ ილადერმქეა ნაქ ისკაითეიეტი.

ავთანდილ ინეჭიარა

სეჭიონ, უს იჭიონ: „ო, უარა, დგმელცი ქიჯანცი უს რენცია დუ,
სნე უაჲ დათასწო, სნეს სეგმე ირანასეჲუა, უარა აჲ დუ,
სდგრბა სმანთოუ, ბსეკ იასეძქია ამირაქუა სეგმე ირეიპბეჲუ,
ისეთ ბსიბარას ანჭარა, აგუთპიბაქუა ირექუთოუ!

უარა, ანცია დუ! დგმელცი ქიჯანცი ირეიკეღა სეგმე სსემერჲუა,
აუბა რეუ მსიბარაღა იუბლეუიცი, ურთ უი ფეარას ირეთუა,
პრასეჲ ჰაიუნაგუიცი ამრ-საჭეჲ კაჭეცი სარეი ჰეუ ვიხეზღეღა,
ჰაბსიეპბბრა წესუტია ფუძქიან, იაპსეჲაუძქიან ჰა ჰსეიბამბუა!

უარა, ანცია, სეხმბ იეოუ! უდა დსემამ ცხერაჲჲ სარა,—
უარა სუპიოიცი აცხერაბარ სეთ აძუა სექუნაწა აბრა;
ადა იეურფსა, ამბუნ ქერთენ, ავსთაბ იცაგმა სეჲუკა სარა;
სეიქუნარ სარა უძაწ სეჲულაჲ, კურბან ქუნაგა უსნასეჲ უარა“.

უბას დნეზიან, ირუ დენწეჟილან, აკუაში დთუწიტ მცხუ დგურჯუბ,
ძერძადინ დნეირბიიტ შთანდუბ, — უი დწიუენ ალაღრმ კათიუბ;
ოუბუ დწიუუიიტ, იკუ დთანუეიტ, იმღ ციეიფიტ აშა ინდუჟეჟუბ, —
ინწიუიუასეი უი ატი აბრა, იაბ დანეამ, დნეენ დანცუბ!

ახიენტქარ როსტეკან იაჰაუეიტ აკთანდილ დშუგბნალას ატიე

უეი დანრეაქიბეკე სელაციაქიანზ არუეს იცაშა აბრა იბაუა; უბრი ანუნე უაუ დედიმეელტ, როსტან დგუაბეიეტ დეიცრაძიბაუა, იშრამაშას ვიეშე, შეცსუ დგუანე უი დნაგელეუეიტ ამცა იჭრეაუა, აუასირ შიასიფსე ჰია რეიბან, დრემა იბაიტ დქეუქეუა, დშიაუა.

აუასირ უბრასე, ასლასე დნუნალონე დანიბა უბრა, როსტან უს ეიბიტ: „ისეუაღამიომ ეცე სე ისოუბაის უარა აბრა, სარა სურეუაიეტ, სე სეუ ნურსეუეიტ, ნას სთენსეშეუეიტ აბრა სარა, უბრი ანე სარა შეაცაბან უდიელესეეიტ ეცე უარა.

„ოესამშეთესარ, იითანეს უი? უსაას სე სეწე სე უსეპიარცე?
„აკუაღსრა — აციგაზ არჭერიოიტ“ ჰია რეიბოიტ აუეშეცია, უაუ დარსეცერცე;
ას უმნეუან, ცქა უასსეცროუან იუბიო-იუუას უფსამშარცე;
შთა ისაბი აბრა ეცე ისოუბაის, ვითარჭუნეცე ცქა სეუ-ასცარცე“.

ავასირ დნაღაგან ქცტი იაჟა ვიჰიეიტ უა ირჭუნცნე,
 აბრი ვეჟე ანიჰა უი ათაგს ვიჰიეიტ უს უბრა იანრეგაჭუნე:
 „უბრა უსე უტიემსარ იელან აურია ლეჟი სე სეჟიემუნე.
 უაჰა სოჟმჰიან, მამსარ იელან სენმაჟ უასცარ უსფერცანე!“

ავასირ უსმტი დნდიელე, ჯარეგე დიმბეიტ არფეს უი იბნალან;
 იწიეუას იუა იარჰიეიტ იარა უბრი დეჟეცას დეჟეგბნალან.
 უს იჰიეიტ: „უი იასე სსუნალომ: სე ისეჟალაჰიოიტ ამჟეჟა იჰაჟეჟას,
 დერრა ათარა ამე იეჟადლაიტი, სარა ისჰასეგე უა ისეჰიანდან.“

ავასირ დანემა დერჯაგე აჰიენთქარ უი უაჟ დეიშითიტი.
 უა იელან უი იანიდერ, უსე დუნამღეჟეიტ, ისეჟეჟლიტი;
 როსტან აბრი გეჟარანს იენ, იგურჯარა ნეჟ ინაცლოჟეიტ;
 უს იჰიეიტ: „ჰიარა ათასეგე, უი შეჟე ირიიაიუა დეჟეიტ, დუნალეჟეიტ!“

ისე იქჟენე უბრი დსეჟან, გეჟლა-ფსეგლა უბრი დეჟიოსან,
 დნქეჟეჟენჰან, ისე ნეშთიტი, იტი იასე ისე უა ინარისან;
 „დაზა უი აესამჰა, სიფსლოიტ იაჟა სეჰარც სარა ისთასან.“
 ავასირ დნენჰიეიტ, უი იესე ისეჟეიტ, დანარმაგე დეჟემუნან.

ასელ დნუნალეტი უი ავასირ, ილანე ვიქენე, მეცსე დშოენე.
 როსტან დისწაიტი: „დეჰა უი ამრ, ამს ვიეჟე ამიე ინათანე?“
 ავასირ ვიჰეიტ უი იცამსანს, — დეჟეცას უბრი უს მამანე:
 „უი ამრა ფსომ უაჰა ჰა ჰსე, შთა ისეჟალომ ამჟე ვიღეგანე!“

ჰიენთქარ აბრი ვეჟე ანიჰა, ოამიხ დნუნეჟაიტი უბრა;
 დწიეჟა უს იჰიან: „სეჰამიხ, სეგლაქეჟა შთა უბრომ უარა!“
 სეგეგე იჯარშიო უბრი დწიეჟან, იჟეჰაგე ირეჟეჟან უაჟ იარა,
 „უა უაბეცეი, იანა ურმეი ამრ შიასეჟეჟა, ურთეჟა უარა?“

უარს უსე უსაკვლანაწა უსევალაძეად უარს უსმძიანე,
სადაძმთა, ისურეი, ოყიერ-რნასეს აღასმე ეიქესოიტი სვანე;
სა სეიბოუტიტი, სა სენუჟიტი, უცვიტი უასმ, ისეიდლაჟის დბანე;
შთა უსბანამ ბსეკ იასზიამაძეად სარა სეჟეურა ინაკმანე!

შთა უანბასბთი შიარაცარასმეტი უარს უგურდლა უბრასმეტი უსენბოუა?
უაბა უსბამაძეად ამჟელ ასრასმეტი უეიხეტარუა უასმეტი უგაჟეჟა;
სლემჰ იასბამაძეად უარს უბჟესა, კუეაწაგას საჰთნე ივაჟა;
შთა ისხუართოუჟეი სა სბთენტქარრა, ტიელა ეიჰბბრს უბრი იასუა?

სარს ისდერუჟიტი უს უარს უჭუნე ეგმორელემძეო აძლეუი-ასმეოი:
უარს უდერნაბ, უნეჟურგაბ, უარს უსენცი უარს უსჭეჟი;
ისდერუადა ანცა ირფსეზერ უარს უკუაურჟი, უა ურენცბარჟი,
ასა სესწიუადა სეფსერ, ჰაინემიაკუა უარჟი სარჟი?“

აკუაღს აჟიბჟ რაბბიტი სეკმე, ეიჟეიტი აჟილარ უა ირაცანე;
ეიჟეიტი აჟილარ უბრა აჰთნე, რეჟაჟა კარფსონ ნაჟ ირფეფნე;
რეჟაჟა დერკუკუნ უაჟა სეკმე, რნე ამთეჟე კაჟან ნაჟ სარანე;
უს რბიონ: „ჰაიასტი ჰარა სეკმე, ჰამრა თამიეიტი შთა იჰამბონე!“

როსტან იბეიტი იუბა დუქა, —დენრეზეაჟეზენ დღესელესიტი:
უს იბეიტი: „იეობმა ჰამრა შოთაშას, —უბრი ანაწასანეიტი;
იკუ ნასრასმა, ისა-უჟეი, ნაჟ დესცასეი? ჰა ჰანიეიტი;
არ ირსნოდა, ირნელაჟეზეადა? ურთ სედანე ბბრა ინეიტი!“

სეკმე წიუენ, ამეტეჟმა რბიონ, ნას სეკმე თენსნეიტი, ეიდაშეზელეჟა;
როსტან დრე სწაიტი: „დაძინე დცოჟ, ძიერ დეიგოჟ, უასმ უზნარა ისეზუა?“
დაბიტი უი იუაჟე უა შერმადინ დმეუა-დრჰაჟა, იოურა ისემდრუა.
ინეიგან ითიეიტი აუასიათ შიუჟ, უაჟა დწიუჟიტი, მესნე დკუაჟუა.

უსკვ ნაეიბიოტ: „აბრი იუსიით შიუუ ზბიოტ იუსთან აჭრუ უბრა;
იუნა უაუა ვიბარწიუა, რხსუ რუფუა, იგულან დარა.
დაძიკანუ დევიტ, სუჭკოგ დუგოგ აძიგოგ დვიმევიტ აძუსან იარა;
აბრა სუუძურ სან სუ იუსაფოუბ, სუუსთანარა სანფსამ სარა!“

უი იუსიით შიუუ ურთ ანაფხა, ვითადაკუვიტ წიუარა-ხარა.
რასტან იბიოტ: „იონიერუძწილიტ სურ ზლანხ ჭრუსუ მითაკ დარა,
ზეგო ნუბილილიტ აიბა, რეცან, აძი დნუძსაკუა უბრთ ჯარა;
უბრი ზლა ჰრიცხვარაბ იარა, იმანშიადსხვრც იძა სარა!“

აზნტოტი ათანდილ მაძალა ივარეი ტარელი იარეი რეიბაბარეი რტიუ

შრა ამსახტო სრა ივლარ, უი აზე ვიღმსოი, ეიბ ილამოი;
უბრი ამრა იხნაიეუსარ, მერსუბ იბღუეი, ნე იხსკოი;
ახა მრად ამთეც კანოი, ნეკანა აუამ აფთთე ნახეოი;
ბახეგეუეუა დანაბამო, ჰეურვა ჭყეცოი, ეიცამხოი.

ბბრი უბეოეუბ სანდღეო ბრეც ივარტი ბეიბე ჰიბრ:
ღრეეინე დეიეიეი, ილდგრეეე ირემამ ურთ ბეეეარა,
ღნაფეზაფეუეი, უბრა დნეოი, უი იოურაზე იმრა ღბრა,
ღეფეუან, იბეეეამსტ იბლაეეა, იციეზანთან ნე ბეეეარა.

იფეე მაჰსან დანეალას, იბს ზემეეეუა უბრა დეაღეან,
ილდგრეეე უბრეა ილეეიეან, ნე იხეეეეეან, ძეზმეს იკათეან,
ზენეზენლა იმთან დნაფეუეან, იეეეეან იხაირთეეეე უბრან დეფეუეან,
ფნმაეა დანცო, იხდრეეამსტ იხეე დანმაგოს, უს დეილაეეეან.

უს იბოიცი: „სა სეფესხანა, დმიონაიცი ბარა ბესეკულამძოჲს,
სსე-სეკუ ბა ბესე იძონსნაჲ ეჲსე, სესეგე ნეიჲეიცი ბარა ბუნე უა,
ეითართხსხაჲცი ბარა ბბარა, უაჲი იწიჲუა სა სეგლაჲჲს,
ეგა რანსეჲ ხანთახანრეგე ურწამეცეზ ბსიეობაჲს!“

ბარეი სარეი ჰაიბაბანმა, ისეგლაჲჲს სარა სეკურღან;
სარა სნესმინე, სეფეს თესსინე, ბეკუ იძონლემსეჲ უი ზდერუჲსან;
სეგამსარა ბარა იბაჰარ, ფესესეჲ ამაჲმ ბეკუ იღლემსერ,
ეიჰა ეიღეჲს სეფეს ეიჲესინსარ, სჲაა რტიგას ღადერმ კასთიარ!“

უს ღწიჲუა იბიონ: „ღა ღეჲსაჲჲს სარა ინსეჲჲსინ ნაჲ ისეღეიცი,
ინღაა რერეჲსე უი ბუჲბიღე ეიცერსოჲსე უა იღერგელეიცი,
ღელმას ბლაჲჲს ღა ღდერფეჲმიოცი, ანა უი ღელს სა სარეგუჲეიცი,
ღედღე, ღეზღა, ღეჲემს, ღსახუ ურთ შეგანე სა ისესეღელეიცი.“

უი უს იბიონ: „ამრა, აწეს ღაჲრა ეანმა ზმოჲსა ზსერჰიჲს,
უბრი ღამინე, დუნეი ეიჰაბრა აზესეჲ, აამთა იაწინაჲეჲს,
აჲწიაჲჲს, ჰლანეჲჲსეჲს, ურთ სან ირსოჲოჲს აჲჲა იჲესწეჲს,
უაგუთამსინ სრანსეჲ, იუღეღლ სნეჰიჲსეჲს, ღარეი სარეი ჰაითეობაჲს!“

უბრა, ბეიეტი ბდერცია ნცია სანღას უს ირჲესამიოს უბრა,
უსესინრა სარა, ტეჲანე იოჲს, სარა სწინაჰიოჲს ჰაიგუჲღა ბბრა!
სარა ღელმს იამთაჲს ისციეჲცი ბბრლანაჲ-ამითეც ეჲჲჲმანა;
ღაბიეჲს სეჲს, სეღლან ღარა, უაჲი ისჯაბიოცი ღციესინარა!“

უბრი დეგუჲეჲს, უბრი დბეღეჲს, აციემსა ეჲჲსე უბრა დდოჲს,
იანამითეჲს დსემნიეჰა დჰიანე უბრი უასე დეცცაჲეჲს;
იანღელმცა, უა იანესეღა, აჲწიაჲჲს უი დრეიგურღეჲს,
იღეიეჲმიოციჲს, იღეღეიეღეჲს, დრეიგურღეჲს, ურთ დრანაჲეჲს.

ამხა უს იაქიუნ: „სუესქეჟიოტ ანცია იამადა უბას უარა,
ბსიეობაბუა ირუთოიოტ უარა ბსიანარატი ჩემსზარა;
უარა იუთოუბ ასუმი, ანქარა, სმადა-ბადადა უი ახვარა,
უარა იუიოტუჟუ საჭუჟ ლამუბ სესჭუნწიანაუა ისეთ ლბარა!“

ამჟ დარაბოხონ, აწს დარკურდოხონ, ამრ თამიარა უი დანუფუზუნ,
ამუქეჟე რჭუჟ ფსმართას იმან, უბრა დრეჟიწუნ, უბრა დიალუნ,
იძთან-ფუძაენუტი, ილაღერძეჟა ძესჟ ბსიანუ უახჟ ილაღლუნ;
დუნრეჟიკახსოუნ, ირუ დნაქეტიუნ, იმა დნეჟელუნ, უახჟ დეცნაკოუნ;

უბრი დწიუნ, უბრი დკუაეუნ, — დეისეშიაშოუნ, უი დჭანდარ წლან;
იმაფეხახჟ, ანრაქეჟა რჭუჟ ამიარაქეჟა უბრი იბუნ,
იმნუ იბუნ, იმა დნეჟელუნ უი, საჭუნძრა, — მრას აკუ ისთან,
უსკგე იაშუნ: „აკუიღრა ნახსეჟან, აკურჯა სეკეიოტ, იახსხეჟან!“

არუეს უაე აეია იაქიოს სესშიომ ზეგეჟ აბრა სარა,
უბრი დუხცავს, უბრი დმუაბუშუნს უი ზესშიოდა უაეი აბრა;
სნე იბლაქეჟა უბრა იუაფსონ, იციეიფუნ იძღ იარა უბრა;
სარანტი იბეიოტ უი აბაფე, ამო დნადესხელტ უბრა იარა.

ასმით უი დანუღბა, დნეიფელტ, ღელაღერძეჟა უბრა ილხეჟეჟოჟა,
დკურდლაცან, უა დნეჟელეიოტ უს, ილბო ლჭანძიო, ნას დეიღეჟეჟა, —
არუეს დრეჟიწუნ, დნაკუდიბიბილტ, უს იაქიმაჟ ლეიოფუჟ, უაე დკუჟა,
ეობბარაზე ეისეჟეჟა, ინეიფელეიოტ ურთ ეისეჟეჟა.

არუეს დღესწაიოტ: „ნას დანბეიოჟ, მა დუშეჟეიოჟ უბრი სამა?“
ღარა დწიეიოტ, ღელაღერძეჟა ამჟრნ იასციოტ უახჟ იმასა;
უს ღბეიოტ: „უარა უანცა იარგეჟ დეიოტ შხა-ფსოა ანციოტ ეობანს,
სა ისესღერძომ უი დანუჟეიოჟ, დანაუაგეჟ უბან ჯაფხა.“

„გუ აფსა აღუფას ვიფუძ, ზრფეს ილანს აბრი ციგვადს უს ვიქუნაწვიტ;
„ანაწა იზე ას ქუნაგადამ!“ იგუ იაღურს აბას აბოიტ,
იხეილაიგანსვი უბრი იქურა, სხ სწეიასვი, იანა დსემქვიტ!
იანაიღუმშოზ სხაქუირგულსვი, სწექუირგულს იხენამკვიტ?!

იღლაფსარბ აღუნვიაჭუ სხ სარგუაქურან მცესუბა უბრა,
სხ სანაიფურწ უი სვიანაშოიტ, უს იღუმშოვიტ უბრი ჩხარა;
უი დებნალევიტ, იქურბ ვილაიგუვიტ, იხეიმქვიტ სხ სანარა;
ახს იჯანსომ აბრი ვიფუძქუა, უს იმაქვიტგლოუბ სრახე სარა“.

უი აუბთესბა დგრუაგე უს იაღბასიტ: „უარბ უიანაშოუბ, წაბურგ უბოიტ:
სვიდგვლოიტ. ჰია უგუ იანანამგან, აბრა სარა აწაბურგ სხოიტ,
აჟივი აქურვი აგუ რთასეუბ, უი ახ მან უბოიმ, უს აგურბ უგოიტ;
უი იგუ ბეესსვიტ, გუ იმამამ, იმმუ არგამაჭურბ უი დანგუშოვიტ.“

გუბ აუაზე დწეკეუ, იგუ ანბეს ნას იღურბ ვილაბოიტ,
უაზე იგუ ახსცო, იღურბაგე იხეგე უბა უს ურთ ვიბაბოიტ,
გუ სმამ აუაზე აუაბ რჭე დსეართამ, სარა დგვლოიტ, იგუ ვილაბოიტ;
უარბ იუსღერამ, უარბ დგუშვიტ, უბრი დბელუვიტ, აძცა დავოიტ.

უი წაბურგეუბ, მან-ჰია სხიამომ, უამა იმბარბ უარგუაბოიტ უარბ,
უი დწელბეიოუ, იგუაქურაქუა, იუადაუბ ურთქუა რბიარა;
აბწეგე ააფსან, უი უა იცაგუსან, აგუ-ფმუქაბგე იარგუაუბ იარბ,
ახს სწესიო, სხ რახეგად, უბართქუა სეგე იხბვიტ სარა.

უბრი ვიფუძ გუაქურბ აბი დაქემშიაცტ, ჰიანბასხს იუაბარგე სიირშია იუბან,
აბრი ვიფუძ გუაქურბ აუაზემოუ, ახანბიგე აბმუზნ, ნეუ ვიქუნაჟიან;
აღლაღუმქუა უბრი იჭეკასოს, მცხე დუს უაზე უი იფსადამან;
იუბილაკე აჭუ უარბ უიანაშოუბ, — „არ ირნემიანს დხაწადუღუაუბ“.

უბრი ამცა ზკვს, უბრხჲ დანცოს, სღაღრმძაშო სციხწაიციტ სარა:
 „უბრა უუქკუა ზუთხდიღ დაბრ, იახზარეწყი, იახამა სარა?“
 ათაკს ისყიპიტ: „სციფუზაიციტ იარა აკკუე ისაყსამ იამა სარა;
 აბრი აკუშუ-მეკუშუ ჯარა სეაღან, სეკქურა ვილაზგომ, სცამომ სარა.

სარა ვილაზგომ სარა სეკქურა, კეღსეაღომ უი დღსეარცე,
 სა სციხეფუშეიციტ ჭუზიარაუენმა, ღაღრმ კეღა სარკუაჟერგე;
 იხდგრუადა სეფსე სიბბრ ცქა სიწიყუაიციტ, ხს სციფერცე;
 სეფსე თანე ჯარა სიბბრ, უამამა იბაიციტ, უი აჟეიამრცე.

უბრი ხახეს სარა სემბა ნე ირწიანციტ აშხაქე სარა;
 უბრი ინარკე ღაღრმძელა სა ისერფსაზიოიციტ აბრა აყსთაქეს;
 უბეს სეკუაჟეიციტ წსუაყწიარადა, ნე ისელმაიციტ სეკუ-სამაქესქა,
 აფსრა ზახმეჟე სა სხე იბეიციტ, აბას იეაუბ სა სემბუ-ვიქეა.

კიტი ი ჯარა ხაზიკე იანეუბ აბრი ვიფუჟე უს აჟიფუა:
 „სეჟა ისხამეფუჟეს, უი იხე დღიოუბ“ ჰია ვიღერგა, ვიღერგა.
 ბამა ბღმეკე დეიფუშეიციტ, ფასა აკუიღ ვიფუჟეს უაჟა;
 დეუსეფუზარ დეფუზაა, იშუათიოჟე უი უიხნეჟა უს უბრაჟა“.

არფეს უს ღევიპიტ: „იბზას წაბრგეჟებ, უბრი იხეზია სეჟენარაზე;
 ბახსეჟე, უი იხე ისელსერმზახ, სა სბახდაჟე ბახდაჟე იხე,
 სეზნეტი სეზნელტ აბნაცი სეიფუზენე, მეცხე იმეზოა უს ამსე;
 სა დეფუზაჟეიციტ, უბრი სეიძოთეჟებ, ადიქეა ვიმეზღიოიციტ უბრი იხე.

აჟეამიღელ, აბერღამე ღამა, ამრ სეჭეჟე ზმოჟე უბრა დეზხაიციტ,
 უა ღნეჟარღა ღენასეჟე ბეჟსეტი, აკურჯა სელა, აბრხჲ საიციტ,
 უბრი აღა სარა სსახამს, ანცია ირეიფუჟეს, უა რეჟე სერგხაიციტ,
 ბსიბბრა, ხს აბბრა, სეგეჟე რცენსურბს ურო სარა იხეაიციტ.

უი სარა სან, სარა სსაანს, კერ იღმონე დეოუბ უბრა,
 იუბა ეიფთ სიანბიტი უბრი სარა, სეკე თბაუ უანე დეოუბ იანა,
 უი დნეფსანეტი, უი დეილასეგეტი, იბსიარა სეკე სერტი სარა;
 უს ანეიზესე, ნან ანცია იანბტი უს ბსიარა; სსეფთუბამ აბრა.

სა სან იზე კუაერს სსეგეტი, ბარგე ბეიფე აბრი ბდრა;
 იანა დნეტი, სარა სსეანბიტი, წესეი მუბეი უთ ნეილემბრე;
 იანა დეამ, ჯარა იზე იგეტი, უი სსე სარა ანცა სანბლე;
 უესე აბრა სანბტი, დანრა სანბტი, აბრაე სტიოუბ სანბლე სსედრა.

იხეამ უან სარა აანთა, აციაქიარას სა სდიქელაროუბ;
 იცას აანთა სარა იხეგროუბ, ადრცია რეია სა ინსეპაროუბ;
 სარა სცაროუბ, სეპთაღაროუბ, მა სეფსეოუბ, მა დნეფთაროუბ;
 ანცია სარა აკ ივებომ, სეგე სსაროუ სსანსეოუბ.

უან უესე უი კეღლეიბიტი, ნან დეფსეიას იმა დნექელეტი;
 აანბე დნეტი, ამა დნეტი, აანა დნესიტი, აესთა დთალოეტი;
 უს დცოეტი, აფთა იქანსეტი, იბრლამე სსეფე ანა უა იანბლეტი, —
 „ანბს კუაერს სსაქეუბიანსეი?“ ჰია ინსეფ უი დანბეფთეტი.

უს იბიან: „ანცია დეუ, კუნანას უარა უჭრავსა სა იხეესეი?
 სსეცეოუბსეი უთ სარა სთახცია, აბრი ეიფთ ნანსე სა იხესეუბსეი?
 უესე რსეპა სარაბი სბელეტი, აბს სარა იხსეუესეი?
 სარა სეფსე, სსე სანბეფთუამ, აბრი აენბა სსეოუბსეი?“

კეილ მთლა დანს სთახ სეკე იხეტი, უს იმლაბა, აბრა სარა,
 იეია ფეიბეტი, იქურა ეილაბეტი, უი ილემბეტი რეფმერა;
 ო, სლანსე, ჰა ჰეცეოუბრა ინანსაწაბე სა სეკერა,
 უბრი იცნსურას ადნეიანსე აბი დეაბამ სარა სსე აბრა.

აკრედიტაციო ინსტიტუტი მცხეთა დეკორატივ, უი დასსუცლარ,
 კუდალ ანთოუ ინსანაგოზეი მცხეთა დწიუარ, ღაღარმ კაითარ?
 ვიბა ვიღამი ისეიდამუ სუცნუ უი იათასუ ნაუ დნაშთაღარ!
 სა სსგამე ვიღამუ სოუს სნასსუცარ, აკაღამ-ტარ სნეიტაღარ“.

ბრფს დწიუა, დღაღარმტუა, იფუზარარსუ უი დენდიქულარეიტ,
 უახეი-ჩინეი უი დმეცადეკუა, უი დგიფუზარაუეიტ, უი ინტრეითუეიტ,
 კარ ბნეი დიუი, უბას ჩასეი სემო რეღა უბრი ინეიმდიეიტ;
 ჟარგამე დიმბეიტ, უი დვიზმუზარაიტ, იღასამ ვიქუნე, უბრი დღენბიუეიტ.

უს იბიონ: „ანცა დუ, კუნაბას იზუესეი უს უბრი აეარ,
 ინსუთასეი აბრი ეიფოზ ნასეფ, აბრი აეარ რეკუარა-სმერსურა!
 უარა აბუ დუ, უს უნაზმერუ სა სნეზარა, უა უამაპარ,
 ირგამაჭე სეფსთასარა მუშექეა, ირფსეზ სა სსე კუარადა აფსრა!“

აკთანდილ ალგში აბჟასი სშეზ

ტარიელ დმუზიბაზ ატიე

რფეს დციუშჷმა დციაჟია დნეიუეიტ, აშუა დექუნე სარა დცონე.
სუკ დენსალეუეიტ, ფსთაკ დენთაფუშეიტ, ამერსუგა უა ითაჟქინე;
იბეიტ წოქუაკ ადურა აჭყენე, აბაბირაჭუ უაჟა იბიუნე;
უბრა იკუ ასციეიტ იარა შოიაკუს, იშრეჟამლოს უი დარაძინე.

უი ანიბა არფეს იკუ უს ინთუგურდლაიტი, ინთუგურდლაძეიტი;
იკურდლარა ზენმა ინაზაიტი, იმიკენ-ისქენე უბრა ინაძეიტი;
აკუილ ზენმა უა იკუილხაძეიტი, აზრლამუგე იბრლამუსხაძეიტი;
უი დკუაღააჟა წაჟა დენტალტი, ილაფუჟა უბრასჟ იანემუაძეიტი.

ტარიელ დიბეიტ დეიქუფუშენე აბაბირაჭუ უაჟა დტიანე;
უბრაჟა დტიან იფუთოე ინეჟანე, აფსე სუაფუთოე უბრი ინსუაფუთოინე,
ისუღა, იბიენწირა სეკე ფერტლანე, უბრასმტი ინეიუნ ამა ინდჟეჟენე;
აკ იხაიამესტი, დსციაჟიამესტი, აფსმარასჟ ინე რსანე.

ივრანჭვთ იმნე იკაქენ ზღმ, ნას უბრა იარა იაჰა;
 ავირანსმია უაუა იკაქენ აბქან ლაფსეკ უბრა ეიწჰია;
 ილაღერძქუა იჭრეჭრეთ ილრაიუნ, კერძა ეიფთუნ აბსმ ბეჰია;
 მაკაბ იმციაცტ ამცა იცროუ, უესგე დგუდომ აიქუნარაჰია.

იბლაქუაგე იზნტუამესტ, ზენძაკ იფსე უი ილძახანან;
 უბრაჟა აფსრა უი დანაიკუნ, ახა უი იზ ურთ აკე აკუძან;
 არფეს უბრი უა იქუჭრეთუნ, იფსე თაღარც უი დექუკულუნ;
 ნას ღენსრეჟიფან დგუდიკელუი, აქმარა აბრი იზეიუნ.

დისტიანე ინაზლა ილაღერძქუა უბრი ირეცქოი,ტ,
 უა დრიღტიალოუბ, იხმ ჰიანე უი უა იქუჭრეთუი, დიჭრაცაიოი,ტ:
 „უსესუაფთ აბრანხ, აუთანდილ სოუბ, აბრა უსეფთაი,ტ“ ჰია ეიჰოი,ტ.
 უი უა დგუთოუბ, იბლაქუა სტეუბ, აკ იაჰაუამ, უს იქუჭრეთუი,ტ.

იწაბრენე, იზრეჰიას ეიფთ იუნ უბას სეგე უბრა.
 უი იბლაქუა უაჟ ირეცქი,ტ, იზ იღრუა ღუაღუი,ტ იარა;
 უბასენოუბ უი დანიღრ, დნიან დგუდიკელტ უს უბრა,
 სექუნე იმიანსოი,ტ უბრთ ირეიფთუ დსეჟალძჰამ უბას ჯარა.

„სამა, ეილანგეჟი,ტ სარა სექურა აბრა, სარა უსეჟი,ტ;
 სა სეფსე ჰთან უარა უსესჟი,ტ, აბრი ალა სექურა სერღულუი,ტ;
 იასარაძა, სარა სეფსე,ტ, უანამა სა სსე სწიუი,ტ-ისესე,ტ;
 სეჰოი,ტ სარა სეფე უნაზლა, ამიარან სერჭოი,ტ“ იჰი,ტ.

ავთანდილ უს ეიჰი,ტ: „იუმსეი, აუს ბაფსე ზეაუწა,ტ!
 აბსიბარა იამრეჟაესმადა, იამრელსმადა, იზეუმაჰაცე,ტ?
 უარა იუა უაჟე იუდომ, უბრი ეფთ აუს უა იზეუა,ტ?
 აუსთა უარა დსეჟიანისეი, იზეაუწო,ტ, უსზეუა,ტ“

უბრ კერ ზღვრება ამი უკუხარ, ღვრცია ირბით უა ინაუწაროუბ;
 ანაწა უსკა დანწაროუბ, აწიუუარა ინაწაინაწაროუბ;
 აგუუარანს დღუღუღაწაროუბ, ანაწი დაქა კერ დიუფუწაროუბ,
 იაკუ იუუა ციგანს იუუელაიტ, უბრი უარა იუღვრუწაროუბ.

აკრე უღვრუეიტ, აკრეზღვრება ირბით ამა უსექქელაწი,
 ადღე უქუნე უარა უწიუეიტ, უბრი უარა იაღვრუწაროუბ?
 უარა აღუნეი უსე ნაღვრუმიდიარ, უსეწუნწიანაუა იღაუბარწი,
 უსე იუქსეღა უსეწიუბარწი, იღაწ ასურა წაურწიწიწი?

ბნიბარა ფეწეწიწიწი? უბრი ამცა იამბელწიწი?
 უს აგუუარა იაქქიწიწი? ამი იზება სსე წმერეუაწიწი?
 იუქიამაწ იუღაწი? უსე ეიქურა უარა ფსრად!
 უარა იუწმღვრეი იმწრეწიწიწი, ფწრეწადა აგუილ ქუწიწი?

სნე აგუილ იაწწიწი: „უუაწწიწი, ნას უსწადა ას უფუბანე?
 იწიუუარაწიწი უარა აქუქა, უაიუა აწიარა მეწსე იციგანე?“
 ათაწ იაწიწი: „წწა აწიასე იუღვრუეიტ აწა აგამ ეიღვრეწიწი.
 აფუბა-ბწიასე რეწაწიწი, იუღამ აგე უი აფსანე“.

ფსე სწამ აგუილ ას აწიწიწი, აიბარა წაბერე უაუ დწრეწიწი,
 ნას დწსწიწი აწიქა სსეწას კურღარღა ციგაკ მამაკა?
 იანაკუწაწიწი იწაწაწიწი აწსთა უსქა ციგაკ რეწიწიწი?
 უწაწაწი უსეუამწიწი, იუწწაწიწი უაუ იუიბა?

უასწმერე სწარა, უწწიწიწი აბრა, ამა წწიწიწი აბრა წწარა;
 უგუ იანაკას, უგუ ითაწიწი წაწმწიწიწი უარა აბრა,
 იუთასეწიწი სწე იაწწაროუბ, უგუ იანაკას ნაუქმან აბრა,
 უს ეიღვრეწიწი ას უსწიწიწიწი უგუ-ფწეწიწი აბრა უარა“.

ათაკს იბეიცი: „სა თუხსიოხეი, სეზს სსზრწყესუამ, ისციეზმანთოუბ,
თუჰიო საჰარტი მეს სელამამ სარა იბლუა, უი გუუთაროუბ,
უგუ ისანანგოი იმაროიუმიო სარა სკუაურა, უი უა'სსუცროუბ;
აფსრა'სეჰია სარა სეზოიოუბ, უი გურღმარას სარა ისეზსოუბ.

სა სასმეფსუა გუა-ფსეკალა აბრა სნეჰიოიტი უასმ იაჰარცე:
ეიხეგუაუაუა დენეი ეიუენაგას, ანარცი უბრა ჰაიბაბარცე,
უბრა ნარციე ჰა ჰაიქუშიარცე, ჰაიბარგურღოა ჰაიფელარცე.
შიაია სექელაცია, სა სეუაცია, ანეში სექეუსო სა სეჰიფერცე!

ბშია იუბო იხეკლომა ხარა უეალარ დუმბუა უარა?
სა სეკურღმაცო ღა ღანს სეიოეიტი, ღარგე ღეჰაალხაძოტი სა სასმ აბრა;
ღარა დეოეარ, სარგე სეოეუან, დსეკლარ სეფელან სარგე უბრა.
ძიჯე ურეზწა, ურთ ურეზსუც, უგუ ითოეკვს ინაკა უარა.

თედრუასაიტი უს იააფშიანე, წაბერე უასიოიტი უარა უჰაჰარგე:
აფსრა სსარციეტი, უსეუაწ სარა, სეზოჰიარა კაჰარძოუბ სენმაგე;
სა სეიქესარგე ჰეიდა სელამ, ისეღურძოლხეი სარა უესგე;
სციოეი ნაღალეოეიტი აფსცია რეუეარა, აბსაცია სრეღწეტი სა სსათაგე.

უარა იუბო აკ საჰაუამ, ისეღმუადომ უი აჰარა,
სარა სნექებეიტი სანენ შიასშია, ისეღამამ მეზო ფსლაძარა,
უაჰი ადრეი ციგმას იუასწეიტი, ისციეღელხაიტი უი აბარა,
სციოტი სარგე უბრაზ სელაღრძეჰა რორაიხეკენ იახეცას ღარა.

იღასსეუეი ადრრა აბრა? სეკე სრეღწენ ნეუ სარა სციოტი;
ამღამა აბრა უარა კრეიღესცო რასმ სა სსე ურნოტი;
აკუილ მრადე უსეგე ისეართამ, უბრი ადა უბრი კანძოიტი.
ამღამა სა სოურეკუამწეიტი, უი ამჰ შერეამ უარა სეუბოტი“.

ავთანდილ უბრი დიაცაეოიტი აქობ სკვლას, ქობ კუბსვლას:
 „უარბ უფსვრ უგვლრუბა უეს სრეისან ჰობ უარბ უგვლას;
 აბას უბუნ, უსანვ უღამსან, უი იანვიდამამ უარბ უგვლას“.
 უი დისვტვუიტი, იბობტიე სანმწიტი, უსვლას-ქობლას, მარბობაკობლას.

„სა სვლასდვრბ, სარბ სანქობ, რვკვსვლას უმკვიტი, უს ივასანაიტი;
 შობ სვუუასწიუიტი, სარბ უსვრვკვუატი, უგუ ფვსწიუიტი, მვცვუ უსვრვკვუაიტი;
 ავამსარბ ანვუთასნას, უს ავუასანაიტი, ავუივ კანბაიტი,
 ავას სვუბობიტი უბრი ნაკობ“ — ივლასდვრბკვუ უბრბუა იბაიტი.

„უი ავუივ სვშით, აბსვშიაშია, სავკვრ-მარბობა ისვფსვლას ღარბ,
 სკუ სვბაბლასუბ, უბრბ დნვქნ, სანაიტი სანაცვასკვრ აბრბსვ სარბ,
 აბინთქარკვუ სან სვინსვმკვლტი, სვინსვმწიუიტი უბრბ იარბ,
 უავი აბრბუბ სან სვუღვუკვლტი, შობ ისვფსვლასუსვი სარბ სანარბ!“

სვუმშითნ სარბ სკუ შნ, ინაკობ სან სვსუბობ ცქლას უასსვცვს;
 უსწკ უნაქუტიბ უს უარბ უბრვ, სვსვსუბაფშივბ სკუ ნთღვლასანვ;
 ისდვრვბდა უბრი ისსნავარ უავიტი ი სკუუარბ სკუ ნასსარბთონვ;
 ნას სარბ სცან, უარბ უსსვქბ, უგვასუტი ნაკობარბ უბ უასსვქნ.

დაავუქმბაკვუ უბრი დვობობნ: „უბრვქობლას“ ჰობ, დვმრვბანკვუას!
 უბრი იღვრუბან, აბრვ დნაქუტიბარ იკუ შვინსამრთუას, კობა დმრვიდლსვრუას;
 ფსვსვლას ანობობ იბლას თვსანაბლას ადვრბრბ ითიუიტი დმრასვრასსსვრუას;
 იბობტიავკვრ უბრბ დნაიკვრუიტი, აქმარბ დავუქვტი, უბრბ იბრბობუას.

იბაიღვრვანვ, კობკოუ აბი კიფშ „სწრვ სსანაკ, სწრვქობლას“ ჰობ უავი იბიუიტი.
 იბრვ ისანაკობან, უბ დნაიკვრბანან, თონს დნაქუტირტიუიტი, დნვიმრწწვსმკვიტი;
 დნქუტიკვლასუიტი უასსვ ადბასვ, იბრბაბრბითონს, დნვინვშიაბიუიტი.
 ფვთობაკვ იცონ უბარბთ ფშანაბლას, — კობა დმრვიდლსვს უბრბუას იბიუიტი.

ავთანდილ უი ქიანსაღლა, ქია გუბსელდა იგუ ეაიწონ;
 უბრი ილა ტარიელ დაღწენ აციაჟიარა უბრა იგუ ასცინ;
 აბრი ეფუზ აჟია უა ისაჰაუას—დთაჰმაღსარკოგ ილეჰა წარონ;
 იკურუა ისაირშოთენ, ჟიჰა დეიდღსაიტი, აციაჟიარა უბრა იკუაყინან.

უბრი ასუმიტიუე ინჰმასაჰ ას დანეიდღსა, უა დაღღუღუასაიტი,
 უი დარგურღღსან უბრი ისე-იჭუე იბერღაშესა იკაჰქესაიტი;
 ადგრ ისე ასუმიტიუე დმსუჰ, ამდგრ ისე უი—დბაჰასაიტი;
 დნაკუშრა-ააკუშრა ქია საღლა ისაღა ისაირშოთენ, უი დეიტგასაიტი.

აციაჟიარა ნან ნადგრენ, თანდილ დისწაიტი უბრა იარა:
 „აკასე სოუსწარცე სთახუჰ, იმძაკუა ისაჰი ათაკ სარა,
 ანანსაწა იემოუ უარა, უს სსე უკუაჟუა იელთას ლარა,
 ბსი-იუბომა უბრი უარა, სუს იუსაქეი უბრი უარა?“

„უი ასე იუსაჰიო სა ისეზდგრძომ, უი ასეჰაიგე სა ისეზჰაიძომ,
 უი სა სსეჰაი ფესთანაროუჰ, უი ადღაჟსა სსეჟალაძომ,
 ძესაიტი, დეგელსაიტი, შიაფეჯაფსაიტი, უი ვიდღასშიო აკ ეალაძომ,
 იუაჰარცე რუთახემ აჟია, ძესსუ იწიუწიოუჰ, იურჰაძომ!“

ავთანდილ ეაიტი: „აბრი ეიფუზ ათაკ სა საქეკულეუან უა უანგტი აბრა;
 შთა აკ უანჰიოიტი აბრა სარა, ჭარგუბსედროუჰ უმჰიან უარა,
 უნანსაწა უცოდერ ვიდგეუჰ, ასმით ღსაშოთრა ეიჰა აბრა,
 სარა ისეზჰიომ იბსიოუჰ ჰია იუუს ასე აბრა უარა.“

უნანჰე იახოუჰ, უს ინეუუეკოიტი, აბრ იეაწამთა ნაე იახუესბომ;
 უი ფსანაძამ, აბს აჭრადამ, აკასეილცომ, აკასდგრძომ.
 ასმით დეუსაშოტი, დეუგუაღაძომ, უარგე უანსუც, იექუნაგაძომ.
 საჭრამრა ლსე უი დმსუჰენ, ეჰიანს დეაქწიტი, აბთ უუოუთაძომ.

შიარა დმიტრიან, შიეილერიაჟიან, ეპიძან დუჟუიტი, აბრახა დაჟუჟუიტი,
დუმიანწუჟუნ, შიეიბალერბონ, შია შიეიქუღერშიან, უაჟი დურგურჟუიტი;
უსჭუნწიანა ღარა დღანაძეიტი, უბრი ღსუჟა უბრი დბუღუიტი;
უი დუჟუჟუიტი, დუჟბარც უთანჟ, აბრა უიანაძე, უჭუნაჭუნ ინსუჟუიტი!“

ათაკს იბიეიტი: „აბრა ისოუჟიან ზეგა წაბერგუნ, აიანა უბიეიტი,
ანათ ჰა ჰსე უბრი დგუაჟუჟუიტი, უბან დბუღუიტი, ჰბარა დასსუჟუიტი;
სარა სანთან აჟანსარა, უარა უსუნამან, სმარა ურტიეიტი,
შია სანეიქუნა, ჰცან უბრი ღანა, ჰნეინგ დანან, დანჭუნუნანაჟუიტი“.

უსან რჭუნანრანიტი უბრახა, ღა ღანა, ტარიელგე ავთანდილგე;
ურთ ზეიუჟარან ჰია ჭუნჯეი ბსეჟეი ირუნჰიამი ბაჰა უჟსგე;
ურთ რსაყენქა ბერღანა ეიუბუნ, იგუილ ეაჟუნ უბარო რსერჭუნგე;
ბსე სანაღა, ჟია ეუბუნღლა ათურა ითუგოიტი ამთწიეღაგე.

ავთანდილ უს ეიბიეიტი: „სსე, სეჟე, სდერბა ზეგა უსინესწოიტი უარა,
ანა უარა ან უსე ეაჟუნან, იუტერჭუნგენ უსურა აბრა;
ადრცია რაჟია უსე იაჟუნსურ, აჟგე იაჟანა უი აწარა;
უს უსე იუსანდრესოან უარა, იალოუსრუჟეი ამანარა?“

„აჟურჯარა, მცალა ბელრა, აჟგე იაჟანა უს უარა უსე,
იზაჟოუსრდერჟეი ამიგე დუჟსმი, უს იანპოანარ უბრი ირანჟე,
ამრა შიანა უი ასეჟუჟა, აგუილ კანმი სანა სემჟე,
ანცია იუსიბიარ, ისეჟალაბრა უნახემბარ უარა უჟანსუტი“.

ათაკს ეიბიეიტი: „არა ისოუჟიან—უი ზეგა რეწკეს სან სსე ეიდღეჟე;
ადრ იანბო ბსია დობოიტი, ამდრ იანბო უი დიცეიმდღეჟე;
ანა სარა იზაჟანსური, სარა სეჟურა სსეჟეა დმაჭუნე;
ანან სსოუჟიანი? უარეი სარეი ჰნემანარა აჟეჟე, ეიუჟუნე“.

აღიჭი ამცვი კერძს ვიფარუნ, უბრი აზრ უი ამცა აკრუვიტ,
ამცი ამცვი ურთქუა ვიფარამამ, ურთ ანეიქუძია—ამცა ვიქუტოუვიტ;
ამივ კვდა დგურჯიანარგმე, ატიემ კურჯანქო უი დღელუღანსოუვიტ.
იხეუსემდღრუაი, შთა იანაყვიანე, სს სკუ შრეძოუა,—უი წადანსოუვიტ“.

ტარიელ აღგმი აბჟასი მუგიმგზ ატიჲ

ღრა ისთახუბ ოუასჷბორცე სარა სწეჲქოსას აბრეჲე აქიღბა,
ნას ცჷმა უასსუც სარა ოუასჷბოჲე გუჲიბზაღლა, სჷფუჲ ვიღკაღლა;
უარა უაღარა სა სასეჲფოჲენ, აშთასჷ სეჲუ ანჭეჲღჲ უსეჲფოჲორღლა,
ჷღეჲ სენთეჲწტ სეჲუსსაშოთარაჲე, ჩეჲღლა ადიქეჲ რნეჲქეჲფოჲორღლა.

აბჷბორეი აჲფასარეი სა სენრეღლსეჲ ნეჲ სენსაღლეჲიტი;
იმჷრეაოუას ღემეჲეი ბეასეჲეი ისარემეჲე უა იაბიჲეღლეჲიტი;
ბსიეიბაბუჲა შოჲეჲ რეჲეჲეჲე ჯჷმა ურთეჲეჲე რბარა სა სეიეჲურღლეჲიტი.
ურთ ოეარწას, ორსეიბაბუს, ოამაშბა ოსბეიტი, უაჲეიღჲე ოჲასსეჲეიტი.

აბრა ასეჲბჭეჲე აღმი აბჲასი ვეცსეჲ იმჷრეაოუას ოასსაღლეჲეჲასიტი.
ბსიეიბაბუჲა ონარეიჲეჲეჲეჲეიტი, სა სემცაგეჲე ტოი ონაღბაჲეიტი.
იაბიღკეღლან ონეიბეჲეჲეჲეიტი, აიქეჲეჲარა ღე ურთ ნაღბაჲეიტი;
აბჲას ნათრეჲესტ, აღჲემ ნაშთაღლტ, — აბას ასეჲ ურთ სეჲმეჲრეჲეჲეჲეიტი.

ზნე იაბიქუძორტ ნას ინეიდესლიაიტ, ინეიჭუნაკვლა ღუღუბლა ინეიქუფუიტ.
ფსრა იაციშიომესტ, ვიბამჭათეიტ, შანსენ წარლა ციგამას ვიბაქიეიტ;
აბჟას ღაფს შიეიტ, ფჰიზს კამანკამორა უა ინეჟუნაკაიტ, ახე აცინაკეუიტ,
ნაე იუნე იცეიტ, — ალემ ნამთალტ, — ამალაკეე იამჭათამეიტ.

აღემ იაუს სკუ იამესჟეიტ, ინაქუჭუნესთიიტ: „იუუაი უარა!
იზურფსამოხეი ბზია იუბუა! ფუ, აბრი ვიფთხ ახაწადღუღარა!“
საჰას თუნე უი სნასწეჟეიტ, სეფსაკე ნდიქესწეიტ უბრა სარა.
სნასენ ისმიტ, — ინაციესჰაიტ ღუნეიტო გუაურა — აგურჯარა.

საჰას ნერშინე აბჟას იგელას სს სნადჟაღუეიტ უბრა ისკარსე;
სა იანსთახსაიტ სნაკუმერცე, სარა სწებლუა ღეუაფსარასე,
აბჟას ბებუა სს ინასკუდღეუეიტ, სციოდღაღა-სციოფუუა საჭარასე;
სა ისწებქაჰაიტ, უა საიაილამიან, ასუღა წესურააიტ უაეა ისმარასე.

ინერგუმბელეიტ აბჟას სარა, ახა უგსკეე უი თუნემსაიტ.
ნას სარა სკუააიტ, ინეშთესნეიტ, აღგელ უბრა ინანესეააიტ.
სემხეი სარეი, უბასყან უბრა ჰაკუმთაიბაჰას აასკუაღამააიტ.
უა სააკურჯაიტ, სკუ ნეიცრადლაიტ, — იუმბოი უაეე სელაღერმ ააიტ!

აბრ სანს სს სკუაურაქუა ზეგეე აბრეა სარა იუსაჰიეიტ,
სეჟამსაროუჰ, სს სეიანსროუჰ, ას სანდჟეოუ ბამთა იჯოუჟეიტ;
აბზასარა სს საციემეიტ, ახა აფსრა სარა ისციემეიტ“.
ას ანიჰას უბრი აროფს ღუნქმეფსენქაჰაიტ, უბრა ღწიუჟეიტ.

აგონდიღგეე აბრა ღწიუჟეიტ, ილაღერმქუა უაეა ისდჟეჟეუეიტ,
ნას უს ვიჰიეიტ: „უეუ ფეჟეითიიტ, ბამთა უწიუჟეიტ, გურჯა უაკეიტ,
ანცია უარა ურეცჰაიბეიტ, წაუჰ აკურჯა უაციიმესხეიტ,
შიეიქეირშიომესტ ფასაკეე უი, უს ითანსემსარ, — უი შიეიქეირშიეიტ.

ამხიანბუ იმთასუენ აუადურა, ამჟედარა,
ახა უბრი უი დაცუნხარ, იარა დუქუძიოიტი აკურდმარა,
კურვაროენ ამხიანბრა, — უახანიკუნატიუეიტი აფხრა უარა.
აუაზ დერ უი დარბხამეჟუეიტი, აუაზ მდერ — უი აწარა.

ტარიელი ავთანდილი აჰათასძე
იშხეხჭიეზი, ანძათ უაჟა
ურთ ღმუჯრბასი ატიე

ურთ რესხარ უაჟა იწიუჟიე, აჰათასძე ნას ინდიქულეიე;
ანძათ უაჟა ურთ უა ილბიე, მესხუ ღანრ უი დეიკურდეიე,
უახდ დანრფელეიე, აჰან დწიუჟიე, უი ღელაღრმ ასრანსტი ილფიუჟიე;
დგუღრკელეიე, ვიბარწიუჟიე, ვიბარგუბსელტ, ნას ითუნხსიე.

ანძათ უს ღბიეიე: „ო, ანცია დუ, ჭრეკ-ბსეკ ალა სტი უაჟე იღმძოჟა,
ჟიანტი აჟსარა, ალაძიარა ურთ უბრანსტი ილბანსემოჟა!
უსერხეჟან სჰიარ უსლანსერხეჟი, სხ ისლანსელმოჟი უაჟ იღმძოჟა?
უარა იუჟიოჟან სსიქიქუჟრხს, იანსანთიოჟანს ურთ აბრა იბოჟა!“

ტარიელ უს ღეჟიეიე: „იბანსადა ნსეჟ ნაკბა უს აჟა რსე,
აწიუჟარა ჰა იანჟიეჟეჟან, ჰა ჰეურღმარეი ჰანხარეი რსე,
აბრი უაჟიეიე, ჟეტინტი აახეს ფეარას იოჟან უი ჰარა ჰსე,
ბა ბრეცჰანსმიეიე უბრი აჟუმსარ, სარა სეზიოჟან უს აჟსარაჟე!“

დაბატონი მდგრეუ, ამბა დენწოუა, ამე იაკუთასნე ნაე იკასთოუა?!
რეუადს ისეძას ურთ სებლაქუა, ლადერძელა აბრეა ირთოუა?
უბრეა დსირეუბ ამბა დენწოუა, სებლაქუა რანსეტი ძერუაშო კასთოუა;
აკუილ ზეტე სუაფუშოთიე ნასელოიტ, ინაღაგარ უს უა იბეესუა“.

აკობანდილეგე დიკუაღადიეიტ დესჭერენწიანუას იმრა იარა,
უს იაიეიტ: „ო, სეესენსანრა, სესლაეოუსეი ბსენშეუა ბარა!
ჭაიბაშბონე ჰაიეეგარაღა, აკეგე იაფსამ სეფსთანსარა;
იხეუაღონდა ამიე იბეიჭოუა, სეაე სბელუა ჰბრა სარა!

გუილ იადერუეიტ ამრა ანაბრე, უბრი შეკანძო უბრა იარა,
საკუ ბსანაროი ამრა ნეინე, აშსა ინაზსნე ითაბიარ უბრა?
უგუ რელელუა აცაუა ლელუა ეიფუშნაიტ უბრი უესეგე იარა.
იუდერუასეი სენე შიეიქუშიარ, უგუ უმშენ, ისმახ უარა“.

იფენსნეიტ უბრა, ურთ რნაბაიქურეეიტ, ამცა შორეცრანს უესეგე ირეცრანს;
ასმათეგე ურთ დრეშთაცეღა ჰაფე დენტალტ, უბრიეგ დბელუანს;
აბეს-ცია დუ უა ინეიწელსეიტ, უბართ ტიარცე უა იღერსნოიანს;
ავეჯაგე უაეა იტიანე იცაბეიანს, რეუ რნადერშოთუან.

ურთ აბრეა ანარა რეუიტ, ირეძას აკუაც აბრეა ირმიტ;
ნა რეძამესტ, აუა მაჭენ, ანა უესეგე ურთ ჩარა რეუიტ.
„კრეფ“ ჰა ტარიელ იდერცაღაეიტ, — რეუ ეაიწარცე ნან ბირეეიტ,
ღრანსეკ იეს იჭნაწ სუჭე, სუჭეაე ღბანიდარც აარლა იკუაღიტ.

ღანარ იკუასუოუბ ამიე-ამიე აეიბ ქუნაგე ეიბერშიოზარ,
იძერუაგე კერ ირესოიიტ, აეიბე ემძენამ აიბშა უშიოზარ,
დბელუასარგე აბრი ეიფუშ აეიბ ეინხარსედლეეიტ, ფსენუა ამანარ.
უსერეუაეუა, უარა უეუთეხა, დანარ იკუასუოუბ ჰაიბა უსათარ.

აბრი ბუხა აბო აღმქუა, აბო აღუქუა უბრა იუან;
 უხ ვიციაჟიონ, აბიუ-აბიუ უბო რეკურაქუა უხა ვიბერაჟიან;
 უხ იანაბრა რეიციაჟიონ ნადრეჭრეციტ, ინადროუძან;
 ვიბა დრეჭრეციტ რნუნა—რექუნა,—ვილბრეკარც აჟია ვიბერდუნ.

ტარიელ უხ ვიბიტ: „იხსოუბიოხეი აბრიეან აჟია სანა;
 ინდუბლანს უჯანაბსე ანცია იუჯიძან სან სსე უბრა;
 ჰე ჰსე ადდრეა ჰე ჰეობარქუევიტ, აწკეს იდუდოუ იბრან აბრა?
 უსნამბოთურც სანა ინმეჯაუბ, კხა ისფერწა სანა უბრა.

უკუმბლანს უსწეა სან სსე, აბრა სეაუძან სუნმაჟ სნდუა;
 იდდრეაზანიტ უხ უბრა აბრი, ვიხეძა მცამ სანა სსებლუა;
 უბრა იუსერციომ, უბრეჟ იელან, უბრა უბლერ, უსაღმწკუა;
 შთა უცა, უსუნანე უბრა უტიელანს, უანს, უბრა ღანს, უსჭრენწიახე.

საღრეგანა, სანა სეხუმიტორ ილბოამ სეხმანს იხთაგე,
 აბრუა იანაბიტ, ადუნეიანს აჟე სანსამ, უხ სან სსანგე;
 ვიბეჟა იოუანს, ილბოანს ახე სეიწანომცეტ სანრეჟ უანსეგე.
 შთა სეილბეჟევიტ, სსე სტიემ სანა, სანსეჟ სეიევიტ აბრი აჭრეგე“.

ბოთანდილ უხ ვიბიტ: „იუბანს აჭრ თაჟ სეხუბიომ სანა უბრა;
 სეგე უბრა იუბიევიტ დრეცია რეჟია, ინდბოამ სანა უი აჭრე მკერა;
 ახა ანცია იბოუილმბოთი უბრა უხურა უხ არღანა;
 უბრი იანბრიტ ილანწოუგე, ვითაბაუგე, სეგეჟ აბრა.

ანცია აბან სეითანსანსეი, აბრი ვიფურ შიბანე შიბრა იბრა,
 სან შიხეიუგანე ულადდრმაბო უნდოქქუნა აბან სანა?
 ბხიანბან კურა შანცეჟ იხსემდრეა დეჟამ უსეგე ჯანა!
 ღარეჟ უარეჟ შიეითეიბბოიტი, უი მეცხოხარ სმე სანა აბრა!

უი ახაწა დხაკუ ხაწოუხეი, აკურჯაზე უბრი დმოხონარ,
დაცემქმძიროუქ ხაწა კურჯა, ხაწას იხე უი იფხადმოხონარ,
უქმძიან, უარბ ანცია იკუ თბაუქ, დუნიეი ეახშა ციგოლუქ უქმძიოხონარ,
ოუასწიო უდკვლ, უბრეგდ დგროროუქ, ამდგრ დხვადოუქ, — უი დხემსუცხონარ.

ოურბა ისქიო, ცქმა უი უახსუც, უსმთუჯ ახეშთ, სოუქიოიტ უარბ,
სარბ სემრა დხსეუქტ უბრა, უი ღვინ ალა სააიტ უს სარბ;
უს ღასსაიტ ღარბ: „სეუა ბხია იხეუაქარბლა სხელეუქტ სარბ,
უაქა ბა ბხე სხუარბთამ სარბ, უი უა დგუაქუა, სეხტიომ აბრა.

ათაკს ისლქიტ: „ღარბა იუჯესქეიტ, ხაწა ქესხუქ იუქბუქ უარბ,
უბრი იხეჭია უხე აჯა იაურბო, სა სხე იუბახშია ისბოიტ სარბ.
აჯე საშხე ქვა სექქმელეუქტ, უი ღვინ ალა სააიტ აბრა;
უხეჩხე სხეირ, იღასსაბარეხეი, იძიან აბი ვიფუქ სელბაქ ღარბ.

აბრა იუასწიან იააკ უხაჭურ, აქია სელა აუს იახუუამ,
აუს სელმთახ ახაწადლეუა, ბხანწკეჯ აუა უი დგრხაშთუამ,
მრადარბლა იჯახ აკუილ, უი აბხატირა აკეჯე იალმუუამ;
უხე უამეხუარ სარა უსეხუან, ეშაიხ აიმა იხე დეიტუამ.

იხეუთახეუ უბრა უეახ, უეუ იანანატახ ნაკბა უარბ;
ოუთახეხონარ ეუთულა უხეეუა, მა ახაკა უს დგრბა უბრა;
უეახშაღა, უხაბუაშაღა უჯარბლააიტ სეკეჯე უარბ.
უეხკეჯე უხორელეუა, კურჯა უხაუთიან, ნახკეჯე უეუ ითახ ახხერბონარ.

უაქა აკახე სარბ სოუქიომ, მუქქესეკე ეიქა ჭვბიარბ უსთომ;
დუნიეი სეკეჯე ახელტი აქია ნეიწვა აბრა სეუბან, ჯარგეჯე სცადომ;
აბრა საარბ ჭვბიარბან იასთოიტ აკუილ შითრა აბმთა, უი ინახეხკომ.
აკუილ ზეტრა ალაშუბეკე ვიფუქ უკურხანწაწაიტ, სეკია სეკიომ.

აჭვქაბარზე სხ სხეუძბა ააბე აჭვუ აბრა სარა,
ოეღრუქსაბაიტი ნას უბრა აბრა, სარა სეძხამ, სეფსიტი სარა,
აბრა ისაბას დერგას იუხსაუბ, სეუწიეუარცე აბრა უბრა;
ნას, უთახზარ, უგურღაღა, მა ინაწყა უგურუა უბრა.

იუხსაბას აქაბ გუბასის იეუქმწან, იელაგბ უბრა აბაროქუა.
ჩრელოუ, მხრუბლოუ სხ სეშოთასია ცქმა ისეზდერამ სარა უბაროქუა.
ბესზჭამ ფესტიქას სარა სესტიომ, სრეიუამ სარა უბართ იუსტიქუა.
ფეიფუხს ისერთო სხ ისეზდერამ, ანცაა უბაბ ნას სესე აქოჯანქუა“.

ტირიელ უს ვაბიტი: „უსერგუამწერც ქაბ რაცაღაბ სობსემ სარა;
სარა იხბოიტი, ვეაბ სხაბრეგე უსსემერზერც უთახემ უბრა;
უთახე უბრა დრეცემეეუარ, უახე უცნეეუა უბრა იარა;
ისეუაღომ მეშეგე სხე უს ამაბა არეამასარა.

ცქმა ვიღუეაბარ, ნას აგურბ უგოიტი, სარა სრესქუა სხ სხე იხანოიუბ,
სხეუქასარა, ახხე სტიარი, უბრი სხ სხე სეკეღ დარბაროუბ,
უბრა უაქაბ სხ სხე იფეაროუბ, უბრი სარა ინსეგემაროუბ;
უბრა უეამეუა სარა სეფსერ, უბრი სხ სხე ღაბარ ირეუეეოუბ“.

იაღვრეიტი რაქაბ, აქაბ ვიმერღას ვითადრეჭვრეტი უბრი ქურაღა,
ღარა სხრეეიღანს აღახხე იცანს, აუსხაბ რმიტი ურთ სეჭრა წარღა,
უახმეტი ისეჩაბიტი ააბეუსხე, ახს იწიეუეიტი ღადრამაბოაღა,
უბწი რეიცრეწრაბტი უაქაბ იარეუაეუეიტი, რეურუბ დროუიტი უს გურუაღა.

აბრი ვიეუხე აქაბ ისაბეუა, მიგბღაბ იკართაბაიტი ალადრამქუა,
აგუი აგუი ანეიფერწეუა ციგბამბ იგუაეუეიტი რეუ ვისებლუა;
აუა ბხობ იფერწხე აცარა, უაზ დეანაწოიტი მეცხე დეუაეუა,
აბრი აბას ცქმაბა ისხემდრეა, ისმეუე სხსცამ იწანახეუა.

შეე იანაძეა ღარბ სწრეილყოიტი, ანძით დნგუნ ამჷა ინქუელყოიტი.
ტარიელგჷ აუთანდილგჷ უბას ანძითგჷ ვიბარწიუყოიტი;
რეძქქუა ციფრფუნ, ამა რსმეფუყოიტი, რსე-რჭუე მესეუ უი იარუაფუყოიტი,
ართ აღეძქქუა, ანბა იანძას, აშიარანქქუა კერმა ირეიფუხოხოყოიტი.

ჰაფე ინაფრწიტი ურთ ვიწაქქუა, რენასეფგჷ უბრა იძიოუა;
ანძით ღმეტკუმა: „ო, აღეძქქუა, იარბან ბსეუ შიფრნესუარა სელძოუა!
ამრა შიბაღენ შიბ შიქქუნასეიტი, ღამურბაქქუა, შიარა იკაფსოუა.
სეკაურა იცელყოიტი უს იანძაჷა, სეფსთახარა ციგჷა იმანთახოუა“.

უბრანდტი იცას ურთ არფარცია აზრე სელაანძა უს ვიცნეუონ;
ნას ინაძიტი მძუნ აუნძა, უაჷა იანწასტი, უა რეფუნ რმონ.
უბრი აუნა უა ვიცეჷან, იზერგუაქქუოს უა ვიბრძიონ;
უაჷა იწიუჷან, ურთ რეიცრწინა ირციფხანთან, უბრი რეუორთონ.

აუთანდილ უს ვიძიტი: „ითაბეიტი სელაღერმ აიძიქუა აბრა!
ღსეუნაშოთიფი ფრიდონ უს უარა, უსექტიოჷ აზრე უსთას იარა?
უბრი ამრა ღაძა ღაქიბეჷ უაჷე იაძარ ეალოტი უბრა;
სა სციოტი უბრანჷ, უარა უაძა, სექუწა უბრანჷ ამჷა უარა“.

ნას უს ტარიელ უი ფრიდონ იანჷ ამჷა ღექუიწტი უს მანშიაღა,
ვიძიტი ღსეჷმარბტი ვიღერგანჷ უბრა ბსეჷ ისლაღმოოს ალა:
„უცა ამრეღარანჷ უსე შოხოჷ, აგაჭაღა, უს უუარაღა,
იარა ღუბარ სა საქიბეჷ იაძი, უი ღსეწაუყოიტი იანჷ სააღა“.

ირშიტი შაბსთაჷ უბრა ჭატოეს, ამცა ვიქურწივიტი აგაჭაჭაჭე;
ირჭიტი, ირჭიტი საჷა რთახუნ უბრა, უაჷა, აუუარაჭე,
უბრი აუნა უაჷა ვიცეჷან, იუიტი უაჷა აწლაშწაჭე;
სა ინძიოუიტი რანჷე ვიჷაგა, ინაბიე-ანბიეიტი ფსაბარაჭე.

შემა იველზეიტ ვიუხაწორცე, დასუ რემჯახმ რსე დონხარცე,
ურთ ვიბურჯიოს, რაქია სჯახს, ღსეუალამესტ დემძთორცე,
ურთ რულადერმ ადიე იქემასონ, რზუნეიდკელა მ-ღუ ახმ იცარცე,
ურთ ვიდკელან რეკუქუა სეიდწა, რნახქუა ვიკურძა, ვიფურწორცე.

ლადერძელა ურთ ხეიფურწიტ, უა რემდქუა ციფუა, რსასუ რეკუქუა;
ამიე ლადა, ვგი ჯადა რესქუა დონხაიტ, მჯახა მჯიხუა,
სარანტი რებლა ვიქუფუხუნე, ურთ ვიქუჭურთუან უბართ გურჯუა,
ამრ ლასეიქურა, ამრ იანახა, იარგე ნალაკუეიტ უს იგურჯუა.

ავთანდილ ფრიდონ იანგი დეშვიცაზ ატიო

ადუნი, ზეანში ბანაფსუ, ჰაურკეფოიტი, ჰა ჰურხენჰოიტი,
უარ უგურა ზეან სეკა სარა სეიფთა იტიანე იწიფოიტი, უს იკუაფოიტი,
უი დაბატიო, უა დაბოუკოი, იანგიკუამსუძოა ჟურთას იუთოიტი,
ანა უესეჟე ანცია დიბოიტი, უბრი დინჯოიტი, უი დაცინდირხოიტი.

ავთანდილ დიფუენ იანა იზე, იბეჟ ნამონ ჟიჟან აჟენძა:

„სელადერძეჟა შანე ილოუიუანს უაჟიგე ილოუიუიტი უს წაჟანძა;
ჰა ჰაიცრეწრა მესეჟე იანჯანთოჟან, ჟიჟან ეიფელრა ეიფთხე ზენძა;
აჟან სეკა ეიჟარამ, უაჯე-უაჯეი სლოუიფთხე რაციოჟან მესეჟა“.

უბრი იკაითოუანს ალადერძეჟა ამიარასეჟა მესეწას ირჟიჟან.

უი იხმერციეიტი იცრანს ამცა, დმეზელეც უბან იარა დმელუანს;

უი თინათინ ლეჟაბლრა უბრი ეითეიხწეწეწანს უი იკურჟუანს.

ანდრელაშეჟა ეკილ დერფეშეჟანს, უბანს ზენძა უი დრელაშეჟანს.

ბგუილ კანძოიტი, უს იჯაქსოიტი, აჭანდარ-წილა უა იტარტაროიტი,
ანერლამბოქუეი, აძელდუქუეი ზუნმა ილაშოიტი, უს ეილეფსოიტი.
ისე-იკუ რელდუანზე, უბასლა ისრედელუანზე, დემსერც დექუფოიტი;
„ალამცარა სა იხვასმოხეი, უარა ამრ უხე სცაეუწიანტი!“ იზოიტი.

ამრა ეიზონ: „სა უეიფურესტიეიტი თინათინ ლხაჭურე, ამრა, უარა;
შიარა შიეიფურე, იმერლამბოიტი აყსთა, აშსა აბრა შიარა;
უბარა სარგურდოიტი, სეუსეფურეიტი, სელა ეინმერსედე უბრახე სარა,
ასა სენმეტი სეუ ხემიაშიამა, ფხარა აშამქუა, ზუნმა სარა.

ამენ მეხეე ამრა ანემესა, ასთა ჰაკურეიტი ჰარა ზეგე;
სარა ავე აკუმ ვე-მრავ სსეეიტი, ასთა სამეურეი ნას უს უეხეგე;
აბრი ეიფურეა რზე ასრა ზაწიკე იაზეილერეკომ ხეაახა ავეგე;
ხეა ლერეკეას ჰიზება სუართამ, უი იარმეიტი, მა იარმეიტი უეხეგე.

სრელა დნიეან, აეიჯან აზე დამბოუან, ამრახე უბას ჰიბა:
„უარა, ამრ დუ, სოუზოიტი უარა, იდუდოეუ რეიზა უარა ისელბოუა;
ნას უარა ალაეუ უს დჰარახეკოა, აბრა დურა ნასეყს ისთიეა;
სელეუეუკან ზდა სსუართამ, სეაუშინ სემბო-ლამბო ლამცახა ისბეა!

უსხაი, ზაულ, სელადერძეა ინარცეწა, სეურა—აგურა,
სა სეუ ვეხა შიემათილა, ალამცარა გურა სსაროა,
ინექეე რად-წას გურა ხეანთა, უბასკე დაბრა აიდარა დედეა,
ისხეაში უბრი: „დემსახენე უი, ბარა დებტეუბ, ბა იბჭურწიანთა“.

ვე, მეშთარ, სარა სოუზოიტი უს უარა აბრა, ამბე იამბა უარა,
უაი აიამბა ჰახმაქურგელ, — აკუი-აკუი ეიმბეიტი აბრა;
ხარა იუმიან ბუაე იამბა, უფსე უმბლენ აბრა უარა;
სარა სიამბოეუბ, უბასკე სდერ, სხეუბ უსკე სარა, სოუშინ უარა!

ნას უბაი, მარის, ისელაწა უა უაფსა რეცაძმარადა;
სძიჯ, უს სერეაჲს სარა, აძა-რჯაძე იაძიძაიო სციეიჲ ეგანძეჲრადა;
ისეწლანძი უბრი სს სეუაქრაქჲა ეიღერგანჲ უს სუაძმარადა;
უარა იუღერუეიო სს სსეიფთერანას, სეუ უს იანსრეიო გურღმარადა.

უბაი, ასნიროს, უსეცსრანა ჯარა უს აკაჭჲე, სეღბლეიო მცაბსლა,
უბრი ბერღაძე უს ძეღღეძლა ილაძეაუა მრამიასეადა,
უარა აგუკცია სერეჲძეაუა, აუა რჭჲუნწიაუა რეაწმალა,
სს სეიფთერ იეოუ სარა სეწსცია იღექქუიოტ იხანძეადა.

სტარიღ, ჰრასე აკაუჲ უსგჲ ჰარა, სეგლოუჲ აბრა უა უსმ სეფთერა;
სემარ სეღერეუაქ, უი სეწსციაომ, სეგლოუჲ აბრა სარა სმეღეუა.
უსეღტადლ აბიგუა, იჯ სეუაქრა; ძელანს იუსსიოტ სეღადრმ იკათიუა,
კაღამს იუსთანჲ სარა სმარა, უი იაბასას, იტარტარუა.

უსწაი აძსა, უგუ საბლანოტ, უა უეიფთერ ისეგხაიოტ, სს საბასაიოტ,
აძრა სართიოტ, აძრ სარაბაიოტ, სს სეფსეგლოუჲ, სს სსაბასეუაიოტ;
ისეწლანძი სემეჲ სარა სეუაქრა, სარა ისეგხაიოტ, სარა სემთუაიოტ;
უცა ისეწლანძი უი: სს სეღმესსწაიოტ, ღა ღსე სეეოუჲ, ღა ღსე სეესეაიოტ.

ისემოუჲ სარა ბეწეჲ მუაბბოცია, ჰლანეკაქჲა აქიჯან აჭჲე,
აძრა, სტარიღ, მუმიარ, ზაულ რეესე თერსრეიოტ სს სეუაქრაჭჲე;
აძსა, ასნიროს, მარის იბლერეიოტ სს ისესეუაქრა სს სემცაჭჲე;
იღარჰაიოტ ურთ სარა სმეღეღეუა, სს სმეღლანას აძა აგუთაჭჲე.

სეუ, ურეწრეუთასეი ალაღერმ, ისეკუთიოსეი ურთ იაუეუწეა,
აუსერეუაქრა, უბას აწმარ ირეღაფსამოუჲ აუსთა უსქჲა,
აღაბი სციე სმიოუ, სეწწუნწიაუა, სენმა ეიღაღეკ სარა სრუსქჲა,
ასმა უსწაროუჲ, აგურღმარა უაჲ მან ზსიძიო ირეიოუჲ უსქჲა.

სა სემფსეკუა უბას სეიქუნარ, კერძა ეიღმენ სარა სეზგეგე;
 იხდურუადა სემრა ღეზბარ, ნას ინსეუარენ სეკურა სეგეგე“.
 ხაა ბეგლა ამია იჰიონ, წვა ზმაძს ლადღრძ უა იკათიუა უს უეგეგე;
 უი იბე აასთა ვარძაწეს ბეე, ტე-ბეეეკა ეიფმუნ უს სენმაგეგე.

ამიარანგეგე, აბნა ილწნე, ამია იიჰიონ ურთ ახმერუენ,
 აბრი ამია სანან სანბიქუა, აქქუა ირთეწნე უაეა, იმერუენ,
 იჯარძონ, იმერუენ, — იწიუეაბეე უა ისანანგეგე უაეა იღეუენ;
 აკურეფმანაგქუა უბრაეა იჰიუნ, რეგლადღრძქუა უაეა იკათიუნ.

ფსე სსას სეგეგე აბრა ეიხეიტ, იარა დღერწუნარეც ურთ რთეფქუა რანგეტი,
 შიარას აბნანგეტი, აესეეე მქუა რანგეტი, კიტ ამმუნ ანგეტი, აესეა ეიჯან ანგეტი,
 აუაა ინდიანტი, არაეიანტი, ბერსენ-ტეგლანტი, მრეგელ-თამიარანგეტი,
 აურენ, აჯამ, აქრანცეხქუა, ნას ეკიბლა — ურთ უანგეტი მესერტი.

ფრიდონ იჭვლე აუთანდილ ინეირა

რფეს დწიეუბა უს ზოვლა დცონ ბჟერტი ჟიბაბა მძოე უი გაჭვალა;
ხარანტი იბეიტი აგაჭვალენტი იააუას აუაა მეჭოენ კულა;
ურთ დაარსეფოენ ინანაი დრესწაიტი: „შია შოესუსთა, იააქუას შოსუნლა?
საკუ ჰიენთქაროი აბრი აბრა? სეს იამადა აბრი ატიელა?“

ურთ უს იარჰიეიტი: „უარა აუაიმათ, საჭოე ლაშა, მარა ეინეტარ,
ჰარა უჯაბშოიტი, უეიფოე დჰამბადატი, უი ახე იაჰთანეუბ უარა უჰარნოესუარ,
აბანახე ათერქეა იბააუბ, აბრანახე ფრიდონ იტიუბ, უი იხაროუბ უმჰიარ,
ნას სეკე უაჰჰიან, აკე აანმეჟეუა, უს უფოეზარა ჰაილანაბარ.“

„ურადინ—ფრიდონ აუაუ-დგრ აბრა ჰტიელა ჰიენთქარს დამოუბ;
უი უაუ დეუბ, უაუ გუთბაბუბ, მეცხე დედუდუოუბ, უი დეწოესოუბ;
მრანას დლაშოუბ, ეიბა ილუდუოუ დსეუადაშაამ, უბას დეუოუბ;
უი ჰა დჰაბეუბ, აბრა შიახეა კერმა დეიფოეუბ, უი იჭვლე ჰაეოუბ“.

არფეს უს რეპიტ: „ღადრია, სამცია, უაბ ბსიაქუაჲ შოგსბოტ აბრა;
სა ღესბაროუბ შიარა შიბოტოქარ, სარა ისშიერბა ამაჲ შიარა;
საჲა ინაროუ, სანბასნეირა, საჲა სექქესო ამაჲ სარა“.
ურთ ამხუაჲ უაბ უასღ ღუმჯარგოეოტ, აგაქარ იაჲა უბას ღარა;

უს იარბოტ ღარა: „აბრი ამაჲ გაუბ მუღლასანსარეა აბრა იმხუეუბა,
უბრა ღუმბოტ შარა შიბოტოქარ, ბჯარ იასეასოუ, აკ იაწამსოუა;
უარა აქანდარ, აინდოაშია, უბრა უნამბოტ კიამსოუ უნეუა;
აბოტოტოღლატი — შაგუ უსბოლუა, შარა ჰეაუწიოტ, ამაჲ შაბლუა!“

არფეს უს რეპიტ: „სიირშია ინბოტ სა სანჯაბშიო აბრიბუარა;
შიგუ ისლასუარი, მენლა იკანძას უს აგუილ სეშით, აბრა შიარა?
ცოგაბ სჯაშიმარენ სემღლა-ფოზალა სა სოფეაჭოუ სეჲობარ სარა.
სარა აბოტენრა უა ინერეჲომონ, სესბოს სეკოგე სჯარმონ ღარა.

ურთ ცეოტ, არფეს იმაჲ ღექუნე, უს ჯესადა უი ინაღა დციოტ;
შიარა ტაროა, აქანდარ ეიფოზ, სეგუ აჯოჯრ ეიფოჲეუ, იმაჲსღ ღეფოჲოოტ;
ინეუ ნეირცეკტ, დნანეფხეოტ, დმანშიაღლასოეოტ, უი აშია იპიოტ.
ილმას ბლაქუა უა ინაღღენ, ქუარმეუ-ღადრმენ იეუილ ანმეჲეოჲოოტ.

ტიემ უანს იფელას ურთ უა სეკოგე, შიბოტ იქუწო, ირეპიო სეკოგე რუან,
იბარაზე აუა ნეიუნ, უბრი იბარა ბსია იბოუნ,
უბრი იცარა გუაღლს იეარწუნ, უი იარგუაჲუნ, უბრი რჯაბუნ,
ამჯან ღეირთონ უი აჯესა, ანსოთასნოს ურთ სეკოგე სოიან.

უბრი დნამეოტ მუღლასანსარ, ისენბოუნსმა უბრა დნამმარ;
დნაფოუნ იბეოტ წა შიმამ ანცია, უს ისტოთსმა აღაწოტეგარ;
იეღლან იაკუშა ადო სეკოგე, ეილაზენტუნ უბრაჲა არ;
წა შიმამ შიარას სეჯალა ინდერწიოტ, ეაღოზმა შიარასჲე უა ინსარ!

არფეს იბნის ამოვ დისწაიტი, ზუბა ანიბა იპიბოუა-იუბაუა.

„იხუსთქუადა არ აბრეა სხა სარხლა, სეგჷ გუა?“

„ქულღანსარტი ჰინთქარ ფრიდონ, ნას უი ოუა ლაწესკუაუა;

უი დშიარცოტი ბდი დუ თაკენ, სეგჷ სეს დრემოუპ იბჷ რკუა“.

უი ურთ არ რახე იხე ნაირსეიტი, ურთ რეფლაძე უბრი იდრეჭუან,

უი დღახტუნსეიტი, სუა დეფუძის აბრა იხესშიომ, უბას დკაუსონ,

უი დესეფრწუას სეგჷ გურუან, დნახედეკლას სეგჷ ლაშონ,

უი აჭანდარ, უბრი იძრა ათიეც ვიფუზენ, უს იხასონ.

ბდიე აკუთანე, არ რეპარა, იპარაკენე უარბაკიე ნარხალტ;

არფეს დნათრესტი, უი დნაწაფუშიტი, იხტეიტი იხეცი უა იხეიწირსეიტი;

იხეც ნაირსეიტი, იხტა უა ითუეტი, ზურბა ინაქუშიეტი, იკულაა ითალტი,

უა დენსეიტი, აწიეკოუ სეიფიეტი, იხეცო ოუაიწიეტი, ჯაფსლა დენსეიტი.

აძარცვია, უი დანრბა, სეგჷ დჯარბუეტი, უი იახე ვიხეიტი;

რენრა რნაშიტი, სეგჷ უა იკუშიეტი, უს იხეაფუშიეტი, რლახაწ გეკეეტი,

იძახე, იაფსლა, უა იახეიკუშიეტი, დახეცო იძოუა, იარა იხეფუშიეტი,

იხეიწიეტი „უსუსთა“ ჰია, უს აძალა იარა იჭრაფუშიეტი.

ბდი-აკუთანე სეგჷ უახე იბონ, უა დეკეკლან უბრი ფრიდონ;

ახესცია ვასცია ჯენჯაჰია-ჯეკ უა იდგელან, ირეიპიოს ნარეკონ;

უახე დენდიქულეიტი უს აგოანდილი, არგე, იხესეკს ნეენე, უახე იცონ;

აბართქა ჯეიძონ უი ფრიდონ; ირ იხეწრუეს უი იკუ ფნაჰიონ.

ფრიდონ ოუაჷ ურთ რახე დიშოტი: „უცეიმი, იბეიმი, იეარწოლეი უს არ?

როლე სკარეჷ სეი, იახეცო ურთ, ალაძეცო რეიფუა, ოუარბიან ურწაწარ“,

უახე დნარფელეიტი, — უაჷ დრიბეიტი ძარა ვიხეტარ, უი აჭანდარ.

უი უა დშანსეიტი, იბლაქა სეიტი, იარბიას იხეშიომ, ითახეუპ იბიარ.

აუთანდიღ იღერტ უი აუაუ დჭაბარძეთს ეილკაბარას იბრა;
უს ეიბიტ: „სარა სუენტი უაპ იაპი, უბრი იუასქოი აბრა სარა,
„სტიემ-ტიელატებუ, სუნე, სეუარა სეეე ნაე ინჟ სდოქუბ სარა,
ტაროელ ემას იუაიწას სოუბ, უბრი სააბოტ უარა უბარა“.

აბრა იაპას ეიბარასე ფრიდონ იახე უი ატე დუნეპოიტი:
„სარა უბრა იბეიტი ამრაძე, სებლა სნაკუნ აბრახე სუნეპოიტი,
აუთარწოედაგე უბრი დესბო, ფესხუაჟ აძამ, იბძოე წესუიტი;
სარა ტაროელ საბოეუბ, ფრიდონ დესბარც აბრახე საბიტი“ იბეიტი.

ფრიდონ ტაროელ იხამ ანიაპა, ციგა დარკურლეიტი, იგურა ტოიტი,
ას იგე იახოს უი იანიაპა ილაღერძქუა აასეუქუალეიტი;
აფთარ ნასენ გოელ ინაქუსაბიტი, აბლაკელა ფთარ თაგეჟუიტი;
აუბიძოთი აუაბიძოთი უა ეიბაბეიტი, ურთ ეიბარწხუიტი.

ას ანიაპა ფრიდონ დდოქუელიტი, ნაე დუნეპაანე უახე დნიფელოიტი,
უი დანიბე უს უაუა იბეიტი: „აბრი დემოეუბ, უი ასე დლაძოიტი,
სოეუაე დინწხუთან იბრილძოილ ალა, ეაპ დეიდმუნ სარა დესბოიტი,
რწხუა ინწრწეიწეიწე, იწოეუა ინეიფელტი, ადი დუ უაუა ძესეუ ილაძოიტი.“

იგუდეიბაჟელტი, ინდეიბაჟელტი, ეიციტიეუაასე ურთ რხე რფესაძომი;
ურთ ეიფელას, დაბრა ეიგუაფხუიტი, ურთ რეუასსარა იხეიბაბაძომი.
ურთ სენე იბბას, ინწხუაფთარეს, ამრ აბბასუე ურთ ირჰაბაძომი.
ძესეუ ნალასწომ, ადუნეაიჭუ ურთ ირეიფთარე უაუ დუხეძომი.

ახას დეუ უა დაბეუბოი, სარა ფრიდონ სეიფელეუბ სჰაბაეა,
ახა აბრეა სუნმა ირაციოეუბ აუთანდიღ დეიდმუნ ჰა სჰაბაეა,
აქწია აქუიტი ღაძარადა, ამრ უი იანასაბეიქუასუა,
რწხულა აცეიქა ღაძარ უნარბომ, უახელაუბ უი იანლაძარაუა.

რჩეულა ირქუტოეიტი, ნას რჭუნარხოეიტი, ფრიდონ იაჭონხე იცარასზე, ამიარაცაი სეგე ნეჩქუწი უბრახეტი, აჯახეტი ირსაიხი იხუაუმორასზე; არქუა ცცაქანე ავთანდილ იახე იხეიუანი უახე, ცქეა იბარასზე; უს რაბონ: „აბრი ახ დეშხედა, სეგე დჯარში დეაღარასზე!“

არფეს უს ეიხეტი უბრი ფრიდონ: „სეგე ირღერუა უაუენ უარა; სარა იუახეიან სე სეხუხოე, აბრი უღერორც უთახეუენ უარა; ნასეგე ტარიელ დეხლანღერუა, უი სინამან ჰია სეხეიო სარა; უბრი სარა ეძეს სეაიწეიტი, უი იტირბწიეაგე სეაუნამ აბრა.“

სარა რაბსთახეტი აბეხთქარ დე, როსტეენ, ინანაწეატიუენ, აუიანდილ სეხეაქენ, არ სეგე უაეა ეიხანეს სარა სრემიოენ, სე უაუ დე შთოაუენ, იარა აბეხთქარ იხათა იუაქე ეიუმე სინამამთოენ; ჰა ჰუაა რხეაიან სე სეხეახეუენ, იხადოე რხე სე სღერეიშია ციგოაენ.

სე აბეხთქარ დიხეაქილანე დეციტი, არ იმანე, შიარაცარა, ტარიელ დანბეიტი დადღერძელა იმთირფსახეიხი უი არსარა; აბრი ჯანბეიტი, ჰაიიფსეტი იარა, ახე დმანბეიტი ჰა ჰაიიეუარა, უი ჰა ჰარეუაიტი, იხანღერძომეხეტი უბრი დსებლეუს ნეპასარა.

აბეხთქარ დეუანს არ იმთეიწეიტი, უი იკრასზე, იანგარასზე, ტარიელ ჯამბახეა იმუან, უი დმანბომეხეტი აიბამარასზე; ჯოუქე რანაქეა ფეიწეიტი, ჯოუქე იმთეიტი, ჯოუქე ნეაიწეიტი უს აფსრასზე, ნას იანღერიტი აქე შეამეხეუას ამსა ამახე ამეშთარასზე.

აბეხთქარ უაეა ციგეაიან დეუაიტი, უი აუაუ ირ დანრსნეკეელა, იხათა დენსეაქილტი, უი დნაიშთალტი არი ალუელა ჩორეაგეადა, აბეხთქარ შეაიუეს ტარიელ იღერტი, იხოფეიმიწეიტი ნას ქუფარადა. იხოე ალურა ნაჭოეიქარან, ნას უი დნეწახეიქეა დეციტი ჯამბატირად.

ჰა ჰეიძობაღტ: იძობაღ ჰაძბეიტი, ნას უი ზუსობას ჰა დზაფხაძეიტი;
 აძებნობარ უს ილასა ვიქეიწტი, იხარაქეა ნაე რწესუბა ფწეიტი;
 სარა ისწეძმზაიტი, ბაძეა სწემტიეიტი, დსეძეძეზადარ წემტიეიტი, კერგე ჯა სბეიტი;
 უს მაძაღა სარა სდღექეღღეიტი, უი იუძეზადარ კერ სობასწეიტი.

სეცია სსარძეთონე სეძექესა-ნაეა სემტიაძაქეა სეიძობან სარა;
 ნას ამობასძა, იარა იბეს, იძახე სარაძეიტი უბრი იარა;
 ნას უი აეუიღ, სსეუაძეთთე სეხეაას, დსებეიტი სარა უბრა ჯარა,
 ხა სეიდიკეღტი, ბნია სეიბეიტი, იაძე სეუიეძენე უბრი სარა.

უი ირცეივრეიტი ადუ მესემტიქეა რძაძექეა სეკეგე, ურო სერწიანე;
 უა იარა იწე სსმბთ სწივ; უბრა დეეოუბ, დეივწსანე;
 უი ისქეძენგე დბეღეუეიტი მცაღა, ისეკაძღაძეიტი უიკ ვეიანე;
 უი იფერწეზ კურჯა ივსობ, უს დტიასარობუბ აძიე იძიწანე.

უი აუბეზბა აბაფაჭე ლეძაღა დტიოუბ, უაეა დწიეუიტი;
 აღმ იძარჩო ვიეძე უი აუცია, არუეს დეირნობიტი, დღღსეღაფეძეუიტი;
 აძიარანე-ქე ღარა იღსაბეიტი, იარა დტიაბობ, დძეაეღა დწეუიტი;
 აძიე იბარა სეჯე ვიეძე იბიტი, ისე აცეიხმობიტი, ისე ასეიგეუიტი.

სს სესსემდრეას, სარა ისსემდრეას, სარა ისეიბეიტი იეკუარა სეკეგე;
 ისატი თესძა, ნას დსერეკუაქეუას უი აძებნობარ იუბა ლესეკეგე;
 უბრი ლესეძან კუაქარას ისეივას ქეჯე-ბსეკ იანბიობ უბას უესეკეგე;
 უი ლსე დეკუაქეუეიტი, უი ლსე დეკურჯიტი, უი დეიციეძიტი უს სენძაგე.

აძს ვიეძე დეკაფხო, ტიამჯეკ ეაძწა, უი დეეძეზაუიტი, უბრა დწეუეა,
 უბრი დაქეტიოუბ იუთას ანე, უბრი დწეეძიწუაძ, ისე რეკუაქეა,
 უაჯ დასეღეო უბრი დწეიუაძ, აძიარანექეა დრეღანეეეეა,
 ღარა რეჯაბ, უბრი დსეფსას, სარა მქეაღა, უი დსეკუაღაძიეა!

უბრი არფეს იკუაყურს სარა მცანგ ინეცროუჲ, უბრი საბღოციტ;
 უბრი იხდას სარა იკუსდაასკოვიტ, უბრი ზენძა; სა სარკუაქვიტ;
 სოინუარასე, ასუმი ფუზაარასე ბარვი მშენგი აკ ნესმეჟვიტ;
 რაბესთანუა სანგგაჟგე, ჰინთქარ დთენნე უა დსემბაჟვიტ.

სეთიაიჰვიტ სუიძირასე, ახა ჰინთქარ დესხემსუცვიტ;
 ნას სენბალოვიტ, სენრვი სერქუვი ეიბარწოუა უაჟა ინსეჟვიტ;
 მადალა სეჟვიტ, ალაღრმი აკუაერაქვი სხე რცოესეჟვიტ;
 უაჟი სპა იხე ასუძიქა სრემთოუჲ სარა სგაჟა, უთი სდგრგუაქვიტ.

უბრი ისეიჰვიტ უარს უმბასე, უი უმრეჟაიწას ემას უარს;
 უაჟი უსბიეჟ აბრა უარა, ბსეჟ იაღმრომა უარა ურჩესუარა;
 მჯაჟე სეჟქუნ, უბრი ამრა, ისოურტი ჯარა ლარა ლბარა;
 უი დესბო რსე — აკურღმარა, დსემბო რსეჰა — აკურჯარა“.

უაჟი დანციაჟვიტ აბრა ფრიღონ, არფეს იაჟია იკუაღარძიანე;
 აჯჯაგე უაჟა იწოუან იმტეკუმანე, იკუთაბანანე;
 აჯ-გუ-ჯობარაჟ, ღმარა დუღუა სმას, აბრა იწოუან, იმბატომანე;
 უაჟა აკუილქა ირეწათიონ ამერუანდა, ბაჰნი იაღეჟანე.

არ რახტე იკოვიტ უა წიკუაბქაჟა, უთი ირსჰაუან, დაარა იღუღან,
 რეძქაჟა ცირფოუან, ამტეკუმა რბოუან, ირსას რწერწოუან, უბას იბიჰოუან.
 ფრიღონ იაკუნარ ბეჟ-მრეჟესტეი უი იმბარა ზენძა; დამუან;
 ანათა კაბჭონე ირგუაჟანე დუხეი ეიჟაგას უბრი დძიოუან.

ფრიღონ იბიონ: „უარს ურჩესუარა, ჰარა ჰაკემ უი ზეღმარა;
 უარს დგეღ მრა, ილაბარა, აჟიან ამრა აციესგაჟა,
 უარს აკურღმარა სეჟქუნ-მეჟქუნ იყოჟ რეფსთასარა იასწერჰაჟა;
 დუხეი რლაბარა, ალაბარა ღამრებაჟქა ირეციაჟა!“

სა უსუეაწუნ უარს უცყოთეო, სეფსთახარს ციგება იციგებასუეიტ;
სარს სანს უარს იუამ, ანს უმარს ციგება სარეუაუეუეიტ;
სა სემბარს უა უარეურდოიტ, უა უმბარს სა სარეუაუეუეიტ;
უა უდღაფსა სეფსთახარს აკე იაფსამ, სეგე სეუ რეხმოეიტ!“

ფრიდონ იშეიეიტ ზრთ აჟიბ სან უს მეტეუმანე, დეიწაქეუანე,
აბრთ თუნხრეიტ, რებექეა უა იტეიეიტ, იციეიტ ინექეწუნ, ნეუ იცცაქენე;
ავთანდილ უა სეგე ირეფეზონ, სეგე ისუაფეზუნ, უი დუამანე;
იმ-თან გიმერქეა იბღაფეშ სიორ სერუნ უა ურთ ვიღანე.

აქაღაქე ურთ უეა ინღაღეტ, უი დანარ ისონს უბრა იგეღან;
აბთნე აქუსარგე ბსია ირზიან, მეცხუმა იფეზან, იუაიბათმან;
ბსია ვიღაჰიან უეა იუან, ვიქეშიანგე ურთ უეა იუან;
სეგე ვიგურდო ავთანდილ უა ურთ ისუაფეზუნ, სარს იგეღან.

აბთნე ინეზნაღეტ; უეა იუან აუან დექეა, ურთ უა ვიზეიტ;
ირაცაიბანე ავსირქეა ნეუ-აეუ იღატეიეიტ, უა ვიჭარტეიეიტ,
დარს სეიდტიაღეტ, — ისეზხოდა ურთ სეიფეზროეუ ჰია, უს იკაბეჭეიტ,
აღმას-ფეღდემ რზუნეიღარწან იბერღამეზსა უა იაბიღეჭეჭეიტ.

ინსატეიეიტ უეა ანარს, არეეიტ რეხექეა უსემფსადიანე;
ავთანდილ ურთ უს დნეურეგეიტ ჰათრ იქეწა, რეუცსეუ დეიფეზუნ;
ანეს მათია ღანსე-ღანსე ურთ ირფსანსუან იჭრეც-ჭრეცენე;
ანს უი არეფს იანს იფეზუნს რზე უბრა დეჟან დეუსზრეჰაგენე.

ანრე სეღანსმა ირქონ, ირეიუნ, ნანს ინაღეგეიტ, რებეკე გამომ;
ინსარს თანდილ ურთ დერეგებეიტ, უი ისარგანს ვიფეზ მათია უბანომ;
ურთ იბათია წეაქ რემამეტ, ურთ სეფსოეუ ჰია იუსჰიბანომ;
ინეიძღარწეიტ უეა აბაეა, უი სეიფეზრანს ჰია უეაე ინჰიბანომ.

დევან არფეს ფერთა; უაუბ, ახა უფსკგე უი დეცცაქურან;
ფრიდონი იარჷი ახუძარონასმ, ნას ღაწკარა ურთ ვიცცაღლუნ;
ხარა იუა, ააიკუა იუა, აააიფენმაძიოს სეგე უი იმლუან;
ძანშიაღლარაღა, ისერარაღა სესცია დეზრიააიხ სეგე ფსაშუნ.

არფეს ფრიდონ უს ვიბიტ: „აჷიბ; სემოუბ სარა, იუასჷარც უარა;
ურბა უცრეწრა სა სსე იხანთოუბ, ახა სცაროუბ უფსკგე სარა;
ანწასრა სა ისწეჩაუამ, ისემოუბ სარგე სხატი კურჯარა;
სარა ისემოუბ აშა ხარა, უაჷა სელმომ აბრა ახხარა.“

ურბა უწეჷუა, იუცრეწრა, დწიუეღაროუბ, უსკგე იუაღმოუბ;
ახა უფსკგე კხმა სცაროუბ, დარა მცაკეღე სარა ისცროუბ;
სემუა ნეჩე აბრა სტიარა, სა სსე ხემქმღუნ, იფსამაროუბ;
ამრ დანმეუბახ აგაჭე სვანე უბრა ისერბა, მცესუ ისთახმოუბ“.

ათაკს ვიბიტო უბრი ფრიდონ: „სა სსე ქუნაგამ უეიწარხარა;
სარბ ისდერეიტი ახა შრეამ, ნას ისთახემ უეიწაუღარა;
უცა ნას, ანცია დრეცხრანან უბრა, უაღა ურიანოუა უაუა უარა;
ურბა უცარა სა სარგეაქმურტ, ისციენანთხაშურტ უბრი სარა.“

იხმბიტ სარა: იუქუნაგამ უმაცარა აშაქულარა;
სა იუცესწან არფარ დუღუაქუა, ურთ უსუაღან სესმენჯარა;
ნასკგე აბჯარ, კუქკ, ჩრეკ უჷბა, იუსუაროხანს უბართ ჯარა;
უბართ უმბარ მცესუ უგუამწურტ, უსე იაწეიცოიუ ეაწოიტი უარა.

უაუა ისწეიკეიტი ფშეკ იარა იუა, უაუ დსექეკეღმონს აუა დუღუაქუა;
სელა-ბჯარღა უი დეიბითეიტი: ანცე, ანჭრა, ანენმაგაქუა;
სენჯაჷია ქუნთ ახა-ჯეი ბსია ინეითეიტი უბრა უბერთქუა;
ქმაქუა ბსიაკ კუადრ ნაქუწა, სეგე ნეიღკელა აბსიახუქუა.

კვე შამზე ღუღუბე ითახნაძუას აიართა-ცაართა უა ინაქურწვიტ;
ამა დნქელუვიტ, ურიდონკო დნრევილან, დნსკვიგარცე უანდ დნიცცივიტ;
რეიცრეწრა ამათ ავიგუონ აზე, დბელუან-დგუან, ამცა იცნაღვიტ;
დამჭოუან: „უარა ამრ უანსნაიკუა სარ, ძენრა აბომე სტ, შთა უი შსნაივიტ!“

არფეს იცარა ზეგე ირბან, უა ინაღვიტ აკურზარა;
ბერძენ თიცა, ამიერ თიცა ზეგე ნაღვიტ უა აიხარა;
ურთ რწიუებძე, ურთ რმეტკუმაძე უი იუაბუან დანარ ხარა;
უს რბიონ: „ამრა შანსკეტ შარა, შთა შზე ნაშთან აწიუარა.“

ამა იქელუვიტ, ქაღაქა იაღსიკ, ზეგე უანდ იცვიტ, აგაჭრა რბიკ,
ზეგე რაფხადა ფრიდონ ამრა ითაძიოს დხეიბან ინვიტ;
ავეჯაგე უბრა იწიუვიტ, რელაღრმქუა ძეხშია იღვივიტ;
ფრიდონ ამრა აღაძურბაგ დმეიბან ატიე უა ზეგე იბივიტ.

„უა ჯევა უა ეიქუაწიაქუა ამრა-კაფხა ამრა დანრვიტ,
ბერლაშო ხაფეც, აკუილ ხაჭო, აღმას ბლა სხან ამრა დხეიბიკ;
დგრციეკარცე სარა ისემაიკ, სნოე სეშუა ღუღუა ინასრმაიკ;
იააფიუნ სერმაიკ, რეშოუა აეივა ღუღუა ინაწრმენ სარა ისეცაიკ.“

იკუღვიბკელტ ავეჯაგე, წა შამ ლღრმ უაეა იკართივიტ;
ვიბაკვიტ ავეჯაგე, რეცა ჯაფხა იღრჭრეწვივიტ;
ნეს-ნცაღა ეიშეიბტიეს, უაეა ამრაეა ინეიღრწვივიტ;
ფრიდონ დანხვიტ, უს არფეს დევიტ, უბრი იმარა ზეგე იჯარვიტ.

ფრიდონ იახაძის ავთანდილ ივარე ნესტან-დარეჯან ლექსებისათვის

ძის თიფისა დაუზანე ეს ავთანდილ დეცდაკურა დციოტ;
თინათინ იკუაჭურ დჭუნცხან, უბრი ზღა იკუ იახაშუოტ;
უსეგე აქოიოტ უი: „ბარეი სარეი ჰრასეუ ნაე სარა ჰაიუენავოტ;
ბარა აძიკ ბოუზ სარა სესურა სუმიეს იამოე აბრა, უი აკურა სეოიოტ.

სეკე აღეცაა სარა ირეუეჟას, უბართ რშოურა საბლეიოტ სარა;
ინახისეოტ სა სეკე, ეიფურსეოტ სენმა აცაეა დედეუ უბრი აბრა;
სე-ყსაე რზე უი ეს აკეგე ანდომ, ეგემიეტანომ ურთ რზე' იარა;
ინახანსა დესეი სა სსე იბეებოუზ ბარა სენმაე აბრა!“

ავთანდილ დციან ეს გაჭაღა, ფმუკე უა აუა იცნე ინეიუან;
უი კუკ-ყსეკეა ტარიელ იზე დალსერგაძეა ახეში უახე დამთან;
უბან დწიუენ უი უახეი-ჩინეი, წვა ზმამ დადგრე უბრა იკაითიუან;
იარა იხეჰაა დესეი თიეცენ, თიეცე სეყსანე უი სეს იაქეიწუან.

აგაჭრაჭრე უი ძვასციას ჰია იბბლაკე სეგე დრესწაუან;
 უი ამრა ლსე უს დრესწაუა, შიემშე დნეუენ, უს დეფუშაუან;
 აშსა იბბაკანე, მასწოქა ირქეუტია, ჯოუკე უაუა იბეიოტ, ხარატი იააუან;
 ურთ ასუჭასუოცია აკასეჰია რელახე ვიქუნ, რეუ ხმაბლანუან.

წუაკ სმაძამეს აკარაუან აგაჭრაჭრე უაუა იველან,
 ირჰაშიაუა რელახე ვიქუნე, აკე იასუცუა ვილაკელან;
 ურთ აუთანდილ სალამ რეითეიოტ, — ათაკ იარჰიუან, ნასკე დჯარაშენ;
 ურთ დრესწაუან: „შიაბატიქეოუ შიართ ასუჭასუოცია?“ ნას ვიცაქეიუან.

უსამ სახამეს აუაუ დერ დე ვიჭაბეს-ჰია უბართ დრემან.
 უი დაკკელან აუთანდილ იახე დნეჰია-ნეფსია უა დაცაქეიან,
 უბას იბეიოტ: „ურა ამრ კაფსა, უარა უბარა ჰა ჰარეკურდმან,
 ჰახეოუპნ იუაჰჰიარც ჰარა ჰიემშია, უნე უახარეკე, ჰა ჰაქუნეუქმან.

ირე დენრეკეიქ, ნას უს იარჰიოტ: „ჰა ჰბაკადეოქეუაუ, ნას ჰეუაჭარციაუ,
 მაგოქე იდინ იალეო უააუ, ნას ბსანწე მაჭარ სექეიუა ჰაუ,
 აბრახე ხარა, მჰუნ რჰიუნთქარ იახე, იქალაქე ახე, სუჭასუოთრა იაას უააუ,
 ჰეიოუპნ ბელა, ბერქენლესლან, ასე ასენგე ურთ მანშიალაუ.

აბრა ჰმეხაიუას, აგაჭრაჭრე აძი დეშეკეეს ჰარა დაბეიოტ;
 ჰა ჰანრეცხრან, იუსე თალეიოტ, აცაქეიარა უს დნალაგეიოტ;
 ჰა ჰანრესწაიოტ: „უა უსუსთა, უბანმატიოუ?“ უი დაცაქეიოტ:
 „ამჰუნ შისქმლან, სეკე უა შიერშეიოტ, სა სახეიქუნას სიორშია იბჰეიოტ!

ჰარა ჰრაცან, მესერტი ჰაუან, ნას ჰანთალეიოტ აღბა ჰარა;
 აბერქენ ლეს აბა რაცია იაგონ ჰარა, უბრახეტი ხარა;
 ანირატცია ჰახამან ჰარა, სეკე ჰანდრწეიოტ უბართ დარა;
 ამჰუნ ჰართეიოტ... სა ისესდრამ ააშას ისოუს, იუასშიოტ სარა“.

ანრი ზუბ ალემ ას ჰასკელთოუ ჰა ჰაკუიდაიუბა, იაბურა ჰსემდღრუა;
 ჰასთახა ჰსენჰიერ, ჰა ჰსარაღსოიტ, იბაღემშუბა ჰსაწამკელუა;
 აღბა ჰთაღარ—უბართ ჰარმუეიტ, უბართ რეისრა ჰაჟამ იბაღმბურა;
 ჰა ჰასენჰიუბამ, ფსაჟა ჰასცომ, იაბურა ჰსემდღრუა, ჰკელთუბ ჰსუცუა“.

არფეს უს რეიბიტ: „აკემე იაფსამ ამიარა უბაა, ნას აუკცარა;
 ღასმენწას-ჰაა სასმტი ისეფთოუ ამიგე იღმურამ ასაცოგარა;
 სსაჭურ იასკოიტ შიეიქურსარა, შაღაციაგე უა როარსარა;
 სსარენასეკურა შიარა შიემარ, საჰა იაუაღსაიტი ურთ რსერწიარა“.

აუაჭარცია კულა ირკურღოიტ, ამაჟ აქულარა ნარკუბირფსოიტ;
 ურთ უსგე რჰიოიტ: „ანრი დეჟა იაჟ, იმი იაკუბამ, უი ჰაიქურსოიტ;
 იკულარა დეჟ, იმი დეჟეკურფოიტ, ჰაკუ ირდუდოიტ, ჰამსაღასოიტ“.
 აღბა ინთალოიტ, ამშენ აკუსაჟ ნაჟ ინეისოიტ, აფრა იჯასოიტ.

ამმე ბსიამან, ამმენ თენენ, რღბა უს თენს მშენღბ ინეიუნა;
 რაფსაგელაჟ უი, აუთანდილ, დეიწასოსმა, დეღუღაღბ დნეიუნა;
 აბირატიცია რღბა აცთერწოიტ, ბირაჟ დეჟემე უი იასაფრუნა;
 უბრი აღბა ღბა ფრეგას ჰაა ასაჭურ აისა ნაჟ იაღემჰიბუნა.

აბირატიცია ურთ დერშიბარცე ინაღბაგეოიტ უს აბიბარა;
 აუაჭარცია ურთ ანერბა ინაღბაგეოიტ აბემარა;
 არფეს უს რეიბიტ: „შიემშიან შიარა, შაა შაღაცემშიან რსაწადუდუნარა.
 შა ინსერწიაროჟ ურთ სეგე სარა, შა ისემბაროჟ აფსაბარა.

ღასმენწას ჰაა სს ისემამსარ, არ რაციაგე სს სჭურ ეგმრღმურამ;
 ღასმენწას სს ისემამსარ, ფსა სსაწეკემე სს სსაცთნომ,
 აბაა დეღუღაგე, აუატიციაგე, უს აემციაცე აკემე რღმბრამ.
 აბრი სსაწო სარა დსეიყმუნე კულა დეღუდუოჟ, აკე დაცმიომ.

უჭარცია იმეჭუენ ამიარ, აბამრანსე შიკუადოკუნ შიარ; ურთ რენჭენაქუა შიამ შიამრანსე, ამიქუა ნარენე შიტიაქუა უბრა; აღემ მანუჭენა ურთ შენსერგუა ბლალა იყობა უბრი შიარა; ურთ რეშენაქუა შალა იშენსერთია, არკამადუ იყობან ბრა“.

ამეს მხალა, ნანსეც წარლა, იჯურტი კუაბე უა იაბიშივიტი; აინატი ლაბა უა იაბითინეტი,—ურთ რენწიონანსე ირეაირსევიტი; ამესუა ახანე იარა დნექუკელტი, ამალაგე დერციემშიაქუა; აბამრანსე ირეაირსევიტი, იახაგე ათრა ნაქ ინთინეტი.

არშიცია უა იბიბონ, რებეფე ფწიომესტი, ამწიარანსე რენდერსევიან; რეშენა ახე შენას ურთ ირნაბიუნ, აინა წარდუ უი იალეზბიბუნ; იმესუა ახანე დეკლან არფეს, აქულაცია უახე დერსეფევიან; რეშენა უბრაუა შიუალა დნანსე, ახე ამიყან, უს იგადევიან.

უი ავთანდილ უაგე დმანწისკუა, დეფან რეშენა დენტაფალევიტი; აქულაცია შიან ინათრესტი, ინაგეცო რენდერსეტი, იაბილაგეშევიტი; იაბიფენამიანს უბრაუა იქევიტი, აგიროთ იანსანს დრელაგევიტი; ამი დანამეჭტი მა დემეკუა, მა დემეკუა, უს დნარსევიტი.

გუ-დუდუარალა ირეცხამსკუა, ჯამწანს იმუან, სეგე უა ინირწიუნ; ჯოკე აბა იანიეაუნ, ჯოკეს ამსუნ ახე უს ირშიქუნ; აავეკ ნემთეს კივეკ ირნიეკუნ, კივეკ ნემთეს აავეკ ირნიეკუნ; ვიქუნას აფსცია ირელაბიუნ, რეფეს მანე, უაუა იქეუნ.

უი ურთ დრეიბიტი იგუ იმუათანეს, ჯოკე აბიქუნევიტი უს აარლამა; ჯოკე უს რბიონ: „უნცია უიწაფეშ, ჰა ჰაიქურნა, ჰა ჰაუკმენ!“ ჰა; აბან რბიონს ამიგე იმუამესტი, იგონ უბართ იარა ტიეს ჰა; აყანე ირბიოტი: „უს ამიარა—ბსიბარა ახელწევიტი“ ჰა.

უარბანსადაკამ უძმ უსმმრუხან, ავუ მესხუ ოუნამრჰიოხარ;
 უძმ უსუართამ, აკკმე იაფსამ, ანცია ცსერნას უა დრუმაჰსარ;
 აკუიც სუჰე ზენმა იქუნსარუიქ აბნა დრუმაჰმ, იაცოჰმამჰსარ;
 ათოც სუჰეგმე იუიანირ ეალოიქ, ანცია იღჟსა უა ოქმაჰსარ.

ავთანდილ ურთ რმასარნ დუ უბრუა იბეიქ, უბრნ იანირჟმუჰეიქ;
 რმეჰსუაი იმჰსუაი იანიიანირჟელან, აუჰარცია უასმ დნარჟეჰეიქ;
 უა ზლასმ ეიქჰს ურთ რეიჰაბე, უსამ, უაჟოე ინაიჰჟე აიისანჰეიქ;
 უაჟე ისლამბნაც აჟია სხალა, ბსი ეიქურმა, არჟეს დნანირჰსუიქ.

შიკე ბეჰშია სეკ უდერჟასაროჟნ თანდილ ისე უი ირჰსუარა;
 უბერთჟმე ირჟელჰოჰმ უსჟან უბრი უა დსეიჟმჰრან ჰია უი აჰიარნ;
 აუჰარცია უა ინეიბარჟეაიქ: „ჰასმჰანს ოუაჰოიქ ჰარა აჟმარნ!
 ამრ იცოჰრნაეიქ აჰიასუაქჟა, აწეს ჰსეჟლამჰრ აბრნ ჰარა“.

ეიბარჟეკურდღო დეჟდერჟელონ, ისე-იჰჟე, ინანჰ, იმანჰ რეჟეჟან;
 წჶა სჰამ ალა უბრი დდერჰსუიან, დსეიჟმჰრანს ალა უბრი დაჟსან;
 აჟუჰ ნამბეგე უი დარსაგონ, უბრი აჟარა უბრი დრჟეჰმან;
 „ჰარა ზეგმე უს ჰაიქჟურსუიქ, ძეკეს ფსეკეს ჰსე ჰაჟსამჰეჟან!“

უს რეიჰიქ იარა: „იჟჰოჟნ ანცია, სანჰტი იღბაჟმჰრუა, ზეგე სჰჰჟა, ოსბუა,
 ეიჟანჰტი მჰელა, ჰასჰეჰმაჰზა სჰოჟა, ჰანანჟეჰჟა ზეგე უა ისეჰბუა,
 უს ზეგე ეაიწოიქ უბრი მამა, სნეჰგმე ზეგმე არგამა ირბუა;
 კრჰსდერჟა უსგმე იუალჟმ, დჟჰასარცე ართქჟა ეილანირჟუა.“

ანცია იკუაჟსან, შია შირეცჰაიშან, შიცეიჟე იანჰზიჟეიქ შიარა შიეჟსქჟა;
 სან სეჰსუესთა, სარა სნეჰიჟმ, სარა ისეჟმჰოჰს, შიარა იშიჰაიქჟა!
 სარა ინსერჰეიქეიქ შია შიადაცია, სან ინანსეკეიქეიქ სან სჰჰანჰაიქეიქჟა;
 სან ისეჰთანე შიართქჟა იშიესთოიქეიქ ამჰსუჟეი ითოჟი ურთ აბაქჟა!“

უბუ იკუ იახუოიტ არფეს დეუ უს აიბაშრაჭუე სმდე ანიგადაგმე,
იჯესცა იცქუოუ სეკე დრუიღმნე, დრეფეჟიანე დანხეუადაგმე,
ფუოკ იფხაშაშუტ, ახა დდრწონუაშუტ, უი დაფსანე დანერბადაგმე,
ფუოკ დსუხარგმე, უი დარფეშაშაშუტ, იღუღუარა უი ანაცლადაგმე.

აქულებცია ურო უი რეშესუა ინახეშეკეუა ახენე ვიძერდეიტი;
ინლარფხადმოხ უაუა ირბას, აფხადამარაგმე რწონურეშეკეიტი;
უბრი სეკე დარა რეშესუასე აკანსეკეუა უასე ინიარგუეიტი;
ასუ ახეზია დრასმი; ათნესეკეუა, აშესუა რებლუოტი, იფერეწონექეიტი.

აუბჭარცია ურო რესმე ალა ავთანდილ ივიპიტი უსამ უბრა:
„ჭარა ჭაიქუარეიტი უა უმს ალა, უს იახადომი უბრი ჭარა,
ჭარა იახაოუ სეკე უარა იუტიუბ, ნას იათხსამი უბრი ჭარა;
უარა იახაოთა ჭარა იახეოტი, — აბას ჭამბიტი სჯესცა, სარა“.

არფეს უს რეიპიტი: „ო, სამცია, სარა ისჯეშიშო ბაშა ისჯეშიშოიტი,
რჯაშენე იღუეიუას შია შივლაღერმ ანცია იბეიტი უი, შიანგარეცხადიშოიტი,
უი დღლბააფუზენ, შიარა დმიტეუაიტი, სა სესესონა? უი შიეიქუინოიტი.
სა სესექუიოუ სა სსეი სწეი როუბ, სა ეგემიესმთეიტი, უი ბაშა იშიპიოიტი.

სა ისთახესარ აბეიარა, ამახარა, უი აიხეარა,
ისემან წვა შამამ აბა, უარჭაუ, აბრა ინესშიომი რწეფხადმარა;
იალასნესეი შიარა იშიციფესეო, სარა სსესეკეუ — შიეიქუიფეარა.
სარა ინემოუბნ სსატი უს უადაუ, უბრი სამთოუბნ ანაკმარა.

მასარა დუ უი წვა შამამ, აბას სეკე აბრა სარა,
დოუსე იითასნე დასეუ იგაბიტი, შია შიეიქუიოუბ უი აშარა,
სშიეპიოიტი სარა აკას შიარა, სეკეაქეუეღუარამ მან ახეზიარა,
ახეწიახარას შია შიეიქუი სარა სეესარა შია შიეიქუიწარა.

ძაკა ფეხრეკ სე სე იძეძეიან ვიპბეს ჰეა უი დამოუბ ჰეა,
სე სე იძეძეიან „სე დამოუბ“ ჰეა, სე სე იძეძეიან ბუბუ დუდუბეა.
სე უაჭარწეს უს სწეილანჰეან, სწენაწეკეან აბუბესუთრა ჰეა,
ემარდალა ში სძეძეკედნე სეკეუბ სარა სეძეიანსე ჰეა“.

ბბრი ვეფე ბეი ბუაჭარწეა, იანდეკო რსეძდრეა ცეკმაბ იგურდეიბ;
ურთ სეკე ბეიან, იარა იჭე იან, ინეინსერსეიბ: „ბ ბურეკოიბ;
ბ ბურდუდუიბ, ბ ბეუ ვაუწეიბ, ბ ბესეიანბეს უარა იბუბეიბ;
უმწ ბბუდან სეჭე დეაბე, ბბ იანსეკეა“ ჰეა ნიარბეიბ.

ნან იძეძეკეა რემა ინეკედეიბ, რმაბე წარსეიბ, კეუბ იგურდონ;
ბბბე რეკეიბეიბ დანარ იბესის, ბუბეს იანეს რეფრა იანონ;
ბუბანდილ ურთ დანარ დეარბონ, ეეგურდებუ ბბე ისერბონ;
ინაფეკ ვეიბეს ბბრლანბეკეა ირემაბე. უი ისნარეონ.

ავთანდილ გულანშარო დგმუნეის ატიო

ავთანდილ დნურტ ნურციუბ აძმუნ, დეისეტარუა, დეისეშიაშიუა;
ქალაქე იბეიტ იარა უბრაუა, შითი კაკაჭი იარულეშიაშიუა;
ამითქუა რესკქუა უაუე იხშიაშიამ, აფუე ბსია ურთქუა ირნელწუა,
აბრი ატიელა ას იფუტოუე-შია სესშიუა უაუე უს დაბეიბუა.

აგაჭრაჭრე ს-შახანაკ რელა აბაჰია რანაიგუა რმუნუა ნჭარაშიეიტ,
ავთანდილ უაქარ მათიანა ირნაილუეიშიან ასქამ დნექუტიეიტ,
აბალუასაჭე აუს სუექელას ინეიტუჭურთქუან უაუა იაიისეიტ,
იუესცია დრნხე უა დმუნეას კიფუე, ასუჰასუთონ უი დნალაგუეიტ.

უაუა დინაიტი ბაჰიაქაწაუ, სანაიგუა იმნეწეს უბართ უბრა,
სნე-სჭურე კაჭქოას, ამაციეს კიფუე, უი დანიაბ დუვიომან იარა,
ავთანდილ უბრი დნაიფსმან, დენიაციაეიეიტ უბრი უბრა,
„შია შიეხუსთა? იმუაა იფსლო ჰინეთქარს იმეძოუ აბრა შიარა?“

არღეს დიასწაიცი უბრი ბუჯ: „ისაზი სარბ ცქჳა ვიღვრგანგ,
აბაქუბ რანდ იარბან ზესუ ციგლოუ, იარბან იმაროიუ ინარვლკანანგ.“
ათაკს იბიეიტ: „საჭრე ლაძვა, ამრ იამაზკერუბ იავგნივიპანგ,
სარბ ისდვრუბ უარბ იუანსპიან, სუასუარაკ ჰია ამამკუნგ.

ჰა ჰბინთქარბა მშენ ჰბინთქაროუბ, ჟიამსგე უბრი უსაკუშბამომ,
ჰა ჰაქლაქე კულანსარო აკ ბვეუბ ჰია უი უსპიამომ,
ამშენქუბ რასდტი აბრა აღბაქუბ იდვმეგლო ჰია ვაღამომ,
მელიქ სურსავ ჰბინთქარს დჰამოუბ, უი ვიღვეუ ჰია უჯ დვალამომ.

ჰარბ ჰტივლა იაბქუნაკლას, დავიფსარვგე უბრი დჭვანოიცი,
ჰარბ ჰტივლა აბიეი ჩარეი ურთ ირტივლოუბ, სეგე უს იმნოიცი,
აბრი ჰტივლა მენგე ფენგე ინეიბიეიფმენ უბან იმითოიცი,
ჰა ჰასთანსუ სეგე ჰაიკურდლოიცი, ჰაღვაცა სეგე უი რვეუ ფნაჟიოიცი.

ბუაჭარცია ურთ ადუქუბ ჰეიღას ირემოუ აბრა იუანსპიოიცი;
აკ რესუჰეოიცი, აკე რთიოიცი, ჰეიღა რაუოიცი, ისარაღსოიცი;
ამასარბ ჰა ჰანდ იარვოიცი; აღარ ზენძეკ უს დბეიანოიცი;
ეგე სმამამ აბა ნეისეო, მუქესეკ ალა ირზაბიბეთოიცი.

უსენ სეიბაჰსაქაწავუბ, უი უაჭარცია დვრსენლაფშოუბ;
აბრა აწასქუბ სარბ იმანსპიან, ნას იმუქუნაკოუ შიარვგე იეიუბ;
აბრი აბაჰან, აბრა შიანდტიოუ, შიეფსე ახმემიშო უბრი იტიუბ;
სეგე რაფსადა სუ-დუს იმიემოუ უი იმიერბაროუბ, უბან ქუნაკოუბ.

უაჭარ დუცია აბრა იანაიღაკე, უბრი დვრბოიცი, რემთა ისხარვოიცი;
იარბ იმეიბო რბაქუბ სერტროუბ, იარბ ისაღა ურთ დრესუაფშექუოიცი;
ირვიღაქუოუ სეგე ჰბინთქარ ისკეუბ, ნაბენწაღა ასეგე რეთოიცი;
ნას რე იაქეითუბ, ისუბასუთქუოიცი, იახმერთანსუ ირთიბრ ვაღოიცი.

ძია შივიფთხ ბუბა უი იდვიკლოიტ, ძია შინაკარგე იხაჭხ იაიაკარენ,
სასაირთაქუა რეიხანდცია ადგონა რეთონ, ურთ შიფელარენ,
იარა უაჟიე აბრა დეუბ, უი აკუშხარ, უი შიბარენ,
ჭათორ შიქქუწა, უახა იჯნუა ძია შიიკარენ, უახა დშიფხმადენ.

იარა იფხიენ, ფატმან ხათუნ, ბუნე დეუბუნ, შილედელეკლან,
შიძურეოუ ლახარ, ფხიენ ჰალაღუენ, ლხუჯკა დეუენ, შიფელარ ელან.
ადგონა ლესთან აბრა შიძურეოუ, უაჟ დანდუძთენ, უბრახა შიფელენ,
იქაშხარა ღარა ლხაწა შიარა იმინფუძურე, ძია დშიფელან.

„უცა, იუ უარა იმურეკუაფხურა“ ჰია ავთანდილ უი იახა იბიოიტ.
უბრი ბუაჟ ფატმან ღახა დცეოიტ, აბუან დეუეოიტ, აფხიე იმეჟურეოუოიტ,
აბუეაჟი უს ღუიბიოიტ: „აჟიბჟე ბანხიოიტ, სირე ხა იხბეოიტ, არფესე დუნბეოიტ,
უი დესირუენ, დემბა ღაძურეოუენ, ინფირეაფურეა უი დურჭარაქქეოიტ.“

უი დურეჭარუენ, ბუაჭარცია ხეს უი დრემოუენ, დრაფხაეკლოუენ;
უი დჭანდარუენ, დეინეშიაძიოუენ, ბჟემურე სხეწუა აშხა დეიფუძოუენ;
ციაძითიღა სენმაჟ დესოიოუენ, უი იხარაქე სენმა ირფუძაძოუენ,
ხარა დხეხაიოიტ, ჰბერძენ სეფსოუ, წახს იხაძოუ, უბართქუა დრემოუენ.

ფატმან ხათუნ უი ღეუ იახუეოიტ, ღუბა რახმტი ჟიჯე უი იხელძიქეოიტ;
რბა შიანართა უი ათეჯეღე უბრი ილერხეოუოიტ, ურთ დხანრეფეოიტ.
არფესე დხუნაღტ, აძრ ეფურ დეაფსოიოიტ, დღელახღაღსოიოიტ, უი დელეჭეჭეოიტ.
„აბჟახ, აღეღ უი დრეიფუძოუენ“ ჰია, უბრი დუნხან უბან რხაიქეოიტ.

აბრი ინეირა აჟიბჟე დუნაიოიტ, სეგე უაჟე ინეოიტ, აქალაქე უაჟ;
სეგე უა იკუშეოიტ: „ღაძურეა იხუაფურე იბრი აძრა?“ ჰია რბიონ ბუაჟ;
უბრი დჯაძო, რეფსე ძაქსო, დესუსთა ჰია უი აბრა იაჟ;
ურთ რეჰისაქუა, რხაცია კაჟენ, აბრი იხეფურეუან უა რელა-თრანა.

უსენ იუბოს, უბრი ფატმან, უა დაცცაგნუ დნვიფელტ იარა,
დღლანჭუნხუ უი დივიზრუხეიტი, ლეკუ იარხუანუ ინვირა ლარა;
ასლამ უა იაბიბრუხეიტი, ნას ინუნაღან ინატეიტი დარა,
ოსლანბაბს აღა ფატმან უს კუაღსს ევალემეიტი უბრი იარა.

დჭანძესტ ფატმან უასღლესუაფურა, ასა უესგე მასუმაკ ღაკუძან.
ღა დეიქუნუ, ღამარა ჰანუ, ნას დანამკუან, ღეზღან ბსიან;
ამიაბიარა, ნას ანარა, უს აუჯიორა, დრეილაბჰუან;
ასაწატეიქა, ნას ამიწატეიქა, ირაციამანუ უბრი იღუმან.

უბრი აუსა ფატმან სათუნ ჰითორ იქუწა უასსლა იჭანღეიტი;
ამთა რეცია უი იღუსეიკეიტი „ურთ ბსიაუბ“ ჰია ღა დნარსციაეიტი.
ფატმან ასარუ უი ოსე ევალწას, ანცია ბამა იღციეიტი.
კრანერქ-კრანერქი არფეს დნაგელტ, ითოუ ასღ დევიტი, უბრა დევიტი.

ამეკემთან აბა სვირტლიტი, აკ ანმეკეუა სეგე ფირტლიტი;
რეიბა იფუძას, რესუ ნარექეწა, ჰიენთქარ ოსე ინაღესიქეიტი;
აუაჭრცია უს ნარეიბეიტი: „იკეა!“ ნასგე ნაუ ინაღირეიტი;
უს რეიბეიტი: „იძითი შია იბრეძითანუ, სა სესუსთუ ამიე იმაბაიტი“.

ინატი მითა იძიწამომესტ, უი დეილაბიან უაჭარე დევიფურე;
ფატმან დღეფსღონ იარა იასღ სნე, იარა დცაღუნ ღარა ღანღ სნე;
ურთ ეიცაეიტი კია ხაღა; უს კუასუაღა ეიდრიაღანუ.
უი იბარა ფატმან დამუან, რამინ დარა ვის ლსე ეიფურე.

ფატმან ავთანდილ ბზია დმუგლბაზ ატიო

ზნაპუა იზე სარბ კიდეუჲ ურჯციველარ აბისა სარა;
კია-სააღა ურკუბსენე, შიეკურა ეიბაგურა შიელწოიქ ღბარ,
უა უღუფსახუეიქ, ინკაღეჟეიქ იძებეაღწა'ს მსიბარა,
უსგა იამჯამამ უა უმაძა უფბიეს ღღემპაჭუ ანაგბარა.

უს ავთანდილ უი ღეუ ჭურეიკან, ღეუ ამცა თაღან, დბელუან ფატმან,
უი იკუბდღარ, იბსიბარა ღეუ ითაგაჟუან, ღა ღზე იცანან.
იღწიანერცე უბრი დამთან, ღემ აქესომესტ, უკგაღ დბელუან;
უს ღბიუან ღარა: „ისესუარესეი?!“ უბას ღწიუან, უბას დგურუან.

„სკუეურა იანპიარ, იეაღან დსერეუანარ, იზე ნაფსეიკერ, სარბ დგვლარ;
უი იანემპიარ, სა ისესემეჩპარ, იეაღან სა ს'ე უი ეიცანან.
იანპიან იარა, სეფსაიქ სარა, მა იხდერუაღა სარა სეიქუსან.
იღმუარესეი უი აბაქემე, იუხუა იაუმიპიარ, უხურბ იმბარ?“

ფატმან აბსიაბარატი შიუუ ათანდილ იძვისჯღმთოჯს ატიო

ათანდილ იხმ იღმთიტ აშიუუ ბსიაბარატი უა იარბანე;
ბსია ღმჯღმანს, ღმჯიეილაბას იაცეოგანე, უა იანწანე;
იკურფეზაგანე, ირწიეუგანე, უბართ რელა უბრი ნართინე;
ფეიარნ აქეშეუა, ხაშთთრა აქეშეუა, ფსრანჩენგნა უი უს იწიანე.

ო, უარბ, ამრა! ანცია იგუაფხეიტი უარბ უმბანა უეაღარცე.
ისეაღაშამ უარა უსფრწეს ურთ აგუაურა იხაციღარცე,
უარბ იუბლეუიტი მცანს დუ დუღუაღა, ინჯუხუაფმთეს ურბარაცე;
ღამჯრბაგქეა უა უანხ იფუაუა, ისეიოუნ უარბ უღჯრხუაღარცე.

წნეკ იუხუაფმთეს უა დუეილაბაშტი, უა უმბარნ უი ღარგუაეაღაშტი;
უარბ უმთეცუნ, ეარმაწარქეა ურთ რამილა უკუ ახღრმბაშტი;
უარბ უფუშარა ამთქეა არკანმოტი, ხა სეშთი სენმაკ უი იარკანმაშტი;
უმრ ღაშუარა სარა ისხეკმარ ეკმსჯრხეიუამ, სარა სკანმაშტი.

ნცია დზაჯაბუძე, სძიოიტი სარა უბრი სკუ ეთოუ აბრა უს აბიარა;
ახა უაბა ისხემეჩხაიტი, დაარა სკუაეიტი აბრა სარა;
კულა სკუაეიტი, ფსელა სკურეიტი, დაარა ნაცძიოიტი სსე აილაგარა,
უსსესუოზარ უსესუა უარა, უა იუთახემძარ სს სთახარა.

აბრი სემიეუ აცე სოუანხა, სს სებლალა უი საფსაანხა,
სფესრა უთახეუ, მა სებზარა, ცქმა ეილერგანე ეილესკაანხა,
სფესთახარა უს ინეილან, სკუაეუა-სწიანუა სკუ ნუფიანხა,
ისდერენდას სარა სრაზე — სფესუეუ სენსუეუ სარა სენმა!“

აბრი ეიფთ აძიეუ ისელმთიტი უახე, აუთანდილ, უს ირლახნე,
უი იაბიძე ლახტი უს იოუსშია დაფეიტი დაარა ისერთენსნე,
ნას უსეგე იბიეიტი: „სა სესუსთე ილემამა უბრი იდერენ,
სარა სემრა უი დლაჯესხუამ სს სებზანე, სფესე თანე!“

„ალაბია აგეილ იახნაუაზეი, უბართ უბას ისლუეიქუნაგოზეი,
ეარმაწესე უი აზე აძიე აბიაცტი, ნას უს ამახე უი ისარსუაზეი!
იქუნამეონე აუს იუუა, ნაემარა აუამ უი ბაზახსოიტი,
საკეტი შიუეი უბრი ილუეა, ილბიო სკეი, სკე ბაზაფუეი?“

უი უა დსუცუა, იკუანელა უბას იბიტი აბრი ეიფთ აზე:
„სა სსემთოუ აზ ცსერაზე დსემამ, სა სასუაროუბ სს სსე უიახე.
უი ლზე სნეუოიტი, უი დსეუმბაროუბ, სა სმაწასოუბ ნას აკ აზე.
უი დსეუმბარანს საძეიკბაროუბ სსე, საზემსუცროუბ უს დანაეკე.“

აბრი აფეიგს აბრა დენსოიტი, ამჯასცია ლბოიტი, ციგმა ბსია ილბოიტი;
ლხეჯეა ღუუბ, სეგე ირაირთოუბ, სეგე უა ილბოიტი, სეგე ლაბზუოიტი;
აქიბე ლდეროიტი, უბრი ისალბიან, სელსერასსან, მამზარ სბელუოიტი;
ილელმზარ ეალან დსესუართახარ სოუს აზ ჯარა, უსეგე ეალოიტი.

ამი დღეგუაფხარც აუბიეს ილთახსარ, ღსე ღგუ სენბა უბრი ილთოიტ;
უბრი ამიი აფხაძარა, უბას ახდუძღ, სეგე უი ილციფიძოიტ;
კერ ღდღრუახარ უი ისე ილთახსრუბ, ღეძაძა სეგე უბრი იალბიოიტ;
ღბიარტიე ხასწან, აჟიარტეკ სალბიან, უი სარა სრეს კერძა იანუოიტ.

უაჲ ინახეფ იცმნეუოხარ, აკ ილძონე ისეუაღაძაძამ;
სა სესსეგუაჟეუა სარა ინეძამ, სესსეგუაჟეუა სარა ინთახსამ;
იღაძცაროუბ აფხაბარა: იღაძცაძხო აკგეგუაძამ;
აფბაღ ითოუ უბრი კათოიოიტ, უაჲ ითოუძთახს აკგე კათიარუამ!“

ფატმან ლახღ აუთანდილ ათაკ შიეუ იიშთეს ატიე

უ

ბას ლხვიტ: „ბარა ბუმიეუ სარა საფხეიტ, ღირა სბრწუნსუოიტ; ბარა ბსაფხეტ, — ბარა ბეიპა ამცა სეცროუპ, უბას სბღლეოიტ, ჰაიხალიეუპსარც ბარა იბთახუეპ, სარკეე ისთახუეპ, სა სეცცაეკუოიტ, ნაეეგე-ნაეეგე ჰანეეკუაფეს კრანანაკუოიტ, უი უს იხბოიტ“.

ფატმან აბრა ზაეა დეურღდას ისხუემ აბრა, ისხეხიომ სარა; უს ლუხეტ ღაბრა: „უარა უმბარას იკასთიას ლაღრემ წესუ უწიბაიტ აბრა; სეეოუპ აბრა სემცარა, უბაი უბაცცაეკე სეღაშურა; უასეცცაეკე ჰაიბაბარა, სულაფსნაწა აბრა უარა!“

ნაფხდაეკე შიეუ არეფს იმროიუს ეუმე ამჯა დექულეოიტ, უასე დეცცაეკუოიტ: უასე დნამანსა ღარა ლოუაეკე ამჯან დიფელტ, უსეგე ნეიბეიტ: „უმბაინ უასა, სეხეიამ სარა“ ჰაი უხაღეცხაიტ ღარა იბეიტ. აბრი დარეკუბაიტ, დეკეხსნემბოიტ: „აბრი ზმანაი?“ ჰაი დნექულან დეეიტ.

იმყოფნას ასას იასრიოფნას დნეიტ, იაპას ბაშეიტ, შთასმეა დნემბიეიტ;
ფატმან დტინე აკე დასხუცუან, აუთანდილ უანს უს დნუნალაეიტ;
უაუა იდრეიტ კუალა; შალემას, დმუნუნალას აბრი კუეითეიტ;
ლარა დმიანე ლეკუალა ლნემბიეიტ, ახა უესგე უანს დნაიფეიტ.

უბ ინეიდტილაეიტ, იკუდეიბაეელტ, ინალაგეიტ საა ცაიეიან; იანდრეფანე არეფს მანუმა; აში დალაგელტ იარა უბრა;
უი უა დრიცენ იარა იუაუკ, დეიქუნეიამა იაბჯარ იარა;
აუთანდილ უა დანიბა დშიეიტ, დნადგელასშია ტეშა; ვარა.

უი დანგლბა ფატმან უა დშიეიტ, ციგა დეიწასუან, უი დქუქუჯუან;
უბრი აუაუ აბრი ვაში, კისუმარქუაუს უანს დრუნეაფუან;
უსგე იბიეიტ: „სა სეზფრესკამ აუპიეს ბარა, უს ბციფრემან;
უაწი იანშადაკამ ბარა ბანსეუა სარა ბესწან, იბუა აწეიან!

ბარა აფსამა სა სერეფსაშიეიტ, ანდემდ სერეგეიტ, ათა; ბსერბიან;
აბრი აზე ბარა იბეიეიფუე უაწი იბბან, ნას აკურა ბგან;
ბა ბესზარა, ბარა ბსუქქუა, საფეცლა იბიო სარა ბესწან;
უი ანსეღმიზა, სეუაკამ ბალაეცი, სარგე საკა; იეიეფო სნექელანე სცან!“

აბრი ჰიანე იეზაკამ ნეიეიტ, აში ნედიელეიტ, ნაე დნდელწიეიტ,
ფატმან დწიეუა, დეპიბიო-დეაბუა ლსანუ კედელსტ, ლემდე ციელეიტ;
უი ლელაღრმ უაბა ირსდეეეფუნ, იძესმა ილეიეიეიტ, ნაე ილეუაწიეიტ;
უბსეგე ლბიოეიტ: „ანაბი სეკუდემწ, აბრა სემიე, სარა სექქეწიე!“

მეტკუმანე ილბიან: „სსაწა დესმიეიტ, სა სესზარა, ურთ სსეუქუა სმიეიტ;
სა სტიე-სემა—სა სმაზარა, სეგე სა ინესეიტ, იზბლიეიტ-იზეიტ;
სთასცაა სრელწიეიტ, ურთ სეგე სერმიეიტ, სა სსე ბესესეიტ, სემიე, სეფსეიტ;
სეზნრა სალწიეიტ, აწესეუ ფესწიეიტ, აში ანერეეიტ, უი თანერეციეიტ!“

დღრსეგრეუან უბრა ავთანდილ, ირპიონ-ირუას იბონ იარა;
უს ღრუიბიქ ღარა: „იბესმსეი ბარა? აწიეურა ბაუეწ აბრა!
ღსრემაქარსეი, იბევიბასეი, საკუ საროუსეი იბეთო ბარა?
ბთენსსა ბარა, ისაპი სარა დესუსთ იარა, პსერშიო ჰარა!“

უს ლპიეიქ აუპიეს: „აღემ, უარბ იუსპიონსეი, ალაღრმ სავეიქ;
სარა ისეღმთომ აკ უანპიარცე, სარა უსსემწანს, სა სეილაგეიქ;
სა სნაპალა სა სსუქქუა სპიქ, ახაივსრასმ სეიანავეიქ;
სარა სსადა სარა სრესპიქ, ბსია უბარა სა სარსავეიქ.“

ას დაქუშიარ ფსესუა ამამამ, სებს დუუ აუა, სჭრაშიო სპიპა,
იზსემწიასრუა სხატე მამა, ისპიო სსემდრუა, სსე ვილაგაუა;
სა სემწიეუა სეგე სესბუა, ირანპიოიქ სეგე უი სპაპა,
უს აპაქემ დისაღრეომ აჩმასავ სხატე შა სეიუა!

ართ ავბარანდტი აკ უღერშია, უაპაგე დარეაკ ეაუმწან უარა;
იულთოზარ უანს უცანე, უბრი აუა დე უარა უბრა,
ნას ეიქურსოიქ სეზნე-სეუარა, სსუქქუა, სარა, სეგე ჰარა;
ნას უანსენპილაკე იუსპიან სარა, სა სსერწიეუა-ახადარა.

მან ანავესა, უანსწიეა უქუწ, უცა უარა, აბრა უემღანს;
აბრა სტიელა უნე ნაფერგა, უზერსთია უმეცარა, უნე დეუმერბანს;
სარა ისდერეიქ სა სეგუნაპა, უარგე იუსმამა, უანმა ინოუმემანს;
უბრი დანაბი სა საშოთაჭე, სსუქქუა სჭეიწოიქ, იმწ უემერბანს“.

ავთანდილ დეკ, აუა ფაგმა, აუა დეღუა ას შენიანპანს,
უაუა დნაგელქ, იაპა ააკნისქ; სავა დეფუმას, სავა დეიქუშიანს!
უი უს იპიეიქ: „სა ვილსმერგარ, სემმდუეუან სა სსე, აბრი სპაპს“.
ამიგე იპიანაიქ, ფსე სსოუ ამიე უს დეეოუან ჰია უი ვიუმე სეიუმერბანს.

უს ლოვიპიტ ფატმან: „ამო დსევწა ამა სირბაიოტ, უბრანდ სარა,
ცსერბაუენ ჰია უაჲ დესთასემ, სარა სოისხუჲ, უბრი იარა;
აუაჲ იხბან უი სნ სოიციშიამ, უი სემი იქესლიოტ, დესცამ ჯარა.
უბრი იხესუა იბაჰან აბრა, ბანსხეფთჲ, ბთენხეს ბარა.

დციცლწვიტ უი ლარა ლუაჲჲ, ამა დაქუძიარც, იორბარანჲ;
ნან უსგჲ ლჰასტ: „ანჲ ნარსუიოტ სემცა შოოურა ეისხედარანჲ,
უბრი აუაჲ უარა დეუშერ სემცა შოოურა არტიარანჲ,
ინანჲ იასოუჲ სარა სმაციასჲ, სოუპიოიოტ აბრანდ ისწაუგარანჲ“.

ავთანდილ უს დეინეტარუა აქალაქე დნაღსტ, დანარა დთენხენ;
ბგაჭნაჭუე იგღან ჯენ-ღუე, ციუგაუმ-ციეიქუარ ხაჰილა იყანხე,
აკეი-აკეი ნეინარგღა, უადა რაცია უი იამანე,
ურთ დეუქანჲ, ურთ ვილეჯჯონ იპარაკანჲ, იუშემამანჲ.

უი აუესაჲ, ამრ იამანკურა, ავთანდილ უანდ დრიმა დციოიოტ,
დსუთსუთუაგჲ უს ნაეიპიოიოტ: „უსჲთოჲ იაჰთოჲ“ ჰია იორბოიოტ;
უს ნეიპიასტ: „იუბომა სესტეი ანან?“ ჰია უბრანდ უი დვირფუოიოტ;
უბრი უბრა დციოჲ, დჲთოჲ, მა უბრაჲ დტიანჲ დეუბოიოტ“.

უბრა ამიჭუე ჯუჯა ჭაჲმო იარა დრენდნონ, უა ინარუესუნ,
იმთბჲჲ მერგა, ავთანდილ ურთ დნარსკეღან, ურთ დრესუაჲთუჲ;
რესუდა იანკენ, ურთ აშთისენ, უბრაჲ იმიოტ ურთ აინიელან;
რესქუა ფეინზოიოტ, ეეტჰია რესჰჰიო ნაჲ ინკაჰაიოტ, ინანჲთიქუან.

ამი ააირტენ, ნაჲ დნუნაღჲეიოტ, უბრი არფეს დჲშთან უბრა;
უი ავთანდილ ამი ინდჲჲ, მასუჭნა დუღუა დნეინაგელტ იარა;
ბგელანსა, აჭუნანსა, უი იმთაკუა დიმიოტ უბრა;
დამა დნექუკუა, იხუდა ფეიუაიოტ უს ჰეგნბაღა უბრა იარა.

უბრი ღმერთს იხუაფოთუა რსე, უბრი დმესტოუბ უი ვისუა რსე,
ინაცაი სეიწიოიქ მაციას შახანს, ნას ნაე დვაიქტ იტუიბაკრანსე;
ნას უბრანსეი უბრი დვორშიოქ, ნაე ამოზენ ასე დოვიკრანსე,
უი იზე იუამ უს ნეძინთრა, ამიგე მიაყსაიქ იტუიბაკრანსე.

უბართ რემრა რენერწიარა აქიბეგეგე უაზე იმაჰაიქ;
უი აკუილ-სეშით დსენჰინე უბრანსეი, კეგსემუს ვიფოთ იშთასეა დცაიქ,
უბართ რემრა უაზე ინემდრუა უს აწიანრა სიორშია იუადაიქ;
უახე დვსლანეის აძა დნექელან, დვსსცას ნაკმა, დანადიელწეს დაიქ.

ამრა—აღემ იუს დალეან, უბრანსეი დსენჰინე, ფატმან ლასე დაიქ;
უსეგე დვუიბეიქ: „უბრი დსეიქ, უაჰა დვბბომ, ნაე დვბფრმაიქ,
ბარა ბრუაზე უა დმანჰათუბ, დვრქენე ბიასწაა, უბრი იბეიჰაიქ.
აბარ ბმაციას, საჰინებაგეგე ამა სესემეუ, ბელა იბაიქ.

შთა ისაჰი აქია სესექუბერეკულეს, ბარა ბსერეკუას, ბარა ბსერშიას,
სანეცცაკუიქტ ინდერრანსე, დსერმაქარუას, იბეეიბას.“
ფატმან იმაჰქუა ააღეკულელან: „საფსამ სარა სე სესუქრადოთრანსე,
უი სეუ იხუს დეიქ, სემცაგე ტომარტ, ისბოიქ აბარ სე სემრენას.“

უსეინ, სარა, ნას ჰა ჰსუქქუა, ჰმუნეიბაკეუ ჰა ჰთაციაარა,
სეგე კსეა ჰრიოქ; უარა აღემ უსე ჰარა იამუაღეგე უარა ურწინუარა;
ჰაფსე თოუწიქტ, ჰარა ჰუახიოიქტ, ჰაიკურდელაღამარტ იმაკათიარა,
შთა უსემერე უსექსერეკულეს, სე სალაგაიქტ უი აჰაარა.“

ფატმან ავთანდილ იალჭიოიტი ნესტან-დარეჯან ლაქიასჟი

ბრა ვაჟმის იპამოუბ ჰარა აზუქუს ჭრეც აზრე აიბანარა
 იხრეალომ ასუპასუთრა, ჯარა-ცარა, აზა აქუღარა.
 უბრი აზრე ჰარა იაპუნაღუბ აზრეფეშმარა, აზრეიღაჰარა
 აპცია რხეზია უბრი აზრე—ახარა ურა, აკურღმარა.

ჰარა, ათუჯარ ღუქუა, ჰარა, ჰამთა უხა აზთნეა ინაზოიტი;
 ჰმრეაფსოუ ალა ურთ აპციაგეგ აპამთაქუა ჰარა იპართოიტი;
 ვიამშ რეეენმა სესგენჯარა უაუა იწოიტი, უს ისუძაროიტი
 აპხელ იასოიტი, ვიბარკურღოიტი, აზრეუა ღრეუოიტი, იღრესუძაროიტი.

სხაწა თუჯარ ღუცია რაფხა დეკლა ჰორთქარ იჭრე დეოუეიტი;
 ურთ რეპისაქუა სარა იხემა, რაფხა სეკლა უბრახე სეოუეიტი;
 იღარეუ, იბეოუ, უბართ სეკეგ, უბრა აპუეაქი რემთა ღრთოუეიტი;
 უა ქააპ აბეიტი, უა ჰასუძაროუეიტი, ნას ჰაუნქუა რახა ჰარა ჰდიქუღოუეიტი.

აძუქუს ჭრეცანს ამთა ჰამა სეგე ჰაიმანე აჭუკუეი ღანდ ჰეციტ;
ინაბანს აცეს ჰამთა ჰალოეიტ, დაბარა მეცხუ ჰაგუგე ეალწეიტ;
ანარა-შთანდ ჰინჰიორ ეალონ, ასა უაჟა ჰარა ჰანსრეიტ;
სუელეზენბა უბრა ჰაჟან, იშაჰთანსეს ჰა ჰქადაქ ეაჰწეიტ.

ასუელეზე აბაჰანდ სეციტ აფსმარაზე, ანიაირაზე,
ურთ აჰისაქეაგე სარა ინეცენ, უბერთგე უბრა ინაფურააფურაზე;
აშაჰადაცაგე უბრანდ სრეფეციტ, აშა უბრა ირჰაირაზე;
უა სერჰმარუან: სხეეთ, სხასუ უა ინერრეიუან სარეჰმარაზე.

იგელან უაჟა უი აბაჰაჭე ავენ დექუა, ავენ ფუჰაქეა,
ურთ ჰარაქეუან, ინექეგელან უაჟა აგაჭა, ურთ ავენქეა,
ურთ ინეცეუან უანდ ინასეოეიტ, უანდ ივნასგალტ, ურთ აჰისაქეა;
უაგე ინაჰტიტ ჰარა ანარა, იშერთანსეს ჰაგუქეა, ჰანქეა.

ურთ თუჯარცია რეჰისაქეაგე სანჰიდაქეა რეიუმე სან ინეჰასეოეიტ,
ანარაჭე, გუადაქ სმოუ ლეიუმე, სეფსე აბილასუან, სეუ აბილავეიტ;
ას სანერბა ივაგელან აბი დანეშეოეიტ, სეგე ცაქეიტ;
სარა უბრაჟა გუ სმანთადა სეჰადარა უბრა სანსეოეიტ.

ამშენ ანდ სანსაფურაზე უანდ აფენჯერ აბი უა იანსერტიტ,
აღანდეიქურან ინსაჟან იეან, ინსესცარანს უბრანდ სნაფეიტ,
ამშენ აგუთანდ, უბრანდ სარატი, აქ სეჰქაქ უს უბრაჟა ისბიტ;
მა ფსატიუმე, მა ფსტუმე აბრი ჰია უა სანდეგელანს სეუ იანავეიტ.

სარანტი უბრი სან ისეიდეჰაბაიტ, იანსნაიგუანს უი ფლიგასეოეიტ;
ჯეაბ ახაცია, მეცხუ ეიქეაწიანს, უბრა ითანე უა იანაღლეიტ;
ურთ ახაცია უა იანთეწიტ, უი ანაჭე ურთ ნაკელეიტ;
ურთ აგაჭა იანქეგელეიტ, ურთ ჯამატიეს სან ისეგაღლეიტ.

იჭრექედრსელტ ურთ რეძლიკა აისაშორა აბაჰნაჭრე;
ურთ ნაფუზააფუზუნ ძიორ ჰაიბუოუ ჰია, უბრი რხუცუან რეუაჭრე-რსაჭრე;
აბი დრემბაძიკიტ, ურთ უა იმბიძიკიტ, უაუ დახდეკამს აკაჭრეაჭრე.
ურთ მამალა სა სერსეფუზუნ, სტან უბრაუა აფენჯრეაჭრე.

უნამტი, აძლიკანამტი, უანამტი, აუნუწკანამტი, მიწნდუურანწს აკ აათორგვიტ;
ანუა აანერსენ ფაბიგზბა სიირმაკ, ვითაჰიატომაკ, უანამტი დაათორგვიტ.
ნკეთ ვიქუაწივი, შიწატი იაწიაღვი დვილაჰიანუ დაქედრგეღვიტ;
უი ლეფუზობარ ინაწამცეუა ამრ კაფსაკგე უა ინეაღვიტ.

უს აფაბიგზბა დანანამაფუზ აბახუ ლმახუა ნადგეწკალვიტ;
ლხელაჭრე კაჭკან, უს იკაფსან, დგეღვი ვიუანი უი იარლამვიტ;
სგებლა სეღკენ სესლეზუამფუზიტ, უბას სგებლა უი დხეწკალვიტ;
აბი ნანერგვიტ სრემბანდას ჰია, სარა უბრი უანამ სელსეფუზვიტ.

ფუზგე სსეკეკეკეკეკეკეკე სს სმაწუცია, უს საარეფსვიტ უბრა სარა;
„შინაფუზი იყიბან ვიქუაწიქუაკ, ისირმოუ ფაბიგზბაკ დაარგვიტ აბრა;
მაბა შინეინუ უი დღზრუსოუ ცქმა ვიღვიძიკა უბრა შიარა;
ღვრთიუანარ ლხეუ შიამვიტან, ირეშით შიარა უბართ დარა.

სულ დმორემბარ, შიან დვრციევიტ უბრი მხელა, ურთ შორშივიტან;
სა დვსნაევიტ უბრი ამსა, უბრი აზგზბა შიან შიეიწამსან.“
ურთ სარა სრუაა ირსცივიტ უბრანამ, — დაბშიორსუბა ჰია ირაციავიუნ;
აიქუაწიქუა სხალა დვრმთვიტ, რეასმხალა უი სს იკუანთუნ.

აფენჯრე ამტი იზბონ სარა, რეციავიარა აკგე აღვმშვიტ;
ინარეკეკეკესტ: „იშიმე ურთ!“ ჰია, ინარესენ რესქუა სერწიწივიტ;
ნან ურთ ირმქუას ინარესან, ნანუ იღვრშიენ ამშენ იართვიტ;
ნან ათეუბა ურთ ირციერგას, სს სანამ დაბირც ამუა ლვრთვიტ.

უბრი ასიორ ას დუან ჰია იხლასჰიოწყი აბრა სარა,
სექუნე ოუასჰიოიტ, უბრი ლჭუაფხმა ამრავე იასჰიომ „სემროენ სარა!“
იხელშორად უბრი დსეიფთროიუ კვლამლა აურა, ბესლა აპარა,
უბრი ლელა სხ სემლერგე—იხელმამამამ ხეას სარა“.

უეა ფატმან აბას ნალჰან, ნას დნალავგუიტ ახრეჟიებარა,
აფთანდილგე უი იხემჰასტ, უიგე დნალავგუიტ უა აწიუარა;
დარა რთესშია უეა ირსამოთენ ინალავგუიტ რე-აილაკარა,
ამით ირელჟეჟე მესხე იხეიუნ ურთ რელადერმ ამერჰარა.

კერ იწიუან, ნას უი არფეს „უი იბჰიოს ნაკა“ ჰია ლუიბიეიტ.
უს ლბიეიტ ლარა: „უი ავამტი სხ სხალეფსეიტ, დსედსეკლეიტ;
დკაფსო-დკაჰქო საფხმა დგელან, ნას უასე სიართასე დნუნასკელეიტ;
უბრა სარეი უი ასირი თენს უბრაჰა ჰა ჰნეციაჟიეიტ“.

სარა სელესწაიტი: „ბანანმბტიუ, იარბან სმ-ტიელოუ ბა ბესლელეს?
ბა ბანარკოს ურთ არაფცია, ჟიან ლამარა ბარა ირსელეს?“
ათაკ ლბიომესტ უბრი ასიორ, ლამერბაკეჰა ინარელეს;
უბრა დწიუან ლადერმელა, მიტიე იანიას უი დესციემეს!

სარა აჟილა, ნას სწარალა ლეუასე ანფესწია სენკელრად,
უა დნალავგუიტ აწიუარა, უს აწიქარა წსუაფწიარად,
ლელმან ბლექეა ინარსეჟეჟეიტ ბერლაშ ლადერმ ბანწასნად;
სასმელესუაფთუეას სარა სბელუან, აწეს სესეგონ უს ციარად.

უს სელბიტ ლარა: „სარა ბსანუჰ, ანეს-ჰია ბსეფხამოიტ ბარა;
იალაბსეუეი სარა სთესშია, ლაკუს იბეხამან უი აპარა.
სარა ამეს ამი სოუჰ აბრა, იასეზუასეი უი აწწარა?!
ბანაუჰმეკე სხ სესწარა, ციემს ბეაიწან ჰასმარა ჰარა.“

უს სპიტი სხლა: „იქუნაგამი აბრი ამრა ას ლერეკუაურა;
ურადესხლარ უს ნუ ამრა, უბრი იაღმურიტ უარა უბლრა;
ნას ამიმა ხარუმორანსე უი იათხსეუბ აამთ კილესრა;
მაკა იანთამ უი ღესწარა, უბრი აკაქცა, უბრი ამრა.

უი ამრ-საჭურ, სემბახუ სემძიო უს სკუასხარა, სარა ღესკაიტ;
სექუნე თესსიოტი, უი ღმერხუაქქუა აარლახია სარა ინწიანქუაიტ;
ამიი ფენჯარი შიასუა სლემქოას ურთქუა რელა ინსერქქუაიტ;
ღებლა ფაქქუა, გუასერქაქქუა, ალაღრქქუა უა ინარნდჟეფქუაიტ.

აისეშიამი, უი აისეტარ, სა სენჯუა უბრახე ღესეგუეიტ,
უბრი ღესქიან სენჯე კილსერგუეიტ, უი მაძალა უბრა დერეტეიტ;
უი უა დმურეს ამიგე ინსპიეიტ, ამიგე დემბეიტ, დავისმერბეიტ;
უბრა დემან დწიანსე ღარა, უბრი ღთესშიაე ჯარა ინემბეიტ.

ილბუასშიოი უი ლენახმა, ილრეს-ილქიანს, ილრრეიქ-ქია:
უახეგე ხუნგე ინეიქე დწიქუან, ღაღრმ კაღთიან უი ატტაქია;
სენესელა ღრანელკეღონ, სანღექიაღაკე შია ბაქუწ ქია;
სეფსე შრფათიუ უი ღედღაფსა, სა სეჰამი საციენსან ქია.

სეციცუმამა ღელაღრქქუა იმერუაშესა ღაფსა იკათიან;
ღელაფქქუა ქედდემ ფსწას ურთ უბრაე უს კიეაფსან;
ააფქქუაღა ღელაღრქქუა ღელმან ბლაქუა მქუნე ირთატიან;
იმერლამესა უი ღსაფსქქუა ღქემი-გუეილ ბსიასუ უანსეტი იათტქქუან.

უი სღესწარტიე აამთაე სემბეიტ, ღელაღრქქუა ირბსოურანე;
სნე სღესწარგე: „ბა ბესუსთა, ბესექუშიასეი უს ციგანანე?“
ინეიამლითიან ღელაღრქქუა, ღაურბსოურთუ ინაღსეფქუნე;
ინესქუადანს, ასაქი გუ სმოუ ამი იაკუმსარ, აბრი კიეფე ბანე

უი ილთახემესტ ციბრთა-სხე უბაბ დღლაიარცე უბართ ბაბე;
 ღნეჟთე კასე, ნას ღციბაძითა ილმეღესმომესტ უბართ ბზანწეგე;
 ღნან-ჟუაძი ბსიასუ ღსე ინაწაწა, უს ზუბ დმუცდას ისქეგნაგე;
 სღეპიო-სეღიო სუჟეკ ღჭვასწან, ღსაღა იღაბომესტ უბრი ბზანწეგე.

უი ღციბაძიწი, ღნეჟთე კასი ისეიფურანს ჰაბ სეზბიომ აბრა;
 ციბაძიწი ღუამ რსემბაც ჰაბ, სეიღაბ კაბამ სეკლა დარა;
 ახა უი იღსას ახეჟთ სეიფურანს ჭვუგ-ბსეკ რულა ისეზბიომ სარა.
 იჟუატანე, იფურეკაბანე, იღუღუან კუბლმწას უბრი იარა.

უბას აბრა აბრი ასიორ ბურაბძთა დუენ სეზენე;
 სსაწაწიფეაგე უბრი იციეზმონ აძიე ვიბაბ-ჰაბ სსა სძიანე;
 სსაღა უს სძიონ: „უბრი იასჰიარ, ირარუბაბა, ირევიბაბ აბთინე;
 დაარა სხეზმაზ, უს მამაღა, სსეინე დეზბონ სსა სეზნებანე.

უს სძიონ: „სსა ისეღმფოსეი სსაწა იასჰიარ, იღსეზუერი სარა?!
 დეზერგუაჟუა სარა ისეზმდრუა, ცსერანს იღსესთარი ღარა!
 სსაწა იღრერ, უბრი სეიშეჟიე, აძიეგე იღმფომ სეიქურსარა;
 ისღასჰიასრი უბრი აბრა, იიაზრა ისეზღწეა აღაზარა!

ისეღმფარესეი სარა აძიე აბრა, ციგმაღა სეზღეჟიე სარა მცაღა!
 ვიღაჟუბ იასჰიარ სსაწა სარა, —წაუბ სარა სიციბომიე უი ციგმაღა;
 ნეზა-ნციაღა დსერეჟუბ იარა, ნას ისჰიარემ უი მამაღა;
 ვიღაჟეივარემ იქურა, ინცია, იფსე იბღუაბა ნას უი მცაღა?!

ზნე უი სსაწა-იჭვუ სარა სსეიე, დსერგუბსეღიე, იჟუ კასწეიე,
 ნას უს იასჰიეიე: „სიორ ჟიბეჟე უასჰიარცე სარა ისეუბღეჟიე,
 ახა უქეროუბ აძიეგე იბრიოუმბიო, ნას უი უღემჰასე ინსეგომიე“.
 „აძიე იასჰიარ ციგმაღა სთასაბიე“ ჰაბ უი დქეიე-დმეიე, ბგურა სირგეიე.

ბარე ისაბელი ამოე იანჭიარც, სკეაღაძვამ უბრი ბზანწკოგ,
დაკოთაძმადს, დაკოარფენს, დნუას-დსაღას უბას ამოგოგ.
ნას იმბაკუა სკეგ იანჭიოტ უსეინ, ციოესემიოტ უბრი აკკოგ.
„უაი, უანსუთოლ, ამრ იანჭაწს ამო დუესერბან, და ბჯაშტიგოგ“.

უბრი დვაგელტ, სა დენსუთოლტ, უანს დნუნასკალტ უბრი იარა;
ციოგა დშიოტ უსეინ, დაქეჯეჯეოტ, ამრ დანიაბა იარა უბრა.
უბას იბიოტ: „სარა იბიოსეი, ისბერბადა აბრა ბარა?!
უი დდუნეიტინარ სემიშე სარა, სებლაქუა თუძის აბრა შიარა!“

უს იანჭიოტ იარა: „უი დუშუსოთ, უი დანმეტოე სა კკესსემდრიოტ;
ისაბას ანაუს კკესსეილემკაბიოტ, ლხე სლმერდერიოტ, სა დესსემდრიოტ;
უაი, უი ჰლეწწან; ას დეასწასი, სხე უი დგურუაი უაჯე ისემდრიოტ.
ხნე ილხიამფასარ, უაჟიე იხალხიან, მან ანაკუსა, ჰა დანსემდრიოტ“.

ჰარა ჰუჯაგო უანს ჰნუნალოეოტ, ჰათერ დექქწა უა ჰნაგლოეოტ;
უს ნალაჰბიოტ: „ბარა აბრა, ბარა ბემცა ჰარა ჰაბლოეოტ;
ბა ბსერეკამწუა, ბარა ბეუაურა უი სუმიეს იამოე ჰაბხიარც ჰბეხიეოტ.
ბარა შითეც-ხემით ას ბსერეკანძას აილკაბარა ჰა ჰარეკაქოეოტ“.

ჰარა ჰაჟია ლაბაე ილმაბაე ჰა იანჭეილემკაბიოტ, იანჭეილმერგაიოტ;
დქემში ბსიასუქუა, დბერლამოე სოფეც უაჯე ისერეოტ, ურთ ირწიასქეაიოტ;
დღესცი-უა ილექუესას მათწას იბიასო იქმერე-ქმერეა ილემკაბაბაეოტ;
ამრ ლამოარა გუდმან იხნაჯან უანსტი აბრლანხა იანციწეფოეოტ!

ჰარა ჰაჟია უი დენსამიოტ, ბოაკ აჟია უი იანსლმერბიოტ;
ანჟას ხერეკუა კერმა დეიფოხრე, ეტ მხიამაკუა უაეა დნტიოტ;
ჰა ჰაჟილა უი დეკუ ჰარეფანან, მესე რუამოხა დღელაღერმ ნკათიოტ;
„სკეგე სსამოთიოტ! შიცა ნაე შიარა!“ აბრი აკ სწიოეკ უი ილხიოტ.

მარგე უბრაუა მანღვატეოიტ, ლარა ლოჟოფოშეოა მარგე მწოჟეიტ;
უი მამქანდანს ჰია მქეიტ მარა, ახა უაჰა კგმქმუხუცეოიტ;
მღუჰიო-მადლი დანანაჰელოეოიტ, უბან ალა ლოჟე ვიჯელოეოიტ;
უი დმაჰჰარე შიერ ფეთე ლაჰთეოიტ, ახა უბრეგე დენანამელოეოიტ.

უბან იჰეოიტ ლხაწა უსეინ: „სეკურა სხანანშეთ უბრი ლჭაფოშორა,
ლეძლე იკაფოზოა იძოფიკუდღრი დეკუმერცე სხაწე აბრა?!
უბრი იღჭაფოშორე იძიკე ინსხაშეთ უბრი იკუაურა, იკუაბეღლა.
უი ილოეიღანსიო სხ სენშორა, ისეჟესხაიო უბართ დარა!“

უი მღუზაფოშორე უბრა ჰტიანე, უბრანეტი ჰა მქეიტ მალახე ვიქუნე,
აჰახარა უბრა ლა ლჭოჟე, ნასეჟე დეჰმან ჰა მზე უი ახრე.
ახუჰახუთარაჰე აფსმარაზე, უახე მნუნალონ ჰა მნაცცეკუნე;
უბრი იღკენ მარა ჰეჟ-მზე, ამხელღეს ვეშო უახე ირხანე.

უბრი აშთახე კერ აამთა ახცა, მეშოვი წეხეი ნიას რეცია,
უსეინ უს სეიჰეიტ: „მარა მქოთქარ სხ დსემეიეთეი კრანწეჟეიტ უს შთა,
ისანჰეგონარ სცან, დეზბან უი, ისეჟე სეკან, ისეჟეოჰე სარა“.
ათაკს ისეჟეიტ: „იუაიმათუჰ, იუჰიას ბზიოჰე აბრა უარა“.

უს იაიხეიეჟეიტ უაჰე უსეინ ადმან, ბერლაშო, ახაჰი სუ-დექეა.
უს სოიჰეიტ სარა: „უბრა აბთხე ჯეჰინე იეოჟე მქამა ანროჟეა,
სმე უნაწლა აბრი აჟეჰეზბა ლთემძიკე უაჰე აჟე ანეჟეა“.
დექუნე უს სეიჰეიტ: „აძი აკე იანჰიომ, იაწარგერეჟე სეხუდა ახა“.

უახე დეჟეიტ სხაწა; ჰოთქარ ჩარა დანეტანე უა ქაჰე იუნ.
უბრი უსეინ ჰოთქარ დოზუნ, მათერ იქეწა, ბსია დიბუნ;
იდიკელან იუა იშთა, დივიორტან, უი იახე დმერუნ.
უი აუჰარ, აჟ იარლანსე, იჭრამილაკე უბრაჰე იბოუნ.

სხაწა უაუა ჰიენთქარი იარეი ირჟიიტ აუე ირადანე,
რან ვირეძქუა, უს აწიცაქუა, იანთადრციქუა კერმა ინარკნე,
იქურა ინაძთიიტ, ნას იაბაეას ძეკკა, უურუან ინეიბარკნე.
იახნაუასეი აუურან აგუილ, ანთადგე — ატოვა მსანე!“

აუ-იაძნე იეს უსენ ჰიენთქარ დუ უბას ვიპიტ უბარ იარა:
„სარა ივანშიოიტ უარა უძთა; იაბაუფუთაუეი უბართ უარა;
იაბაუოუოი ბრლამუ, ჭელდემ, ასაჰი სუ-დუქუა უბართ დარა?
სა სემსტ, ისელმომ იუსთარც იაბუგას კია-ჯარა იძუა სუთაკგე სარა.“

უსენ დხერხუან უს ვიპიტ უბრი: „ისემქწავეუ უარა სეგე!
უარა ამრა შინაუა სხელწუა, ისრებზასო ბსიაგე ციგაკგე!
სარა ისემოუ სტიგა სეგე? ამახარა, უბას ახეგე?
სან ისეცლხემძუეიტ ურთ აკგე, უარა იუძითუჰ ურთ უესგე!“

იუსაჰიოიტ სარა, სემთან ჯძარა სეუთარც უარა, ქუნანამ უა უსე;
სიორძაკ დსემოუჰ უბას უაეი, უა უსე თაცას, ფჰიესს უუა ისე;
ჰიარა ათანემ უი ამრა ღსე, ჯძარა სეუთამტ უი ღბარასე;
უბრი ღღლა უაძარ იასჰამტ, აგუეიწხრა სენძაკ უა უსე“.

საეია სსროური, ისენამკეეიტ, იქურა ვილუეიგუეიტ, სარა ამც სეიეეიტ;
ამრა-საჭურ, აუჰიეზბა სიორ ღთესშია უაუა იმბაკუა იპეეიტ.
ჰიენთქარ დგურდეეიტ, უი დარგურდეეიტ, იგუ არჭურხუეიტ, გუახუას იუაიწეეიტ,
უახმ დნარგარცე აეია რითეეიტ, — ისეიჰიასეგე უი ნარეეეეიტ.

გუაღადა სტიან უა სარა აუნე, საქუკუდომეზტ უი ვიფუთგე ზნე.
სეუ სნანამაკუა ამი დალაგელტ აჰთორფარცია რხე უაუა აძინე.
იცენ აუა რაცადანე, წასს ირემას უა ინაგმანე.
ურთ აუნაღურეიტ, — ბაძა იძუძაას სს სეუ ასცანე, სნარფელტ სშიანე.

საღამ სურთიერ. ნას ამრა-სმუა იაჟა უაჟა სს იასანრბოიერ:
 „უბრი აფბოგსა უე-მრაჟ ირეიუმურე, უსენ ესა ჰინთქარ დითიერ.
 დსურ უი სარა, დესგოიერ, იხარამ, ჰახდგო ბაიეუოუნ, ღასსე ჰნეიუიერ!“
 ას ანსაბა — აჟიან ჰეჟიერ სბოიერ, აშხაქუა ეიჭუაბა ვესმეიერ.

სეითარეხწაბიერ იჯაბანე: „დარბან აფბოგსოუ იბოგოუ ზემბასუ.“
 უს სარბიერ დარა: „უსენ იითას, ამრა კაჭქა აფბოგსა ბსიასუ.“
 ნას აბრაჟა სარა ისეღმუროს, ურთ იანრბაბა უბრი ღემბასუ.
 საქეჟეჟეიერ, საგაგმეგეგოიერ, უა საგაგმეგეიერ, იციეიერ სემცასუ.

ბსიასუ ღასე სარა სნუნაღერ, — უი უა დწიუნან, სეუ ამცა აცრაღეიერ,
 უეგგე იღასბოიერ: „სარა სემრა, სრასეჟ სეიეიერ, სს თეჟ სნამეიერ;
 აჟიან ბაბიერ, სს ღახე სნათეიერ, ბბარა სცინარბიერ, სს სეჟუნასმეიერ;
 სს სეციგაბ რბოიერ, ბუაა ბარემთიერ, ბბარა ბერგოიერ, ჰინთქარ დბეჟეიერ.

უს საღბიერ ღარა: „საბბა, იჯაბბმან სს სსე ციგაბეჟ უეგგე აკგე;
 სენასეჟ ახეტი ციგაბმარ ბსია იანაკუსაღაღაგგე ისემბაღერ უეგგე;
 ბბი სეჟემბარ ჯაბბმარ აკუნ, აციგაბ სეჟემბარ ჯაბბმან ბსანწეგე;
 აციგაბ-მეციგაბ სს სრემცეგოუნ, ურთეჟა ჰურცემ სს სსე აკგე.

ღელღარბიქე აღმას-სგერბისა წაჟა იკათიან, ინწიამომესტ;
 ციგაბ-ბსი რეიღსრა სსაშოთხას ღემწას უბრა დნაკღერ, უი დბიამომესტ,
 აკურღმარა დარგურღმომესტ, აციგარაგგე დარგურაგგე;
 ღსე სოაღღაბბან სმარბაჟ ალა, ღსეღჭურ სეღეიერ, უაჟე იბომესტ.

სე სმბამეს ჰახსუნთრა უბრი ღმეზბან სს სენტაღეიერ,
 ბერღამურ, ჟეღღემ, ახაბსე-ღეჟეა სეა სოასეჟ უახეტი იათესეგეიერ;
 ურთ სსსსსე, აკაკაღა, ქაღაქე იაფსან, ურთ რეიუმურ შოესსეჟეიერ;
 უი, სეუ სსეზბა მცანა იბეღეა, ურთეჟა ფასნე იღემღასწეიერ.

უს ლასხიტ: „სემეშ, ართ იბესთას ბესურთახან ბარა ჯარა“.
 უი ამრ-საჭურ უახა დნაკანე, იახს დნარსთვიტ უბრა ლარა.
 ჰიენთქარ იდერტ, ამუან დელფელტ, — უახა ივალევიტ სარკმალ რჰიარა.
 უბრი დნეიუნს ჭურმთ უს ფსემმა, ლსე ლექქუნე უბრანხ ლარა.

უი ლბარანსე ვისას აჟილარ იანძლომესტ უი ამუა აუა;
 ამუა ლართარც, იაფერერცარც იახს აუაგეჟე კეგრეკმეშვიტ უა;
 უი აჰიენთქარ ასიორ ლბარა უა დენანსვიტ ისე ვილაგურა.
 უი უსგეჟე იჰიეიტ: „ბარა, ამრა, ბა ბანსეკასეი აბრა ბკაფსურა?“

უბრა იეკლას, ლარა ილსეფურას, რუბლა სელკეიტ სეგეჟე უბრა;
 ჰიენთქარ იჰიეიტ: „სა კერსბახას, კეგსემბაც ვიფურ სელსვიტ სარა.
 აბრი დსაკეტიუ ანცია ილა უაჟე ისდერამ დსეი აბრა;
 უი ილსევილაჰას იგუაურა გუაურამ, ჯაჰანგეჟე იჩჰან იარა!“

ჟია სხალა უა დლაციაჟიეიტ, უაჟა იაიიგუა ლარა დორტიეიტ.
 „ისახე სარა, ბა ბესუსთა, ბანანძიტიუ?“ ჰია დლეზწიაჟიეიტ.
 ლარა უბრაჟა, დეკჰჰო-დეკაფსო, დტიოჟე ჭურმთ ფსემმა, წაჟა დეფურევიტ.
 უი დევილაძეჟა დტიან კეგემჰია, თენს უს დსეცუა, ათაკ ლემჰიეიტ.

ჰიენთქარ დცაჟიონ უს აძალა, ილაჰადომესტ უბრი ლარა:
 ჯარა დსეცუან, უბრანხ დგუაურან, იარა დცაჟიონ უს ბაჰა აბრა.
 ლბურლამე ბელაჟა თეფხადომესტ, ამიჟე რსაჟან, იწიასენ უბრა.
 ილესეჟაფურას უი ილერსაკონ, სეგეჟე დვარძონ უბრა ღარა.

ილსახსეცრი უს ჰარა აბრი, ჰეჟე ჰსენგელომ, უს იცაძეიტ;
 სა სეკუნელა უი, კუჟარადა, აბართ აჟბა რახმტი აჟ ვალევიტ:
 მა ლარა ამიჟე ბზია დელბოიტ, უი დრისეცევიტ, დიჭურწიაჟიეიტ;
 აბი იჭურციაჟია ლარა ილთახემ, ლალტი იახს დსეცევიტ, უი ისე დბელევიტ.

მა უი სენძეკ დეუშეძოუქ ღარა, დხუცუეიქ, დეუშეუეიქ უბრი სარა,
ღესტურღმარამ აგურღმარა, იღესტურჯამ აგურჯარა;
ანასევი—ანასეუდარეი ღაკუს იღესჯამოიქ უბრი ღარა;
უბრი ღესმეფე იყამ აბრა, ჰიგჰისანს იფერუა, იყოუქ ჯარა.

ანცია იპიანუ სემქლა-ფუშალა სეა უს დხენბინუ დარ უი აბრასე,
უბასენ ანუ უი დხეიანუ, ღეუ სხეუაწარ, დეიფელარ უანსე,
იხდრუად იპასმერცაქიო უი დირცაქიარ, დხმადორ უი იანსე.
ნას უბრანსმა ამრა დონხსაიქ, ღმერსუაკ ნაუყნ ამხასე—არხასე“.

ჰიენთქარ იყა დმუჯას უანპიარც სთასუქ სარა აბრა უარა:
უი დხაწადლეუან, ფურა-სახალა იცნასკოდს უბრი უბრა.
უბრი აპითას ვიბამრა დცან, დხნუეიქ უბრასე აკერ იარა.
უბრი ანუპიან უი იან აბრა დირხეიონ, ღარა უს უი სეჭ-მრა.

მითა ბსია სეიდმაქამეს იანრგან უეა ინაღმორწეიქ;
ანაპი სუ-დუქა—აღმას, ბერლაზე იკუაღკუაჯო დხადრეაქქეიქ;
სენძეკ სესუ დუს, უაჯ იიბაცეს ჰიენთქარ კურგენ ნალხადრეკლეიქ,
ნას აკუილქა, სუაფუთი ბსიაქა დრელადრეკლექ, დხნორელაქქეიქ.

ჰიენთქარ იპეიქ: „იძორეფეშმა ღემთალართა უბრა შიარა!“
უაუ იდრეკლექ ანტიე ქეტიართა, კემსეკამეს აკე ჯარა;
აპიენთქარ დუ, აბთე ვიპაბე, უბართქა გუიოიქ დხეინე იარა;
უაუ დირტიეიქ ინაპალა უი აკუთკა, უი უა სეჭ-მრა.

უი დხარეფხან კი-ჯეკ იარა იუაა შიე-სემქიანს ჰია უაუ ირეკლეიქ;
ჰიენთქარ იარა იმართიანს უა სარა დუ იეიქ, უა ქაძე იეიქ;
უაუ უსენგე ჰემთა ითეიქ, სეჭ-მრა ღსე ინე დამეიქეიქ;
აბეკე იანსენ, აშია უა ირპიონ,—გურღმა-ჩხარა უა ინადროუქეიქ.

იდროუტ აზარა, ეიწვრსტ აჟირა, ინაღროუძეიტი, ურთქუა უბრა;
 ღრასუაზე უს ღპიონ სანჭუე-ძრა: „აბრი ეიფუთ რასუე უსოუხეი სარა?!
 სა საბანტიაია, წსე სუეადა, წსე სეკუაუუადა უს სარა აბრა?!
 ინეურესეი სა ინესუართოუ, ინსუცრესეი აბრა სარა!“

ინერკანძირემ აკუილ ეიფუთუ სარა სეფუზრა, სეფუზძარა;
 სა სსე საცსრაან, ინდღრუადა ინათიასარ საღაცი რიიაიირა;
 დსუესთა წრეწმუა წსესტეუ აძიე, ეილაძკასარ უბრი იღვრრა.
 უაუ აღვრრა ანეთასეუ, უი დანაქეშოუენ უს აკუაერა“.

ნას დანრეუესეიტი ურთ აში-ხმეძცია: „იძიელასაროუენ შიარა უაურა;
 ბაძუა სმიესამოიტი, შიარა წეკე შიეოუენ, ბაძუა შიეკელიენ აბრა შიარა;
 დეოუენ უი შიაძკე, სეთიასესარ თაცას სარა უბრი იარა;
 ბაძუა ირესუეიტი რბარაბანქუა, აშია-ჩარა, აკუშარაკრა!“

ჭიენტარ-ფეიესს ჰია შია სმიესუართამ, სარა ინემოუენ დარა ძუაკე;
 დაკეუაიმათსაბიტი შიჭიენტარ იფა, საწას სა სსე დეუალომ უესკე;
 ინემომეცაღან ბაძუა შიარა, დარაჯარა ინაუენ სა სსე.
 რასეს ინემამ სეესარცე სარა აბრაუა, აბრი აჭინაჭუე.

ჭიარა ათასემ სარა სრესმუეიტი, აჭიესბა ნომსე აბრა სეღრა;
 ნას შიარა შიაძ უი შინსურუაა მიეიმენ აბრა, შინექეძან შიარა;
 უი აწკეს ეიღამი სმაუა იაჟოუე ამასარა შიესთან სარა;
 სა სნასკეაკა სნოუმიეე შიარა, ეიღემენ შია შისე უბრი ხარა“.

ბერლაძე ძაუა უაუა იღემდას იაღემდელსენ ინარელთეიტი;
 ჭიენტარ გურკემენ ახმე-რწიაწია უიკე ააღსელსენ ინემთაღწეიტი;
 „სმიეჭიოიტი, სესლაცაძუა აძუა სესმიერსოია“ ჰია უა ინარაღჭიეიტი;
 „უბრი ასეჭია შიენცია იშიეიშან, აუს ბსია სა ინესუაშიეიტი“.

უი ინჷმთაღწას ამასარა ურთ, აში-ხეშტცია, კიშწადღრსიტი;
 აფსეციგმარა ას ზღრუეიტი, ურთ უა რბიენთქარ ღრსნანარზოთიტი;
 აბრი ასიორ მამა დდიღლრგარც იღნარგუდიტი, უს იღნარბიტი;
 შიეფუტემ იაღმზას ახე — აჷსთაა მუესნუ, ურთ რკუ ციგამა უი იარსწაიტი.

ახე ინანეს იკუ თენწომ, აგუეიწენრა უი იცამაჭსოიტი,
 აფსეციგმარა უაჷ ღარგურღომ, უი ფსრანწენმა უს დნამსოიტი;
 ახე ააიუა იცოიტი, აუაჷ ფსეციგამა ირასუე უეწეგე ინმანთასოიტი,
 დუნეი აწე იფსე ჭანაბიოიტი, ნაუ სახე ახე — დეიწანარზოიტი.

ურთ, აში-ხეშტცია, ღარა ირალბას იანერასხეიტი, აჷთა ღეროიტი;
 ამიე იცამიწატი უა იაბიშიენს უასმ ინაგა ღა ინაღეოიტი;
 დენდიღლრგეიტი მამატი ში-აღა; უაჷა აჷე წყეუას ურთ კუარემთიტი;
 უი ამსა შოთიეჷ უსმა იანსეიტი, ატუჷ ბაშა უი ინასამეიტი.

ატიციამე უაჷა რეწეფსმარკეიტი; რსე ასენასოჷ ურთგე ცაქეიტი.
 აფბიეზმა ამი დენასნასენ სა ისესჭეღლიტი, სესმეგე ღაბიეტი;
 სენდიღლწე, დეზღრტი, დანაკუდესკელტი; უბრი ღამარა სა სირშია ისბეიტი.
 აჷნე დეჷნამღტი „ბესმეფსამ!“ ღაბიეტი; უბრი სარა კუაღსს იესწეიტი.

უს საღაბიტი ღარა: „ამასარა ისებთას აღა სსე ჭეუსსტი სარა;
 უბრი ახეშა ასცია იბეთაბიტი ღეფსა ბსია, რეცამარა.
 სა სეწიასრა ბეღმომ ბარა, ისეჷ აწე სესღაღარა.
 მან ანაკუსა უი სიიფუბაჷეიტი; ისეშეიწოიტი აჷა სარა“.

იასერცცაკენ აწოთრა სენტაღტი, ირეიღმეს ჩეკე უასტი ინთესეიტი;
 ინაქესწეიტი უი აკუადღრ, ღა დგურღაწია უბრი დნაქეტიეიტი;
 ღაშერბაკეჷა ღარა დრეიღმენ; უი დანაქეტიოჷს აღემ დეიფუბესეიტი.
 სარა სწეჷრბა უა იფსასთასეიტი, სა რღასწას სესთამკაღეიტი.

ამზე ასუფლავსრასმ ინეიხონ, იაიატ უი ლეფუზააცია სარა სჭვუ;
ქალაქე იაკუშვიტ, სეკე უი იღუმიადლტ, ამი დანგმწვიტ, ნას უბრიატვუ.
სარგე ისეწწაიატ, ათაკ რასპიეიტ: „უბრი დეჟობოწარ სეჯნატვუ,
პიეტქარ დვსმეს ამიე სიეიფუწწაიატ, უა სნაშიორგელ სექქნატვუ.

აუნე ვიერდლიტ, უაუ დრბადომ, იუსნა-ფსაწუა ინექქწწე იცოიტ;
უბრი ინარკნე აპიეტქარი, ნას უი ივესციეი სეკე კურუოიტ;
ლასჭვუს მათი სეკე ნარშიორსენ, შიემათიადა ურთ სეკე ვადბოიტ.
„პიამრა პაციციეიტ, ნაე ითაძიეიტ, ალაძერან პაციმაჭვიტ“ რბოიტ.

უბრი ამსა შვანა ლავიანბე უასპიან უაძიან აბრა უარა;
უაჟიე იუსნაპიან უბრი ითემშია, ინექქმაქარუას აბრა სარა.
სარა მეჟადა უი სეიემა-ჭოშან, უი დემა-ბადდენ სა სსე იარა...
ასწა დეჟნახვიტ აშიარა, აუბიეს — უი ლეკალთთანეუარა.

სსაწა აბაკ იოუპ, სეიზერასემ, დეკეფუშუამი უბრი დეკეხე;
უი, ჩანაგორ, არფეს შასუნ, უს დუ იკენ უბრი აბთნე;
ბზია სიბუნ, სარგე ბზი დვსბუნ, წაუპ, ამიე სშიემ უი დეჟანხე;
უიძოუ, უი იმა ფეჟე სემასარ, ისეიუან უი ვეს იუსნაპანე.

სსესტიემ ფბიესე ლევიფუშ უბრი ლავიანბე, სნაკუღშია უბრი ინსპიეიტ;
სატვუ-მრა დზანას, ნას ბვასუჭწას უბრი დეშტვას უი იჭვუ ინსპიეიტ;
უი დნექქმაქარტ, დარა დეკეიფუშ, სეციეკა იბიარცე უბრი ითახვიტ,
უა უნაბლად უი დთაურხვიტ, სარა სთენწხვიტ, უა სეიქურხვიტ.

ინმაკუა აჟია სარა, უი დნექქმაქარტ ციეკაბა სარა;
უა სანუფსდოხ ინსდერბომესტ, აბრა იარა უბრი იარა.
დრრა ანსითა დზანაუას აბრა, უბრი საციმიან ციეკაბა სარა,
უაუ დეჟსესმთტ უბრანე უარა: ისთახმამესტ უარა უარა.

უარს უხნემქიოტ, შიანსჟეა უმცვიოტ, უხე შხსაჲს უაიოტ, იარგჳ უბრა დააიოტ;
იარგჳე უარგჳე სა სჭეუ შიეიქუშიეიოტ, შიან შიეინებჳ ჰიან სა ციეგადაჲ სშიაიოტ;
უბრი სარა ციეგადაჲ სარგჳეაქტ, ისჰიუა სსემდრუა უბრა სეალაიოტ;
სჳე რმაზარ უსუან უბრი უბრაჲა იქუან, უბას დსეზგუააიოტ.

უბრი აუაჲ უარა დრუქმერ, ისეკალამეზტ აჰთნე დემსვირ,
სარა სხეჰიან უი იგუ ეიბაკუან, ისეჩაჲუამეზტ უბრა იმჰიარ;
იგუანე იუან უი აჰიენთქარ, იშეჟეაჲლოჲ სეჲნე იმბღერ;
სარა სსუქქეა ზეგჳე სჭეაიშჳარ, სარგჳე სანჰილა სედომერშერ!

სარა ეგჳსეღშეომ აცეჳე უსეზურც, ანცია იუჲიშან სარა სცენსურას,
საცეიურსეჲიოტ ამათ აშეჰამ, სეჟეოჲ შიან უა უსე ნეჰიანეჲ;
სა შიარნახეს სეჳამ აბრა სა სრახესეჲ უბას შიიეჲს;
შიან უაჰან სშიომ სარა აჟსრაჲე, სეჳეჲრა სსეჲეჲეიოტ, ისემაჲს რახეს!“

ავთანდილ უს ლჳეიჰიოტ: „ბა ბემშიან, ადრცია რეშიეჳეგჳე უს აჰიოიოტ:
„აღაცია ზეგჳე აუა-ღა დრეიციოჲჲ, უმჰეზარან უთიარსოიოტ,
კრეილესცო აუაჲ, უს იეოჲ იგურა იგამომ, ისე ისმხოიოტ.
შიან ბეიციემშიან უბრი აუაჲ, ამჰენ აჴან უბრი დემსოიოტ.“

უბრი აჟეიეზბა დანცა ნახეს კერ ბდერუახარ ისანჰი სარა,
მა იჰიანჰიანსნე კერ ბახანარ, ისციებემჰან, ისანჰი ბარა!“
დერჯეგჳე ჟეტჰან უბრა დჳიეჲა, დღაღერმ კათიუა, უს იაღჰეიოტ ღარა:
„იქუწტ აშახეა, ისერღანშეოჲს ადუნეი დუ აბრა იარა!“

ნესტან-დარეჯან აქაჯქუა დეტუხანგ დმურგმოუ აქიაბქნგ ფატმან ავთანდილ იშვიალჰიას ატიო.

ჰაი, ანასეფ, უქანძალა აჯნეშო ზენმაკ უვიფოზხაძეიტი.
უსუძაღჰიარა ახმენტიააუა, უბრი ზნელწუა ამიე იზმდრძეიტი.
უი საჭრეძრა, უი აბსიანუ, უა დეუწიანძეიტი, ჰა დაცოურმძეიტი;
იზბოიტი აბარ ჰაბზანარა სეგე ვიყავოუზ, კუსრეშიაგუტძეიტი!

იცეიტი აბრახტი, უბრი სა სანჯტი, ადგეღ იამხ ლაშერბაგწას;
უი მამიერშაქე უს სარა ისოუს, ისნეალევიტი ლაფოწაშიაწას;
უბრი ნახეს თენწრა სემაძ, უი სენანწეიტი სა ბანდაწას;
სელადგომქუა სწენკელაძამ, ნაე ისმეჯეჟეჟეიტი უს ქუარშაწას.

სეჯნე, სეუქქუა, სა სეუ რენძეიტი, სსე სციემელხა უბან სეალევიტი;
სა სანჭრეზაუ უი სელსსუცევიტი, უს სანეცოაუ უი ფსენ დეზბევიტი;
უსენ იაკუსარ, წენხა ეილასგან, სეისერასნე უი იზე სეაძლევიტი;
უი ამიოიფსეგე, სანაიკუა დმურააიუეი, უი იეულდრბტიე უს ეაიძწეიტი.

სწე სუფლასწე, ამბა ანთაშიოს, სწეირცე სთახსწეიტი ააიკუა ჯარა;
 უასმე ამუასსცია რანწისწერთა აზნე სხაუალტ სარა უბრა,
 უი დეზეურეონ, უბრააკე სეუ დთან, დესსაშეთომტესტ უბრი ღარა;
 სა სეუნანდა საცია რთოუბა სწნმა ისშიოუნ უბრა სარა.

უბრა დწეზნალტ უაუ ღარ რეცაბე, დანრა სუეკეგე ნეიძობალეუიტი;
 ღარ მათიაჟიკ იშიენ, აგღერთ—მუასე მათიანა; უასმე ინეზნალეუიტი;
 სწესე მარიაქუას ქატიეკ, რეჟიტიეკ უბართ ირსუზან უა ინეიდტიანლეუიტი;
 კრეჭეკ კრეჭეკა, იწხო ინუძარუა, იღასჭურესმა უა ინეიციაჟიკიტი.

ურთ სერსწეუშურენ, აძი უს ნეიბეიტი: „შა ჰაიციაჟიკიტი, უს ქააქ აუეიტი,
 ახა ჰარა ჰაიბადგრძომ, შა ჰაიციტეტიქეოუნ, აბრა ჰაიქეუშიეიტი,
 ჰარა სეგეგე კსმა ჰაიქეუშიეიტი, ჰაიბაძაძაცეტი, უს ჰაისუაუშურეიტი;
 დარა იამუოუნ ინეიბაშჰარა შა ჰოეძმიაქუა, ბაშრა ჰაიჭურეიტი.

აციაჟიბარა ინაღაგეუიტი, რსატი თეწშიაქუა აბრაუა ირჰიოიტი,
 კეტი აღარ უა დაციაჟიბან: „აჟიბ ეინაუქუა აბრა იშიბიოიტი,
 სიირძაქე შიბაწშია ციგამაძე შიეწურეოიტი, აწეი ამცვი ვიბაშიერგოიტი;
 სარა სეჟიბა უი სხა ინერწურეოიტი, უი ჯამბტიეწ სეგეგე ირეწმადმოიტი.

აბრი სარა, ქავუთ ტიღლა ჰიენტიქარს იამოუ იტი სანუ სარა,
 იარა უბრი დეწმასაუზან, კეისმერწეიტი, დეფსიტი იარა,
 ეიბაი რეცაბე სეგეგე რეუ ეაწაუ, დაშაცითანეუიტი უბან ჰარა,
 უაჟი უი ინშარარა იაშმა იღაბმოიტი, იფსეს რეიბა ეიდგნე ღარა.

ღარა იღესმეკუნ უს დუღარღესტი, აბასე სეპი იაუესოუ აძი ღოკუნ,
 ღაღაცია სეგეგე დერწიბაიუა, ღუაბ რეწმარასე უი დეღუღოკუნ,
 ღაშა იფაცია როდი, როსან, ურთ ირესზან, ხმე წმოუ უააქეოკუნ;
 ღარა ქავუთ ჰიენტიქარს დამოკუნ, დეწიენტიქარნაგე დარა იღუღოკუნ.

უბრი ღაჭიმა, ძმურ ნურცი ივას, ღფესრა ჰაბაიოტ ჰარა აბრა;
 ავასირციას სეგე უა ინეისან, უაუა ირემბუან უი აბარა.
 „ილასჰიოდა აბრი ღარა ღაჭიმა ღფესრა ჰა ჰანდტი აბრა?“
 უბრი ღრუაუჯე, რომაქ სახმეზ, იმან ატიქუა სეგე რეიჰაბრა.

უი უს იბეიოტ: „სერშუასარგეგე უბრასე სესცომ, აწაბურგ სჰიან,
 ფასა სა სციოტ მუადუქუარასე, აუაა სერჰიგე, სა სბეიასან,
 მასარაღა სარა სსენჰიგე, იანაბითოუ უქსეგე სახმან;
 ღაჭიმა ღფესრასე ღარა დანცო, უბრასე უქსეგე სარგეგე სეღეან.“

ჰარა იხმეფურეზ იარა დჰაფსეიოტ, „სარა სდღექულოიოტ შიარგეგე შიადლა!“
 იაბიგას აუაა შიუჯე სარეღეიოტ, დსარეღაფურეზ იარა იხლად;
 ამუა-ღეაჭუ იბარჰიუან ჩუნღა, იკელჰაფურეზუუან ურო უასუნღა;
 აბა მუასკონ სეგე უა იბარჰიუან,—ჰჩუნეიბანჰიეიოტ ჩეთლა-ბადლა.

უს სნე წუნე-ღაშცაკ ასე რსაკე ჰანენ უბრა ჰარა,
 ჰეუ-ჰჩუნანძამეუა არსა სეგეგე ილამეიოტ უაუა ჰაბიგუა ჯარა;
 სეგეგე ჰნეიციანეიოტ: „აწუნეგემონ ამრა ციერწმა ჰჭეაფხეა აბრა?
 აბრი ჯაში, იანჰიონ სეგეგე იანჭუნაშიადაკე ჰარა უბრა.

ჯოუეკ უს რჰეიოტ: „არი შიადუჰან“, ჯოუეკს—„ამს გელტ ჰარღაშარღე“.
 უბრასე ჰდღექულოიოტ უი აბარცე, უბრასე აბიგუა ჰა ჰნეიოტე,
 სარა-სარა უბრი ჰნაკეუთეიოტ, ჰა ჰაგუთანე უი თაჰეოტე;
 აღაშარა იხნღეწოტ უს ბეჯე ჰარა ჰამეუა, ჰა იანჰარცე.

უი უს ჰანაჰიოტ: „შეზუსთქეადა შიარა აჩრციას? შიენმექუა საშიში სარა!
 უს ღუეკ ასე გუღანშერატი ქაჯეთუა სმოუჰ, სოუშიოთ შიარა!“
 ას ანჰაჰა აბეუ სესკას, უქსეგე აბიგუა ჰნაკეუთეიოტ ჰარა.
 უაუა დაბეიოტ ჰარა ჩრუაუჯე, ამრ-საჭეუე შმას, სიორძეკე უბრა.

უი მაცოესწან ჰა დაჰჭაჭჭეიქ, უაჲ სიირშია უი დალაშეიქ;
ინეიელწუას მერსუაჲ წირეფექუა რელა დუნი სეგა ალაშეიქ;
იბჲ დუდუამან, იჯბარამან, ასა ინააჲა ჰა ჰჭუ იაჲიქ;
იხაფეცქუა, ურთ აუჲაშექუა, იბერლამსხა იჭუ ითაჰქეიქ.

უი აჩუჲაჲ ახაჭუ-შირა ჰნეიდგელან ჰაითაისწაიქ,
უი დმუტემეს, იარა აძც ჰშიუიოს, უბრგჲ უბრა ცქჲა ინეილაჰკაიქ;
რომაქ იდურქ უი დმუფჰიესეს: დნაღეჲლან ცქჲა დეილეკაიქ;
ნას იჰაშიქ დამმეთერცე, ეგღლეღმმუიქ, ჰნაჰაჭუ დაიქ.

ჰა ჰლასწაზუან უს აძლა: „ბა ბესუსთუ ჰბჰშიოქ იბჰარცე,
ბანდენტიაჲა ბარა ატიელა, ნას ბეუ ინსთოჲ ბარა ბარცე?“
ღელადღრმქუა ანინ რელთან, ილთანსმუიქ აჲ ლჰარცე;
აძსა ლამცაიქ ატიჲ იაკერ, დუკ იხალმომ ილაშარცე.

მა აიაშა, უს აწაბერგ, მა ლეჲაჲა ჰლამშიეიქ ჰარა;
უი იხალმშიეიქ უი დესუსთეს, მა საკუ შეს დანსკას აბრა.
აჲაკ ალა, უი იხალმშიეიქ ღარა ღთესშია უბრა ჰარა.
დენჰალაჲუშერ ჰღერგანამეიქ უაჲ იგელან ჰარა უბრა.

რომაქ უს ჰაიბიქ: „უი ლაშურბაჲ ღკუ ფემიქწინ შიარა ბსანწგე;
უბრი ასიორ ღრუეს სეიფთოროჲ ჰა უაჲ იხაჰამი უბან აკგე;
ჰარა ჰბინთქარ ღენანგე დუ ეილაჰალაშტ ფესსაჲ სეგე;
იხან უბარ, ბსიან იოჲ ჰანშას იღეთოიქ უბრი უწგე.“

აბრი აფჰიესბა ანცია დჰაითეიქ, უანჲ, ჰბინთქარ ღანჲ, დანკარანჲ,
ღლაჰთან უი ამთაწას, წაზამი ალაგჲ იაჰჯელჰან უბრი ასე;
დაჰწიანერ უი იხალწელსუეიქ, ჰბინთქარ ციგაკ ღოჲ უბრი ეიფშქუა რსე;
ნანგე უი სუმაღჰიაროჲ უი ღსე, უი ანაჲსგე სემდღეჲ ჰა ჰსე“.

უბრი იბიას ჰქუთუნა მთხუიტი, უი აჟიანლა დამბურგუაქუიტი;
 ჰარა მხენიტი უს ქაჯეთუა, ლარგუე უბრანჲ დდიქუაბგალთუიტი;
 ჰა ჰუქუიტი ლაციანარა, უბრიანლა ლეუ ჰმურჭუვდამიტი;
 ლარა უქსგუე დმუწიუეც დწიუენ, — ლალერმ რაციან უეა ინკალთიეტი.

რომაქ სვიბიეტი: „სუმოე ფეთრაკ, იანრლასნე სარა სმიესმან,
 გულანძარო აქალაქაჭუ უს დუე სემოუჲ, უი სცანე ინანა“.
 ასინ სითიეტი აბრანჲ სანრცე, აბა ისემოუგე აბრა იმისერბან;
 ურთ სემანჲ სარა სცანე, იანრლასნე სუესცია სრესმანა“.

აბრი აჟიანჲ უეა ისეიბიას სეგე რეუ ისუეტი, სირიშია ირბიეტი;
 სარგე ინაბიტი აბრი აჟიანჲ, სელაღერძქუა უა იანსერბიეტი;
 უი ინსიბიას სარა დესღერტ, იბიას რელა სე ეილსერგუეტი;
 უბრი სარა ფეთე სართენიტი, სეუ ეანსიეტი, — უა ევმესიეტი.

უბრი ატიე სე საიიფსმან, საიიგუა დსერტიეტი უბრი იარა;
 სარა სვიბიეტი, უბრა ირეიბიას სეიბიარასე, ჯაფსა სარა.
 ეითასეიბიეტი უეა ინაბას, ურთ ირეიბიას უბრა დარა;
 აბრი აჟიანჲ სეფსე სნარბიტი, რწესუა ფანსიეტი სე სეურჯარა.

სე სემეძმეკუა სრლაციან აჯეჯა უა სანრეფსიეტი, ისემორცე;
 ურთ ირელმთან ანენჲ მებჟან უაჯე იბბაუა რრეუარწარცე.
 ურთ დიექუსიეტი უანჲ ქაჯეთუა, იანრლასნე ინენბორცე, —
 რგანგამპორანლა უბრი ლაჟიანჲ აჲ აჯემკუა ინსანარგარცე.

უს სემეზ რელა უბართ სენბიქუიტი, უბრი ლაჟიანჲ ურთ ინსანარგუეტი.
 ნასგე დულარდუსტი უეაჲ უა დეჟამ, მძუნ სერცი დემცარ ადა იუამლთუეტი.
 უი ამრ-საჭუე ლანაკუა უსნეიუამ, უი ამრ დეიუმუნჲ უბრა დეპნსიეტი.
 უი ლაშა იფა როსან დილთარცე აბქუაჲი აჟიან უეაჲ ილთისიეტი.

უბრი აფეივნება სა სკუ დაბლნე ინარუნხაიტი სა სკუაურაქუა;
ურთ აქაჯუქუა, ციციეუ ზმადამ, ირხერუსეი ურთ ახისაქუა?⁴
ფატმან უს იაღბიტი: „ნაე ინაუსება, უკუ იანანგანს ახუცრაქუა;
აქაჯუ სასამეუ აუესთაადამ, ურთ რენხართა—აბასურაქუა.

აქაჯუქუა ჰიბ ირფესმოტი უბართ, რჩევიდეკლანე ინსოტი ახე;
ურთ სეგე ესოუბ აგმანგაბორეი, აგე ზმადლოეი, ძუასეფარეი რხე;
აუბა რხეზიან ურთ ფერხაკოუბ, ირფერხაკოუ დუალომ ურთ რხე;
ურთ რაბამრა რჩენახერეკომ, სეგე ლამხინე იუალოტი ახე.

ასიორ დუქუა ურთ ირელბოტი, ურთ რაღაცაბ უა იდგრლამიქუოტი;
აფთუა ნარინე, ამფუნ აკუთა ამფუბა ხდერძითუოტი, ითადგრბოტი;
ურთ ამფუნქუა ირხნეუქუალოტი, ირთახეზარგა ითადგრბოტი;
ამფუ ლამფარა უა იდგრლამციოტი, აწს ლამცარა წენემფუნ იუარწოტი.

უბრი აუნეტი რაბიკუა ინსო, აქაჯუქუა ჰიბ სმდეს ირერთეოტი;
ურთ უბაუბ, აციეუ რემოუბ სეგე რეფთუ, ფხაგე იუახბიოტი, უსემქაძეოტი⁴.
უი აუთანდილ აბრი ღვიძეოტი: „ამცა ინცარას ბარა იბერციეოტი,
ბარა ისაბზიას აქიბქუა რახმტი, სკუ ლახჭურხსეოტი, ილაბუახსეოტი“.

აუთანდილ ანცია დვირდუბან, უს ალაღერმ უბაე ინკათიუბ,
უსგე იბაიუნ: „აკურღმარა გურვა ცენხურანს აუბა ირეზიუბა,
იუას, უაქეგე იეოუ, ახა ჰარა არგამა უარა, იანძბუა,
სთანხარაღა აქიზან ახმტი იანხეუ დუ ჰხელბაახსეოტი!“

იბაზს ახე აუთანდილ უა დწიუბან, ახა ნცია დვირდუბან;
ფატმან დმეცუა უბა დგუამწუბან, ამცა ღეცრანს, უბრი დაბლუბან;
უს აუთანდილ აბრი სზბუა, იარა იტი ლახე უბრი დხუცუბან;
ფატმან უი იხელურა ლხემდრუა, დელეკუბან უი, დგუდელკელუბან.

უბრი აუხა ფატმან დემთან კუხუბა დეულა უბრი იჭრე;
 უი დუმბაკემე ბნია იმბარგემე, უა დემთალეოიტ ღარა უი ღჭრე;
 თინათინ იგუ დთოუპ უბრი, კულა-ფსელა დეოუპ უი ღჭრე;
 იგუ ფეჟფეჟეჟა, ინათრესუა, ისოენსხომესტ უი ფატმან ღჭრე.

ღწიუენ, ილაღრემქეჟა ძეხმწას ნაე ილაღლონ ამბუნ უბრა,
 იბერლაშო ბლაქეჟა მთანენ ირხაფან იუნარბამომ უბართ ღარა;
 დსუცენ უბას: „სა დსეფსანეიტ სა სებსიასუ ამით-ხეშით ღარა;
 ავარმაწეს, ალაჰი ეიფშესა, ინელატეიტ აუაც აბრა“.

ილაღრემქეჟა უბრა ისეჟეჟეჟას ახაჰი ფერეიარ უა ევალარენ;
 იბლა ფაჭქეჟა აძეწეწერთა სერუონ სიირმია, ურთ ჯამატენ;
 უეაჟ ფატმან დგურღმო დემთან, დვარმაწესხან, უი დემბატენ;
 ეარმაწესენ ანე-აფსამაძეიტ — ალაჰი ამითეც უა ინაღრემენ.

მეჟმა დეღლან ავთანდილ დსეიტ ჩეჟეჟებარა უბრა ჯარა;
 მათია ბნია ურთ სეკ-სეკელა ფატმან ინხალეტ უბრა იარა;
 აძეჟ სააქეჟა, ამწატო ბნია ივლეჟეჟასმა უბრი ღარა;
 „უგუ სესცო ციამიწატეელა უნეილაჰია აბრა უარა“.

უს იხეციტ: სა სეხუსთეჟ მთა ირღერააიტ ჰია უა დნეჟეჟეღოეიტ,
 თუჯარ მათია უა იანიმთენე, ბერქენ ღესლა უი იჩეილეჟეიბეიტ;
 უბრი არფეს იმბრა იანხალოს აჰიეი ბჯარლეჟი უა იჩეილეჟეშეიტ;
 უი იფშემბარა ფშემბარა ნაცლეჟეიტ, სენმაჟ ამრა უი დნეჟეჟეშეიტ.

აქატო ღერხეიან, ავთანდილ უახმ დნაიფეჟეიტ დნეირცე ღეჟენ,
 არფეს დანუნალტ უა დღამაზღამაჟე, უაჟღეჟ შიწატეილა დეილაჰიანე;
 ფატმან დვალმეიტ უი დანეღბა, დანამიწატეილა დეილაჰიანე;
 უს ღბეიეიტ ღარა: „აბას უსეჟა ციგლამა იგურღმაშეტ იუჭენწიანე“.

მცხუ დგურდღო, უბრი დვაშო, ღვეუ იახუაძეიქ უბრი იჭრაფუჭრა;
იარა ჭრუძთეკუა, აკ ლამძიაკუა, დაჭრენ იარა გუღა წნარა:
„უაჟიგე აბრა სელსემდრტ ლარა!“ იკუანელა იპიონ იარა.
ახა უესგე ღვეუ ხორისომეხტ, დნეჟარ აკუნ უბას უბრა.

უა კრანერქა დუკ დნემსაკუა, არფეს დგელან დცეიქ ივნეჟა;
აუჯინ იეს დელახჭრესხა დნემშობლან დცეიქ უაჟა;
ახელაფაზე დჭრესაიქ იარა, იანიონლაძეიქ ზეგე უბრაჟა.
ფატმან დღეფხეიქ: „სემაცარა სკუ ჭრედტ სარა, ბაიი აბრაჟა!“

დაუნაღტ ფატმან, დაკუაძმწესძია, ინპარაენე ლებჟე ნღერგვეიქ:
„უარა, აჭანდარ, აინეძიაძია, უარა უსანა სარა სამუეიქ“.
დნენაკალა, ჰათერ დქეწა, აუარაჟაუ აჭრ უაჟა ინატიეიქ.
ღებლაფაჭქუა, ურთ გურღაახუსა, აბაჰნა-შითქუა აწანარძეიქ.

ავთანდილ უს ლეუიბიქ: „ოო, ფატმან, წაბერგელა ბსლანდღერუღადა,
ბარა ივაბმაძეტ, ბექეჯეჯეძეტ, აბრა იბასიჟა აჟიბჟ ალა;
უესგე ბარა სხ სეზღერამ, სეკბერღერამ ბარა ბსალა;
სარა სეფსეიქ აბლაგუ ეიქუა, ზეაჭ კიშერ-წლოუ, ამბარა ალა.

სოუჯარუ ჯებშიიქ ბარა აბრა, სეს სრემანე აკარაჟან,
სეს სხ სრემოჟნ ირ ზეგე სენმა ჰარა ჰპიენთქარ დუ რისტეკან;
უი საფსანე უბრი სეიდრტ, სარა უაჯდრს უი სეიფსამან,
ჯაფჰანთრაქუა სხ სზე იარტუნ აქალაქექუარჭრ უა, რანესთან.

სხ ბესღერეიქ უაჟ დზექეკუღმთა აძიე შობეკუ უს სენმაგე,
ურთ ფაჰკ დრემოჟნ, დემროჟნ სენმა, იღერღაძეიქ დუნეი ზეგე,
უი ლზე სნელეიქ, სელჭენწიაჟეიქ, სსაცინსარემ უბრი უესგე;
უი სდიქეღწეიქ, უაჟა ინსეიქ სარა სანკეგე, უი ლსათაგე.

უბრი აფაბიზბა, იწიანსე იბეძახ, სღეშთოუპ სანა, კერწუეიტი აბრა,
უი ხაჭურძრა დუნიორლაძეზა ღეფუძანარასე სდიეჭეს სარა;
უი იღეშთოუ, უი ღსე ინეუეო, სემქ მატხას ალმ, იშთოუპ ჯარა,
ანე რეუაეუბა, აფსე რეუაეუბა, ინაციემციეტი ატურზარა.

აუთნადიდ ითოურეს ატიე სეგე ღოეიბიტი ფატმან, დღღდღრანსე;
უი, აბასცია მათის იხშიუ, ტარიელ ითოურესეგე, დაციწრანასე;
უს ღოეიბიტი ღარა: „ბა ბძალჰამუპ ბარა იბსეძღრეა ახაწა იხე,
სებლა-ფაჭეჭეა ალაჰი მწიგეივა კერძა ეიფუძეუ ირთუნსრასე.

ბანი, ფატმან, უი აღეჯ, აძცაბს ხაჭურ, იაჰთან აცხერანარა;
ბანი უი ჰეიცსრანან, ინდღრსუადა ირრასეგნარ აიბბარა;
უსეან ნან უა აუბა სეგეჰ ჰა ჰსე ირთახსან აბსასარა;
უბართ იროურ აიფეღარა, ამრ ეიფუძე იკაფსან რეფსთასარა.

ღესხააში ბუაუე, აკხმალრა სლოუ, ქაჯეოთა სხ დესეშორასე,
ილხაჰაცჰან ჰარა ჰაჰიბე, ჰა ჰახეგეოუ უი იღღდღრანსე,
უი იაღღეცჰარ უა იძეეაქეოუ, სუართას ჰეაღან უი იაღღეიოსე,
ანცია იბორჰაიტი ჰამქ ნეილაწა ქაჯეოთ შთაჰსტი ჰია უი ღჭურსრასე.

უს ღჰეიეტი ფატმან: „სსრეგურღმარეს აჰიბე სანაიტი უა უახტი სარა,
არი ეიფუძე აჰიბე სარა სსეჰიან, ფსეიქურსარაკ ეიფუძეან იარა“.
აკხმალრა სღას, ალაჰი დეიფუძენ, დეიქუაწიბან, დაღღეეიეტი ღარა.
უი უს ეიბიტი: „უცცაქე უცარას ნე, ქაჯეოთა, სხ სსე უარა.

უაეი ინდღრეჰ უკეხმალრა აუს აჭურ ხაუა იკურაგოუ;
სეფსთასარა, კუაერ სეგმხას, აიქურსარას ხაუა უსუართოუ;
ღაჰიბეჰე სანარც ინჭურწიბაუა, იაჰსენაგბა ჰარა ჰსეშთოუ“.
ათაკს ეიბიტი უი: „სეგე ეიღსეგბან, უაწი აცე უაჰან ბარა უშეტიოუ“.

ნესტან-დარეჯან ლახმ ფატმან ილქთუზ აშიუუ

ფატმან უს ლუიტი: „ბარა ამრა, ხანაქტი იკაფსრუა დუნი ირლაძეა,
ბა ბესეღრწეს სეგეგე გურჯიტი, გუკ-ფსეკალა იბჭუნწიააუა,
ბარა ჟია-ხანა გუმი ფეშმა, აგუ ითემწიუა ჟია ფეშმა სჭეწუა,
ბერლაძე ქელდემ სეგე ნეილანა, ამრა ლაძეა სენსერმა!“

ბარა ბთემშია, ბარა ბსექუმიას, სა ისაბემჰიეტი, ასა უესეგე,
სარა ისდერეტი, სარა კილსერგეუტი უბართ ამრა უესეგე სეგეგე;
ადრრა ით ტარიელ მსიანუ, გურჯა სეგმსო, ბა ბსე მსანწეგე;
შიარა შიეუითანს, შიეიბაბარა ინაშიექუჭეიაიტი იარგე ბარგე.

ნესან-ნესიანა ემას ირჰანს, დაბიტი ამრეა ბარა ბერიუშარარც,
უი ავთანდილ, არაბ არფეს, იწკეს კილდეუ უაჯ დრიმბანც,
როსტენ ჰინთქარ ირ რხელაფეჯე, ენაკუსანლაკე ხეგმდეკ სემკანც.
იპარდერ ჰარა ბა ბანდეყო, ბესთაცელოუ, ბარა გუკეს!

უბრი ახვ უხმდ დნაჰამთუეიტ ჰარბ ჰეუაუე, უი იანჰიარცე;
 აქაჰ სენჰისეუ ინენჰიეცეუ, აეიანჰ არანსდ იანბეცჰარცე,
 არ სეაუეოუ რიეფსდამარა, ჰბერდერარა, იანჰსებერცე;
 ბარა ბსენდნო, ურთ სნაფუჰერს ჰია ირემოუ აუაუ—ჰსანბეცჰარცე.

აკანმეჰეუა უაჰ ისეიფჰოროუ სეგეჰ ჰარდერ აბრა ჰარა,
 ნსეგეჰ ბდერეკაჰ უი იხანთი, იბჰერენწიააუა, იასეჰეუა ბბარა,
 ბარა ბეუაჰარა, ცეგადა ბეუაჰარა იხანრჰთ სენმა ბარა უბრა.
 ანცია იბიოსარ სნ სნაფუჰერს შიეიბაბარა, შია შიეუაჰსარა.

უცა, სეშეუე, უანდ უცცაჰე, უშაშე წარე უანდ უჩარგეუა;
 სეუწამეცეუეიტ, დეუბოიტ უბრა ბერლანჰ-ჰელდჰ უი უარა უა,
 სნ ნსეფლა უსეიდჰანიტ უარა, უაბოიტ ლებლა სარა სსებლეუა;
 კრეილეუცოსარ, უეუ სამბლეუი, უარა უშთანდ სნ სანდენსეუა?“

ბესმად ეანა, უანდ ირემოუან, ილთეიტ ბიეუე უბრა ფატმან:
 „ილთ აბრი ამრსჰჰე შმოუ, უი ათეჰა!“ ჰია უს ნალჰიან.
 უი ბესმად ეაიტან იაწიაჰ ნაიმდაიწან, ირანჰეაიწან,
 დნაფრიტ, დეპიტ, დნეწაბა დეეიტ, ასებრაქა ნაჰ დნარსეფორან.

უი დეეიტ სენმაჰ ასჰეა იხეჰეო, უაჰ დეიბო, უს დეცცაჰე.
 დანდეოზ დნაჰეიტ, ქაჰეთ დნახალტ, ალამცარა ნეიხეჰეანე.
 უა დნარელსტ აბაჰ ჰეჰეცია, ისე იესე ცეგადა იანე,
 ანალამ ლეითოტ უი ამრ-საჰე, ილესეჰეჰეას რესამ ნარბანე.

აბაჰ აში არენე უი ცაჰეხლა, ცაჰესა ნეტიტ იარჰემჰეშმა,
 უბრი არაჰ უანდ დნეჰნალეუეიტ, უანჰე იბოჰ, დარესდოჰეშმა;
 ამრა-საჰეჰე ცეგადა დეორესტ, ლეუაჰარა ეიცანს აჰ ნაცლაშმა.
 ბეუეილ ეაჰეჰე ჰეჰეჰეიტ უბრი შითეც-ჰეიჰან ფეჰეთიე სიორე ეალბშმა.

არაფ უს ღოუბიბი: „ბესეციბიასეი, ბეუ იანანგასეი უესეგე ბარა? აბარ, ფატმან ღოუაუ სოუბ სარა, ბა ბანხ სადღეშოტ უბრი სარა. ამც შუესეშბიო იაბიოიტ სეშოეუ, უი იანდღეშოტ, აბარ იარა. ზეგე ცცაეოუეიბ აბრანხ, ბა ბანხ, „ამოთეც ბემუნ აბან ბარა!“

ფატმან ღეუნეტი ილახას აეიბე ამრ-საჭე ივალეშოტ ზენბა ციგეაბა, უი იანხელეტი ღელმას ბლაქუა, უაეა ისაბა, უს იეშოშაბა. აუაუ ინეის უაეა ინალიტო ამიუ ინეიკას უი ვიბეაბა. დნაქუესუნჰაბი, უბრი დნაუხეი, ინეიბალითიეტი უსუნ ზენბა.

უს იალბიე ღარა: „ღესუნთდა სხ სსეუშაბაუა, მა სარა ისეშოე, მა უბრი დარბან ისდერუა, სმანე ადგელ იმექუეკლოუ?“
ათაკს იბიეტი: „იბანბიოიბ სარა ზეგე ისდერუა, ნან სხ სეუ იალოე; ბარეგე ბჰალეი, ჰამრეგე თაბიეტი, ჰაბიეცსახეიეტი აფთა იალოე.“

უბრი ინარენე ფატმან ღეუ აფს იალოე უაუე უს იხალხეუამ, ღელდღერბქუა უბრი ევალთიუა აანეგლაბე უაუე ისათუამ. ფანაბა სნე ბარა ბეუაურა უბრი ილანჰან, უაეიგე ილანაშოუამ. უბრი ნანეს, ნცია დშაბათუბ, კუნეგლაბე ღსე ილსათუამ.

ბარა დანთიბიე უა არეეს ღეუკ, საჭეე ფურბალა ეიღე დშაბაშ. სარა საჭეუაეი უბრი იალბიეტი ბარა ბეუაურა—აე აანდღეშაბ; უი ასიორ იაუბ ბა ბესეუშაბაუა, ასმბი-აფშეი უი იესბაშაბ, უი იაეილოუბ აბრანხ სხ სმზაა, უბრი სარა ისხეწიანეშაბა.“

ათაკს იალბიეტი: „ისანწოიბ უარა იეჰიანს აბრა აეიბ ზეგე, ისელდღერსეი ფატმან, აბრანხ სარა სმზარეკას, უბრი უესეგე! ვარა დეაღაშეტი, სარა სწანდარ, უი სზე სბელეა უასეგე-ჩენეგე. ამიუე უსთან, ეიბალაგე იბან სარა სეუაურა აბრი უაეიგე.“

ნესტან-დარეჯან ფატმან ლახმ იაალუმთუზ აშიეუ

ლახმერ უს ლვიტ: „ბარა სა სან, სან ილუვიდღასმო ზენმა ხარა;
ბუმბოი დუნეი ისუნსაუს, სრასეე სმზაგა აბრასდ ხარა;
სარა სეკუაურა, სარა სმელრა, ინაცლაძეიქ სს სეურზარა;
ასა ბემიეუ, აბრა ისხანარგახ, ისხანანგეიქ აკუახშარა.

ჯეა არაფცია სეფსე რციფბევიქ, აბრა ეგამელმომ, უსშია იხმოიქ;
აბრა ციგმაროუპ სს სზე ზენმა, აქაჯ ზეკმე სარა სრუნჯმოიქ;
ურთ ზექაჟელა, ზეკმ რეურნონნე, აღუღუამაქეა სს სერჭაჟმოიქ.
სარა ისქესკეა, სს სეუ თიასკეა აკემე რელმომ, ბამუნ ინმოიქ!

არაატი აეიბე სარა უაპა იბზესურაპია სს ისუნდრმომ;
აქაჯ რბიენტქარ მაკაა დენნემბიქ, აქაჯქეაჯე მაკაა იხამომ;
დაარა ღუღუალა აბრა წვა ზმამ არ სს სრუნჯმოიქ, ჯარა სრემთომ;
იბასშიო ხაწა, სს სეფმუხარა, აბრასმტი სჭეესრა ზეჟალამომ.

შიარა იშითახს, სა სზეფუზააუა, ამაღამა ისე იმურააფსნააიქ.
სა სზეფუზაარა უი დაზგუაუაუეიქ, ახა ბაშა უბრი დმააფსნააიქ;
სვიწაშტეუეიქ სემრ ლაძარა, უბრი დიბეიქ, იკუ ირნააიქ,
უი იდლაყსა სეფსთასარა—სა სზე იაძაოუ გუფეაგახააიქ.

ყანა სთესშია ბა იბასემქეიქ, იბცესწიანეიქ უბრი სარა;
სებზ იასემქეიქ ძეცსუ სეუაურა, ინესბამქეიქ უი სეურჯარა;
ადგრრა თო სესჭუნწიააუა, იჩრასიქააიქ სა სასა აარა,
აბრახე უი დმააიქ, სა დსეშთამლააიქ, აბრი ირდგრ უბრი ბარა.

სარა სეუაურა სარა ინესსაუბ, უაჰა უბრი ინსხადიქააიქ,
უბრი დემე აბრა დესბარ—სარკდე სეფსუეიქ, სეიმერგუაუააიქ;
სარა სჭუნრა აძიგდე ილშოამ, აბრი ზდგრეუიქ, ინემაიქააიქ;
ბჰაატე სავწარ, ბარა საჰილა ეილდეუბ სებშერ, სა სეააშსააიქ.

ბარა ბსეზიოიქ, იზენასთირც სდგრგაკ აკე, უი იბარასე,
ინასთიუეიქ იარა ისეთახ სკას აცცახსა იდგრარასე,
უი სა სზეჰა კერმა იაფსოუბ, იარა ისეთახ მათიოუბ ასე,
სრასეე ვიფუბუბ, უიგე ვიქვაწიოუბ, ურთ რჩევიქედგრძეიქ ინსააღრასე“.

ნესტან-დარეჯან ბზია იღბო იანჲ იღმთოზ აშიუუ

უ

აჟიე დწიუება, ბზია იღბო იანჲ იღუუეიტ აშიუუ ღარა,
ღსატი ღადღრმღა იღღრციოიტ ღემცა, იღცრანაწას უა ღეკურზარა,
უა იანღლწას ინაფსაღაკა ასჭუეიუმუ რგუ ინაღღეოიტ იარა;
უს იანღღრტუნ აკუიღ ასმტი, იანღღეუმეიტ ბერღამუ უბრა.

სემეუ, არი აშიუუ სეფსე იაღღს, სნანე იაღმზან აკე ბუბ,
კაღამს ისკეუბ არა სა სსუამც, ას აზარღა უს იარა ჯეუბ,
ქაღადს ისემოუბ უარა უკუ სკუ ნაღართია, ურთქუა აკეუბ.
სკუ, სკუ ეიქუაწია, ღანაღეშიეში, უი უადჭუაპაილოუბ, უსკა ათასეუბ.

უარა იუბომბ სეღაზარა, იანღნარმზაქუა აბრა დუნეი,
ღაზარაღა იღამზანარგე, სარა სსეპიან იმუგემ სემბეი,
ბუბა დღრცია უბრი რღღრენ, უბრი ეიქაგოუბ ჰია რემპიეი,
უა უღღაფსა სეფსინაზარა აკეღე იაფსამ, უაჟიეღე იუბმეი!

ოქმითი უარგულე ნაყ ჰნეიუერგუეიტ აამთა ციციეი ნან ჰან ჰარსეუ,
სარა სზეჰია მტუგურღაჲჲამ, ჰანეიუერგა აზრე ინარკენ;
იაუგუშარი, სა სკუ რეცჰა უარა უჩქვალა ისუბ უესგე;
სა სეძჰა სკუაჭრე იწინსენ, იარგამასტიტ უა უსე ზეგე.

უხათა უმსაიტი, ესჰა ჩრენმა უესსეიტ ჰია აკუნ სარა სძუეჰას,
სარა საკუსარ, იესენს ამი ლუეიუმე, სსე სეფსამან, არა სანგეჰას;
ანცია ისთეიტ უი აზე ვჰარა, უაჲი ეილსერგუეიტ უარა უშუეჰას;
სა სკუაერაქუა ზეგე აკანსე აჲიანბე კუახუა უაჲიე ინსჰას.

უფსთახარა, უბსახარა სარა ისესხოუბ კუნკელაგას,
სარა ზეუ სუუ, სარა ზეუ ბლეუ, იახსოიტ უბრი სურა სუმიტიგას;
სეუეუალარმილა, სეუსაუძერძოთენ, უბრი სესხოუბ ფსენკელაგას;
უბსიბარა სკუაჭრე იახჰეიტი, ამით კაკაჭ ეიუმე, კუნაკმაგას.

უაჲიე, სემეჰე, სა ისელჰაზჰამ სარა სთოურეს, უარა იუგესზრას;
სებზ უა იაჲფსან, ინსჰაჲა ინსიწარემ უი ბსანწეგას;
ჲასა სნესმი სჭრელხეიტ ფატმან, უი სეიქელერსეიტი, ანცია დსნეჰას;
დუნეი დერჯაგე სრეცჰანამჰეიტი, სა ისესნეუეიტი იარა იჰათათას.

ადუნეი კუმბლ ისხანაწახსე სარა სეურჯა ეიჰას კურჯაჲ,
სრაჰეუ სზეციგმასე, სკუაერა ინსანაწე, სრეცჰანამჰეიტი სარა სუქმაჲ;
სრეფხამაჰეიტი სარა აქაქუა, უაჲ დრესჰართამ მჰელა ზენმაჲ;
ჰანსეჲ ჲუმ აბას ჰესეჲა, უაჰა ისეჰხოუ კგდსომ დჩრეჲა.

სა სესთაჲეუ აბაა ჰარაჲ, ახეციქუნმა ულაჲუმე ნამომ;
უახჲ ინსეოუბ ამჲა ჰაჲენე, აჲაჲ კელოუბ, ურთ უბამომ;
ურთ რჩეჲესახრეჲა, უაჲა ინეიმდო, იგელოუბ წვა ჰამა, უნეირე რეჰომომ;
ატიემ ირბას უი დრემჰორე, უა დრემბლერე სეჲალამომ.

არ რეიბამშა უს ივამამ, ჰა იაბახეუ ეიბამრეკ ეიფუშ;
ზენმაკ გურუა სა საუმერგან, ისხაცუმწან სეზცინუმარ ეიფუშ;
ურთ უა ურმერ, სებღერ ელან, ამცა ზეცროუ აციემსა ეიფუშ,
სეუხარმთო სარა, უხაწა ღულუამი, უკუ რედელუა აცაემა ეიფუშ.

სარა სემეშ, უკუ იანამკაბიტი, უესკე უარა შიართას იემკაბიტი,
სარა სმარა ეინეტარუა ამიე ივანჰია უარა უმშიაბიტი;
უა უანდეუამ ბზახარა-ეამ უესკე სა სზე, უი უდერუასაბიტი,
მა აბაა საღუემან, მა ეამალა სარა სხუესმეზ, უი უსაუმერმთაბიტი.

უარა უმსაბიტი, უარა უმსა დანზამი ისე იშუემფხარა;
უარა უმსაბიტი, უი სე-მრაკეგე უა ინაქუმარეგე ვეგმორელმშარა,
სეფარ ელან ახრახეტი სარა, წაუა ირაციოუპ ატეშარა,
უნეზილა სა სზე, იუდერუეი მწიეჟიუაე სა ისიურ, სეზლაფერნ.

უსეზიბი ანცია, ისდერუადა სა სზე ივანიარ აუუბლანარა,
ამცა, ამე, ადგეგელ, ჰაირ, სეგე ნეილაწა აჯა ბარა.
ისეთაბიტი სარა უი ამწიეჟიუა, იახესთახეუ სნაფრეზ სარა;
უესკეგე ჩუნეგე სა სასეუაუმელან ამიახუა უჰია ამრ კაჭქარა.

უა უდლაფსა ამრა ლამცან, იხბან აკუსარ სუთას უალოუპ უი,
უი უაცხაროუპ, იაგემსარცე ლმშარეი ფხარეი უს უბრი,
უი ამრატე უარა უსბან, სეგეგეგე უაუა იარფსან უბრი;
სეფთახარა ციგამა იაშრან, აფსრა ხანახაბიტი სა სზე მა უი.

აფსრა საციშიომ, იხბან აკუსარ, სეფსე უნანე უა იანესწიოტი,
უესკეგე უეუბლან სა ისწიახეტი, სარა სეგუატე უი უა იანსოტი.
ჰა ჰაიუეგარა სანახსეუცლაკე, სესურა ახმა უაუა ინაცლოტი,
სეფთახარა სა სზე უმწიეჟან, სარა უბრი ეიბა საბლეოტი.

უცა ინდიება, უა უიცხრაბა საბ, უი იმეხაიაიტ თენხადარა,
ცხერაავ დომამ, უი იაღაცია იკუშა იკელაუბ ააიკუა—ხარა,
იკუ რუენდა, უბრი იკუაუა სემბადლარას უბრა იარა,
დუესაუბერშეთენ უა უსე იწიუა, უბრი დმუჯოუ ღარა ჯარა.

იასხოუბ უი შთა, კერ სანამოშიტ სარა სრასე, იფესწიან სკუახე,
ოედრუასაიაიტ ქუნაბა იაშა ილუიუეიტ კუასიტი უახე, აკუახე;
სარა ისთახე უა უსე სეფსერც, იახურლაშტ ღლაჰი სა სხე,
სეანაწა სა სწიუელაშტ, სარა სკუელაშტ უბას უა უსე.

ოებარ თედრბ უი აცცახა, უარა ისეუთას უი აკახე,
ანამარა უაჟა ინესწიან, ინასთიუეიტ იარა უა უსე,
აბრი აჟა ინსა აკელრა დუ ისემას ახტი, აბრა სა სწე;
ახერკუახანე აბჟიჯანე რბარბელ იკაჟეუეიტ-ინესტეუეიტ ჰთარსარაზე“.

ილუიტ ღეშიეუ ბზი იღბოს იახე ილუშთერცე, უა უბრი სეიოუბ,
ღკას იამფელეას აცცახაგე ვიქურფმეხაა უა ირსე იშთოუბ,
ღსე სტე დკელოუბ, ღესციე შქირუა, სემბა ილნალოიტ, მეცსუ იუმბოლოუბ,
ღლაჰი ამწიეიჯ იაჟმას ღლა ედმტი წლა ძჟ-საა ღლაღსე ისოუბ.

უი აიქაწია ურთქა ააშთეს კულანშარო აჟა დნექულეუეიტ,
უს იარღასნე დნეიტ ფატმან ღჭე, დუმაჟ აჟა უი დექუმეუეიტ,
უს ავთანდილ დსემბას იკუახეტე უაჟა ინამან, უი დეიკურლეიტ,
ინეიტზე ისანხო, უბას დკურღლო, ანცია ჯმარა უბრი იითეიტ.

ფატმან უს ღევიჰიტ: „სა სწე იუალეუეიტ აუს ბზია, სკუ იახეაშა,
აბრი აზე სარა ინელაშოამ უს აცე ბზია იბათიანაშა;
სარა სდიექულიოიტ, სარა სცაროუბ, სნაშთაღაროუბ იბახუართინაშა,
იარღასნე ქაჟეთეა ისკაროუბ ურთ ნსერწიამა, იქუსხეა“.

აჭკუაჲი უბას იაღაჲიეიტი იარა: „ამცა შოოურს სს სსჲ იღუღუანუეიტი,
სკუ იშააციცაღაჲე უბრი ამრა, ალაშცარს სკუ იანაჲუეიტი;
უღასსა, სარა უსხემჲთუნ, ზეგ დარა როჲჲ, უესგ სსჲ ეიღაგუეიტი,
ქაჲქუა ხენჲიერ, შოუს ეიცანსოიტი, იხანთასოიტი, შთა ურთგე აჲუეიტი.

არფეს დანრჲფსმტი მაწუციანს ჰია აჯესცია იცქუან, ფრიღონ იუბა,
უს რეიჲიტი ურთ: „ჰარა იფსნჲ იეას უაჲი ჰაბსანსუეიტი აბრა ჰარა;
ჰა ჰაფსჲ თაღტი, უაჲიე ჰუანსუეიტი, ჰა ჰკუ იანსოუს აჲა ანჰაჰა;
შთა ჰაღაცია რქუენრა აამთ ააიტი, ურთ ირჲნმჲთა იეიბჰა შიარა.

შიცა, ფრიღონ იაშიჰი, აკანმჲქუა, იეიბას, იმაჰას აბრა ზეგჲ;
უი დჲმჰაჲუა ისქუეიტი ცარა მჲანარაჲ ახა სარა უესგჲ;
უი დღუღუანსააიტი, იკუიწანსააიტი ჩორღანსარაჲგჲ, აიბაშრაჲგჲ;
შიარა იმესთოიტი სს სმასარა ისსაშიაღას, ისერჰასგჲ.

შიარა შოუღა ზქუ აბი ეიფთა უბას სსჲ სეფსამოიტი, შიარგჲ სეჲიბოიტი,
ფრიღონ—სარა ზნეჲ ჰნეიბაბარ, უს შიენსეჲჲჲ, უი ზეგჲ სშიოიტი;
ანირატიცა ირციააგას შიესთოიტი, წაუჲ უი უესგჲ იმაჰნარ ეაღოიტი,
ახა აბრაჲა უაჰა ვგღსჲმ, —ნაჰეგსჰაგჲ სშიეფსამარ ჰია სშიოიტი.

შია იმეჲქუნაგო ჰამთა სემამ, სესაზენა სემამ აბრა“.
ნას დბაჲ ანნა მათა რითან, აჲა ინეჲქლჲუეიტი უბართ დარა,
უს რეიჲიტი: „აბართ ზეგჲჲ ეიგა უანჲ, შისენჰიე შიესთანგჲა უს შიარა,
აიმა იაჰა იბითიუბა შიეჲჲ ეჲჲჲ აბრი აშიეჲ ფრიღონ ისსოიმით უბრა“.

ავთანდილ ფრიდონ იახვ იიშთვს აშიეუ

შ

ს ივით უი: „უბრ აფრიდონ აბთენტქარცია ზეგე რბთენტქარ,
გულა, მჟელა აღემ ვიფურეუ, ამრ სწასურბუა ზაიგუა უეაღარ,
ქოჯანეტი მჟელა უა უმაქეგელოუბ, უაღაცია შიოიტ უმბანუ რაბარ,
საღამ უსთოიტ სს უაშიეიწბე, დაბარ იხთახეუ უბარ უიბარ!

გუაურა რაცია სარა ისხეზეუეიტ, ახს სეგუაურა ბაზა იმეძეეიტ,
სეგუაურა ზეგე ნაე ინხეზა, აბზიარა სსზენასეეიტ,
ამრა-საჭეუ დეზღაჭუნესხზარს ამუა იაზა უაეე სნაქეშიეეიტ;
აღემ აქურა ითაქეუ ვიფურ, უი ილჭუნწიბაუა მეცსუ დგუაურეეიტ.

უბრი ამრა აქაჯ დრეშოუბ, იღემძემ უი სექეითრა,
უახვ აცარა სს სსე სეძარროუბ, წაუბ, იმარიამ უახვ ანეირა,
აშითი ხეშითი მეხვ ნარხეჭეჭეეეიტ, აგუილ იანფურეეიტ აბაბარა,
აქაჯ ხნემბიბცტ, ახს ირაციოუბ არ უა იახეეუ უი ლეხმარა.

სა სკუ რთენხნუ უაჟიუ სკურდლოიტ, სელაღრძკე აწესუტია ფწოიტ, უაძეი უარეი შიქს ახეილოუ, შინგსკელოსეი, უს შიქძა ზოიოიტ, შიან შიქუ ითაშეკეს, შიანა ისქუშეკეს სეკე ნამიქეოიტ, უს ფხაჟა შიქოიტ, აუაზემოუ, უი დხაუესეი? ახრა ღუღუაგე უი უაჟა იაგოიტ.

სა სათოუშწან, უმაჟუა სცოიტ, სეცცაკეროუბ, სემა ხაროუბ, უბრი აშა ტუეანუ დრემოუბ, აზნუნსარა სა სხე ისანთოუბ, ლასსე ჰააჟეიტ ჰარა ჰეურდო, ჰეუ ენაწოიტ, უარა უეიბოუბ, უაჰა სარა იუანჰიანესეი? უსეცხრაან სარა, უარა უსაშოუბ!

ურთ უარა უუაა ცქაა ქენაგაღა ისხნუეუშეიოიტ, უეუ იაღემსაიოიტ, ურთ ეუნაუაღა უს სემაწ რეუიტ, უბრი უარგე უეუ ახნარჰააიოიტ; აკერ ააშთა უმაწ სეუხაას რჩუნარა რთანემ, სეგე ირდერააიოიტ: „დოუს ისეღწ იარა დიეიფუზოიტ“ ჰია აჟა იაღოუბ, უი აბრი აკუსააიოიტ“.

აბას იოიტ, ნას უი აშოუუ ირჰინუ იჭუეიბეიოიტ იგუ ახბეღუა, უბრი აშით-საჭუ, უბრი აშოუუ უაჟა ირეითეიოიტ ფრიდონ იუა; უს რეიბეიტ დარა: „იეიბას იშიაჰას იშეშქან აკეგე, ირამიბი აუაა“. აბას ჰიაუა იააირტიოიტ აშით-გუაში, იაკეღეფუზოიტ აბერლაშუ უა.

აჟთანდიღ უა უს დნაშთაღან დესლაცაშუას იფუზააიოიტ დბაგე, აშა ინექუღეუიოიტ, უი აძრ ლაშუა, აშა ეიბა ასაჭუე თინუ, უაჟა ისაწიუეას ფატქან ლნეჟრა, უი ისე იეაღეუიოიტ ისანთანუ. უი დეზფერწეს ინეიბარწიეუიოიტ ლაღერმეღა, ინეილატანუ.

ფატქან უჰია, ნას უი ლსაწა, სეგე ირეუაუეიტ ურთ რნეჟრაღა; უს რჰიონ დარა: „იანჰეუესეი, ჰაუბლერიოიტ უარა მცაშოურაღა, ალაშცარა ჰსეწაუგაღეი ჰარა სეგე უაჰფერწრაღა! უნაზაღა ჰარა ჰაუეიოიტ, კულერთანაიოიტ შეაჰჰიბარღა“.

გულანშაროტი ავთანდილ
იცარეი ტარიელი
იარეი რეიფულარეი

ავთანდილ უს ამჟუნ დნერიტ იააფწინანუ შხსუალა, ნუშლა;
იმაცარბ ჩრულა დნეიუეიტ, უაჲ დიცმაძკუა უს იხალა;
დახვცცაქოუნ ტარიელ იბარა, იგურჯა იხეივარც გურდლა-ქიაბჟლა;
ინანუ შთესნუ ანცია იჯეიშონ, ას იახოიქუჭინას უს მანშიაღლა.

აფსენრა ააიგოონ, ჰასკემენ გელან უაჲ ვილანხე, მეცსუ იცაქურფენ,
აკუილ ჰეტენ რხე ნეიდერკელტ, ბზი ვიბაბას რეიფოჲ ვიხგუქან,
ამრა რსაიკუასტ უახჲ ვწიაჯრას, იგუეიცეოუა უს ილაშონ,
უაჲ იუსიშეიტ, უა უს დთენხე, ამით-ხემით იიბას უი დრესგუაჲ.

აფსთჰია ვილანუ ინადედენ ადგელ აქუა უა ინექუნარშეუეიტ;
დესჭენწიანაჲს ილოეიუმონე იუას აკუილ უაჲ იგუდიკლოუეიტ,
უი უსგჲ იჰოიიტ: „ბლანახალა, უს გუკ ალა სა სრუხუაჲშეუეიტ;
ლარა დცენსურას სახაუციაჲთ, სგუ ეანაწუეიტ, სარა სგურდჲეუეიტ.“

ტარიელ დანიკულაძიძეა, ინიძითი უბრი დწიუნ;
უი უხმ დცაუნ ძვა-ბაფსელა, უესგმ დელუღუნ უბან დწიუნ;
უს უა იმადან, იგუსრშიაგან, დგმელ ბაფსურან, ნსკმე იცბიფრან;
აკლამრაჭ, აქურაქურაჭ, აღმე აბჟან ურთ ზეგ დრიაციუნ.

აბაქუა იბიტი, ურთ იდრიტი, უი უსგმ იბიტი: „ურთ იბბც როქ,
სარა სუა, სა სზე იკასითუა აღადღრქუა უბრა დჯნოქ,
უბრა დგბარც, იბბაზ ისაპას უბრი ისაბარც სარა სავსოქ;
უა დგაშხარ უბრა დგმბარ, დსუსურთენიტი, სა სზე ციგმაროქ.

უბრი, აუნე დტიომესტი, ნსკმე დცარენ უესგმე უი აღიანმე,
აღიე დქუსან აშიარას კიუმე, ასენშირა ჰია, იაიციამ ისანმე“.
აბას ჰიანე დწელალტი აქუც, იუაშიე ნაირსხეუტი უხმ, ირანმე,
აღიქუა შუგას იჭუნაინხეუტი, ნაე დწიანმა იბაფანმე.

დწიუნ უი უს დგხსხეუა, დსკურდმაუა კუნაძლა;
სწესწლამე დანხეცეკამა უი ინისჭითლონ ბეწაძლა,
უს დმუნეიუნ, დსწანსკამას იააციფრეფუტი ამრ შიანუაღა;
ნაე ნასკამა ტარიელ იაბა თგხე იგენ ინაბაღა.

ტარიელ იბიტი უაუა აღმე, უი აბა აჭუნე უა იაბა აჭუნე,
დწეიწუნე დკლან ქუცრა ასანე, ირე ეამესტი უა იარა იჭუნე;
თანდილ იბე უბრი იაბან, დკლან დფუშუნ აქურაჭუნე;
უანმტი იდრიტი, უი დდიდრიტი, დჯნე დწიფელტი უაუა აღაჭუნე.

ტარიელ დნათრესტი უხმ, იაბა იანმ, იაბა სარა ნაე ინკარბინე;
არფენ ირე უა დწწეიფიტი უა დწკაბჭიტი ამრა დწიფუნე;
იგუდიბაკელტი, ვიბაკუბიტი, რესუდა რწაჭუა წეიბიბანე;
რბეჟ შაქარჭუა იაილამჭეუტი, ამოქუა ავალტი უაუა იმტუნე.

ტარიელ იწიუხანბე, იმეტკუმა-ქია იარძეძარენ აშხა-ასრა,
 ძეგლდემ ბნაგე უა იარუაფშიტ უი ილაღერმ შანრწიერა;
 აჭანდარ მათ უს იარფსაპიონ, უი ილაღერმ ამერუაძორა;
 „უარა უსხანჯას უბრი ანცია, ისხეგააიტ სარა სეუაურა!“

ტარიელ დწიუეეიტ, ავთანდილ უს უაუა დენშიოიტ, უა დესუმარუოიტ,
 უი დეუშიერწიოიტ, ინაფეც ბერლამო ააიგუა-სიგუა სეგე დერლამოიტ;
 უი უს იპიონ: „უსერგურდამაზა აჟაბქე სდერუოიტ, უაჟიე იუანსპიოიტ:
 „უს უაჟირანანა აშითეც კანძომ, უი ვითამითუოიტ, უაჟიე იჭუცსოიტ“.

ტარიელ უს ვიპიტ: „უარა უანრა, უარა უბარა სხ სარკურღეიტ,
 უარა უსაჭუ აკაჭჭარა სხ იანუზა სეფსე თაღეიტ,
 აიქურსაგა ულა ისხეაღეტ, დანოაკ სთახძამ, სეგამეჰიეიტ,
 ჟეზან მხეკ იუნამთო უს დანოაკე უსეუალომ ჰია აჟიანე ირპიეიტ!“

ტარიელ არი ანსაიწა, ავთანდილ უა უი დანაიწეფურეიტ,
 ნას უი ისემპაიტ ანსგარა, უა ვიპიარცე დააცცაკეიტ;
 უა იანციერეიტ იცვას იძას, აშით-სეშით ილთას ინაიირბეიტ;
 ტარიელ უბრი დეკუდიკელტ, ნას აცვასა უა დნაკუბეიტ.

აშიუე იანლეშთსეი, ლკასე აცვასეი უბრი იდერენ, ურთ დრუნუაფურეიტ,
 იჭუე იადეიკელტ, უი უა დეაპაიტ, ისუაფურეიტ ვითეიკეიტ, იუაჟ ციეშურეიტ.
 იბლა თეფსა, უს ათეჯავა, უბართ უბრა ინეიქუფსაუეიტ,
 კაენ უპა სალამანწიემაგე ირხენპარემესტ, უს დარკუეიეიუეიტ.

ავთანდილ უს უა დშანსანე, იკაპას იამა უი დეიწეფურენ,
 დეუნე დნეინე უა დნეისანსეიტ, აკ ინდერჰია ციემაჰა დეციშიუნს,
 დსლადისრანარეს ამცა იაბღეს, უბრი დავონ, უბრი დარმურენ,
 ლდერგა ისაიკას ინააა არჭეცეიტ, უაჟიეჰ სენმა უი ლსე დბელუნს.

ავთანდილ დროიერ, უნა ღწოუკერ ბჟესხალა, კუაწაგალა;
 ალაზი ეიქუა ვილუიკიკიაუნ ბერლამუ ლალურანმტი გუბეღრადა,
 ბერლამუ კაფსა კუსერმპაგა უნა იფეინოერ ლმს ქაზალა,
 უბრანმტი იკაჟეჟოერ ბჟერვამ დუ ვაფმე ფჟორალა, ძესა მასაბლა.

იმღე ცოიფუან, დლადერმამჟონ, ტარიელ იკუაუნა უა იბონაწა:
 „აბრი ეიფუმე აკე სხესტოე ამიე უს იუამესტ იფსეთანაწა,
 იაკუმ სა იზოუიერ: ამცაბს ციქერფა ამე აქესთოიერ ვილაშენაწა,
 იალერუმანე გურდმარა დუ გუ იასენჰოუამ უი ბსანაწა.

სარა დესმიერ სარა სეჟა, იზფასესტრი სა სებლა აბრა?!
 სარა სხე სარა იავგზობოერ საზმხუცკუა იზოუს სარა,
 ამდერ ილჟომ ამსიაურა, დანაქუმიანლაკა უი აციკმარა.
 უს რჰოიერ: „აცცაკარა იდერინჟოეა აწკეს იდერჯოიერ ამცცაკარა“.

ტარიელ დემთან, იბლეს ამი ეიფუმე ინგიხემდერუა, ფსკე ეიფუმე დელაოერ;
 ავთანდილ დგელტ, ძეგ დანათალაოერ, აქუცრა ზეჟას უანს დნელაოერ;
 ალმ მა იკარმჟეს უაჟა დნაქუმიოერ, იმცა ირტიანც უბრი ისანაოერ;
 უბრი ნაგა უა იქუირნჟეჟოერ, ტარიელ იფსე თალტ, უს დემსხეოერ.

ავთანდილ ალემ შალა ალმ იკუ ირბამეიერ უაჟა იარა,
 ტარიელ დმეცემცტ, იუანშია იბონ ინდია კილარა რერ სეკე უბრა;
 იბლა სეიერ, იმს აალიალტ, ილჟოჟა დელაოერ ბეგლარა;
 ამსა შიანჟა ახუაჟოეთიე ჯახეიერ, იანჟწასხა უაჟა ამრა.

ამნ-ხმთა ბეუილ უს იარკანოიერ, კკაკანაფსოიერ ნაჟ რებდჟეჟაგე;
 აფხენ მრა-მრე ურთ ბბელაოერ, იასერანხემ აბრჯარაგე,
 ახა რსანჟ აერამაწეს ამია რსაზოიერ ბჟესხალაგე.
 ზოოურა იბბლოიერ, აწა იარწაჟეიერ, ურთ ირსეიფოჟუან ფხენგეჟ მენგე.

აბასკმე ოუბაბუჲს ბუაჲ იკუ ანაგძარა, უბრი ართირა,
 აგურჯარაგმ აგურდმარაგმ იდგრეკუაჲუჲეიქ უბრი იარა;
 თუნჩრა ანდგრამ იკუ იარა, უესგმ კრაჲ ბუეიქ უბრი ჯარა;
 დუნი აგურ აგოიქ უბრი უს, სხე სადლაუ სენმაჲ აბრა.

ტარიელ დეითაღაბაიქ ისმუჲ ვილახვას აშოუ აფხმარა,
 ინდიკელანტ უბრი ილა, იკუ იაუამ უი ამესმარა;
 ილაღგრძქუა ილა ინსელან, ინეისაფეიქ ალაშქარა;
 ავთანდილ უა დუღუალა დცაჲეიქ, კრმა ვიფმუნ აგუნსარა.

„უზმუჲეუჲს, უარა ისქეჲს, იფსაშაროუჲ კერსდგრუა ისე;
 ჰასწიეუაჲეი ჰარა აბრაჲა, ჰა იაბუაღუჲ ჰახარასე;
 უგელ, უაღა, აბუა ჰნეჲელან, ამრა ბსიახუ ლეფმარასე;
 სა უქესწან უი ლანდ აბუა, სარა ისუაღუჲ შიეინსრიარასე.

უანი იმჰათიოუ ჰარა ჰნეუჲან, ჰასტუ კაჲნ ნაგა ჰგურდამ;
 ჰირეი ჰკუადგრეი ნაჲ ინეიქუჲა, ჰაჲეთ შუეოუ ჰა ჰანდიქუჲან;
 ჰაჰია, ჰაბუარ ჲესციას იანათაჰს, ურთ ჰანრეჲელან, უა ინეიმაჰჲიან;
 ურთ ჲაბაღა ჰარა ჰარიანი; სელა-გულა უა ინეილაჰჲან“.

ტარიელ უაჰა იფსე იღმეშიშიეიქ, ლაჲიბჲე იაჰარც უი დსგუჲან.
 ავთანდილ იანდ უბრი დეფმუნ, ილა ისეიტუას მაცოჲსე ვიფმუნუნ;
 არუბინ ვიფმე უი ამრაჲე დუჲარკალეოუა დეიღეჲჲუჲან;
 ისათიოუ ბუა აჲოჲან ისქმგმ, იანაკუსაღაჲ ლეფს რნათან!

ავთანდილ უი ჲაშარა იითეიქ დენიაცაჲეიჲ უს იარა უა:
 უსრნხუჲაჲან, ანა ისელმომ, კრწანაკოჲეიქ, იამამჲ წჲა;
 აშსა მესმლა უა იურფსაჰეიქ არსა იეს აშითეჲ აბრა;
 უარა ინეუჲელტ სა სელაღრმ, ანწასრაღა ილჲეიჲან წჲაჲა.

ანხიარა სარა ისწუჟს ანცია იუჯიძან სცენსურან ჯარა;
 აცკ ბსიარა ისლმურამ სარა, იუითან აცკე ჰასმუან ჰარა“.
 უაუა ინხრეილან აზნუბა იცეიტ, ეიბარეკურდმო უბართ დარა.
 უაუი ანძით ნასუფ დუკ დართიიტ, უბრი ასე დგუაუეუან ლარა.

აზაფ აშიაჭე ანძით უა დტიან დეილაჰიამკუა ლემაცარა,
 დნაფურენ ილბეიტ, ტარიელ დელდურტ კვი დელსემდურტ, უახმტი ახარა,
 ეარმაწესწას ურთ აშია რჰიონ, იდურეკურდმონ ახმაცარა;
 დაბეკურდმაციან უახმა დნარფელეუიტ, უბან დმურეას სარფმაცარა.

აზაფანსე უი დანახუას ისქენაგე დახუნ დწიუა,
 უაჟე დახუეიტ აშია ჰიაუა, მეცსუ დგურდუა, ანან რციაჟიუა;
 უახმა დნარფელეუიტ ოამაია იბუა, აჰ იამეს ეიუფე დგარეკასრუა;
 ლა ილმაჰაცესტ უი აჟიბეჟ ჭურც, მეცსუ ლარა დსეილაჰაუა.

უი დანერბა, რებეჟ ნდურეკეიტ, რბერლამო საფეც ინდურლამეუიტ:
 „ანძით, ეხმა ინჰსელამეუიტ, ანცია ილფსა ჰა ჰარლამეუიტ,
 ჰეკუსურტიე ჰანამეიტ, ჰა ჰსე ილაბეუიტ, ჰსეშთან აშსახმა ამუა ჰნაქეშიეიტ,
 ჰამცა ჰარტიეიტ, ჰეკუაურა ნაჰსეეიტ, აკურდმარანმა ჰა ჰნიასქეეიტ.

აჟთანდილ უა ირე დენხრეიფეიტ, ანძით უბრა დგუდიკელარც;
 იაადგუდღეჰიბაღლტ აჭანდარ წლა, ამასუ ნტარტი, ლა დენხაჯარც,
 უბრი დწიუან, უი დელეკუმან, უა დსეკუაუეუან აჟიბეჟ ლაჰარც:
 „უახმა ოუბასეი, ოუაჰასეი, სარა სეკუაუეუეიტ უბრი საჰარც!“

თანდილ ილითე ანძით აშიეუ, ლაამამთა უბრი ლეჰმა;
 იარა აჭანდარ ამასუ ლანამთე, ამხა ციუმურეუიტ, იახსშია აამთა;
 უს ლეუიბეიტ: „ბახუაფთ ლეშიეუ ამრ-ხაჭე ინჰსააღთის, უი ჰა ჰეკულთან;
 ამრა ჰსააიკუანტ, დუკ მერწეკუა აშიძე ჰსეწებ უბრი ილეშთა.

ასმით ინანდება უბრი ამოუე, აბრა ილდეროტ უბრი ღნანე,
მეცსუ ივალსეიტ, დედეჯაქეჯეიტ, ილსჯამატინე, ამოუე დაფშენე,
ღსანე ინარუნე ღმანაქენმა უი აჯამატი დამან დჯენე.
უს ღპიეიტ: „საკეუეი მძიან, აბრი ფსენსეკეა ისბომა ღაბჭვანბანე!

ავთანდილ უს იპიეიტ: „ბემძიან, აბრი იიამსოუბ იბბო აბრა;
ჭსეიგურღმაძეს ჰაპაიტ ჰარა, ნაე ინაქსეწტ ჰა ჰეკურჯანა;
ამრა ჰსააიგუანსტ აბრა ჰარა, ალასცარა ნასეკეიტ სარა,
აცეგა ვიხაიტ ამსიარა, ნაკმარა აუხაიტ უბრი იარა!

ინდიან რჭინთქარ, დჭვანფსაჭვანსუნ, ასმით უბრა უი დღაციაეიუნ,
ურთ უბრა იგუღბაკელუნ, იგურღმაციანე ურთ უა იწიუნ;
უაუა ამაა ალაჰი მწიეიჯანსმტი იმერჯამსა აკეილ იაქუთიუნ,
„ანცია უაუე სენმა დრომძიამ, აუაუ უბრი დსაქემიარ“ რქაალუნ.

ანცია ჯმარა ურთ ითაუა, უს რპიუნ: „ჰაქეირმიტ ამსიარა,
შთა იაადღეროტ ჰა ჰსე უი ციგაა შერთანსემეს აბრა იარა“.
აბას იპიან ინდიან რჭინთქარ, აეიუნ ითაუა უბას ჯმარა;
ასმით აჰაუ ინთალგაღან, რსუ რემწალწეიტ უბრა ღარა.

ტარიელ უს ვიბიტ უი ავთანდილ: „უარსემერჯ სა სეაიქუა,
აეიბეკე უანსიარც სთასეუბ სარა, ისემშია ჯეემძან უგუ იანუაშა,
აბრი აჰაფე სარა ისეაიეიეი, იმაჭმამ ისმსლო სარა ადოუქა,
ირაცამოუ ურთ რმასარა, იშთოუბ აბრა წჯაკ რემამეკა.

ურთ უბრა იშთოუბ, სა სერკემსმაცტ, ირელასსეუს, ისთასმამესტ,
ჰნეინე იაბაბან საკუ მასაროუ!“ ისბალაკეგე ინსეიუნამესტ;
იცეიტ უბრანდ ასმით დრემა, უბრეგე უბართ უა ილემბაცესტ,
ჯენჯაეიბ შიე უაუა იფერნსნოიტ, უი ურთ რსე იუადუამამესტ.

უბრა ირბეიტ მასარა დუ, უაჲ იიმბაცეს, უს წვა სმამეს;
 უბრა ვიქუნ ასახი სუ-დუქუა, სესუ უა უაჲ ისემშარეს;
 აბერლამოქუა, მხელწას იუას, აღაუ დუქუა უა ვისერგას,
 ასმე უჰიარგე ისსეფსამოდას, ისეფსამოიტჰიავე სწასესეკუადას.

უა უენუაჲა ჭრავარ სეგე იუან ითინე, ინეისმელანე,
 უაჲ ირბეიტ აჲაფჰან თეფ, აბჯარგე უბრა ირაცამანე;
 უბრი აბჯარ ჯნეკ იასეკუამესტ, იმთან უბრა ინეისმელანე;
 იგელან უბრა შინდუეურა დუკ, სეგე ნასეფსოიტ რსე ნასემთინე.

უბრი იაქუჯენ: „აბრავა ითოჲ მწაკ რემამეჲა აბჯარ სეჰქუა,
 აკუალმქუა უჰია უს აღმასქუა, ნას ბასრიატტი ასა წარქუა;
 აქაჲ დოუქუა ინარექულარ, ცოგაბა ინმანთსაშოტ უბართ რემოქუა;
 უბრაენამა უბრი სესტუა, ჰინთქარ შცაას ჰია იყსამოჲა ურთქუა.“

ურთ იადრეიტ ამინდუეურა, უბრა ირბეიტ აბჯარ სეჰქუა,
 ხეჲ აღეცია ირნალამანს, ისერსოიამანს აბამეჰქუა,
 აკუალმქუა უჰია, ასა, ასქუა, ამამე-ხმაცქუა, უს აგერთქუა;
 ირთან უბართ ქარუატი თრაცქუა, ნას აგერთგე უბართ რეიფოქუა.

რწინადერსოიეიტ ურთ აღეჲქუა, უა რსე ფერმთოიტ რელმარანსე,
 კუალმეი ასეი რელა რწინადერსოია, სწასესეკუადა დგრიბირანსე;
 აჯარე ვინა ბამბა რასუცს ურთ ირფსამონ ასწარანსე,
 დუნი სეგე რწეეს ურთ აღეჲქუა რასა ეიდარმონ რელუდარანსე.

უს რჰიეიტ: „ჰა ჰეუაურაქუა რწესუტია ფწიასნაან აბრა ჰაიქუნარანსე,
 ანცია ჰასშანს დამსელბაფოიეიტ ჰარა სანდენტო, ჰაიმბელარანსე.“
 უაჲ იაბთერსტ აბჯარ ყოვალა ნაჲ აღიასმე ირგარანსე;
 იალერსტ რასსე, უა რწინადერსოიეიტ, — ფრიდონ ისეგე იჭარანჰიეიტ სანსე.

ირაციაჲსა ახმე ააშთერსტ, ნას უბასგე აბურლაშეგე;
ურთ უასმტი ინთეწტი, უა ინდურკეტი აუნჯაჲა ჭრაფარაგე.
ავთანდილ იბეიტი: „იაკესაშტ დუღუაღა სასა სარს სანაგე,
უსგე სესცომ უასა ჯარგე, სემცარ ეაღომ შარუასმაგე“.

ასანდა-ჯე აბრაჲა იჯე, უბართ რსანდა უარა აბრა;
გუკ-უნეკ ალა ურთ სეფსე-ეილოუ, ისურლაშეუა უბართ დარა;
აბართ აღეჲ, აღოუ სშაქუა, შიაფშე შიარა რსაწადუღუარა,
ქავთ ინეირ ურთ უასა ქუყარა, ურთ რეიბაშა იეიბან შიარა.

ტარიელი ავთანდილი ფრიდონ იახვ რცარა

შუაშუაზ ეიუმუ ასმათ დრემან ამა ინექულუიტი ზეგე ნეიმანე,
ფრიდონ იახვარჯე ურთ ნამახანმა უბრი დერეონ დრეჩოხმეწანე;
უაუა უაჭარკე ჩეგე იმრეხუბაიტი უაფსწიეკე ასმე ნახთენწანე;
უი ავთანდილ ჯესას დრემან, ურთ დრეაფესან დჭანდარ წლანე.

ამა იქუნე ურთ უახვ იშეცოს, ფრიდონ ინრეხმეცია უაუა ირბეიტი;
იეან უა ნურადინ ირექუა, უი ანრეუართა რეუ იახუამეიტი;
უბრა ტარიელ ეიბეტი ავთანდილ: „სა მემუგარაკე აბრა ირემეიტი,
ჰა ჰნაიხუბარბ ფრიდონ აბრა, იპარბიან იარა: „ჯოუკე სერექუა რმეიტი!“

უბრი ინრეუართა ჰარა იკაჰცან, იარა იაჰან, დენჰაშთაღან,
ადიე ირეუაფურცე უი ინექუიკე, დჰაბაშურცე იარა იჭრეაიხან, —
იააღრეუანგე ჰარა ჰაიდგრე, ოძაშა იბან, იეუ თენწანე;
აფეკანეიფეკე უა დღანსჭრესან, ახუმარბა ჩეი უს დეანწანე.

უარად რსადღრშიტ ურთ უაუა, სკელა ირეიდგუზ ფრიდონ ინოქუა.
ანოზმდცია ინადღრეკვიტ უაუა აციმსა, ინეიქედღრშივიტ რმანწ-რეინემცქუა;
ირექუჭურთუან: „შიგსუსთქუადა, აუს ბააფს ეაწწუა, აუაა დუდუაქუა?!
ართ ანოქუა იტოუპ აუაუდ-დუდუა, ინარსენესსო აუაა რესქუა“.

რსეცი რესჭუვი იაიქედღრსხანიტ, ანოზმდცია ირეშთალიბიტ;
ანოზმდცია უა ინეიბარუხანიტ, რებეჟ ვიწესნე ინეიბარშიპიანიტ:
„შიპაცსრაა, შიპაცსრაა! იაკუპ შახიტი, შა შაიმერწიანიტ, ჯოუკე შაქულანიტ!“
აუანო უს აშიპიანო უბოა ციგმალა იუაბანიტ, ფრიდონ იდღრპანიტ.

ფრიდონ დენსრეიციტი, იბუანო ააშთისტი, ირანაირსვიტი, დენრეშთალუვიტი,
ინეიქუჭურთქუვიტი, უა რსოინდღრეიტი, ან დუ ვიწვიტი, ადიო სერევიტი.
ართ აღუქუა, მრანო სეუქუა, ძენსათა სეკურა, ურთ ირსაიკუვიტი,
აკუაღმე რშიენ, უბასგე ირსან, უბას ალა რსე-რჭურ სერევიტი.

ტარიკლ ფრიდონ დიდღრნ უს ვიპიტი: „სა ისთასეუ აბრა დეზბოიტი!“
უაუა ინეისვისტი აკუაღმე სელფა, იბლა ისანჩა დნაფშორენიოიტი;
უს ვიპიტი ფრიდონ: „შარა შანარ უარა იუთასემ, უბას იბოიტი;
სსეიჯეკე ეიკმან აფშიმა ბააფსე, იბუანო შოესნე შა დშაბაშოიტი!“

ფრიდონ უაუა ინო დენსრეიციტი, უა იკელაქუას დენრეისერსუქუვიტი,
აგერთიგე უაუა რენოქუა ირსრეიწიქუვიტი, იკუდვიბაკელტი, ეიბაკუპიქუვიტი.
ფრიდონ უბოა დნეშამსნეშალუვიტი, ინაბე ნშარაკე ანცია იჯიშუვიტი;
აბთნე უაბგე ურთ უა ისდღრქუოს იკუდღრეკელევიტი, უბართ რკუშუვიტი.

ფრიდონ უს რეიპიტი: „შინესკელასეი, დანსე შიანაპ-პია სკულდუან სარა.
სა ისელმოოსე შიამისე სესვიოუპ ისქმენაგე სარა აბრა“.
ეიქუშეიტი სეკაგე აუემრაკეი, ნას აშსაკე უს უაჟი დარა;
ეიბარფეშოქუა, ეიბარგურდუა, რიზენასერეკეიტი აბთნე ცარა.

სეგმე ნწრეიწქუეიტი რეზნე ვიფუზნე, იღმასღამასუა, ფრიდონ იაბთნე;
 დნაივიარტიეიტი უს ბეთანდილ, უი ემას-ჰია დფუხმამანე;
 ტაროელ დნატიეიტი ჰიენთქარ იტიართაჭუ, დეჟან უბრი დაცგმავსანე.
 აბჯარ მათია ფრიდონ ისეკეს უა ინაირთეიტი უახმტი იააკანე.

უსგმე იარბიეიტი: „უაჰა იუაბთო უაეი ვეგჰამამ აბრა ჰარა,
 ანა იჰამოუბ უარა იუსენე მათია ფეშუბა დანრავარა“.
 დანარ ირჯიმიეიტი, დენრეინსერსუეიტი იხანარკას აბჯარ ასე დარა.
 „დანარ იქუნავან ჰამთა ბსია იმიოურასე სსახმტი შიარა“.

უბრი აუსა ფრიდონ იჭრე გუასუა დულა უა რეფსერშიეიტი,
 თენს რწრეკუაბიეიტი, უაეა ინეშთალტი, ჰამთა რაცია უა ინარეიტიეიტი;
 აკვი-აკვი ურთ ვიფუშეჰეჰა სუ-დუ მათიალა ურთ ნეილრეიბიეიტი;
 ანაჰი სუ-დუქუა, აბერლამეჰეჰა სმტიე ჩანახლა ურთ ირეიტიეიტი.

უს რეიბიტი: „აბრა იშიასჰიო იამჰამ, იქუნავამ აფუშია ბსია ისე,
 ანასცია შიეგელ, შეჰა შიეძუასმ იქუნავოუბ შიცა“ ჰია რეიბიარასე,
 ანა ამცცაკარ აკგმე იაფსამ, იშიანბესეოიტი ჰდოქეჰლარასე,
 აქაჯ აანმა დეიშწაჰმერსერ, კერ ვიცანოიტი ჰა ჰოეს ასე.

არ რაციანე ჰარა იაბთასმამ, არ მაჭმანე, იბსიანე
 ხეშიეჯე ჰასსოიტი; შიაბი ჰანდიქეჰლან, ამჰა ჰნექეჰლან ბნალაჯე ჰეიფუშენე.
 ჰა ჰნარექეჰლან უაეა აქაჯქუა, უა ჰნარეგლან ინერწიანე,
 ნას უა დანბან ჰარა ჰხეშთოე, სეგლა ჰაფსუა ჰალეჭერწიანე.

სარა იბბასეიტი უბრი ქაჯეთ, ურთ რედუღუაშა, ურთ რეკადარა;
 უი იაკურშოეუბ აცაემ—ანრა, დარგმე ირეგემ უბას დუღუარა;
 უბრანმ ჰამწეირ მამა ჰარა, ვეგჰაღდღერშოამ უბართ უბრა.
 არ მაჭ ინახოა უახმ ვიბაშრა, უბართ რეხსოიტი უაეა დარა“.

უს უა ირეიჰიანს ასე ინარეხე აწესუნმა ინაზრანსხეიტი;
ფჰიეზბა ასმათ უბრა დენრეჰტი; ფრიდონ ჰამთა უი ინალეითეიტი;
აჰაა დეჰქუა, აჰაა დულუაქუა, სეშეჰე ანოცია ურთ ირეცეცეიტი.
აწესუტიანე მეცხუ იგუაჰქუას ურთ აიააირს ანცია ირითუეიტი.

ურთ ასე ვიშციაკ იანაფიანე ამშენ ინერტი უბრა ჯარა;
ამჰა იდერეჰეიტი უბრანსე ფრიდონ, უაჰი იმბამეიტი უასე აცარა.
ფრიდონ უს რეიჰიტი: „ეგეგბეჰამა, შთა ჰანააიეგუოჰ ქაჯეთ ჰარა;
შთა უასეღა ჰნეჰეღალროჰ, ჰგუარეჰთარცე უბართ დარა“.

უბას უბართ ფრიდონ იიჰიანს ვილაშეკუა ინეჰუნეჰანს;
იანააშეღაკე რწანანერეჰეღან, იანესულაღაკე ამჰა ინეჰულეჰანს;
აბაა ინაღეღეტი, აქაღაკე რბეჰანს; უი ასეღეშცია ვილაჰენტეჰანს.
ურთ ასეღეშცია უა წჰა სჰამეზ რბეჰე ვიქეღერეგუჰან, ურთ ვიქეჰერეგუჰან.

აბაჰე აში რენდჰანს ვიანესქეჰეჰე აჰაა-დულუაქუა, უაჰ დხეციშაიშა;
ართ აღეჰქუა აქაღაკე რბეიტი, ამჰა ასაფსოჰან იანესუღამა.
უს ნეიბერეჰეიტი: „უს ცჰა იჰამბეზ ჰამონეჰეჰამა, ჰამონეჰეჰამა,
შეჰე სეჰეჰეჰე ირეიანირ ეალოიტი, ცჰა უაჰ დხეჰეშაირ აიბამეჰა“.

ნურადინ-ფრიდონ

ირაბჟეიგაზ

რიდონ უს რეიპიტ: „შიასსემერუ აჟიკე შიასჰიოიტ აბრა სანა,
 ჰა ჰმაჭუბ აქალაქა დეუუბ, აუა რაცი ათასეუბ უი აგარა;
 ჰამხ უს იღუღუამ ჰრანაშრატე, აკემე იაფსამ ბაშა წესუანა;
 ზქემე შუექესაგემ ჰარა იჰასკომ, ურთ იადმერტერ აგუამი დარა.

სა სმუხუჭეს ჯრეი-ფარლეუი, სმეიკარალეუი სებაჲ სერწიქეიტი,
 სასეარწეიტი სარა აწარრა,—უს აილეჲარა ციგამა ისდერწეიტი;
 აშას ქენეურა ციგამ სასეაზან,—აკე საციემშიო უბას სეარწეიტი;
 სა სექელადა სეწამეცუა, ურთ უი რელმშოა უბას იეასწეიტი.

ართ შიასჲ დარბან ეიჰა ისერშოუა, აუუარად ნაჲ იჰარაკანე,
 უბრი აბრა ეუარად ნერმინე იასარიშიაიტი აბაა ახე.
 სნასმენჰალაჰ, უს სენკედლაჰ, სნამაჰ სარა უი ახანე;
 ნას შინჯუნალარ ამი დეჰიბარემ, უა სნარელეჰაჰ ზემე ნერწიანე.

აშუას სა სსე მარდუანკ ვიფოშუმ, ჯაბადა უბრა სნაძან,
აფთხატლაკუ ვიფოშ უა სნეკუფაღან, არ ასეილოუ სრეღაფაღან,
სეგე უა ინსერწიან, გუაში ნასერტეზ, აძი დანმეკეუა უა სენრეღან,
შიარგე შიღასსა, შიანცვაკე, იანანძოთოუ დერბა შიესთანა“.

ავთანდილ ირახვეიკაძე

ავთანდილ უბას ეიპიტ ფრიდონ: „აკ უვერბომ უჯესცია უარს, უს ურეჰეგუდოუეიტ ალემ მზე ზლოუ უმასუჭრა დუდუაქუა, უნარნა-ჯებარა; უს იაზრუბოიტ ჰაქუგუდრატოე აუს მარია აბრა ჰარა; იუმაჰაუეი არ დუ რებჰე ზენმაკ ანიკუა უარს აბრა!“

უკუალძე აბჰე ურთ ირაჰან, აბი დუშნეიუა უა ეილდერგან, არ ჭაფუცია უშახსა კუართან, ასალა უბრა ურთ იფერუან; საძა, უესგეე ხემძლე ჰდერგან, ეკაჰალშარემ, ურთ ჰდერფესან; იაბჰოუგას ფუტე იობართოუან, დარა მანანკ ჰსე იაბარსუან.

მისდერმბაშრა შიხეშეიას ჯარა, მან ანაკუსა ურთ უა შიერბოიტი, ბაშრა იმუასუა ურთ რფერსაკამ, აზინ რერთოიტი უასე ითარეჰლეოიტი, სუჰახუთუ მათილა სა სჩეილასჰიან, აკეგე სარჰიომ, უასე სთარეჰლეოიტი, აბრა ჩვადაკ ინაქესწან სკუალძე, საბჰარ უბრანე იხეოიტი.

მა ჰასუკეკოგ უბრახე ჰეიორი დარბი იძიართოუბ, ჰეუართორ ელან; სო სენთილან სემაცარა, სსუჰასუთუუ ვერჰან, უბას სერბან, უს უა იეანე მამა ისმიესწან სკუალძე—საბჯარ, ნას ჰეიჭუაფუტუქუან, სნარელაღან, რმა კასერძუგ, რწასუტია ფესწიან, ზეგე უა ინსერწიან.

უბეა ბუნუწეა ბრ სო სერბიან, სემს ურთ ირეკუნან დუკ ჯაბახდა; ადიანდალა ძიარა ძირეკილა, შიემჩ ნამიერსა უა მათუტერადა, სარა უანნა აშიქუა ასერტენ, ბეუაში ფესწუგ, სმადა-ბადა. ეიღეუ დანჯე შიბ იეიდრუასარ, სასერასხოიტი უს მაკონდა“.

ტარიელ ირახეიკაზ

ირიელ უს რეიბიტ: „ისახაუეიტ, ისბოიტ სარა მისაწალუელუმა,
შიარა იმაჰიო, შიარა შიაცია სენმაკ ეიუმუენ შია მისაწაძა,
შიაშთოუნ შიარა აიბაშრა-ლუელუა, უსშია იეოუნ შიარა შიბაძა,
დახშიერსაწაშურტ შიანაიგუა იეოუ იანკაშიერშუა უა შიარა აძა.

ასა უეგეგე უბას სარგეე აკერ სწასეუა უსკ სნადგელან;
ჰაშთეჟ ლაჰარ სარა სსებლეა, უახტოი დღაშუა სეხე დაქუეგელან;
სარა სლეშბარ ღეგუ სესშიან, აკე იაფსამ უაჯეს სეაღწან;
უბრი ამთასე სა სეუაზრა სეკე ბაშასან, აძე საგან.

აბრი იმაძსიო ეიღეუ ჯესმოიტ, აბრა იბრესჰიო ჰარა ჰნეუან,
უაწი შეჟემთან აციელაშარანს შიეჟა-შიეჟა ანოცია ჰახეჟა იაბგან,
ჩეღლა ჰრეჟილან ჰსეჯარანე, ახაფუშეს რემთა, უა რეუ თაჰეღან;
ურთ უს იტიამუან, ურთ რწააჰსერეშურტ, ასა ჰარა ურთ ჰნარეღან.

შა ჰმაცოცხლას ურთ ჰანრევილან, ატუაში ფეხეიან, რხე იახმძარემ;
 ჰაუბი უბრახმ ჰანთაფელან, აღიანმ იუოუ აგმერთ ინრეგრემ,
 უანმ ითაღას ურთ უა ინრიწიან, ურთ რმაჯუზნოარა აბი ღენიერემ;
 ანინ რაჰთან ჰა ჰანბჯარქუა, ურთ ჰა იჰანკეკუნ, ჰღერფხანძარემ“.

ფრიდონ უს რეიჰიტ: „სა ეილსერევეიტ, შთა აბრა ისღერტ ბრი საკუტოზს,
 ტარიელ ირე სარა ისთას, უი აანწანსიმ ჯარა გუაშიკას;
 უი ანთისტოს სესღერამესტ ქაჯეთ აზე უი შაჰათასნოს,
 იელარენ უი ისემთარ, იმძაკუა ისბოიტი სა ისეუმანს.

ღსამარუელენ ჰბრი რეიჰეიტი; იამცია უბრაჰა ინეიბარწეიტი;
 აბას ინხო, ვიბარკურღო, კუბსუაჰილა ინეიციაჰეიტი;
 ინეინამარუელტ, ინეინუმარიტი, იმუნეუაძოას უა ინეიბარწეიტი,
 სნასე ინსეჰეიტი, უა რუნდერსეიტი, ანქუა ირეიღმეს უა ინალერსეიტი.

აკრანთა უა ინეიციაჰეიტი, ნას რნატი უს ახმ ინსუნბეიტი,
 ტარიელ იაჰა ურთ ნექუნეუეიტი, ირბჰეიკას ურთ იმთერსეიტი;
 შიჯე-შიჯე ანცია, ღანარ აღელუაქუა, სეიღამამეს ურთ იანალერსეიტი,
 უბრა ინსეჰეილეიტი უბართ აიამცია, ნასკე რეკელექუა უა იანბთერსეიტი.

ისბოიტი აბრა ახცია ღეჰქუა, ამრ რეწარმუა ილაჰაუა,
 ღაშერბაქუა რელაშარა სეკე აწანარმიტი ურთ რმახუა უა;
 ძარა ვინტარ ტარიელ დაქეტიან ინეიქუა უა იკუნაშაუა, —
 აბართ ახეჰ რეწაჰეიტი სიორლა სეკე ნდერწეიტი რაღაცა უა.

აბრი აჰიბე სიორმა იჰიბაშეტი, ახა იიაშოჰა უბრი სეკე;
 აფსნობა ეიღანე ინოუნბთერ აქუარმთაჰ იალოუ უესეკე,
 აფსთა რციაჰო, აბეკე ღუნე სეკე წნბოიტი ცაჰა-შხაკე,
 ამთენ აჭე ურთ ანეიღაკე, იუაჰამთა ურთ უა რებეკე.

ურთ ფრიდონი ზუთანდილი ირცნანსკო უაზ ღუაღამომ,
ახა ტარიელ ზიბაშონსე სიაცლაბზ .სქიაშა უაზ ღუუბამომ,
ამბო ანგელა, იანარღაშა, აქწიაქუა უსკვჲ იუბამომ,
შთა შიასნუფუჲ იუბამუშა, უი ახ აუჲ ჰია სხ ისეხქიადომ.

ურთ ზღუღუაქუა ახ-კუაშიკი კუბროვიტ, იმანშიაღანჲ იახღთაღამუხანს;
შიჯე-შიჯე ახრცია ურთ იაბთურნეიტ, სხა ირმბმან იბუაქულამუხანს,
უბართ უაუბ ცქია ვიღურკაბიტ, უანჲ იბენვიზანს, იბოთაღამუხანს;
აშარაფანჲ ინაწესიტ, რაბჯარ აბთეს იბუიბამუხანს.

ფასა ურთ უანჲ უს ინეიუნ რეზურთონსე, უაა მჲსციაწას,
აჭაფუძცია რუბჲ დმერგევიტ: „შიესუსთქუადა? უბრა შიანწას!“
ართ შიამომესტ, თენს ინეიუნ, ურთ უბრაჲ უბრატი უაწას.
ინეიტ აბიკუა ინარმორწეიტ უაუბ რეკულძქუა უს მაცოსწას.

ურთ რმაჰმესქუა აადგრწესიტ, რეამსქუა ღუღუაღა უა ინამუნრწეიტ;
აგუაშიქუა რასმტი უაუბ იაბგევიტ აუაბჲ-აწიანბჲ, სეგჲ ნეიბარქიაბეიტ;
ურთ ახჯეკვჲ რსე მშოათაკუა აბაა შუეოჲ უანჲ ინეიუვიტ;
აქალაქჲ აჭრ აბეგჲ ბჲე ვევიტ, სეგჲ ნეილაგაქტ, ინეილაზენტქევიტ.

ქავეთ იოვიტ აქოუნ აღასჲ, უბართ რგრქუა სეგჲ უა ითახვიტ,
კრონოს კუანჲ აძრ იაცინან ალაბოანა, სეგჲ ლამცახვიტ;
უა აქოუნგჲ ურთ რსე იკუანსშია აღასჲ ვიქუა უი ინსეფურევიტ,
აღიქუა ირსეგევიტ აფსცია იკაქეს, უბრი აუარა ურთ რაცახვიტ.

ტარიელ იბჲ-ღუღუა ჰიადა-ბჯარდა რეფსე რესჲა სეგჲ კანაქუან,
უბართ რეკულძქუა, რესმანაკაქუა, იფეჲა-ქეჲა ნეჲ იკაიქუან;
აგუაშიქუა რჭრე ურთქუა რუეაქუან, რეკულ სეგჲ აბრა ურთ ირსერგოვან,
ურთ უანჲ ინთალტ, არ უა რეჲ ცან, ვილაგაქუან, იქუაქეჲუან.

ავთანდილი აღმ ფრიდონი აბაა ბუნუწა ინეიფელაქუვიტ,
 აქლავაქ სეგა უაუა ინდრწიას არ დუ რძალა უა იდრუბაფქუვიტ,
 იანეობაბა დანარ იკურღვიტ, უს ხარანტი ინეიქუჭუნოთქუვიტ;
 ინაფუძ-ააფუძენ ტარიელ დრემბვიტ, უი იფუძანარ რჩუნასერქუვიტ.

ურთ უბრუბა ბუჯავაგე ტარიელ იტიჟა ირსემდერტ აკკაგე,
 იმშობაკუა რადანცია რსე, აბაა შუგას იდოქელტ უესგაგე,
 უაუა იკაქენ იფეშა-ჟეშა არ დუ რაბჯარ უბრა სეგაგე,
 ჟინესქა არ დუ იძთან უბრა რსე ისამესუო უაუა აძიგე.

აბახდელცია ისულანუა-იქლანუა აბაა აჭნაფსმა იძთან უბრა,
 სურაქ სმამეს ჰია აძი დუბომესტ, რეუაღძე, რაბჯარ ვიქუქენ ჯარა,
 აკუაძიქუა არტენ, ჟოუკკაგე ჭუნეჟიან, ბაშა კუაძიკ ვიფუძ იკაქენ სარა.
 ტარიელ შოიაკუს ას ივასწას ირდერტ უესგაგე უბრა დარა.

უბართ ირბვიტ აშუა წაფუა, ჰაფწას ივას, სესე ინაგას,
 უბართ ირდერტ ამრა აბარცე აშუა ატეჯ ნაფ იშოუნამოუნს;
 ტარიელ დერბვიტ უა კუაღძედა, უი დეფუძაბა დეშაკუაღკუაჯუას;
 ამრვი იარვი რეგუქუა ვიდწა, რესუადა ნეისმე იშევიდვლას.

იკუდვიტაკელტ, ვიბაკუშუვიტ, იკურღვადანუ ვიბარწიოვიტ,
 სუაღ მუშთარ აჟიანაჭუნ დელაფლასშია ვივაგეჟევიტ;
 ავთანდილი ტარიელი ურთ უბრუბა ირეიკურღვევიტ,
 აჟირანანბა სსე-სფსე კუაფუეას, უაჟი აბრაჟა ვიბარკურღვევიტ.

ვიბაკუშუნ იკუთღვღვანს, რსე რესუდეი უა ინეიღწანუ,
 ღასსე-ღასსე რქემში ნეიღწანუ ვიბაკუშუნ, რგვილქუა აარტენ,
 იაიკუს რემთებჟ ურთ ირაჰანუ, ინარფელრევიტ ურთ იაღცცაგანუ,
 ბუჯავაგე რაბიკუა ინეინე ინლფეისერსევიტ ილესეგანუ.

ამბა ხსამტით ურთ ირჭვანხუან, ეივაკელას ირეკურდღუან,
 ურთ აჯესცია, ლა ლეკუსუციაკ რეიფოზ, დროეკურდღანე იკუდღეკელუან,
 ამრი აურა ღარა ღსუჭია ჟამბა სმაქუას ჟამარა რელთუან,
 ღარა უბრეა ეიდგელანე ღარა ხაღა ურთ ეიცაქოუან.

რდერნებიაღტ უბართ ტარიელ: უი აისეტარ დეობა დანსევიტ,
 იღმუას ასე, ეიაბირასე აქია ბსია უბრა ირჭევიტ,
 ურთ რეკუაღმქუა, უბას რაბჯარ კემს რემბეკუა სეკმე ეიქუსევიტ,
 ღარა შთაღმეს უს ურთ ეიქუსევიტ, რაღაცია შეჯამას უს იანწვიტ.

ახეძოვე რასმტი უბრა უაეა ფრიღონ იხენსევიტ შიკვი სენჯაეივი,
 ღარა გუაღას უბრი ეაიწვიტ, ასა იკურდღონ დარეი იარეი;
 რაღაცია ინსას უბრა ინდრწვიტ, ეღვევიტ აბას ურთი დარეი,
 უბრა აბააჭეუ წვაკე სმამეს ასასენა უბრა ირემბეი!

მასწერი გუკვი უაეა აღუღუაქუა ირბას სეკმე უა ინეიზგანე,
 ინარექურეკტ უაეა ირგას ასე ღუ სმაქუა სეიბარგანე,
 ქეღდემ უჭია, ნას აბერღამო სეკლა უაეა ინეიღაწანე,
 ამრა-ხაჭეუ დანმთესნე ამა ინექულევიტ სეკმე ეიმანე.

ქავეთ აბა ახმხარასე სენჯაეიავეკ ანრეკტ უბრა;
 უი ხაჭეუ-მრა დრემა ინეიჟევიტ, ისეკუაღღუაღა უი ღეციგარა!?
 გუღანმარო ამა ინექულევიტ იაშემეშეეკუა ასარარა;
 უაეა ირემბეიტ ფატმან ღსეჭია ჰამთა რაცია უბრი ღესკარა.

ამშვენ რქიენტქარ იჭუღ ტარიელ ინეირა

უ

აჲ დღისიძითი ამშვენ რქიენტქარ უბრი უკა დირგურდმარაზ,
უს ვიხიარაზ: „სააიტ სა, ტარიელ, ზადაცია ზეგ რწახუტია ფეზწიან,
ქაჯეონტიი აბრა დანგოიტ სარა სემრა, ზხე სა სბელუას,
სარა ისთასუენ სარა საბ იეიფურ სარა უბრაჲა სენუსუაფორაზ.

უაჲითა ქაჯეთ ისტოჲ სარა, ნასკე ირციეზგაზ ამხარა;
სარა სხეჲუმიან ამხიარა, ზეგეჲ უჯმოჲ უბრა უარა,
ასმათ ღელა დსოუტ სა სემრა, უი ღსე დეიძიძოჲ, დანუენ ღარა,
უი აცენსურას ისელმოიი სარა? აკეჲ იაფსამ ბაშთა აზრკარა.

უაჲელ ჰარა უარა უბიანჲე, ჰა იაჲთასუენ უა უაბარცე,
იუაჲელ უარა ქაჯეთ ტიელა, სა ისთასუენ უი უსთარცე,
უბრასჲ იძთე უს უარა უუაა, უატიი აბა ღელუაღა იუკერცე,
სცაროჲ სარა დანაჲარა, უსეღელ ამჲან სა სეუბარცე.

ფატმან ლხაწა უსენ უს იაჰი დბანე იარა უბრა უარა,
 უი დანიძიანიტ იუჰიგს აბრა, იჭუნელხეს ლარა დეიკურღმან ლბარა.
 უბრი ილრუიღმეუ უი ილბოდა, ლგუ ეანაწან უბრი ლბარა,
 ამრ სწასერძეა, უი სერლაძეცო, კათრან ფშოთიღლა იუასწო ლარა.

ტარიელ თუაუ დნიტ უახე ამშენ ჰიენთქარ იჭუნე ვიჰარანე,
 აბრი ეიფურ აჟიბე იხაჰანე ივასეჰმოდა სიორძია იბანე,
 ანცია ჯმარა უა თთანე, ირზაირსუიეიტ დდიქულარანე,
 უა იანთხე-უაა უი დნარელწნე, ნაუ დენდიქულაუიეიტ დენსეჟილანე.

ხარა რსეიურც უი ირასეიეიტ, კიბარგურღმოიტ უბართ სეგმე,
 ირეთაძვას ახმე-მათია ინესეიგუეიტ ირაციაძანგე;
 აძუა დექუნ უბრი უს ჟია-ჰმუა, უბრასე დერგუეიტ უს ფატმანგე,
 იგურღმო იწნა ურთ რბარასე, ალმეი ამრეი ილამჟოა უესგე.

ურთ ახეგეგე ამშენ რბიენთქარ იყელარცე აძუა ინექულაუიეიტ,
 უა იანიფელაუიეიტ, სეგმე ნრეჟიქქეიტ, დნარეიგურღეიტ, იგურღეიგელაუიეიტ;
 სეგმე დდერწესუიან უაუა ტარიელ, იარგმე ათაკ აჟია რეიბიეიტ,
 ურთ დანერბა უაუა ნესტან, ამშენ რბიენთქარ დანარა დეჟიეიტ.

უი დანელბა ფატმან ლემცა, მესესე დსებლუას, უს ფშაღლა იტიეიტ;
 უი დგურღელკელტ, ლნაჰე, ლმაჰე, ლსე-ლჭუნე, ლესუადა სეგმე ლგუჰეიტ,
 უბასგე ლჰიონ: „ო, ანცია დუ, თჟიშთა სე სსე მესესე ილამჟეიტ,
 აამთა კლატუნ სე სსე ციგაჰა, აბსიარა ინასუაჰეიტ.

უი ათეჟაა ფატმან დგუჰეა, უა დღაციაჟუნან ჟია-საღლა:
 „სე სეგე ივასმას, სენმა იყეიასმას, იღმოიტ უაჟიე უბან ფშაღლა,
 უაჟი სთიე-სეფსოჰე ფასა სეიფუნე, სეუაჟურა სელწიეიტ უბან აარლა,
 ამრა ისწანამთ იარა ამიასუა, ისეღლაბაჟუნან ბლა კაჟსაღლა“.

უი აპინთქარ ურთ ირსეიუიტ, სამეიკმალა დანარ ხარა,
უი იდგიკელტ ქაჯეთ ტიელა, უი იათანე დანარ ჯჷმარა,
ჰამთა რაცია სეკემე ირსეიუიტ, იშეინათოს იარა ილშარა,
ინეიანიუას ილაკელან ასმე რაცია, იშამას სოხმადანა.

უაჷა ეიქქენ ბერძენ, ატლას, უს ასე დუქუა წჷა ზმამამეს,
უი დორფუშუმიტ, უაჷა ტარიელ უს კურგმენლა შეილაჷამეს,
უი იალეზენ აქარუა ცქმა, უი ეიფუა აკე ჯარა იჷამეს;
ინდი ტიელას დეშეჰინთქარს ეიფუა — ჰინთქარ ქუტიართა სეიფუა ეამამეს.

ამჷენ რჰინთქარ ნესტან ილეთიტ ამიწატი ბსია ვუე-ფსეკ ალა,
ვილანარცერუან უი ამიწატიე ბადამინტი რუბინალა;
უაჷა ილატეიტ არფეს, თეჷჰა, რსაჭუე კაჷსონ ლაშარალა,
ურთ ირსეიუიტს ამცაბს ეიფუენე უაჷა ირსატიონ მაცესრალა.

აუთანდილი ნას ფრიდონი ჰამთა რითეიტ წჷაკ ზმამამეს.
სეილაჷამეს აკუადრქუა, ნას უბრა ჯ-ნეჷკ სეიფუაჷამეს,
სიირშია იუას აკაბაქუა, ირეჷაჷულოს უაჷე იმბარეს.
იანათაბუიტ, ჯჷმარ ირთეიტ, უი რეგსონმა, ეია-სხა რქუამეს.

ტარიელ ჰინთქარ ჯჷმარ იითონ იშეითათას ეიფუა ეია-სხალა:
„სა სოურგურდიტ უარა ჰინთქარ, აკე უარა უბარალა,
ნასკემე უარა იზაუთას ჰამთა, ურთ ადუქუა წჷა ზმამ რელა;
იშაქქენაკოს ჰარა მნეჷჷეიტ, უარა უმბაკუა ჰამცარალა.“

ამჷენ რჰინთქარ უს უაჷა იჷეიტ: „უარა, ჰინთქარ, აღმ კერსელშუა:
სააიკუა იეოუ სეკემ ბსაზსატიუა, უსცესაროუ სეკემ სეილაჷაჷა,
ილანსელშოი უარა იუათითე უსთარანე, უარა იკაფუაჷა,
უა უანცალაკემ სა ისფესეოუსეი, სებლა სეხეკუა, უს ისქუაფუაჷა?“

ტარიელ უს ღოუიპიტ უბრა ფატმან: „ბარა ესმა ბსაჰიოუბ სარა,
ბა ბჭუე ისრუალუ რადციოუბ აბრა, ასა ინსანე უაჟიე ბარა,
ქაჟუეტი იანზგას ამხარა სეკე ბა იბესთოიტ სარა აბრა;
სუდა-ფსნადა სარა ისთახუე ბარა იბესთარც უბართ დარა.

ფატმან ხათუნ ჯჰარა ილთუეიტ, უბრა იარა დენიეისერსუეეიტ:
„უარა უცარა სა სარგუაუეუეეიტ, უბრი მცანე სარა საბლუეეიტ,
უარა უანცა აკე საფსამსუეეიტ, სსე ვილაგაქუეუ კერმა სრეიფშხუეეიტ,
ზაიიგუა უეოუ უა იურგურდუეეიტ, უა უსფერწუა ურთ ურწიეუეეიტ.

ზსაჭუე სსაჭკოხს უა იაციაჟიუნს ურთ უბრაუა ამბუნ რბიენტქარ,
რსაფეც ბერლამუ, უს რქემეში გუილქუა ისეჰამლუეეიტ ურთ იანდმერტქუარ:
„შა ჰზე იუალომ ჩჩარა-სუქმარა, უარა უნენე უს ჰარა ჰცარ,
ასა ჰდიექუა, ჰამა ჰაქუა, ჰაცცაჟუეეიტ, იუალომ ჰამცარ.

უარა, ჰა ჰაბ, ჰარა ჰსესმუას, ჰა ჰგულერთა, ტიელა ვიჰაბე,
ჰრუჰიოიტ ჰარა, მბუნეი ციქურუფი ირსნემკელო შხუაჰ ჰაუთარცე“.
უი ათაჰ რეიპიტ: „შიარა შისეჰა სეიგომ სა სსე უს აკასე,
უს უანეცცაჰ, იუანჰიოსეი, უეიწადმერსაიიტ უეუ უმაჰსე!“

უი აბიენტქარ ურთ ირეითეიტ შხუა დუე უბრა დარა იმერჰიას.
ტარიელ დდექელუეეიტ, აშა დექელუეეიტ, უაჰა იანსას სეკეჰე შაწიეუას,
რნე-რეუე იშთასუას, იშუეიბარწიეუას, რსახე რეჰაჰა უა იმედრეჰეუეუას,
ფატმან უბრა ლელაღერმქუა უაჟე იბაჟან მბუნ შანსნარჰას.

უს ასუ-ეიმცია უბას მბუნლა უანმტი იხენჰიიტ ურთ ასირქუა,
რეიძარასე ფასატი რქეურა ვითადრდელუეეიტ ურთ ადუქუა,
იკურდომ, ინჩინ, ურთ აშია რჰიონ, იანუასამესტ ურთ აბრი ვიფუქუა!
რქეუქუა ირსანჩოხს იბერლამუ-სეშითსა უანმტი ირჭუეეეეონ დარა უბართქუა.

უაზ დრეშთიტ უბრანდტი ასმით ღანს, კიაბჟ ბსიალა დხარგურდმაჰ-ჰია,
 უი ილუვიჰიარანს ირეცვიბანაშუას უბრი ფრიდონგე უასხ დნიუევიტ-ჰია,
 ნასკემე ილუვიჰიარაც ამრანსაჭუე, ამრ სწასერძუა უასხ დნანაკოიტ-ჰია“.
 ჰარა იწახუას, ახმთა იაკოს, უაჟიე შთა ჰაფსუვიტ—ჰლამუვიტ-ჰია.

უბრი ამრა, ბერძენლესქუა დნელარიანე უბრანს დრკონ,
 უს გაჭვალა უასხ ინიუიან, კიბარგურდონ, უს აშთა რჰიონ,
 ადუ-ცენწიას ფრიდონ იაჰრანჭუ უბართ ნამან, დანანდა რჰიონ,
 უაჟი ინარფელტ, კიბარგურდუა, შიანაბარდა იცცაქნე იცონ.

უაჟი ინარფელტ ფრიდონ იაჰთნეტი ირაცანე აუაა დუქუაგე,
 ასმით დგურდმო ღკუეურბ დაცკოიტ, შთა ლა ილსუფშუჰს ანსეფქუაგე;
 უიი ნესტანი გუფიბაკელტ, ირსეიუესმომ ურთ ვინლაგე,
 ინალგეკეიტ უი ღმასწურბ დაბარა საალა, გუჰ ფსეკალაგე.

ნესტან უბრი დგუდკელ-დგუშუა დღერე-გუბსედუეან უბრა ღარა;
 უსკემე ღაღჰიონ: „სარა ძეჟადა, ბა ბასერგუვიტ სარა აკურნა;
 ჰანსჰას დსესუან ღეფსა სეთიეიტ სანდტი იარა უაჟიე სარა,
 ბარა ბგუაკარას, ბარა ბჯანას ისელმუბარესეი უაჟი სარა აბრა?“.

ასმით უს ღჰიეიტ: „ანცია იჯმოუჰ აკუილ შევიბგას უს იანდესბას,
 ეხმა არგამა აბრა იაფუშეიტ ჰეფიეიშე რკირანამა იწიანსე იამას;
 შთატეი სეფსრა გუასუას იუასწოიტ, ბა ბეიბგანე ას ბანდესბას,
 ბსიბარა თუფს უა იამოუჰ აბეი ხეფეშეი უი ანდრეგჰალას“.

აუაა-დუქუაჰ ნრეინერსევიტ უა, ჰარე რეჰეწა უბართ დარა:
 „ჰანსეიბარბას ანცია ჰარა, ციგამა იჯანჰოიტ უბრი იარა,
 შილაჟთა აბარა ჰაითეიტ იარა, შთა ჰა ჰაბლუამ ამცა ჰარა.
 უბრი ილშოიტ აღერგარა, იარა იისუს ასურბ რღარა“.

უხმ იხინე ინარდგელტ, ირეკურდმანე რნანქუა ირგუქუეიტ;
ტარიელ უს რეიპიტ: „შიარა შიანცია ჰარა ჰსეჰიან რსე თადრხეიტ,
აბაშრაჰე რსე იამეიკეიტ, უი ასე იმშიამეიტ, ურთ ნარცოე იცეიტ;
ურთ ნაძაბა ხმე რევეიტ—ფუზა რევეიტ, ინამეჰოთხუნე ურთ რსე ვარწეიტ.“

დაარა რეუ იალსტ ურთ რთანრა, ნასთხა იელავეიტ, ჰა ჰანრექქეიტ,
ასა ურთქუა, ნაგჰარა ზმოუ, აბსასარა უაუა იროუეიტ“.
აბას ნეიჰიან უაუა დწიეუეიტ, ასეი აქეუი უი ინეილრეიბევიტ,
ფუზატლაკუ ნასუნე აძით-სეძით თნანსევიტ, უბრა იანვარ იარწაბევიტ.

უაუა იგელას სეკე უა იწიეუეიტ, უი დეჰწიეუას ურთ იბანე;
უაუა ირწიეუეიტ ურთქუა ირცეიბქუას, სეკე უბრაუა ირგუალარშიანე.
ნას უს იარბევიტ რეზაბაქუანე: „სეკე ურემოუბ შრას უდრნე,
უარა უსბო გურდმალაროუბ, ურთ ირემუამ იწიეუარანე.“

უი იაფსადა უა უწიეარეი, უელდრმი, უკურზარეი?
უარა უსეჰია აფსრა სარა ვილუბ, აქუსარა აწკეს დუნიე“.
ფრიდონ უს ვიპიტ: „აკეკე იაფსამ აკუფეიარეი, აწიეუარეი,
ანცია იუითან სქეკე ინარცეწა აკურდმარეი, აკუსაჰარეი“.

აუთანდილეკე უბას დგურზონ, ნას ისე დვანან უბრა იარა,
უბას უი ვიპიტ: „იამხესეს ცეიტ, იამხანჰაროთუნე უბრი ჰარა,
არფეს დეკ ალემ ვიფუხეუ დანეიქეირსა უბრი ხაჰე-მარა,
ჰაკუარა ჰსაჰოთროუბ, ჰამწიეუაროუბ, ჰაუეწს აბრა აკუფეიარა“.

ურთ უხმ იხეიტ აქალაქე დუ მულანსანსარ სეკე ვიძანე,
ურთ უა ინეუარუნ, აბეკე იანუნ, რემთეჰ რდუნე, სეკე გურდმანე,
ფუზა ვილალონ აბეკე ბეი, რეშიაჰიაბეი ინეისძალანე,
უაუატი აუა ურთ ირეკუძევიტ, ირდვისალავეიტ რბასარ ნეენე.

ამჯაჭვ ეისეიტ ათუვარციაგე, აძუა ღვრთიიტ უბა რაციალა,
ამაწურანსეტი ბაქაულცია ავილარ ფსმარცონ უბრა ბვარლა,
ამი დნუმსაკუა ურთ რანს იცონ, ირესუაფურანსე კუკ-ფსეკ ალა;
აბთნ უბა რეპიონ იაბშიერბა-პია, რეუ ღვრთენსერც უბრი ალა.

ფრიდონ იჭუე ურთ უა ინფეიწი, აბთნე ფეშობა ურთ რეუ იანუეიტ.
სმტიე ძაქალა რბარქუა ეივწია უაუა აბთნე ურთ ირფელუეიტ.
რეძუა იქედრშიიტ უარბაუ სუ-დუქუა, ურთ ირექეგელ ურთ უანს ინიეიტ.
ურთ ასანცია ასმე რექურფესტ, უაუა იგლანს ეიმწადერსექეეიტ.

ტარიელი ნესტან-დარეჯანი ფრიდონ ახარა მჯგობრე ატი

უ

რთ აუჯაბ ირწვირგლევიტ სვიდამაჟმეს იარა იაბთნე,
დაარა იფუძამს ჰინთქარ ქუტიართქუა, საბი სუ-დულა ურთქუა რწვიანე,
აუთანდილ ისე უს ირწვიანე, უაჟი ვიქუაწივი ნვილაწანე,
დასუ რტიართქუარჭე უბართ ნატყიტი, რბაცია გელან უა ვიკუშანე.

ამიბამაცია უა ინარგდელტი, უბრნ ირწვიონ ამია-საქუა,
ანარაჭე ამთა რაცია უაჟა ირწვიშო აცოცხაქუა,
ფრიდონ უაჟ-დერ აკ ივსოხმა, იმდერუსი სეგგე უბართქუა,
ნესტან ლაკუსარ, ცივამა ირწვიანდონ აფეშირქიანარა — ლსაფეც-უაშუაქუა.

ფრიდონ იანდტი ამთა რაცია ურთ ირწვიანდვიტი სვიდამაჟმეს,
ქია-ბერლანაშუე უაჟ იამბაცეს, აუეს აკუტად იაჟარაქუას,
ნას საბი სუ-დუკგე ამრა ვიფუშნე დაარა მესეჟე უს ილაშუას,
ურთ რვაქქარა უანელაგე უაჟე ისონ ანანდარას.

უბრაჟა ირეთოიქ ახუდხაწყუა ურთ აჯჯა უბას აკაკა,
ურთ აღესენ ახაპი სუ-ღუუ, ქარუა ბზია უაჟა იჟაჟა,
სუ-ღუ წიცანრგელაჟ ურთ ირეთოიქ იუსემთემხოუა უი ცნანჟელა,
უბრი ისკენ აღემ, თანდილ, უს ფრიდონ იახეტო ურთ რეჟაჟა.

წიცანრგელ სუ-ღუ უაჟა იანენ ახაპი სუ-ღუქუა, ბერლამო შიანქუა,
აბართ სეჟეჟე აჟონდილ ითოქ უაჟა ინახაპა აჟა-სახაქუა;
ახალ ირთიოქ ბერქენ ღუხლა, კადიქალა ნას უბასქუა.
ტარიელ ღუჟ აბართ ირხეიპაპოქ ჯჰარა ითუა აჟა ფშემაქუა.

ახარაურა აა-ჰმუჟ ინეიქეიქ ფრიდონ უბრა ურთ იშრათიას,
ესემუზაიარა ურთ ირეთონ აშთა ჭრეცქუა სესუქუა დუქუას,
მეშეი წეხეი ააიღემხაქუა ურთ უაჟა იხიან აშთა ჰიარას;
აბრა აჟეჟესა არფეს ღუჟ დლოუქ, არფეს—ფაჟესა, იარა იქუნაგუას.

ტარიელ უბასქან ფრიდონ აბრი ეჟეჟე აჟა უბრა ეიპეიქ:
„იაშაჟ ეიჟეჟე სე უსსეოუჟ, სარა აჟეჟეჟე უბას უსრეთოიქ,
სე სხეი სეფსეი იუეიღასმაშაჟ, უბრიღაღე სსე იახესმბეიქ,
უა სეიქუურსეიქ, ულა სეოუჟ, სესურა ურლეიქ, სე სურეგურლეიქ.

უარა იუდგროიქ, ულა იაბეიქ სე იმუნსთინიწონ თანდილ იხეჟე,
შთა სე იხუაღეჟე უბრი იხე სსე სეჟეჟეჟე უბას ია იხეჟე,
დაარა ისთახეჟე უბართქუა რეჟე ისშიარაცე, თაკლა ია იხეჟე,
უბრი სარა სვიცხრაჟეჟე, დეჟესეცხრაჟე ეიჟეჟე უბას სარეჟე.

უს სესიაჟა: „უბრა სეჟა, უჯაჟა ახე სე იხესიპიქ,
ანცია იუსიოჟ აცე ბხიარა, უი უიხაშთინე სეჟაღაჟიქ,
უი იეჟე იათახეჟე ეასწარასე სე იანსეღამეჟა, ნას ეკესიპიქ,
სეჟე, სეჟარა, უბას სქეთა სარა ისთახაჟ, უბრახე სესაჟიქ.

შთა ისაჲი სარა, იახჯუთახუე ოჲითა უარს სე ცხერაარა!
 სრუცხრარასე სეხუოლუჲ სარა, არაბეთუა სვა უახა უარა,
 ეთ-სახალა, მს აბჯარლა იუაჲწან უაჲა აუსეჲა ჰარა,
 იუსმითი უარეი შიანეიბესმთა, სლეღწუეიჲ სს სტიეჲე უბრა სარა“.

ფრიდონ აბრი ეიფუჲ აჲია ავთანდილ დანარ ირსაჲ ეიჲიეიჲ უაჲა,
 უი დეჲშიერსეიჲ, უაჲა დენეიჲ, აბართჲა ინახლონ უი დანარ.
 ათაკს უს ეიჲიჲ: „ისე სრუსეი სარა აცხერაჲ, ისეჲამ გუაჲარა?
 აქაჲ დრეჲეიჲ, დგურდგოიჲ უაჲა უბრა ღარა სარა სეჲმრა.“

სარა სეჲმრა ანცია ილა ჰინთჲარ ტიართა ღარა დეჲჲეიჲ,
 სეჲჲ ბსი დერბოიჲ, ღეჲე ეიწესეჲ, გუაჲარა ღეჲამ უბრა დეჲეიჲ;
 უი ილფერსეჲამ აქაჲჲეჲეჲ უს დანეჲეჲე, უბას დეჲეიჲ;
 ისმანსოჲეი, აბრი ეიფუჲ აჲია? ცხერაარადეჲე სთენსეჲ სეჲეიჲ.

სახეტი აჲიჲან სს ისეღეჲსარ, უახეტი სარა ისოჲა აცხერაარა,
 ანცია იგუაფსარ სს სეჲე ირთიჲ, იარა ისეითან აგურდგარა;
 სარა სეჲსერ ისეითან იარა ითამძიძო ალაჲარა,
 უს უბრანხა, უი ეალანხა სეჲეჲეჲ ბაჲოჲაჲ სსენჲირა-მენჲირა.

უნეინე ისეიაჲი ტარიელ სარა იუასჲიან აჲია უი იათეჲე;
 ათაკ აურა უსახეჲეჲეჲეი, უარა აჲინთჲარ, უსე სესეჲე?
 სან სანღეჲსარ აჲითა ინარკეჲ სეჲასაროჲაჲ უარა სეჲეტიჲე,
 ანცია ჰასჲარა სნეჲიტიანხა, უა უსე სეჲეიჲ სარა სრასეჲე.

უს უჲიეიჲ უარა: „ისთახეჲ სარა უმრეი ურეი შიეიყვასარა,
 აბრეჲა ისბოიჲ უეჲ-ჰალაღარა, უეჲ-საწირა სს სსე უარა;
 ბჲარ სესთახეჲ უს სეჲამჲამ, ღა დსეჲამჲამ უაჲა სარა;
 სს სსე ეიღეჲ სს სსეჲეჲერ ჲიჲან ისნათო ნასეჲს აბრა.“

სარს სწავთოუ, გუკ-ფსუკ ალა სარს სკუ ითოუ სთასუქს ისჰიარც;
სარს ისთასუქს ჰიბორ დულა ინდიასე ჰიბნთქარს უტიარც,
ამრ იამსკურა ალაშურბაკ უა დღამსღამსუა დრუკატისარც,
ლა დრუმიკუა, სეკმ ნერწიანე, იუმასკურა ჰია ამო უა დუამლარც.

აბართ ისჰიას, სარს სკუ ითოუ ანუკლა, იანენბა,
ნას სარს სცოიკ არბიეთა, სემბ ღაბიკუა სეკლარც სენმა,
უბრა სკლბარ, ღა ღეკუ საბღერ, იფერციან სემცა ღარა აფუძმა,
უბრი ადაგმ უარა უწნტი აკგმ სთასმამ სარა უსმა“.

აბრი ეიფუზ აჟა ფრიღონ ტარიელ იანიეიჰია უა, უბრი იარა,
ათაკს უს იეიჰიტ: „უს სს ისეხუამ, უი იათასმ აბრა მკარა,
აფსთასარა უბრი იარა იმხრეითას ეიფუზ აბრა სარა,
უბას სს სასმტი იარგმ იაუაიკ, სს სკლმარა, სარა სრასრა.

უნეინე ისეხიანბის სარა საჟია, ჭრავკუმხელ სლამ უბას არაჟა,
უარა უსაბამს სს დსემბაკუა უს სსანწასუამ ბამა აბრაჟა,
სკუ იანსკოიკ ბსია იბბოს მიერუე სმიტ-ჰია აუა უბრაჟა,
სვიჰიარც სთასუქს ისანეიერას, ნას სს სსენბოეიკ სს სემთასჟა.

იანე უი აბას: „ბამა უაჰა ისემოემკენ უბას აჟია,
უაწიე იანსეროემ ამუაქელარა, სს ინსემოიკ ისჰიას აჟია,
არაბეთა რჰიბნთქარ ციემღეს იეაიწარემ სარა საჟია,
იჟა ღსეჰია სარა სვიჰიანე ეიფერგუქს ისაიწას საჟია“.

ფრიღონ დსეინე ტარიელ იაჟია აუთანდილ უა ნაკმა ეიჰიოიკ;
უს ნაციწოიკ: „უი დანწასუამ, იიჰიას ნეიკოიკ, ბამა ჰეიჰიოიკ“.
აუთანდილ უი იციესღენტასეიკ, იკუ ამცა აცრალტ, უბრი დამლეოიკ,
ასა, ადუკ იქუნაკა იფეროიკ, აჰცია ქუნაკა უი დრესნეუოიკ.

ავთანდილ დნიტ ტბრიელ დრიბარც, უი უბრაყა დმძმუზგვლან,
 იხე დჯამხა, იძანე იკუდკელ ურთ დერეკუძუნ, დირეკუბსეღოუნ,
 უი უბასკელე იძიონ: „როსტენ სენტია, მეცხუმა სენმა, იკუ ფესწიან,
 დანჷაკ უაძა უი დსეცისერძმჷა აუწარახე უარა სნოუმგან.

უმუ იანანგახ, სა ისეღუწას იუჯეიმბრემ ანცია უარა;
 სარა იმჷფახუეი, სარა სსახამს იკუ იამეხუო აუწარა,
 სა სსე ირახსეუ, სესთახსეუ იხე, ზალემდარაკ ანეუკარა!
 იმჷფაუადლოი უს იაბ იხე ახმეფჷ იაბია ათრა თესრა!

აბრი ვიფჷ აუს სესჭუნწიააუა ღკუ სესხარძიან უს აურაღა,
 სეჷამსარ აუბ უი დანსესტუაა, კულა დგურუო დანეჷაღა;
 ღკუ ითოუ სციელძან, ჟია საღჷბარემ, სარა დგელან კუსმძიამძიღა,
 აბრი სბაუა ფესხსოუ აძიკელე სა დსეხუაფჷორემ უესკელე ბლაღა“.

აბხიხსუ დუ ამრა კაჭკა, ტბრიელ უბრა დანჩინგელე,
 ინანე დანკე, დნარკელანე, ინაეიბიეიტ უბრი უსკელე:
 „უცსერაარა კრმა ისესეეიტ, უი ისესხაუიტ ბსიარა დუკელე,
 ახა ეიდღენ უკურღაღაღარც, ულა ისოუს კურღაღარსკელე.

სა სესთახსეუ დშიო-დგუხაშიო სა სასმეტი სარა უი დემეკელაბიტ,
 აღახეიქურა, ახაიწემსრა, კულა-ხუცრა უი ირახეიკაბაბიტ,
 სა სესთახსეუ საბიკუა დგელაბიტ, სასეითახსეუ იხე საირხუაბიტ,
 მან ანაკუსა, ეიძა ეიდღუბ, დანსე ჰხაღა უს ჰაუასაბიტ.

სარა ისღურეეიტ უარა უმრა უა უსე დხეზიოუბ, უი უღეფსახსრემ,
 უი ლბარახე სარა სხეირა უი დარკუბარემ, ღკუ სნარსარემ,
 უი ლწესუღაღა ჰიუნთქარ იჭუნ ციაეიარაბა ეკეჷასწარემ,
 ახა ისთახსუბ იარა იბარა, ვინერსუარა, უი დარკუბაქმწრემ.

აჲ ღუ სწიპიან ქია ქუნაგაღა, უბას ხაღა უბრა სარა,
უი იხაღა იფჷა დუითარც, შიეიბაბარა იაუჷ ნაკმარა,
შარა იშიეიფუჷნუ ბსიეიბაბუა მეცსუ იხანთოჷნ რენეიუჷკარა;
შიეიბარფუჷშა შიხენეიდკელა, აშით-ხეშითქა რეიფუჷ უბას შარა.

უი ავთანდილ ტარიელ დემცარ შიიჷაჷს იდერტ, იჩნიკელეჷიტ,
ნას დიუჷაწიტ, უი იჷიიჷკელტ, უბრი აღუჷ დაზერასხეჷიტ,
ფრიდონ უბრაჷს ირეცვაშაჷს აუაა რაცია უბრა ირხეიჷიტ,
უიკი დიხანსასტ, ურთ დრეცხეჷჷილჷიტ, ინასკეიკარც აჷა დრეცქელჷიტ.

ტარიელ დეთხცოიტი აჭაფასღე, უაჟა იბოიტი ამახარა

ბრი აუს-წიას დიონის ყუშა სვეღ აბირფუჟეიტი, არგამეიტიუეიტი:
ანცია ციგმარა უესგე ითახემ, აბსიარა იარა იუაიწუეიტი,
უი აციგმარა აწესუტია ირკაჭუჟეიტი, აბსიარა იარა ირჭუჯეიტი,
იარა ისათა, ნაკძარა სძოჟ, ვიჭა ვიდმეჟ უი ინაიკუეიტი.

ურთ ალეძეჟა, ურთ ამრამეჟა, აძა ინეჟელეჟეიტი ვიბარსუძარა,
უბრახე დერგონ ნესტან კაფხა, აბიგუა-სარა სვეღ ერლამეჟა,
ლეღლა თეჯვა, ძელდემ ვიქეჟა უა ინეიქუესონ, ვიდემქეჟა,
ბადახმანტი არუბინქეჟა უი დდერფეშეჟონ დეილეჯვაჟა.

აბრი ამრა ზალანკინა დანრტიალანე უბას დერგონ;
იძარაცონ უბართ უბრა, ამიარახ-მა უა იკადრეშეჟონ,
ტიელას უბართ ახმეილაკეჟე სვეღ დერგურდმონ, ირეიკურდმონ;
აჟა რაცია ურთ ირფელონ, ამთა რაცია რეხნარგაქეჟონ.

ამბა ნეიუნ ამსქუა აკურძოა, აქოუნ კერძა უბრი ვიფოზენე;
ამუა იქუნ ეიბარკურდღონ, აქიბქუა რჰიონ ირუშოვანე;
სასან დუძმაკ უაჲ დანდნდოს უა იააფვიანე იცონ იქუნსე,
კერ იახაიკუასტ ტარიელ იმაფე, უი იახიმს ტიართას იენე.

ტარიელ უს რეიბიტ: „ისეძოუნ სარა აფოძმარა სარა იხურცე;
სარა შიფსეოიტ სს სჰაფანდე, ჯენრაკ ვიფოშუნ უბრი სს სჰე,
ჰარა ასმათ ჰლერსან უბრა, აქწაა ღეძოუნ უაჲ იწიანსე;
უა ზეიდმაჲამ ბერძენ ღესქუა ძიესთან შიარა უა იხეივანსე.

აჰაფანდე სეკე ნეიტ უბრანდ, უაჲ ირუჟიწქუეიტ, რესქუა ნჭვარჰიეიტ;
ასმათ უაჲ ურთ ნაღერტეიტ, ჭატი ბსიადლა კერნერჭვალწეიტ;
იხუმბრტ, იხეიტ, ისაძარეულეიტ, ირავსეს ამსქუა რეკალადღრძიეიტ,
რეჟუაჲარ იაღვა იახირთენსეს, ურთ აღეჯცია ანცია იჯერძეიტ.

იხილ-იხუმბრუა ჰაფე ვიმერდეიტ, ურთ არფარცია, ურთ აღეჯცია,
უბრა ირბეიტ ტარიელ იმას უაჲ იწიანსე აძალ რაცია,
წვა შმაძამეს ამასარა, სესე უსეძმბილ ანკე რაცია,
აკ ჰაგეუნ ჰია ურთ ამოშოუამესტ, სეკე რეჟე თიენ ურთ აქმცია.

ურთ ირეითეიტ ამათ ფოშაქუა დანუ ინაალუას, უი იქუნაგოუნს,
ფრიდონ იცეს უბრი რსიშეიტ ამასარა წვა შმაძამეს,
სეკე ირბეიტ აძი დანამეკეუა ჯესან-ფესან უაჲ იცქუნს,
აკ ანემეშეიტ უაჲ იმთას ამასარა, იენ იბოჲეას.

ფრიდონ უს ვიბიტ: „უარა უჯაბა ანუ სესშიადომ, ისელშადომ,
აბსია სოუა იცეიმერცე სეჟალადომ, უი იაღშუადომ;
აბრა იუბო ამასარა, აბრა იშთოუ ულაფეშ ანდომ;
უარა იუძას სეგეგეჲე უბრთ, უარა იუღკელ, აძიე იუძეიკომ“.

ფრიდონ უბრი დნაეისერსევიტ, ჳძმარა იითან იბრა უბრა;
 „ურა აბიენთქარ, სარა ფსეციგანს სსეუფემადასეი სარა აბრა?
 უარა უჭრაფემა უადა დუღუბაგე—დთიეცნა დეალოიტ უი დეუბტამა.
 სემპერგორდმარა უს იხეილაბურტ—უეიბეა-უსეჯდა უსბინაწა“.

ფრიდონ იშთიტ აუაა იტიელანსე, უანტი ამხსნექუა აარგარანსე,
 აბრა ირთას ამასარა უანს იტიელანსე ირგარანსე,
 შთა სეგე დიქელევიტ, ამჯა ინექელევიტ, არაბეთუა იცარანსე;
 უი აუთანდილ ამხა თმეაშრა დცაოიტ უანს იმრა დიბარანსე.

ამთა კრანცა, კერ იანსეუა იხეიტ რაბსთან უი აბაბა-უნე;
 ურთ უაუა ირბეიტ აქეთაქუა, უს აბააქუა, აუაა სსონე,
 უაუა ინსოხ იუან სეგე იაწა-ჯეჟლა ეილაბიანე;
 ურთ სეგე კუაბან ლაღრმელა, თანდილ იბრა იასეკორდმანე.

უაჯ დოშთიტ ტარიელ, როსტენ იანსე უს უბრაუა აღრრა თარა
 აბას ალა: „აბიენთქარ დუ, უა უსე ისთახეუბ აკუანსეტი ხეძარა,
 სარა სარატი ინდიან რაბიენთქარ სანაიკუანსევიტ უარა უაბინრა,
 სე დეუსანსევიტ აშთ-სეშთ გუკე, ისეგმდრმო უი კანმარა.

კრახევიტ აბარ უეუ სსერხაიეთი, იმანანაჟეჟაკ სე ისეღრმომ,
 ამცა სეცრან უსეან სარა,—უსეან ისეუს სე ისეჰაბომ,
 სე ისეშეათევიტ, სეუეიბაკრეჟა ურთ ირხეგავიტ, უბრი ხეძომ,
 ისმიტ ურქეჟა, უეა-ურტიჟა, სანსეუნე სეეოუნ, სე უსეჰომ.

უაეი სააიტ უა უჭრა, სეძა ნეუნე, უაფხა სეგლა სე სეუბარცე,
 ისეუს, ისეას სანაჟეცე, უეუნსარა უსეურშეორცე,
 ფრიდონი ივესციეი ბზია ირდრევიტ შთას ჰა კეგსემა უა იუსთარცე;
 შთას სე სანსეტი უა უსე იანსეგან აუთანდილ იაუნ, უსერგორდმარცე.

აბრი ვეფხე აქიბე უბრი იაჰას, იგუ ენაწიეტი, იგუ არგუფუქეტი,
დაბარ დგურდეთი უი აბინთქარ, წვა ზმაჲ ალა იგუ ჰარაკურეთი;
თინათინგე ზენმა დეკაფსაიტი, ღებლა თჳსაჲთა უანდტი იანთფურეთი,
ღვეჯემ ბზინსუ, ღებლა ზუქეჲა უი ღსაჭუ-მრა ურთ იღურფუქეთი.

აბეკ იასიტი, არ ზეკე თეწიტი, ზეკე ცცაკურეთი, ეობარგურდღუა;
არ რენზღურზოინ, ზეკე ირთასენ ურთქეჲა რბარა, კილაჰუა;
რენზქეჲა თურკონ, ირკუადღურუნ, არფარ ღვეჯია, კილაგეჲქეჲა;
არ რაცია ეიხეთი, რენზქეჲა ირქეტიეთი, აჰა იქულეთი, იხერფა-კუაზურა.

აბინთქარგე უა დენზუქილეთი, არგე ნეიშთალტი ირაცინე,
იაუნს უანდჲა უს სარტიგე, იანწასუადანს უი სანანე!
ანცია იჯურშონ, უბრი დღურზოინ, გუკ-ფსეგალა რბეჲ ჰარაკუნე,
„ურცჰაჰარა, უჰალღრა წვაჲ ამამ“ ჰია ირჰიონ შანე.

უს ასასციეი, ნას აუშიმაციეი იანლაგა ეისაბეჲსურა,
ნას აუთანდილ უს ეიჰიტი ტარიელ აჲთა საალა, დურკუმზღურა:
„უნაფუჲემ, იემბი — ფსთჰიასა ასანა დღე ზეკე უი იშურსნაჲა,
უაჲიშთა ისელჲთომ, სა სვილაშიუა აცა საგოტი, სეუ ფათოჲთუა.

უბრანდტი დაუეთი სარა სსაჰას, ჰარა ჰბინთქარ ჰბარა ითასნე,
იფლარა საციფსაშიოტი, სესცომ უაჰა სარა იგუადღნე,
სა სმუეოე ეიფუჲ ფსე სხაუ აძი დსეგალაჲამ დეილაშიანე,
უარა იუღურუეთი იეოუწაჲთა, ფრიდონგე იმოუჲ უბან იმბნე“.

ტარიელ უს იჰიეთი: „აიჰა ჰათურ შეიქუწაჲთა უღურუეთი უარა,
სარა დენბან უი აბინთქარ, უჲან, ურანანკელ უარა აბრა,
უჲსამანე უშურეფქელას იანჰიან სარა უბრი იარა.
სა სეგურა გა, უარა იხაწა, საჭურმრა ულოჲ სწას უარა.

უაუა დახწასტ ალმ აუთანდილ, აპარკმ ქმალა უბრა იუაიწან;
 დარეჯანკმ უაუა დეჟან, უბრი დესბოხ სეკმ ლჭენწიააუან;
 ლებლა თეჯუა, ლეჯემქ ეააჟა, უბართ სენმა დდგრკაჭჭაბუან;
 ინდიან რპიენთქარ ისრე დენსრეილან, დგრფელარცე უი დცცაკაუან.

ნურადინკმ უბრანმ დრიცციტ; ადოე იქუფრანა ურთ უანმ ინეიუციტ;
 როსტენ დეიდგრტ უი არფეს დეჯ: „ტარიელ იაუნი!“ ჰია იბეე ირკუციტ.
 ალემ დეიფუნე იააიუანს აუაჯ როსტენ დწეიწენ დწეიციხერსუციტ.
 როსტენ დწეიფელტ ინდიან რპიენთქარ, იზიანთიანსკმ უი დწინსეუციტ.

ტარიელკმ უი დწეიციხერსუციტ, დწეიკუმერცე უანმ დწეიფელუციტ;
 იქემი ბსიასუ უა ირსანარცე, აპიენთქარკმ უი დეიკუშუციტ;
 უბრი დჯაშო უანმ დიაცაიციტ, სიირშია დბანე უი დეიშეფუშუციტ:
 „უარა აბრა, უარა უანცა ჰამშე ლამცანუციტ“ ჰია უბრა იბიუციტ.

როსტენ იჯეიშიან უი იუმბარა, ნასკმ უბასკმ იეიეტარნა;
 უბრი დჯაშო უანმ დიჭწაფუშუან, ციგმაძა იჯეიშიან ინანულანსრა,
 ნას ფრიდონკმ სალამ იითეიტ, ჰათერ იქუწო ჰიენთქარ უბრა;
 ციგმაძა ითასენ უბრი აპიენთქარ, თანდილ იბარა, იბლა თაფშარა.

როსტენ უბრა ციგმა დარფხაშეიტ ტარიელ იაეია უბრა—არწხუარა,
 ტარიელ უს ჭწაიით: „აბარ სა სკე უა უსე ისთასენუბ აბრა იარა;
 ისედებალაი სა სჯოუშარტიე, სიირშია ისბოიტ აბრი სარა?!
 თანდილ დწეიშოუბ, ეიდჟე იარა დაბაუბარი უარა ჯარა?“

იჯოუშან, სიირშია იუმბან უი დანგემაას აბრა უა უჭწე;
 აბრა ჰნატაან; დაარა იბასუუბ აბრი აპასკმენ აბრა ადიაჭწე;
 უბრი დწემაას აბრა იუასმაან, ნას უიხეშეუან აბრი აჭწე.
 აკანგება სუეჰიარც სეეოუბ, მან ჰია სუემბიან სესუჰაიუჭწე“.

აბიენთქარცია უაუბ ილაბტიეიტ, ბრ წაზ შმაძეს უბ იანრკუშეიტი;
ამრამუ დეჟ ეიუშუ, აბერლამუ ეიუშუ, ტარიელ ინუ-იჭუჟ უს იანრლამუეიტ,
უბრი აუენმა დეითაბიბტიენ, უაუბ იგელას სეკეჟ დჯარშიეიტ,
უაუბ აბიენთქარ ქია-საბალა, დერ-აქიბალა, უი დრიცაბეიეიტ:

„სარბ ინსაბლომ, სარბ საფსამ აბრა უარბ სა სუქიბარცე,
ახა სა საბიტი აბრა უა უჭუჟ, უი ინუ აქიბ სს იუბსბიბარცე;
დრუქიბიტი იარკეჟ აბრ იამსკეჟუბ, შიასუბა სსეღლწუბ, იანსუქრცე,
ლაბურბას ჰია სა სსე იეოჟ, იაქიბ ციემდეს იეოჟმწარცე.

ბარბ ჯეჟა აბიკ ეიუშუ ბეგლბ უარბ ბრუქიბიტი იარბ დბამბ,
უი, აუთანდილ, სარბ ინეითეიტი აფსნერსაბა ასუში მალბამბ,
სარბ სსეჰიან უბრი ინბაბტი იარბ იეუბურბა,—ეტიკ იბიბამბ,
ქია მეცსუელა სა უსერკუბამწუბამ, იანსერკამაჭუჟეიტი, ინროჟამბა.

უა უჭკუნცია ბზი ებაბიტი, აბლბ-აჭკუნ ეიჭუნწიბაუბ,
სა დგბბალბ უი უა დტიანე, მამბ, არკამბ უაუბ დწიეუბ;
სარბ სრუქიბიტი სმაშინეშელანე, იეაუმწან უბართ ინეიბამბუბ,
დგიით უეჰა უბრი ადეჟ, აკ იაწამსო, უი დლაბურაუბ.

უაბა უასბიბი აბრი ასე ირკამაჭუნეგეჟ ინაროუნეგეჟ.“
ინუდბ წწუბაბა ინაკუბრბეიტი, სეკეჟ იბურბობს ანაურბგეჟ;
ნას უა დნბგელტი, დნემაშინეშეგელტი, დსაბას აბი ეიუშუ დრიბიბი უეკეგე;
უაუბ იგელას ბუბ რბცია, აბრი სბბას იჯარბონ სეკეგე.

ტარიელ იეუს როსტენ დარკუბამწტი, იციემდესეიტი დბარბ ციეგამბ,
იარკეჟ დნასკამბ, ნაუშიბ სარბ, წაუბ ინეკაბეტი უა დგსუსუბამბ,
უბასკეგე იბიბიტი: „ბი აბიენთქარ, იურბაბურბეიტი სემბუბა სენმა,
სარბ იჯასბიბიტი აბრი ბურბ ურბელარეჟურბ უარბ უბრბამბ.

დღევალაშუამ უარს უსვებიას ნასმებკაძუა უაჯუფსეკემე;
სარა სლუიეკომ სარა სეუბა, უარს უსვებიას, ტიუს დეუგარკემე,
უს გუალსრადა სს ინსეკომ უჯნე უშუფას იაუფსებარკემე;
უბრი კიღმუ ღა დაბაღბოი, ნაე აქუანახს დფურნე დცარკემე.

უი ავთანდილ კიღმუ ხაწა სეუბა ღსეზია დფხომ სარა;
აჭინთქარბა სეუბა იღემოე სარა სნაღწნე ისთაბ იარა;
იძითუეიტ აკუიღ, უაქი უი იაბითოუბ, სს სტიე კანძეიტ, იაბითოუბ იარა;
ძაბ ჰია ინაჭიომ უს ინაქუსა, სსაზრანსეუბ უბრი სარა.

ტიეკ დრიუთარცე იაქუეკერგემე ძაბ ჰია სჭომესტ უს უარს უსე;
უსეზიო ასეზია ძაბ ჰია უაზხიო სხე სტიემ იაკუსაბ უსემე აძიე;
უი ავთანდილ დესთახემსარ სვიზგუაურემესტ ასემე ბსანწე;
უბრი ასე სეზმუას ინეს, აკურს უსერკოიტ აბრა უაქიე“.

აჭინთქარ დუ იახტეტი აბრი კიფუშ აქიბ უსეან ტაროელ იაბაიტ,
ჭინთქარ იაფსმა უაეა ინუნეკაე იმუიათიას ალა დფნოიენსრუაიტ,
როსტენგე დნეინე უი დიეიენსრუაიტ, ნას უასე დნასკემან დნაიდგელაიტ.
უა რკურღმარა ინასრეზა, გუ-ნსარადა რუესქუა კარწაიტ.

ფრიღონ დცეიტ უასე, ავთანდილ იასე, იაბას იიბას კიბიარასე,
უბრასე დანმცოს იარკემე დკურღმონ, კურღმა დულა დფსსცოს ასე;
უახტეტი კიამნე აძვა ინექულეუეიტ, როსტენ იმუეა იცარასე,
ასა ავთანდილ ციკმა დფუსაძოიტ უაეა აჭინთქარ იბარასე.

როსტენ დნაკელტ, უბრა დნეიფელტ, არფეს დნეუქიწიტ საღამ რეითარც,
ინანაჭუნე ხაერაკ იკეუბ, უბრი ალა ინე-იჭუნე იწიანერც;
აფსთზია კიღან ამრ აწიანსეუეიტ, ნას ინუიანოიტ ამით არკანძარც,
ასა ავთანდილ უი იფუშძარა იარბან ინელმუო ნაე იაწიანერც.

როსტენ იგურჯა აწესუტია ფწიაიტ, დგუდიკლარც იჭუნახისაიტ;
თანდილ უი იძან იწნაწაიეტ, აღაძუარაგე წაუბ ინკაფსაიტ;
უბრი უს ვიპიტ: „უგელ, უფსამჰან, უსაწადუღუარა უარა იაპურაფუჭუაიტ;
უშუფაფსამოი სს სჭუე უარა?! სსე უტუაკარ აგურა სურგაიტ“.

უაუბ აპინთქარ უი დიკუშუეიეტ, ეჰა-ფსეკ აღა დგუდიკლუეიეტ;
„უარა იურციეიეტ სემცაზოურა, ახეხ აბრა უი ინაქუითოეიეტ;
უცა, უახე დბა უი აძრ ლაძუარა, აბლა თძაძა — უანარ ლარპიეიეტ;
უი უბ დუტოუბ, სარა დრუსთეიეტ, აღმეი აძრეი ციეამაბ ვინაღუეიეტ.“

არაბ რპინთქარ თანდილ დუეიეიეტ, — ინაფაბა უი დანუფუშოეიეტ;
უი დიკუშოეიეტ, დგუდიკლუეიეტ, ღანსე-ღანსე უახე დიჭუნაფუშოეიეტ;
უი აუთანდილ იგუასნარპუეიეტ, სენმა დღაპუეიეტ, მესეუ დკაჭუნუეიეტ;
ფასა იგუაუნე, ნას იგურღანს, იბსასარა ნაე-ნაე ინახსუეიეტ.

აუთანდილ უს ვიპიტ აპინთქარ: „სარა იჯანსოეიეტ, ლთესძიაკ სუეძიოი,
იხუთანსეიეტ აძრა უბარცე, ინახსურფოი, იხუნახკაეუეიეტ,
უარა უკურღმო უღუფლანე უახე უაპთნეა დესნოეიეტ?
უი უახე დნოეკარ, უი ღმინაეუაღა უაპთნე მღაპოი, უღმერეკურღმო!“

ტარიელგე უბას ვიპიეიეტ, ნას უბ ინსეეილეეიეტ, უი ღანსე იციეიეტ,
ურთ ახეკეგე რე-რჭე ღაპოეიეტ, აძრა ვიეჰუნე რემდქუა ვაფსოეიეტ;
რუაბაბა მემეიეტ, რეუასუტეიეტ იახმეიეტ, იხმთან დრეეიეტ, შთა ითუნსოეიეტ;
ურთ რაპაქუა ბაძუა იძაღმეს უახე რეუარა — ხეგე ირბოეიეტ.

აპინთქარ უბრი აუფაძიელ სლამ ლოთოეიეტ, ნაე დენსეეიესწე,
ღან-ღანე იახეღო სღაძუარა ილა სნაკეიეტ, ისიირძანე;
ლა დნაკელან უახე ღჭუნაღანსაიტ, იგუ ეაღწარცე, დნიეფლანე;
უი აუფაძიელ უბრი დირწრესონ, იბაბა იჭანძიო, ისეიელაგანე.

უი უს იპიეიტ: „ბარა ამრა, სს ილასელშოი ბა ბერნოზუარა!
უი ვაძატომამ, ბარა ბსეზია აუეძეცია ირენამეიტ ასევილაკარა,
ბემროუზ, ბემსოუზ, ნაე ინციეწანსტ ზლანეტაქუა ალაძცარა,
შოთი კაკაჭი აკეღე იაფსამ, ჩანეულა ბა ბააიკუარა“.

ლააიკუა იგელას, უი ილესუაფუშუას, ღელაშარა სეგე ირსაფსონ,
ამრა ეიფუზენ ღელაშარა უა ილესუაფუშუაოს რუბლა სხაკომნ,
უბრი ალა უბრი დვარძომან, ურთ ღერეკურდომან, რეკუქუა ეალწონ;
სარა იუა, ააიკუა იუა, უი ღებარასე სეგე უა ეისონ.

სეგე სრეჟილოუიტ, ნას რჭუნარხაიტ ნაე, აბონეა რსე ნარსანე,
უბრი ამრა დრედერკელან აბე-ზლანეტეკეღე ნეილაწანე,
აფუძარასე ნაპია შმაძეს, ამია ღსერბიონ დერნოზუამანე.
ლასსე ინამეიტ ჰინთქარ იაბონე, უაეა იგელას ირსოიამანე.

ნაე ინეზნალტ, უბრა ღერბეიტ უი თინათინ ბსიასე კაფსა;
უბრი ილნააღონ აბორჩირა, ჰინთქარ-კურგეზ სიორმა სენმა.
ღსე-ღჭე კაფსარა რელა სხაკეიტ, ინეზნალას უბრასმ ღბარა.
ინდიაა რბინთქარგე უბრასმ დნეზნალტ, უბრი ამრა ღეე ეიბაგა.

ტარიელდი უი იფბიესი უა აუფაშიელ ინლოეინერსეეიტ;
ინეიფელეუიტ, იგუღეიბაკელტ, ჟია სხადა ინეიცაეიაქეეიტ;
იღერლაშაძეეიტ უბართ აბონე, ამრ ღაძარა რეწადერმქეეიტ;
ღარა რაკუსარ სენმა იმითსამეიტ, იბერლაშესექეეიტ, იგურღაშეუძასეეიტ.

თინათინ უბრასმ დნარეფსეეიტ, ღბინთქარტიაროთასმ, უასმ ღეექტიაროთასმ;
ტარიელ უს ჯლეუბიტი: „ბტი ბარა აბრა, უს ითასეუბ იეოუ ნაე, სხამ;
სზე ეიფუზეძეუა ესამ იბნალოიტ ბარა ბნეირა ბბინთქარქეუტიაროთასმ;
ბარა ამრ რემრ დბეასერტიოიტ, ალემ რელემ—უასმ ბეეარასმ!“

ტარიელი ნას როსტკინ ლბინთქარქუტიართაჭვ ღარბ დღერტიეიტ;
 ავთანდილგვ უბრანხ დნარკან დგხჭუნწიააუას დღვადღერტიეიტ;
 ურთ ავჯვან ირეიფურს ამიღ დუამლამაცესტ, უაჟი ეივატიეიტ;
 ვისი რამინგმ ასწიფა ბზია ისეიბაბუაშესტ, უბას რხე ასცეიტ.

უი აუფაშიელ ციცაა დარფნაშეიტ უი ავთანდილ უა ირტიარა;
 ღსუაფურთო ღვხეიტ, დარა დცემუნაიტ, ას დუნანწეიტ ღაბიკუა იტიარა.
 ღანბ უს ღრეიტიეიტ: „მწერფსამსეი სარა სჭაფუნა ვრსეჟ ბარა!
 აჟა იალოუჰ: „ანანუჟ ახმ უგლნავოიტ აგუაფსარა“.

უაჟიშთ სსუჭქუა ანცია იშითაბაიტ სქემნაშეჟქუსა აბანანარა,
 ნას ანანუჟ ქუჭვი ბზია, ნაჟ იმისწაბაიტ შიბ შიგურჯარა;
 შიბრლამაღაბაიტ აჟივან ჰარაჟ, უი იამამეჟა წესუაფწიარა.
 ისათისაბაიტ სა სანუფსლაჟე შიბ შიხმტი აჟურა ნემო-ქუეისარა!“

ნას აბინთქარ არ ირეიტიეიტ უახმ ავთანდილ შიეიხერსუა ჰია.
 „შთ აბრი იაუბ შიბარა შიბინთქარ, ანცია ილა იშიოუჰ შიბარა;
 ეხმარნანეს უბრი იმოუბ სბინთქარქუტიართა, —საჟეიტ სარა;
 სარა სემაწ შუჟიუას ეიფურნე, იმაწ ჟიულა, სბიოუ ნამიეგმა“.

ბრეი ჰინუ-უბანი ჰბთერ იქუწა ინეიხერსუეიტ, სეგმ უაჟ იაბაიტ,
 უსეგ ნეარბიეიტ: „ნემო ჰაღესხეს ანემო ჰაბითაბაიტ, ჰაგუნადა იქაბაიტ,
 აბაბტი სამწცია ნაჟ ინეჟურსუა, ბინთქარქუტიართ იასეჟაჟე ირსჰაბაიტ,
 ჰარა ჰეჟურა ჰანთაბელო, გუ-შამიღა უბრი ჰაბრღულაბაიტ“.

ტარიელგვ უა დნავღან აჟა რეიტიეიტ უბრა იარა,
 უი აუფაშიელ უს ღრეიტიეიტ იარა: „შიგურჯანხე შიეაღაბაიტ შიბარა,
 ბხაწა დსაშოუჰ, უს ისთახეჰ იბღებეღარც ბარგე საბიბარა,
 იბხამეღლო რხე ისთახან სჰაია, საბჯარ, ნას მხახუჭარა!“

ავთანდილი თინათინი
არაბცია რჰიგნთქარ აჩარა
შჯერსიუს ატიო

ბრი აზრე უი ავთანდილ დჰიგნთქარ წაბრეუ უბრა დღატეიტი,
უა დრევატიოუბ ტარიელ კაფხა, უი დეილესხა უბრანდტი დეფუშუეიტი,
დარეჯანი თინათინი ილაშრა-იკაჭჭრა უაუა იტაქეიტი;
აჟოვან ლაქუნ ჯემრაკ ედტალტი უი ახოუბ ისლაშოუ უჰიარტიო ევალეუიტი.

ანარმცია რაკუნარ, ტიამუაკ რემამ, არ რსე იაჭუუბ ანარსიარა;
ჟიფი უასეი ჰია წვაკ რემამამ უაუა ირშქუას უბრა დარა;
დასუ დსეფსოუ ახასაბლა ჰამთა რსერშოან დარა უბრა;
აჯ-აჰეუეიციაკ რსაჭო ლაშარან სეეგ დერლაშოან უბრა ქილარა.

უაუა აჯამქუა იაგუნდქუან, აწიცაქუა უჰია სეეგე ხმეწიცან.
უა სეე-სეეგლა ახესმათია მეცსუმა იუმშან, კილეჭქუან,
ანრი ანარა სეიუმშოან სესჰოუას, მეცსე უაჯ დერს უი დრეფხამაქუან;
ანრი სეეგ სბას „სეეამანდას აბრა სარა“ ჰია იგუალა იბოუან.

მუხიკრბიაცია ეიკურშა იგელან, იგონ უბრახტი წინწილ ბექუა,
იუენმა ეიქუენ უეა ხმექუა, ნას ბადანსანი რუბინ ხაბიქუა;
აუე ზეიუას რზე იძიჯარანე ძესქვას ილთიუან აუე ხეკქუა;
უბას შთანმა უა იასტინ აუა ღუქუა, აუა ხუჭქუა.

ჰამთა ზმაუს ამი უა დნუმხვიტ: ალაში, აცერკე, ძანე ზმამეს,
ბერლადო ხაბიქუა უეა იკაქენ, აუა ხედაპო, უს წვა ზმამეს,
აუა რგუაქუჭუდღტ ურთქუა რგარა, ნას ატლასქუა წხუფიია ზმამეს,
ხემთ უა ღუენ ტარიელგე, რამეკ იეიუმეწას, ზეიუმე ღეზმამეს.

აუმემთ რესგე არბ რხინთქარ, ინარ ნაკო, დეგლან უბრა,
უსგე ეიხიტ ტარიელ: „იგუანგრზაკოუბ შიარა შიბარა, უბრა ღეჯაფურა;
აბინთქარცა ურხინთქარუბ, აპუეკი რაპუეკი უეხიეს ღარა,
იხამთ შიარა ღემზარაჯნახა, შიმაგე მსუა იაწოუ აინა ჰარა.

ჰარა ჰაყსამ შიედრიაღარა, ხმედლა-ფურაღა ჰხუეიარამ ეიუმე“.
ინპარანე აქუტართ ირგელტ ტარიელ იზე, უი დჰაფსან ეიუმე,
ინლარუქუა—ავთანდილი იეხიესი რზე, ურთ მუეიწმცინა ეიუმე;
ურთ ზეგე რაყხმა, ტარიელ იწრაფხმა, ამთა ნეიქურეტ, აშხა დუ ეიუმე.

იანუას იცოს როსტენ იბონ, ჯოუკ დერეფლონ, ჯოუკ ნასკაიგონ,
ზეგე ნეირტიონ, ზეგე კრურტეიწონ, მანუეუეკ ეიუმე უს დრუნეუეონ,
ჰამთა რზეიფონ, ზეგე რეუ ეაიწონ, იგუთბარანე იხმ ნეითარზიონ;
უს ავთანდილ უეა იანეგუა, იმრითაზ ეიუმე, დტიან უა ფრიღონ.

ტარიელი ნესტანი რზე როსტენ აკე უა დამეიკეიტ,
ჰამთა დულა, მხიბარაღა, თაცწას, მანწას ურთ დრუნეუეიკიტ,
ურთ ირითას წვაკ ამოუბ-ჰია ამე ინპიოიტჰიაკე ირანეიკეიტ,
ჰინთქარ-გურგეღარა, უს სკიბტრაღა, ზორჭირ ხუ-დულა ურთ ეინიკეიტ.

უნაგდ დმანწასკუა ვითარზიძევიტ აზამთაქუა ინეიქუქმანუ:
 წქმე ხაზი სუ-ღუნუ, დარგმე ღუნუ, ბლასკეგანუ, ჰონორუმჰოპაგანუ,
 უს დანოა წქმე აბერლამჰუქუა, ჰიეზი კუტადმ დუქუა ირეუარანუ,
 უბას წქმე წოუ, არაბი ჩოღუქუა, ასუ ღუქუა რეიუმჰ იმხანგელანუ.

ფრიდონ ითევიტ ჰამთა ინარკნუ, უს ჟი-წიცანრეგელ დუკ ბერლამჰელა ირთინუ,
 ნას ჟი-ჩოუ ბზიაკ, ურთ კუბდერნუ, სეიდამაჰამლა ვიქურმძიანუ,
 ტარიელ დციაჟივიტ დაარა იუმჰმანუ, ჯმარა ეაიწვიტ როსტენ ისკანუ;
 იჟიხან ავე რაციაჰმანუ, ახა უქსეგე დუკამ ინეუმჰნუ.

იხთახსუწვი აჟია როურა, მესეჟ ინამვიტ უა აზარაურა,
 ურთ უა ქამაჰ რუხან, იტიან უბრა, ინდროოჟივიტ უაჟ ავეჟიორა;
 ტარიელ ირთინ ამთა რაცია, რუბინტი ხაჰიქუა, სეიდამ უმძარა,
 იდერლამჰონ ურთ აჰთენრა, უბრი იასუა სენმა მარარა.

ტარიელ დერზიან დეკილ-უაფშმარცე, დეკაჟსონ სენმაკ ირლამჰარცე,
 იბიტი როსტენ დიაციაჟიარცე, აცარა აზინ უი იითარცე;
 თანდილ დიზიითტი უს კიჰიარცე: „წქმეგეჟ ისთახუნ უსბალარცე,
 ახა ისუაღუმ სხ სენჰიერცე, სტიელა იაქულჟივიტ ვიმერწიარცე.

უს დერრალა, მანშიალრალა, იმარიამოჟ ამდერ იქუსრა;
 სხ ისდერუვიტი ციგმარაკ საქემიარ სოუსქუა ბაჟესხარ, შია შიეკუ იმჰალსრა.
 სეცცაგეროჟ, სხ სენჰიეროჟ, ციგაკ ალგმწერც სეიწასარა;
 ანცია იბიოსარ ღასსე სენჰიეჟ, სეითალაფჰუმჰ უკურდარა.

როსტენ დციაჟიან: „უარა აჰიენტიარ, უუს იასეილდუ ნეჟუკა უარა,
 უი იათახსუ უარა იეაწა, აბრა იამჰამ აამთა სეარა;
 ავთანდილგე დგა უარა უბრახმ, უახმ არგეჟ კიეა შია შიეგხარა.
 ურთ შიადაცია სეგეჟ ნმიერწია, უი იათახსამ ნეუ ნახეარა.

თანდილ იბიგიტ, უი იხე აკასე იხე დუზამეიკეპა, უბრასე დუზაფა,
ასე ტარიელ ათაკს ეიბიგიტ: „უჟას, უხმერწიწია ღგუ ნაეკუა.
უს იმუფაციო ამრა ჯარა, ამრა კაფხა აკუ რჭეღღუა!“
ათაკს უი ეიბიგიტ: „ამას ღაქლა სე სეუსსეზუამ, სარა სრეფუზა.“

უმადარა სე უდიქუსწარ, უი უარსუცენ, უგუ ნნარსან;
სარა სეიბა იფიბეს დეიდამა სე სსე დმაფესეიტ“ ჰია უგუღა იუჰიან,
არი ეიფუზ უს-აჭუ სე სეუმეცხნარ, სეუ თენხარემ, ნას სსე სმიილან,
აუა იგუეურა-ან ნე იცრეწრა, ზეა იციგაუსეი, ციგაგე იხმეძღან.“

ტარიელ აბრი ციგაძა დარხეიტ, უბრი ალა იხე-იჭუე კანჭეიტ,
უმასგე იბიგიტ: „უარ უნეურ ციგაძა სარგუეფუტ, უბრეგე სემეიტ,
ას იიანუანე უარა იუმეზარ, უაღასსა, აამთა ცცაეუეიტ!“
ნას აუთანდილ უასე არ დრეფეიტ, უბრი ზარჰიან სეგე უასე ეიხეიტ.

უი ეიხეიგეიტ არაბცია რე, მეზაკეგე ბეჟსეკა იანღასმანე,
ფმენჯაეა-ნესქე ანცია დუღუაქე, კუაღე სირლა ურთქე რხიანე,
უა უაბგე რეგე სეღა ეისკან, ზვარსმტი ბვარლა ეიქურშიანე;
უბრი იცარა დარგუეუტ როსტენ, ასე ღლატიეიტ უბრი ჩანე.

იგუღეიბაკელტ ურთ აბეუეიციცა, ურთ რეიფერწრა მეცხე იხმანთოუბ,
ნენა-ნციაღა ეიბეშცაანას, აციფხარრა ციგა ირციფხმანთოუბ;
აუეიბმცაე რეიფუტ ეიბაგეუიტ, რეგუქევი რესუღეუვი უაე ეიღეუოუბ,
იწიუეიტ მეცხუა, — აბართ ზბაქეას, რეგუქეა ფშაქასან, უბას იტიოუბ.

ამხეი შარფე-იწიეი ჯარა ურთ ანეიქეუბა, უსგე ეალოიტ,
ინეიბეიფუზენ უს ურთ ღაშოლიტ, სასე უნაფუზენ, უასე ურთქე უბოიტ,
ასე აშარა ანენასნაკლაკე, ურთ ხასსანე ნე ეიუეასოიტ;
ურთქე რბარა ეიღასსეგე, ამრა აქეციანმტი უს დრეფეუოუოიტ.

უბას აქოვან ღაშუერბაგქუა იხალა იფსაჲოიოტ უანჲ სანჲტი ანცია,
 უბას აძრა ავ-ღაშუერბაგქუ ას ეიუგუასუოიოტ, ირუგუჲუა ციგაჲ;
 რგუილქუა ეიურგოიოტ, ნას ეიდერწოიოტ, უაჲა ეიხსჲჲა, იწიუა-ისჲჲა;
 აბრი გუხჲაჲაჲა ურთ ეიცნეიუა, ეიბარწიუეუიოტ რხე-როჲსე შიოჲა.

ნესტან უს ღაშეიოტ: „ბესზემდრუასარ, ბსემბაძაცხარ ეიდგენ სა სზე,
 ამრანჲტი ხარა ხარა სცარა სა ინსეჲუერბემესტ არსეჲაჲ უესგჲგე;
 სეგხანბერშოთინ, აშიუე სხანაშთლა, ათაგჲგე ჯლა უბას სა სზე;
 სარა ბა ბზე უს სმეზბლუა ეიუმე, ბარგჲგე ბბელლა უბას სა სზე“.

თინათინ თაკს: „ამრა კაჭჭა, აუბა რებლა სეზეჲუა ბარა,
 ჰარა ჰაზუნ ბანდიელწ ბარა, უი სარგუეჲელაძოტ, ციგაჲაჲა სარა,
 სეგსთასარა არკაჲაწარასზე სრეჰიანლაროჲჲ სარა ანციაარა,
 სარა იკასთოჲა ღადღერმ აურა იბოჲუაბიოტ ბარა შეჲქეს რაციაარა!“

იანიიფერწუას აუჲაშიეღცია იგუღეიბაგელსტ, ეიბარწიუეა;
 უი, თინათინ, დეჲჲუან იცოჲ ღასჲ, ღებლა ღსმეროჲა, მესეჲ ღეგუბლუა,
 ნესტან ღაჲეჲარ, დცან ამცა-ღცარა, ღეგუ სჲაბლანაჲა, ღეშთანჲ დსჲაჲჲოჲა.
 ურთ სეგჲ სეიფჲარას ინსეჰიომ სარა, ში-ჯარა იშანჲ სუთაჲ აჲჲ იხუჲა.

ურთქუა ანდიეჲელა, აძუა იანეჲელა, როსტენ ინჲ მესეჲ ეილანგუეიოტ,
 დწიუა-დგჲჲა „სარა რეცჰა!“ ჰია იჰიო უს უაჲა დღაბოიოტ,
 ღადღერმ შიჰანლა დწიუეან იარა, იუჰიარტი ექუაბ შერნ აძე სეჲჲეჲოიოტ!“
 ტარიელ იაჲეჲარ, ილანჲ ეიქუნ, ინეჲე დანჲცოჲ ციგაჲაჲა ინეჲჲოიოტ.

როსტენ იცოჲ ოსს ტარიელ დეგუდიეჲეჲოიოტ, უა დიეგუჲოიოტ,
 უი უსგჲგე იჰიოიოტ: „უანარა-უცარა ღაჲჲეჲაწიანას სა ინეჲჲაჲოიოტ;
 უარა უანცა, ჰა ჰანერეჲე, სა სეგურჯარა ციგაჲ იანჰანოიოტ,
 ჰა ჰურბასეიოტ, ჰა ჰურღაშეიოტ, უა უცარაღა ურთ უანჲ იუგოიოტ“.

როსტენ დნეჟზე ტარიელ დენხრეილტ, უს ინეიფერწტ უბრა დარა,
აჟილარ წიგუნ, ურთ რელადღობ ადიქუა დერწიუნ ააიგუა-ხარა,
„უარა ამრ-ლამრა ამხა უნამთალ, უაფხმა ინეიუიოტ უბრი უბრა!“
უს რეიპიტ: „შიამისე იწიგუა ხარა დესსაცლამუამ უი ხალ ხარა!“

ამუა ინექელეიოტ არ დუ რეცნე, აიღარა ხკოხ—ურთ ირემთარსხნე;
ტარიელ, ფრიდონ, ხას ავთანდილ სეგე კამითქეოუბ ინეიბეიფუმხე;
ურთ ირეცენ ფმუნჯაჟია ნესქე აუაა დუდუაქუა, იხიცია დეუნე;
ხაბა ზიასემ ურთ ახეკეგე აფხმა ინეიუიოტ რენერდევხე.

აბართ ახეკე ირეცნახკო ახიცია დრიმხარცტ შიამე დიშომ;
აუაა რეელონ უბრახე ამახსე, მისემთუამ სხიამხარეგე უაჟ დუალამომ,
არხა ღაუქქარჭე რხიანკელანე კრერქონ-კრერქოუნ, უი ბჟარქემომ;
უბას ამუან ურთ ხარა რეუნ, ირქონ, ირქოუნ, უი ააფწიამომ.

ინდიან რეპორტიჟარ იფსრა ტარიელ იშვიანჰან ატიე

ს

ხმ სხესმტი უა ეიცრესუსა წავა იღბანუნ აკარდენ,
უეუ აუანგე ურთ რეჟქუგე შოქათიანლა სეგე ეილანჰან,
რსახე დექუა ირქაქანე რხე იაკურძან, უს ირსაფქუან.
ტარიელ უს რეიტი: „იანეივ არანხ! ფეორეჟ ჰანსოტი!“ დარგე ანწესუნ.

იანრფსტი უბრახე ურთ ამჯსცია, ურთ ასუქსუთცია რეიანბცია;
ტიენტარ დრესწაიტი: „შოესუსთქუად, შიხეილანბოუსეი შოეიქუაწად?“
ათანს იარტიეტი: „უს წანს ირეიოუჰ ჰა ჰანდრეს აუან გუბდცია;
ჰა ჰანსრტიქუოუჰ, ინდია ჰეან, აბრა იანცეჰ ჰა ჰანწბცია“.

ართ არეკურდეტი, ინდიატი ჰანუეტი ჰა ანრჰია, უაქა იანარჰან,
ახე ურთ რხე დედმდრეკუა ირციაქიან, რესდრეჟან.
ტარიელ დრესწაიტი უა იდგელანს ინტი ბესძიანლა, დანსკურდენ,
ინდია რესძია ურთ ირმანბიტი, არანბ ბესძია რესმანძიან.

უს ნარბაზიოტ: „ინდია იყოუ აქიბჟე ნაჰამიში აბრა შიარა!“
ათაკს იარაზიოტ: „ინდიაზე ამრა თაძიოტ, ლახჲ რიოტ ანცია,
ილაღრმეშეთო უა ვილატიოუჲ აუაა დუქუა, აუაა სუჭქუა,
აუუშუციაგჲ უა რსე ვილატევიტ, ირუა რსდრამ უს აქილარ უა.

იარა დხეკუშიაზ აქიბჟე-დუნე იარაზიოტ აბრა უბართ დარა:
„ინდიაა რბოთქარ ჰარსადან დუ ნასეფ დუ შმაზ იაკუნ იარა,
უბრი დოიან ფა ბსიასუძეკ, ამრ იამკენე დლაძეონ უბრა.
ლხაფეც ბრლამუნე, ლეძღე შიოეცნე, ლხასუ ლაჰინ-ხმინე უს ლარა.

უს ამირბარ უი დლოვილანაიოტ, ლარეგე უბრიაზე ძან ჰია ლემზაიოტ,
ამირბარ დიშიოტ უი ილეშთან, ადუნეი სეგჲ აბრი რაჰაიოტ;
უი აფბოზბა დეშუესუქმან ლაბ იაჰიმა აიბა უბრა დლანაიოტ,
უბრი ლემბასუ ინდია სეგჲ იფუანტლაკუსა უს ინახეაიოტ.

უი ლაბ იაჰიმა აქაჲ დრემან, აგესმალარ ლწახან ლარა,
უბრი ლელა დუნეი იაციოტ ალამზარა, უი ანციარა;
უი აგესმალ დრემანიოტ უსეგე, ახა აციგზარა ლოუიოტ უესგჲ ლარა.
დემტ უი აფბოზბა, უბრი აშით-სეშით ლემბასეგე გომ უბრი ჯარა.

ტარიელ იაჰაიოტ აბრი ლემრა, დევიოტ უი უახჲ ნეჲ ამრ ლეფუზარა,
დლეშთოუჲ ალემ უი დიფუზარცე, სეგჲ აზეფუჲჲ უბრი იანარა.
იოტ აუჯაგჲ, რემბასუ კაძომ, სენმა იციგზანიოტ ურთ რეფუზარა.
ბოთქარ იაჰიან: „ურა ანცია-დუ, სექუნსტ სარა უარა უკუარა!“

უი აბოთქარ უს იკუ ფეიოტ, ურთ რეფუზარა უი ილეძევიოტ,
ინდია ტიელა აძია ცენსურან აგურზარა უა ინარეკეტიოტ,
დგუქეიოტ, დებლეიოტ, ფეტრაკ იჩაიოტ, იმჲ კაფსაძეიოტ, უს დარეკუაძეიოტ,
უაჰა ისეძხაიოტ, უბრი დეფსიოტ, ვითაკურზა უა ინარსაცლევიოტ“.

უაუა ბოუჯარ ას ანიბა, ინალუმქეწიოიქ ილაკვ ღნაგრა,
 უაუა იგლას უი აუფაშიელ, ისექუნაგოხ ანცია რეჰბარა,
 ტარიელგე ინფისნემკელტ, უა დნალაგაიქ აკუ-ფეიბარა,
 ძეგდ რბიერანე ამთი ინალეჟეჟენ, ინალაგაიქ აკათიარა.

სექუნე იძიანსიოიქ, ისლაცლამბუამესტ ამრავლ სენბა უბრა ნესტან,
 ღსე უა ინესტნე, ღმარა ტარუა, ღსე-ღჭეუ ნკაჭქან, ციგამა დეჟუმბან,
 უი ღელადერმ იძელდუშა წაუა იკათიუას მცაწას იცან;
 დროცია რასგეგე ამიე იხბაძუამ „აბრი ილთეიფთუ ჯარა დეზბან“.

დვარმაწესხა ნესტან დწიუეიქ, ღბორღამო ღლდერმ წაუა იკათიოიქ,
 ღესცი ილდელსეხ ამქწინაქუა, ნეძაქუნე ნაე იკაფსოიქ,
 აკუილ სეშითგე, უი კაკაჭგე, უკუ ასცარტი, რეჟუთთი რესეოიქ;
 ფთოუჟ უი ანსცო უბარტი უბრა ღმეზერბაგ ახე აფსთბა ეისოიქ.

ღებლე ციელფიქ, დწიუეიქ, დეზიბიოიქ, ღესციე კედელსტ მქწინაგ უბრა,
 ღელადერმქუა ღებლა იახეჟეჟეუს, ღებლე იადშიელტ ამა ეაფქმა;
 „აი, სბ უარა, სა ისექუნაგონ უაფხა აფსრა, აკე სეუქესუაიქ უარა უფბა,
 უმაწ სსეძეიქ, სსეუქელამფიქ, ურთქუა რცენსურას უაგაიქ სკურვა.“

სარა ისექესულას უს სბ ისე, სა სბ ბზიანე სელამზარა!
 იუანსიოდა სარა სეკიბე, უკუ ეასწაზა, სემრ ღამზარა?
 უსაქეფსოხეი ამრ აღუნი, ისეძეოხეი უელამზარა?
 უსწამბეოხეი უარა აღუნი, ამსავ უზნეკე იღლანარა!“

ტარიელგე უა ამეტკუმა იბიოიქ: „სარა სსლამას სა სბ უარა!
 იუანსიოიქ სარა, უსეფსოი ამრა, უსაჭემსეი აკურჯარა?
 უიანსტ უარა სეგე რემრ აბრა, დუნი უაზა უბომ უარა!
 ისანაჟ სარა, ანცია დდერნე, სარა იუზესუუს აკუეფიარა!“

ვითარესწავლიტ: „იქიდრმოხვი ჰარა იპაშიპარც უაპა აქიბქნე“
ათაკს უს რარპიტ: „ინდია იუალუვიტ აბაპრა-დუ იკუფყიბნე;
სატაია რერ უბრა იაქულუვიტ, აქალაქა თარკტ რწუნეიბარკნე;
რამას ჰია ამიე უბრა ჰიენტქარკ, დეოუპ უბრა უბართ დერსნე.

აპკუაჟი დემფსეც, ახა უი ფსეკ დესლაჟიდიუ უს ეგმეჟამ;
ინდიან რერგე ლულუალა ეიბაშუვიტ, ახა უბართ ირელჰო ეგმეჟამ;
აპაია ააიკუა აქალაქაქუა სეგმე რგასვიტ ინსას აკე ეჟამ,
უა უარა ამრა უმიანჟან ნკაქჟარ, უი სწეჩჰარა უა ამიკა დეჟამ.

უაჟა ინსო ამი დანემსაიტ, სეგმე ჰა ჰაიფუთ ამიე რშიერწვიტ;
ჰაუითონსე რამას ჰეიპივიტ, იარგმე ანინ ჰარა იპაითვიტ;
მსერნა ჰეიენტქარ დეუაჟე ციკლოჟან, ეიპან დმუდულუოუ იარგმე იდერჟვიტ;
ჰაიმერჟადაჟტ, უი ჰნეიქელუვიტ, ამჟა ჰაითვიტ, ჰარგმე ჰელექულუვიტ“.

აბრი ეიფუთ აჟია ტარიელ იმეიანჰას ამჟა დნექულუვიტ დანაჟუთჰაკუა,
უბრი უბრა სემჰო-ნეჟუა ამჟა მჟუკე დნასესტ ჯა-მბაჰაკუა;
არ რაჟხმა დცაიტ, იბეირაჟ მქმერჟვიტ, სხმანკაკ ჰია იფრანჰაკუა,
უაჟითა შიეიფუთლა აბრი კოლიაჰ, ირსოჟა ჟიბან დრმეიკჰაკუა.

ტარიელ ინდია ინეირა, ნას სატაიაა ინაპატჯუ იმუნეიგას ატიუ

ნაძეიტ ინდია, უბუა იუან შსა ჰარაკნე, სრა ღუკ უბრა, უახმტი იანციორწიტი სატაიაა რერ, იჯამატინ უბართ რბარა. უბას რეიძეიტ უი იჯესცია: „შთა სწეჟეგულუა შია შიოუპ აბრა; იანრლასნე სრეღვან უბართ, უი აკუსან ჰაიძე აწესუფინარა.

ართ არ უესეგე ირბახეიტ საპია-უმაძა, ღერვავე ირბან, ურთ საბაშეიტ დეღუალა სარა, ციგმაგე ეილესეეიტ, უაჟი წესუტიანან: ნას ავთანდილ უს ეიძეიტ უბრი: „ეია დუღუა ათასძამ, ურთ ჰა ჰრესან, ჰამ რეჟესიტი ურთ, ნე ჰანრეღვან, რწესუტია ფაჰინან, ზეგე ნარწიან“.

ურთ აბაშრას უს რწოდღრწეიტ, ეილემადსეიტ, იწარბახეიტ; ანაჟეა ირეიდღეს ინარეჟეტიეიტ, ნას ურთ აწესია ინეჟესუაშა იცეიტ, უანს აცარას ურთ ეიფსნეჯლეეიტ, ურთ ირწეგუშუას სიირმა ირბეიტ; აწესეამარა უა ინაწესემანე, იკუალანუა ღადღა ინთაეეეეეიტ.

იბიბოთუა-ივბუბ, უს არწიანბბბ, იბბბბს არ უსბბ ინბრფუბბბბ, ურთ ბბბბბბ არ ბბბბბ შბბბბბ, ბსბ ინბრბბბბბ სუბბ ბრუბბბბბბბბბ; ნბს ურთ ბრ რბბბბბ ბუბბ რბბბბბ, ბბბბბბბ იბბბბბბბ უბ იბბბბბბბ; უს ბბუ ბუბუბბ: „ბბბბბბბბ ბბბბბ ბუბბ?“ ბბბ ბბბუ ბრბბბბბბბბ.

ურთ უს იბრბბბბ: „უბბბბ-ბბბბ, ბბბბ ბბბბბბ ბბ ბბბბბბბბბ, ბბბბბ ბუბბუ ბბბბბბბბბ ბბბ ბბბბბბბ რბბბბ ირბბბ რბბბბბ.“
 უს რუბბბბ უბბბბ: „ბბბბ ნბუ ბბბბბ, ბბბბბბბბ, ბბბბბ ბბბბბბ! იბბბბ ბბბ ბბბბბბ: „ბბბბბბ ბბბბბ ბუბბ ბბბბბბ, ბბბბბბბბ!“

უბბბბუ იბბბბ: „ბბბბბბბ ბბბბბ, ბბბბბბბ ბუ, ბბბბ ბუბუბბბ, უბუ ბრბბბბბბ, ბბბუ ბბბბბბ, ბუბბ ბუბბბბბბ უბბს იბრ, სბრბ სბბბბბ, სბრბ სბბბბბ ბბბბბბბ ბუბბბბბ ბუბბ, უბრბ ბბბბ ბბბბ ბუბბ, ბუბბბბ ბუბბბ ბბბბბბბ.“

ბბბბბბბბ ბუბბ ბბბბ, ბბბბ ბბბბ ბუბს ბბბბბბბ?
 ბბბბბბბბ ბბბბ-ბბბბ ბბბბბბბ, ნბს უბ ბბბბბ!
 ბბბ სბ სბბბ სბრბ ბბბ, უბრბბბბბ ბუბბ ბბბბბ;
 სბბბ ბბბბბბ ბბბბბბბ ბბბ-ბუბბბ ბრბბ უბბს ბბბ.“

ბბბ უბრბბბბბ, სბბ ბუბბბბბბბ, სბბბბ სბრბ უს ბბბბბ, უსბბბ სბრბ, ურ ბუბბბბბ, ბბბბ უსბბბბბ ბუბბ-ბბბბბ, ბბბბბბბბ, ბუბბ-ბბბბბ, ბუბბ-ბბბბბ, ბბბ უბრბბბბ!
 სბბბ ნბსბბბ, ბუბბბ ბუბბუ ბსბბბბბბ, უს ბბბბბ!“

ბრ ბბბბბბ ბბბ ბბბბბბბ, ბბბბბბბ უს ნბბბ ბბბბ; უბ სუბბ ბბბბბბ, ბბბბ ბბბბბბ, უბრბ რბბბ, ბბბბ რბბბბ; „ბბბბ ბბბბბბბბბ, უბ ბბბბ ბუბბბბბბ, ბუბბბბბბ-ბბბბბბბ, ურთ ბბბბბბ, ბბბბბბბბ ბბბბბბბ ბუბბბბბ.“

იკუ-ნთწიფუა იცოდა იზირუოიტ, უს გუნაპა სმოუ იაკუსარ იარგზე;
ნიხევიან რეიფთო რზე ინაქურეუსან ნემიგე-ცცეშიგზე უბართ დარგზე,
აბრი ალა ურთ რზე ჭარენიოტ ხანმტი იროუს ლანგე ციგეაგზე;
დუხეი იალმუოიტ უს სზე იფნარტლანს კითაჭუნაპიარც ილუღუამანგზე.

ადრ რუჰთა სმუაფხლოს იხეიოტ აშიუუ იანზე აბას ჯარა;
ახაწა იზე დუღუარანს იეოუ აბრი აუპ ჰია აპიოიტ იარა უბრა:
„უსრიაიის უდაღ დუჰმენ უარა, უმან იაწაპას უი დეიქურსა.
უაზე დუღუანს ჰია უსე-უფხამოხარ აბრი აჟა ნაგმა უარა!“

ტარიელ უბრა დჰალდამხაიოტ ანცია დუეიჰმენე, ციგა სეუ ითამეს;
უი უს იპეიოტ: „უაპა აპიგზე სშუამ, მეცხე იშიანარ სარა სესრიაიის;
უი ქუნაგალა იჭუვიპიან უბრი, უი უაჟიონანმა ცქლა იჭუნაპიამეს,
სა ქუნაგალა ისერსეიოტ აბრა, უი ქუნაგალა იმაქუგელამეს.“

უი დერნეპეიოტ სეკე ვიცჭუნაჟე, ნას სეკე უი იანგ ინანერსუაიოტ;
იჯრმონ ანცია აჟსთაზარა იროუს აზე, ურთ რზე იჭუცხაიოტ;
ტარიელ ილა აჟსრა ინხეჟე, რეჟსთაზარა დარა ირსენხაიოტ;
არ რეჟ აგამა აზემბაკუა, ტარიელ იაპა მლაშუა იანხაიოტ.

უბრი ტარიელ იხეაჟმურანზე, უბრა ააიკუა მუშთარ აატეიოტ;
უი დხერგუაჟუანს უაჟა აძცა, უს ხაღლა ტარიელ ირტეიოტ;
უბრა ააიკუა, ინხარამკუა, რამას ირგზე უაჟა ინატეიოტ;
ნას უბრაჟა აჟუანანმტი ილაშურა ინდიო ტიღლა ინასატეიოტ.

სატაიან რერ უანგ უაჟ დრეზცან, იმუვიქეირსას უბრა ირეპიონ:
„უი შია შიეიშუამ, იშიანაიოტ“, აბრი სანას უი დერნეპიონ;
ეობარკურდლო ურთ უა სეკე ას რეიქუნარ ანცია იჯრმონ;
„დააიოტ არეეს დეჟ, უს სმაცარა რ-დეჟე ნხერწიოს!“ ჰია უაჟა ირპიონ.

უაჲ იგას ინდიას რეჩქა, აბას ითატას, უბრი სეხმუას,
უნსდტი ინაფშუნ ირბიქტ რბირაჲ ვიფშუნ აჲ ნაუტი იშააჲს,
უა ინდიას აკურს რეკვიქტ „განგადმარაჲ ჰსიქტ აბრა რამას!“
რეჲ იანანკვიქტ ტარიელ უბრა რეჲ-რწანამქუა ურთ დშურწააჲს.

რადიკუა დანეი, დააცვანე იბჲ ირეჲვიქტ: „საბიტ შიას შიხინტქარ!
სა სმანშიადასტ: აბრას დასეჲვიქტ ამრა-საჭურ, დეჲდრან დეჲბარ!
ანცია დანცნრაბიტ, იმს ჰალეჲვიქტ უი სეგჲ რჭურ, ქუნგამ იუქბიარ,
აბრას შიასეფელ, შიას შიციხნარას სა სარეჲჲჲვიქტ, სთახუჲ შიეხბარ.“

უი დშურწანეჲს უსეან ირდერტ, სეგჲ ნეიფელჲვიქტ ინაცვანე,
რადიკუა-სიკუა სეგჲ უა იკანქვიქტ, დარა მცნუ ილაძრამანე,
სეგჲ რეჲჲ რეჲ უბასეგჲ რბიონ: „აციგა ნაჲფერწტ სარამანე,
ჰა ჰსე იგას უს იკუანე, უაჲი დაჰსეფხაბიტ ინარქმანე.“

ცაჲსა დულა უა იადდერტიქ აქალაქე გუაში, ციკაბა იცვანკონ;
იუეთ-ფსითსა, რელანე ვიქუნ, სეგჲ აშიე რბიონ, ურთ სეგჲ ჯაბონ;
ურთ აჲჲჲ უაჲი იწიუნს, ჯანათ ბაჰანსდტი ამჲს კათიონ,
უა აშით-სეშითქა ურთ უა ირესუნს, ალაჰი-სეშქა უანდტი იკაფსონ.

აამამთა დსაამას ისე იშექუნაგას ვიფშურ მცნუ დეჲჲჲჲვიქტ,
ალადდრქუა იდ ინსდჲჲჲჲჲჲ, იცაჰიგაბიუა წაჲ ილჲჲჲჲჲჲ,
ინე დანუა, იკუ-დთასუა, დეჰიბიო დეჲაჲ ისე ირეჲჲჲჲჲჲჲჲ,
აბნა სეშქეფელ ქელდემ ჰიჰიგლა იბიბიოტი, ირსჲჲჲჲჲჲჲჲ, იკუ იუნჲჲჲჲჲჲჲჲ.

უბრაჲ იბიქტ აბთნ-უა დუქა შიეშითიდას ვილაჰიანე;
ვითაირქუნცტ ტარიელ იკურა, დენეჲნეწიბაბიტ იბჲ რლუღუნე;
ალადდრმ შიას ინეისდჲჲჲჲჲჲჲჲ იმაჰეჲჲჲჲჲჲჲჲ ირცაბანე;
იაბიტ უბრაჲ აგასირცა, დეჲდრეჲჲჲჲჲჲჲჲ, რე ისთუნწანე.

საწვი ფაქეში რასმ ინეიუნ აუაა დუქუა დამუშუდლარა;
 ლეფსე ლელჰმძიეიტ უაუა აუფაშიელ, ილეღმძიეიტ ლაბ იწიეუარა;
 აკუილ უაუა ნაუ ინსეღმძიეიტ, აძიეღ ილეღმძიეიტ უი არწიეირა;
 იუაჰაუაძესტ უა წიეუარა, იარა უბასეღე უა ახნარა.

აჰკუაეიეღე დნაიტ უბრახმტი ლარა, უი დნალასნე უბართ რბარა;
 „შიეზწიეუასეი აბრა შიარა?“ ჰია რალჰიეიტ უს უბრა ლარა:
 „ანცია ლახმე იჰაითას ჰარა, უაეიე იალმძიეიტ უი ლეფსარა;
 იჯემიშალა ანცია შიარა, შია შისე იძუდამ აკურჯარა.

ნას უა დწიეუა დენგუდელეკელტ უბრა ტარიელ დწიხმტიააუა,
 უბასეღ იალჰიეიტ: „ამცაბს საბლმან, შია ინალაკაიტ იაჭრეციააუა,
 უაეითა უსთეში, უთენსა აბრა, იასნოუბ იუუს უგურფუააუა,
 სა სწირგურელიტ შია შისენჰირალა, უბრი ანცია აიბა იცსრააუა“.

აუფაშიელ ლან დენლესუაფმუნე: „დსემბეიტ სა საბ იფსე თანე,
 ბენსეიტ ტლასლა ბეილაჰიანე, უაეიე ბესბოიტ ამიე ბემინე;
 საბ ინიეიტ აბრა იქუტბართა, უაჰაგე უი დტიამ უბრა დგუსუტბინე“.
 ლელადღრძქუა ნარეცქამანე, დანღრტენნიტ უი დლანბჰანე.

უი ილეკუიეიტ ლეფსა ლსე-ლჭრე, ლებლა ეინმტრსეღე უი დელჭრეაფმუნან,
 ეიდღრლელუაღალეიტ უი აკუილ სეშით, ეინეტარუან, უი ჰანდარ წლან,
 ნას უს ლალჰიეიტ ლეფსა ნესტან: „იასებუასეი, შია უბას ბემჰიან!
 ბაბ იქუტბართა სეღა ინმხაიტ, უბრი ახეჰიან ბა ბემკურჯან“.

კერ იანწიეუა, ფტეკ ანანბჰეს, ფტორაკ უაუა რეუ ნრეკელაჰეიტ,
 აჰთნ-უაა დუქუა სეგე უაუა ინეინ, აამსთაშალა ურთ ირეინგრსეუეიტ,
 ართ ამრ კაჰმქუა ურთ ინარფელტ, კუკ-ფსეკ ალა იგუდრეკელაჰეიტ,
 ურთ უა რბარა, ეიბგან რსენჰირა, ინასხასნე ირედრნეჰიალაჰეიტ.

უბრა თანდილ, ნას უი ფრიდონ ილგდამოშოზლოვიტ აჭკუაჟი უბრა.
ტარიელ უს ღოუიპიტ: „აჭკუაჟი, აბრა იბესღერამ აბართ ბარა,
აბართ ჰჭერსეიტ, ჰაფსე თერვაიტ, ურთქუა ზეგეჟ იპაზპიომ აბრა;
ურთ იპართეიტ აფსთაზარა, რსე იამეიტეიტ ჰა ჰსე ღარა“.

ინთალტ უს ნაჟ აქალაქე ასე, უასე აპთნეჟა, ზეგეჟ ვიძანე.
აჭკუაჟი აჟიჟი უბრა ირალპეიტ, იხალპიო ირსეკეუშია ასე რსანე:
„ანცია ინირწეიტ ჰა ჰაღაცია, შთა იაბარემ ჰა ჰაიბეანე,
უბრი აქნეტი სარა სკურდლოიტ, იამოაწიფანე სკუ ნპარაკნე.

იპიპეშის შიეშეჟა, შიელასე ნეიწეშის, ინარესაიტი ბარაბანქუა,
აბრასეტი ჰაპთინასეტი, ნაჟ ინაჟაიტი აკურდღარა-ამიასიბეჟა,
ხეტეჟ შაჟალა იძიერეჟეშა, ეინეტარუა ურთ შიძარაქუა,
შიეწა, შიესუპარ, ინიწეშის შიეგეჟა, ნაჟ იძიერა შიელადრქუა!“

ტარიელი უი იუბიუსი რეკუსეტივ ინსპექტი უაჟი დარა,
 უბლო უაჟი ბჟა-ჰინთქარქუტიაროვ რემუქსაკეჟს სეივოშ უმბარა,
 უაჟი იროუს აკუასჰარა, უი ირსინარმითი უთ რეკურზარა;
 გუჟურა სემბაც უი ბუაჟე, ბსანსე ისდგრძომ ამ კუასჰარა.

მიზრესეჟაჟომი უაჟი ინსტიოუ აჯეჯაგე ამ რეწარმნე!
 ბარბანქე უაჟი ინრესეტი, დენქედგრეტიუტი უი დჰინთქარნე,
 ახანენსეტი აცაჟსაქე იარა ირთეტი რსე იმდანე,
 „აბრი იაჟს ჰჰინთქარ!“ ჰა რჰიონ უბრა კობრეახნე, რებჟე რდჟნე.

უაჟი იდრსოიეტი ავთანდილი ფრიდანი რსე ჰინთქარქუტიაროქეჟა ჯბა,
 ინქეტიუტი უაჟი უთ ჰინთქარწას, უსეგე იხათას რაკუნ უბრა;
 ანცია იმშას უაჟე სმშარაკ უთ ირეიჟმუჟე დჟემ ჯარა;
 უაჟი იტიანე, რეკუჟრა ინქეჟმიან აჟაბჟნე ირჰიონ უბრა დარა.

უაჟი იტიანე ირჰონ, ირჟიუნ, ინსტიანქესეგე ბუან რაცინ,
 იმშამჟას ალა ახარა რუან, ჟიეტი ჰსახბლა უბრი ეწას;
 უაჟი ჰინთქარ ჰმითა რითუან, ისეითოსეგე უაჟი იტიანქან;
 ანემსეჟაცაბეგე რსე უაჟი ირშან, ახანენაჟნე ირწიანსუან.

აჰეჟეჟი უს რალჰიტი: „მიანრეჟსე აბრანსე აჰისეიბაციეი აუთემციეი,
 უთ ჰმით დჟულა რეჟეჟე თჟეიგა, უთ ირსეგმბალიტ კუჟორეი მლანმრეი“.
 ირაციაბანე უთ ირსეღმშეიტი, ინეიცწანე ფარეი მარეი;
 ნანს ჰინთქარ დჟე იდრნეჰაბლტი იარა იუს დჟე ჟილარი, რეჟეჟეი.

ტარიელ უს დოჟიბიტი: „აჰეჟეჟი, სბჰიოტი სარა აბრა უს აკანე;
 „ჰინთქარ რამას ინაჟ ბარა უი იციგლარა ბა ბენცია ისე;
 უი სეჟე დანდოტი, სე დრეცჰასმეიტი დმო-დგრჰაჟა, — დმოიტი ციგლა ინსე;
 სეციგლა ინსესეჟს ინანიჟეჟეიტი ანცია დჟეგე უი ინსესურანსე“.

აჭკუაჲი ღკუ ბღუნ, იაჲია ჳბადმტოიტი, ნას უსკგე ღბჲოიტი: „იანანჲეჲეიტი“.
რამას ჳინთქარ უბრა დანარგუიტი, აბინთქარცია დენრიცინრუჲეიტი.
ამიაბადია უბა იკელას უს ამია რბჲოიტი, ურთ სეგე დენრუჲეიტი;
აკურჯარა ურთ ჳექმიბაქუნს სეგე აბრაჲა ურთქუა ირნამთქუეიტი.

ახმე, არანს, ახაბი სუ-დუქუა უბა იკარგუიტი, აბინთ დერთიძეიტი,
აუბდაქუა სენდენჯარა დარა აბართქუა რელა ილაბჲეიტი,
უბა იუას ურთ სწაბარადა, ალა იტიუშია, ეიმწია ირგუიტი;
ამაწუცია ღახმე იამფუჲეჲე, ეილაფსანე აუბა დერტიეიტი.

აბინთქარ დუ ავთანდილი, ნას ფრიღონი რერ უს რეიბჲოიტი:
„შიარა შისანციოჲ, ახა შიფსამძინ, იჲობო ეიგა“— ჳია ახინ რეიოიტი;
ურთ ხანსანე გუჲე-გუჲე რეიდარ ამიამილა უბა ირეიოიტი,
აბრი ჳამთოჲ, უს ურთ ირგას სე ისმემფსამიეიტი, წჯა; ამოჲეიტი.

ავთანდილი, ნას ფრიღონი, აბამთა ირერთას უსეფსამიჲეჲე;
ჭრეჲე ბსეჲე უი რესჳამჲეჲე, იაბჳოტიჳამიგე ილაგამჲეჲე;
უბა აჭკუაჲი სეგე ცირდელგუიტი; ილემოჲ ირეილჲე აჲ ღწიანჲეჲეჲე,
ირერგამათას ჯოჲეჲე დრეფუჲეიტი, რეჲე იამჲეჲეჲე აჲ ეალწამჲეჲე.

ავთანდილი ფრიღონი რესამ ინდიბა ღასსე-ღასს ირჳამლონ,
დუგეჲე სუჲეჲე „შიარა ჳჭრემსენეიტი, ჳაქუქმარსეიტი“ ჳია ურთ რეს ირჳამლონ,
რამცია ირეიფუჲეჲე რეგუჲეჲე რსაჲეჲე, ირარჳიბოჲეჲე ეარწაქუალონ;
აბინთქარგე, ურთ იამციაჲ რეიფუჲე, დრანცაჲიბალარც უსამ დრესცალონ.

ტირიელ რამასგე დნიმჲეჲე უს ჳამთადა ეკითბაჲე,
ნასგე უს ეიბჲე: „ამიანტი ჳა ჳსე იმჲეჲეჲეჲე იმილა ეიწამჲეჲეჲე“.
დანერანსან, ჳრეცხა ირენკაჲ დენიეინერუჲეიტი, ვბაჲ იმბაჲეჲე.
ნას დესეიტი უბრანმტიე იარა, დნჳამ-ნეჲეჲე, უს ღთამსაჲეჲე.

ნას ასმით ღახმ, ისე იკუაჲს ღახმ, ისე ნაირსაიქ ტარიელ უბრა;
დაბძძიქისაიქ, დაგმსუჲჭანსაიქ, ამივ იღუთაჲთამ იბღუთაჲს ბარა,
ინღია დუძმა ბჲჯარა იმუანე სუთაჲ ბა იბღმაჲს, იასუჲ ახრა,
საა ბხე იარსუა, იუ ჰიენთქარა, იბხატიხე იბღმაჲს უბრი ბარა.

ბარა იბთახუ დნალხ საწას ჰია, ბრია ჰიენთქარს ჰია ბხე ფხაძახე,
ჰა ბაჰსმღუჲთუჲს, ჰაჰატივ ბუჲლახ, ციშიართაჲ ბაურემ ჰა ჰაიბგანე“.
ასმით ღუზრუჲკ იძახე კუჲთა: „უჲაჲს უარა უს უჲიბგანე,
უჲიღმ იბბაღა, სჲაჲს უა უჲჲე სჲუძაწუჲჯხე, სჲუძაღაგაჯხე“.

უს იალჰიხტ ღლრა: „უგუ იაღმსენ, აჲიაჲ უანძიარ სხ სჲუ იაჲმ:
დუხეი სჲეგე სხ ისუთარგე, უარა უფერწონ სხ სჲე ილასმძ,
უძრა აშისუა სხ სარუფსიოქ, დარა ჰაჰითაჲ სარა ისთახმძ,
სხ სააძამთა, სხ სეხუჲჰა, აბრა დნეჲნე ჯარგე სჲსცუჲა“.

უს ღუჲიჰიხტ დერჯაგე: „აწუხეა ფწია ბა ბწიუჲარა, ბა ბგურჯარა,
უაჲთე ისუბეიქ, სარა ისდერუჲიქ ბარა ბგუჲარა, ბა ბჯაბარა,
ინაბეგძარ სხ სეკუაფხარა, ბა ბხე კილიჲს უბრი ხარა:
ბარა იბღდჲელ უს ახმძ-აჲუჲთა, არ დუ იხათიოჲ მესჲუ არხუხუარა!“

დასერასხაიქ, უბასეღე ღჰიოქ: „გურჯა აწუხუტია მუჲთჲე იფწიოჲიქ!“
აროჲს დეჲძაჲ, მესჲუ კილეძაჲ, ღა დსეილაჰას უა დღლსაარგუჲიქ;
ასმით დნაჲ ღნახე იღერკეიქ, ნას კიძახე ნჲუ რჲჲუნარსუჲიქ;
ჰიენთქარსაიბგეჲ უი დრუფსაძეიქ, ირსჲეს აჰთახმ ინარუფსეიქ.

ნეხა-ნციღადა კიძცივიბატიჲს, კიჲუნწიანუჲს, ურთ ახჲ კიძცია,
იწრა, ისუძარუა აძითა რხერგონ, სჲემენგე ირუერთონ ჰაძითა რაჲცია:
ბერღაბჲ უა იუბახ, ნას სჲესჲელა სჲეგე ირუილიუ აჩუ-ბხინაქჲ,
ახა თახდილ თინათინ ღხე ციგაძა დსუჲუჲიქ, აძით ცვიქ რაჲცია.

ტარიელ იბეიტ უბრი აღეჯ დმუჯას უბრა ილასე ეიქუნე;
 უი უს იეიბეიტ: „უგუ ნსერხახან, უბას სეეოუპ აგურაგანე,
 სარა მეჟრდა, უხენხორ უთახხეიტ, უეკურა იახაიტ ბეა-ახანე;
 უახე უარა უცოიტ, სა სანუეეოიტ, სა ისეახან უბას რახენე“.

ნას ფრიდონეგე: „უს სარგე სცოიტ აჯნეა!“ იბეიტ, უახე დნახაუმუნე,
 „ახარა-ცარა სა სჯეჯნახაუმეტ, უა სესტიაუმამ უარა უნეჟნე,
 იუთახე უსე იანწა სნანე, ეიბაბრა უნე, ეიწბეკ სეიეუმეტონე,
 ისეჟნეგე სეუქუნწიალამეტ, ამეხე ასე შახსთა სეიეუმუნე“.

ასინ იითეიტ: „უცა უჯნეა!“ ჰია ნეიბეიტ, „უარა იუხეუმუნე,
 სეუხაუმერმონე, უახე სხალა, დეკ უნემსან, სა სეუსეუმუნე“,
 თანდილ უს იეიბეიტ: „უარა უეამეუა აგურდარა, ლსეიქე ისეიეუმუნე,
 ასა სარა ისეღუმონე! უარა აღემ აშსა უსეუმუნე“.

თანდილ ილა როსტენ ისეითიტ ახამეუა უჰია ირაცინე
 ახემეათია, ხაჰი სუ-დე ლეხეუა, ურთ წვა ხამეს, ინეილანწანე;
 „აბართ სეზოთ, ნას სეიახეი სესლამი, უა ინეიწანე“.
 თანდილ უს იეიბეიტ: „სა სეიქესარემ უა უდლაესა უს სებახნე!“

უახე ილსელოთიტ აუეშიელ მათია ხამეი, მალეი ნესტან ლახამა,
 ისთოთუ დეამ უბრი ლედა ისმაეუსახალაგე ურთ რემშირან,
 ნას უბრა აღმასე, მეცსე სესე დეახს, უს ლახეეეკე, სიორმაკ უბრა;
 უი უახენლა ილამოთა ეკაქკონ, ამრა იეიუმუნე უს ხარამა.

თანდილ უა დენსოეილან ტარიელ დგუდეკლ-სედეკლ იჯნეა დეეიტ;
 ურთ აჯეჯა უა რეიფერწრა, იბელეა მცანსე უა ინარესეეიტ;
 ინდიას სეეე უი ინმწიეუან, ურთ რელაღრემ რეამუნე ეკათეიტ;
 აბრი თანდილ: „აღუნეი მუჰამ საშეეიტ სარა!“ ჰია უა ინარბეიტ.

ავთანდილი ხას ფრიდონი რეძუა აკუ აკუნ, კრძა ვიცცონ,
ხას ურთ რეძუა დარა ვიუხავკონ, — დასუ დახმაცონ უასდ დწიუა დცონ;
დასუ რუსქუა დარა ირქუქუიან, ურთ რეძთასდუა თენს იხენჭიქუნ;
ავთანდილ დააიქ უს რაბესთან, დეიბგა-დესუჯდ უი დეილუჯკონ.

ავილარ იუელტ; იარასნაკე უი ირლაბუიქ უა აჭინთქარა,
უბრა დიბეიქ იარა იბრა, ნაუ ინთისუეიქ უაუა იკუაურა,
ჭინთქარ ქუტიანთა ინქუდგრტიეიქ იარკგე ლარკგე იმძას მხსარა;
ხასდტი ლუფსალა უი იათასხუეიქ ჭინთქარგურკგენ უს აღბუარა.

ართ ახ-ჭინთქარკე მძანაზენე ინარკენე წეს-უაფწიადა ბხი ვიბაბუნ,
ადიგი-ადიგი ვითანიანიუნ, ისქურკუაუსგგე უა ინარეგკუნს;
ირემასკუაუსგგე ილდგრძომესტ, უი რზაიტაჭუე დააუა დეარწუნს,
რჭინთქარრაქუა ფხადაუა ირკუანს, უბას რემკგე უი ისდგრხუნს.

ურთ რეღუფხა სე-რზიშია იკაბიბუნ, უი სძაუს-ზია უაჯ დეალომესტ,
აიბეი ღარი უა იდგრბეიან, აჩიანაბაგე უაჯ დუბომესტ,
რადაცია რხე ციგადა იჯბარან, სესეი უასეი ვიბაციომესტ,
რჭინთქარრაქუარჭუ აჯმეი ქუჯმეი ჯარა ვიცბუნს, ვიცშიაძომესტ.

აღკართბ

ნიასიტ უბართ რთჳშია, უახელატი აფხვზ კიფუზნე,
 ცციტ უბართ აღუნი ახმტი, იუამამვზ ვოუკვ ირეიფუზნე,
 აფსთაზარა კრეეოუშია იუბოიტ, ახა ინახულოიტ ფუზანტლაკუკ კიფუზნე,
 იხუჟეიტ აბრი მესსკ რუსთავეტი ჟიფინრაალანე, ჟიამჟე ინეიფუზნე.

აქერთ რენცია დავით ხაჭუ-შრა, საფხმა იგელოუ ამრა ღამოუა,
 უი იხე იხუჟეიტ აბრი ჟიეტი ჟიამჟე, გუახუას იოურც აბრი იაჰოუა.
 მრგვლარეი მრთაშიარეი ირბჟანაკვზ სეგამე სეციძიუა,
 გულა იხაკეუ სეგამ ჰარაკეუა, ახემსუცია ნაუ იახმზერხუეა,

სა იხლახელმზოი დავით იღმზას აუს დუქუა შიანე რჰიარა?!
 ტიემ ჰიენტქარციაარს, ჰიანჰიას ბზია, რეიბამრეაქეუი, ურთ რერხზუარა,
 რეჟიეტი ეასშა, რელმზარაქეუა ინაროუნე რსაწადუღუარა,
 იჟიეტი ჰიოუნე იხბეიტ ჟარა, ჟიფინრაალანე იხუჟეიტ აბრა.

აბას იყოუბ აბრი დუხუი, აკურა უგარტიჲ იუბ აბრა,
აფსთახარა კლაჭობიუბ ზენძა, უნახდაფუზანძა იცოიტი იარა,
უი აქუკუდრა სკაცოუბ ბაძვა: უი ჰანასეჲ ჰსაცაცომ ჰარა;
იბსიოუბ უი, უახგეჲ არახგეჲ იმქეიჲ იხე უბრი იარა.

ამირანი აძია დანწა დარა დროზრზუონ უს ხონელი,
აბდულ-მესსი ირზრუარაზე შახეჲ ნეიმქეტი უი შავთელი,
დილარკუთი ირდურაზე ჟია-ხაა იირსუეტი უა თმოგველი,
დღადღრამაზო რუსთაველი მეცხე დროზრზუონ ტარიელი.

ს ა მ კ ე ნ ი კ ე ნ

აძილანო — აუხად რხელაფშუჯ.

აძირბარ — ირეაჰაძარ რჭუ შაწურა ინდაა რჰინტიარ აძინე.

ანძირას — აზროდიტა, გუნრა.

ბაკდად — ქაქაქაქა, იყოუბ მესობოტამა.

ბადანძი — ზუნუ-ღუუ ხაქოუბ, ახად ზხელწუა ახმუნტაარგო ატიელაქ.

გაბან — შხა ხაქოუბ, ზაღესტინა ატიელაქ.

გიქერ — ახაძი ხუ-ღუ, ახუაფშოთიე კიქაქაქანე.

დავარ — ხაქოუბ, აქინთარ დოაქიშოუბ.

დავით სოსლან — აქინთარ ფეიეს თამარ აშთახტია ღხწა, უბრი იაუბ „აღუმი“ —
ჰია ზეძახუ აქიო ა-პ-ტია ასტროჰაქუჯ.

დოან — ქერთბეზშადა — დიანოს, სირაკუზტია აზილისოჰ დიან იაუბ ჰია რკუ იანაკოიტ.

ღუღარღუტ — ფეიეს ხაქოუბ.

ღრანძა — ფარა სსოუბ.

ქდექ — ჭანათ ბაქა.

ხუზირ — ამინსტრ.

კის, რაძინ — აფეიეს ღეჯეი ასწა ღეჯეი — ირანტი არომან აუნტი იაგოუბ, ჰანს
ელდინ გურგანი იჯმითიუბ 1048 შუქესსე, კითაგოუბ ქერთბეზშადა ჰროზადა
ა-XII-ტია აშეშექესსა აან.

სუბალ — კრონოს, სატურნ.

თაძარ — ქერთტიელატი აქინთარ-ფეიეს (1184—1213).

თანდილი — ათანდილი, ათანდილი.

თმოგველი სარკის — აქროთა ზოეტ — რუსთაველი ითვსა თუქუზ დრეიოთუ.
უი ივშთა ჰა ჰუნსა იზუმაქეიტ.

იაგუნდი — ზუხუ დუუ ხაჰუ.

ინდია — ტოლოუ.

კაენ — ადამ იფეაბუ (ბიბლია ჰასბლა) სჰა აბულა დრზუ.

ქარის — მარს.

ქედინა — თერქუტოლადი ქაქაქუ, თუფ ცქას ჰია ირფედასოატ დარა ახლდამნცია.

ქუშთარ — დიოს, სუკს, იუბიტერ (ხლანტოუ).

ნარდ — ხუმარვას ინფურგო მათახუ.

ქელან — აზრნადა.

ქესს, აქესსქუა — აქროთ-ჟილარქუა ირეიოთუ ჟილარუ, ინსონ უაიტიო ახლდის
არაიონ აჭუ.

ზირატცია — მშინ აჭუ ალა რეცია, აქულაცია.

ზლატონ — ჟოტო ბერსენ ჭილოსოქუ, აადვალისტო ჭილოსოქა შაქსერგელა.

რბსთან — ტოლოუ, არაბის რტოლა.

რამინ — უასუფუ ვის.

როსტან — როსტეანა, როსტეან.

როსტენ — როსტეანა, როსტეან.

რუსთაგ — მესხეთი დგელ ხმუ; იარა აზოეტ ისათ იფსადგელ აუ ჰია რეუ
აანაგოატ.

სალამან, სალა, სალა — ირანტი ზომაჰ სწა ლეს დლოუ.

სტარიდ — შერერიო.

ქავეთ, ქავეთტიღლა — აქაქუა რტოლა. აქაქუა ჰია ჟილარაჰ ელოშია აზოეტ
იხე ითაჰას აჟოთუ.

ეურენ — ახლდამნცია რეცქა შიუე ახმუ.

ხატაეთ — ტოლოუ, უაჰ ხატუა, ხატაია, ხატა ნონ.

ხვარზშ — ჰროვინციაჰ ახმუ ირან აჰინთქარაჭუ.

ხონელი — ქროთა შიუეუ — რუსთაველი ითვსა თუქუზ დრეიოთუ; უი იზოვესტ
აჭუ ზუბახუ აჰიო ალუ ამარან — დარუჰან, ჟამ ბრზშიალა აანაგო „ადრეიო აჰ“ ჰია აუ.

ხრუსტალი ნრუბინი — ახაჰი ხუ-დუქუ, რხუაფუთოთ ეაფუნ.

- შ ა ვ თ ე ლ ი — ქართუ ლოკუბ, XII-ტოი, აშოშეჭეხა რან. უი აუტორ აუკმთა ოდა დავით
არქანჯელ (1089—1125) ოხკუბ — უაუა უი „ახდელ მესსია“ ჭია აუბ დშარბოთუ,
უი რაბ ბეზშოდა იახაგო „მესსია იტო“ ჭია აუბ.
- ჩ ო გ ა ნ — ამხელ ასკა ალაბა, ეაჭარა; ჩრელა ამხელ ოსეუზ რაკუნ ოზესკეზ.
- წ ი ნ წ ი დ ა — მუზიკა რეაგა მათასუეზ.

ს ნ ქ უ ა

1. ალაგართა	3
2. არაბცა რჰიენთქარ როსტევიან იაჟიბე	9
3. აჰენთქარ როსტევიანი ავთანდილი რეშაარაცარა	17
4. არაბცა რჰიენთქარ აბჟას-ცაა ზშეზ არფეს დშოიბაზ ატე	20
5. აბჟას-ცაა ზშეზ არფეს იფშაარაზე თინათინ ავთანდილ დეშოდუ- ქულწაზ ატე	27
6. ავთანდილ იშეყუ იხაგფშეუ რახა	35
7. ტარიელ იფშაარაზე ავთანდილ იცარა	38
8. ავთანდილ აჰაუაჰუე ასმით დანლაკიაჟიოზ ატე	48
9. ტარიელი ავთანდილი რეინიარატე	57
10. ტარიელ ავთანდილ ეიჰაოიტ დეჰქეშეაზ აჟიბე	63
11. ტარიელ აბზიაბარა დშოალახაზ ატე	69
12. ნესტან-დარეჯან რაფხაძეატი ლეშეყუ ბზია ილბოზ იახა	76
13. ტარიელ რაფხაძეატი იშეყუ ნესტან-დარეჯან ლახა	78
14. ტარიელ ხატაია რახა აშეყუ შიიშოზ ატე	80
15. ნესტან ტარიელ დშოიფხაზ ატე	82
16. ხატაია რჰიენთქარ ათაქს-ჰია ტარიელ იზაიშოზ აშეყუ ატე	84
17. ტარიელი ნესტანი რეიბაბარატე	86
18. ტარიელ ხატაია იცარე ნას უაყატი იბაშრა დუ ატი	89
19. ტარიელ ხატაია დანგრაია ინდია რჰიენთქარ იახა იიშოზ აშეყუ ატე	97
20. ნესტან ბზია ილბოზ იახა ილშოზ აშეყუ ატე	102
21. ტარიელ იწეუარე იფსელშეშარე რტე	104
22. ტარიელ ბზია ილბოზ ლახატე აშეყუ იოუზ ათაქ ატე	106
23. ნესტან-დარეჯან ხაწა დორითარაზე აილაკიაჟიარა	108
24. ტარიელი ნესტან-დარეჯანი რეიკუციაჟიარე იზაიზი რტე	111
25. ხუარაზმ-შოხ იფა ფჰიჰს ჰიარაზე ინდია იაარა, ნას ტარიელ უბრი დშოიშე ატე	117
26. ნესტან-დარეჯან ლეძრა ტარიელ იშოიჰაზ ატე	121

27. ტარიელ ნურადინ-ფრიდონ აგაქაქუ დშოფელაზ ატე	126
28. ტარიელ ფრიდონ დშოციხრააზ ატე	131
29. ნესტან-დარეჯან ლთუზშა ნურადინ ტარიელ იშოვიკიზ ატე	133
30. აეთანდილ რაბსთანყა იხენჰარატე	142
31. აეთანდილ აჰენთქარ როსტევეან დოხოიოტ დოჟიშთარაზ, ავაზირ იკეა	152
32. აეთანდილი შერმადინი რეიკიკეაიარა	161
33. აეთანდილ მამალა დანკოზ აჰენთქარ როსტევეან იზე იკვზ აუსანიათ შეყუ	164
34. აეთანდილ ინჰაიარა	168
35. აჰენთქარ როსტევეან იაჰაუეიტ აეთანდილ დშუზნლაზ ატე	170
36. ავუნტეტი აეთანდილ მამალა იკარეი ტარიელი იარეი რეიბამარეი რტე	174
37. აეთანდილ ალუმი აბესი ზშუზ ტარიელ დშოიზ ატე	181
38. ტარიელ ალუმი აბესი შარიშ ატე	189
39. ტარიელი აეთანდილი აჰაფახე იშხენჰოზი, ასმით უყა ურთ დშურბაზი ატე	192
40. აეთანდილ ფრიდონ იახა დეშკაზ ატე	199
41. ფრიდონ იკუ აეთანდილ ინეირა	203
42. ფრიდონ იახატე აეთანდილ იკარა ნესტან-დარეჯან ლეფშაარაზ	213
43. აეთანდილ გულანშარო დეშენეზ ატე	220
44. ფატმან აეთანდილ ბზია დშულბაზ ატე	224
45. ფატმან აზიბარატე შეყუ აეთანდილ იშოიზლშოთე ატე	225
46. ფატმან ლახა აეთანდილ ათაკ შეყუ იიშოთე ატე	228
47. ფატმან აეთანდილ იალჰოიოტ ნესტან-დარეჯან ლეკეაბე	233
48. ნესტან-დარეჯან აქაქუა დეტყუნ დეშორმოჟ აეთანდილ ფატმან ეთანდილ იშოილაჰაზ ატე	249
49. ნესტან-დარეჯან ლახა ფატმან ილშოთე აშეყუ	259
50. ნესტან-დარეჯან ფატმან ლახა იალეშოთე აშეყუ	262
51. ნესტან-დარეჯან ბზია ილბო იახა ილშოთე აშეყუ	264
52. აეთანდილ ფრიდონ იახა იიშოთე აშეყუ	269
53. გულანშაროტი აეთანდილ იკარეი ტარიელი იარეი რეიფელარეი	271
54. ტარიელი აეთანდილი ფრიდონ იახა რკარა	280
55. ნურადინ-ფრიდონ ირაბეიკეაზ	284
56. აეთანდილ ირაბეიკეაზ	286
57. ტარიელ ირაბეიკეაზ	288
58. აშშენ რაჰენთქარ იკუ ტარიელ ინეირა	293
59. ტარიელი ნესტან-დარეჯანი ფრიდონ აჩარა შურბოიუზ ატე	300

60. ტარიელ ღვითაცოიტი აჭაფახაჯ, უაყა იზოიტი ამაზარა	306
61. ავთანდილი თინათინი არაბცია რჰენთქარ აზარა შურზიუზ ატო	316
62. ინდიაა რჰენთქარ იფსრა ტარიელ იშოიაჰაზ ატო	322
63. ტარიელ ინდია ინეირა, ნას ხატაიაა ინაპაქე იშენეიგაზ ატო	326
64. ტარიელი ნესტან-დარეჯანი რჩარა	333
65. ალგართა	339

თავსუფიქვეუ არქივტორთა შ. დელბა, შ. გონუა.
ატქრუდარქივტორთა შ. ავაკოვ, შ. შიშინკ.
თავსუფიქვეუ ავორტორთა შ. თარქიფელ, ვ. კაუტ.
ავორტორ გ. შახსკიტრ-ფედა.

ავორტორთა ირეთიუ 24/X 1940 შ. ავორტორთა ავორტორთა ანანუ აწიუ 5/11
1941 შ. აქაად ავორტორთ 62 x 94. 23 კორტორთ ბორტორთ. კორტორთ
ბორტორთ აწიუ 36,864 დორტორთ. ავორტორთ № 7186. ავორტორთ 3000. გბ. 154.

ავორტორთი ავორტორთი ავორტორთი, ავორტორთ, ავორტორთ. დორტორთ ავორტორთი, № 4.

შოთა რუსთაველი

∞

ВИТЯЗЬ В ТИГРОВОЙ ШКУРЕ

∞

Перевод с грузинского на абхазский язык

